

DHIATA E RE

Dhiata (ose: Besëlidhja) e re është plotësimi dhe kulmi i shfaqjes hyjnore të mëparshme. Temat kryesore janë: ardhja e Mesisë së parashikuar në Dhiatën e vjetër për të shlyer mëkatet e njerëzimit, dhënia e Shpirtit të shenjtë dhe, lidhur me këtë, dhënia e jetës së përjetshme, dhe vendosja e mbretërisë së Perëndisë në trajtën e saj fillestare. Për këtë arsye tema kryesore e Dhiatës së re quhet «Lajmi i mirë» ose «Ungjilli».

Lista e librave të Dhiatës së Re

Librat 1-4 i quajmë Ungjijt: sipas Mateut, Markut, Lukës dhe Gjonit.

Veprat e apostujve është vazhdimi i ungjillit sipas Lukës.

13 Letrat nga Pali drejtuar kishave dhe individëve të ndryshëm: Letrat e Palit drejtuar romakëve, korintasve (1 + 2), galatasve, efesianëve, filipianëve, selanikasve (1 + 2), Timoteut (1 + 2), Titit, Filemonit;

8 letra të tjera: Letra drejtuar Hebrejve, letrat e Jakobit, Pjetrit (1 + 2), Gjonit (1 + 2 + 3), Judës.

Një vegim: Apokalipsi.

Sipas renditjes origjinale të kanunit, pas Veprave të apostujve (vazhdim i ungjillit sipas Lukës) vijnë Letrat e apostujve të renditura sipas vjetërsisë: Letrat e Jakobit, Pjetrit, Gjonit, Judës dhe në fund Letrat e Palit, me Apokalipsin në fund. Renditja origjinale e librave të kanunit, duke ndjekur një shkallë hierarkike tipike hebraike, shënon se kanuni do të jetë përfunduar para ndarjes përfundimtare midis krishterimit dhe judaizmit, d.m.th. kur apostulli Gjon ishte ende gjallë.

Kështu, katër ndarjet e kanunit të DhR janë:

1. Librat historikë (pesëlibërsi i krishterë): katër ungjijt + Veprat.
2. Shtatë letrat e përgjithshme (baritore).
3. Katërbëdhjetë (2 x 7) letrat e Palit.
4. Libri i Apokalipsit.

Kanuni i Dhiatës së re: Në rastin e Dhiatës së re, njerëzit e autorizuar do të jenë Pjetri dhe Pali në Romë, kurse Gjoni në Efes. Formimi i kanunit do të jetë shpejtuar kur apostujt e kuptuan (pas 63 e.s.) se Jezusi nuk do të kthehej kur ata të ishin gjallë. Edhe Ezra (për DhV) edhe Gjoni (për DhR) si përfunduesit e kanuneve, do të kenë redaktuar, gjithashtu,

mbarë tekstin. Kanunet kishtare përfundimtare ishin: kanuni i kuvendit të tretë të Kartagut (397); në perëndim dhe në lindje kanuni i Atanazit (367). Kështu, pas një periudhe diskutimi dhe pasigurie, u ratifikua kanuni original i apostujve.

Dhiatën e re e shkruan apostujt (përfaqësuesit e vetë Jezusit). Marku do të ketë qenë redaktori i Pjetrit, kurse Luka redaktori i Palit. Këto shkrime do të jenë redaktuar edhe në Efes në fund të jetës së Gjonit.

Kanuni i përgjithshëm i Shkrimit përmban në përgjithësi 49 (7 x 7) libra: 22 librat e Dhiatës së vjetër (sipas llogaritjes hebraike) dhe 27 librat e Dhiatës së re. Autorët e këtyre librave do të ishin të gjithë hebrenj, anëtarë të kombit të zgjedhur, që shkruan nën frymëzimin e Shpirtit të shenjtë.

UNGJILLI SIPAS MATEUT

Jezusi, pikësnyimi i historisë së Izraelit

(Lk 3.23-38)

Jezusi, Mesia, është pasardhës i Davidit dhe i Avrahamit. Këtu është gjenealogjia e tij: ♦

²Avrahamit i lindi Izaku. Izakut i lindi Jakovi. Jakovit i lindi Juda me vëllezërit e tij.

³Tamarës së Judës i lindën Përeci dhe Zerahu. Përecit i lindi Hecroni. Hecronit i lindi Rami. ⁴Ramit i lindi Aminadavi. Aminadavit i lindi Nahshoni. Nahshonit i lindi Salmoni. ⁵Nga Salmoni dhe Rahava lindi Boazi. Boazi dhe Ruta lindën Ovedin. Ovedit i lindi Jishai dhe ⁶Jishait i lindi mbreti David.

⁷Solomoni ishte biri i Davidit dhe i ish-gruas së Urijës; Rëhavami ishte biri i Solomonit. Rëhavamit i lindi Avija. Avijës i lindi Asa. ⁸Asës i lindi Jëhoshafati.

Jëhoshafatit i lindi Jëhorami. Jëhoramit i lindi Uzija. ⁹Uzijës i lindi Jotami. Jotamit i lindi Ahazi. Ahazit i lindi Hizkija. ¹⁰Hizkijës i lindi Mënasheu. Mënasheut i lindi Amoni. Amonit i lindi Joshija. ¹¹Joshijës i lindi Jëkanja me vëllezërit e tij në kohën e shpërnguljes në Babiloni.

¹²Pas shpërnguljes, Jëkanjës i lindi Shëaltiel. Shëaltielit i lindi Zërubaveli. ¹³Zërubavelit i lindi Avihudi. Avihudit i lindi Avneri. Avnerit i lindi Eljakimi. Eljakimit i lindi Azuri.

¹⁴Azurit i lindi Cadoku. Cadokut i lindi Jahini. Jahinit i lindi Elihudi. ¹⁵Elihudit i lindi Elazari. Elazarit i lindi Matani. Matanit i lindi Jakovi. ¹⁶Jakovit i lindi Jozefi, bashkëshorti i Marisë, prej së cilës lindi Jezusi, Mesia.

¹⁷Janë, pra, 14 breza nga Avrahami deri te Davidi, 14 nga Davidi deri te shpërngulja në Babiloni dhe 14 nga shpërngulja deri te Mesia.

♦ Kjo do të jetë gjenealogjia e Jozefit, ndërsa gjenealogjia te Luka është ajo e Marisë. Një mundësi tjetër është se Mateu tregon linjën ligjore të Jezusit, ndërsa Luka tregon linjën fizike.

Jezusi – Perëndia me ne

(Lk 2.1-7)

¹⁸Lindja e Jezusit, Mesisë, ndodhi kështu: Maria, nëna e tij, ishte e fejuar me Jozefin.

Por, para se të martoheshin, doli se Maria priste një fëmijë të mbarsur me anë të Shpirtit të shenjtë. ¹⁹Jozefi, me të cilin ajo ishte e fejuar, ishte burrë i ndershëm dhe nuk donte ta bënte shembull publik. Kishte ndër mend të ndahej nga ajo fshehtas. ♦

²⁰Por, para se të shkonte puna aq larg, iu shfaq në ëndërr një engjëll i Zotit, i cili i tha: «O Jozef, pasardhësi i Davidit, mos ki frikë të marrësh për grua Marinë, sepse fëmija që ajo po pret, u mbars me anë të Shpirtit të Perëndisë. ²¹Ajo do të lindë një djalë: ti do t'ia vësh emrin Jezus (Shpëtimtar), sepse ai do ta shpëtojë popullin e tij nga mëkatet.»

²²Kjo ndodhi që të plotësohej ajo që kishte parashikuar Zoti me anën e profetit (Isaia):

²³*Virgjëresha do të mbarsët dhe do të lindë një djalë, i cili do të quhet Imanuel. Ky emër do të thotë: Perëndia me ne.*

²⁴Kur u zgjua, Jozefi iu bind urdhrit të engjëllit dhe e mori Marinë në shtëpinë e tij.

²⁵Por nuk fjeti me të gjer në lindjen e birit të saj, të cilit ia vuri emrin Jezus.

♦ Mt 19,9; Br 22,13-21

Parashija e mbretërisë së ardhshme mesianike

Jezusi lindi në qytetin Bet-Lehem në Jude në kohën e sundimit të mbretit Herod në Jerusalem. Pak pas lindjes së tij, në Jerusalem arritën disa astrologë ♦ nga Lindja

²dhe pyetën: «Ku është foshnja e lindur, mbreti i premtuar i hebrenjve? E pamë yllin e tij duke lindur dhe erdhëm t'i bëjmë nderimet tona.» ♦♦

³Kur e dëgjoi këtë, mbreti Herod u turbullua dhe, bashkë me të, mbarë Jerusalem.

⁴Thirri në mbledhje të gjithë kryepërfetërinjtë dhe mësuesit e Ligjit fetar dhe i pyeti: «Ku duhet të lindë Mesia?» ⁵Ata iu përgjigjën: «Në qytetin Bet-Lehem në Jude, sepse kështu ka shkruar profeti (Mihaja): *«Ti, Bet-Lehem, në tokën e Judës, nuk je aspak pa rëndësi ndër qytetet e Judës, sepse nga ti do të vijë ai që do ta udhëheqë popullin tim, Izraelin.»*

⁷Atëherë Herodi i thirri astrologët të vinin fshehtazi tek ai dhe i pyeti hollësisht se kur e

kishin parë yllin për herë të parë. ⁸Pastaj i dërgoi ata në Bet-Lehem duke u thënë: «Shkoni dhe informohuni saktësisht për fëmijën, dhe kur ta gjeni, më lajmëroni! Pastaj do të vij vetë për t'i bërë nderimet e mia.»

⁹Pasi morën këto udhëzime, ata u nisën. Ylli që kishin parë në lindjen e tij, u shkoi përpara. U ndal pikërisht mbi vendin ku ndodhej fëmija. ¹⁰Kur e panë yllin, ata u mbushën me gëzim të madh. ¹¹Hynë në shtëpi dhe, kur e gjetën fëmijën bashkë me nënën e tij, Marinë, ranë përmbys dhe i bënë nderimet e tyre. Pastaj shtruan para tij thesarët që i kishin sjellë si dhurata: ar, temjan dhe mirrë. ¹²Në ëndërr Zoti i urdhëroi të mos ktheheshin te Herodi. Kështu morën një rrugë tjetër për t'u kthyer në vendin e tyre.

♦ Fjala "magoi" siç duket, jep të kuptojë që ata kanë ardhur nga Persia.

♦♦ Ylli i përmendur do të jetë drita shumë e shndritshme e shkaktuar nga bashkimi i trefishtë të Jupiterit (ylli mbretëror) dhe Saturnit (ylli i hebrenjve) në yllësinë mbretërore të Regulit. Kështu mund të thuhet se ylli të jetë "shfaqur" me tri raste të njëpasnjëshme.

Ikja për në Egjipt

¹³Natën tjetër, Jozefi pa një ëndërr, në të cilën iu shfaq një engjell i Zotit që i tha: «Ngrihu, merre fëmijën dhe nënën e tij dhe ik në Egjipt! Rri atje derisa të të them se mund të kthehesh, sepse Herodi do të bëjë çmos për ta vrarë fëmijën.» ¹⁴Pastaj Jozefi u ngrit në mesin e natës, mori fëmijën me nënën e tij dhe u nis për në Egjipt. ¹⁵Atje banuan derisa vdiq Herodi. Kështu u plotësua ajo që kishte parashikuar Zoti me anë të profetit (Hoshea): *Nga Egjipti e thirra Birin tim.*

Vrasja e fëmijëve në Bet-Lehem

¹⁶Kur vuri re se astrologët e kishin mashtruar, Herodin e pushtoi inati. Urdhëroi që të vriteshin të gjithë fëmijët meshkuj nga dy vjeç e poshtë, që ishin në Bet-Lehem dhe në mbarë rrethinën. Kjo i përgjigjej periudhës që Herodi kishte mësuar nga të dhënat e astrologëve. ¹⁷Kështu u realizuan fjalët e profetit Jeremia: ¹⁸*U dëgjua një klithmë në Rama – vaj dhe gjëmë e madhe; Rahela vajton fëmijët e saj. Ajo nuk do të ngushëllohet, sepse ia morën të gjithë.*

Kthimi nga Egjipti në Nazaret

¹⁹Kur vdiq Herodi, Jozefi pa një ëndërr, në të cilën iu shfaq një engjell i Zotit ²⁰që i tha: «Ngrihu, merre fëmijën dhe nënën e tij dhe kthehu në tokën e Izraelit; sepse të gjithë ata që kishin ndër mend ta vritnin fëmijën, vdiqën.» ²¹Atëherë Jozefi u ngrit, mori fëmijën me nënën e tij dhe u kthye në Izrael.

²²Kur mësoi se në Jude sundonte Arhelau si trashëgimtar i të atit, Herodit, Jozefi nuk guxoi të shkonte atje. Në ëndërr mori udhëzime të mëvonshme dhe pastaj shkoi në Galile. ²³Atje u vendos në qytetin Nazaret (hebr. *Necaret*). Kështu u plotësuan profecia për Jezusin që thoshte se Mesia do të quhej Pinjollit ♦ (hebr. *Necer*).

♦ fjjf: nazareas. Lojë fjalësh e mundshme vetëm në hebraisht: Fjala hebraike «*nucri*» mund të përkthehet ose «nazareas» ose «pinjollit im», emërtim mesianik (shih Isaia 11,1).

Predikimi i Gjon Pagëzorit

(Mk 1.1-8; Lk 3.1-18; Gjn 1.19-28)

3Atëherë Gjon Pagëzori u paraqit në shkretëtirën e Judesë. ²Ai predikonte si vijon: «Ndryshoni, se u afrua mbretëria e Perëndisë!» ♦ ³Për Gjonin profeti Isaia kishte parashikuar kështu: *Në shkretëtirë thërret dikush: Përgatitni rrugën në të cilën po vjen Zoti! Ndërtoni për Perëndinë tonë një udhë të drejtë.* ⁴Gjoni ishte veshur me një rrobë me lesh deveje, me një rrip lëkure në brez. Ushqehet me karkaleca dhe me mjaltë bletësh të egra. ⁵Njerëzit vinin tek ai nga Jerusalemi, nga mbarë Judeja dhe nga krahina e Jordanit, ⁶i pranonin hapur mëkatet e tyre dhe Gjoni i pagëzonte në lumin Jordan. ⁷Tek ai vinin për t'u pagëzuar edhe shumë farisenj dhe saducenj. Atyre u tha: «Pjellë nepërkash, kush ju tha se do t'i ikni gjyqit që po vjen? ⁸Tregoni me anë të veprave tuaja se u penduat me të vërtetë! ⁹Ju është mbushur mendja se asgjë nuk do t'ju ndodhë, pasi Avrahami është stërgjyshi më i lashtë i fisit tuaj. Mos u mashtroni: Perëndia mund të nxjerrë prej këtyre gurëve pasardhës të Avrahamit!

¹⁰Tashmë sëpata godet që në rrënjë, gati për të prerë pëmët. Çdo pemë që nuk jep fryt të mirë, do të pritet dhe do të hidhet në zjarr. ¹¹Unë po ju pagëzoj me ujë në shenjë pendimi. Por ai që po vjen pas meje, ka më shumë pushtet se unë. Unë vetë nuk jam i denjë as për të qenë skllavi i tij më i përlur! Ai do t'ju pagëzojë me Shpirtin e shenjtë dhe me zjarrin (e gjyqit). ¹²Ai ka në dorë terploten e do të ndajë grurin nga egjra. Grurin do ta mbledhë në hambar, kurse bykun do ta djegë në zjarrin që nuk do të shuhet kurrë.»

♦ f.fj. mbretëria e qiellit, d.m.th. mbretëria mesianike. Me këtë shprehje kuptohet tri faza : 1). Faza e parë: mbretëria e fshehtë (në zemrat e besimtarëve) ; 2). Faza a dytë : mbretëria e Perëndisë në tokë (me këtë kuptim kryesisht tek ungijtë) ; 3) faza e fundit : mbretëria e përjetshme (me këtë kuptim kryesisht në letrat e apostujve, por ka edhe aludime për fazën e parë).

Pagëzimi i Jezusit

(Mk 1.9-11; Lk 3.21-22)

¹³Rreth kësaj kohe, Jezusi erdhi nga Galileja në Jordan për t'u pagëzuar nga Gjoni. ¹⁴Gjoni kërkoi t'ia kthente mendjen dhe i tha: «Unë duhet të pagëzohem prej teje, e jo anasjelltas!» ¹⁵Por Jezusi iu përgjigj: «Mos kundërshto! Kështu duhet të veprojmë, që të bëhet gjithçka që kërkon Zoti!» Atëherë Gjoni u bind. ¹⁶Sapo u pagëzua, Jezusi doli nga uji dhe menjëherë u hap qielli, dhe ai (Gjoni) pa Shpirtin e Perëndisë duke zbritur në trajtë pëllumbi mbi Jezusin. ¹⁷Dhe një zë që erdhi nga qielli, tha: «Ky është Biri ♦ im i dashur, i zgjedhuri im. » ♦♦

♦ në DhV greke fjala «*Pais*» mund të përkthehet ose «Bir» ose «Shërbëtor» (shh Isaia 42,1 dhe 44,2). Pagëzimi shënon fillimin e shërbimit të Shërbëtorit të Zotit. ♦♦ d.m.th. Mesia.

Jezusi – shërbëtori i Zotit – vihet në provë

(Mk 1.12-13; Lk 4.1-13)

4 Pas kësaj, Shpirti i Perëndisë e çoi Jezusin në shkretëtirë, ku duhej ta vinte në provë djalli. ²Jezusi, pas dyzet ditësh e netësh agjërimi, kishte uri të madhe. ³Atëherë iu afrua djalli dhe i tha: «Në qoftë se ti je Biri i Perëndisë, atëherë urdhëro që këta gurë të shndërrohen në bukë.» ⁴Por Jezusi iu përgjigj: «Është shkruar (në Shkrimin e shenjtë): *Njeriu nuk jeton vetëm nga buka, por nga çdo fjalë që flet Perëndia.*» ⁵Pastaj djalli e çoi në qytetin e shenjtë, Jerusalemin, e vendosi lart në Tempull ⁶dhe i tha: «Në qoftë se je me të vërtetë Biri i Perëndisë, hidhu poshtë: sepse është shkruar: *Zoti do t'i urdhërojë engjëjt e tij, që të të presin në duar që të mos vritesh në ndonjë gur.*» ⁷Jezusi ia ktheu: «Gjithashtu është shkruar: *Mos e provoko Zotin, Perëndinë tënd!*» ⁸Në fund, djalli e çoi mbi një mal shumë të lartë, i tregoi të gjitha mbretëritë e botës me madhështinë dhe pasurinë e tyre ⁹dhe i tha: «Të gjitha këto do të t'i jap ty, në qoftë se bie përmbys para meje dhe më adhuron.» ¹⁰Por Jezusi iu përgjigj: «Largohu, o Satan, sepse është shkruar: *Para Zotit, Perëndisë sate, përmbysu, veç Tij asnjë tjetër nuk duhet të adhurosh.*» ¹¹Pas kësaj, djalli u largua nga Jezusi, dhe engjëjt u afruan për t'u kujdesur për të.

Jezusi fillon veprimtarinë e tij në Galile

(Mk 1.14-15; Lk 4.14-15)

¹²Kur dëgjoi se kishin burgosur Gjonin, Jezusi u tërhoq në Galile. ¹³Nuk qëndroi në Nazaret, por u vendos në Kafarnaum, qytet pranë liqenit Ginosar, në territorin e fisit të Zëvulunit dhe të Naftaliut. ¹⁴Kjo ndodhi që të plotësohej fjala e profetit Isaia: ¹⁵*Tokë e Zëvulunit dhe e Naftaliut, në drejtim të detit ♦ dhe përtej Jordanit, Galile, tokë e paganëve, –* ¹⁶*populli yt që jeton në errësirë, sheh një dritë të madhe. Për të gjithë ata që banojnë në tokën e errët të vdekjes, lindi drita.* ¹⁷Që atëherë Jezusi filloi të predikonte kështu:

«Ndryshoni, se u afrua mbretëria e Perëndisë!»

♦ Kafarnaumi ndodhet pikërisht në rrugën drejt detit (lat. *Via maris*) që lidh Egjiptin me Mesopotamin, kështu që ardhja e Krishtit në Kafarnaum përmbush profecinë. Mateu ishte një doganier i cili mblidhte taksat atje.

Jezusi bën nxënës të tij katër peshkatarë

(Mk 1.16-20; Lk 5.1-11)

¹⁸Ndërsa po ecte buzë liqenit të Galilesë, Jezusi pa dy vëllezër, të cilët ishin peshkatarë, Simonin që e quanin edhe Pjetër dhe Andreun. Kur po hidhnin rrjetën në liqen,

¹⁹Jezusi u tha: «Ejani pas meje dhe unë do t'ju bëj peshkatarë njerëzish.» ²⁰Ata menjëherë lanë rrjetat dhe shkuan pas tij.

²¹Duke vazhduar rrugën, Jezusi pa dy vëllezër të tjerë, Jakobin dhe Gjonin. Ata ishin në barkë bashkë me të atin, Zebedeun, duke ndrequr rrjetat. Jezusi i thirri të bëheshin nxënësit e tij; ²²ata menjëherë e lanë barkën dhe të atin, dhe shkuan pas tij.

Jezusi mëson dhe shëron popullin

(Lk 6.17-19)

²³Jezusi shkoi kudo në Galile. Fliste në sinagoga duke shpallur lajmin e mirë për ardhjen e mbretërisë së Perëndisë. Shëroi çdo sëmundje dhe çdo lëngim në popull.

²⁴Nuk kaloi shumë kohë dhe për të filloi të flitej në Sirinë fqinje. I sillnin njerëzit që vuanin nga lëngimet më të ndryshme, si epileptikë, paralizikë dhe të pushtuar nga djalli, dhe ai i shëronte. ²⁵Pas tij shkante një mori e madhe njerëzish nga Galileja, nga krahina e Lidhjes së Dhjetë Qyteteve, nga Jerusalemi, Judeja dhe nga krahina përtej lumit Jordan.

Manifest i Mesisë

5 Kur pa turmën, Jezusi u ngjit në mal dhe u ul. Nxënësit e tij iu afruan. ²Pastaj i mësoi ata për ato që Zoti kërkon nga populli i tij.

Lumturia e vërtetë

(Lk 6.20-23)

³Jezusi nisi t'u thoshte:

«Lum ♦ ata që varen nga Zoti, ♦♦ sepse atyre u përket mbretëria e Perëndisë. ⁴Lum ata që qajnë, ♦♦♦ sepse Zoti do t'i ngushëllojë. ⁵Lum ata që i besojnë Zotit për sigurinë e tyre, sepse ai do t'u japë për pronë tokën (e premtuar). ⁶Lum ata që digjen që të plotësohet vullneti i Zotit, sepse ai do t'ua shuajë mallin. ⁷Lum ata që janë të mëshirshëm, sepse Zoti do të ketë mëshirë për ta. ⁸Lum ata që qëndrojnë besnikë ndaj Perëndisë, sepse ata do ta shohin atë. ⁹Lum pajtuesit, sepse ata do të quhen bijtë e Perëndisë. ¹⁰Lum ata që përndiqen, sepse kryejnë atë që kërkon Zoti; atyre u përket mbretëria e Perëndisë. ¹¹Lum ju kur njerëzit ju shajnë, dhe ju përndjekin, dhe thonë gjithfarë të zezash kundër jush pa të drejtë, sepse më takoni mua. ¹²Gëzohuni dhe ngazëllohuni, sepse Zoti do t'ju japë shpërblim të madh. Po kështu trajtuan ata edhe profetët para jush.»

♦ fffj. i bekuar, duke gëzuar dashamirësinë e Zotit. ♦♦ e kundërta e vetëmjaftueshmërisë.

♦♦♦ për shkak të apostazisë së kombit izraelit.

Kripa dhe drita për botën

(Mk 9.50; Lk 14.34-35)

¹³«Siç është kripa për ushqimin, ashtu jeni edhe ju për botën. Por në qoftë se kripa e humbet fuqinë e saj, si mund t'i kthehet fuqia? Nuk vlen më për asgjë, kështu që hidhet jashtë dhe njerëzit e shkelin.

¹⁴Ju jeni dritë për botën. Qyteti i ngritur në majë të malit nuk mund të fshihet. ¹⁵As kandili nuk ndizet për ta vënë nën tas. Përkundrazi, vihet mbi shandan për t'u bërë dritë të gjithëve në shtëpi. ¹⁶Po aq duhet të ndritë drita juaj para njerëzve, që ata t'i shohin veprat tuaja të mira e ta lavdërojnë Atin tuaj që është në qiell.»

Jezusi dhe Besëlidhja e vjetër

¹⁷«Mos mendoni se erdha për të anuluar Ligjin e Moisiut dhe udhëzimet e profetëve. ♦ Nuk erdha për t'i anuluar ato, por për t'i bërë realitet. ¹⁸Ju siguroj se derisa të jetë qielli dhe toka, Ligjit nuk do t'i hiqet asnjë shkronjë dhe asnjë presje. ¹⁹Prandaj kush shkel edhe më të voglin nga këto urdhërime dhe i mëson njerëzit të bëjnë ashtu, do të jetë më i vogli në mbretërinë e Perëndisë. Por kush i bindet një urdhërimi të tillë dhe i mëson të tjerët të bëjnë ashtu, do të nderohet në mbretërinë e Perëndisë. ²⁰Prandaj ju siguroj se kurrë nuk do të hyni në mbretërinë e Perëndisë, në qoftë se nuk e plotësoni

vullnetin e tij më mirë se mësuesit e Ligjit dhe farisenjtë.»

♦ Jezusi jo vetëm që po sulmon keqinterpretimin rabinik të Ligjit, por edhe zbatimin e gabuar të së drejtës civile në ligjin moral (për shembull, duke legjitimuar hakmarrjen personale, ndërsa ligji civil ka synuar ta kufizojë atë). Ndërsa shumica e legjislacionit të DhV ishte në formën e së drejtës civile, Jezusi mëson parimet e tij morale, pasi kisha nuk është shtet teokratik.

Mësimi për vrasjen

²¹« Ju keni dëgjuar se si rabinët e kanë interpretuar rreshtin: *Mos bëj vrasje*. Kush bën vrasje, duhet të dalë në gjyq. ²²Por unë po ju them: Madje edhe ai që zemërohet me bashkëbesimtarin e tij, duhet të dalë në gjyq. Kush i thotë bashkëbesimtarit të tij: «Budalla!», duhet të dalë në gjyqin më të lartë, kurse kush i thotë: «Të marrtë djalli!», meriton të hidhet në ferr.

²³Në qoftë se shkon në altar, që t'ia kushtosh dhuratën tënde Zotit, dhe atje të kujtohet se bashkëbesimtari yt ka diçka kundër teje, ²⁴atëherë lëre dhuratën tënde aty para altarit dhe shko e pajtohu më parë me bashkëbesimtarin tënd. Pastaj mund t'ia kushtosh dhuratën Zotit.

²⁵Kërko të pajtohesh me huadhënësin tënd sa je ende me të duke shkuar rrugës për në gjyq. Përndryshe, ai do të të dorëzojë te gjykatësi dhe ky tek ekzekutivi i gjyqit për të të futur në burg. ²⁶Unë po të them që nuk do të dalësh që andej para se ta paguash borxhin deri në qindarkën e fundit.»

Mësimi për tradhtinë bashkëshortore

²⁷ Ju keni dëgjuar se si rabinët e kanë interpretuar rreshtin: *Mos bëj tradhti bashkëshortore*. ²⁸Por unë po ju them: Kush e shikon me lakmi gruan (e tjetrit), tashmë ka bërë tradhti bashkëshortore me të në mendjen e tij. ²⁹Në qoftë se syri yt i djathtë të çon në mëkat, nxirre e flake larg teje. Është më mirë për ty të humbasësh njëren prej gjymtyrëve të tua, sesa të të hidhet në ferr i tërë trupi. ³⁰E në qoftë se dora jote e djathtë të çon në mëkat, preje e flake larg teje. Është më mirë për ty të humbasësh njëren prej gjymtyrëve të tua, sesa të të hidhet në ferr i tërë trupi.»

Mësimi për ndarjen martesore

(Mt. 19.9; Mk 10.11-12; Lk 16.18)

³¹« Ju keni dëgjuar se si rabinët e kanë interpretuar rreshtin: *Kush ndan gruan e vet, duhet ta ndajë me dokumentin e ndarjes*. ³²Por unë po ju them: Kush e ndan gruan e vet – edhe pse ajo nuk ka qenë e pabesë ♦ – e shtyn atë në tradhti bashkëshortore: e në qoftë se ndokush martohet me gruan e ndarë, ai bën tradhti bashkëshortore.»

♦ Martesa nuk mund të anulohet, përveçse me vdekjen e njërit prej partnerëve. Prandaj, nëse ka ndarje, madje edhe për kurorëshkelje, atëherë asnjëra palë nuk lejohet të rimartohet. Kjo ishte mënyra se si Kisha e hershme e interpretoi këtë pasazh. Një mundësi tjetër është se klauzola përjashtimore u referohet shkallëve të ndaluara të martesës (shih Lv 18) siç mund të ndodhë në Veprat 15,20.

Mësimi për betimin

³³« Ju keni dëgjuar se si rabinët e kanë interpretuar rreshtin: *Mos e shkel premtimin, por zbato atë që i ke premtuar Zotit me betim*. ³⁴Por unë po ju them: Aspak mos u betoni kur të jepni premtim – mos e merrni qiellin për dëshmitar, sepse është froni i Zotit; ³⁵as tokën, sepse është shtroja e këmbëve të tij; as Jerusalemin, sepse është qyteti i Mesisë. ³⁶As me kokën tuaj nuk duhet të garantoni për diçka, sepse nuk mund të ndikoni që të rritet as edhe një fije floku e bardhë ose e zezë. ³⁷Mos u betoni, por thoni thjesht «po» ose «jo»; çdo fjalë tjetër vjen nga djalli.»

Mësimi për hakmarrjen

(Lk 6.29-30)

³⁸« Ju keni dëgjuar se si rabinët e kanë interpretuar rreshtin: *Sy për sy e dhëmb për dhëmb*. ³⁹Por unë po ju them: Mos u mbron kundër njeriut të keq. Atij që ju bie me shpullë në faqen e djathtë, kthejini edhe tjetrën. ⁴⁰Atij që ju nxjerr në gjyq për t'ju marrë këmishën, jepini dhe xhaketën. ⁴¹E në qoftë se një nga trupat pushtuese ju detyron t'i mbani trastën për një kilometër, mbajeni për dy. ⁴²Jepini atij që ju kërkon

diçka, dhe mos e kundërshtoni atë që të kërkon hua.»

Mësimi për dashurinë ndaj armiqve

(Lk 6.27-28.32-36)

⁴³« Ju keni dëgjuar se si rabinët e kanë interpretuar rreshtin: *Duaje të afërmin tënd* e urreje armikun tënd. ⁴⁴Por unë po ju them: Duajini armiqtë tuaj, lutjuni Perëndisë për ata që ju përndjekin. ⁴⁵Kështu do të vërtetohet që jeni fëmijët e Atit tuaj qiellor, sepse Ai i trajton njerëzit pa dallim: Ai bën të lindë dielli i tij mbi të këqij e mbi të mirë dhe të bjerë shi mbi të gjithë, qofshin të drejtë a të padrejtë. ⁴⁶E si mund të pritni një shpërblim nga Zoti, në qoftë se doni vetëm ata që ju duan? Edhe kriminelët e duan njëri-tjetrin. ⁴⁷Çfarë veçantie keni, në qoftë se silleni mirë vetëm me bashkëbesimtarët tuaj? A nuk bëjnë ashtu edhe të pafetë? ⁴⁸Jo, ju duhet të silleni mirë me të gjithë njerëzit pa dallim, ashtu siç bën edhe Ati juaj që është në qiell.»

Mësimi për lëmoshën

6«Shikoni që të mos e tregoni lëmoshën tuaj para njerëzve. Atëherë nuk do të keni aspak shpërblim nga Ati qiellor.

²Prandaj, në qoftë se ndihmoni ndokënd, mos e bëni të madhe, që ta marrë vesh mbarë bota. Mos u sillni si hipokritët nëpër sinagoga dhe nëpër rrugë. Ata dëshirojnë veçse të nderohen para njerëzve. Unë po ju them: Tashmë ata e kanë marrë shpërblimin e tyre.

³Kur të japësh lëmoshë, bëj kështu pa rënë në sy, që të mos e marrë vesh as miku yt më i ngushtë. ⁴Ati yt, që sheh edhe gjëra më të fshehta, do të të shpërblejë për këtë.»

Mësimi për lutjen

(Lk 11.2-4)

⁵«Kur t'i luteni Zotit, mos bëni si hipokritët. Ata zënë vend me kënaqësi në sinagoga për t'iu lutur Zotit, edhe në qoshe të rrugës, që t'i shohin të gjithë. Ju siguroj se ata tashmë e kanë marrë shpërblimin e tyre. ⁶Kur t'i luteni Zotit, shkoni në dhomën tuaj, mbylleni derën dhe lutjuni Atit tuaj, që është i padukshëm. Ati juaj që sheh se ç'bëni në fshehtësi, do t'ju shpërblejë.

⁷Kur t'i luteni Zotit, mos u zgjatni me fjalë pa kuptim si paganët. Ata mendojnë se do t'u plotësohet lutja, në qoftë se thonë shumë fjalë. ⁸Mos bëni si ata, sepse Ati juaj e di mirë se për çfarë keni nevojë para se t'i luteni. ⁹Prandaj lutjuni kështu: Ati ynë që je në qiell, të nderofshin të gjithë njerëzit! ¹⁰Ardhtë mbretëria jote – u bëftë vullneti yt si në qiell, ashtu edhe në tokë! ¹¹Bukën tonë të përditshme na e jep sot! ¹²Na i fal fajet tona, siç ua falëm ne fajtorëve tanë! ¹³E mos lejo të biem në tundim, por na shpëto nga i Ligu! ¹⁴Në qoftë se ju ua falni njerëzve të tjerë gabimet, atëherë Ati juaj qiellor do t'jua falë juve gabimet; ¹⁵por, në qoftë se ju nuk ua falni njerëzve të tjerë gabimet, as Ati juaj qiellor nuk do t'jua falë juve gabimet.»

Mësimi për agjërimin

¹⁶«Kur të agjëroni, mos u pezmatoni, si hipokritët. Ata pezmatohen, që të marrin vesh të gjithë se po agjërojnë. Unë po ju them: Ata tashmë e kanë marrë shpërblimin e tyre.

¹⁷Ju, përkundrazi, kur agjëroni, lajeni fytyrën dhe krihu, ¹⁸që të mos e vërejë askush përveç Atit tuaj, që është i padukshëm. Ati yt, që sheh se ç'bëni në fshehtësi, do t'ju shpërblejë për këtë.»

Pasuria e pafund

(Lk 11.34-36; 16.13; 12.22-34)

¹⁹«Mos grumbulloni për vete pasuri këtu mbi tokë, ku e brejnë tenja e ndryshku, ♦ ku futen hajdutët dhe e vjedhin. ²⁰Më mirë mblidhni pasuri për në qiell. Atje nuk mund ta brejë as tenja, as ndryshku; as hajdutët nuk mund të futen për ta vjedhur. ²¹Zemra juaj do të jetë gjithnjë aty ku keni pasurinë tuaj.»

♦ Në atë kohë shumica e pasurisë së njerëzve përbëhej nga rroba të shtrenjta, qilime dhe mallra metalike, në vend të parave.

Gjendja shpirtërore është kryesorja

²²«Syri ia gjen njeriut dritën. Në qoftë se syri është i shëndoshë, ♦ i tërë njeriu është në dritë; ²³në qoftë se syri është i sëmurë, ♦♦ i tërë njeriu është në errësirë. Por kur syri –

gjendja juaj shpirtërore – nuk është në rregull, sa e tmerrshme do të jetë ajo errësirë!»

♦ d.m.th. nëse je bujar. ♦♦ d.m.th. nëse je i dorështrënguar.

Shqetësimet e përditshme

²⁴«Askush nuk mund t'u shërbëjë dy zotërinjve njëkohësisht. Ose do të dojë njërin, ose do të urrejë tjetrin. Njërit do t'i jetë besnik, kurse tjetrin do ta mashtrorë. Nuk mund t'u shërbeni të dyve njëkohësisht: Perëndisë dhe parasë.

²⁵Prandaj po ju them: Mos u shqetësoni për ushqim dhe pije, as për veshje. Jeta vlen më shumë se ushqimi dhe pija, dhe trupi vlen më shumë se veshja. ²⁶Shikoni zogjtë! Ata as mbjellin, as korrin dhe as grumbullojnë ushqim – por Ati juaj në qiell kujdeset për ta. Megjithatë, ju jeni më të vlefshëm se të gjithë zogjtë! ♦ ²⁷E kush prej jush, megjithë kujdesin e tij, është në gjendje ta zgjatë jetën e vet vetëm për një ditë?

²⁸E përse shqetësoheni se çfarë do të vishni? Shikoni si rriten lulet në fushë! As nuk punojnë, as nuk tjerin. ²⁹Megjithatë po ju them: As vetë Solomoni, me gjithë pasurinë e tij, nuk ishte veshur si njëra prej tyre! ³⁰Meqenëse Perëndia u bën pajën luleve të fushës që sot lulëzojnë dhe nesër hidhen në furrë, ♦♦ vallë a nuk do të kujdeset për ju, besëpakë?!

³¹Mos u shqetësoni! Mos pyetni: Çfarë do të hamë? Çfarë do të pimë? Me çfarë do të vishemi? ³²– Me gjëra të tilla mundohen të pafetë. Ati juaj në qiell e di mirë se ju keni nevojë për të gjitha këto. ³³Shikoni, para së gjithash, që të merreni me punët e mbretërisë së Perëndisë dhe që të bëni atë që kërkon Ai; atëherë Ai do të kujdeset për të gjitha të tjerat.

³⁴Mos e mundoni veten me mendime për të nesërmen; e nesërmja do të kujdeset vetë për veten. Secilës ditë i mjafton pikëllimi i vet.»

♦ *Argumentimi a fortiori* (nga pohimi më i vogël në pohimin më të madh). Shembujt e tjera për këtë ndërtim janë si vijon: Mt 7,11 : 10,25 : 12,12 ; Lk 11,13 ; 12,24.28 ; Rm 5,9-10.15.17; 11,12.24; 1 Kor 12,22; Fil 2,12; Fl 16; Heb 9,14; 10,29; 12,25. ♦♦ Bari u hodh në furrat e balta për t'i ngrohur aq nxehtë për të pjekur bukën.

Mos kritikoni

(Lk 6.37-38, 41-42)

7«Mos i kritikoni të tjerët, që të mos ju kritikojë Zoti; ²sepse kritika juaj do t'ju kthehet dhe do të mateni me të njëjtën masë që matni të tjerët. ³Pse shikoni halën në syrin e bashkëbesimtarit dhe nuk shihni më parë trarin në syrin tuaj? ⁴Si guxonin t'i thoni bashkëbesimtarit tuaj: «Eja këtu. Ta nxjerr unë halën nga syri», kurse ju keni tra në syrin tuaj? ⁵Hipokrit, nxirrni më parë trarin nga syri juaj, e pastaj do të shihni mjaft qartë që ta nxirrni halën nga syri i bashkëbesimtarit tuaj.

⁶Mos u jepni qenve për ushqim gjëra të shenjta! Mos ua hidhni derrave margaritarët tuaj. Ata vetëm sa do t'i shkelin, e pastaj do të hidhen kundër jush për t'ju sulmuar.»

Lutuni, kërkoni, trokitni

(Lk 11.9-13)

⁷«Lutuni dhe do t'ju jepet! Kërkoni dhe do të gjeni! Trokitni dhe do t'ju hapen dyert!

⁸Kush lutet, i jepet; kush kërkon, gjen; kush troket, i hapen dyert. ⁹Kush prej jush do t'i jepte fëmijës një gur, kur ai ju lutet për bukë? ¹⁰Ose i jep gjarpër, kur ai ju lutet për peshk? ¹¹Sado të këqij të jeni, ju dini t'u bëni mirë fëmijëve tuaj dhe t'u jepni atyre. Dhe aq më tepër Ati juaj që është në qiell, do t'u japë gjëra të mira atyre që ia kërkojnë këto.»

Rregulla e artë dhe dera e ngushtë

(Lk 13.24)

¹²«Trajtojini njerëzit ashtu siç doni që t'ju trajtojnë edhe ju – kjo është gjithçka që kërkon Perëndia në Ligj dhe në librat e Profetëve.

¹³Hyni nga dera e ngushtë, sepse dera që të çon në rrënim, është e gjerë, dhe rruga për atje është e lehtë. Shumë veta udhëtojnë nëpër të. ¹⁴Por dera që të çon në jetë, është e ngushtë dhe rruga për atje është e vështirë. Pak njerëz kalojnë nëpër të.»

Paralajmërimi për profetët e rremë

(Lk 6.43-44)

¹⁵«Ruhuni nga profetët e rremë! Ata duken, vërtet, si dele që i takojnë kopesë, por në të vërtetë janë ujç që kanë dalë për gjah. ¹⁶Ju mund t'i njihni nga ajo që bëjnë. Nga ferrat nuk mund të vilet rrush; as nga murrizat nuk mund të vilen fiq. ¹⁷Një pemë e shëndoshë jep fruta të mira, kurse një pemë e keqe fruta të këqija. ¹⁸Dhe anasjelltas, një pemë e mirë nuk mund të japë fruta të këqija, as edhe një pemë e keqe fruta të mira. ¹⁹Çdo pemë që nuk jep fruta të mira, do të pritët dhe do të hidhet në zjarr. ²⁰Kështu, pra, do t'i njihni profetët e rremë nga frytet e tyre.»

Paralajmërimi për vetëmashtrim

(Lk 13.25-27)

²¹Çdonjëri që më thotë vazhdimisht «O Zot», nuk është e thënë se do të hyjë patjetër në mbretërinë e Perëndisë, por vetëm ai që kryen vullnetin e Atit tim që është në qiell.

²²Ditën e gjyqit shumë veta do të më thonë: «O Zot, o Zot, a nuk profetizuaam në emrin tënd, a nuk i dëbuam shpirtrat e këqij, a nuk bëmë shumë mrekulli?» ²³E megjithatë, unë do të nxjerr këtë vendim: «Kurrë nuk ju kam njohur! Ju ishit në anën e djallit; largohuni prej meje!»

Mbarimi i predikimit në mal

(Lk 6.47-49)

²⁴Kush i dëgjon fjalët e mia dhe i vë në jetë ato, i ngjan, pra, njeriut që mendon mirë çdo gjë që bën; dhe, për këtë e ndërtoi shtëpinë e tij mbi themelin shkëmbor. ²⁵Kur ra rrebesh, vërshuan përrenjtë; stuhia u tërbua dhe tundi shtëpinë; por ajo nuk u rrëzua, sepse ishte ndërtuar mbi shkëmb. ²⁶Përkundrazi, kush nuk i dëgjon fjalët e mia e nuk vepron sipas tyre, në fund do të mbetet si budallai që e ndërtoi shtëpinë e vet mbi rërë. ²⁷Kur ra rrebesh, vërshuan përrenjtë; stuhia u tërbua, shtëpia e tij u tund, u rrëzua dhe humbja e tij ishte e madhe.»

²⁸Kur Jezusi mbaroi predikimin, të gjithë mbetën të habitur nga mësimi i tij, ²⁹sepse fliste si një njeri me fuqi të plotë nga Zoti – krejt ndryshe nga mësuesit e tyre të Ligjit.

Shërimi i të lebrosurit

(Mk 1.40-45; Lk 5.12-16)

8Kur Jezusi zbriti nga mali, i shkonte pas një turmë e madhe. ²Atëherë një i lebrosur iu afrua, ra përmbys para tij dhe i tha: «O Zot, në qoftë se ti do, mund të më pastrosh.» ³Jezusi shtriu dorën, e preku dhe i tha: «Dua; pastrohu!» Dhe menjëherë lebra iu pastrua. ⁴Jezusi e urdhëroi: «Kujdes që të mos i tregosh kujt për këtë! Shko te prifti dhe le të të kontrollojë ai. Pastaj kushtoji (Zotit) flijimin që ka caktuar Moisiu. Kjo do t'u vlejë atyre për dëshmi (se je shëruar me të vërtetë).»

Kapiteni nga Kafarnaumi

(Lk 7.1-10)

⁵Kur Jezusi hyri në Kafarnaum, iu afrua një kapiten, johebre, dhe iu lut për ndihmë:

⁶«O Zot, – tha ai, – shërbëtori im është shtrirë në shtëpi i paralizuar dhe po vuan shumë.» ⁷Jezusi i tha: «Do të vij e ta shëroj.» ⁸Kapiteni iu përgjigj: «O Zot, e di që nuk mund të shpresoj se ti do të hysh në shtëpinë time. Por mjafton që të japësh urdhër dhe shërbëtori im do të shërohet. ⁹Edhe unë jam nën komandën më të lartë dhe kam nën komandën time ushtarët. Njërit i them: «Shko!» dhe ai shkon, dhe një tjetri: «Eja!» dhe ai vjen, dhe shërbëtorit tim i them: «Bëje këtë!» dhe ai e bën.» ¹⁰Jezusi, kur e dëgjoji këtë, u habit dhe u tha njerëzve që po i shkonin pas: «Ju siguroj se nuk e kam gjetur ende një besim kaq të madh tek askush tjetër në Izrael! ¹¹Megjithatë po ju them: Edhe shumë (johebrenj) do të vijnë nga lindja e nga perëndimi dhe do të ulen në tryezë me Avrahamin, Izakun dhe Jakovin në mbretërinë e Perëndisë, ¹²por njerëzit që deri tani kanë të drejtën e trashëgimisë, do të hidhen në errësirë. Atje do të vajtojnë dhe do të kërcëllin dhëmbët.» ¹³Pastaj Jezusi i tha kapitenit: «Shko e le të bëhet ashtu siç besove!» Pikërisht në atë çast shërbëtori i tij u shërua.

Shërimet e ndryshme

(Mk 1.29-34; Lk 4.38-41)

¹⁴Jezusi shkoi në shtëpinë e Pjetrit dhe gjeti atje vjehrrën e Pjetrit të shtrirë e me ethe të forta. ¹⁵Jezusi i preku dorën: ethet e lëshuan menjëherë dhe ajo u ngrit dhe i përgatiti darkën.

¹⁶Kur u err, Jezusit i sollën shumë njerëz të pushtuar nga djalli. Ai i dëboi shpirtrat e këqij me pushtetin e fjalës së tij dhe i shëroi të gjithë të sëmurët. ¹⁷Kështu u plotësua profecia e profetit Isaia: *Ai mori mbi vete lëngatat dhe sëmundjet tona.*

Dishepuj pa kompromis

(Lk 9.57-62)

¹⁸Kur e pa turmën që po e rrethonte, Jezusi u dha urdhër nxënësve të tij të kalonin në anën tjetër të liqenit. ¹⁹Para se të niseshin, iu afrua një mësues i Ligjit dhe i tha: «Unë jam gati të vij pas teje kudo që të shkosh!» ²⁰Jezusi iu përgjigj: «Dhelprat kanë strofkat e veta dhe zogjtë çerdhet e veta, kurse Biri i njeriut ♦ nuk ka ku ta mbështetë kokën për të pushuar.»

²¹Një nxënës tjetër i tha Jezusit: «O Zot, më parë më lejo të varros atin tim.» ²²Jezusi iu përgjigj: «Eja pas meje! Lëri të vdekurit të varrosin të vetët!»

♦ Do të jetë aludim për Shërbëtorin pesimtar te Isaia 53. Nuk ka gjasa të nënkuptojë Mesia, pasi ky është një titull që Jezusi evitoi hapur.

Dishepujt në stuhi

(Mk 4.35-41; Lk 8.22-25)

²³Jezusi hipi në barkë dhe nxënësit i shkuan pas. ²⁴Kur ishin në liqen, u ngrit një stuhi e madhe: valët u grumbulluan dhe ata ishin në rrezik të fundoseshin. Por Jezusi flinte.

²⁵Nxënësit e zgjuan dhe i thanë: «Shpëtona, o Zot, se po fundosemi.» ²⁶Jezusi u tha: «Pse kini kaq frikë, besëpakë?» Pastaj u ngrit në këmbë dhe qortoi erërat e valët. E u bë qetësi e madhe. ²⁷Njerëzit u habitën dhe i thanë njëri-tjetrit: «Kush është ky që i binden edhe erërat e valët?»

Dy njerëzit nga Gadara të pushtuar nga djajtë

(Mk 5.1-20; Lk 8.26-39)

²⁸Në bregun tjetër të liqenit, Jezusi u ndodh në krahinë e gadarasve. Atje i erdhën me vrap dy njerëz që dolën nga varret. Ata ishin të pushtuar nga djajtë dhe aq të rrezikshëm, saqë askush nuk guxonte të kalonte asaj rruge. ²⁹Menjëherë bërtitën: «Ç'do prej nesh, o Biri i Perëndisë? A do të na torturosh para kohe?»

³⁰Jo larg tyre po kulloste një tufë e madhe derrash. ³¹Shpirtrat e këqij brenda të dy njerëzve iu lutën Jezusit: «Kur të na dëbosh, na lejo të paktën të hyjmë në atë tufë derrash.» ³²«Atëherë shkoni!» – u tha Jezusi. Shpirtrat dolën nga të dy njerëzit dhe hynë në tufë. Pastaj mbarë tufa u turr drejt gremisë dhe ra në liqen, ku u mbyt në ujë.

³³Rojtarët e derrave ua mbathën këmbëve dhe treguan në qytet atë që kishin përjetuar dhe që kishte ndodhur me shërimin e të dy njerëzve të pushtuar nga djajtë. ³⁴Të gjithë banorët e qytetit i dolën përpara Jezusit për ta parë. Pastaj iu lutën me këmbëngulje që të largohej nga krahina e tyre.

Shërimi i paralitikut

(Mk 2.1-12; Lk 5.17-26)

9Jezusi hipi përsëri në barkë, kaloi liqenin dhe shkoi në qytetin e vet. ²Atje disa njerëz i sollën me vig një paralitik. Kur pa se kishin kaq besim tek ai, Jezusi i tha paralitikut: «Mos ki frikë! Të janë falur mëkatet!» ³Disa mësues të Ligjit thanë me vete: «Ky po shan Zotin!» ⁴Jezusi e dinte se ç'po mendonin dhe u tha: "Përse keni kaq mendime të këqija? ⁵Çfarë është më lehtë të thuhet: «Të janë falur mëkatet» apo «Ngrihu dhe ec!»? ♦ ⁶Por dëshiroj që ta shihni se Biri i njeriut ka pushtet për të falur mëkatet mbi tokë."

Prandaj i tha paralitikut: «Ngrihu, merre vigun tënd dhe shko në shtëpi!» ⁷Njeriu u ngrit në këmbë dhe shkoi në shtëpi. ⁸Kur panë këtë, njerëzit i kaploi një frikë e madhe dhe lavdëruan Perëndinë që u kishte dhënë njerëzve pushtet kaq të madh.

♦ argument nga rasti më i madh në rastin më të vogël. Meqë Jezusi mund të bëjë më të vështirën, nënkuptohet që Ai mund të falë edhe mëkatet – d.m.th. t'i shpëtojë njerëzit nga pasojat e mëkateve të tyre për t'u dhënë jetën e përjetshme.

Thirrja e Mateut

(Mk 2.13-17; Lk 5.27-32)

⁹Jezusi shkoi më tutje dhe pa të ulur në doganë një njeri që quhej Mate. Jezusi i tha: «Eja pas meje!» Mateu u ngrit në këmbë dhe i shkoi pas. ♦

¹⁰Më vonë Jezusi ishte i ftuar tek ai. Për të ngrënë bashkë me Jezusin dhe nxënësit e tij, erdhën shumë tagrambledhës dhe njerëz të tjerë me nam të keq. ¹¹Disa farisenj e panë këtë dhe i pyetën nxënësit e Jezusit: «Si ka mundësi që mësuesi juaj të ulet në të njëjtën tryezë me tagrambledhës dhe me një llum të tillë të shoqërisë?» ¹²Jezusi e dëgjoi këtë dhe iu përgjigj: «Mjeku nuk u duhet të shëndoshëve, por të sëmurëve.

¹³Ç'nënkuptoni kur Zoti thotë: *Unë nuk kërkoj (kryesisht) nga ju që të më bëni flijime kafshësh, por që të jeni të mëshirshëm.* Unë nuk erdha të ftoj (në mbretërinë e Zotit) ata që mbahen për të drejtë, por ata që pranojnë se janë mëkatarë.»

♦ Kjo ishte shumë e pazakontë, sepse dishepujt zakonisht zgjodhën rabinin e tyre dhe jo anasjelltas (shih Gjn 15,16).

Çështja e agjërimit

(Mk 2.18-22; Lk 5.33-39)

¹⁴Pas kësaj dishepujt e Gjon Pagëzorit shkuan te Jezusi dhe e pyetën: «Si ndodh që ne dhe farisenjtë agjërojmë rregullisht, e nxënësit e tu jo?» ¹⁵Jezusi iu përgjigj: «Me siguri nuk pritni që dasmorët të mbajnë zi derisa të jetë me ta dhëndri? Do të vijë mjaft shpejt koha kur do t'u rrëmbehet dhëndri. Atëherë edhe ata do të agjërojnë (që ai të kthehet).

¹⁶Askush nuk e arnon rrobën e vjetër me një copë stofi të ri, sepse stofi i ri tkurret dhe grisja bëhet më e madhe. ¹⁷As vera e re nuk hidhet në kacekë të vjetër; përndryshe ata shpohen, vera derdhet dhe kacekët prishen. Jo, vera e re duhet hedhur në kacekë të rinj, e kështu ruhen të dy.»

Vajza kthehet në jetë

(Mk 5.21-43; Lk 8.40-56)

¹⁸Ndërsa Jezusi po u shpjegonte këtë, tek ai shkoi një anëtar i administratës lokale, ra përmbys para tij dhe tha: «Sapo më vdiq vajza. Eja, vëre dorën mbi të dhe ajo do të kthehet në jetë.» ¹⁹Jezusi u ngrit dhe shkoi pas njeriut. Nxënësit e tij e shoqëruan.

²⁰Gjatë rrugës Jezusit iu afrua nga prapa një grua që vuante nga menorragjia që dymbëdhjetë vjet të shkuara. Ajo preku një tufë fijesh të rrobës së tij. ²¹Tha me vete: «Në qoftë se i prek vetëm rrobën, do të shërohem.» ²²Jezusi u kthye, e shikoi dhe i tha: «Mos ki frikë! Besimi yt (tek unë) të shpëtoi.» Dhe aty për aty gruaja u shërua.

²³Jezusi hyri në shtëpi ku po vajtonin vajzën e vdekur. Kur pa të gjithë mysafirët që vajtonin, si dhe ata që u binin fyejve për varrim, ²⁴u tha: «Dilni jashtë! Vajza nuk ka vdekur, por po fle.» Por ata e përqeshën. ²⁵Megjithatë, Jezusi i detyroi ata të dilnin përjashta, hyri në dhomën ku ishte e shtrirë vajza dhe e mori për dore. Ajo u ngrit!

²⁶Lajmi i kësaj mrekullie u përhap në mbarë krahinë.

Shërimi i dy të verbërve

²⁷Kur Jezusi u nis që andej, pas tij shkuan dy të verbër duke bërtitur: «Ki mëshirë për ne, Biri i Davidit!» ²⁸Kur hyri në shtëpi, të verbrit i shkuan pas dhe ai i pyeti: «A besoni se mund t'ju ndihmoj?» Ata iu përgjigjën: «Po, Zotëri!» ²⁹Atëherë ai u preku sytë e u tha: «U bëftë sipas besimit tuaj.» ³⁰Dhe atyre iu kthye drita e syve. Jezusi i urdhëroi: «Kini kujdes që të mos e dijë askush!» ³¹Por ata u nisën dhe treguan për Jezusin në mbarë krahinë.

Shërimi i memecit

³²Pasi u larguan ata, Jezusit i sollën një njeri që ishte memec, ngaqë një shpirt i keq e kishte nën fuqinë e tij. ³³Sapo dëboi djallin, njeriu filloi të fliste, dhe të gjithë thirrën të

habitur: «Në Izrael nuk ka ndodhur kurrë një gjë e tillë!» ³⁴Por farisenjtë thoshin: «Ky i dëbon djajtë me fuqinë e kryetarit të djajve.»

Jezusi i dërgon nxënësit e tij nëpër popullin e Izraelit

³⁵Jezusi kaloi nëpër të gjitha qytetet dhe fshatrat e atij vendi. Dha mësim në sinagoga dhe predikoi lajmin e mirë për ardhjen e mbretërisë së Perëndisë dhe shëroi të gjitha sëmundjet e lëngatat. ³⁶Kur pa turmën e njerëzve, iu ngjall një keqardhje për ta, sepse ishin të hutuar dhe të frikësuar si delet pa bari. ³⁷Prandaj u tha nxënësve të tij: «Të korrrat janë të mëdha, por punëtorë ka pak. ³⁸Lutjuni, pra, Zotit, të cilit i takojnë të korrrat, që të dërgojë punëtorë për t'i mbledhur ato.»

Dymbëdhjetë apostujt

(Mk 3.13-19; Lk 6.12-16)

10Jezusi mblodhi tek ai dymbëdhjetë nxënësit e tij dhe u dha fuqi të plotë, që të dëbonin shpirtat e këqij dhe të shëronin çdo sëmundje dhe lëngatë. ²Këtu janë emrat e këtyre dymbëdhjetë apostujve: i pari Simoni, që quhet ndryshe edhe Pjetër; pastaj vijnë Andreu, vëllai i Simonit; Jakobi dhe i vëllai Gjoni, të bijtë e Zebedeut; ³Filipi dhe (Natanael) Bar-Tolmai; Toma dhe Mateu, tagrambledhësi; Jakobi, biri i Halfait, dhe Tada; ⁴Simoni, ish-anëtar i partisë së zelotëve, dhe Juda nga Karioti, ai që më vonë tradhtoi Jezusin. ♦

♦ Disa nga dishepujt e Jezusit ishin simpatizantë zelotë, posaçërisht Juda, i cili e tradhtoi Jezusin sepse ishte i zhgënyer që ky nuk kishte organizuar një kryengritje kundër romakëve pas hyrjes së tij mesianike në Jeruzalem. Për këtë arsye bëri vetëvrasje kur vuri re se i kishte bërë llogaritë gabim. Turma u ktheu kundër Jezusit sepse ishte gjithashtu e zhgënyer për shkak se Jezusi nuk doli si Mesi politik. Dy dishepujt që i takoi Jezusi në rrugë për në Emaus ishin gjithashtu të këtij mendimi.

Detyra e apostujve

(Mk 6.7-13; Lk 9.1-6)

⁵Këta të dymbëdhjetë Jezusi i dërgoi me detyrën që vijon: "Mos shkoni në vendet ku banojnë johebrenjtë, as mos hyni në qytetet e Samarisë, ⁶por shkoni te kopeja e humbur, te populli i Izraelit, ⁷dhe thujani: «U afrua mbretëria e Perëndisë!» ⁸Shëroni të sëmurët, ringjallni të vdekurit, pastroni të lebrosurit dhe dëboni shpirtat e këqij! Gjithçka e morët falas, prandaj përcillen falas. ⁹Mos merrni të holla: as të arta, as të argjendta e as prej bakri! ¹⁰Mos merrni trashë me ushqim, as këmishë për të ndërruar, as këpucë, as shkop për udhëtim! Kush punon, ka të drejtë për ushqimin e vet. ¹¹Kur të hyni në qytet ose në fshat, kërkoni njeriun që pranon lajmin tuaj dhe për këtë është i denjë t'ju pranojë në shtëpinë e tij. Rrini tek ai derisa të shkoni më tutje. ¹²Kur të hyni në një shtëpi, u uroni paqen të gjithë anëtarëve të saj. ¹³Në qoftë se ata janë të denjë, urimi juaj do të plotësohet. Përndryshe urimi nuk do të ketë vlerë. ¹⁴Atje ku nuk ju pranojnë dhe nuk duan t'ju dëgjojnë, dilni nga shtëpia ose nga qyteti dhe shkundni edhe pluhurin nga këmbët tuaja. ¹⁵Ju siguroj se Ditën e Gjyqit do ta kenë pasur më të lehtë banorët e Sodomit dhe të Amorës sesa ai qytet." ♦

♦ d.m.th. Kur të bjerë dënimi, Zoti do të ketë treguar më shumë mëshirë për Sodomit, sesa për atë qytet. Banorët do të masakrohen nga romakët.

Përndjekja e ardhshme

(Mk 13.9-13; Lk 21.12-17)

¹⁶«Unë po ju dërgoj si dele mes ujqish! Jini të mençur si gjarpërinjtë dhe pa dinakëri si pëllumbat! ¹⁷Ruhuni nga njerëzit! Ata do t'ju hedhin në gjyq të sinagogës dhe do t'ju fshikullojnë. ¹⁸Për shkakun tim do t'ju hedhin para sundimtarëve dhe mbretërve, e kështu mund të dëshmoni për mua para tyre dhe para paganëve. ¹⁹Kur t'ju nxjerrin para gjyqit, mos u shqetësoni se çfarë dhe si do të flitni. Do t'ju vijnë fjalët që duhet të thoni. ²⁰Nuk do flitni ju, por Shpirti i Atit tuaj do të flasë nëpërmjet jush. ²¹Vëllai do t'ia dorëzojë vëllanë vdekjes dhe babai fëmijët; edhe fëmijët do të ngrihen kundër prindërve të tyre dhe do të urdhërojnë që të vriten. ²²Të gjithë do t'ju urrejnë ngaqë jeni nxënës të mi. Por ai që do të qëndrojë i patundur deri në fund, do të shpëtojë. ²³Kur t'ju përndjekin në njërin qytet, ikni në tjetrin! Ju siguroj se nuk do t'i

keni përshkuar qytetet e Izraelit para se të vijë Biri i njeriut. ♦

²⁴Asnjë nxënës nuk është më i madh se mësuesi i tij dhe asnjë skllav nuk është më i madh se i zoti. ²⁵Nxënësi duhet të jetë i kënaqur kur trajtohet si mësuesi i tij, dhe skllavi kur trajtohet si i zoti. Në qoftë se zotin e shtëpisë e quajnë Satan, aq më tepër do të thuhet për shtëpiakët e tij!»

♦ Tregimi në lidhje me persekutimet hedh nga shekulli i parë në shtrëngimin e madh të kohës së fundit. Çifutët do të jenë të parët për të dëgjuar Ungjillin dhe të fundit për ta dëgjuar atë.

Nga kush duhet pasur frikë

(Lk 12.2-7)

²⁶«Mos kini frikë nga asnjë njeri! Ajo që është ende e fshehur, duhet të dalë në dritë, kurse ajo që nuk dihet ende nga askush, duhet të zbulohet. ²⁷Atë që po ju them sy për sy, përcilleni haptas, e atë që po ju them fshehtas, predikojeni në të gjithë botën. ²⁸Mos kini frikë nga ata që vrasin trupin, por që nuk mund të vrasin shpirtin. Kini frikë nga Zoti, i cili mund të dërgojë në rrënim të përgjithshëm edhe shpirtin, edhe trupin. ²⁹A nuk shiten dy trumcakë për një qindarkë? E megjithatë, asnjë trumcak nuk bie në tokë pa lejen e Atit tuaj. ³⁰Po ju? Çdo qime e kokës suaj është e numëruar. ³¹Prandaj mos kini frikë: ju jeni më të vlefshëm se shumë trumcakë para syve të Zotit.

³²Cilindo që më mbron para njerëzve, do ta mbroj para Atit tim qiellor (ditën e gjyqit).

³³Por cilindo që më mohon para njerëzve, do ta mohoj para Atit tim qiellor (ditën e gjyqit).»

Jo paqen, por shpatën

(Lk 12.51-53; 14.26-27)

³⁴«Mos mendoni se erdha që të sjell paqen në botë. Nuk erdha për të sjellë paqen, por përçarjen. ³⁵Erdha të ndaj birin nga i ati, bijën nga e ëma, nusen nga vjehrra. ³⁶Më të afërmit do të jenë armiq me njëri-tjetrin. ³⁷Kush e do të atin e të ëmën më shumë se mua, nuk është i denjë të jetë nxënësi im. ³⁸Kush nuk e merr kryqin e vet e nuk vjen pas meje, nuk është i denjë të jetë nxënësi im. ³⁹Kush do ta ruajë jetën e tij, do ta humbasë atë. Kush do ta japë jetën e tij për shkakun tim, do ta rifitojë atë.»

Dinjiteti i nxënësit

(Mk 9.41)

⁴⁰«Kush ju pranon ju, më pranon mua; e kush më pranon mua, pranon Atë që më dërgoi.

⁴¹Kush pranon profetin ngaqë është profet, do të marrë shpërblimin që i takon profetit; kush pranon mësuesin e kishës ngaqë është mësues i kishës, do të marrë shpërblimin që i takon mësuesit të kishës. ⁴²Kush i jep më të voglit prej nxënësve të mi qoftë edhe një gotë ujë të freskët vetëm ngaqë është nxënësi im, ju siguroj se ai do të marrë shpërblimin e tij.»

1 Kur Jezusi ua dha këto udhëzime nxënësve të tij, shkoi më tutje për të dhënë mësim në qytetet e vendit për vullnetin e Zotit dhe për të predikuar lajmin e mirë.

Kush është Gjon Pagëzori?

(Lk 7.18-35)

²Kur dëgjoji për veprat e Jezusit, Gjon Pagëzori dërgoi disa nxënës të tij. ³«A je ti Mesia, Ai që duhet të vijë, – e pyetën, – apo duhet të presim një tjetër?» ⁴Jezusi iu përgjigj: «Kthehuni te Gjoni dhe tregojini ato që po dëgjoni e shihni: ⁵Të verbrit po shohin, paralitikët po ecin, të lebrosurit po pastrohen, shurdhët po dëgjojnë, të vdekurit po ringjallen dhe të varfërve po u predikohet lajmi i mirë. ⁶Lum ai që nuk e braktis besimin tek unë.»

⁷Pasi nxënësit u larguan, Jezusi nisi t'i fliste turmës për Gjonin: "Kur shkuat te Gjoni në shkretëtirë, ç'menduat se ishte ai? Njeri që mund të manipulohej? Çfarë dolët të shikonit? Një oborrar? Njerëz të tillë rrinë në pallate! ⁹Po pse dolët atëherë? Të shikonit një profet? Ja ku po ju them: Keni parë më tepër se një profet, ¹⁰sepse Gjoni është ai për të cilin në Shkrimin e shenjtë thuhet: *Unë po e dërgoj lajmëtarin tim para teje* (thotë

Zoti), që të të hapë rrugën.

¹¹Ju siguroj se Gjoni është më i rëndësishëm se kushdo që ka jetuar ndonjëherë. E megjithatë, më i vogli në mbretërinë e Perëndisë është më i madh se ai. ¹²Kur u paraqit Gjoni Pagëzori, Zoti filloi të themelonte mbretërinë e tij, dhe deri tani ajo dhunohet dhe njerëzit e dhunshëm kërkojnë ta shuajnë. ¹³Ligji i Moisiut dhe të gjithë profetët deri te Gjoni, kanë shpallur ardhjen e mbretërisë së Perëndisë, ¹⁴e Gjoni është, në njëfarë kuptimi, «Elija», ardhja e të cilit është profetizuar. ¹⁵Kush mund të dëgjojë, të dëgjojë mirë.

¹⁶Me kë ta krahasoj këtë brez? Ai u ngjan djemve që qëndrojnë në sheshe. Një grup e qorton tjetrin ¹⁷duke thirrur: «Ne bëmë muzikë dasme e ju nuk vallëzuat; bëmë gjëmë e ju nuk vajtuat!» ¹⁸Gjoni po agjëronte e njerëzit thanë: «Është i çmendur!» ¹⁹Erdhi Biri i njeriut; ai ha e pi, e megjithatë, thonë: «Ja, grykësi e pijaneci! Shoku i tagrambledhësve dhe i mëkatarëve!» Por urtësia ♦ (e Zotit) vërtetohet nga pasojat e veta.”

♦ d.m.th. mënyra se si Zoti i shpëton njerëzit.

Kush nuk do të dëgjojë...

(Lk 10.13-15)

²⁰Pastaj Jezusi filloi të qortonte qytetet ku kishte bërë shumicën e mrekullive, e megjithatë, njerëzit nuk i lanë mëkatet e tyre për t'u kthyer te Zoti. ²¹«I mjeri ti, Korazin, e mjera ti, Bet-Caidë! Sikur të ishin bërë në Tir dhe në Sidon të gjitha mrekullitë që u bënë ndër ju, njerëzit e atjeshëm do ta kishin ndërruar prej kohësh mënyrën e jetesës, duke u veshur me thes dhe me hi të hedhur mbi kokë (si shenjë pendimi). ²²Ju siguroj se Tiri e Sidoni do ta kenë më të lehtë se ju Ditën e Gjyqit! ²³E ti, o Kafarnaum, a mendon se do të ngrihesh deri në qiell? Ti do të plandosesh në botën e të vdekurve! Sikur të ishin bërë në Sodom mrekullitë që u bënë në ty, ky qytet do të qëndronte edhe sot. ²⁴Ju siguroj se Sodomi do ta ketë pasur më lehtë se ju Ditën e Gjyqit!»

Vetëm Jezusi, Mesia, mund të na njohë me Atin

(Lk 10.21-22)

²⁵Pastaj Jezusi thirri: «O Atë, Zoti i qiellit e i tokës, unë të lavdëroj që u tregove të paditurve atë që fshehe nga të urtët dhe të diturit. ²⁶Po, o Atë, kështu të pëlqeu ty! ²⁷Ati më ka dhënë fuqi të plotë. Vetëm Ati është në marrëdhënie atërore me Birin, dhe vetëm Biri e ata që ai dëshiron t'i njohë me Atin, janë në marrëdhënie birnore me të.

²⁸Ju mundoheni me rregullat që ju kanë vënë mësuesit e Ligjit. Ejani më mirë tek unë: Unë do t'jua heq barrën. ♦ ²⁹Unë nuk do t'ju mundoj dhe nuk do të shikoj asnjeri me përbuzje. Vihuni nën drejtimin tim dhe mësoni nga unë: Atëherë do të gjeni paqen e vërtetë. ³⁰Ajo që ju caktoj unë, ju bën mirë, dhe ajo që ju jap të mbani, nuk është aspak barrë.»

♦ I kthyeri në judaizam merr përsipër t'u përmbahet 345 urdhërimeve!

Jezusi dhe e shtuna

(Mk 2.23-28; Lk 6.1-5)

12 Pas një kohe, një të shtunë, ♦ Jezusi po kalonte nëpër fushat e mbjella. Nxënësit e tij kishin uri; prandaj këputnin kallinj dhe u hanin kokrrat. ²Kur e panë këtë, farisenjtë i thanë Jezusit: «E sheh se ç'po bëjnë nxënësit e tu? Sipas Ligjit, kjo ndalohet të bëhet të shtunën.»

³Jezusi u përgjigj: «Vallë a nuk keni lexuar se ç'bëri Davidi dhe shoqëruesit e tij kur ishin të uritur? ⁴Hynë në shtëpinë e Perëndisë dhe hëngrën së bashku bukët e kushtuara (Perëndisë), megjithëse kjo u ishte e ndaluar, sepse vetëm priftërinjtë kishin të drejtë t'i hanin. ⁵Apo nuk keni lexuar në Ligj që madje edhe priftërinjtë punojnë të shtunën në Tempull? Kështu i prishin rregullat e së shtunës; e megjithatë, për këtë nuk u llogaritet faj. ⁶E unë po ju them: Këtu është diçka më e madhe se Tempulli! ⁷Ta kishit kuptuar se ç'do të thotë fjala: *Nuk kërkoj (kryesisht) nga ju që të më bëni flijime kafshësh, por që të jeni të mëshirshëm*; atëherë nuk do t'i kishit dënuar këta njerëz që nuk po bëjnë faj. ⁸Përveç kësaj, unë, Biri i njeriut, kam të drejtë të caktoj se çfarë mund të bëhet të shtunën e çfarë jo. » ♦♦

- ♦ fjj. shabat: ditë pushimi fetar e hebrenjve në të cilën çdo lloj pune ndalohej.
♦♦ fjj. Biri i njeriut është me të vërtetë i zoti i së shtunës!

Shërimi të shtunën

(Mk 3.1-6; Lk 6.6-11)

⁹Jezusi shkoi më tutje dhe hyri në sinagogën e tyre. ¹⁰Atje ishte një njeri që e kishte dorën të paralizuar. Farisenjtë kërkonin ta zinin ngushtë Jezusin, prandaj e pyetën: «A është e lejueshme që ndokush të shërojë ditën e shtunë?» ¹¹Jezusi u përgjigj: «A ka midis jush ndonjë njeri që, po t'i bjerë të shtunën në gropë delja e vetme që ka, të mos e nxjerrë? ¹²E megjithatë, njeriu është më i vlefshëm se delja! Prandaj është e lejueshme që njeriu të ndihmohet të shtunën!» ¹³Pastaj i tha njeriut: «Shtrihe dorën!» Njeriu e shtriu dorën dhe dora iu bë e shëndoshë si tjetra. ¹⁴Pas kësaj farisenjtë dolën jashtë dhe vendosën që ta vritnin Jezusin.

Jezusi – Shërbëtori i zgjedhur i Zotit

¹⁵Kur e dëgjoi këtë, Jezusi u largua nga ai vend. Pas tij shkuan shumë njerëz. I shëroi të gjithë të sëmurët, ¹⁶por ua ndaloi me këmbëngulje t'i tregonin ndokujt për këtë. ¹⁷Me këtë u plotësua ajo që kishte parathënë profeti Isaia: ¹⁸*Ja shërbëtori im, të cilin e forcoj – atë që kam zgjedhur, me të cilin jam i kënaqur. E kam mbushur me shpirtin tim, dhe ai do t'i sjellë drejtësi çdo kombi.* ¹⁹*Ai nuk do të thërrasë, as do ta ngrejë zërin dhe as do të mbajë fjalime me zë të lartë në rrugë.* ²⁰*Ai nuk do ta thyejë kallamin e përkulur e as do ta shuajë kandilin që regëtin. Ai do t'u sjellë drejtësi të qëndrueshme të gjithëve. Atë nuk do ta lëshojë as shpresa e as zemra; ai do të vendosë drejtësi në tokë.* ²¹*Tek ai do t'i varin shpresat të gjitha kombet.*

Nga vjen pushteti i Jezusit?

(Mk 3.20-30; Lk 11.14-23)

²²Pastaj i sollën Jezusit një njeri që ishte i verbër dhe memec, pasi e kishte mbërthyer një shpirt i keq. Jezusi e shëroi, kështu që ai mund të fliste dhe të shihte. ²³Mbarë populli mbeti i habitur e thoshte: «A nuk është ky Biri i parashikuar i Davidit?» ²⁴Por kur i dëgjuan këto, farisenjtë kundërshtuan: «Ky nuk i dëbon djajtë vetë, por kryetari i djajve ♦ i jep pushtet për këtë.»

²⁵Jezusi e dinte se ç'po mendonin dhe u tha: «Çdo shtet, sundimtarët e të cilit grinden mes tyre, do të rrënohet dhe asnjë qytet ose familje ku ka grindje, nuk do të mund të qëndrojë. ²⁶Në qoftë se Satani dëbon vetveten, atëherë ka përçarje në vetvete. Pra, si mund të qëndrojë sundimi i tij? ²⁷E në qoftë se unë i dëboj shpirtat e këqij sepse jam në lidhje me Satanin, kush ua jep njerëzve tuaj pushtetin për t'i dëbuar shpirtat e këqij – Satani? ♦♦ Dishepujt tuaj dëshmojnë se ju nuk keni të drejtë. ²⁸Por në qoftë se unë i dëboj shpirtat e këqij me anë të Shpirtit të Perëndisë, atëherë është e qartë se Perëndia tashmë ka filluar të themelojë mbretërinë e tij mes jush.

²⁹Kush dëshiron të futet me dhunë në shtëpinë e një njeriu të fortë për ta plaçkitur, duhet së pari ta lidhë atë; vetëm atëherë mund ta plaçkitë shtëpinë e tij. ³⁰Kush nuk është në anën time, është kundër meje, dhe kush nuk më ndihmon të mbledh, shpërndan. ³¹Ju siguroj se çdo mëkat dhe sharje tjetër mund t'u falet njerëzve, por kush shan Shpirtin e Zotit, nuk do të gjejë asnjë ndjesë. ³²Kush shan Birin e njeriut, ♦♦♦ kjo mund t'i falet. Por kush shan Shpirtin e shenjtë në këtë epokë ose në epokën që po vjen, kjo nuk do t'i falet aspak.

♦ fjj. Baal-zevuv (d.m.th. zoti i mizave = i djajve). ♦♦ Jezusi argumenton se në qoftë se dëbimi i djajve varet nga lidhja me Satanin, në emër të të cilit dëbojnë farisenjtë djajtë? ♦♦♦ d.m.th. në kohën e misionit të tij mbi tokë, kur dukej si njeri i zakonshëm. Qysh nga ringjallja puna ndryshon.

Ata mund të njihen nga fjalët e tyre

(Lk 6.43-45)

³³Të hamendësojmë se pema është e shëndoshë, kështu që prej saj mund të priten fruta të mira. Në qoftë se është e prishur, atëherë nuk priten gjë tjetër veçse fruta të këqija. Pema njihet nga frutat. ³⁴Pjellë nepërkash! Si mund të flitni mirë, kur jeni të

këqij? Ç'ka zemra, e nxjerr goja! ³⁵Njeriu i mirë nxjerr gjëra të mira, sepse zemra e tij është e mirë. Njeriu i keq nxjerr vetëm të këqija, sepse është në thelb i keq.

³⁶Ju siguroj se Ditën e Gjyqit njerëzit do të japin llogari për çdo fjalë të kotë që kanë folur! ³⁷Në bazë të fjalëve të tua do të marrësh pafajësinë ose do të dënohesh.»

Jezusit i kërkohet një provë

(Mk 8.11-12; Lk 11.29-32)

³⁸Disa mësues të Ligjit dhe farisenj i thanë Jezusit: «Kërkojmë nga ti një provë të padisku-tueshme që je i dërguar nga Zoti.» ³⁹Jezusi u përgjigj: "Sa të mbrapshtë janë këta njerëz! Nuk duan t'ia dinë për Zotin, e megjithatë, duan të shohin një provë prej tij. E vetmja provë që do të marrin, i përgjigjet asaj që i ndodhi profetit Jona.

⁴⁰Ashtu siç ishte Jona në barkun e peshkut të madh për tri ditë e tri net, ashtu edhe unë, Biri i njeriut, do të jem në «barkun» e tokës për tri ditë e tri net.

⁴¹Ditën e Gjyqit, banorët e Ninaves do të ngrihen (si dëshmitarë) dhe do të paditin njerëzit e sotëm, sepse kur i paralajmëroi Jona, e ndryshuan mënyrën e jetesës. Pikërisht këtu është dikush më i madh se Jona! ⁴²Mbretëresha e Shebës do të ngrihet (si dëshmitare) Ditën e Gjyqit dhe do të paditë njerëzit e sotëm, sepse erdhi nga skaji i botës për të dëgjuar mësimet e urta të Solomonit, dhe pikërisht këtu është dikush më i madh se Solomoni!

Rreziku i boshllëkut shpirtëror

(Lk 11.24-26)

⁴³Kur shpirti i keq largohet nga njeriu, bredh nëpër vende të shkreta duke kërkuar vendbanim, por nuk gjen. ⁴⁴Pastaj thotë me vete: «Do të kthehem në shtëpinë time të mëparshme!» Kthehet dhe e gjen shtëpinë të zbrazët, të pastër dhe të rregulluar.

⁴⁵Pastaj shkon, merr me vete shtatë shpirtra më të këqij se veten, dhe ata hyjnë e vendosen atje. Kështu, gjendja e fundit e këtij njeriu bëhet më e keqe se e para. Kështu do t'i ndodhë edhe këtij brezi të prishur."

Familja e vërtetë e Jezusit

(Mk 3.31-35; Lk 8.19-21)

⁴⁶Ndërsa Jezusi po i predikonte popullit, erdhën nëna dhe vëllezërit e tij. Ata po qëndronin para shtëpisë dhe kërkonin të flitnin me të. ⁴⁷Dikush prej turmës i tha: «Nëna jote dhe vëllezërit e tu po presin jashtë; dëshirojnë të flasim me ty.» ⁴⁸Jezusi iu përgjigj: «Kush është nëna ime dhe vëllezërit e mi?» ⁴⁹Pastaj i tregoi me gisht nxënësit e tij dhe tha: «Ja, nëna ime dhe vëllezërit e mi! ⁵⁰Pikërisht ai që kryen vullnetin e Atit tim në qiell, është vëllai im, motra ime dhe nëna ime.»

Jezusi flet me shëmbëlltyra

(Mk 4.1-9; Lk 8.4-8)

13 Atë ditë Jezusi doli nga shtëpia, shkoi në breg të liqenit dhe u ul. ²U mblodhën aq shumë njerëz, sa që Jezusit iu desh të hipte në barkë. Turma qëndronte në breg ³dhe ai u mësoi shumë gjëra në formë shëmbëlltyrash.

Mbjellësi besimplotë

Ai tha: «Doli bujku në fushë për të mbjellë. ⁴Duke hedhur farën, i ranë në rrugë disa kokrra. Erdhën zogjtë dhe i hëngrën. ⁵Disa i ranë në zallishtë ku kishte pak dhe. Ato mbinë shpejt; ⁶por kur u ngrit dielli lart në qiell, i thau bimët e reja, sepse nuk kishin mjaft dhe. ⁷Disa të tjera ranë në ferra, dhe ferrat i mbytën dhe ua zunë frymën. ⁸Disa të tjera ranë në tokë të mirë dhe ato dhanë fryt; disa 100-fish, disa 60-fish, disa 30-fish.» ⁹E Jezusi shtoi: «Kush mund të dëgjojë, të dëgjojë mirë.»

Përse përdor shëmbëlltyra Jezusi?

(Mk 4.10-12; Lk 8.9-10)

¹⁰Nxënësit shkuan te Jezusi dhe e pyetën: «Përse përdor shëmbëlltyra kur u flet njerëzve?» ¹¹Jezusi u përgjigj: «Zoti ju zgjodhi ju (e jo ata) t'i njihni fshehtësitë ♦ e mbretërisë së Perëndisë. ¹²Atij që ka shumë, do t'i jepet edhe më, kështu që do të ketë më shumë sesa i duhet. Atij që ka pak, do t'i merret edhe ajo pakicë që ka. ¹³Për këtë arsye unë përdor shëmbëlltyra kur flas me ta, sepse shikojnë, por nuk dallojnë asgjë;

dëgjojnë, po nuk kuptojnë asgjë. ¹⁴Tek ata plotësohet kjo profeci e profetit Isaia: *Ky popull do të dëgjojë mirë, por nuk do të kuptojë asgjë; do të shikojë me vëmendje, por nuk do të dallojë asgjë!* ¹⁵Sepse ky popull është i pandreqshëm në shpirtin e tij. Zuri veshët dhe mbylli sytë që të mos shohë, të mos dëgjojë e të mos kuptojë – thotë Zoti. – *Ndryshe ai do të kthehej tek unë, dhe unë do ta shëroja.* ¹⁶Ju, përkundrazi, mund të gëzoheni, sepse sytë tuaj shohin dhe veshët tuaj dëgjojnë.

¹⁷Ju siguroj se shumë profetë dhe njerëz të përsjirtshëm dëshironin të shihnin atë që po shihni ju tani, por nuk e panë. Ata donin të dëgjonin atë që po dëgjoni ju tani, por nuk e dëgjuan.

♦ [Trajta e veçantë e mbretërisë së Perëndisë në kohën midis ardhjes së Mesisë dhe kthimit të tij ishte një mësim i ri, i panjohur deri atëherë për judaizmin.](#)

Shpjegimi i shëmbëlltyrës për mbjellësin

(Mk 4.13-20; Lk 8.11-15)

¹⁸Tani dëgjoni ç'do të thotë shëmbëlltyra për mbjellësin: ¹⁹Ka njerëz që e dëgjojnë lajmin për mbretërinë; por ata nuk e kuptojnë. Pastaj vjen armiku i Zotit dhe nxjerr atë që është mbjellë në zemrën e tyre. Atyre u ndodh ashtu si me kokrrën që bie në rrugë.

²⁰Me të tjerët është si me kokrrën që bie në zallishte. Ata e dëgjojnë lajmin e mirë dhe menjëherë e pranojnë me gëzim; ²¹por nuk mund të lëshojnë rrënjë në vetvete, sepse këta njerëz janë të lëkundshëm. Kur vjen ndonjë vështirësi ose përndjekje për shkak të këtij lajmi, ata menjëherë heqin dorë nga feja. ²²Me të tjerët është si me kokrrën që bie në ferra. Ata vërtet e dëgjojnë lajmin e mirë, por lajmi nuk vepron, sepse këta njerëz humbasin në kujdeset e tepruara të kësaj epoke dhe mashtrohen nga pasuria. Kështu, këta ia zënë frymën lajmit. ²³Me të tjerët është si me kokrrën që bie në tokën e mirë. Ata e dëgjojnë dhe e kuptojnë lajmin e mirë dhe japin fryt; disa 100-fish, disa 60-fish dhe disa 30-fish.»

Egjra në grurë

²⁴Pastaj Jezusi u tregoi një shëmbëlltyrë tjetër: "Zhvillimi i mbretërisë së Perëndisë i ngjan veprimtarisë së njeriut që kishte mbjellë farë të shëndoshë në arën e tij. ²⁵Natën, kur njerëzit po flinin, erdhi armiku i tij, mbolli egjër nëpër grurë dhe iku. ²⁶Kur u rrit gruri dhe lëshoi kallinj, doli edhe egjra. ²⁷Pastaj punëtorët erdhën te çifligari dhe e pyetën: «Zotëri, a nuk mbolle farë të mirë në arën tënde? Nga doli, atëherë, egjra?» ♦

²⁸Çifligari u përgjigj: «Sigurisht, e ka bërë ndokush që dëshiron të më dëmtojë.» Punëtorët pyetën: «A të shkojmë e ta nxjerrim egjërën?» ²⁹«Jo, – u tha çifligtari, – se do të nxirrni edhe grurin bashkë me të. ³⁰Lërinë të rriten bashkë deri në të korrat. Në kohën e të korrave do t'u them korrësve: mblidhni më parë egjërën dhe lidhni në duaj për ta djegur, ndërsa grurin futeni në hambarin tim.»

♦ [Egjra duket si gruri në fazat e hershme të rritjes.](#)

Sinapi dhe tharmi

(Mk 4.30-32; Lk 13.18-19; Dan 4,10-12)

³¹Jezusi tregoi një shëmbëlltyrë tjetër: «Zhvillimi i mbretërisë së Perëndisë i ngjan sinapit që mbjell ndokush në arën e tij. ³²Nuk ka farë më të vogël; por ajo që del prej saj, bëhet më e madhe se të gjitha barishtet e tjera. Zhvillohet si një pemë e vërtetë: në degët e tij zogjtë mund të ndërtojnë fole. ♦

³³Ose ndodh si me tharmin: një grua e përzien me 25 kilogramë miell derisa të zihet i gjithë brumi.»

♦ [Ata do të jenë kombet e botës që shtrehohen nga mbretëria e Perëndisë.](#)

Përse përdor shëmbëlltyra Jezusi?

(Mk 4.33-34)

³⁴Të gjitha këto Jezusi ia tha popullit me shëmbëlltyra dhe nuk shpjegonte asgjë pa to.

³⁵Kështu u plotësua ajo që kishte parathënë Zoti me anë të Davidit: *Do të flas me shëmbëlltyra dhe do të tregoj gjëra të fshehura që nga krijimi i botës.*

Shpjegimi i shëmbëlltyrës për egjrën

³⁶Pastaj Jezusi e nisi turmën dhe hyri në shtëpi. Nxënësit e tij iu afruan dhe e pyetën: «Na e shpjego pak shëmbëlltyrën e egjrës në arë.»

³⁷Ai u përgjigj: «Njeriu që mbjell farën e mirë, është Biri i njeriut. ³⁸Ara është bota ♦ dhe fara e mirë janë njerëzit që i nënshtrohen sundimit të Zotit. Egjra janë ata që janë në anën e armikut të Zotit. ³⁹Armiku që e mbolli egjrën, është djalli. Të korrat do të bëhen në mbarimin e kësaj epoke, dhe korrësit janë engjëjt. ⁴⁰Ashtu siç mblidhet egjra dhe hidhet në zjarr, po ashtu do të ndodhë edhe në mbarimin e kësaj epoke: ⁴¹Biri i njeriut do t'i dërgojë engjëjt e tij, të cilët do të nxjerrin nga mbretëria e tij të gjithë ata që nuk e dëgjuan Zotin, ashtu edhe ata që nxitën të tjerët që të mos e dëgjojnë Zotin. ⁴²Engjëjt do t'i hedhin ata në furrë të ndezur, ku do të qajnë e do të kërcëllin dhëmbët. ⁴³Pastaj të gjithë ata që e dëgjuan Zotin, do të ndritin si dielli në mbretërinë e Atit të tyre. ♦♦ Pra, kush mund të dëgjojë, të dëgjojë mirë.»

♦ «Bota» do të shënojë hebrejtë të shpërndarë nëpër botë. ♦♦ Bëhet fjalë për mbretërinë e Izraelit, prej së cilës do të shfarosen hebrejtë e jorilindur (shih Mt 15,13).

Thesari i fshehur dhe margaritarët

⁴⁴Me mbretërinë e Perëndisë ndodh si me thesarin e fshehur në arë. Një njeri e gjen dhe menjëherë e fsheh përsëri. Pastaj shet plot gëzim çdo gjë që ka, dhe e blen atë tokë.

⁴⁵Kush e kupton ftesën e Zotit, vepron si tregtari që kërkon margaritarë të çmueshëm.

⁴⁶Kur gjen një margaritar me vlerë shumë të madhe, shet gjithçka që ka dhe e blen atë.

Shëmbëlltyra për rrjetën

⁴⁷Me përfundimin e mbretërisë së Perëndisë do të ndodhë si me rrjetën që hidhet në det ku mblidhet çdo lloj peshku. ⁴⁸Kur mbushet rrjeta, peshkatarët e tërheqin atë në breg, ulen dhe i mbledhin peshqit e mirë në shporta, kurse të papërdorshmit i flakin.

⁴⁹Kështu do të ndodhë edhe në mbarimin e kësaj epoke: do të dalin engjëjt e do të ndajnë ata që nuk e dëgjuan Zotin nga ata që kryen vullnetin e tij. ⁵⁰Kështu, të pabindurit do të hidhen në furrë të ndezur, ku do të ketë të qara dhe kërcëllitje dhëmbësh.»♦

♦ Kjo shëmbëlltyrë ka të bëjë, gjithashtu, me mbretërinë e Izraelit. Kombi hebre do të gjykohej me kthimin e Jezusit. Njerëzit e tjerë do të gjykohen pas mijëvjeçarit.

Mësuesit e rinj të Ligjit

⁵¹«A i kuptuat të gjitha këto?» – i pyeti Jezusi nxënësit e tij. «Po!» – u përgjigjën ata. ⁵²Ai u tha: «Kështu, pra, qysh tani do të ketë mësues të rinj të Ligjit – ata që kanë mësuar kuptimin e vërtetë të mbretërisë së Perëndisë. Një mësues i tillë mund të krahasohet me një zot të shtëpisë që mund të nxjerrë nga qilari i tij gjëra të reja dhe të vjetra.»

Jezusi në Nazaret

(Mk 6.1-6; Lk 4.16-30)

⁵³Pasi i tregoi këto shëmbëlltyra, Jezusi u largua nga ajo krahinë ⁵⁴dhe shkoi në qytetin ku ishte rritur. Atje dha mësim në sinagogë dhe të gjithë ata që e dëgjuan, mbetën të habitur. «Nga i erdhi këtij kjo urtësi dhe kjo fuqi mrekullish?» – pyetnin njëri-tjetrin. ⁵⁵ – «A nuk është ai biri i zdrukthëtarit? Po a nuk i quhet nëna Mari, e vëllezërit Jakob, Jozef, Simon e Judë? ⁵⁶A nuk janë midis nesh motrat e tij? Atëherë nga i erdhën këtij të gjitha këto?» ⁵⁷Prandaj ata nuk donin t'ia dinin për të. Por Jezusi u tha: «Profeti nderohet kudo me përjashtim të vendlindjes dhe familjes së tij!» ⁵⁸Pasi nuk pranuan t'i besonin, ai nuk bëri shumë mrekulli atje.

Vdekja e Gjon Pagëzorit

14 Në atë kohë Herod Antipa, sundimtar i asaj krahine, dëgjoji se ç'flitej për Jezusin. ²«Ky është Gjon Pagëzori! – u tha njerëzve të tij. – U kthye në jetë! Ja, përse ka pushtet të bëjë mrekulli.»

³Herodi e kishte arrestuar Gjonin dhe e kishte futur të lidhur në burg. Shkaku për këtë ishte ky: Herodi i kishte marrë Filipit, ♦ vëllait të vet, gruan me emrin Herodia dhe ishte martuar me të. ⁴Gjoni e kishte qortuar Herodin për këtë: «Nuk të lejohet martesë

me të!»⁵ Për këtë arsye Herodi donte ta vriste, por kishte frikë nga populli, i cili e quante Gjonin profet.

⁶Në ditëlindjen e Herodit, e bija e Herodisë vallëzoi para të ftuarve. Aq shumë i pëlqeu Herodit, ⁷sa që iu betua: «Do të të jap çdo gjë që të kërkossh.»⁸ Ajo, e nxitur nga nëna e saj, iu lut: «Sillmë në pjatë kokën e Gjon Pagëzorit!»⁹ Për këtë Herodi u trishtua, por meqë ishte betuar para të gjithë të ftuarve, urdhëroi që të zbatohet kërkesa e vajzës.

¹⁰Dërgoi xhelatin në burg, ♦♦ i cili ia preu kokën Gjonit ¹¹dhe e solli në pjatë, ia dorëzoi vajzës dhe ajo ia dha nënës së saj.

¹²Nxënësit e Gjonit morën trupin e tij dhe e varrosën. Pastaj shkuan te Jezusi dhe i treguan se ç'kishte ndodhur.

♦ Jo Philip tetrarku, por një tjetër nga bijtë e Herodit të Madh. Veprimi i Herod Agrippës fyeu babanë e gruas së tij të divorcuar, mbretin Aretas, i cili më pas e mposhti Herodin në betejë, të cilin shumë e konsideruan si hakmarrje të Perëndisë kundër Herodit. ♦ Në kështjellën e Machaerus, në lindje të Detit të Vdekur.

Jezusi ushqen mrekullisht pesë mijë veta

(Mk 6.30-44; Lk 9.10-17; Gjn 6.1-14)

¹³Jezusi, kur dëgjoi për këtë, u largua që andej dhe shkoi me barkë në një vend të pabanuar – në vetmi. Por populli e mori vesh se ku ishte dhe i shkoi pas, duke ardhur nga të gjitha vendet dhe duke udhëtuar nëpër tokë. ¹⁴Kur doli Jezusi nga barka, pa një turmë të madhe njerëzish para tij. Atij i erdhi keq për ta dhe shëroi të sëmurët.

¹⁵Në mbrëmje nxënësit iu afruan Jezusit dhe i thanë: «Po bëhet vonë dhe ky vend është i shkretë. Jepu leje njerëzve të shkojnë në fshatra për të blerë ushqim.»¹⁶ Jezusi u përgjigj: «Nuk është nevoja të shkojnë; jepuni ju të hanë!»¹⁷ Ata iu përgjigjën: «Kemi vetëm pesë bukë dhe dy peshq.»¹⁸ Jezusi tha: «M'i sillni këtu!»

¹⁹Ai i dha urdhër popullit të ulej në bar. Pastaj mori pesë bukët e dy peshqit, e drejtoi shikimin e tij në qiell dhe tha lutjen e falënderimit. I ndau bukët copë-copë, ua dha nxënësve dhe ata ia ndanë turmës. ²⁰Të gjithë hëngrën dhe u ngopën. Nxënësit madje mbushën dymbëdhjetë shporta nga ato që tepruan. ²¹Aty kishin ngrënë rreth pesë mijë burra, pa përfshirë gratë e fëmijët.

Jezusi ecën mbi ujë

(Mk 6.45-52; Gjn 6.15-21)

^{22,23}Menjëherë pas kësaj, Jezusi dërgoi përpara nxënësit e tij me barkë në bregun tjetër. E lejoi popullin që të shkonte në shtëpi dhe pastaj hipi në mal për t'u lutur. Në mbrëmje ndodhje atje krejtësisht vetëm. ²⁴Ndërkohë, nxënësit ishin larg në liqen; barka e tyre përplasej nga valët, pasi era po frynte në drejtimin e kundërt. ²⁵Nga mëngjesi, Jezusi shkoi tek ata duke ecur mbi liqen. ²⁶Kur e panë duke ecur kështu, u trembën. Mendonin se ishte fantazmë dhe bërtitën nga frika. ²⁷Por Jezusi u tha menjëherë: «Mos u trembni! Jam unë, mos kini frikë!»

²⁸Pjetri tha: «O Zot, në qoftë se je me të vërtetë ti, më urdhëro të vij tek ti mbi ujë!»

²⁹«Eja!» – i tha Jezusi. Pjetri zbriti nga barka e po ecte nëpër ujë për të shkuar te Jezusi.

³⁰Por kur pa dallgët e mëdha, u frikësua. Filloi të humbiste në ujë dhe bërtiti: «Më shpëto, o Zot!»³¹ Jezusi shtriu menjëherë dorën, e kapi Pjetrin dhe i tha: «Besëpak, përse dyshove?»³² Pastaj hipën të dy në barkë dhe era pushoi. ³³Ata që ishin në barkë, ranë përmbys para Jezusit e thanë: «Me të vërtetë ti je Biri i Perëndisë!»

Jezusi shëron në Ginosar

(Mk 6.53-56)

³⁴Pasi kaluan liqenin dhe arritën pranë Ginosarit, ³⁵banorët e vendit e dalluan Jezusin dhe e përhapën lajmin për ardhjen e tij në të gjithë krahinën. Pastaj i sollën të gjithë të sëmurët. ³⁶Ata iu lutën që t'i lejonte të preknin vetëm tufën e fijeve të rrobës së tij. Të gjithë ata që e prekën, u shëruan.

Traditat e të parëve

(Mk 7.1-13)

15 Pastaj disa farisenj dhe mësues të Ligjit nga Jerusalemi iu afruan Jezusit dhe e pyetën: ²«Përse nuk i ndjekin nxënësit e tu mësimet që na kanë lënë të parët?»

Përse nuk e bëjnë ritin e larjes së duarve para se të hanë bukë?»³ Jezusi iu përgjigj: "Përse e shkelni urdhërimin e Perëndisë për hir të mësimit tuaj? ♦⁴ Perëndia ka thënë: *Ndero atin dhe nënën tënde; dhe Kush mallkon babë e nënë, të dënohet me vdekje.* ⁵Por ju, nga ana tjetër, thoni: Kush i thotë babait e nënës: «Ajo që duhej t'ju jepja juve, i është kushtuar Perëndisë»,⁶ nuk ka më nevojë t'i nderojë prindërit me anë të ndihmës financiare. Kështu e anuloni urdhërimin e Perëndisë me anë të mësimave tuaja. ⁷Ju hipokritë, profeti Isaia ka folur me të drejtë për ju: *«Ky popull më nderon vetëm me fjalë (thotë Zoti), por zemra e tij është larg meje.* ⁸*E gjithë shërbesa e tyre fetare është e kotë, sepse japin mësim veçse urdhërimet të shpikura nga njerëzit.»*

♦ Farisenjtë, në vend që t'i bindeshin ligjit, gjithmonë po shqyrtonin mënyrat për të shmangur ligjin dhe për të bërë përjashtime. Kjo quhet kazuistika (shih p.sh. Mt 23,16-17)

Kush mund e kush nuk mund të hyjë në praninë e Zotit

(Mk 7.14-23)

¹⁰Pastaj Jezusi e ftoi popullin t'i afrohej e i tha: «Dëgjoni mirë e kuptoni! ¹¹Njeriun nuk e ndot ajo që i hyn në gojë, por ajo që i del nga goja.»

¹²Pas kësaj iu afruan nxënësit dhe i thanë: «A e di se farisenjtë u zemëruan nga fjalët e tua?» ¹³Jezusi u përgjigj: «Ajo që nuk ka mbjellë vetë Ati im në qiell, do të shkulet.»

¹⁴Hiquni prej tyre! Atyre u pëlqen të prijnë të verbrit, ndërsa ata janë vetë të verbër! Kur i verbri i prin të verbrit, bien të dy në gropë.»

¹⁵Pastaj Pjetri i tha: «Na e shpjego ç'do të thuash kur flet për papastërtinë (rituale)!»

¹⁶«Përsëri nuk po merrni vesh?» – iu përgjigj Jezusi. ¹⁷«Po a nuk e kuptoni se i gjithë ushqimi që hyn në gojë, shkon në stomak dhe pastaj del jashtë, ¹⁸kurse ajo që del nga goja, del nga zemra dhe kjo e bën njeriun të papastër. ¹⁹Dhe pikërisht nga zemra dalin qëllime të këqija: vrasje, tradhti bashkëshortore, imoralitet, vjedhje, shpifje dhe fyerje.»

²⁰Këto e bëjnë njeriun të papastër, jo të ngrënit pa bërë ritin e larjes së duarve.»

Besimi i gruas johebreje

(Mk 7.24-30)

²¹Jezusi u largua nga vendi dhe shkoi në krahinat e Tirit e të Sidonit. ²²Një grua kënanase që banonte aty, iu afrua dhe filloi të thërriste: «O Zot, Biri i Davidit, ♦ ki mëshirë për mua. Shpirti i keq ma mundon vajzën shumë.» ²³Por Jezusi nuk iu përgjigj fare. Më në fund nxënësit ngulën këmbë: «Shko që ta heqësh qafe; po bërtet pas nesh!»

²⁴Por Jezusi tha: «Zoti më dërgoi vetëm te kopeja e humbur, te populli i Izraelit.»

²⁵Pastaj gruaja ra përmbys para Jezusit e tha: «Më ndihmo, o Zot!» ²⁶Jezusi iu përgjigj: «Nuk është e drejtë që t'u marrësh bukën fëmijëve e t'ua hedhësh qenve shtëpiakë!»

²⁷«Po, o Zot, – shtoi ajo, – se edhe qentë shtëpiakë hanë thërrimet që bien nga tryeza e zotërinjve të tyre.» ²⁸Jezusi iu përgjigj: «O grua, ti ke besim të madh! Le të bëhet ashtu siç dëshiron!» E bija u shërua përnjëherë.

♦ Ajo i drejton atij si Mesisë hebre.

Shërime të ndryshme në popull

²⁹Jezusi u largua që andej dhe shkoi në liqenin e Galileesë. U ngjit në një mal dhe u ul.

³⁰Iu afrua një turmë e madhe që sillte me vete shumë paralitikë, të verbër, memecë dhe shumë të tjerë. I ulën para tij dhe ai i shëroi. ³¹Njerëzit u habitën kur panë se si memecët flitnin, paralitikët ecnin andej-këtej, të verbrit shihnin dhe sakatët e tjerë u shëruan. Ata i dhanë lavdi Perëndisë së Izraelit.

Jezusi ushqen katër mijë johebrenjtë

(Mk 8.1-10)

³²Pas kësaj Jezusi mblodhi nxënësit e tij dhe u tha: «Më vjen keq për këtë popull. Ka tri ditë që rri me mua dhe nuk ka ç'të hajë. Nuk dua t'i nis të uritur, që të mos u bjerë të fikët rrugës.» ³³Por nxënësit thanë: «Ku mund të gjejmë aq bukë sa ta ngopim gjithë këtë popull në këtë krahinë të pabanuar?» ³⁴«Sa bukë keni?» – pyeti Jezusi dhe ata u përgjigjën: «Shtatë bukë e disa peshq të vegjël.» ³⁵Pastaj i dha urdhër popullit të ulej në tokë. ³⁶Mori të shtatë bukët dhe peshqit, tha lutjen e falënderimit, i ndau, ua dha nxënësve të tij, dhe ata ia shpërndanë popullit. ³⁷Të gjithë hëngrën derisa u ngopën, e

me copat që tepruan, mbushën plot shtatë kofinë. ³⁸Ata që hëngrën, ishin katër mijë burra, përveç grave e fëmijëve. ³⁹Pastaj Jezusi i dërgoi në shtëpi, ndërsa vetë hipi në barkë dhe shkoi në krahinë e Magadanit.

Farisenjtë kërkojnë një provë

(Mk 8.11-13; Lk 12.54-56)

16 Disa farisenj dhe saducenj iu afruan Jezusit për ta vënë në provë. Kërkonin nga ai një shenjë nga qielli si dëshmi që ishte me të vërtetë i dërguar nga Zoti. ²Por Jezusi u përgjigj: "Kur bie mbrëmja, thoni: «Do të kemi mot të mirë, sepse u skuq qielli.» ³Kurse në agim: «Sot do të kemi shi, sepse qielli është i kuq dhe i vrenjtur.» Kështu, ju dini t'i vlerësoni dukuritë e qiellit e të arrini në përfundim për motin. Përse, pra, nuk dini ta kuptoni se ç'paralajmërojnë ngjarjet e kësaj kohe? ⁴Sa të prishur janë njerëzit e kësaj kohe! Nuk duan t'ia dinë për Zotin, e megjithatë, duan të shohin prova. E vetmja provë që do t'u jepet, i përgjigjet asaj që i ndodhi profetit Jona." Pastaj i la dhe u nis.

Jezusi qorton nxënësit

(Mk 8.14-21)

⁵Kur nxënësit u nisën për të kaluar në anën tjetër të liqenit, harruan të merrnin bukë. ⁶Jezusi u tha: «Ruhuni nga tharmi i farisenjve dhe i saducenjve!» ⁷⁻⁸Nxënësit e lidhën këtë me moskryerjen e detyrës së tyre, por Jezusi, duke i ditur mendimet e tyre, u tha: "Pse shqetësoheni, sepse nuk keni bukë? Besëpakë! ⁹Ende nuk kuptoni? Harruat se si ushqeva pesë mijë njerëz me pesë bukë? E sa shporta mbushët me tepricën? ¹⁰Dhe shtatë bukët për katër mijë veta – sa kofinë mbushët në fund? ¹¹Si nuk e kuptoni se nuk ishte fjala për bukë, kur thashë: «Ruhuni nga tharmi i farisenjve dhe i saducenjve?»" ¹²Më në fund ata e kuptuan se me tharmin ai nuk nënkuptonte atë që përdoret për pjekjen e bukës, por e kishte fjalën për mësimin e farisenjve dhe të saducenjve.

Dëshmia e Pjetrit për Jezusin

(Mk 8.27-30; Lk 9.18-21)

¹³Kur arriti në krahinë e Cezaresë së Filipit, Jezusi i pyeti nxënësit e tij:

«Ç'thonë njerëzit, kush është Biri i njeriut?» ¹⁴Ata u përgjigjën: «Disa të mbajnë për Gjon Pagëzorin, disa për Elijën, ndërsa disa të tjerë mendojnë se je Jeremia ose një prej profetëve të tjerë.»

¹⁵«Po ju, – i pyeti, – ç'thoni: Kush jam unë?» ¹⁶Simon Pjetri iu përgjigj: «Ti je Mesia – Biri i Perëndisë së gjallë.» ¹⁷Jezusi i tha: «Lum ti Simon, biri i Gjonit, sepse kjo e vërtetë nuk të erdhi nga njeriu. Atë ta dha Ati im qiellor! ¹⁸Prandaj po të them: Ti je Pjetri ♦ (i fortë si shkëmb) dhe mbi këtë shkëmb themelor do të ndërtoj Bashkësinë ♦♦ time. Asnjë armik nuk do ta shkatërrojë, as vdekja. ♦♦♦ ¹⁹Ty do të jap çelësat e mbretërisë së Perëndisë; gjithçka që do të lidhësh këtu mbi tokë, do të jetë lidhur para Zotit; dhe gjithçka që nuk do të zgjidhësh mbi tokë, nuk do të jetë zgjidhur para Zotit.» ♥ ²⁰Pas kësaj Jezusi i porositi me ngulm nxënësit që të mos i tregonin askujt se ai ishte Mesia.

♦ Lojë fjalësh: *Petros* (Pjetër) dhe *Petra* (shkëmb themelor). Shkëmbi themelor është rrëfimi i Pjetrit. Kështu Pjetri bëhet i krishteri i parë. ♦♦ Kisha ose bashkësia mesianike. ♦♦♦ fjj. dyert e botës së të vdekurve. Ato nuk do të jenë në gjendje ta pengojnë ringjalljen e besimtarëve për jetën e përjetshme. ♥ Ky pushtet (i cili ka të bëjë me disiplinën e kishës) u është dhënë të gjithë dymbëdhjetë apostujve (shih Mt 18,18) dhe më vonë edhe pleqve të kishës (shih 1 Kor 5,4-5).

Shpallja e parë e vdekjes së Jezusit

(Mk 8.31-9.1; Lk 9.22-27)

²¹Që atëherë Jezusi filloi t'u shpjegonte për herë të parë nxënësve se çfarë e priste. «Biri i njeriut duhet të shkojë në Jerusalemin. Atje do të vuajë shumë për shkak të këshilltarëve, kryepriфтërinjve dhe mësuesve të Ligjit. Do të vritet, por ditën e tretë do të ringjallet.»

²²Pjetri e mori mënjane dhe filloi ta kundërshtonte me fjalë: «O Zot, nuk duhet të të ndodhë një gjë e tillë.» ²³Por Jezusi u kthye e i tha Pjetrit: «Largohu, o Satan! Ti dëshiron të më largosh nga rruga e Perëndisë! Ajo që ke në mend, nuk i përgjigjet

vullnetit të Perëndisë, por dëshirave njerëzore.»

Mbajtja e kryqit pas Jezusit

²⁴Pastaj Jezusi u tha nxënësve të vet: «Kush do të vijë pas meje, duhet të heqë dorë nga vetja si dhe nga dëshirat e tij; duhet të mbajë kryqin e tij dhe të vijë pas meje, rrugës sime. ²⁵Pra, kush do të shpëtojë jetën e tij, do ta humbasë atë. Por kush e humb jetën e vet për mua, do ta gjejë përsëri atë. ²⁶Çfarë do të fitonte njeriu nga kjo, në qoftë se fiton tërë botën, por në fund humbet jetën e tij? ²⁷Biri i njeriut do të vijë vërtet me madhështinë e Atit të tij bashkë me engjëjt e tij, dhe do ta shpërblejë secilin sipas veprave të tij. ²⁸Ju siguroj se disa prej jush që tani qëndroni këtu, edhe në kohën e jetës suaj do ta shihni Birin e njeriut siç do të vijë si mbret.» ♦

♦ Shpërftyrimi i Jezusit është parashijë e ardhjes së tij si mbret dhe gjyqtar në fund të botës. Ndërkohë Jezusi do të vijë si gjyqtar për të shkatërruar Jerusalemin më 70 e.r.

Shpërftyrimi i Jezusit

(Mk 9,2-13; Lk 9,28-30)

17 Pas gjashtë ditësh, Jezusi mori me vete Pjetrin, Jakobin dhe Gjonin, vëllanë e tij, dhe shkuan veças në një mal të lartë. ²Pastaj Jezusi u shndërrua para tyre: fytyra i shkëlqeu si dielli dhe rrobat iu bënë të bardha si drita. ³Papritur u shfaqën Moisiu me Elijën duke biseduar me të. ⁴Pas pak Pjetri i tha Jezusit: «O Zot, është mirë të rrimë këtu; në qoftë se dëshiron, po përgatit tri çadra, një për ty, një për Moisiun e një për Elijën.» ⁵Ndërsa po fliste, erdhi papritur një re e shndritshme, zuri vend përmbi ta dhe u dëgjua një zë prej saj që tha: «Ky është Biri im i dashur, i Zgjedhuri im. Atë dëgjoni!» ⁶Nxënësit ranë me fytyrë për tokë dhe u trembën jashtë mase kur dëgjuan këtë zë. ⁷Por Jezusi u afrua, i preku dhe u tha: «Ngrihuni. Mos kini frikë!»

⁸Kur ngritën sytë, panë se aty ndodhej vetëm Jezusi.

⁹Kur po zbritnin nga mali, Jezusi i urdhëroi: «Mos i tregoni askujt për atë që patë, derisa të ringjallet Biri i njeriut.»

¹⁰Pastaj nxënësit e pyetën: «Përse thonë mësuesit e Ligjit se Elija duhet të vijë përsëri para mbarimit të kësaj epoke?» ¹¹Jezusi tha: «Elija, vërtet, duhet të vijë për ta kthyer popullin e Perëndisë në gjendjen e duhur shpirtërore. ¹²Por unë po ju them: Elija tashmë ka ardhur, por ata nuk e njohën, dhe bënë me të çfarë deshën. Kështu, edhe Biri i njeriut do të vuajë shumë për shkak të tyre.»

¹³Vetëm atëherë nxënësit e kuptuan se ai e kishte fjalën për Gjon Pagëzorin.

Jezusi shëron një djalosh epileptik

(Mk 9.14-29; Lk 9.37-43a)

¹⁴Kur u kthyen tek turma, Jezusit iu afrua një njeri, ra në gjunjë para tij ¹⁵dhe i tha: «Zotëri, ki mëshirë për djalin tim. Vuan nga epilepsia dhe ka kriza aq të tmerrshme, sa që shpesh bie në ujë ose në zjarr. ¹⁶E solla te nxënësit e tu, por ata nuk ishin në gjendje ta shëronin.» ¹⁷Jezusi tha: «Sa njerëz të mbrapshtë jeni; nuk keni aspak besim te Zoti! Deri kur do të jetoj mes jush e t'ju duroj? Silleni këtu djaloshin!» ¹⁸Jezusi e urdhëroi rreptësisht djallin të shporrej, dhe ai doli prej djaloshit, i cili u shërua në çast.

¹⁹Më pas, nxënësit iu afruan Jezusit veças dhe e pyetën: «Përse nuk mund ta dëbonim në?» ²⁰«Sepse besimi juaj nuk ishte i mjaftueshëm.» – u tha Jezusi. – “Unë po ju them: Në qoftë se besimi juaj do të ishte vetëm si një kokërr sinapi, këtij mali do të mund t'i thoshit: «Dil këndeje e shko atje!» dhe ashtu do të bëhej. Atëherë për ju nuk do të ishte asgjë e pamundur! [21Por ky lloj djalli nxirret vetëm me lutje dhe me agjërime.]”

Shpallja e dytë e vdekjes së Jezusit

(Mk 9.30-32; Lk 9.43b-45)

²²Kur nxënësit e Jezusit u bashkuan në Galile, ai u tha: «Së shpejti Biri i njeriut do t'u dorëzohet njerëzve. ²³Ata do ta vrasin, por ditën e tretë ai do të ringjallet.» Nxënësit u trishtuan shumë për këtë.

Për taksën e Tempullit

²⁴Kur Jezusi dhe nxënësit e tij arritën në Kafarnaum, Pjetrit iu afruan ata që mblidhnin

taksën e Tempullit dhe i thanë: «A nuk e paguan mësuesi juaj taksën e Tempullit?»²⁵ «E paguan», – u përgjigj Pjetri. Kur Pjetri hyri në shtëpi, Jezusi e pyeti: «Ç'mendon, Simon? Prej kujt e mbledhin taksën dhe tatimin mbretërit e kësaj bote? Prej njerëzve të tyre apo prej të huajve?»²⁶ «Prej të huajve», – i tha Pjetri. Jezusi iu përgjigj: «Kjo do të thotë, pra, se njerëzit e tyre janë të lirë. ²⁷Por ne nuk duam të krijojmë pakënaqësi më kot. Shko në det dhe hidh grepin. Peshkun e parë që të zësh, merre dhe hapi gojën. Atje do të gjesh një monedhë. Merre dhe jepja atyre për mua e për ty.»

Udhëzimet për bashkësinë e Zotit

(Mk 9.33-37; Lk 9.46-48)

18 Në të njëjtën kohë nxënësit shkuan te Jezusi dhe e pyetën: «Kush do të jetë më i madhi në mbretërinë e Perëndisë?» ♦ ²Jezusi thirri një fëmijë; e vendosi para tyre ³dhe u tha: «Ju siguroj se nuk do të hyni në mbretërinë e Perëndisë në qoftë se nuk e ndryshoni tërë qëndrimin tuaj dhe nuk bëheni si fëmijët. ⁴Kush vlerësohet pak si ky fëmijë, do të jetë më i madhi në mbretërinë e Perëndisë. ⁵Dhe kush pranon në emrin tim një besimtar të thjeshtë, ai më ka pranuar mua.

♦ [Ata u pyetën se kush do të merrte postin më të rëndësishëm në mbretërinë e Perëndisë.](#)

Paralajmërimi për çdo lloj mashtrimi

(Mk 9.42-48; Lk 17.1-2)

⁶Kushdo që mëson ndonjërin nga këta njerëzit e thjeshtë që besojnë në mua, të dyshojë për mua, për të do të ishte më mirë t'i varej në qafë guri i mullirit dhe të hidhej në fund të detit. ⁷Kjo botë i ka punët keq, sepse në të ka gjëra, të cilat mund të bëjnë që njerëzit ta humbasin besimin te Zoti. Vërtet kjo është e pashmangshme; por mjerë ai që është fajtor për këtë.

⁸Në qoftë se dora ose këmba të shpie drejt së keqes, preje dhe flake tejt. Është më mirë të hysh në jetën (e përjetshme) pa dorë e pa këmbë, sesa të hidhesh në zjarrin e përjetshëm me të dy duart e me të dy këmbët. ⁹E në qoftë se syri të shpie drejt së keqes, nxirre dhe flake tejt! Është më mirë të hysh në jetën (e përjetshme) vetëm me një sy, sesa të hidhesh në zjarrin e ferrit me të dy sytë.

Shëmbëlltyra e deles së humbur

(Lk 15.3-7)

¹⁰Tregoni kujdes që të mos i trajtoni me mendjemadhësi besimtarët e thjeshtë në bashkësi. Ja ku po ju them: Engjëjt e tyre hyjnë lirisht tek Ati im në qiell. ¹¹Çfarë mendoni ju? Çfarë do të bëjë njeriu që ka 100 dele në qoftë se njëra prej tyre humbet rrugën? ¹²A nuk do t'i lërë të kullosin në mal 99 delet, e të shkojë për të kërkuar të humburën? ¹³Dhe kur ta gjejë – unë po ju them: Do të gëzohet më shumë për atë dele sesa për 99 të tjerat që nuk humbën rrugën. ¹⁴Po kështu edhe Ati yt qiellor nuk do që asnjëri prej këtyre besimtarëve të thjeshtë të humbasë rrugën.

Përgjegjësia për bashkëbesimtarin

¹⁵Në qoftë se bashkëbesimtari yt të bën keq, shko tek ai dhe qortoje kur të jeni sy për sy. Në qoftë se bindet, e ke rifituar atë si vëlla. ¹⁶Por në qoftë se ai nuk të dëgjon, atëherë shko përsëri tek ai dhe merr me vete një ose dy njerëz të tjerë, sepse çdo çështje duhet zgjidhur në bazë të pohimeve të dy ose tre dëshmitarëve. ¹⁷Në qoftë se ai nuk i dëgjon as ata, zgjidhe çështjen para kishës. Në qoftë se nuk e dëgjon as bashkësinë, trajtoje si të pafë ose tradhtar. ¹⁸Pra, po ju them: Çdo gjë për të cilën do të vendosni këtu në botë, do të jetë me fuqi ligjore në sy të Zotit; e çdo gjë për të cilën nuk do të vendosni këtu në tokë, nuk do të jetë me fuqi ligjore në sy të Zotit. ♦

¹⁹Por po ju them, gjithashtu: Në qoftë se dy prej jush këtu në tokë do të jenë dakord që t'i luten Zotit për diçka, këtë gjë do t'ua japë Ati im në qiell. ²⁰Aty ku ndodhen vërtet dy ose tre veta të bashkuar në emrin tim, aty jam edhe unë midis tyre.»

♦ [Kjo iu drejtua të gjithë dishepujve \(jo vetëm Pjetrit\) dhe kështu pleqve të çdo kishe. Ne e shohim këtë në veprim në Korint, kur pleqtë \(bashkë me Palin\) shkishërojnë një shkelës \(1 Kor 5,1-5\).](#)

Shëmbëlltyra për borxhliun e pamëshirshëm

²¹Atëherë Pjetri iu drejtua Jezusit dhe e pyeti: «Zot, në qoftë se bashkëbesimtari im më bën një të keqe, sa herë duhet ta fal? Deri në 7 herë?» ²²«Jo, jo deri në 7 herë, por deri në 77 herë!» ♦ dhe shtoi:

²³«Mbretëria e qiellit është si një mbret që vendosi të rregullonte llogarinë me administratorin e pasurisë së tij. ²⁴Që në fillim i sollën një njeri që i kishte borxh një shumë prej disa milionash. ²⁵Meqë borxhliu nuk mund ta paguante, mbreti urdhëroi që ai vetë të shitej skllav bashkë me gruan, fëmijët dhe tërë pasurinë e tij, me qëllim që shumata e nxjerrë të përdorej për shlyerjen e borxhit. ²⁶Por borxhliu ra përmbys para tij dhe iu lut: «Ki durim me mua. Do t'i kthej të gjitha!» ²⁷Zotëria pati mëshirë për të, e liroi dhe ia hoqi detyrimin.

²⁸Sapo doli, u takua me një shok, i cili i kishte borxh një shumë të vogël. Atë e kapi për gryke, gati ta mbyste dhe i tha: «Ma kthe borxhin!» ²⁹Borxhliu ra në gjunjë dhe iu lut: «Ki durim me mua. Do t'i kthej të gjitha!» ³⁰Por huadhënësi nuk deshi ta dëgjonte dhe urdhëroi që ta futnin në burg, derisa të paguante borxhin.

³¹Të tjerët, kur e panë këtë, u tronditën. Shkuan te zotëria dhe i treguan se çfarë kishte ndodhur. ³²Ai e thirri njeriun dhe i tha: «Njeri i keq! Unë ta shleva tërë borxhin tënd sepse m'u lute. ³³A nuk duhej që edhe ti të kishe mëshirë për shokun tënd, siç kisha unë për ty?» ³⁴Pastaj ua dorëzoi torturuesve, ♦ që të kthente tërë borxhin.

³⁵Kështu do të bëjë me ju edhe Ati im qiellor, në qoftë se nuk ia falni fajin me gjithë zemër bashkëbesimtarit tuaj.»

♦ gjithmonë. Në saje të banimit të Shpirtit të shenjtë të besimtari anulohet hakmarrja.

♦♦ që ta torturonin derisa të tregonte ku i kishte fshehur të hollat.

Nisja për në Jude

(Mk 10.1-12)

19Pasi ua tha të gjitha këto nxënësve të tij, Jezusi u largua nga Galileja dhe arriti në krahinën e Judesë, përtej Jordanit. ²Shumë njerëz i shkuan pas deri atje, dhe ai i shëroi.

Për ndarjen dhe beqarinë

³Iu afruan disa farisenj dhe kërkuan ta futnin në grackë. E pyetën: «A lejohet ta ndajë burri gruan për ndonjë arsye?» ⁴Jezusi u përgjigj: «A nuk keni lexuar ç'është shkruar në Shkrimin e shenjtë? Atje thuhet se Zoti në fillim krijoi burrin dhe gruan. ⁵E tha: *Prandaj njeriu e lë atin dhe nënën e bashkohet me gruan e tij dhe të dy këta bëhen një.* ⁶Ata nuk janë më dy, por një trup i vetëm. Atë që bashkoi Perëndia, njerëzit nuk duhet ta ndajnë.»

⁷Farisenjtë pyetën: «Si ndodh, pra, që sipas Ligjit të Moisiut burri mund ta ndajë gruan e vet me dorëzim të dokumentit të ndarjes?» ⁸Jezusi u përgjigj: «Moisiu jua ka lejuar ndarjen e gruas vetëm sepse jeni zemërgurë. Por në fillim nuk ishte ashtu. ⁹Prandaj po ju them: Kush e ndan gruan e tij dhe martohet me një tjetër, bën tradhti bashkëshortore, me përjashtim të rastit të imoralitetit të mëparshëm.» ♦

¹⁰Atëherë nxënësit i thanë: «Në qoftë se gjendja e burrit ndaj gruas qenka e tillë, atëherë është më mirë që njeriu të mos martohet!» ¹¹Por Jezusi u përgjigj: «Atë që po ju them tani, nuk mund ta kuptojë çdonjeri, por vetëm ata të cilëve Zoti u ka dhënë dhuntinë. Ka arsye të ndryshme, për të cilat disa nuk martohen.

¹²Disa janë të paaftë për martesë që nga lindja; disa, si të tredhurit, u bënë të paaftë për shkak të një ndërhyrjeje të mëvonshme. Disa heqin dorë nga martesë, sepse merren vetëm me punët e mbretërisë së Perëndisë. Kush mund ta kuptojë, le ta kuptojë!»

♦ khz. Br 22,13-21

Jezusi dhe fëmijët

(Mk 10.13-16; Lk 18.15-17)

¹³Disa njerëz i sollën Jezusit ca fëmijë të vegjël, që të vinte duart mbi ta e të lutej për ta; por nxënësit nuk i lejuan. ¹⁴Jezusi u tha: «Lërin fëmijët të qetë! Mos i ndaloni të vijnë tek unë, sepse pikërisht për ata që janë si këta rri e hapur mbretëria e Perëndisë!»

¹⁵Jezusi vuri duart mbi ta dhe u largua prej andej.

Rreziku i pasurisë

(Mk 10.17-31; Lk 18.18-30)

¹⁶Njëherë Jezusit iu afrua një njeri dhe e pyeti: «Mësues, ç'të mirë duhet të bëj unë, që të fitoj jetën e përjetshme?» ¹⁷«Përse më pyet për të mirën?» – iu përgjigj Jezusi. –

«Vetëm Njëri është i mirë: Zoti! Në qoftë se dëshiron të kesh jetën e përjetshme, zbato urdhërimet e tij!» ¹⁸«Cilat?» – pyeti njeriu. Jezusi iu përgjigj: «*Mos bëj vrasje! Mos bëj tradhti bashkëshortore! Mos bëj vjedhje! Mos bëj dëshmi të rremë!*» ¹⁹*Ndero atin dhe nënën! Dhe duaje të afërmin tënd si vetveten!*» ²⁰«Të gjitha këto i kam zbatuar.» – iu përgjigj djaloshi. – «Ç'duhet të bëj më tepër?» ²¹Jezusi i tha: «Në qoftë se do të angazhohesh tërësisht, atëherë shite tërë pasurinë tënde, jepjua të hollat të varfërve dhe do të gjesh te Zoti pasurinë që nuk humbet kurrë. Pastaj eja pas meje!» ²²Kur e dëgjoi këtë, djaloshi u largua i trishtuar, sepse ishte shumë i pasur.

²³E Jezusi u tha nxënësve të tij: «Me të vërtetë, njeriu i pasur e ka të vështirë të hyjë në mbretërinë e Perëndisë!» ²⁴Unë po ju them përsëri: Është më e lehtë për devenë të kalojë nëpër vrimën e gilpërës, sesa për të pasurin që të hyjë në mbretërinë e Perëndisë.»

²⁵Kur e dëgjuan këtë, nxënësit u tmerruan dhe pyetën njëri-tjetrin: «Kush mund të shpëtojë atëherë?» ²⁶Jezusi i shikoi me ngulm dhe u tha: «Njerëzit nuk mund ta bëjnë këtë, por për Perëndinë asgjë nuk është e pamundshme.»

²⁷Pjetri mori fjalën dhe i tha Jezusit: «Ti e di se ne lamë çdo gjë dhe u bëmë nxënësit e tu. Çfarë do të nxjerrim nga kjo?» ²⁸Jezusi iu përgjigj: «Ju siguroj se kur Zoti ta ripërtërijë botën dhe Biri i njeriut të ulet në fron me gjithë madhësinë e tij, atëherë ju që u bëtë nxënësit e mi, do të jeni të ulur në dymbëdhjetë frone për të sunduar e për të gjykuar 12 fiset e Izraelit. ²⁹Kushdo që la shtëpinë, vëllezërit, prindërit, fëmijët ose pasurinë e tij për shkakun tim, do t'i marrë përsëri të gjitha këto njëqindfish dhe do të fitojë jetën e përjetshme. ³⁰Por shumë veta që tani (mendojnë se) janë përpara, do të qëndrojnë në fund, dhe shumë veta që tani (mendojnë se) janë pas, në fund, do të jenë të parët.» ♦

♦ [Kjo i referohet gradës në mbretërinë e Perëndisë, jo në kohën kur ata u bënë besimtarë.](#)

Punëtorët në vresht

20 Mbretëria e qiellit është si pronari i vreshtit që doli herët në mëngjes për të gjetur punëtorë për vreshtin. ²U mor vesh me ta për mëditjen e zakonshme – një monedhë argjendi – dhe pastaj i dërgoi në vresht. ³Doli në treg rreth orës nëntë dhe pa disa njerëz të papunë duke ndenjur kot. ⁴Atyre u tha: «Edhe ju mund të punoni në vreshtin tim; unë do t'ju paguaj siç duhet.» ⁵Shkuan edhe ata. Kështu bëri edhe në mesditë, edhe rreth orës tre. ⁶Doli përsëri rreth orës pesë për herën e fundit në treg, gjeti edhe disa që rrinin atje dhe u tha: «Përse rrini këtu të papunë gjithë ditën?» ⁷Ata u përgjigjën: «Sepse askush nuk na mori në punë.» Ai u tha: «Shkoni edhe ju të punoni në vresht!»

⁸Në mbrëmje, pronari i vreshtit i tha administratorit të tij: «Thirri punëtorët dhe jepu pagën! Fillu me ata që erdhën më në fund dhe mbaro me të parët!» ⁹U paraqitën kështu ata që kishin filluar rreth orës pesë, dhe morën secili nga një monedhë argjendi. ¹⁰Kur u erdhi radha atyre që kishin filluar shumë herët, menduan se do të merrnin më shumë, por edhe ata morën nga një monedhë argjendi. ¹¹Filluan ta shanin pronarin ¹²duke thënë: «Të tjerët që erdhën më në fund, punuan vetëm një orë dhe ti i barazove me ne. Ne u munduam gjithë ditën në vapë!» ¹³Por pronari i vreshtit i tha njërit prej tyre: «I dashuri im, nuk po të bëj padrejtësi! A nuk u morëm vesh për një monedhë argjendi?» ¹⁴E more. Tani shko. Unë dua t'i jap edhe këtij të fundit sa ty! ¹⁵A nuk më përket mua të bëj siç më pëlqen me pasurinë time? Apo mos vallë ke zili që unë jam shpirtmadh?»

¹⁶Jezusi përfundoi me këto fjalë: «Kështu, pra, ata që (mendojnë se) janë të fundit do të jenë të parët, ndërsa ata që (mendojnë se) janë të parët, do të jenë të fundit.» ♦

♦ [Çdo besimtar merr të njëjtin shpërblim: jeten e përjetshme](#)

Shpallja e tretë e vdekjes së Jezusit

(Mk 10.32-34; Lk 18.31-34)

¹⁷Rrugës për në Jerusalem, Jezusi i mori veças dymbëdhjetë nxënësit dhe u tha:

¹⁸«Dëgjoni! Po shkojmë në Jerusalem. Atje Biri i njeriut do t'u dorëzohet kryepriiftërinjve dhe mësuesve të Ligjit. Ata do ta dënojnë me vdekje ¹⁹dhe do t'ua dorëzojnë të huajve të pafe për ta vënë në lojë, për ta fshikulluar e për ta kryqëzuar. Por ditën e tretë ai do të ringjallet.»

Jo sundimi, por shërbimi

(Mk 10.35-45)

²⁰Jezusit iu afrua gruaja e Zebedeut me të dy djemtë, e përshëndeti me fytyrë përtokë dhe pyeti nëse mund t'i bënte një favor. ²¹«Çfarë dëshiron?» – pyeti Jezusi. «Më premta, – tha ajo, – që këta të dy, djemtë e mi, do të rrinë njëri në të djathtën e tjetri në të majtën tënde, kur të hipësh në fuqi.» ²²«Ju nuk dini se ç'kërkoni.» – iu përgjigj Jezusi. – «A mund ta pini ju kupën e vuajtjeve që duhet të pi unë?» «Po!» – u përgjigjën ata. ²³«Me të vërtetë ju do të pini të njëjtën kupë si unë.» – u tha Jezusi. – «Por nuk më takon të urdhëroj se kush mund të rrijë në të djathtën e kush në të majtën time. Në këto vende do të ulen vetëm ata që ka paracaktuar Ati im.»

²⁴Kur morën vesh dhjetë të tjerët, u zemëruan me të dy vëllezërit. ²⁵Prandaj Jezusi i thirri dhe u tha: «Siç e dini, sundimtarët shtypin popujt e tyre dhe të mëdhenjtë shpërdorojnë pushtetin e tyre. ²⁶Por te ju nuk duhet të jetë ashtu. Kush prej jush do të bëhet i madh, duhet t'u shërbejë të tjerëve, ²⁷dhe kush do të jetë në krye, duhet të jetë skllav i të gjithëve. ²⁸Madje edhe unë, Biri i njeriut, nuk erdha për t'u shërbyer, por për të shërbyer e për të flijuar jetën time si çmim për çlirimin e shumë vetave.»

Shërimi i dy të verbërve

(Mk 10.46-52; Lk 18.35-43)

²⁹Kur po largoheshin nga Jeriho, Jezusit po i shkonte pas një turmë e madhe njerëzish.

³⁰Dy të verbër që rrinin pranë rrugës, dëgjuan se Jezusi po kalonte dhe bërtitën: «O Zot, Biri i Davidit, ki mëshirë për ne!» ³¹Njerëzit u tërhoqën vërejtje, por ata bërtitën edhe më fort: «O Zot, Biri i Davidit, ki mëshirë për ne.» ³²Jezusi u ndal, i thirri të dy dhe i pyeti: «Ç'kërkoni prej meje?» ³³Ata iu përgjigjën: «Që të shohim, o Zot.» ³⁴Jezusi pati mëshirë për ta dhe u preku sytë. Atyre iu kthye shikimi menjëherë dhe shkuan pas tij.

Hyrja mesianike në Jerusalem

(Mk 11.1-11; Lk 19.28-40; Gjn 12.12-19)

21 Pak para Jerusalemit, ata arritën në një fshat me emrin Bet-Page, rrëzë malit të Ullinjve. Atje Jezusi dërgoi përpara dy nxënës ²dhe u tha: "Shkoni në atë fshatin përballë. Atje do të gjeni një gomaricë bashkë me kërricin e saj. Zgjidhni të dy e m'i sillni këtu! ³E në qoftë se ju thotë gjë ndokush, i thoni: «I duhen Zotit». Dhe menjëherë do t'i lëshojë." ⁴Kështu u plotësua ajo që kishte parathënë profeti (Zekarja). ⁵*Tregojini qytetit Jerusalem; mbreti yt i mëshirshëm po vjen tek ti duke ngarë gomaricën dhe kërricin e saj.* ⁶Të dy nxënësit shkuan dhe vepruan sipas urdhrat të Jezusit. ⁷Ia sollën gomaricën dhe kërricin, i vunë rrobat e veta mbi ta, dhe Jezusi hipi mbi gomaricë. ⁸Shumë njerëz i shtruan rrobat e tyre si qilim gjatë rrugës, të tjerët filluan të thyenin degë dhe t'i shtronin rrugës. ⁹Populli që shkonte para e pas Jezusit, i brohoriste: «*Hosha-na, o Biri i Davidit!* Rroftë ai që vjen në emër të Zotit! *Hosha-na!* Lavdi Perëndisë në më të lartët qiej!»

¹⁰Kur Jezusi hyri në Jerusalem, u turbullua mbarë qyteti. «Kush është ky?» – pyetnin njerëzit. ¹¹Turma e njerëzve që shoqëronte Jezusin, tha: «Ky është Profeti, Jezusi nga Nazareti i Galileë.»

Jezusi në Tempull

(Is 56,7; Jr 7.11; Mk 11.15-19; Lk 19.45-48; Gjn 2.13-22)

¹²Jezusi hyri në Tempull dhe i dëboi të gjithë tregtarët e blerësit. Këmbyesve të parave u përmbysi tavolinat kurse shitësve të pëllumbave banakët. ¹³Dhe u tha: «Në Shkrimin e shenjtë thuhet: *Tempulli im do të quhet shtëpi lutjeje (për të gjitha kombet)*. ♦ Por ju e shndërruat në skutë batakçish!»

¹⁴Pastaj në Tempull iu afruan të verbrit dhe paralikët, dhe ai i shëroi. ¹⁵Kur panë mrekullitë që bëri Jezusi, kryepriiftërinjtë dhe mësuesit e Ligjit u zemëruan. U inatosën

për fëmijët në Tempull që brohoritnin: «*Hoshana*, o Biri i Davidit!»¹⁶Dhe pyetën Jezusin: «A dëgjon se ç'po brohoritin këta?» Jezusi u tha: «Sigurisht! A nuk e keni lexuar në Shkrimin e shenjtë: *Ti bën që të të lavdërojnë foshnjat dhe të miturit.*»¹⁷Pastaj Jezusi u largua, doli nga qyteti dhe kaloi natën në Bet-Anje.

♦ Këta tregtarë po okuponin oborrin e johebrenjve, që ishte një zonë në tempull ku johebrenjtë mund të luteshin. Kjo tregon se edhe në DhV Perëndia ishte i shqetësuar për ta, ndryshe nga udhëheqësit hebrej. Përveç kësaj, njerëzit po e përdorin këtë oborr për rrugë që u bien shkurt.

Jezusi dhe fiku

(Mk 11.12-14,20-24)

¹⁸Të nesërmen në mëngjes, Jezusi u kthye në Jerusalem. Rugës kishte uri. ¹⁹Kur pa një fik pranë udhës, iu afrua; por nuk gjeti gjë tjetër veçse gjethe. Pastaj i tha pemës: «Mos bëfsh kurrë fruta!» Dhe fiku u tha aty për aty.

²⁰Nxënësit e panë këtë plot habi dhe pyetën: «Si ka mundësi që fiku të thahet menjëherë?» ²¹Jezusi u përgjigj: «Ju siguroj se në qoftë se keni besim te Zoti dhe nuk dyshoni, mund të bëni jo vetëm atë që i bëra unë këtij fiku, por mund t'i thoni edhe këtij mali: «Çohu e hidhu në det!», e do të bëhet ashtu. ²²Mjafton që të keni besim dhe do të merrni gjithçka që kërkonin nga Zoti.»

Çështja e pushtetit

(Mk 11.27-33; Lk 20.1-8)

²³Jezusi hyri në Tempull dhe u foli njerëzve. Por iu afruan kryepriëtrërit dhe këshilltarët dhe e pyetën: «Kush të jep të drejtën të paraqitesh këtu? Kush ta dha këtë pushtet?»

²⁴«Do t'ju bëj edhe unë një pyetje.» – u përgjigj Jezusi. – «Në qoftë se më përgjigjeni, atëherë do t'ju tregoj me çfarë pushteti i bëj këto. ²⁵Më thoni: Kush ia dha Gjon Pagëzorit pushtetin për të pagëzuar? Zoti apo njerëzit?» Ata u menduan: «Në qoftë se themi «Zoti», atëherë ai do të na pyesë: «Përse nuk i besuat Gjonit?» ²⁶Por në qoftë se themi: «Njerëzit», atëherë populli do të hidhet kundër nesh, sepse të gjithë janë të bindur se Gjoni ishte profet.» ²⁷Prandaj i thanë Jezusit: «Nuk e dimë.» «As unë, pra, – u tha Jezusi, – nuk do t'ju tregoj kush ma dha këtë pushtet.»

Shëmbëlltyra për dy djemtë

²⁸«Çfarë mendoni për tregimin që vijon? Një baba kishte dy djem. Iu drejtua të parit e i tha: «Biro, dil sot e puno në vresht!» ²⁹«Nuk dua» – iu përgjigj biri; por më vonë ndërroi mendje dhe shkoi. ³⁰Kështu i tha Ati edhe birit të dytë. «Po shkoj, o atë», – iu përgjigj ai, por në të vërtetë nuk shkoi. ³¹Cili prej të dyve kreu vullnetin e të atit?» «I pari» – iu përgjigjën ata. Jezusi u tha: «Ndërsa unë po ju them: Tagrambledhësit dhe prostitutat hyjnë në mbretërinë e Perëndisë më tepër se ju. ³²Gjon Pagëzori erdhi për t'ju treguar rrugën e drejtë, por ju nuk i besuat. Edhe kur patë se si e pranuan lajmin e tij tagrambledhësit dhe prostitutat, ju as e dëgjuat, as ndryshuat qëndrimin dhe sjelljen tuaj!»

Shëmbëlltyra e vreshtarëve të këqij

(Mk 12.1-12; Lk 20.9-19)

³³«Dëgjoni shëmbëlltyrën tjetër: ishte një pronar që kishte mbjellë një vresht, e kishte rrethuar me gardh, kishte ndërtuar shtrydhësen e rrushit dhe kishte ngritur kasollen e vrojtimit. Pastaj ua besoi vreshtin vreshtarëve të tij dhe u nis. ³⁴Në kohën e të vjelave dërgoi te vreshtarët lajmëtarët e vet për të marrë prodhimin që i takonte. ³⁵Por punëtorët njërin e rrahën, një tjetër e mbytën e një tjetër e vranë me gurë.

³⁶Pronari dërgoi edhe njëherë lajmëtarë, më shumë se herën e parë; edhe këtyre ua hënë ashtu.

³⁷Në fund dërgoi të birin, sepse mendonte: «Të paktën do të kenë respekt për djalin tim.» ³⁸Por kur e panë duke u afruar, vreshtarët i thanë njëri-tjetrit: «Ky është trashëgimtari. Ta vrasim dhe vreshti do të na takojë neve.» ³⁹Kështu e kapën, e nxorën nga vreshti dhe e vranë.

⁴⁰Tani, kur të vijë vetë pronari i vreshtit, ç'do t'u bëjë ai vreshtarëve?» – i pyeti Jezusi.

⁴¹Ata thanë: «Do t'i zhdukë këta keqbërës dhe do t'ua besojë të tjerëve vreshtin e tij, të

cilët do t'ia japin prodhimin porsa të vijë koha e të vjelave.»⁴²Jezusi i pyeti: «Kurrë nuk e lexuat atë që është shkruar në Shkrimin e shenjtë: *Guri që ndërtesit hodhën tej, është bërë tani guri i qoshes. Zoti e bëri këtë mrekulli ♦ dhe ne e pamë?*⁴³⁻⁴⁴Kush do të bjerë në këtë gur ♦♦ do të dërrmohet, dhe kujt do t'i bjerë ♦♦♦ ky gur, ai do të copëtohet. Prandaj po ju them: Mbretëria e Perëndisë do t'ju hiqet.♥ Ajo do t'i jepet popullit që do të veprojnë sipas kërkesave të kësaj përgjegjësie.»

⁴⁵Kryepriftërinjtë e farisenjtë vunë re se të dyja shëmbëlltyrat u drejtoheshin atyre.

⁴⁶Donin ta arrestonin Jezusin, por nuk guxuan, sepse populli e mbante për profet.

♦ të ringjalljes. ♦♦ d.m.th. kush nuk pranon të besojë në Mesinë. ♦♦♦ kush do të dënohet nga Mesia. ♥ privilegji i shërbimit të Perëndisë.

Shëmbëlltyra e krenimit të dasmës

(Lk 14.15-24)

22 Jezusi u tregoi edhe një shëmbëlltyrë tjetër: ²Mbretëria e qiellit është si një mbret që bëri dasmën për djalin e tij. ³Kishte dërguar shërbëtorët e tij për të thirrur në dasmë të ftuarit; por ata nuk donin të vinin. ⁴Prandaj dërgoi tek ata shërbëtorët e tjerë dhe u tha të thoshin: «Gostinë e kam gati: demat dhe bagëtitë e majme i thera! Gjithçka është gati! Ejani në dasmë!» ⁵Por ata nuk ia vunë veshin: njëri shkoi në arën e tij, tjetri në dyqanin e tij. ⁶Disa të tjerë, madje, i kapën shërbëtorët e mbretit, i rrahën dhe i vranë.

⁷Prandaj mbreti u zemërua dhe dërgoi ushtrinë e tij. Ushtarët i vranë këta vrasës dhe qytetin e tyre e bënë shkumb e hi. ⁸Pastaj u tha shërbëtorëve të tij: «U bënë përgatitjet për dasmë, por të ftuarit e treguan që nuk e meritonin. ⁹Tani shkoni në rrugë të madhe e thirrni në dasmë cilindo që të hasni.» ¹⁰Shërbëtorët dolën në rrugë dhe sollën të gjithë ata që gjetën: të mirë e të këqij. Kështu, salloni i dasmës u mbush me të ftuar.

¹¹Kur hyri për të parë të ftuarit, mbreti vuri re aty një njeri që nuk kishte veshur petkun e dasmës. I tha: ¹²«Si hyre këtu pa veshur petkun e dasmës?» Njeriu heshti.

¹³Mbreti u tha shërbëtorëve: «Lidheni këmbë e duar dhe nxirreni jashtë në terr, ku të vajtojë e të kërcëllijë dhëmbët!» ¹⁴Ka vërtet shumë të ftuar, por pak të zgjedhur.”

Çështja e pagimit të tatimit

(Mk 12.13-17; Lk 20.20-26)

¹⁵Pas pak farisenjtë vendosën ta zinin Jezusin në grackë me një pyetje delikate.

¹⁶Dërguan te Jezusi njerëzit e tyre bashkë me disa anëtarë të partisë së Herodit; ♦ ata i thanë: «Mësues, ne e dimë se ti merresh vetëm me të vërtetën. Ti i tregon secilit hapur se si duhet të jetojë sipas vullnetit të Zotit. Ti nuk lejon të ndikohesh vërtet nga njerëzit, edhe në qoftë se ata janë me ndikim. ¹⁷Prandaj na thuaj mendimin tënd: a lejohet sipas Ligjit tonë t'i paguhet Cezarit romak tatimi apo jo?» ¹⁸Jezusi e nuhati keqdashjen e tyre dhe tha: «Hipokritë, ju doni të më zini ngushtë? ¹⁹Më tregoni njërin prej monedhave me të cilat e paguani tatimin.» ²⁰Ata i nxorën një monedhë argjendi dhe ai i pyeti: «E kujt është kjo fytyrë e ky mbishkrim?» ²¹«E Cezarit!» – iu përgjigjën ata. Jezusi tha: «Kthejini, pra, Cezarit atë që i takon Cezarit, dhe Perëndisë atë që i takon Perëndisë.» ²²Kur e dëgjuan përgjigjen, u habitën dhe u larguan pa bërë zë.

♦ Kjo fraksion donte të qeveriseshin nga një anëtar i familjes së Herodit dhe jo nga një guvernator romak.

Ringjallja e të vdekurve

(Mk 12.18-27; Lk 20.27-40)

²³Atë ditë shkuan tek ai disa saducenj. — Saducenjët pohojnë se nuk ka ringjallje ♦ —

²⁴“Rabin, – i thanë ata, – Moisiu ka vendosur që në qoftë se një njeri i martuar vdes pa lënë fëmijë, atëherë i takon të vëllait të martohet me vejushën për t'i lënë pasardhës.

²⁵Tani, midis nesh kishte shtatë vëllezër. Më i madhi u martua dhe vdiq pa lënë fëmijë dhe ia la gruan vëllait të tij. ²⁶Pastaj i dyti u martua me vejushën, por edhe ai vdiq pa lënë fëmijë; edhe të tretit i ndodhi ashtu. Kështu ndodhi me të gjithë deri tek i shtati!

²⁷Më në fund vdiq edhe gruaja. ²⁸Në këtë «ringjallje», pra, e cilit prej këtyre të shtatëve do të jetë gruaja, sepse të gjithë e kishin për grua?”

²⁹«Gaboni plotësisht, – u përgjigj Jezusi, – sepse nuk e kuptoni as Shkrimin e shenjtë,

as fuqinë e Perëndisë. ³⁰Pas ringjalljes nuk do të ketë martesë, sepse njerëzit e ringjallur do të jenë si engjëjt në qiell. ³¹E përsa i përket ringjalljes nga të vdekurit, siç duket, nuk keni lexuar kurrë që Zoti tha: ³²*Unë jam Perëndia e Avrahamit, i Izakut dhe i Jakovit. Ai është Perëndia e të gjallëve, e jo i të vdekurve!* ³³Kjo përgjigje u bëri dëgjuesve përshtypje të thellë.

♦ **As saducenjtë as samaritanët nuk besuan në ringjallje. Esenët besonin vetëm në mbijetesën e shpirtit, kurse farisenjtë nuk besonin në një trup mbinatyror.**

Urdhërimi më i madh

(Mk 12.28-34; Lk 10.25-28)

³⁴Kur farisenjtë vunë re se Jezusi ua kishte mbyllur gojën edhe saducenjve, ata u bashkuan. ³⁵Njëri prej tyre, mësues i Ligjit, donte ta zinte Jezusin në grackë, prandaj e pyeti: ³⁶«Mësues, cili është urdhërimi më i madh i Ligjit?» ³⁷Jezusi u përgjigj: «*Duajë Zotin, Perëndinë tënd, me gjithë zemër, me gjithë vullnet dhe me gjithë mend!* ³⁸Ky është urdhërimi më i madh dhe më i rëndësishëm. ³⁹I dyti është po aq i rëndësishëm: *Duajë të afërmin tënd si vetveten!* ⁴⁰Në këto dy urdhërime përfshihet ajo që Perëndia kërkon në Ligj dhe në librat e Profetëve.»

Biri i Davidit apo Zoti i Davidit?

(Mk 12.35-37; Lk 20.41-44)

⁴¹Pastaj Jezusi iu drejtua farisenjve të mbledhur dhe i pyeti: ⁴²«Ç'mendonni ju për Mesinë? Biri i kujt është ai?» «I Davidit», – u përgjigjën ata. ⁴³Jezusi tha: «Atëherë pse e quan Davidi, i frymëzuar nga Shpirti i shenjtë, Zot të vetin? Davidi tha vërtet: ⁴⁴*Perëndia, Zoti, të thotë ty, Zoti dhe Mbreti im: «Ulu në të djathtën time gjersa t'i nënshtrojmë armiqet e tu dhe t'i vë për shtrojë të këmbëve të tua.»* ⁴⁵Përderisa Davidi e quan atë vetë Zotin e tij, si ka mundësi që ai të jetë (vetëm) biri i tij?» ⁴⁶Askush nuk arriti t'i përgjigjeje. Që atëherë nuk guxonte askush ta pyeste më.

Paralajmërimi për t'u ruajtur nga farisenjtë dhe mësuesit e Ligjit

(Mk 12.38-39; Lk 11.43, 46; 20.45-46)

23 Pastaj Jezusi iu drejtua turmës dhe nxënësve të tij, ²dhe u tha: "Mësuesit e Ligjit dhe farisenjtë janë shpjguesit zyrtarë të Ligjit që ju ka dhënë Moisiu. ³Ju duhet, pra, ta dëgjoni dhe ta zbatoni atë që urdhërojnë ata. ♦ Por ju nuk duhet të drejtoheni sipas sjelljes së tyre, sepse ata vetë nuk e zbatojnë atë që japin mësim. ⁴Ata lidhin barrë të rënda, ua ngarkojnë ato njerëzve, kurse vetë nuk lëvizin as gishtin që t'i mbajnë. ⁵Gjithçka që bëjnë, është vetëm me qëllim që t'i shohin njerëzit. Ata mbajnë rripa lutjesh dhe tufa fijesh veçanërisht të gjata në rrobat e tyre që të bien në sy. ⁶Në gosti dëshirojnë kryet e vendit, në shërbesa nëpër sinagoga ulen në vendet e para. ⁷Pranojnë me dëshirë përshëndetje të nderhme në sheshe dhe me kënaqësi lejojnë t'i quajnë njerëzit «rabin» (mësuesi i shkëlqyeshëm). ⁸Por ju mos lejoni t'ju quajnë «rabinë», sepse jeni të gjithë vëllezër dhe vetëm njëri (Mesia) është Mësuesi juaj. ⁹Edhe këtu në tokë mos e quani asnjërin «atë», sepse keni vetëm një Atë — atë që është në qiell! ¹⁰Gjithashtu, mos lejoni t'ju quajnë udhëheqës, sepse keni vetëm një udhëheqës — Mesinë! ¹¹Për këtë më i madhi ndër ju le të jetë shërbëtori juaj. ¹²Dhe pikërisht kush ngrihet lart, atë do ta poshtërojë Zoti; por kush nuk e vlerëson veten, atë do ta lartësojë Zoti."

♦ **d.m.th. me kusht se mësimi i tyre përputhet me atë të Moisiut.**

Jezusi qorton farisenjtë dhe mësuesit e Ligjit

(Mk 12.40; Lk 11.39-42, 44, 52; 20.47)

¹³«Mjerë ju, mësuesit e Ligjit dhe farisenj! Hipokritë! Ju ua mbyllni njerëzve derën për në mbretërinë e Perëndisë! Ju vetë nuk hyni, as lejoni të hyjnë ata që duan. ¹⁴Mjerë ju, mësuesit e Ligjit dhe farisenj! Hipokritë! Ju bëni lutje të gjata, që të lini përshtypje të mira, kurse, në të vërtetë, jeni mashtrues që ua hiqni me mashtrim vejtashave pasurinë e tyre. Ju do të dënoheni në mënyrën më të rreptë. ¹⁵Mjerë ju, mësuesit e Ligjit dhe farisenj! Hipokritë! Ju endeni nëpër tërë botën për të fituar një anëtar të partisë suaj, e kur e gjeni, e bëni atë një kandidat për ferrin dy herë më të keq se veten

tuaj! ♦

¹⁶Mjerë ju! Ju doni t'i udhëhiqni të tjerët, kurse vetë jeni të verbër! Ju thoni: Kush betohet për Tempullin, nuk është i lidhur; kurse kush betohet për arin e Tempullit, atëherë është i lidhur. ¹⁷Ja ç'jeni ju, të marrë e të verbër! Po cili është më i rëndësishëm: ari apo Tempulli që ia kushton arin Zotit? ¹⁸Gjithashtu, ju thoni: Kush betohet për altarin, nuk është i lidhur; kurse kush betohet për flijimin që është mbi altar, atëherë është i lidhur! ¹⁹Të verbër! Çfarë është më e rëndësishme: dhurata e flijuar apo altari që ia kushton flijimin Zotit? ²⁰Kush betohet për altarin, betohet edhe për gjithçka që është mbi të, ²¹dhe kush betohet për Tempullin, betohet edhe për Zotin që banon atje. ²²Kush betohet për qiellin, betohet për fronin e Perëndisë dhe për Perëndinë që rri mbi të.

²³Mjerë ju, mësuesit e Ligjit dhe farisenj! hipokritë! Ju i jepni Zotit të dhjetën e gjithçkaje që keni, edhe të erëzave, si të dhjetën e mendrës, të koprës dhe të qimnonit, por nuk e çani kokën për atë që është më e rëndësishme në Ligj: drejtësinë, mëshirën dhe besnikërinë. E pikërisht ato duhet t'i plotësoni pa lënë pas dore të tjerat. ²⁴Ju dëshironi të udhëhiqni të tjerët, kurse vetë jeni të verbër! Kur kulloni verën në gotë, ju hiqni mushkonjën, por kapërdini devenë!

²⁵Mjerë ju, mësuesit e Ligjit dhe farisenj! Hipokritë! Gotat dhe enët tuaja i mbani të pastra nga ana e jashtme, por ato që pini e që hani, i keni vjedhur në saje të lakmisë suaj. ²⁶Farisenj të verbër! Shikoni së pari pastërtinë e brendshme, atëherë të gjitha të jashtmet do të jenë të pastra.

²⁷Mjerë ju, mësuesit e Ligjit dhe farisenj! Hipokritë! Ju u ngjani varreve të zbardhuara me gëlqere, që duken të bukura përjashta, por përbrenda kanë eshtra të vdekurish me gjithfarë ndyrësie. ²⁸Kështu jeni edhe ju; përjashta njerëzve u dukeni të përsipirtshëm, kurse përbrenda jeni krejt hipokrizi e padrejtësi.

♦ [sepse të dy besojnë se mund ta meritojnë shpëtimin e tyre me veprat e tyre.](#)

Dënimi do të vijë

(Lk 11.47-51)

²⁹Mjerë ju, mësuesit e Ligjit dhe farisenj! Hipokritë! Ju u ndërtoni profetëve varre madhështore dhe stolisni varret e besnikëve ndaj Ligjit. ³⁰E thoni: Në qoftë se ne do të jetonim në kohën e të parëve, nuk do t'i ndihmonim me vrasjen e profetëve. ³¹Me këtë e pranoni se jeni pasardhësit e këtyre vrasësve të profetëve. ³²Vazhdoni e mbushni kupën e të parëve tuaj!

³³Ju gjarpërinj! Si do t'i shpëtoni dënimit me ferr? ³⁴Dëgjoni mirë! Unë do t'ju dërgoj profetë, njerëz të urtë dhe mësues të vërtetë të Ligjit. Disa prej tyre do t'i vritni, disa do t'i kryqëzoni, dhe të tjerët do t'i fshikulloni në sinagogat tuaja dhe do t'i ndiqni nga njëri qytet në tjetrin. ³⁵Kështu, mbi ju do të bjerë përgjegjësia për vrasjen e të gjithë të pafajshmëve, nga Abeli gjer te Zekarja, biri i Berekisë, të cilin e vratë midis shtëpisë së Tempullit dhe altarit për flijimet e përkushtimit. ♦ ³⁶Unë po ju them: Dënimi për të gjitha këto vepra të poshtra do të bjerë mbi këtë brez!

♦ [Kjo tregon se Zakaria, biri i Berekisë ishte martiri i fundit i periudhës së DhV, por në II Kron 24,20 ai quhet nip i priftit Jehojada, ndoshta pas gjyshit të tij të famshëm, i cili kohët e fundit vdiq në moshën 130-vjeçare \(II Kronik 24,15\). Mateu duhet të ketë pasur qasje në dokumente që e përmend babanë e tij.](#)

Vajtimi për Jerusalem

(Lk 13.34-35)

³⁷O Jerusalem, Jerusalem, ti i vret profetët dhe mbyt me gurë lajmëtarët që të dërgon Zoti. Sa herë desha t'i bashkoja banorët e tu si kllonca zogjtë nën krahët e saj, por ti nuk deshe! ³⁸Prandaj Zoti do ta braktisë Tempullin tënd dhe Tempulli do të mbetet i shkretuar! ³⁹Unë po ju them: Nuk do të më shihni më qysh tani e derisa të thërritni: *Rroftë ai që vjen në emër të Zotit!*

Shpallja e shkatërrimit të Tempullit

(Mk 13.1-2; Lk 21.5-6)

24 Kur Jezusi doli nga Tempulli e po largohej, iu afruan nxënësit për t'i treguar me gisht ndërtesat e Tempullit. Por Jezusi tha: «A po i shihni të gjitha këto? Ju siguroj se këtu nuk do të mbetet asnjë gur mbi gur. Gjithçka do të rrafshohet.»

Fillimi i vështirësive për Izraelin

(Mk 13.3-13; Lk 21.7-19)

³Pastaj Jezusi iu ngjit malit të Ullinjve. U ul dhe nxënësit iu afruan. Ata e pyetën: «Na trego kur do të ndodhin këto dhe cila do të jetë shenja e ardhjes sate dhe e mbarimit të kësaj epoke?»

⁴Jezusi u përgjigj: "Kini kujdes që të mos ju mashtrojë ndokush. ⁵Shumë veta do të paraqiten nën emrin tim dhe do të pohojnë: «Unë jam Mesia!» Kështu, ata do të mashtrojnë shumë njerëz. ⁶Mos u trembni kur larg e afër të shpërthejnë luftëra. Të gjitha këto do të ndodhin, por ende nuk do të vijë fundi! ⁷Një popull do të luftojë kundër tjetrit, një shtet do të sulmojë tjetrin. Kudo do të ketë uri dhe tërmete. ⁸Por të gjitha këto janë vetëm fillimi i fundit – si fillimi i dhembjeve të lindjes."

⁹«Pas kësaj njerëzit do t'ju dorëzojnë, do t'ju torturojnë dhe do t'ju vrasin. Mbarë bota do t'ju urrejë sepse më takoni mua. ¹⁰Pastaj shumë veta do të heqin dorë nga feja dhe do ta tradhtojnë e urrejnë njëri-tjetrin. ¹¹Shumë profetë të rremë do të paraqiten dhe do të udhëheqin në rrugë të gabuar shumë njerëz. ¹²Meqenëse do të triumfojë e keqja, dashuria do të shuhet te shumica. ¹³Por kush qëndron i patundshëm deri në fund, do të shpëtojë. ¹⁴Por më parë do të shpallet lajmi i mirë në mbarë tokën, që të gjithë të dëgjojnë për ftesën në mbretërinë e Perëndisë. Vetëm atëherë do të vijë mbarimi.

Ngushtica e madhe

(Mk 13.14-23; Lk 21.20-24)

¹⁵Në Tempull do të futet shtatorja idhujtare e egërsirës shkretimprurëse, për të cilën shkruhet në librin e profetit Daniel. – Kush e lexon këtë, le të mendojë ç'do të thotë kjo! – ¹⁶Kur ta shohin atje, të gjithë banorët e Judesë duhet të ikin në mal. ¹⁷Kush të ndodhet mbi tarracë, mos të zbresë për të marrë ndonjë gjë në shtëpinë e tij. ¹⁸Kush të ndodhet në arë, mos të kthehet për të marrë pallton e tij. ¹⁹Kjo kohë do të jetë veçanërisht e vështirë për gratë shtatzëna e për ato që do t'u japin gji foshnjave.

²⁰Lutjuni Zotit që të mos ju duhet të ikni në dimër ose një të shtunë. ²¹Ajo që do të ndodhë, do të jetë vërtet më e tmerrshme se gjithçka që ka ndodhur qysh nga fillimi i botës ose që do të ndodhë ende. ²²Në qoftë se Zoti nuk do ta shkurtonte atë kohë të terrorit, asnjëri nuk do të shpëtonte gjallë. Por ai e shkurttoi për hir të të zgjedhurve të tij.» ♦

²³"Në qoftë se atëherë ndokush të thotë: «Ja, këtu është Mesia!» ose «Atje është!» – mos i besoni! ²⁴Do të paraqiten vërtet mesit të rremë dhe profetë të rremë. Ata do të bëjnë mrekulli të mëdha, aq sa t'i mashtrojnë, po të ishte e mundur, edhe të zgjedhurit.

²⁵Mos e harroni, këtë jua kam parashikuar! ²⁶Prandaj, në qoftë se thonë: «Ja tek është (Mesia) në shkretëtirë», mos dilni! Ose në qoftë se thonë: «Ja tek është në strehim», mos besoni! ²⁷Biri i njeriut do të vijë vërtet papritur e në mënyrë të dukshme për të gjithë, si vetëtima që dridhet në qiell prej lindjes deri në perëndim. ²⁸Ku ka kërmë, mblidhen shkabat.»

♦ Kjo nuk i referohet Izraelit në tërësi, por besimtarëve (hebrenjve) (shih Isaia 65,8-9) pasi na thuhet diku tjetër (2 Sel 2) se kombi hebre në tërësi do të mashtrohet nga antikrishti (mesia e rremë).

Ardhja e Birit të njeriut

(Mk 13.24-27; Lk 21.25-28)

²⁹"Pak pas kësaj kohe të terrorit, dielli do të nxihet, hëna nuk do të ndritë më, yjë do të bien nga qielli dhe trupat qiellore do të lëkunden. ♦ ³⁰Pastaj në qiell do të duket shenja: Biri i njeriut. Të gjitha fiset e tokës do të qajnë dhe do ta shohin Birin e njeriut duke ardhur mbi retë e qiellit me fuqi dhe madhësi të paparë. ³¹Kur t'i bjerë borisë, ai do t'i dërgojë engjëjt e tij nga të gjitha anët e horizontit për t'i bashkuar të zgjedhurit e tij ♦♦ kudo qofshin në botë.

♦ Kjo do të tregojë rënien e kësaj rendi botëror të tanishëm dhe fuqive kozmike që e kontrollojnë atë. ♦♦ Kjo mjaft qartë i referohet rrëmbimit të Kishës dhe jo të bashkimit të Izraelit, që paraqet një pamje mjaft të ndryshme (shih Isaia 60,8-9 dhe 66,20).

Shëmbëlltyra e fikut

(Mk 13.28-31; Lk 21.29-33)

³²Le të nxjerrim mësim nga fiku. Kur të derdhet lëngu në degë e të çelin gjethet, ta dini se vera është afër. ³³Kështu është edhe kur ta shihni se po afrohen të gjitha këto; ♦ atëherë dini se ju pret menjëherë fundi.

³⁴Unë po ju them: Ky brez do t'i përjetojë këto të gjitha. ♦♦

³⁵Qielli e toka do të zhduken, por fjalët e mia nuk do të bien poshtë.

³⁶Por askush nuk e di ditën ose orën kur do të ndodhë kjo – askush, as engjëjt në qiell, as Biri; vetëm Ati e di.

♦ shenjat në qiell. ♦♦ ngjarjet lidhur me pushtimin e Jerusalemit nga romakët.

Ndarja vendimtar ndër Israel

(Mk 13.32-37; Lk 17.26-30, 34-36; Mt 13.36-43)

³⁷Kur të vijë Biri i njeriut, do të jetë si në kohën e Noahut. ³⁸Atë kohë para përmbytjes së madhe, njerëzit hanin e pinin si zakonisht, burrat merrnin gra e gratë burra – deri në ditën kur Noahu hyri në anijen e madhe. ³⁹Nuk u shkante nëpër mend që do t'u ndodhte gjë derisa erdhi përmbytja dhe i fshiu. Kështu do të jetë kur të vijë Biri i njeriut. ⁴⁰Nga dy veta që do të gjenden në arë, njëri do të merret e tjetri do të lihet. ♦

⁴¹Nga dy gra që do të bluajnë në mokër, njëra do të merret e tjetra do të lihet.

⁴²Prandaj rrini zgjuar, sepse nuk e dini se në ç'ditë do të vijë Zoti juaj. ⁴³Mos harroni: Po ta dinte përpara i zoti i shtëpisë se në ç'orë të natës do t'i vinte vjedhësi, do të rrinte zgjuar për të shmangur grabitjen. ⁴⁴Prandaj rrini gati në çdo kohë, sepse Biri i njeriut do të vijë në atë orë kur ju nuk e pritni.» ♦♦

♦ d.m.th. në mbretërinë e Perëndisë në Izrael = do të shpëtohet. ♦♦ Ne e dimë përafërsisht kur do të vijë, sepse disa gjëra duhet të ndodhin së pari (shih 2 Sel 2), por jo kohën e saktë.

Shërbëtori besnik

(Lk 12.41-48)

⁴⁵Silluni si shërbëtori besnik dhe i mençur, të cilin i zoti e ngarkoi me mbikëqyrjen e të gjithë shërbëtorëve të tjerë për t'i dhënë secilit racionin në kohën e duhur. ⁴⁶Lum ai shërbëtor që, kur të kthehet i zoti, e gjen në punë. ⁴⁷Ju siguroj se i zoti do t'i besojë të gjithë pasurinë e tij. ⁴⁸Por në qoftë se ai është i pabesë dhe thotë me vete: «Zoti im do të vonohet» ⁴⁹e fillon t'i rrahë shokët e tij e të bëjë gosti me pijanecë, ⁵⁰atëherë i zoti do të kthehet një ditë krejtësisht papritur. ⁵¹Ai do ta zhdukë shërbëtorin që nuk parandiente asgjë dhe do ta dërgojë atje ku hipokritët vuajnë dënimin e tyre. Atje do të ketë vaj dhe kërcëllim dhëmbësh.»

Shëmbëlltyra e dhjetë vajzave

25Atëherë mbretërisë të qiellit do t'i ndodhë si në tregimin që po vijon: Dhjetë vajza dolën me kandilat e tyre, që të prisnin dhëndrin. ²Pesë prej tyre vepruan me mend, kurse pesë të tjerat pa mend. ³Të fundit morën me vete vetëm kandilat, ⁴kurse të mençurat morën edhe rezervat e vajit. ⁵Meqë dhëndri u vonua, ato u lodhën të gjitha dhe i zuri gjumi. ⁶Rreth mesnatës u dha lajmi: «Po vjen dhëndri! Dilini përpara!» ⁷Të dhjetë vajzat u zgjuan dhe rregulluan kandilat e tyre. ⁸Pastaj të pamençurat iu lutën të mençurave: «Na jepni pak prej vajit tuaj, se po na shuhen kandilat.» ⁹Por të mençurat thanë: «Kursesi! Që të mos na mungojë vaji as neve dhe as juve, më mirë shkoni tek tregtarët e blini për vete!»

¹⁰Ato u nisën për të blerë vaj. Ndërkohë dhëndri arriti. Pesë të mençurat që ishin të përgatitura, hynë bashkë me të në dasmë dhe dera u mbyll pas tyre. ¹¹Në fund erdhën edhe të tjerat dhe bërtitën: «O Zot, na e hap derën!» ¹²Por dhëndri nuk i priti e tha: «Nuk ju njoh fare!»

¹³Prandaj rrini zgjuar se nuk dini as ditën, as orën.

Shëmbëlltyra e parasë së besuar

(Lk 19.11-27)

¹⁴Ndodh si me njeriun që u nis për rrugë. Ai thirri më parë shërbëtorët dhe u besoi atyre pasurinë e tij. ¹⁵Njërit i dha pesëqind monedha ari, tjetrit dyqind monedha dhe të tretit njëqind monedha, secilit sipas aftësisë. Pastaj u nis. ¹⁶I pari që kishte marrë pesëqind monedha, menjëherë bëri tregti dhe e dyfishoi shumën. ¹⁷Kështu veproi edhe i dyti; u shtoi dyqind monedhave edhe dyqind të tjera. ¹⁸Por ai që kishte marrë vetëm njëqind monedha, i fshehu paratë e të zotit nën dhe.

¹⁹Pas një kohe të gjatë i zoti u kthye dhe u kërkoi shërbëtorëve llogari. ²⁰I pari, që kishte marrë pesëqind monedha ari, doli e tha: «O zot, më ke besuar pesëqind monedha dhe unë kam fituar edhe pesëqind monedha të tjera; ja ku janë!» ²¹«Shumë mirë, – i tha i zoti, – ti je njeri i mirë dhe besnik. Ti dole besnik në gjëra të vogla, prandaj do të të besoj gjëra më të mëdha. Eja në gostinë time e gëzohu bashkë me mua.» ²²Pastaj erdhi ai me dyqind monedha e tha: «Ti më dhe dyqind monedha, dhe unë kam fituar edhe dyqind.» ²³«Shumë mirë, – i tha i zoti, – ti je njeri i mirë e besnik. Ti dole besnik në gjëra të vogla, prandaj unë do të të besoj gjëra më të mëdha. Eja në gostinë time e gëzohu bashkë me mua.»

²⁴Më në fund erdhi ai që kishte marrë njëqind monedha e tha: «O zot, unë e dija se ti je njeri i ashpër. Ti korr ku nuk mbolle, dhe mbledh ku nuk hodhe. ²⁵Prandaj kisha frikë dhe e kam fshehur paranë nën dhe. Ja, po ta kthej.»

²⁶I zoti i tha: «Ti je dembel e përtac! Meqenëse e ke ditur se korr ku nuk mbolla dhe mbledh ku nuk hodha, ²⁷atëherë pse nuk e depozitove paranë time në bankë? Dhe tani do ta kisha marrë përsëri me kamatë. ²⁸Merrjani pjesën dhe jepjani atij që ka pesëqind monedha. ²⁹Atij që ka vërtet (fituar shumë), do t'i jepet edhe më shumë dhe ai do të ketë me shumicë, e atij që nuk ka (fituar) asgjë, do t'i merret edhe depozita e vogël që ka! ³⁰E këtë përtac nxirreni përjashta në terr, ku do të ketë vaj e kërcëllim dhëmbësh.» ♦

♦ bëhet fjalë për një farise tipik. Duhet marrë parasysh se shumica e shëmbëlltyrave ua drejtoheshin parimisht dëgjuesve çifutë, e vetëm tërthorazi kishës.

Delet dhe dhitë

³¹Kur të vijë Biri i njeriut me madhështinë e tij, dhe bashkë me të të gjithë engjëjt, atëherë do të ulet mbi fronin e tij madhështor. ³²Para tij do të mblidhen njerëz nga të gjithë popujt ♦ dhe ai do t'i ndajë në dy grupe, si bariu që ndan delet prej cjepeve.

³³Delet do t'i vërë në anën e djathtë, kurse cjeptë në të majtën. ³⁴Pastaj Mbreti do t'u thotë atyre që janë në anën e djathtë: «Afrohuni, ju që Ati im ju beko! Merreni për pronë mbretërinë që ju caktoi Zoti që nga fillimi i botës, ³⁵sepse pata uri e më dhatë për të ngrënë, pata etje e më dhatë për të pirë; isha shtegtar e më dhatë strehë; isha pa veshje e më veshët; ³⁶isha i sëmurë dhe erdhët të më shihni; isha në burg dhe erdhët për të më vizituar.»

³⁷Pastaj ata që e kryen vullnetin e Zotit, do të thonë: «O Zot, kur të pamë të uritur e të dhamë për të ngrënë, të etur e të dhamë për të pirë? ³⁸Kur të pamë shtegtar e të dhamë strehë, pa veshje e të veshëm? ³⁹Ose, kur të pamë të sëmurë apo në burg e erdhëm për të të vizituar?» ⁴⁰Dhe Mbreti do t'u përgjigjet: «Ju siguroj se çdo gjë që bëtë për njërin nga këta nxënësit e mi të vegjël, e bëtë për mua.»

⁴¹Pastaj mbreti do t'u thotë atyre që do të jenë në të majtë: «Ikni prej meje, të mallkuar, në zjarr të përjetshëm, të përgatitur për djallin e për engjëjt e tij, ⁴²sepse isha i uritur e nuk më dhatë për të ngrënë, isha i etur e nuk më dhatë për të pirë, isha shtegtar e nuk më dhatë strehë, ⁴³isha pa veshje e nuk më veshët, isha i sëmurë dhe në burg e nuk erdhët për të më vizituar.»

⁴⁴Pastaj edhe ata do ta pyesin Mbretin:

«O Zot, kur të pamë të uritur, a të etur, a shtegtar, a pa veshje, a të sëmurë, a në burg e nuk u kujdesëm për ty?» ⁴⁵Dhe ai do t'u përgjigjet: «Ju siguroj se çdo gjë që nuk bëtë për njërin prej këtyre nxënësve të mi të vegjël, nuk e bëtë as për mua.»

⁴⁶Këta do të shkojnë në mundim të përjetshëm, kurse të tjerët, që e kryen vullnetin e Zotit, do të shkojnë në jetën e përjetshme.»

♦ Aludim për diasporën hebraike të mblodhur nga mesin e kombeve. (shih Ezek 20, 37-38 dhe 34,17.22). 17 Tani kopeja ime, unë, Zoti, do ta gjykoj secilin nga ju dhe do t'i veçoj njerëzit e

mirë nga njerëzit e këqij, delet nga cjepta. (20,37) "Unë do të t'ju shtie në dorë dhe do të bëj që t'i bindeni besëlidhjes sime. Unë do t'ju heq nga mesi juaj ata që janë rebelë e mëkatarë. Unë do t'i nxjerr nga vendet ku banojnë tani, por nuk do t'i lejoj të kthehen në vendin e Izraelit. Atëherë do të pranoni që unë jam Zoti ". 34,17)

Komploti kundër Jezusit

(Mk 14.1-2; Lk 22.1-2; Gjn 11.45-53)

26 Kur i mbaroi të gjitha këto fjalime, Jezusi u tha nxënësve të tij: ²«Siç e dini, pasnesër është festa e Pashkës dhe Biri i njeriut do të dorëzohet për t'u kryqëzuar.»

³Pastaj kryepfriftërinjtë dhe këshilltarët bënë mbledhje në pallatin e kryepfriftit që quhej Kajfa. ⁴Ata morën vendim ta arrestonin Jezusin fshehtazi e ta vritnin. ⁵«Por kjo nuk duhet të ndodhë (hapur) në kohën e festës», – thanë ata, – «që të mos bëhet ndonjë trazirë në popull.»

Nderimi i Jezusit në Bet-Anje

(Mk 14.3-9; Gj.12.1-8)

⁶Jezusi ishte në Bet-Anje, në shtëpinë e Simonit, të ish-lebrosurit. ⁷Kur po rrinte pranë tryezës, iu afrua një grua. Ajo kishte një enë alabastrit plot parfum të shtrenjtë që ia zbrazti mbi kokë. ⁸Nxënësit u zemëruan për këtë veprim e thanë: «Pse të bëhet një shpërdorim i tillë? ⁹Ky parfum mund të shitej shtrenjtë e fitimi t'u jepej të varfërve!»

¹⁰Jezusi e dëgjoi këtë e tha: «Pse e mërzitni këtë grua? Ajo më bëri një shërbim të mirë.

¹¹Të varfrit i keni gjithmonë me vete, por mua nuk më keni përherë. ¹²Ajo e derdhi këtë parfum mbi trupin tim për ta përgatitur atë për varrim. ¹³Ju siguroj se gjithkund në botë ku do të shpallet ky lajm i mirë, do të merret vesh edhe çfarë bëri ajo dhe do të përkujtohet.»

Juda bëhet tradhtar

(Mk 14.10-11; Lk 22.3-6)

¹⁴Pastaj Juda nga Karioti, njëri prej të dymbëdhjetë nxënësve, shkoi te kryepfriftërinjtë

¹⁵dhe u tha: «Çfarë më jepni që t'jua dorëzoj?» Ata i caktuan tridhjetë monedha argjendi. ¹⁶Që atëherë Juda filloi të kërkonte rastin e përshtatshëm për ta tradhtuar.

Përgatitjet për darkën e Pashkës

(Mk 14.12-21; Lk 22.7-14, 21-23; Gjn 13.21-30)

¹⁷Ditën e parë të javës së festës, kur po hahej vetëm buka e ndorme, nxënësit iu afruan Jezusit dhe e pyetën: «Ku dëshiron ta përgatitim darkën e Pashkës?» ¹⁸Ai u përgjigj:

«Shkoni te një njeri në qytet – ua dha emrin – dhe i thoni kështu: «Mësuesi ynë thotë: Koha ime po afrohet. Pashkën do ta festoj tek ti, bashkë me nxënësit e mi.»»

¹⁹Nxënësit vepruan sipas urdhrave të Jezusit dhe e përgatitën darkën e Pashkës.

Darka e fundit

²⁰Kur u ngrys, Jezusi u ul në tryezë bashkë me dymbëdhjetë nxënësit e tij. ²¹Kur po hanin, ai u tha: «Unë e di mirë: njëri prej jush do të më tradhtojë.» ²²Nxënësit u tronditën dhe pyetën njëri pas tjetrit: «A mos jam unë, o Zot?» ²³Jezusi u përgjigj: «Njëri prej tyre që e ngjyen kafshatën në pjatë me mua, do të më tradhtojë. ²⁴Biri i njeriut, vërtet, do të vritet, siç thuhet në Shkrimin e shenjtë. Por mjerë ai njeri që e tradhton Birin e njeriut! Më mirë të mos ishte lindur fare!» ²⁵Pastaj e pyeti edhe Juda, tradhtari i tij: «A mos jam unë, Mësues?» «E the vetë!» – iu përgjigj Jezusi.

Pasha reinterpretohet në dritën e vdekjes së Mesisë

(Mk 14.22-26; Lk 22.14-20; 1Kor. 11.23-25)

²⁶Kur po hanin, Jezusi mori bukën dhe tha lutjen e falënderimit, e ndau bukën, ua dha nxënësve të tij dhe tha: «Merreni, hajeni: ky është trupi im.» ²⁷Pastaj mori kupën, tha lutjen e falënderimit, ua dha nxënësve e u tha: «Pijeni, ju të gjithë!» ²⁸Ky është gjaku im që do të derdhet si flijim për shumë veta, që mëkatet e tyre të falen. Me këtë gjak vulozet besëlidhja që lidh Zoti. ²⁹Ju siguroj se që tani e tutje nuk do ta pi më verën e darkës së Pashkës derisa të pi – një verë të re – me ju në mbretërinë e Atit tim.»

³⁰Pastaj kënduan psalmet ♦ e falënderimit dhe u nisën për në malin e Ullinjve.

♦ pjesën e dytë të Hallelit (Ps 115-118).

Jezusi dhe Pjetri

(Mk 14.27-31; Lk 22.31-34; Gjn 13.36-38)

³¹Udhës Jezusi u tha: «Sonte do të dilni të pabesë ndaj meje, sepse në Shkrimin e shenjtë thuhet: *Unë do ta vras bariun, dhe dhentë e kopesë do të shpërmdahen!*» ³²Pas ringjalljes sime do të shkoj para jush në Galile.»

³³Pjetri e kundërshtoi: «Edhe sikur të tjerët do të dalin të pabesë, unë jo.» ³⁴«Mos u mashtro!» – i tha Jezusi. – «Sonte, para se të këndojë gjeli, do të më mohosh tri herë.»

³⁵Por Pjetri tha: «Këtë, unë nuk do ta bëj kurrë, edhe sikur duhet të vdes me ty.»
Kështu thanë edhe të gjithë nxënësit e tjerë.

Në kopshtin e Gatsheimit

(Mk 14.32-42; Lk 22.39-46)

³⁶Pastaj Jezusi shkoi me nxënësit e tij në një kopsht që quhej Gatsheimit. Atje u tha: «Rrini këtu! Unë po shkoj pak më tutje, që të lutem.» ³⁷Mori me vete Pjetrin dhe dy bijtë e Zebedeut. U trishtua dhe filloi të dridhej. ³⁸Pastaj u tha: «Kam një barrë që gati po më mbyt. Qëndroni këtu dhe rrini zgjuar me mua.» ³⁹Pastaj u largua pakëz, ra me fytyrë përtokë dhe iu lut Zotit: «Ati im, në qoftë se është e mundur, largoje prej meje këtë kupë vuajtjesh. Megjithatë, le të bëhet jo si dua unë, por si do ti.»

⁴⁰Pastaj u kthye te nxënësit dhe pa se i kishte zënë gjumi. I tha Pjetrit: «A nuk mund të rrini zgjuar me mua as për një orë të vetme?» ⁴¹Rrini zgjuar e lutuni që të mos dështoni në provën e zjarrit që po vjen. Keni qëllime të mira, por jeni njerëz të dobët.»

⁴²Jezusi u largua përsëri dhe u lut: «Ati im, në qoftë se nuk mund të jetë ndryshe dhe unë duhet ta pi këtë kupë vuajtjesh, le të bëhet sipas vullnetit tënd.» ⁴³Kur u kthye, ata po flinin përsëri; i kishin sytë të rënduar.

⁴⁴Jezusi u largua pakëz për herën e tretë dhe u lut duke përsëritur të njëjtat fjalë. ⁴⁵Kur u kthye te nxënësit, u tha: «Akoma po flini e po pushoni? Ja, erdhi çasti; Biri i njeriut do t'u dorëzohet menjëherë armiqve të Zotit. ⁴⁶Ngrihuni në këmbë! Të shkojmë. Ja, po vjen ai që do të më tradhtojë!»

Jezusin e arrestojnë

(Mk 14.43-50; Lk 22.47-53; Gjn 18.3-12)

⁴⁷Pa i mbaruar këto fjalë, u paraqit Juda, njëri prej dymbëdhjetë nxënësve, në krye të një çete njerëzish të armatosur me shpata e me shkopinj. I kishin dërguar kryepriiftërinjtë e këshilltarët.

⁴⁸Tradhtari ishte marrë vesh me ta për shenjë (dalluese): «Atë që do të përshëndes duke e puthur, – u kishte thënë, – është ai! Kapeni!» ⁴⁹Iu afrua menjëherë Jezusit dhe i tha: «Të përshëndes, Mësues!» dhe e puthi. ⁵⁰Jezusi i tha: «Shok, bjeri drejt!» Pastaj të armatosurit u afruan, e kapën Jezusin dhe e arrestuan.

⁵¹Njëri prej shoqëruesve të Jezusit nxori shpatën e vet, i ra shërbëtorit të kryepriiftit dhe i preu veshin. ⁵²Por Jezusi e urdhëroi: «Ktheje shpatën në mill; sepse të gjithë ata që rrokin shpatën, do të vdesin prej shpatës. ⁵³A nuk e di që mund t'i kërkoj ndihmë Atit e Ai do të më dërgonte menjëherë më shumë se dymbëdhjetë legjione engjëjsh? ⁵⁴Por atëherë si mund të plotësohen profecitë e Shkrimit të shenjtë që thonë se duhet të ndodhë kështu?»

⁵⁵Ndërsa atyre që e kishin arrestuar, Jezusi u tha: «Vërtet ju desh të dilni me shpata e me shkopinj për të më kapur? Mos jam vallë kriminel? Unë isha çdo ditë te ju në Tempull duke predikuar, por ju nuk më arrestuat. ⁵⁶Por të gjitha këto duhet të ndodhin që të plotësohen fjalët e profetëve.»
Pastaj të gjithë nxënësit e braktisën dhe ikën.

Jezusi para këshillit të lartë

(Mk 14.53-65; Lk 22.54-55, 63-71; Gjn 18.13-14, 19-24)

⁵⁷Njerëzit që e kishin arrestuar Jezusin, e çuan atë në pallatin e kryepriiftit, Kajfës, ku ishin mbledhur mësuesit e Ligjit dhe këshilltarët. ⁵⁸Pjetri e ndoqi Jezusin nga larg dhe shkoi në oborrin e kryepriiftit. Atje u ul pranë rojtarëve për të parë se si do të

përfundonte puna.

⁵⁹Kryepriiftërinjtë dhe mbarë këshilli kërkonin tashmë ta bënin Jezusin fajtor duke përdorur dëshmi të rreme, që të mund ta dënonin me vdekje. ⁶⁰Por nuk arritën, edhe pse u paraqitën shumë dëshmitarë të rremë. Më në fund u paraqitën dy veta. ⁶¹Ata thanë: "Ky njeri ka thënë: «Unë mund ta rrënoj Tempullin e Perëndisë e ta rindërtoj brenda tri ditësh!»"

⁶²Pastaj kryepriifti u ngrit në këmbë dhe e pyeti Jezusin: «Nuk ke asgjë për të thënë kundër këtyre padive?» ⁶³Por Jezusi heshti. Kryepriifti tha: «Unë po të përбетoj me emrin e Perëndisë së gjallë: A je ti Mesia, Biri i Perëndisë?» ⁶⁴Jezusi iu përgjigj: «Po, Ju siguroj se pas pak do ta shihni Birin e njeriut të ulur në të djathtë të të Gjithëfuqishmit (Zot). Gjithashtu, do ta shihni se si do të vijë mbi retë e qiellit.»

⁶⁵Pastaj kryepriifti grisi rrobat e veta e tha: «Kjo është një sharje kundër Zotit! Nuk na duhen më dëshmitarë! Ju e dëgjua vetë. ⁶⁶Çfarë vendimi nxirrni ju?» «Meriton vdekjen!» – thirrën ata.

⁶⁷Pastaj filluan ta pështynin në fytyrë dhe ta qëllonin me shpulla. Të tjerët e goditën

⁶⁸dhe u tallën me të duke thënë: «Ti, Mesi, gjeje kush të ra! Megjithatë, ti je profet!»

Pjetri e mohon Jezusin

(Mk 14.66-72; Lk 22.56-62; Gjn 18.15-18, 25-27)

⁶⁹Pjetri ishte ende ulur në oborr, kur iu afrua një shërbëto e i tha: «Edhe ti ishe me Jezusin, galileasin.» ⁷⁰Pjetri e mohoi para të gjithëve duke thënë: «Nuk po të kuptoj çfarë thua.» ⁷¹Ndërsa po i afrohej derës për të dalë jashtë, e vuri re një shërbëto tjetër, e cila u tha të pranishmëve: «Edhe ky ishte me Jezusin nga Nazareti.» ⁷²Por Pjetri e mohoi përsëri duke u betuar: «As që e njoh atë njeri!» ⁷³Pak më vonë u afruan ata që ishin aty e thanë: «Sigurisht, edhe ti qenke njëri prej tyre! Ja, të tradhton theksi (galileas)!» ⁷⁴Por Pjetri e mohoi duke u betuar: «Më ndëshkoftë Zoti në qoftë se gënjej! Atë njeri nuk e njoh.»

Në atë çast këndoi gjeli ⁷⁵dhe Pjetrit iu kujtua se çfarë i kishte thënë Jezusi: «Para se të këndojë gjeli, do të më mohosh tri herë.» Doli jashtë dhe qau me hidhërim.

Jezusi para Pilatit

(Mk 15.1; Lk 23.1-2; Gjn 18.28-32)

27 Herët në mëngjes kryepriiftërinjtë dhe këshilltarët morën njëzëri vendim për ta dënuar Jezusin me vdekje. ²E lidhën, e morën me vete dhe ia dorëzuan Pilatit, guvernatorit romak.

Vdekja e Judës

(Vap 1.18-19)

³Kur tradhtari, Juda, mori vesh se Jezusi ishte dënuar me vdekje, e breu ndërgegjija dhe ua ktheu tridhjetë monedhat e argjendta kryepriiftërinjve dhe këshilltarëve.

⁴«Kam bërë mëkat të rëndë.» – u tha ai. – «Do të ekzekutohet një i pafajshëm, të cilin e kam tradhtuar unë.»

«Ç'na duhet neve kjo?» – iu përgjigjën ata. – «Kjo është puna jote!» ⁵Juda i hodhi monedhat e argjendta në Tempull. Pas kësaj doli dhe vari veten.

⁶Kryepriiftërinjtë i mblodhën monedhat e argjendta e thanë: «Nuk është e lejueshme të shtihen në arkë të Tempullit, sepse ato janë çmim gjaku.» ⁷U këshilluan dhe vendosën të blenin me to arën e një poçari për një varrezë pelegrinësh të huaj. ⁸Prandaj ajo arë quhet edhe sot: Ara e Gjakut.

⁹Kështu u plotësua profecia e Jirmijës: *Morën të tridhjetë monedhat e argjendit, sipas çmimit me të cilin e vlerësonin izraelitët, ¹⁰dhe i shpenzuan për arën e poçarit, siç kishte urdhëruar vetë Zoti.*

Pilati e merr Jezusin në pyetje

(Mk 15.2-5; Lk 23.3-5; Gjn 18.33-38)

¹¹Jezusi ishte para guvernatorit. Ai e pyeti: «A je ti mbreti i hebrenjve?» «Po», – iu përgjigj Jezusi. ¹²Por kur e paditnin kryepriiftërinjtë dhe këshilltarët, heshte. ¹³Prandaj Pilati e pyeti: «A nuk po dëgjon se çfarë thonë kundër teje?» ¹⁴Por Jezusi heshti dhe nuk tha asnjë fjalë. Guvernatori u çudit shumë për këtë.

Dënimi me vdekje

(Mk 15.6-15; Lk 23.13-25; Gjn 18.39-19.16)

¹⁵Për festën e Pashkës guvernatori e kishte zakon t'ia falte dënimin një të burgosuri – atë që do të caktonte populli. ¹⁶Në atë kohë ishte i burgosur një terrorist i përmendur, që quhej (Jezus) Bar-Abë. ¹⁷Pilati i pyeti ata që ishin mbledhur: «Cilin dëshironi të liroj: (Jezus) Bar-Abën apo Jezusin që quhet Mesia?» ¹⁸E tha këtë, sepse e dinte fare mirë se Jezusin, Mesinë, e kishin dorëzuar nga smira.

¹⁹Ndërsa Pilati po rrinte në gjykatore, gruaja e tij e porositi: «Mos u përziej fare në çështjen e atij njeriut të pafajshëm. Mbrëmë e pashë atë në një ëndërr të tmerrshme.»

²⁰Ndërkohë kryepriiftërinjtë dhe këshilltarët po e bindnin popullin që të kërkonte lirin e Bar-Abës dhe vdekjen e Jezusit. ²¹Guvernatori i pyeti edhe një herë: «Cilin prej këtyre të dyve doni t'ju liroj?» «Bar-Abën!» – thirrën ata. ²²«E ç'të bëj me Jezusin që quhet Mesia?» «Të kryqëzohet!» – thirrën të gjithë. ²³«Çfarë krimi ka bërë?» – i pyeti. Por ata bërtitën edhe më fort: «Të kryqëzohet!» ²⁴Kur Pilati pa se nuk po arrinte asgjë e se pështjellimi i turmës po vinte duke u shtuar, mori ujë dhe, në sy të popullit, lau duart duke thënë: «Unë jam i pafajshëm për vdekjen e këtij njeriu. Ju do të përgjigjeni për këtë!» ²⁵Mbarë populli thirri: «Në qoftë se ai është i pafajshëm, atëherë dënimi për vdekjen e tij rëntë mbi ne dhe mbi fëmijët tanë!» ²⁶Pastaj e liroi Bar-Abën. Urdhëroi që Jezusin ta fshikullonin dhe ta kryqëzonin.

Ushtarët tallen me Jezusin

(Mk 15.16-20; Gjn 19.2-3)

²⁷Ushtarët e guvernatorit e sollën Jezusin në kështjellë dhe mblodhën rreth tij mbarë repartin. ²⁸E zhveshën dhe i hodhën krahëve një mantel të kuq, ²⁹thurën një kurorë me degë ferrash dhe ia vendosën në kokë. Në dorën e djathtë i dhanë një shkop dhe ranë në gjunj para tij për t'u tallur me të. «Rroftë, mbreti i hebrenjve!» – thërritnin ata.

³⁰Pastaj filluan ta pështynin, ia morën shkopin e i ranë me të kokës. ³¹Pasi u tallën mjaft me të, ia hoqën mantelin e kuq, e veshën me rrobat e tij dhe e shpunë për ta kryqëzuar.

Jezusi në kryq

(Mk 15.21-32; Lk 23.26-43; Gjn 19.17-27)

³²Udhës, ndërsa po dilnin nga qyteti, takuan një njeri nga Cireneja me emrin Simon dhe e detyruan atë të mbante kryqin e Jezusit. ³³Kështu arritën në vendin e quajtur *Gulgotta* – d.m.th. Kafka. ³⁴Atje i dhanë Jezusit të pinte verë të përzier me vrer narkotik, por, pasi e provoi, nuk pranoi ta pinte.

³⁵E gozhduan në kryq dhe ndanë me short ndërmjet tyre rrobat e tij [kështu u plotësua fjala e profetit (Davidit): *Indanë rrobat e mia dhe hodhën short për tunikën time*].

³⁶Pastaj u ulën për ta ruajtur. ³⁷Mbi kokë i kishin vënë një tabelë në të cilën ishte shkruar arsyeja e dënimit: «Ky është Jezusi, mbreti i hebrenjve!» ³⁸Pastaj gozhduan në kryq pranë Jezusit dy terroristë, njërin në të djathtë e tjetrin në të majtë.

³⁹Kalimtarët tundnin kokën dhe shanin Jezusin: ⁴⁰«Ti doje ta rrënoje Tempullin e ta rindërtoje atë brenda tri ditësh! Në qoftë se je Biri i Perëndisë, atëherë çlirohu e zbrit nga kryqi!»

⁴¹Po ashtu edhe kryepriiftërinjtë, mësuesit e Ligjit dhe këshilltarët u tallën me të: ⁴²«Të tjerët i ndihmoi, kurse veten e tij nuk mund ta ndihmojë. Në qoftë se ai është me të vërtetë mbreti i Izraelit, le të zbresë tani nga kryqi! Atëherë do ta besojmë!» ⁴³Ka shpresuar në Perëndinë, le ta ndihmojë Ai tani, në qoftë se e do, sepse vetë tha: Jam Biri i Perëndisë!» ⁴⁴Po ashtu e shanë edhe dy terroristët që ishin kryqëzuar bashkë me të.

Vdekja e Jezusit

(Mk 15.33-41; Lk 23.44-49; Gjn 19.28-30)

⁴⁵Që nga mesdita deri në orën tre mbarë tokën e mbuloi errësira. ⁴⁶Rreth orës tre, Jezusi klithi me zë të lartë: «*Eli, Eli! Lama sabakthani?*» – që do të thotë 'Perëndia ime, Perëndia ime, përse hoqe dorë prej meje?' ⁴⁷Disa prej atyre që qëndronin aty dhe e dëgjuan, thanë: «Ky po thërret Elijën!» ⁴⁸Njëri prej tyre gjeti shpejt një sfungjer, e zhyti në uthull, e vari në shkop dhe ia shtriu Jezusit ta pinte. ⁴⁹Të tjerët thirrën: «Ndal! Le të shohim nëse do të vijë Elia për ta ndihmuar.» ⁵⁰Por Jezusi bërtiti edhe një herë me zë

të lartë e dha shpirt.

⁵¹Pastaj perdja që gjendej para shenjtërores së brendshme të Tempullit, u gris në dy pjesë nga lart poshtë. Toka u lëkund dhe shkëmbinjtë plasaritën, ⁵²varret u hapën dhe prej popullit të Perëndisë u ringjallën shumë veta që kishin vdekur. ⁵³Më vonë, pas ringjalljes së Jezusit, ata erdhën në Jerusalem dhe iu shfaqën shumë vetave.

⁵⁴Kapitenin dhe ushtarët që po ruanin Jezusin, i kapi një frikë e madhe. Kur panë tërmetin dhe ngjarjet e tjera, thanë: «Ky paska qenë me të vërtetë Biri i Perëndisë!»

⁵⁵Aty kishte edhe shumë gra, të cilat vështronin gjithçka nga larg. Ato e kishin shoqëruar Jezusin që nga Galileja dhe ishin kujdesur për të. ⁵⁶Ndër to ishin Maria nga Magdala, Maria, nëna e Jakobit dhe e Jozefit, si dhe nëna e të dy bijve të Zebedeut.

Varrimi i Jezusit

(Mk 15.42-47; Lk 23.50-56; Gjn 19.38-42)

⁵⁷Kur u err, erdhi një pasanik nga Ramataimi; quhej Jozef dhe ishte nxënës i Jezusit.

⁵⁸Shkoi te Pilati dhe iu lut për trupin e Jezusit. Pilati urdhëroi që t'i dorëzohej. ⁵⁹Jozefi e mori trupin, e mbështolli në një pëlhurë të pastër ⁶⁰dhe e vendosi në varrin e tij të ri që kishte hapur në shkëmb. Pastaj rrokullisi në grykën e varrit një gur (mulliri) të madh dhe iku. ⁶¹Maria nga Magdala dhe Maria tjetër po rrinin aty ulur përballë varrit.

Roja e varrit

⁶²Të nesërmen ishte ditë e shtunë. Kryepfritërinjtë e farisenjtë shkuan së bashku te Pilati ⁶³dhe i thanë: «Zotëri, na u kujtua se ai mashtrues, sa ishte ende gjallë, tha se do të ringjallet tri ditë pas vdekjes. ⁶⁴Prandaj jep urdhër që varri të ruhet deri në ditën e tretë. Përndryshe, ndoshta nxënësit e tij do të vijnë ta vjedhin trupin e do t'i thonë popullit se u ringjall. Atëherë ky mashtrim i fundit do të jetë edhe më i keq se gënjeshttrat e mëparshme.» ⁶⁵«Rojën e keni!» – tha Pilati. – «Shkoni e sigurojeni varrin si të mendoni vetë!» ⁶⁶Ata shkuan te varri, e vulosën gurin në grykë dhe vunë rojë.

Ringjallja e Jezusit

(Mk 16.1-10; Lk 24.1-12; Gjn 20.1-10)

28 Në mbrëmje, kur kaloi e shtuna dhe po agonte e diela, Maria nga Magdala u nis bashkë me Marinë tjetër për t'u kujdesur për varrin. ²Papritur toka u tund nga tërmeti, sepse engjëlli i Zotit zbriti nga qielli, iu afrua varrit, rrokullisi gurin dhe u ul mbi të. ³Fytyra i ndriti si vetëtimja dhe petkun e kishte të bardhë si bora. ⁴Rojtarët u trembën aq shumë, saqë u drodhën dhe u ra nuri i vdekjes.

⁵Engjëlli u tha grave: «Mos u trembni! E di se kërkoni Jezusin, të cilin e kryqëzuan. ⁶Ai nuk është këtu! U ringjall, ashtu siç tha! Afrohuni e shikoni vendin ku ishte vendosur!

⁷Tani shkoni shpejt te nxënësit e tij dhe tregojuni se Zoti e ringjalli nga të vdekurit! Po shkon përpara jush në Galile. Atje do ta shihni. Kini besim te fjala ime.»

⁸Ato menjëherë u larguan nga varri me frikë, por megjithatë, me gëzim të madh.

Shkuan me nxitim për të lajmëruar nxënësit e tij. ⁹Papritur Jezusi u ndodh para tyre dhe u tha: «Ju përshëndes!» Gratë ranë përmbys para tij dhe i shtrënguan këmbët.

¹⁰«Mos kini frikë» – u tha Jezusi. – «Shkoni e lajmëroni nxënësit e mi që të shkojnë në Galile. Atje do të më shohin.»

Raporti i rojës

¹¹Ndërsa gratë ishin ende në rrugë, disa nga rojtarët u kthyen me vrap nga varri dhe shkuan në qytet. Ata i njoftuan kryepfritërinjtë për atë që kishte ndodhur. ¹²Këta u morën vesh me këshilltarët se çfarë të bënin. Ata i blenë ushtarët me shumë para ¹³dhe i urdhëruan: «Thoni: «Nxënësit e tij erdhën natën e, ndërsa ne po flinim, vodhën trupin». ¹⁴Në rast se guvernatori e merr vesh, ne do ta rregullojmë çështjen me të. Ju nuk keni përse të frikësoheni!» ¹⁵Rojtarët i morën paratë dhe vepruan sipas urdhrat. Kjo përrallë ♦ është e përhapur ndër hebrejtë edhe sot e kësaj dite.

♦ d.m.th. ajo që treguan ushtarët pasi i kishin blerë kryepfritërinjtë. Është kuptimplotë se nuk u ra ndër mend të pretendonin se dikush tjetër e kishte zëvendësuar Jezusin në kryq.

Jezusi i dërgon apostujt në mbarë botën

(Mk 16.14-18; Lk 24.36-49; Gjn 20.19-23; Vap 1.6-8; 1 Kor 15,6)

¹⁶Të njëmbëdhjetë nxënësit shkuan në Galile, në malin që kishte caktuar Jezusi. ¹⁷Kur e panë atje, ranë përmbys para tij, por disa e bënë këtë me mëdyshje. ¹⁸Jezusi iu afrua atyre dhe u tha: «Zoti më ka dhënë fuqi të plotë e të pakufizuara në qiell dhe në tokë. ¹⁹Prandaj shkoni e bëjini të gjithë popujt nxënës të mi! Pagëzohuni në emër të Atit, të Birit e të Shpirtit të shenjtë, ²⁰dhe mësojini të zbatojnë gjithçka që ju kam urdhëruar! Ta kini të qartë: Unë jam me ju gjithmonë, deri në mbarimin e kësaj epoke!» ♦

♦ Çifutët e ndanë historinë në këtë epokë dhe epokën (mesianike) që do të vijë.

UNGJILLI SIPAS MARKUT

Identiteti i vërtetë i Jezusit

1 Në këtë libër tregohet se si filloi lajmi i mirë për Jezusin, Mesinë, Birin e Perëndisë.

Gjon Pagëzori: pararendësi i Mesisë

(Mt. 3.1-12; Lk 3.1-18; Gjn 1.19-28)

²Filloi siç shkruhet në librin e profetit Isaia: *Unë po e dërgoj lajmëtarin tim përpara teje, – thotë Zoti, – që të të hapë rrugën.* ³*Në shkretëtirë thërret dikush: Përgatitni rrugën në të cilën po vjen Zoti! Ndërtoni për Perëndinë tonë një udhë të drejtë!* ⁴Kjo ndodhi kur Gjon Pagëzori u paraqit në shkretëtirë duke predikuar një pagëzim pendimi për faljen e mëkateve. ⁵Të gjithë njerëzit nga krahina e Judesë dhe e gjithë popullata e Jerusalemit vinin tek ai, i pranonin hapur mëkatet e tyre dhe Gjoni i pagëzonte në lumin Jordan. ⁶Gjoni ishte veshur me një rrobë me lesh deveje, me një brez lëkure dhe ushqej me karkaleca e me mjaltë bletësh të egra. ⁷Në predikimet e tij thoshte: «Pas meje vjen një njeri që ka më shumë pushtet se unë. Dhe unë nuk jam i denjë as për të qenë skllavi i tij më i përlur. ⁸Unë ju kam pagëzuar me ujë, kurse ai do t'ju pagëzojë me Shpirtin e shenjtë.»

Jezusi pagëzohet dhe vihet në provë

(Mt. 3.13-4.11; Lk 3.21-22; 4.1-13)

⁹Në këtë kohë Jezusi erdhi nga Nazareti i Galileesë dhe pranoi të pagëzohej në lumin Jordan. ¹⁰Kur doli nga uji, ai (Gjoni) pa se si u hap qielli e si zbriti në të Shpirti i Zotit në trajtë pëllumbi. ¹¹Njëkohësisht, nga qielli u dëgjua një zë që jehoi: «Ti je Biri im i dashur, i Zgjedhuri im!» ¹²Menjëherë pas kësaj, Shpirti i Zotit e çoi Jezusin në shkretëtirë. ¹³Atje ai qëndroi dyzet ditë dhe u vu në provë nga Satani. Banoi bashkë me kafshët e egra, ndërsa engjëjt u kujdesën për nevojat e tij.

Fillimi i shërbimit mesianik

(Mt. 4.12-22; Lk 4.14-15; 5.1-11)

¹⁴Pasi Gjoni u fut në burg, Jezusi shkoi në Galile dhe predikoi lajmin e mirë të Perëndisë: ¹⁵«Erdhi koha e caktuar; u afrua mbretëria e Perëndisë – ndryshoni dhe besojini lajmit të mirë!»

Thirrja e katër peshkatarëve

¹⁶Ndërsa po kalonte bregut të liqenit të Galileesë, Jezusi pa dy peshkatarë që sapo hidhnin rrjetën – Simonin dhe të vëllanë Andreun. ¹⁷Jezusi u tha: «Ejani pas meje! Unë do t'ju bëj peshkatarë njerëzish.» ¹⁸Aty për aty ata i lanë rrjetat dhe i shkuan pas. ¹⁹Duke ecur më tutje, Jezusi pa dy vëllezër të tjerë, Jakobin dhe Gjonin, të bijtë e Zebedeut. Ata ishin në lundër dhe po riparonin rrjetat. ²⁰Jezusi u bëri thirrje që të bëheshin nxënësit e tij; edhe ata e lanë atin e tyre bashkë me mëditësit në lundër dhe shkuan pas tij.

Fuqia e Jezusit

(Lk 4.31-37)

²¹Ata arritën në Kafarnaum. Menjëherë të shtunën tjetër, Jezusi shkoi në sinagogë dhe filloi të mësonte njerëzit e mbledhur atje. ²²Fjalët e tij lanë përshtypje të thellë tek ata, sepse ai fliste si një njeri që kishte fuqi të plotë nga Zoti – krejt ndryshe nga mësuesit e Ligjit.

²³Në sinagogë ndodhej një njeri i pushtuar nga një shpirt i keq. Ai bërtiti: ²⁴«Përse ndërhysh në punët tona, o Jezus nga Nazareti? Ti do të na shkatërrosh! Unë të njoh; ti je i Dërguari i Perëndisë!» ²⁵Jezusi i bërtiti shpirtit të keq dhe e urdhëroi: «Hesht dhe dil nga ky njeri!» ²⁶Shpirti e tundi njeriun dhe e lëshoi me një britmë të madhe.

²⁷Të gjithë u trembën dhe pyetën njëri-tjetrin: «Ç'do të thotë kjo? Ka një mënyrë të re të dhënies së mësimit – si një njeri me fuqi të plotë nga Zoti! U jep urdhër edhe shpirttrave të këqij, dhe ata e dëgjojnë!» ²⁸Dhe lajmi për Jezusin u përhap në të gjitha anët e Galileesë.

Jezusi shëron shumë njerëz

(Mt. 8.14-17; Lk 4.38-41)

²⁹Pastaj ata u larguan nga sinagoga dhe shkuan në shtëpinë e Simonit dhe të Andreut. Bashkë me ta shkuan edhe Jakobi me Gjonin. ³⁰Në shtëpi Jezusi mori vesh se vjehrra e Simonit ishte në shtrat me ethe. ³¹Iu afrua, e mori për dore dhe e ngriti. Ethet u zhdukën dhe ajo u përgatiti të gjithëve për të ngrënë.

Zgjerimi i shërbimit të Jezusit

³²Në mbrëmje (të së shtunës), pas perëndimit të diellit, Jezusit i sollën të gjithë të sëmurët dhe ata që ishin të pushtuar nga djalli. ³³I gjithë qyteti ishte mbledhur para Jezusit. ³⁴Jezusi i shëroi të sëmurët – ishin shumë e me sëmundje të ndryshme. Dëboi edhe shumë shpirtra të këqij. Nuk i lejoi shpirtrat e këqij të flitnin, sepse ata e dinin se kush ishte ai.

Shërbimi i Jezusit zgjerohet më tej

(Lk 4.42-44)

³⁵Mëngjesin tjetër, shumë kohë para lindjes së diellit, Jezusi u largua nga qyteti dhe u tërhoq në një vend të pabanuar, ku iu lut (Atit). ³⁶Simoni dhe nxënësit e tjerë filluan ta kërkonin ³⁷dhe, kur e gjetën, thanë: «Të gjithë duan të të shohin.» ³⁸Jezusi u përgjigj: «Ejani të shkojmë gjetiu, në fshatrat e afërme, që ta predikoj edhe atje lajmin e mirë, sepse për këtë erdha.» ³⁹Prandaj Jezusi kaloi nëpër tërë krahinën e Galilesë. Foli në sinagogat e tyre dhe dëboi shpirtra të këqij.

Jezusi shëron një të lebrosur

(Mt. 8.1-4; Lk 5.12-16)

⁴⁰Njëherë Jezusit iu afrua një i lebrosur, ra në gjunjë para tij dhe iu lut për ndihmë. «Në qoftë se ke dëshirë, mund të më pastrosh!» ⁴¹Jezusi pati mëshirë për të, zgjati dorën dhe e preku. «Dëshiroj» – i tha. – «Pastrohu!» ⁴²Lebra iu zhduk menjëherë dhe ai u pastrua. ⁴³Pas kësaj Jezusi e largoi duke i thënë me zë të rreptë: ⁴⁴«Mos i trego askujt për këtë, por shko te prifti, që të të kontrollojë. Pastaj sill flinë e caktuar nga Moisiu për shërimin tënd. Kjo do të jetë dëshmi për ta.»

⁴⁵Sidoqoftë, njeriu filloi të tregonte kudo për shërimin e tij. Pas pak, Jezusi nuk mund të hynte pa u njohur në asnjë krahinë, kështu që rrinte larg në vende të pabanuara; e megjithatë, njerëzit shkonin tek ai nga të gjitha anët.

Fillimi i kundërshtimit

(Mt. 9.1-8; Lk 5.17-26)

2 Pas disa ditësh Jezusi u kthye në Kafarnaum, e pas pak, të gjithë e morën vesh se ai ishte përsëri në shtëpi. ²U mblodhën aq shumë njerëz, sa që nuk kishte më vend, madje as pranë derës. Jezusi u predikoi atyre lajmin e mirë.

³Ndërkohë, katër njerëz i sollën një paralitik, ⁴por nuk arritën të depërtonin deri te Jezusi për shkak të turmës. Prandaj u ngjitën në çatinë e rrafshët dhe e hapën atë pikërisht mbi vendin ku gjendej Jezusi. Pastaj e ulën atë të shtrirë në vig nëpër vrimën e hapur. ⁵Jezusi, kur pa se sa besim kishin tek ai, i tha paralitikut: «Të janë falur mëkatet!»

⁶Këtë e dëgjuan mësuesit e Ligjit, që ishin, gjithashtu, të pranishëm, dhe thanë me vete: ⁷«Si guxon ky të flasë kështu? Kjo është fyerje kundër Zotit! Askush, përveç Perëndisë, nuk mund të na i falë mëkatet!» ⁸Jezusi i lexoi menjëherë mendimet e tyre dhe i pyeti: «Përse nevríkoseni kështu? ⁹Çfarë është më e lehtë, t'i thuhet këtij paralitikut: «Të janë falur mëkatet» apo: «Ngrihu, merre vigun dhe shko!»? ¹⁰Por unë do t'ju vërtetoj që unë, Biri i njeriut, kam fuqi të plotë për të falur mëkate këtu në tokë.» Prandaj i tha paralitikut: ¹¹«Unë po të urdhëroj, ngrihu, merre vigun dhe shko në shtëpi!» ¹²Njeriu u ngrit në këmbë, e mori vigun dhe, në praninë e të gjithëve, shkoi. Të gjithë ata që e panë këtë, u mahnitën, lavdëruan Perëndinë dhe thanë: «Një gjë të tillë nuk e kemi parë kurrë!»

Jezusi thërret tagrambledhësin Levi

(Mt. 9.9-13; Lk 5.27-32)

¹³Pastaj Jezusi doli përsëri jashtë në breg të liqenit. Të gjithë shkonin tek ai, e Jezusi i mësonte. ¹⁴Kur shkoi më tutje, pa një tagrambledhës të ulur në zyrën doganore. Ishte Levi, biri i Halfait. Jezusi i tha: «Eja pas meje!». Ai u ngrit dhe i shkoi pas.

¹⁵Më vonë Jezusi ishte i ftuar në shtëpinë e Levit. Shumë tagrambledhës dhe njerëz të tjerë me emër të keq, u ulën në tryezë bashkë me Jezusin dhe nxënësit e tij. Të gjithë kishin shkuar me të. ¹⁶Disa mësues të Ligjit nga partia e farisenjve vunë re se Jezusi po hante bashkë me këta njerëz. Nxënësit e tij e pyetën: «Si mund të ulet ai në të njëjtën tryezë bashkë me fundërrina të tilla të shoqërisë?» ¹⁷Jezusi e dëgjoi këtë dhe u përgjigj: «Mjeku nuk u duhet të shëndoshëve, por të sëmurëve. Erdha të ftoj (në mbretërinë e Zotit) jo ata që hiqen për të drejtë, por ata që pranojnë se janë mëkatarë.»

Diskutimi për agjërimin

(Mt. 9.14-17; Lk 5.33-39)

¹⁸Një ditë, kur nxënësit e Gjonit dhe farisenjtë po agjëronin, te Jezusi shkuan disa njerëz dhe e pyetën: «Si ndodh që dishepujt e Gjonit dhe të farisenjve agjërojnë rregullisht, kurse nxënësit e tu jo?» ¹⁹Jezusi u përgjigj: «Si mund të merret me mend që të ftuarit të agjërojnë në dasmë – sidomos gjersa me ta të jetë dhëndri! ²⁰Por mjaft shpejt do të vijë dita kur dhëndri do t'u hiqet, e atëherë ata do të agjërojnë (që të kthehet).

²¹Askush nuk arnon një rrobë të vjetër me një copë të re stofi; ndryshe, copa e re e stofit grisit dhe vrima bëhet më e madhe. ²²Askush nuk e fut verën e re në kacekë të vjetër; ndryshe, vera e re i bën kacekët e vjetër të çahen, dhe si vera, ashtu edhe kacekët prishen. Jo, vera e re futet në kacekë të rinj!»

Diskutimi për të shtunën

(Mt. 12.1-8; Lk 6.1-5)

²³Një të shtunë, Jezusi po kalonte nëpër të mbjella. Nxënësit e tij filluan të këputnin rrugës kallëza dhe të hanin kokrrat e tyre. ²⁴Farisenjtë e panë këtë dhe i thanë Jezusit: «Shih se ç'po bëjnë ata! Kjo ndalohet sipas rregullit të së shtunës!» ²⁵Jezusi u përgjigj: «A nuk keni lexuar se ç'bëri Davidi kur njerëzit e tij kishin uri dhe donin të hanin?

²⁶Hyri në shtëpinë e Perëndisë dhe hëngri bukët që i ishin kushtuar Zotit. Kjo ndodhi në kohën e kryepriiftit Avjatar. Sipas Ligjit, vetëm priiftërinjtë kishin të drejtë t'i hanin këto bukë, e megjithatë Davidi i hëngri dhe ua dha ato edhe shoqëruesve të tij!»

²⁷E Jezusi shtoi: «E shtuna u bë për njeriun, jo njeriu për të shtunën. ²⁸Përveç kësaj, unë, Biri i njeriut, kam të drejtë të caktoj çfarë lejohet të bëhet të shtunën dhe çfarë jo.»

Jezusi shëron të shtunën

(Mt. 12.9-14; Lk 6.6-11)

3Jezusi shkoi përsëri në një sinagogë. Atje ishte një njeri me krah të paralizuar. ²Disa nga të pranishmit po pritnin me padurim të paditnin Jezusin; prandaj e shikonin me vëmendje për të parë nëse do të guxonte ta shëronte njeriun ditën e shtunë. ³Jezusi i tha: «Ngrihu në këmbë e afrohu!» ⁴Pastaj pyeti të tjerët: «Çfarë lejohet të bëhet sipas rregullit të së shtunës? Mirë apo keq? A lejohet t'i shpëtohet jeta njeriut, apo ai duhet të lihet të vdesë?» Ata nuk iu përgjigjën fare. ⁵Plot hidhërim, ai i vështroi ata me gulm dhe me radhë. Ishte njëkohësisht i pikëlluar, sepse kishin shumë paragjykime dhe ishin shumë zemërgur. Pastaj i tha njeriut: «Shtrihe krahun!» Ai e shtriu krahun dhe ky iu shërua.

⁶Farisenjtë dolën jashtë dhe filluan menjëherë të komplotonin bashkë me anëtarët e partisë së Herodit se si mund ta vritnin.

Në liqenin e Ginosarit

⁷Jezusi u largua bashkë me nxënësit e tij. Shumë njerëz nga Galileja, nga Judeja, ⁸madje edhe nga Jerusalemi, nga krahina e Idumesë dhe nga ana tjetër e Jordanit i shkonin pas. Nga krahina e qyteteve Tir e Sidon shkoi te Jezusi një turmë e madhe njerëzish. Ata kishin dëgjuar për veprat e tij dhe donin ta shikonin. ⁹Jezusi urdhëroi që nxënësit t'i përgatitnin një lundër, sepse turma ishte aq e madhe, saqë ishte vështirë ta

ndalte. ¹⁰Ngaqë kishte shëruar shumë njerëz, të gjithë të sëmurët shtyheshin drejt tij për ta prekur. ¹¹Kur e panë disa njerëz të pushtuar nga djalli, ranë përmbys para tij dhe thirrën: «Ti je Biri i Perëndisë!» ¹²Por Jezusi ua ndaloi me ngulm të tregonin se kush ishte ai.

Zgjedhja e dymbëdhjetë dishepujve

(Mt. 10.1-4; Lk 6.12-16)

¹³Pas kësaj, Jezusi u ngjit në një mal dhe thirri ata që donte të kishte me vete. ¹⁴Kështu emëroi një rreth prej dymbëdhjetë vetash, të cilët duhej të ishin gjithnjë me të, dhe që më vonë t'i dërgonte për të shpallur lajmin e mirë. ¹⁵Ata duhej të merrnin fuqi të plotë për të dëbuar shpirtrat e këqij.

¹⁶Dymbëdhjetë vetat që Jezusi kishte caktuar për këtë, ishin: Simoni, të cilit Jezusi i dha mbiemrin Pjetri; ¹⁷Jakobi dhe Gjoni, të bijtë e Zebedeut, të cilëve u dha mbiemrin «Boanerges» ♦ (Bubullues); ¹⁸si dhe Andreu, Filipi, (Natanael) Bar-Tolmai, Mateu, Toma, Jakobi, biri i Halfait, Tadaï, Simoni, ish-anëtar i partisë së zelotëve, ¹⁹dhe Juda nga Karioti, që më vonë e tradhtoi Jezusin.

♦ hebr: *béne-regesh* = bijtë e bubullimës.

Dyshime të pambrojtshme

(Mt. 12.22-32; Lk 11.14-23; 12.10)

²⁰Pastaj Jezusi shkoi në shtëpinë e tij. Përsëri u mbloodh një turmë aq e madhe, saqë as ai, as nxënësit e tij nuk arritën të hanin bukë. ²¹Kur e mori vesh, farefisi i tij u nis për ta larguar me forcë, sepse thanë me vete: «Ai ka luajtur mendsh me siguri!»

²²Disa mësues të Ligjit që kishin ardhur nga Jerusalemi, thanë: «Ai është në aleancë me Satanin! Kryetari i të gjithë shpirtrave të këqij i jep pushtet t'i dëbojë shpirtrat.»

²³Pastaj Jezusi mbloodhi të gjithë mësuesit e Ligjit dhe ua shpjegoi çështjen me shëmbëlltira: «Si është e mundur që Satani ta dëbojë vetveten? ²⁴Një shtet duhet të rrënohet në qoftë se sundimtarët e tij grinden mes tyre. ²⁵E në qoftë se pjesëtarët e familjes grinden me njëri-tjetrin, e gjithë familja do të rrënohet. ²⁶E në qoftë se Satani nuk pajtohet me veten dhe lufton kundër vetvetes, me siguri është i humbur, dhe kështu sundimi i tij do të mbarojë. ²⁷Dhe dihet që nuk ka njeri që mund të hyjë në shtëpinë e të fortit dhe t'i marrë plaçkat pa e lidhur atë më parë. Vetëm atëherë mund t'ia plaçkitë shtëpinë.

²⁸Ju siguroj se njerëzve mund t'u falet çdo mëkat dhe çdo fyerje kundër Perëndisë.

²⁹Por kush shan Shpirtin e shenjtë, kjo nuk mund t'i falet; ai është fajtor përgjithmonë.» ³⁰Jezusi u tha këtë, sepse ata kishin thënë: «Ai është në aleancë me Satanin.»

Farefisi i Jezusit

(Mt. 12.46-50; Lk 8.19-21)

³¹Pastaj arriti nëna e Jezusit bashkë me vëllezërit e tij. Ndaluan para shtëpisë dhe dërguan dikë të thërriste Jezusin. ³²Rreth Jezusit ishin ulur shumë njerëz. E njoftuan: «Nëna dhe vëllezërit e tu janë jashtë dhe po të kërkojnë.» ³³Jezusi u përgjigj: «Kush është nëna ime e kush janë vëllezërit e mi?» ³⁴I vështroi me ngulm njerëzit që ishin ulur rreth tij, dhe tha: «Ja nëna ime e vëllezërit e mi!» ³⁵Kush kryen vullnetin e Perëndisë, ai është vëllai im, motra ime e nëna ime!»

Jezusi i flet popullit me shëmbëlltira

(Mt. 13.1-9; Lk 8.4-8)

4 Jezusi shkoi përsëri pranë liqenit e dëshironte t'u fliste njerëzve. Atje ishte mbledhur një turmë aq e madhe, saqë Jezusi u desh të ulej në një lundër e të shkëputej pak nga bregu. Turma qëndroi në breg, ²dhe ai i shpjegoi shumë gjëra për mësimin e tij me shëmbëlltira.

Mbjellësi i kujdesshëm

Ndër të tjera ai tha: ³«Dëgjoni! Një bujk doli në fushë për të mbjellë. ⁴Ndërsa po hidhte farën, disa kokrra ranë në rrugë. Erdhën zogjtë dhe i çukitën. ⁵Disa kokrra ranë në zallinë, ku u mbuluan vetëm me një shtresë të hollë dheu. Ato mbinë shpejt; ⁶por kur

dielli u ngrit lart në qiell, filizat u thanë, sepse toka nuk ishte e mjaftueshme. ⁷Ndërsa disa kokrra ranë në ferra, të cilat ua zunë frymën shpejt, e kështu nuk dhanë fryt. ⁸Por disa ranë në tokë të mirë, mbinë, u rritën e dhanë fryt; disa 30-fish, disa 60-fish e disa të tjera 100-fish.» ⁹Jezusi shtoi: «Kush mund të dëgjojë, të dëgjojë mirë.»

Pse përdor Jezusi shëmbëlltyra?

(Mt. 13.10-17; Lk 8.9-10)

¹⁰Jezusi mbeti vetëm me dymbëdhjetë nxënësit e me shoqëruesit e tjerë; edhe ata donin të dinin përse ai përdorte shëmbëlltyra. ¹¹Jezusi tha: «Perëndia ju njofton se si ai themelon mbretërinë e tij, por ata që janë përjashta, e marrin vesh vetëm me shëmbëlltyra. ¹²Siç thuhet (në Shkrimin e shenjtë): *Ky popull do të dëgjojë mirë, por nuk do të kuptojë asgjë; do të shikojë me vëmendje, por nuk do të shohë asgjë! Do të dëgjojë, por nuk do të kuptojë, ndryshe do të kthehej te Perëndia dhe ai do t'u falte fajet.*»

Jezusi shpjegon shëmbëlltyrën e mbjellësit

(Mt. 13.18-23; Lk 8.11-15)

¹³Jezusi i pyeti: «A nuk e kuptoni ju këtë shëmbëlltyrë? ¹⁴Mbjellësi mbjell farën e lajmit të mirë. ¹⁵Shpesh kokrrat bien në rrugë. Kështu ndodh me njerëzit që vërtet e dëgjojnë lajmin e mirë, por menjëherë vjen Satani dhe nxjerr prej tyre atë që u mboll në ta. ¹⁶Me të tjerët ndodh si me kokrrën që bie në zallinë. Ata e dëgjojnë lajmin e mirë dhe e pranojnë atë menjëherë me gëzim, ¹⁷por nuk ai mund të lëshojë rrënjë në ta, sepse këta njerëz janë të lëkundshëm. Kur kanë shqetësime për shkak të pranimit të lajmit të mirë ose kur përndiqen, ata heqin menjëherë dorë nga feja. ¹⁸Me të tjerët ndodh si me kokrrën që bie në ferra. Ata e dëgjojnë vërtet lajmin e mirë, ¹⁹por humbasin në kujdeset e përditshme, mashtrohen nga pasuria dhe jetojnë vetëm për dëshirat e tyre. Kështu, lajmit të mirë i zihet fryma dhe ai mbetet pa ndikim. ²⁰Me të tjerët ndodh si me kokrrën që bie në tokë të mirë. Ata e dëgjojnë lajmin e mirë, e pranojnë atë dhe japin fryt; disa 30-fish, disa 60-fish e disa të tjerë 100-fish.»

Për kuptimin e lajmit të mirë

(Lk 8.16-18)

²¹Jezusi vazhdoi: «A vendoset kandili nën enë apo nën shtrat? Jo, vihet në dritëmbartës! ²²Kështu, gjithçka që tani është ende e fshehur, do të dalë në dritë. Ajo që është ende e pakuptueshme, do të kuptohet. ²³Kush mund të dëgjojë, të dëgjojë mirë.»

²⁴Pastaj shtoi: «Kini kujdes për këtë që do t'ju them! Sa më shumë t'i bindeni Zotit, aq më shumë do t'ju japë Ai të kuptoni. ²⁵Dhe pikërisht ai që ka shumë, atij do t'i jepet edhe më shumë, kurse ai që ka pak, atij do t'i merret edhe ajo që ka.»

Fara rritet vetvetiu

²⁶Pastaj Jezusi tha: «Me zhvillimin e mbretërisë së Perëndisë ndodh si me farën dhe me bujkun: ²⁷Pasi ta ketë mbjellë farën, bujku shkon në shtëpi dhe në mbrëmje bie të flejë, ngrihet përsëri të nesërmen në mëngjes – dhe kështu vazhdon për një kohë të gjatë. Ndërkaq kokrra mbin dhe rritet; se në ç'mënyrë – nuk e di as bujku vetë. ²⁸Toka jep fryt vetvetiu. Më parë dalin kërcëjtë, pastaj formohen kallinjët e në fund kallinjët mbushen me kokrra. ²⁹Sapo të jetë pjekur gruri, bujku fillon ta korrë, sepse i ka ardhur koha.»

Sinapi: rritja e mrekullueshme e mbretërisë

(Mt. 13.31-32, 34; Lk 13.18-19)

³⁰«Çfarë ndodh kur Perëndia themelon mbretërinë e tij në këtë botë?» – pyeti Jezusi. – «Me çfarë mund të krahasohet? ³¹Ndodh si me kokrrën e sinapit. Kokërr më të vogël nuk ka; ³²pasi është mbjellë në tokë, mbin dhe bëhet më e madhe se të gjitha bimët e tjera në kopsht, dhe lëshon degë të mëdha nën hijen e të cilave zogjtë mund të ndërtojnë fole.»

³³Jezusi u tregoi njerëzve edhe shumë shëmbëlltyra të tjera, që të kuptonin mirë, dhe kështu u shpalli atyre lajmin e Zotit. ³⁴Kurrë nuk u fliste pa përdorur shëmbëlltyra. Dhe kur ishte vetëm me nxënësit e tij, ua shpjegonte të gjitha.

Nxënësit në stuhi

(Mt. 8.23-27; Lk 8.22-25)

³⁵Në mbrëmje Jezusi u tha nxënësve të tij: «Ejani të kalojmë në bregun tjetër!»³⁶Nxënësit e larguan turmën. Pastaj ata hipën në lundrën në të cilën Jezusi qëndronte ulur ende, dhe u nisën. Atë e shoqëronin edhe lundra të tjera. ³⁷Pastaj u afrua një stuhi e madhe, kështu që dallgët u futën brenda në lundër. Lundra u mbush me ujë, ³⁸por Jezusi po flinte në pupën e lundrës, i mbështetur mbi jastëk. Nxënësit e zgjuan duke thirrur: «Mësues, a nuk shqetësohesh që po mbytemi?» ³⁹Jezusi u ngrit në këmbë, i bërtiti erës dhe i tha detit: «Qetësohu! Pusho!» Era pushoi dhe u bë qetësi e madhe.⁴⁰«Përse keni frikë?» – pyeti Jezusi. – «Përse nuk besoni, të paktën një grimë?» ⁴¹Ata u frikësuan shumë, dhe pyetën njëri-tjetrin: «Çfarë njeriu është ky, të cilit i nënshtrohen era dhe dallgët?»**I pushtuari nga djalli në Gerasë**

(Mt. 8.28-34; Lk 8.26-39)

5Ata arritën në bregun tjetër të liqenit, në krahinën e Gerasës. ²Sapo zbriti nga lundra, Jezusit i doli menjëherë përpara nga varret e hapura në shkëmb, një njeri i pushtuar nga një shpirt i keq. ³Banonte atje; askush nuk kishte arritur ta lidhte, madje as me zinxhirë. ⁴Shpesh e kishin lidhur me pranga e me zinxhirë, por gjithnjë i thyente prangat dhe i këpuste zinxhirët. Askush nuk mund ta përballonte më. ⁵Natë e ditë, nëpër varret e hapura në shkëmb e nëpër male bërtiste dhe e rrihte veten me gurë. ⁶Kur e pa Jezusin nga larg, u lëshua me vrap. Ra përmbys para tij ⁷dhe bërtiti: «O Jezus, Biri i të Lartit Perëndi, çfarë do prej meje? Të përbetoj para Perëndisë; mos më torturo!» ⁸Ai u shpreh kështu sepse Jezusi i kishte dhënë urdhër shpirtit të keq të dilte prej njeriut. ⁹Tani Jezusi e pyeti njeriun: «Si quhesh?» Ai iu përgjigj: «Quhem legjion, sepse jemi shumë!» ¹⁰Dhe i lutej Jezusit me ngulm: «Mos na dëbo nga kjo krahinë!»¹¹Aty pranë në shpatin e malit po kulloste një tufë e madhe derrash. ¹²Shpirtrat e këqij iu lutën: «Na dërgo ndër derra, që të hyjmë në ta!» ¹³Jezusi i lejoi. Ata dolën nga njeriu, hynë në derrat dhe e gjithë tufa u lëshua drejt greminës, u hodh në liqen dhe u mbyt. Ishin afro dy mijë krerë.¹⁴Barinjët e derrave ua mbathën këmbëve dhe treguan në qytete e fshatra se ç'kishte ndodhur. Fshatarët donin ta shihnin me sytë e tyre. ¹⁵Erdhën te Jezusi dhe panë njeriun që më parë ishte i pushtuar nga shpirtrat e këqij: ishte ulur dhe veshur siç duhet dhe plotësisht në vete. Prandaj i zuri një frikë e madhe. ¹⁶Dëshmitarët u treguan hollësisht si kishte ndodhur me shërimin e të pushtuarit. Gjithashtu u treguan për punën e derrave. ¹⁷Pas kësaj, njerëzit iu lutën Jezusit me këmbëngulje që të largohej nga krahina e tyre.¹⁸Kur Jezusi hipi në barkë, i shëruari iu lut dhe nguli këmbë që ta merrte me vete. ¹⁹Por Jezusi nuk e lejoi dhe i tha: «Kthehu te farefisi e tregoji se ç'bëri Zoti për ty dhe si pati mëshirë për ty.» ²⁰Njeriu u bind dhe shkoi. Kaloi nëpër krahinën e Lidhjes së Dhjetë Qyteteve dhe tregoi kudo se çfarë kishte bërë Jezusi për të. Të gjithë u habitën.**Shërimi i menorragjisë dhe ringjallja e vajzës së Jairit**

(Mt. 9.18-26; Lk 8.40-56)

²¹Jezusi kaloi përsëri me barkë në anën tjetër të liqenit. Pas pak u mblodh rreth tij një turmë e madhe njerëzish. Kur ishte ende në liqen, ²²tek ai shkoi një nga kryetarët e sinagogës, i cili quhej Jair. Ra përmbys para Jezusit dhe iu lut me këmbëngulje: ²³«E kam vajzën të sëmure për vdekje; të lutem, eja t'i vësh duart mbi të, që të shpëtojë e të mbetet gjallë.»²⁴Jezusi shkoi me të; shumë njerëz të tjerë e shoqëruan. Një mori njerëzish shtyhej rreth tij nga çdo anë. ²⁵Ndër ta ishte një grua që vuante për dymbëdhjetë vjet me radhë nga hemorragjia e madhe. ²⁶Deri në atë kohë kishte provuar shumë mjekime nga mjekë të ndryshëm. Kishte shpenzuar tërë pasurinë e saj për këtë, por gjithçka kishte qenë e kotë; vuajtja i ishte shtuar edhe më shumë. ²⁷Kjo grua kishte dëgjuar për Jezusin; hyri në turmë dhe, pas shpinës, i preku Jezusit petkun. ²⁸Ajo tha me vete: «Në qoftë se i prek vetëm petkat, atëherë do të shërohem.» ²⁹Menjëherë i pushoi hemorragjia dhe ndjeu në trup se si ishte shëruar nga sëmundja. ³⁰Jezusi vuri re menjëherë se dikush i kishte tërhequr fuqinë shëruese. U kthye dhe pyeti: «Kush m'i preku rrobat?»

³¹«E sheh popullin që po shtyhet rreth teje, – i thanë nxënësit e tij, – dhe përsëri pyet se kush të preku?» ³²Por Jezusi vështroi përreth për të parë se kush kishte qenë. ³³Gruaja dridhej nga frika, sepse e dinte se çfarë kishte ndodhur. Prandaj ra përmbys para tij dhe i tregoi gjithçka. ³⁴«Të shpëtoi besimi yt! – i tha Jezusi. – Shko në paqe! Je çliruar nga sëmundja jote.»

³⁵Kur po thoshte këtë, nga shtëpia e kryetarit të sinagogës erdhën lajmëtarë dhe i thanë Jairit: «Vajza jote vdiq. Nuk ka nevojë ta mërzitësh më Mësuesin.» ³⁶Jezusi e dëgjoi këtë dhe i tha Jairit: «Mos ki frikë, vazhdo të besosh!» ³⁷Pastaj shkoi më tutje; vetëm Pjetrin, Jakobin e të vëllanë, Gjonin, i lejoi ta shoqëronin. ³⁸Kur arritën te shtëpia e kryetarit të sinagogës, Jezusi pa njerëzit e turbulluar dhe dëgjoi vajtimin. ³⁹Hyri në shtëpi dhe tha: «Përse gjithë kjo zhurmë? Përse qani? Fëmija nuk ka vdekur – vetëm fle.» Ata e qeshën me përbuzje, ⁴⁰por ai i nxori të gjithë jashtë, përveç prindërve të vajzës dhe tre nxënësve. Pastaj hyri në dhomën ku ishte shtrirë fëmija. ⁴¹E kapi për dore dhe i tha: «*Talitha, kum!*», që do të thotë: «Vajzë, çohu!» ⁴²Vajza u ngrit aty për aty dhe eci përreth. Ishte dymbëdhjetë vjeç. Kjo i tmerroi të pranishmit. ⁴³Por Jezusi ngulmoi që ata të mos i tregonin askujt për ngjarjen. Pastaj tha: «Jepini vajzës të hajë!»

Jezusi në Nazaret

(Mt. 13.53-58; Lk 4.16-30)

6 Jezusi u nis që andej e shkoi në qytetin ku ishte rritur. E përcollën edhe nxënësit e tij. ²Të shtunën foli në sinagogë, e të gjithë ata që e dëgjuan, u habitën shumë. «Nga i vijnë këtij këto?» – e pyetën njëri-tjetrin. – «Prej kujt e ka gjithë këtë urtësi? Si mund të bëjë mrekulli të tilla? ³Megjithatë, ky është vetëm zdrukthëtar, biri i Marisë dhe vëllai i Jakobit, i Jozefit, i Judës dhe i Simonit. A nuk banojnë këtu ndër ne edhe motrat e tij?» Atëherë nuk donin t'ia dinin për të. ⁴Por Jezusi u tha: «Profeti nderohet kudo, me përjashtim të vendit, farefisit dhe familjes së tij.» ⁵Për këtë arsye nuk bëri asnjë mrekulli të madhe, vetëm sa vuri duart mbi disa të sëmurë dhe i shëroi. ⁶U habit për shkak të mosbesimit të banorëve të Nazaretit. Prandaj doli e predikoi nëpër fshatrat përreth.

Dërgimi i dymbëdhjetë nxënësve

(Mt. 10.5-15; Lk 9.1-6)

⁷Jezusi mblodhi dymbëdhjetë nxënësit dhe u dha fuqi të plotë për të dëbuar shpirtra të këqij, dhe i dërgoi dy nga dy. ⁸U dha urdhër: «Mos merrni asgjë për rrugë përveç shkopit; as bukë, as trastë me ushqime, as të holla!» ⁹Mbathni sandalet e mos merrni me vete këmisha për t'u ndërruar.» ¹⁰Pastaj vazhdoi: «Në qoftë se dikush ju pret mirë, rrini në shtëpinë e tij gjersa të shkoni më tutje. ¹¹Në qoftë se arrini në ndonjë vend ku njerëzit nuk ju presin mirë e nuk duan t'ju dëgjojnë, vazhdoni më tutje e shkundni pluhurin nga këmbët si paralajmërim për ta.»

¹²Nxënësit u nisën dhe i ftuan njerëzit të linin mëkatet e tyre e të ktheheshin te Zoti.

¹³Njëkohësisht dëbuan shumë shpirtra të këqij, lyen me vaj shumë të sëmurë dhe i shëruan.

Vrasja e Gjon Pagëzorit

(Mt. 14.1-12; Lk 9.7-9)

¹⁴Ndërkohë, për Jezusin dëgjoi edhe Herod Antipa, sepse njerëzit po flitnin për të gjithkund. Disa thoshin: «Gjon Pagëzori u ringjall nga të vdekurit, e për këtë mund të bëjë vepra të tilla.» ¹⁵Të tjerët e mbanin për Elijën dhe disa të tjerë mendonin se ishte profet si profetët e lashtë. ¹⁶Por Herodi ishte i bindur se ai ishte Gjon Pagëzori. «Është ai, për të cilin urdhërova t'i pritej koka, – tha ai, – e tani është kthyer në jetë.»

¹⁷Tani Herodi kishte dhënë urdhër që Gjonin ta arrestonin e ta futnin në burg. Arsyeya për këtë ishte kjo: Herodi kishte marrë për grua Herodinë, gruan e të vëllait, Filipit.

¹⁸Gjoni e kishte qortuar për këtë: «Nuk lejohet të marrësh për grua gruan e vëllait tënd!» ¹⁹Prandaj Herodia nuk e shihte dot me sy Gjonin dhe donte ta vriste, por nuk mund t'ia dilte në krye për shkak të Herodit. ²⁰Ky kishte frikë nga Gjoni, sepse e dinte që Gjoni ishte njeri i përshpirtshëm dhe i shenjtë, prandaj e mbronte atë. Ai e dëgjonte me kënaqësi, megjithëse shqetësohej shumë çdo herë nga fjalët e tij.

²¹Por pas pak, për Herodinë erdhi rasti i volitshëm. Herodi kishte ditëlindjen dhe shtroi një gosti për qytetarët e lartë, oficerët dhe shtetasit më të nderuar të Galileës. ²²Vajza e

Herodisë hyri e vallëzoi. U pëlqeu të gjithëve aq shumë, saqë mbreti i tha vajzës: «Kërko ç'të duash dhe unë do të ta jap.»²³Dhe iu betua: «Do të të jap ç'të duash, qoftë edhe gjysmën e mbretërisë sime!»

²⁴Ajo doli dhe i tha së ëmës: «Ç'të kërkoj?» «Kokën e Gjon Pagëzorit!» – i tha ajo. ²⁵Vajza u kthye shpejt te Herodi dhe i paraqiti lutjen e saj: «Dua që të më dorëzosh tani në pjtatë kokën e Gjon Pagëzorit!»²⁶Mbreti u trishtua, por meqë ishte betuar para të gjithë të ftuarve, nuk donte t'ia kundërshtonte lutjen. ²⁷Dërgoi xhelatin dhe i dha urdhër t'ia sillte kokën e Gjon Pagëzorit. Xhelati hyri në burg dhe ia preu kokën Gjonit. ²⁸Pastaj e solli kokën në pjtatë dhe ia dorëzoi vajzës, e cila ia dha së ëmës.

²⁹Kur mësuan se ç'kishte ndodhur, nxënësit e Gjon Pagëzorit morën trupin e tij dhe e varrosën.

Jezusi ushqen mrekullisht pesë mijë pelegrinë hebrej

(Mt. 14.13-21; Lk 9.10-17; Gjn 6.1-14)

³⁰Apostujt u kthyen te Jezusi dhe i treguan se çfarë kishin thënë e bërë në emër të tij.

³¹«Ejani të kërkojmë një vend të qetë, – tha Jezusi, – ku mund të jeni vetëm e të pushoni pak.» Në të vërtetë, aty vinin e shkonin aq shumë njerëz, saqë nuk kishin kohë as për të ngrënë. ³²Hipën në barkë dhe u nisën për në një vend të pabanuar. ³³Por turma i pa duke u nisur, dhe shumë veta dëgjuan për këtë. Kështu ndodhi që u dolën përpara shumë veta nga të gjitha qytetet dhe po e pritnin Jezusin bashkë me nxënësit e tij në breg.

³⁴Kur doli nga barka, Jezusi pa turmën e njerëzve. Kishte mëshirë për ta, sepse ishin si delet pa bari. Prandaj u mësoi shumë gjëra. ³⁵Kur ra mbrëmja, nxënësit erdhën te Jezusi dhe i thanë: «Është shumë vonë dhe krahina është e shkretë. ³⁶Prandaj dërgoju njerëzit në fshatrat e në fermat e rrethinës që të blejnë diçka për të ngrënë.» ³⁷«Pse?» – u përgjigj Jezusi. – «Jepuni ju të hanë!» Ata kundërshtuan: «Atëherë ne do të duhej të blinim bukë për dyqind monedha argjendi!» ³⁸Por Jezusi i urdhëroi: «Kontrolloni sa bukë keni!» Kështu bënë e raportuan: «Pesë bukë e dy peshq!»

³⁹Jezusi u dha urdhër nxënësve t'i ndanin njerëzit në grupe dhe t'i ulnin në bar.

⁴⁰Kështu, të gjithë u ndanë në grupe nga 100 dhe nga 50 veta. ⁴¹Pastaj Jezusi i mori pesë bukë e dy peshqit, ngriti sytë në qiell dhe tha lutjen e falënderimit. I ndau bukët në copa, ua dha nxënësve dhe ata i ndanë. Pastaj ua ndau edhe dy peshqit. ⁴²Të gjithë u ngopën. ⁴³Nxënësit mbushën madje edhe dymbëdhjetë shporta plot me copa buke dhe peshq që tepruan. ⁴⁴Hëngrën rreth pesë mijë burra.

Jezusi ecën mbi ujë

(Mt. 14.22-33; Gjn 6.15-21)

⁴⁵Pas pak Jezusi i dërgoi nxënësit përpara në barkë për në Bet-Caidë në bregun tjetër të liqenit. I dërgoi njerëzit në shtëpi, ⁴⁶dhe iu ngjit malit për t'u lutur. ⁴⁷Kur u errësua, Jezusi ishte vetëm në tokë, kurse barka larg në liqen. ⁴⁸Pa se si nxënësit mezi shkonin përpara duke u dhënë lopatave, sepse era frynte në drejtim të kundërt. Nga mëngjesi Jezusi erdhi tek ata duke ecur mbi liqen dhe deshi t'i arrinte. ⁴⁹Kur e panë duke ecur mbi ujë, nxënësit menduan se ishte fantazmë dhe bërtitën. ⁵⁰Të gjithë e panë dhe u drodhën nga frika. Ai menjëherë u tha: «Mos u trembni! Jam unë, mos kini frikë!»

⁵¹Pastaj hipi tek ata në barkë dhe era pushoi. Ata nuk ishin në vete nga frika. ⁵²Në të vërtetë, ende nuk e kishin kuptuar përfundimin e mrekullisë së bukëve; mendja e tyre ishte e paaftë për ta kuptuar atë.

Shërimi në zonën e Ginosarit

(Mt. 14.34-36)

⁵³E kaluan liqenin dhe dolën në breg pranë Ginosarit. ⁵⁴Banorët e kësaj zone e dalluan menjëherë Jezusin kur doli nga barka. ⁵⁵Shpejtuan nëpër mbarë krahinën dhe i sollën të sëmurët në vigje atje ku dëgjonin se ndodhej Jezusi. ⁵⁶Kudo që hynte, në qytete, në fshatra ose në ferma, atje i sillnin të sëmurët, i vendosnin në sheshe dhe i luteshin t'i preknin të paktën tufat e fijeve të petkut. Të gjithë ata që i prekën, u shëruan.

Pastërtia dhe papastërtia e vërtetë

(Mt. 15.1-9)

7Një ditë erdhën disa mësues të Ligjit nga Jerusalemi dhe u bashkuan me farisenjtë rreth Jezusit. ²Vunë re se si disa nga nxënësit e tij hanin bukë me duar të papastra, d.m.th. se nuk i kishin larë duart sipas ritit të tyre fetar. ³Në të vërtetë, farisenjtë dhe hebrenjtë e tjerë veprojnë sipas rregullave të të parëve dhe nuk hanë pa u larë duart deri te bërrylat. ⁴Edhe kur kthehen nga tregu, nuk hanë pa u larë më parë. Kështu veprojnë sipas zakonit për larjen e kupave, të vorbave, enëve të bakrit dhe jastëkëve. ⁵Prandaj farisenjtë dhe mësuesit e Ligjit e pyetën Jezusin: 'Përse nxënësit e tu nuk veprojnë sipas rregullave të të parëve, por hanë «me duar të papastra?»' ⁶Jezusi u përgjigj: «Profeti Isaia foli mirë për ju hipokritë! Në librin e tij thuhet: *Ky popull më nderon vetëm me fjalë (thotë Zot), por zemra e tij është larg meje. E gjithë shërbesa e tyre fetare është e kotë, sepse japin mësim veçse urdhërime të shpikura nga njerëzit.* ⁸Ju e lini pas dore urdhërimin e Perëndisë dhe u përmbaheni traditave njerëzore.» ⁹Jezusi vazhdoi: "Sa me aftësi që dini t'i shmangeni urdhërimit të Perëndisë për t'iu përmbajtur rregullave tuaja! ¹⁰Moisiu, siç e dini të gjithë, tha: *Ndero atin dhe nënën! Kush shan atin dhe nënën, të dënohet me vdekje!* ¹¹Ju, përkundrazi, thoni: «Në qoftë se ndokush i thotë babait ose nënës: po e shpall kurban (dhuratë kushtuar Perëndisë) ndihmën që ju takon prej meje, ¹²atëherë nuk ka nevojë t'i ndihmojë prindërit e vet.» ¹³Kështu e shfuqizoni Fjalën e Perëndisë për hir të traditës suaj. Për këtë ka edhe shembuj të tjerë."

Çfarë e bën njeriun të padenjë për të hyrë në praninë e Zotit?

(Mt. 15.10-20)

¹⁴Pastaj Jezusi i mblodhi njerëzit rreth tij dhe u tha: «Dëgjoni mirë e kuptoni! ¹⁵Njeriu nuk mund të marrë brenda vetes asgjë nga jashtë që mund ta bëjë të papastër; vetëm ajo që del prej njeriut, e bën atë të papastër. ¹⁶Kush mund të dëgjojë, të dëgjojë mirë.» ¹⁷Kur Jezusi u fut në shtëpi, nxënësit e tij e pyetën se ç'donte të thoshte me këtë. ¹⁸Ai u përgjigj: «A jeni edhe ju pa mend? Ende nuk kuptoni? Ajo që njeriu merr brenda vetes nga jashtë, nuk mund ta bëjë atë të papastër, ¹⁹sepse nuk hyn në mendjen e tij, por në stomakun e tij, e pastaj del nga trupi.» Kështu, Jezusi deklaroi se të gjitha ushqimet janë të pastra në sy të Perëndisë. ²⁰Ai vazhdoi: «Por ajo që del prej vetë njeriut, e bën atë të papastër. ²¹Dhe pikërisht prej njeriut rrjedhin mendime të këqija dhe bashkë me to imoraliteti, vjedhja, vrasja, ²²tradhtia bashkëshortore, lakmia, si dhe gjëra të tjera të këqija, si mashtrimi, epshi, zilia, shpifja, mendjemadhësia dhe marrëzia. ²³Të gjitha këto dalin nga brendia e njeriut dhe e bëjnë atë të papastër.»

Besimi i gruas johebreje

(Mt. 15.21-28)

²⁴Pastaj Jezusi shkoi në krahinën e Tirit, e meqë donte të mbetej i panjohur, hyri në një shtëpi. Por njerëzit tashmë e kishin njohur. ²⁵⁻²⁶Pas pak iu afrua një grua që kishte dëgjuar për të; vajza e saj ishte pushtuar nga një shpirt i keq. Gruaja nuk ishte hebre, por banonte në atë krahinë. Ajo ra përmbys para Jezusit dhe iu lut ta dëbonte shpirtin e keq nga vajza e saj. ²⁷Por Jezusi i tha: «Së pari duhet të ngopen fëmijët e familjes. Nuk është e drejtë t'u hiqet buka e t'u hidhet qenve shtëpiakë.» ²⁸«Vërtet, o Zot, – ia ktheu ajo, – por qentë shtëpiakë hanë të paktën thërrimet që u bien fëmijëve nën tryezë!» ²⁹Jezusi i tha: «Shko lirisht në shtëpi, sepse në saje të kësaj fjale, shpirti i keq doli prej vajzës sate!» ³⁰Gruaja shkoi në shtëpi dhe e gjeti vajzën shëndoshë e mirë dhe të shtrirë në shtrat; shpirti i keq kishte dalë tashmë prej saj.

Shërimi i shurdhmemecit

³¹Jezusi doli nga krahina e Tirit nëpër Sidon dhe shkoi drejt liqenit të Galileesë në krahinën e Lidhjes së Dhjetë Qyteteve. ³²Atje i sollën një shurdhmemec duke iu lutur që të vinte duart mbi të. ³³Jezusi e largoi pak prej turmës dhe i futi gishtërinjtë në veshët e të sëmurit; pastaj pështyu dhe ia preku gjuhën. ³⁴Ngriti sytë në qiell, psherëtiu thellë dhe i tha: «*Efata!*» Kjo do të thotë: «Hapu!» ³⁵E menjëherë njeriu dëgjoi, iu zgjidh

edhe gjuha dhe ai foli siç duhet. ³⁶Jezusi i ndaloi të pranishmit t'u tregonin të tjerëve; por sa më tepër ua ndalonte, aq më tepër e bënë të njohur. ³⁷Njerëzit nuk ishin më në vete nga habia e thoshin: «I ka bërë të gjitha mirë» dhe «Ky po i bën shurdhët të dëgjojnë e memecët të flasin!»

Jezusi ushqen mrekullisht katër mijë veta

(Mt. 15.32-39)

SMe një rast tjetër Jezusi ishte rrethuar nga një turmë e madhe njerëzish. Kur i zuri **S**uria, Jezusi mblodhi nxënësit dhe u tha: ²«Më vjen keq për këtë turmë. U bënë tri ditë që njerëzit po rrinë me mua e nuk kanë çfarë të hanë. ³Unë nuk mund t'i kthej barkthatë në shtëpi. Ndoshta do t'u bjerë të fikët, sepse kanë ardhur nga larg.»

⁴Nxënësit u menduan: «Si mund të gjejmë bukë në këtë krahinë të shkretë, që të ngopim kaq shumë njerëz?» ⁵«Sa bukë keni?» – i pyeti Jezusi. Ata thanë: «Shtatë!» ⁶Ai e urdhëroi turmën të ulej në tokë.

Pastaj i mori shtatë bukët, tha lutjen e falënderimit, i ndau dhe ua dha nxënësve. Ata ia shpërndanë turmës. ⁷Përveç kësaj, kishin disa peshq të vegjël. Jezusi tha lutjen e falënderimit për këta peshq, e gjithashtu urdhëroi t'ia shpërndanin turmës. ⁸⁻⁹Të gjithë hëngrën dhe u ngopën; ishin rreth katër mijë veta. Nxënësit mbushën edhe shtatë kofinë me copat që tepruan. Pastaj Jezusi i dërgoi njerëzit në shtëpi, ¹⁰hipi bashkë me nxënësit e tij në barkë dhe shkoi në rrethinën e Dalmanutës.

Farisenjtë kërkojnë dëshmi

(Mt. 16.1-4)

¹¹Disa farisenj erdhën te Jezusi e filluan të diskutonin me të. Meqë donin ta vinin në provë, kërkuan nga ai një shenjë nga qielli si dëshmi se ishte dërguar me të vërtetë nga Zoti. ¹²Jezusi psherëtiu e tha: «Si po kërkojnë këta njerëz dëshmi? Unë po ju them se këtij brezi nuk do t'i jepet asnjë shenjë!» ¹³Pastaj i la, hipi përsëri në barkë dhe kaloi në anën tjetër të liqenit.

Jezusi qorton nxënësit e tij

(Mt. 16.5-12)

¹⁴Nxënësit kishin harruar të blinin bukë; në barkë kishin vetëm një bukë. ¹⁵Jezusi i paralajmëroi: «Ruhuni nga tharmi i farisenjve dhe nga tharmi i Herodit.» ♦

¹⁶⁻¹⁷Nxënësit e lidhën këtë me harrimin e tyre. Por Jezusi i lexoi mendimet e tyre dhe tha: «Përse shqetësoheni ngaqë nuk keni bukë? Ende nuk po kuptoni gjë? Kaq të vështirë e keni për ta kuptuar? A jeni ju aq të plogët sa të tjerët? ¹⁸Keni sy e nuk shikoni, keni veshë e nuk dëgjonin? A nuk ju kujtohet ¹⁹si ndava pesë bukë për pesë mijë veta? Sa shporta mbushët me copat e tepruara?» «Dymbëdhjetë!» – iu përgjigjën ata. ²⁰«E kur ndava shtatë bukë për katër mijë veta, sa kofinë mbushët plot me teprica?»

«Shtatë», – iu përgjigjën ata. ²¹Dhe Jezusi u tha: «Ende nuk po kuptoni gjë?» ♦♦

♦ d.m.th. hipokrizi fetare dhe nacionalizëm. ♦♦ Personi hyjnor që kishte ushqyer Izraelin në shkretëtirë ishte ai që tani kishte ushqyer mrekullisht 5.000 hebrenj dhe 4.000 johebrenj .

Jezusi shëron një të verbër

²²Kur arritën në Bet-Caidë, i sollën një të verbër dhe iu lutën Jezusit që ta prekte.

²³Jezusi e mori për dore dhe e çoi jashtë fshatit. I pështyu në sy, vuri duart mbi të dhe e pyeti: «A dallon gjë?» ²⁴I verbri hapi sytë e tha: «Po, po shoh njerëz, por më duken si pemë që po lëvizin.» ²⁵Jezusi ia vuri përsëri duart mbi sy, atëherë ai pa qartë. ²⁶Jezusi e urdhëroi: «Mos shko në Bet-Caidë, por kthehu menjëherë në shtëpi!»

Dëshmia e Pjetrit për Jezusin

(Mt. 16.13-20; Lk 9.18-21)

²⁷Jezusi shkoi më tutje me nxënësit e tij nëpër fshatrat rreth Cezaresë së Filipit. Rrugës i pyeti: «Për kë më mbajnë njerëzit?» ²⁸Ata iu përgjigjën: «Disa të mbajnë për Gjon Pagëzorin, disa për Elijën, ndërsa disa të tjerë për njërin nga profetët.» ²⁹«Po ju, – i pyeti Jezusi, – për kë më mbani?» «Ti je Mesia!» – iu përgjigj Pjetri. ³⁰Por Jezusi i urdhëroi rreptësisht që të mos i tregonin askujt për këtë.

Shpallja e parë e vdekjes së tij

(Mt. 16.21-28; Lk 9.22-27)

³¹Pastaj Jezusi i njoftoi nxënësit për herë të parë për atë që e priste: «Biri i njeriut duhet të vuajë shumë. Këshilltarët, kryepriftërinjtë dhe mësuesit e Ligjit nuk do ta pranojnë. Ai do të vritet, por ditën e tretë, do të ringjallet.»

³²Jezusi e tha këtë fare hapur. Pastaj Pjetri e mori mënjanë dhe e këshilloi të mos bënte ashtu. ³³Por Jezusi ktheu kokën, i shikoi nxënësit e tjerë dhe e qortoi Pjetrin: «Largohu, ti Satan!» – tha ai. – «Ajo që ke ndër mend, nuk i përgjigjet vullnetit të Perëndisë, por dëshirave njerëzore.»

Mbajtja e kryqit pas Jezusit

³⁴Pastaj Jezusi thirri turmën dhe i tha: «Kush do të vijë me mua, duhet të heqë dorë nga vetja dhe nga dëshirat e tij egoiste. Ai duhet të mbajë kryqin e tij e të vijë pas meje.»

³⁵Dhe pikërisht kush dëshiron të shpëtojë jetën e tij, do ta humbasë atë. Dhe kush e humbet jetën e tij për shkakun tim dhe për shkak të shpalljes së lajmit të mirë, do ta shpëtojë. ³⁶Çfarë i vlen njeriut në qoftë se fiton të gjithë botën, por humbet jetën e vet?

³⁷Me çfarë mund ta riblejë atë? ³⁸Njerëzit e këtij brezi fajtor nuk duan t'ia dinë për Zotin. Kush nuk guxon të ndërhyjë për mua e për mësimin tim, as unë, Biri i njeriut, nuk do të ndërhyj për të (para Gjyqit), kur të vij me madhësitinë e Atit tim bashkë me engjëjt e shenjtë.»

9Dhe shtoi: «Ju siguroj se këtu ka disa që nuk do të vdesin para se të shohin me çfarë fuqie do të ngrihet mbretëria e Perëndisë.»

Shpërftyrimi i Jezusit

(Mt. 17.1-13; Lk 9.28-36)

²Pas gjashtë ditësh, Jezusi mori me vete tre nxënës, Pjetrin, Jakobin e Gjonin, dhe i çoi në një mal të lartë. Me ta nuk ishte askush tjetër. Atje, para syve të tyre, Jezusi u shpërftyrua: ³rrobat e tij u bënë aq të bardha ndriçuese, sa asnjëri në botë nuk mund t'i bëjë të tilla. ⁴Nxënësit panë papritur Elijën dhe Moisiun duke qëndruar pranë Jezusit dhe duke folur me të. ⁵Pjetri i tha Jezusit: «Mirë që jemi këtu, Mësues! Të ngremë tri tenda, një për ty, një për Moisiun e një për Elijën.» ⁶Por nuk dinte se ç'po fliste; ai dhe dy nxënësit e tjerë ishin shumë të tronditur nga frika. ⁷Ndërkaq u duk një re që i mbuloi me hijen e saj, dhe nga reja u dëgjua një zë: «Ky është Biri im, i Zgjedhuri! Atë dëgjoni!» ⁸Por pastaj, kur kthyen kokën, nuk panë asnjëri përveç Jezusit. ⁹Ndërsa po zbritnin nga mali, Jezusi i urdhëroi që të mos i tregonin askujt për atë që kishin parë derisa Biri i njeriut të ringjallet nga të vdekurit. ¹⁰Ata e dëgjuan këtë fjalë dhe filluan të mendonin se ç'do të thoshte shprehja: «ringjallja nga të vdekurit.»

¹¹Pastaj e pyetën Jezusin: «Pse thonë mësuesit e Ligjit se së pari duhet të vijë Elija?»

¹²Jezusi iu përgjigj: «Elia vjen vërtet më parë për ta kthyer popullin e Zotit në gjendjen e duhur shpirtërore. Atëherë pse thuhet në Shkrimin e shenjtë se Biri i njeriut duhet të vuajë shumë e të përçmohet? ¹³Por unë po ju them se Elia tashmë ka ardhur dhe ata e kanë trajtuar siç kanë dashur. Kështu është shkruar për të.»

Shërimi i djaloshit të pushtuar nga djalli

(Mt. 17.14-21; Lk 9.37-43a)

¹⁴Kur ata arritën te nxënësit e tjerë, atje ishte mbledhur një turmë e madhe njerëzish; në mes po rrinin disa mësues të Ligjit që po diskutonin me nxënësit. ¹⁵Kur e panë Jezusin, njerëzit u habitën e vrapuan me nxitim për ta përshëndetur. ¹⁶Jezusi i pyeti nxënësit: «Për çfarë diskutoni me mësuesit e Ligjit?» ¹⁷Një njeri nga turma iu drejtua Jezusit: «Mësues, kam sjellë tek ti djalin tim; është pushtuar nga një shpirt i keq, kështu që nuk mund të flasë. ¹⁸Sa herë që e kap shpirti, e tërheq me forcë andej-këtej. Pastaj i del shkumë nga goja, i kërcëllijnë dhëmbët dhe i shtangen gjymtyrët. Iu luta nxënësve të tu ta dëbonin shpirtin e keq, por ata nuk mundën.»

¹⁹Jezusi tha: «Ju nuk keni fare besim te Zoti! Deri kur duhet të jem me ju dhe t'ju duroj? Ma sillni djaloshin këtu!» ²⁰Ata ia sollën. Shpirti i keq, sapo pa Jezusin, e tërhoqi djaloshin përtokë, kështu që ai shkumëzoi dhe u rrokullis andej-këtej. ²¹Jezusi e pyeti të atin: «Prej sa kohësh i ndodh kështu?» ²²«Që në fëmijëri» – iu përgjigj i ati. – «Shpesh e hedh herë në zjarr e herë në ujë për ta mbytur. Ki mëshirë për ne e na ndihmo, në qoftë se mundesh!» ²³«Në qoftë se mundem!» – iu përgjigj Jezusi. – «Kush i beson Zotit,

për atë çdo gjë është e mundur!» ²⁴Pastaj i ati ia ktheu: «Unë kam besim te Zoti, e megjithatë nuk mundem! Më ndihmo, ty të besoj!»

²⁵Kur Jezusi pa se po afroreshin gjithnjë e më shumë njerëz, i bërtiti shpirtit të keq: «Shpirt memec dhe i shurdhët, unë po të urdhëroj; dil nga ai e mos u kthe më në të!»

²⁶Shpirti bërtiti, e shkundi andej-këtej dhe doli nga ai. Djaloshi mbeti i shtrirë në tokë, porsi i vdekur, kështu që shumë veta thanë: «Vdiq!» ²⁷Por Jezusi e kapi për dore, e ngriti dhe ai qëndroi në këmbë.

²⁸Kur Jezusi shkoi më vonë në shtëpi, nxënësit e pyetën në veçanti: «Po ne pse nuk mund ta dëbonim shpirtin e keq?» ²⁹Jezusi u përgjigj: «Shpirtra të tillë mund të dëbohen vetëm me lutje.»

Shpallja e dytë e vdekjes së Jezusit

(Mt. 17.22-23; Lk 9.43b-45)

³⁰U larguan nga ai vend e shkuan nëpër Galile. Jezusi nuk donte që ta dinte ndokush.

³¹I mësonte nxënësit e tij për atë që do t'i ndodhte: «Biri i njeriut do t'u dorëzohet njerëzve. Ata do ta vrasin, por ditën e tretë ai do të ringjallet.» ³²Nxënësit nuk kuptonin se ç'donte të thoshte Jezusi me këtë; kishin frikë ta pyetnin.

Kush është më i madhi?

(Mt. 18.1-5; Lk 9.46-48)

³³Erdhën në Kafarnaum, dhe kur hynë në shtëpi, Jezusi i pyeti nxënësit: «Për çfarë grindeshit rrugës?» ³⁴Ata heshtën sepse ishin grindur rreth asaj se kush ishte më i madhi. ³⁵Jezusi u ul, i mblodhi rreth vetes të dymbëdhjetët e u tha: «Kush dëshiron të jetë i pari, duhet t'u nënshtrohet dhe t'u shërbejë të gjithëve.» ³⁶Ai bëri me shenjë të afrohej një fëmijë i vogël, e vuri midis tyre, e mori për krahu e u tha: ³⁷«Kush e pranon një fëmijë të tillë ngaqë është nxënësi im, më pranon mua. E kush më pranon mua, pranon jo vetëm mua, por pranon njëkohësisht edhe Atë që më dërgoi.»

Ai që nuk është kundër nesh, është në anën tonë

(Lk 9.49-50)

³⁸Gjoni i tha Jezusit: «Mësues, pamë një njeri që dëbonte shpirtra të këqij në emrin tënd. Ne u përpoqëm ta pengonim, sepse nuk i takon rrethit tonë.» ³⁹«Mos e pengoni më, – tha Jezusi, – sepse kush bën mrekulli në emrin tim, nuk mund të flasë kurrë keq për mua. ⁴⁰Kush nuk është kundër nesh, është me ne! ⁴¹Unë po ju them se ai që do t'ju japë të pini qoftë edhe një gotë ujë ngaqë jeni dishepujt e Mesisë, do të shpërblehet për këtë.»

Paralajmërim për çdo lloj mashtrimi

(Mt. 18.6-9; Lk 17.1-2)

⁴²«Kush bën që një besimtar i thjeshtë të largohet nga besimi tek unë, do ta ketë pak në qoftë se i varet rreth qafës guri i mullirit e hidhet në det. ⁴³Në qoftë se dora të shpie në mëkat, preje. Është më mirë për ty të hysh në jetën e përjetshme vetëm me një dorë, sesa të shkosh në ferr me të dyja – në zjarrin që nuk shuhet kurrë. [44Atje ndërgjegjja të bren pa pushim dhe zjarri nuk shuhet kurrë.] ⁴⁵Ose në qoftë se këmba të shpie në mëkat, preje. Në të vërtetë, është më mirë për ty të hysh në jetën e përjetshme vetëm me një këmbë, se sa t'i kesh të dyja këmbët e të hidhesh në ferr. [46Atje ndërgjegjja të bren pa pushim dhe zjarri nuk shuhet kurrë.] ⁴⁷E në qoftë se syri të shpie, gjithashtu, në mëkat, nxirre! Është më mirë për ty të hysh në jetën e përjetshme vetëm me një sy, se sa t'i kesh të dy sytë e të hidhesh në ferr – ⁴⁸atje ku vuajtjet nuk pushojnë e zjarri nuk shuhet kurrë.

⁴⁹Çdo flijimi i takon kripa, e secilit nga ju i takon zjarri i pësimit që ju pastron e ju ruan.

⁵⁰Kripa është diçka e mirë, por në qoftë se ajo e humbet kripësinë, si do t'i rikthehet shija? Ruajeni kripësinë dhe jetoni në paqe me njëri-tjetrin.»

Nisja për në Jude

(Mt. 19.1-12; Lk 16.18)

10 Pastaj Jezusi u largua nga ai vend e shkoi në Jude dhe në krahinën që shtrihej në anën tjetër të Jordanit. Edhe atje iu mblodhën përreth shumë njerëz dhe ai

filloi t'i mësonte si zakonisht.

Për ndarjen martesore

²U afruan disa farisenj dhe kërkonin ta futnin në grackë. E pyetën: «A i lejohet burrit ta ndajë gruan?» ³Jezusi ia ktheu: «Çfarë ligji ju la Moisiu?» ⁴Ata iu përgjigjën: «Sipas Ligjit të Moisiut, burri mund t'i lëshojë gruas dokumentin e ndarjes dhe pastaj ta ndajë.»

⁵Jezusi tha: «Moisiu jua ka lejuar këtë, sepse jeni zemërgur. ⁶Por në fillim *Perëndia e krijoi njeriun, mashkull e femër.* ⁷*Prandaj burri e lë atin dhe nënën, që të bashkohet me gruan e tij,* ⁸e kështu, pra, të dy janë një njësi e re, me trup e me shpirt. Pra, ata nuk janë më dy, por një njësi e vetme. ⁹Prandaj, atë që ka bashkuar Perëndia, njerëzit nuk duhet ta ndajnë.»

¹⁰Pastaj, kur ishin në shtëpi, nxënësit iu lutën t'ua sqaronte të njëjtën gjë ¹¹dhe Jezusi u tha: «Kush e ndan gruan e tij dhe merr një tjetër, bën tradhti bashkëshortore kundër gruas së parë. ¹²Dhe anasjelltas; gruaja që ndan burrin e saj dhe martohet me një tjetër, bën tradhti bashkëshortore.»

Jezusi dhe fëmijët

(Mt. 19.13-15; Lk 18.15-17)

¹³Disa njerëz i sollën Jezusit fëmijë të vegjël për t'i vënë duart mbi ta e për t'u lutur për ta, por nxënësit i penguan. ¹⁴Kur e vuri re këtë, Jezusi u zemërua dhe u tha nxënësve: «Lëri fëmijët të vijnë tek unë dhe mos i pengoni, sepse pikërisht për të tillë rri e hapur mbretëria e Perëndisë. ¹⁵Mos u mashtroni; kush nuk i hapet dashurisë së Perëndisë si fëmijë, nuk do ta përfjetojë kurrë atë dashuri.» ¹⁶Pastaj i mori fëmijët në krahë, vuri duart mbi ta dhe i beko.

Rreziku i pasurisë

(Mt. 19.16-30; Lk 18.18-30)

¹⁷Kur donte të shkonte më tutje, Jezusit iu afrua një njeri, ra në gjunjë para tij dhe e pyeti: «Mësues i mirë, ç'është të bëj unë, që të fitoj jetën e përjetshme?» ¹⁸«Përse më quan «i mirë»?» – ia ktheu Jezusi. – «Vetëm Njëri është i mirë – Perëndia! ¹⁹E urdhërimet e tij i dini: *Mos bëj vrasje! Mos bëj tradhti bashkëshortore! Mos bëj vjedhje! Mos bëj dëshmi të rreme! Ndero atin dhe nënën!*» ²⁰«Këto urdhërime i kam zbatuar që në rinë», – iu përgjigj njeriu. ²¹Jezusi e përqafoi dhe i tha: «Të mungon një gjë: shite tërë pasurinë dhe ndajua të hollat të varfërve, dhe do të kesh te Zoti pasuri që nuk mund të humbasë. Pastaj eja pas meje!» ²²Kur e dëgjoi këtë, njeriu i erdhi keq dhe u largua i trishtuar, sepse ishte shumë i pasur.

²³Jezusi i shikoi nxënësit e tij nërin pas tjetrit dhe u tha: «Sa të vështirë e kanë njerëzit e pasur të hyjnë në mbretërinë e Perëndisë.» ²⁴Nxënësit u trembën nga fjala e tij, por Jezusi përsëriti: «Po, është shumë e vështirë të hyni në të. ²⁵Më lehtë hyn deveja nëpër vrimë të gilpërës, sesa i pasuri në mbretërinë e Perëndisë.»

²⁶Pastaj nxënësit gati luajtën mendsh nga habia dhe thanë: «Atëherë kush mund të shpëtojë?» ²⁷Jezusi i vështroi me ngulm dhe u tha: «Për njerëzit kjo është e pamundur, por për Perëndinë nuk është asgjë e pamundur.»

²⁸Pjetri mori fjalën dhe i tha Jezusit: «Ti e di se ne lamë çdo gjë dhe erdhëm pas teje.»

²⁹Jezusi iu përgjigj: «Ju siguroj se kushdo që la shtëpinë, vëllezërit, prindërit, fëmijët ose pasurinë e tij për shkakun tim e për shkak të predikimit të lajmit të mirë, ³⁰do t'i marrë përsëri të gjitha këto njëqindfish në këtë jetë: shtëpi, fëmijë, vëllezër e motra, e pasuri, qoftë edhe me përndjekje. E në epokën që po vjen, do të ketë jetën e përjetshme. ³¹Por shumë veta që tani janë përpara, do të qëndrojnë në fund, dhe shumë veta që tani janë të fundit, në fund do të jenë të parët.»

Shpallja e tretë e vdekjes së Jezusit

(Mt. 20.17-19; Lk 18.31-34)

³²Ishin në udhëtim për në Jerusalem; Jezusi i udhëhiqte. Shoqëruesit ishin të trembur, dhe nxënësit kishin frikë. Jezusi i mori të dymbëdhjetët përsëri mënjanë dhe u tha se çfarë do t'i ndodhte së shpejti: ³³«Dëgjoni mirë! Tani po shkojmë në Jerusalem. Atje Biri i njeriut do t'u dorëzohet kryepfritërinjve dhe mësuesve të Ligjit. Ata do ta dënojnë me vdekje dhe do t'ua dorëzojnë të pafeve. ³⁴Ata do ta vënë në lojë, do ta pështyjnë, do ta fshikullojnë e do ta vrasin; por ditën e tretë ai do të ringjallet.»

Jo sundimi, por shërbimi

(Mt. 20.20-28)

³⁵Pastaj Jakobi dhe Gjoni, të bijtë e Zebedeut, iu afruan Jezusit dhe i thanë: «Duam që të na plotësosh një dëshirë.» ³⁶«Çfarë dëshironi që të bëj për ju?» – i pyeti Jezusi. ³⁷Ata i thanë: «Duam që kur të hipësh në fuqi, të qëndrojmë njëri në të djathtë e tjetri në të majtë tënde.» ³⁸«Ju nuk e dini se ç'kërkoni» – iu përgjigj Jezusi. – «A mund ta pini ju kupën e vuajtjeve që duhet të pi unë e të merrni të njëjtin pagëzim zjarri me të cilin do të pagëzohem unë?» ³⁹«Po!» – u përgjigjën ata. «Me të vërtetë, ju do të pini të njëjtin kupë vuajtjesh si unë e do të merrni të njëjtin pagëzim zjarri si unë», – u tha Jezusi. ⁴⁰– «Por mua nuk më takon të urdhëroj se kush do të rrijë në të djathtë e kush në të majtë time. Në këto vende do të ulen ata që ka paracaktuar Ati im.»

⁴¹Kur e morën vesh, dhjetë të tjerët u zemëruan me të dy vëllezërit. ⁴²Prandaj Jezusi i thirri rreth tij dhe u tha: «Siç e dini, sundimtarët i shtypin popujt e tyre, dhe të mëdhenjtë e shpërdorojnë pushtetin e tyre. ⁴³Por me ju nuk duhet të ndodhë kështu. Kush prej jush dëshiron të bëhet i madh, duhet t'u shërbejë të tjerëve, ⁴⁴dhe kush dëshiron të jetë në krye, duhet t'u nënshtrohet të gjithëve. ⁴⁵Madje as Biri i njeriut nuk erdhi për t'u shërbyer, por për të shërbyer e për ta flijuar jetën e tij si çmim për çlirimin e shumë vetave.»

Shërimi i të verbrit

(Mt. 20.29-34; Lk 18.35-43)

⁴⁶Ata ♦ kishin arritur në Jeriho. Në të dalë të Jerihos, Jezusi, bashkë me nxënësit e tij, pa një të verbër që ishte ulur pranë rrugës e po kërkonte lëmoshë. Ishte Bar-Timeu, biri i Timeut. ⁴⁷Kur dëgjoji se po kalonte Jezusi nga Nazareti, filloi të thërriste fort: «O Jezus, Biri i Davidit, ki mëshirë për mua!»

⁴⁸Njerëzit donin t'ia mbyllnin gojën, por ai bërtiti edhe më fort: «O Biri i Davidit, ki mëshirë për mua.» ⁴⁹Jezusi u ndal e tha: «Thirreni të vijë!» Ata shkuan dhe i thanë: «Gëzohu! Po të thërret Jezusi! Ngrihu!» ⁵⁰I verbri u ngrit menjëherë në këmbë, hodhi mantelin e tij dhe shkoi tek ai.

⁵¹Jezusi e pyeti: «Ç'dëshiron që të bëj për ty?» I verbri tha: «O Zot, dëshiroj të shoh përsëri!» ⁵²Jezusi iu përgjigj: «Shko lirisht. Besimi yt të shpëtoi!»

⁵³Dhe aty për aty i erdhi shikimi dhe u bë nxënës i Jezusit duke shkuar pas tij.

♦ [Turma përbëhej nga pelegrinë hebrenj që ishin rrugës për në festën e Pashkës në Jerusalem..](#)

Jezusi hyn në Jerusalem

(Mt. 21.1-11; Lk 19.28-40; Gjn 12.12-19)

1 Pak para Jerusalemit, ata arritën në fshatrat me emrin Bet-Page dhe Bet-Anje, rrëzë malit të Ullinjve. Atje Jezusi dërgoi dy nxënës përpara dhe i ngarkoi me një detyrë: ²«Shkoni në fshatin që është përballë. Atje do të gjeni një gomar, të cilit ende nuk i ka hipur kush. Zgjidheni e silleni këtu! ³E në qoftë se ndokush ju thotë gjë, thujini: «I duhet Zotit. Do ta kthejë pas pak.»»

⁴Dy nxënësit shkuan dhe e gjetën gomarin jashtë në rrugë, të lidhur në derën e oborrit. Kur po e zgjidhnin, ⁵disa që rrinin aty, i pyetën: «Përse po e zgjidhni gomarin?» ⁶Të dy nxënësit thanë se ç'i kishte urdhëruar Jezusi dhe ata i lejuan ta merrnin gomarin.

⁷Ata ia sollën Jezusit, i vunë rrobat e tyre mbi të për të shërbyer si samar dhe Jezusi hipi mbi të. ⁸Shumë njerëz i shtruan rrobat e tyre si qilim gjatë rrugës, kurse të tjerët i hodhën rrugës degëzat që kishin thyer në fushë. ⁹Populli që shkonte para e pas Jezusit, brohoriste: «*Hosha-na!* Rroftë ai që vjen në emër të Zotit! ¹⁰Rroftë mbretëria e të parit tonë, Davidit, që po vjen! *Hosha-na!* Lavdi Perëndisë në qiell!»

¹¹Kur arriti në Jerusalem, Jezusi hyri në Tempull dhe shikoi përreth. Në të ngrysur, u kthye me nxënësit e tij në Bet-Anje.

Jezusi dhe fiku

(Mt. 21.18-19)

¹²Mëngjesin tjetër, kur ikën përsëri nga Bet-Anja, Jezusi kishte uri. ¹³Pa një fik, jo larg, që tashmë ishte me gjethe. Iu afrua për të shikuar nëse kishte fruta, por nuk gjeti

veçse gjethe, sepse nuk ishte stina e fiqve. ¹⁴Jezusi i tha pemës: «Askush mos ngrëntë me fruta prej teje, kurrë e përjetë!» Nxënësit e dëgjuan këtë.

Jezusi në Tempull

(Mt. 21.12-17; Lk 19.45-48; Gjn 2.13-22)

¹⁵Në Jerusalem, Jezusi hyri përsëri në Tempull dhe filloi menjëherë t'i dëbonte të gjithë tregtarët e blerësit. Këmbyesve të parave u përmbysi tavolinat dhe shitësve të pëllumbave banakët, ¹⁶e nuk lejoi asnjërin të mbante ndonjë send nëpër oborrin e Tempullit (destinuar për johebrenjtë). ¹⁷Ai u tha: «A nuk thuhet në Shkrimin e shenjtë se Zoti tha: *Tempulli im do të quhet shtëpi lutjeje për popujt e të gjitha kombeve*. Por ju e shndërruat në skutë hajdutësh!»

¹⁸Kur kryepriiftërinjtë dhe mësuesit e Ligjit dëgjuan këtë, kërkuan rastin për ta vrarë Jezusin. Kishin frikë nga ndikimi i tij, sepse populli përpinte çdo fjalë të mësimit të tij.

¹⁹Në mbrëmje, Jezusi, bashkë me nxënësit e tij, u largua përsëri nga qyteti.

Për besimin

(Mt. 21.20-22)

²⁰Të nesërmen në mëngjes herët, nxënësit po kalonin pranë fikut. Ai ishte tharë gjer në rrënjë. ²¹Pastaj Pjetri u kujtua dhe i tha Jezusit: «Mësues, shiko, fiku që mallkove u tha.» ²²Jezusi mori fjalën e tha: «Kini besim te Perëndia! ²³Ju siguroj se mund t'i thoni edhe këtij mali: «Luaj nga vendi e hidhu në det!» e në qoftë se nuk keni dyshim, por besoni se do të ndodhë siç thatë, pikërisht ashtu do të ndodhë! ²⁴Prandaj po ju them: Kur t'i luteni Zotit për diçka e keni besim që dëshira juaj do të plotësohet, do të bëhet ashtu. ²⁵Por kurdo që të luteni, duhet t'ia falni bashkëbesimtarit fajin, në qoftë se keni diçka kundër tij, që Ati juaj në qiell t'ju falë edhe juve fajet. [²⁶Por, në qoftë se ju nuk ua falni të tjerëve gabimet, as Ati juaj qiellor nuk do t'ju falë juve gabimet.]»

Çështja e pushtetit të Jezusit

(Mt. 21.23-27; Lk 20.1-8)

²⁷Ata shkuan përsëri në Jerusalem. Jezusi po ecte nëpër Tempull kur kryepriiftërinjtë dhe këshilltarët iu afruan ²⁸dhe e pyetën: «Nga e merr ti të drejtën të paraqitesh këtu? Kush ta ka dhënë këtë pushtet?»

²⁹«Kam edhe unë një pyetje», – ua ktheu Jezusi. «Në qoftë se më përgjigjeni, do t'ju tregoj vetë se me çfarë pushteti i bëj këto. ³⁰Më thoni: Nga e mori Gjon Pagëzori pushtetin për të pagëzuar? Nga Zoti apo nga njerëzit?» ³¹Ata u këshilluan: «Në qoftë se themi «Nga Zoti», atëherë do të na pyesë: «Përse nuk i besuat Gjonit?» ³²Ndërsa në qoftë se themi «Nga njerëzit», atëherë populli do të hidhet kundër nesh, sepse të gjithë u bindën se Gjoni ishte profet.» ³³Prandaj i thanë Jezusit: «Nuk e dimë.» «As unë, pra, – u tha Jezusi, – nuk do t'ju tregoj se kush ma ka dhënë këtë pushtet.»

Shëmbëlltyra e vreshtarëve të këqij

(Mt. 21.33-46; Lk 20.9-19)

12 Jezusi u tregoi një shëmbëlltyrë: «Një pronar mbolli një vresht, e thuri me gardh, gërmoi një vend për shtrydhësin dhe ndërtoi kullën. Pastaj e dha me qira dhe u largua nga ai vend. ²Në kohën e të vjelave, ai e dërgoi shërbëtorin e tij te qiramarrësit për të marrë prodhimin që i takonte. ³Por ata e rrahën shërbëtorin dhe e përzunë pa i dhënë gjë. ⁴Pronari dërgoi edhe një shërbëtor të dytë, të cilin e rrahën më keq se të parin dhe e poshtëruan. ⁵Herën e tretë dërgoi përsëri një shërbëtor. Atë e vranë, e ashtu bënë edhe me shumë të tjerë. Këdo që dërgoi, e trajtuan keq ose e vranë.

⁶Në fund i mbeti biri i vetëm, më i dashuri. Atë e dërgoi te qiramarrësit, sepse tha me vete: «Të paktën do të kenë respekt për birin tim.» ⁷Por ata i thanë njëri-tjetrit: «Ky është trashëgimtari. Ta vrasim, dhe vreshti do të na takojë neve!» ⁸Kështu e kapën, e nxorën jashtë vreshtit dhe e vranë.

⁹Çfarë do t'u bëjë pronari i vreshtit tani? Do të vijë e do t'i zhdukë qiramarrësit dhe do t'ua besojë vreshtin të tjerëve. ¹⁰Ju keni lexuar se çfarë është shkruar në Shkrimin e shenjtë: *Guri që ndërtesit hodhën tej, është bërë tani guri i qoshes*. ¹¹Zoti e bëri këtë mrekulli dhe ne e pamë.»

¹²Kryepriiftërinjtë e farisenjtë vunë re se kjo shëmbëlltyrë u drejtohej atyre. Donin ta

arrestonin Jezusin, por kishin frikë nga populli. Prandaj e lanë të lirë dhe u larguan.

Çështja e tatimit

(Mt. 22.15-22; Lk 20.20-26)

¹³Dërguan disa farisenj e disa anëtarë të partisë së Herodit që ta futnin Jezusin në grackë me një pyetje. ¹⁴Ata iu afruan e i thanë: «Mësues, ne e dimë se ti merresh plotësisht me të vërtetën. Ti nuk ndikohesh nga njerëzit, edhe në qoftë se ata janë të mëdhenj, por i tregon hapur secilit se si duhet të jetojë sipas vullnetit të Zotit. Tani na thuaj: a lejohet sipas Ligjit t'i paguhet Cezarit romak tatimi apo jo?» ¹⁵Jezusi e kuptoi djallëzinë e tyre e tha: «Ju hipokritë, doni të më futni në grackë? Më tregoni njërën prej monedhave.» ¹⁶Ata i dhanë një monedhë argjendi, dhe ai i pyeti: «Të kujt janë kjo fytyrë e ky mbishkrim?» «Të Cezarit!» – iu përgjigjën ata. ¹⁷Dhe Jezusi tha: «Pra, kthejani Cezarit atë që i takon atij, e Perëndisë atë që i takon Perëndisë.» Ata nuk e kishin pritur një përgjigje të tillë.

A do të ringjallen të vdekurit?

(Mt. 22.23-33; Lk 20.27-40)

¹⁸Pas kësaj, tek Jezusi shkuan disa saducenj. — Saducenjët nuk e pranojnë ringjalljen e të vdekurve. — ¹⁹Mësues, – thanë ata, – Moisiu bëri këtë ligj: Në qoftë se një njeri i martuar vdes pa lënë fëmijë, atëherë i vëllai duhet të martohet me vejushën për t'i dhënë pasardhës vëllait të tij të vdekur. ²⁰Ishin shtatë vëllezër. Më i madhi u martua dhe vdiq pa lënë fëmijë, dhe ia la gruan vëllait të tij. ²¹Pastaj i dyti u martua me vejushën, por edhe ai vdiq pa lënë fëmijë; edhe të tretit i ndodhi ashtu. ²²Kështu u ndodhi të gjithëve deri tek i shtati! Më në fund vdiq edhe gruaja. ²³Në këtë «ringjallje», pra, gruaja e cilit ndër këta të shtatë do të jetë ajo, sepse të gjithë e patën grua?» ²⁴«Gaboni plotësisht, – u përgjigj Jezusi, – sepse nuk kuptoni as Shkrimin e shenjtë dhe as fuqinë e Perëndisë. ²⁵Pas ringjalljes nuk do të ketë martesë, sepse do të jetohet si engjëjt në qiell. ²⁶Përsa i përket ringjalljes së të vdekurve: a nuk e keni lexuar në librin e Moisiut tregimin e drizës së zjarrtë? Atje është shkruar që Perëndia i tha Moisiut: *Unë jam Perëndia e Avrahamit, e Izakut dhe e Jakovit.* ²⁷Ai është Perëndia e të gjallëve, por jo i të vdekurve! Ju gaboni plotësisht.»

Urdhërimi më i madh

(Mt. 22.34-40; Lk 10.25-28)

²⁸Bisedën e kishte dëgjuar një mësues i Ligjit. I kishte lënë mbresë Jezusi me përgjigjen që u kishte dhënë saducenjve, prandaj e pyeti: «Cili është urdhërimi më i madh i Ligjit?» ²⁹Jezusi iu përgjigj: «Ja urdhërimi më i madh: *Dëgjoni, o izraelitë! Zoti është Perëndia juaj, Zoti e askush tjetër.* ³⁰*Prandaj duajeni me gjithë zemër, me gjithë vullnet dhe me gjithë mend!* ³¹*Menjëherë pas kësaj vjen urdhërimi tjetër: Duaje të afërmin tënd si vetveten.* Të tjera urdhërimi më të mëdha se këto të dyja nuk ka.»

³²Pastaj mësuesi i Ligjit i tha Jezusit: «Mësues, ti ke krejtësisht të drejtë! Është ashtu siç thua ti. Ka vetëm një Perëndi, e përveç Atij nuk ka perëndi tjetër. ³³Prandaj ne duhet ta duam Perëndinë me gjithë zemër, me gjithë vullnet dhe me gjithë mend, dhe të afërmin si vetveten. Kjo vlen më shumë se flijimet e përkushtimit dhe të gjitha flijimet e tjera.» ³⁴Jezusi vuri re se iu përgjigj me urtësi, dhe i tha: «Nuk je larg mbretërisë së Perëndisë!»

Qysh nga ai çast askush nuk guxoi t'i bënte ndonjë pyetje tjetër.

Biri i Davidit apo Zoti i Davidit?

(Mt. 22.41-46; Lk 20.41-44)

³⁵Në kohën e këtyre diskutimeve në Tempull, Jezusi bëri këtë pyetje: «Si mund të pohoni ju, mësuesit e Ligjit, se Mesia është (vetëm) biri i Davidit? ³⁶Megjithatë, Davidi, i frymëzuar nga Shpirti i shenjtë, tha: *Perëndia, Zoti, të thotë ty, Zoti dhe Mbreti im: «Ulu në të djathtën time, gjersa t'i nënshtror armiqët e tu dhe t'i vë për shtrojë të këmbëve të tua.»*

³⁷Përderisa Davidi e quan atë vetë Zotin e tij, si ka mundësi që ai të jetë (vetëm) biri i tij?»

Qysh nga ai çast, askush nuk guxoi t'i bënte ndonjë pyetje tjetër.

Jezusi paralajmëron popullin për mësuesit e Ligjit

(Mt. 23.1-36; Lk 20.45-47)

Turma e dëgjonte Jezusin me vëmendje. ³⁸Kur fliste me ta, i paralajmëronte: «Ruhuni nga mësuesit e Ligjit. Ata duken të kënaqur në veladonët e tyre dhe dëshirojnë që njerëzit t'i përshëndetin me servilizëm në rrugë. ³⁹Në shërbesa fetare ulen në radhën e parë, dhe në gosti ulen në krye të vendit. ⁴⁰Bëjnë lutje të gjata për të lënë mbresë të mirë. Por në të vërtetë janë mashtrues që ua heqin vejushave pronën e tyre. Këta do të dënohen veçanërisht rëndë!»

Lëmosha e vejushës

(Lk 21.1-4)

⁴¹Pastaj Jezusi u ul pranë arkës së lëmoshës dhe shikonte se si vizitorët hidhnin para në të. Të pasurit hidhnin më shumë. ⁴²Erdhi, gjithashtu, një vejushë e varfër dhe hodhi dy monedha bakri. ⁴³Jezusi mblodhi nxënësit e tij dhe u tha: «Ju siguroj se kjo vejushë dha më tepër se të gjithë të tjerët. ⁴⁴Ata dhanë vetëm nga teprica e tyre, kurse ajo vejushë e varfër dha gjithçka që kishte për jetesë.»

Shpallja e shkatërrimit të Tempullit

(Mt. 24.1-2; Lk 21.5-6)

13 Pas kësaj, kur Jezusi po dilte nga Tempulli, një nga nxënësit e tij i tha: «Mësues, shiko çfarë gurësh të mëdhenj dhe çfarë ndërtesash madhështore!»

²Por Jezusi tha: «A i admironi të gjitha këto? Ja ku po ju them: Këtu nuk do të mbetet asnjë gur mbi gur. Gjithçka do të rrafshohet me tokën.»

Për mbarimin e kësaj epoke

(Mt. 24.3-14; Lk 21.7-19)

³Jezusi u ngjit në malin e Ullinjve dhe u ul përballë Tempullit. Pjetri, Jakobi, Gjoni e Andreu iu afruan dhe e pyetën: ⁴«Na trego kur do të ndodhë kjo? Çfarë do të shërbejë si shenjë për afrimin e fundit?»

⁵Jezusi u përgjigj: «Kujdes që të mos ju mashtrojnë kush. ⁶Shumë veta do të paraqiten nën emrin tim dhe do të thonë: «Unë jam Mesia!» Me këtë, ata do të mashtrojnë shumë njerëz. ⁷Mos u trembni kur luftërat të shpërthejnë larg e afër. Të gjitha këto duhet të ndodhin, por ende nuk do të vijë fundi! Një popull do të luftojë kundër tjetrit, një shtet do të sulmojë tjetrin. Kudo do të ketë zi buke dhe tërmete. ⁸Por të gjitha këto janë vetëm fillimi i fundit – ashtu si fillimi i dhembjeve të lindjes.»

⁹«Por ju duhet të përgatiteni shpirtërisht për këtë: njerëzit do t'ju nxjerrin para gjyqit të sinagogës e do t'ju fshikullojnë. Për shkakun tim ju do të paraqiteni para sundimtarëve e mbretërve dhe do të jeni dëshmitarë për mua; ¹⁰sepse para se të vijë fundi, lajmi i mirë duhet shpallur ndër të gjitha kombet!

¹¹Kur t'ju arrestojnë e t'ju nxjerrin para gjyqit, mos u shqetësoni. Thoni atë që Zoti do t'ju shtjerë në kokë në atë çast, sepse nuk do të flitni ju, por Shpirti i shenjtë nëpërmjet jush. ¹²Vëllai do t'ia dorëzojë vëllanë xhelatit, gjithashtu edhe etërit fëmijët e tyre. Fëmijët do të paraqiten (në gjyq) e do të dëshmojnë kundër prindërve të tyre e do të urdhërojnë t'i vrasin. ¹³Të gjithë njerëzit do t'ju urrejnë sepse më takoni mua. Por kush do të qëndrojë besnik ndaj meje deri në fund, do të shpëtojë.»

Kulmi i vështirësisë

(Mt. 24.15-28; Lk 21.20-24)

¹⁴«Është shkruar (në librin e Danielit) që në Tempull do të futet shtatorja (idhujtare) e «egërsirës» që sjell shkretim. Kush e lexon këtë, le ta mendojë mirë se ç'do të thotë kjo! Kur ta shihni atje, të gjithë banorët e Judesë të ikin në mal. ¹⁵Kush ndodhet në çati, të mos zbresë në shtëpinë e tij për të marrë ndonjë send. ¹⁶Kush ndodhet në arë, të mos kthehet për të marrë mantelin e tij. ¹⁷Kjo kohë do të jetë veçanërisht e vështirë për gratë shtatzëna e për ato që do t'u japin gji foshnjave. ¹⁸Lutjuni Zotit që të mos ju duhet të ikni në dimër. ¹⁹Në të vërtetë, ajo që do të ndodhë, do të jetë më e tmerrshme se gjithçka që ka ndodhur që nga fillimi i botës ose që do të ndodhë në të ardhmen. ²⁰Në qoftë se Zoti nuk do ta shkurtojë atë kohë tmerri, nuk do të shpëtonte asnjëri. Por ai e shkurtoi për hir të të zgjedhurve.

²¹Në qoftë se atëherë ju thotë njeri: «Ja, këtu është Mesia!» ose «Atje është!» – mos besoni! ²²Në të vërtetë, do të paraqiten shumë mesi e profetë të rremë. Ata do të bëjnë mrekulli të mëdha, aq sa të mashtrojnë, po të ishte e mundur, edhe të zgjedhurit. ²³Prandaj kini kujdes! Të gjitha këto jua kam parashikuar!”

Mbërritja e gjykatësit të botës

(Mt. 24.29-31; Lk 21.25-28)

²⁴«Pak pas kësaj kohe të tmerrit, dielli do të nxihet, hëna nuk do të ndritë më, ²⁵trupat qiellorë do të bien nga qielli dhe fuqitë kozmike do të lëkunden. ²⁶Pastaj Biri i njeriut do të vijë mbi re me fuqi e madhështi të hyjnueshme, e do ta shohin të gjithë. ²⁷Ai do t'i dërgojë engjëjt e tij në të gjitha anët e horizontit për t'i bashkuar të zgjedhurit e tij nga çdo kënd i botës.

²⁸Të nxjerrim mësim nga fiku. Kur të rrjedhë lëngu në degë e të çelë gjethi, dijeni se vera është afër. ²⁹Kështu është edhe kur të shihni se po afrohen të gjitha këto; atëherë dijeni se ju pret menjëherë fundi.

³⁰Unë po ju them: Ky brez do t'i përjetojë të gjitha këto.

³¹Qielli e toka do të kalojnë, por fjalët e mia nuk do të kalojnë.

♦ [Ky rresht i izoluar bën aludim për shkatërrimin e Jerusalemit më 70 pas Kr.](#)

Fundi vjen papritur

(Mt. 24.36-44)

³²Por askush nuk e di ditën ose orën kur do të ndodhë kjo – askush, as engjëjt në qiell, as Biri; vetëm Ati e di. ³³Kini kujdes që të rrini zgjuar, sepse nuk e dini kur do të vijë ai çast.

³⁴Do të ndodhë si me njeriun që niset për rrugë. Ai largohet nga shtëpia e tij dhe e lë atë nën kujdesin e shërbëtorëve; secilit i cakton detyrën e tij dhe portierin e urdhëron të rrijë zgjuar. ³⁵Prandaj edhe ju duhet të rrini zgjuar, sepse nuk e dini se kur do të vijë i zoti i shtëpisë: në mbrëmje, në mesnatë, kur të këndojë gjeli i parë ose kur të lindë dielli. ³⁶Në qoftë se vjen papritur, mos t'ju gjejë në gjumë. ³⁷Kjo që po ju them juve, vlen për të gjithë: Rrini zgjuar!»

Komploti kundër Jezusit

(Mt. 26.1-5; Lk 22.1-2; Gjn 11.45-53)

14 Kishin mbetur edhe dy ditë deri në festën e Pashkës e deri në javën e festës së bukëve të ndorme. Kryepriftërinjtë dhe këshilltarët kërkonin rastin për ta arrestuar fshehtas Jezusin e për ta vvarë. ²«Por kjo nuk duhet të ndodhë (haptas) në kohën e festimit, – thanë, – që të mos ketë ndonjë trazirë në popull.»

Nderimi i Jezusit në Bet-Anje

(Mt. 26.6-13; Gjn 12.1-8)

³Jezusi gjendej në Bet-Anje, në shtëpinë e Simonit, të ish-lebrosurit. Ndërsa po rrinte pranë tryezës, iu afrua një grua. Ajo kishte një enë alabastri plot parfum shumë të shtrenjtë prej nardi të pastër. E theu enën e alabastrit dhe ia zbrazi parfumin Jezusit mbi kokë. ⁴Disa nga të pranishmit u zemëruan për këtë dhe i thanë njëri-tjetrit: «Përse duhet të ndodhë ky shpërdorim? ⁵Ky parfum mund të shitej më shumë se 300 monedha argjendi e të hollat mund t'u jepeshin të varfërve!» Prandaj e qortuan gruan. ⁶Por Jezusi tha: «Lëreni të qetë! Përse e mërzitni? Ajo më bëri një shërbim të mirë. ⁷Të varfrit i keni gjithmonë me vete dhe mund t'i ndihmoni në çdo rast, por mua nuk do të më keni për shumë kohë. ⁸Ajo bëri aq sa kishte mundësi: e derdhi këtë parfum mbi trupin tim për ta përgatitur atë për varrim. ⁹Unë po ju them: Kudo në botë ku do të shpallet ky lajm i mirë, do të tregohet edhe për çfarë bëri ajo, dhe ajo do të përkujtohet për këtë.»

Juda bëhet tradhtar

(Mt. 26.14-16; Lk 22.3-6)

¹⁰Pastaj Juda nga Karioti, një nga dymbëdhjetë nxënësit, shkoi te kryepriftërinjtë për t'ua futur Jezusin në dorë. ¹¹Ata u gëzuan dhe i premtuan para. Që nga ai çast, Juda filloi të kërkonte rastin e volitshëm për ta tradhtuar Jezusin.

Përgatitjet për darkën e Pashkës

(Mt. 26.17-25; Lk 22.7-14, 21-23; Gjn 13.21-30)

¹²Ishte dita e parë e javës së festës së bukëve të ndorme, dita kur theren qengjat e Pashkës. Nxënësit e pyetën Jezusin: «Ku dëshiron ta përgatitim darkën e Pashkës?»

¹³Jezusi dërgoi dy nxënës dhe i urdhëroi: "Shkoni tek aksh njeri në qytet, e atje do t'ju takojë një njeri që mban një qyp me ujë. ¹⁴Shkojini pas derisa të hyjë në një shtëpi, dhe atje thuajini të zotit të shtëpisë: «Mësuesi ynë dëshiron të pyesë se ku mund ta festojë darkën e Pashkës bashkë me nxënësit e tij?» ¹⁵Pastaj do t'ju tregojë një sallë të madhe në katin e sipërm, të pajisur me jastëkë dhe të përgatitur për festim." ¹⁶Të dy shkuan në qytet. Gjithçka e gjetën ashtu siç u kishte thënë Jezusi, dhe përgatitën darkën e Pashkës.

Darka e fundit

(Mt. 26.26-30; Lk 22.14-20; 1Kor. 11.23-25)

¹⁷Në të ngrysur, Jezusi erdhi me dymbëdhjetë nxënësit. ¹⁸Gjatë darkës, ai u tha: «Nuk ka dyshim se njëri prej jush do të më tradhtojë – njëri që po ha bashkë me mua.»

¹⁹Nxënësit u tronditën dhe pyetën njëri pas tjetrit: «Me siguri nuk e ke fjalën për mua, o Zot?» ²⁰Jezusi u përgjigj: «Do të jetë njëri nga ju të dymbëdhjetët, njëri që ha në çanakun e përbashkët. ²¹Biri i njeriut, vërtet, do të vritet, siç thuhet në Shkrimin e shenjtë, por mjerë ai njeri që e tradhton Birin e njeriut! Më mirë të mos ishte lindur fare!»

²²Kur po hanin, Jezusi mori bukën, tha lutjen e falënderimit, e ndau bukën dhe ua dha nxënësve të tij, dhe tha: «Merreni, ky është trupi im.» ²³Pastaj mori kupën, tha lutjen e falënderimit, ua dha nxënësve të tij e ata të gjithë pinë nga ajo. ²⁴U tha: «Ky është gjaku që do të derdhet si flijim pajtues për shumë veta, që t'u falen mëkatet. Me këtë gjak vuloset besëlidhja që Zoti lidh me ta. ²⁵Unë po ju them: Qysh tani e tutje nuk do ta pi më verën e darkës së Pashkës derisa të pi – një verë të re – me ju në mbretërinë e Perëndisë.»

²⁶Pastaj kënduan psalmet e falënderimit dhe u nisën për në malin e Ullinjve.

Jezusi dhe Pjetri

²⁷Udhës Jezusi u tha: «Ju të gjithë do të dilni të pabesë, sepse në Shkrimin e shenjtë thuhet: *Unë do të vras bariun, dhe delet e kopesë do të shpërndahen!* ²⁸Dhe pas ringjalljes sime do të shkoj para jush në Galile.»

²⁹Pjetri e kundërshtoi: «Edhe sikur të tjerët do të dalin të pabesë, unë jo.» ³⁰«Mos u mashtro – i tha Jezusi. – Sonte, para se të këndojë gjeli, do të më mohosh tri herë.» ³¹E Pjetri tha me ngulm: «Këtë unë nuk do ta bëj kurrë, edhe sikur të duhet të vdes me ty.» Po kështu thanë edhe të gjithë nxënësit e tjerë.

Në Gatshe-men

(Mt. 26.36-46; Lk 22.39-46)

³²Arritën në një vend me emrin Gat-shemen. Atje Jezusi u tha nxënësve të tij: «Rrini këtu derisa të largohem dhe t'i lutem Zotit.» ³³Mori me vete Pjetrin, Jakobin dhe Gjonin. E zuri një frikë dhe duke u dridhur ³⁴u tha: «Kam një barrë që gati po më mbyt.

Qëndroni këtu dhe rrini zgjuar me mua.» ³⁵Pastaj u largua pak, ra përmbys dhe iu lut Zotit që, në qoftë se ishte e mundur, t'ia largonte atë çast vuajtjesh. ³⁶«Aba, Atë, – tha ai, – për ty është gjithçka e mundur! Largoje prej meje këtë kupë vuajtjesh. Megjithatë, le të bëhet jo si dua unë, por si do ti.»

³⁷Pastaj u kthye te nxënësit dhe pa se i kishte zënë gjumi. I tha Pjetrit: «Simon, ti po fle? A nuk mund të rrish zgjuar me mua as për një orë të vetme?» ³⁸Pastaj u tha: «Rrini zgjuar e lutjuni (Zotit) që të mos dështoni në provën që po vjen. Keni qëllime të mira, por jeni edhe njerëz të dobët.»

³⁹Jezusi u largua përsëri dhe u lut me të njëjtat fjalë. ⁴⁰Kur u kthye, i gjeti në gjumë e me sy të rënduar. Nuk dinin si t'i përgjigjeshin.

⁴¹Kur u kthye për herën e tretë te nxënësit, u tha: «Ende po flini e pushoni? Mjaft më! Biri i njeriut do t'u dorëzohet menjëherë armiqve të Zotit. ⁴²Ngrihuni në këmbë! Shkojmë. Ja, po vjen ai që do të më tradhtojë!»

Jezusin e arrestojnë

(Mt. 26.47-56; Lk 22.47-53; Gjn 18.3-12)

⁴³Ndërsa po thoshte këto, erdhi Juda, njëri nga dymbëdhjetë nxënësit, në krye të një çete njerëzish të armatosur me shpata e me shkopinj. I kishin dërguar kryepriiftërinjtë e këshilltarët.

⁴⁴Tradhtari ishte marrë vesh me ta për një shenjë dalluese: «Atë që do të përshëndes duke e puthur, – u kishte thënë, – është ai! Kapeni dhe largojeni me rojë!» ⁴⁵Juda iu afrua menjëherë Jezusit, e përshëndeti dhe e puthi. ⁴⁶Pastaj e kapën Jezusin dhe e arrestuan.

⁴⁷Një nga shoqëruesit e Jezusit nxori shpatën, i ra shërbëtorit të kryepriiftit dhe i preu veshin. ⁴⁸Por Jezusi u tha njerëzve: «Vërtet ju desh të dilni me shpata e me shkopinj për të më kapur? Mos jam vallë kriminel? ⁴⁹Çdo ditë kam qenë te ju në Tempull duke predikuar, por ju nuk më arrestuat. Megjithatë, profecitë në Shkrimin e shenjtë duhet të plotësohen.» ⁵⁰Pas kësaj, të gjithë nxënësit e braktisën dhe ikën.

⁵¹Një i ri po shkonte pas Jezusit; ishte veshur vetëm me çarçaf. Edhe atë deshën ta kapnin; ⁵²por ai u shkëput, hodhi çarçafin dhe iku lakuriq.

Jezusi para Këshillit të lartë

(Mt. 26.57-68; Lk 22.54-55, 63-71; Gjn 18.13-14, 19-24)

⁵³Njerëzit që kishin arrestuar Jezusin, e çuan atë në pallatin e kryepriiftit, Kajfës, ku ishin mbledhur mësuesit e Ligjit dhe këshilltarët. ⁵⁴Pjetri e ndoqi Jezusin nga larg dhe hyri në oborrin e kryepriiftit. Atje u ul pranë rojtarëve e po ngrohej pranë zjarrit.

⁵⁵Kryepriiftërinjtë dhe mbarë Këshilli tani kërkonin ndonjë dëshmi kundër Jezusit, që të mund ta dënonin me vdekje, por nuk arritën. ⁵⁶U paraqitën, vërtet, shumë dëshmitarë të rremë, por dëshmitë e tyre nuk përputheshin.

⁵⁷Më në fund u paraqitën dy veta e thanë: ⁵⁸«Ne e dëgjua duke thënë: Unë do ta shkatërroj këtë Tempull të ndërtuar nga njerëzit dhe do të ndërtoj për tri ditë një tjetër, që nuk do ta ndërtojnë njerëzit.» ⁵⁹Por edhe atëherë dëshmitë e tyre nuk u përputhën.

⁶⁰Pastaj kryepriifti u ngrit në këmbë mes Këshillit dhe e pyeti Jezusin: «Ke gjë për të thënë kundër këtyre padive?» ⁶¹Por Jezusi heshti. Kryepriifti tha: «A je ti Mesia, Biri i Perëndisë?» ⁶²«Unë jam!» – tha Jezusi. – «Dhe ju do ta shihni Birin e njeriut të ulur në të djathtë të Gjithëpushtetshmit (Zot). Gjithashtu, do të shihni se si do të vijë ai (si Gjykatës) mbi retë e qiellit.»

⁶³Atëherë kryepriifti grisi rrobat e tha: «Nuk na duhen më dëshmitarë! ⁶⁴Ju vetë e dëgjua sharjen e tij kundër Zotit! Cili është vendimi juaj?» «Meriton të vdesë!» – thirrën ata njëzëri. ⁶⁵Pastaj disa filluan ta pështynin. Ia mbuluan fytyrën, e qëlluan me shpulla dhe e pyetën: «Gjeje, pra, kush të qëlloi, sepse ti je profet!» Pastaj iu afruan rojat dhe vazhduan ta rrihnin.

Pjetri mohon Jezusin

(Mt. 26.69-75; Lk 22.56-62; Gjn 18.15-18, 25-27)

⁶⁶Pjetri ishte ende i ulur në oborr, kur po kalonte një shërbëtores e kryepriiftit. ⁶⁷Kur e vuri re Pjetrin pranë zjarrit, e shikoi me vëmendje dhe i tha: «Edhe ti ishe me Jezusin nga Nazareti.» ⁶⁸Pjetri e kundërshtoi: «Nuk e njoh fare; nuk di se ç'po thua!» Pastaj doli jashtë në paradhomë. Në atë çast këndoi gjeli.

⁶⁹Vajza e gjeti Pjetrin përsëri atje dhe u tha të pranishmëve: «Ky është njëri prej tyre!»

⁷⁰Por Pjetri e mohoi përsëri. Pak më vonë të pranishmit filluan përsëri t'i thoshin: «Natyrisht ti je njëri prej tyre! Aha! Ti je nga Galileja!» ⁷¹Por Pjetri e mohoi duke u betuar: «Më ndëshkoftë Zoti në qoftë se gënjej! Njeriun për të cilin po flitni, nuk e njoh!»

⁷²Në atë çast këndoi gjeli për herën e dytë dhe Pjetrit iu kujtua ajo që i kishte thënë Jezusi: «Para se të këndoje gjeli për herën e dytë, do ta mohosh tri herë që më njeh.» Dhe Pjetri shpërtheu në vaj.

Jezusi para Pilatit

(Mt. 27.1-2, 11-14; Lk 23.1-5; Gjn 18.28-38)

15 Herët në mëngjes, i tërë Këshilli i lartë i hebrenjve – kryepriiftërinjtë dhe këshilltarët – vendosi në fund njëzëri për ta dënuar Jezusin me vdekje. E lidhën, e morën me vete dhe ia dorëzuan Pilatit, guvernatorit romak. ²Ky e pyeti

Jezusin: «A je ti mbreti i hebrenjve?» «Po», – iu përgjigj Jezusi. ³Kryepriftërinjtë dhe këshilltarët i përsëritën akuzat njëri pas tjetrit. ⁴Pilati e pyeti: «A nuk do të mbrohesh? A nuk po dëgjon se ç'po thonë kundër teje?» ⁵Por Jezusi nuk tha asnjë fjalë. Pilati u çudit shumë për këtë.

Dënimi me vdekje

(Mt. 27.15-26; Lk 23.13-25; Gjn 18.39-19.16)

⁶Për festën e Pashkës guvernatori e kishte zakon që t'i falte dënimin një të burgosuri – atij që do të caktonte populli. ⁷Në atë kohë bashkë me të tjerët që kishin bërë vrasje gjatë një trazire, ishte i burgosur një njeri me emrin Bar-Aba. ⁸Kur Pilatit iu afrua turma dhe iu lut për faljen e zakonshme, ⁹ai e pyeti: «A doni t'ju liroj mbretin e hebrenjve?» ¹⁰«Ai u shpreh kështu, sepse e dinte fare mirë se Jezusin e kishin dorëzuar nga smira.

¹¹Ndërkohë, kryepriftërinjtë dhe këshilltarët e bindën popullin të kërkonte lirimin e Bar-Abës. ¹²«Ç'të bëj, pra, me Jezusin që ju e quani mbret të hebrenjve?» – pyeti Pilati. ¹³«Të kryqëzohet!» – thirrën ata. ¹⁴«Çfarë krimi ka bërë?» – ua ktheu. Por ata bërtitën edhe më fort: «Të kryqëzohet!»

¹⁵Duke dashur t'i bëjë nder popullit, Pilati e liroi Bar-Abën. Pastaj dha urdhër që Jezusin ta fshikullonin e ta kryqëzonin.

Ushtarët tallen me Jezusin

(Mt. 27.27-31; Gjn 19.2-3)

¹⁶Ushtarët e guvernatorit e sollën Jezusin në oborrin e kështjellës dhe rreth tij u mblodhë mbarë reparti. ¹⁷E veshën me një mantel të kuq dhe i vunë në kokë një kurorë të thurur me ferra. ¹⁸Pastaj filluan ta përhëndetnin: «Rroftë, mbreti i hebrenjve!» – thërritnin ata. ¹⁹E goditën në kokë me shkop, e pështynë, i ranë në gjunjë dhe e nderuan me tallje si mbret. ²⁰Pasi ishin tallur mjaft me të, ushtarët ia hoqën mantelin dhe e veshën me rrobat e tij. Pastaj e shpunë për ta kryqëzuar.

Jezusi në kryq

(Mt. 27.32-44; Lk 23.26-43; Gjn 19.17-27)

²¹Udhës takuan një njeri që po kthehej nga fusha në qytet, dhe e detyruan atë që të mbante kryqin e Jezusit. Ky njeri ishte Simoni nga Cireneja, babai i Aleksandrit dhe i Rufit.

²²Jezusin e çuan në një vend që quhet *Gulgolta* – d.m.th. Kafka. ²³Atje donin t'i jepnin verë të përzier me narkotik, por ai nuk e pranoi.

²⁴E gozhduan në kryq dhe ndanë ndërmjet tyre rrobat e tij. Caktuan me short se çfarë do të merrte secili. ²⁵Kur e kryqëzuan, ishte ora nëntë. ²⁶Përmbi kokë i kishin vënë një tabelë në të cilën ishte shkruar arsyeja e dënimit: «Mbreti i hebrenjve»

²⁷Njëkohësisht pranë Jezusit kryqëzuan dy terroristë, njërin në të djathtë e tjetrin në të majtë. [²⁸Kështu u plotësua pjesa e Shkrimit që thotë: *E radhitën midis keqbërësve.*]

²⁹Kalimtarët tundnin kokën dhe e shanin Jezusin: «Ti doje ta rrënoje e ta rindërtoje Tempullin për tri ditë! ³⁰Atëherë çlirohu dhe zbrit nga kryqi!» ³¹Po ashtu edhe kryepriftërinjtë, mësuesit e Ligjit dhe këshilltarët talleshin me të: «Të tjerët i ndihmoi, kurse veten e tij nuk mund ta ndihmojë. ³²Ky qenka Mesia dhe mbreti i Izraelit! Le të zbresë nga kryqi! Kur ta shohim këtë, do t'i besojmë!» Po ashtu e fyenin edhe ata që ishin kryqëzuar me të.

Vdekja e Jezusit

(Mt. 27.45-56; Lk 23.44-49; Gjn 19.28-30)

³³Që nga mesdita deri në orën tre, mbarë tokën e mbuloi errësira. Kjo zgjati deri rreth orës tre. ³⁴Rreth orës tre Jezusi thirri: «*Eloi, Eloi! Lama sabakthani?*» – që do të thotë: «Perëndia ime, Perëndia ime, përse hoqe dorë prej meje?» ³⁵Disa nga ata që ndodheshin aty dhe e dëgjuan, thanë: «Ky po thërret Elijën!» ³⁶Njëri solli një sfungjer, e zhyti në uthull, e vari në shkop dhe ia afroi Jezusit që ta pinte. Pastaj tha: «Tani do të shohim nëse do të vijë Elija për ta zbritur nga kryqi.» ³⁷Por Jezusi bërtiti me zë të lartë e dha shpirt.

³⁸Pastaj perdja që gjendej para shenjtërores së brendshme të Tempullit u gris në dy pjesë nga lart poshtë. ³⁹Kapiteni romak që qëndronte përballë kryqit dhe që e kishte

parë se si kishte bërë titur dhe vdekur Jezusi, tha: «Me të vërtetë, ky paska qenë Biri i Perëndisë!»

⁴⁰Aty ishin edhe shumë gra që vështronin gjithçka nga larg. Midis tyre ishte Maria nga Magdala, Maria, nëna e Jakobit të Ri dhe e Jozefit, si dhe Shaloma. ⁴¹Ato e kishin shoqëruar Jezusin që nga Galileja dhe ishin kujdesur për të. Atje ndodheshin edhe shumë gra të tjera, të cilat kishin ardhur me Jezusin deri në Jerusalem.

Varrimi i Jezusit

(Mt. 27.57-61; Lk 23.50-56; Gjn 19.38-42)

⁴²Kishte rënë errësira dhe ishte dita para së shtunës. Që të mos e prishte zakonet e së shtunës, ⁴³Jozefi nga Ramataimi vendosi të shkonte te Pilati e t'i lutej për trupin e Jezusit. Jozefi ishte këshilltar shumë i nderuar dhe priste ardhjen e mbretërisë së Perëndisë. ⁴⁴Pilati u habit kur mësoi se Jezusi tashmë kishte vdekur. Prandaj e thërriti kapitenin në raport dhe e pyeti nëse Jezusi kishte vdekur. ⁴⁵Kur kapiteni ia vërtetoi këtë, Pilati dha urdhër që të vdekurin t'ia dorëzonin Jozefit. ⁴⁶Jozefi bleu pëlhurën, e zbriti Jezusin nga kryqi dhe e mbështolli me pëlhurë. Pastaj e vendosi në varrin e hapur në shkëmb. Në fund, rrokullisi një gur (mulliri) në grykë të varrit. ⁴⁷Maria nga Magdala dhe Maria, nëna e Jozefit, e panë se ku ishte vendosur trupi i Jezusit.

Ringjallja e Jezusit

(Mt. 28.1-8; Lk 24.1-12; Gjn 20.1-10)

16Në mbrëmje, kur kaloi e shtuna, Maria nga Magdala, Maria nëna e Jakobit dhe Shaloma blenë vajra të parfumuara për të balsamuar kufomën. ²Të dielën në mëngjes, herët kur po lindte dielli, ato arritën te varri. ³Gjatë rrugës mendonin se kush do ta rrokulliste gurin nga gryka e varrit, ⁴sepse ishte shumë i madh. Kur ngritën sytë, panë se guri tashmë ishte rrokullisur.

⁵Hynë në shpellën e varrit dhe panë atje në anën e djathtë një djalosh të ulur e të veshur me petk të bardhë. U trembën shumë. ⁶Por ai u tha: "Mos kini frikë! Ju kërkoni Jezusin nga Nazareti që u kryqëzua. Nuk është këtu. Ai u ringjall. Ja vendi ku e kishin vendosur. ⁷Tani shkoni e lajmëroni nxënësit e tij, para së gjithash Pjetrin, dhe u thoni: «Po shkon përpara jush në Galile. Atje do ta shihni, pikërisht siç ju ka thënë.»

⁸Pastaj dolën nga varri dhe ikën. Dridheshin nga tronditja. Meqë kishin shumë frikë, nuk i treguan askujt për këtë.

Mbyllja e gjatë e Markut: shfaqjet e të ringjallurit

(Mt. 28.9-10; Gjn 20.11-18)

⁹Pasi u ringjall të dielën herët, Jezusi iu shfaq në fillim Marisë nga Magdala, të cilën e kishte çliruar nga shtatë shpirtra të këqij. ¹⁰Ajo shkoi te nxënësit që po e vajtonin Jezusin, dhe u tregoi ngjarjen që i kishte ndodhur. ¹¹Nxënësit mësuuan vërtet se Jezusi ishte gjallë dhe se Maria e kishte parë, por nuk i besuan.

¹²Më vonë Jezusi iu shfaq në një trajtë tjetër, të panjohur për ta, dyve prej nxënësve kur ata po shkonin në fshat. ¹³Ata u kthyen dhe u treguan të tjerëve, por ata nuk u besuan as këtyre.

¹⁴Në fund, Jezusi iu shfaq të njëmbëdhjetëve kur po hanin darkë. Ai i qortoi, sepse dyshonin e nuk donin t'u besonin atyre që e kishin parë pas ringjalljes së tij. ¹⁵Pastaj u tha: «Dilni në të gjithë botën dhe shpalluni lajmin e mirë të gjithë njerëzve! ¹⁶Kush do t'i besojë atij e do të pagëzohet, do të shpëtojë. Kush nuk do t'i besojë, do të dënohet.

¹⁷Shenjat që do të pasojnë ata që besojnë, janë këto: do të dëbojnë shpirtra të këqij në emrin tim, do të flasin gjuhë të reja. ¹⁸Kur t'i kafshojnë gjarpërinjtë ose kur të pijnë helm, këto nuk do t'u bëjnë dëm. Të sëmuret mbi të cilët do të vënë duart, do të shërohen.» ♦

¹⁹Pasi e kishte thënë këtë, Jezusi, Zoti, u ngrit në qiell dhe u ul në anën e djathtë të Perëndisë. ²⁰Nxënësit shkuan dhe shpallën gjithkund lajmin e mirë. Zoti i ndihmoi me këtë dhe e vërtetoi predikimin e tyre me anë të mrekullive që ata bënë.]

♦ Siç duket, këto urdhërime u ishin drejtuar kryesisht apostujve për t'u treguar çfarë i pritnin ndërsa ata do t'i bindeshin urdhrat për të ungjillzuar

Mbyllja e shkurtër e Markut

[Gratë shkuan me vrap te Pjetri dhe te të tjerët, që të raportnin pa vonesë gjithçka që i kishte porositur Jezusi. Pastaj erdhi edhe Jezusi, dhe i ngarkoi nxënësit e tij me detyrën e shpalljes së lajmit gjithnjë të vlefshëm për shpëtimin e përjetshëm në të gjithë botën.]

UNGJILLI SIPAS LUKËS

Hyrje

LShumë njerëz vendosën të përpilonin një raport për ngjarjet që Zoti shkaktoi ndër ne. ²Këto raporte na i lanë ata që ishin dëshmitarë të atyre ngjarjeve dhe që u ngarkuan me detyrën e shpalljes së lajmit të mirë. ³Për këtë arsye vendosa edhe unë t'i shqyrtoja të gjitha me kujdes që nga fillimi dhe t'i shkruaj me radhë, saktësisht, për ty, i përndritshmi Teofil, ⁴me qëllim që ti ta dish të vërtetën për punën për të cilën u mësove.

Shpallja e lindjes së Gjon Pagëzorit

⁵Në kohën kur mbi tokën e Judesë mbretëronte Herodi, jetonte një prift me emrin Zakari, nga grupi priftëror i Avijës. Edhe gruaja e tij rridhte nga një familje priftërore; ajo quhej Elizabetë. ⁶Të dy bënë një jetë që i pëlqente Perëndisë, dhe për gjithçka vepronin sipas urdhërimeve dhe ligjeve të Zotit. ⁷Por ata nuk kishin fëmijë, sepse Elizabeta ishte beronjë, dhe të dy ishin tashmë të thyer në moshë.

⁸Njëherë Zakaria ishte me shërbim në Tempullin e Jerusalemit, sepse e kishte radhën grupi i priftërinjve të cilit ai i përkiste. ⁹E kishin zakon që priftin për shërbim ta caktonin me short. Një ditë flijimi i temjanit i takoi Zakarisë për ta kushtuar. Kështu, ai hyri në paradhomën e shenjtërores së brendshme ¹⁰ndërsa turma qëndronte jashtë duke iu lutur Zotit.

¹¹Papritur Zakarisë iu shfaq një engjëll i Zotit; qëndroi në të djathtë e altarit, mbi të cilin digjej temjani. ¹²Kur e pa, Zakaria u tremb dhe zuri të dridhej. ¹³Por engjëlli i tha: «Mos ki frikë, Zakari, sepse Zoti e dëgjoi lutjen tënde dhe Elizabeta, gruaja jote, do të lindë një djalë, të cilin do ta quash Gjon. ¹⁴Atëherë do të gëzohesh dhe do të brohoritësh, dhe shumë veta do të gëzohen për lindjen e tij, ¹⁵sepse Zoti e ka emëruar atë që të bëjë vepra të mëdha. Nuk do të pijë as verë, as birra. Do të jetë i mbushur me Shpirtin e shenjtë qysh në mitrën e nënës, ¹⁶dhe do të kthejë te Perëndia, Zoti i tyre, shumë veta prej popullit të Izraelit. ¹⁷Si lajmëtar i Zotit, ai do t'i shkojë atij përpara, i mbushur me të njëjtën frymë dhe fuqi si profeti Elija. Do t'i kthejë fëmijët në fenë e të parëve. Të gjithë të pabindurit do t'i kthejë në rrugën e drejtë, dhe kështu do t'i sjellë Zotit një popull që është i përgatitur për ardhjen e tij.»

¹⁸Zakaria i tha engjëllit: «Nga do ta di unë se ke të drejtë? Në fund të fundit, jam plak, e gruan e kam të thyer në moshë.» ¹⁹Engjëlli iu përgjigj: «Unë jam Gavrieli, njëri prej atyre që qëndrojnë para vetë fronit të Perëndisë. Ai më ka dërguar që të flas me ty dhe të të sjell këtë lajm të gëzueshëm. ²⁰Ajo që të thashë, do të realizohet patjetër në kohën e caktuar. Por meqë nuk më besove, ti do të bëhesh memec deri në plotësimin e fjalëve të mia.»

²¹Ndërkohë, turma po e priste Zakarinë dhe filloi të habitej pse u vonua aq shumë në Tempull. ²²Kur doli, Zakaria nuk mund të fliste. Atëherë e kuptuan se ai kishte parë në shenjtërore ndonjë vegim. Bëri me dorë shenjën e bekimit, por mbeti i pagojë.

²³Kur mbaroi java e shërbimit të tij në Tempull, Zakaria u kthye në shtëpi.

²⁴Pas pak Elizabeta, gruaja e tij, mbeti shtatzënë dhe u veçua plotësisht për pesë muaj.

²⁵Ajo thoshte: «Zoti e ka parë brengën time dhe ma ka hequr turpin e shterpësisë.»

Shpallja e lindjes së Jezusit

²⁶Në muajin e gjashtë të shtatzënisë së Elizabetës, Perëndia e dërgoi engjëllin Gavriel te një virgjëreshë me emrin Mari në Nazaret të Galileesë. ²⁷Ajo ishte e fejuar me një burrë të quajtur Jozef, i cili ishte nga fisi i mbretit David. ²⁸Engjëlli erdhi te Maria dhe i tha: «Të përshëndes, Mari! Zoti është me ty; Ai të ka zgjedhur për gjëra të mëdha!» ²⁹Maria u tremb nga kjo përshëndetje dhe u mendua se çfarë do të thoshte ai me të. ³⁰Engjëlli vazhdoi: «Mos ki frikë, Mari, sepse Perëndia të ka zgjedhur (që të lindësh Mesinë)! ³¹Ti do të mbetesh shtatzënë dhe do të lindësh një djalë. Do t'i vësh emrin Jezus. ³²Ai do të jetë i madh dhe do të quhet Bir i të Lartit (Perëndi). Zoti Perëndi do t'i japë atij mbretërinë e Davidit, të parit të tij. ³³Ai do të sundojë përgjithmonë mbi pasardhësit e Jakovit (Izraelit). Sundimi i tij nuk do të marrë fund kurrë.»

³⁴Maria e pyeti engjëllin: «Si do të ndodhë kjo? Unë jam akoma e virgjër!» ³⁵Ai iu përgjigj:

«Shpirti i Zotit do të zbresë mbi ty dhe këtë do ta realizojë fuqia e tij. Për këtë arsye ky fëmijë që do të lindësh, do të quhet I Shenjti, ♦ Biri i Perëndisë. ³⁶Edhe Elizabeta, kushërira jote, pret të lindë djalë – megjithë moshën e saj të thyer. Ajo është tashmë në muajin e gjashtë të shtatzënisë, megjithëse njerëzit thoshin se ajo nuk mund të lindte fëmijë. ³⁷Për Perëndinë nuk ka asgjë të pamundur.» ³⁸«Unë jam plotësisht në shërbim të Zotit. U bëftë ashtu siç the ti», – tha Maria. Pastaj engjëlli u largua.

♦ sinonim për Mesinë.

Maria i bën vizitë Elizabetës

³⁹Pas pak, Maria u nis dhe shkoi me nxitim (për të vizituar kushërirën e saj, e cila banonte) në një qytet në zonën kodrinore të Judesë. ⁴⁰Atje hyri në shtëpinë e Zakarisë dhe përshëndeti Elizabetën. ⁴¹Kur e dëgjoi përshëndetjen e saj, Elizabetës i lëvizi foshnja në bark. Atëherë ajo u mbush me Shpirtin e Zotit ⁴²dhe tha me zë të lartë: «Zoti të ka nderuar më shumë se të gjitha gratë e tjera, ty dhe foshnjën tënde!» ⁴³Kush jam unë, që më bën vizitë nëna e Mesisë? ⁴⁴Sapo dëgjova përshëndetjen tënde, më lëvizi nga gëzimi foshnja në mitër. ⁴⁵Ti mund të gëzohesh, sepse kishe besim te plotësimi i lajmit të Zotit që të ishte drejtuar ty.»

Kënga lavdëruese e Marisë

⁴⁶Por Maria tha:

«Unë lavdëroj Zotin ⁴⁷dhe këndoj nga gëzimi për Perëndinë, Shpëtimtarin tim, ⁴⁸sepse ai pranoi të shikojë me pëlqim mbi mua, shërbëtoren e tij të përvuajtur. Që tani njerëzit do të më quajnë të lumtur ♦ brez pas brezi, ⁴⁹sepse Zoti, që është i fuqishëm dhe i shenjtë, më bëri punë të mëdha. ⁵⁰Mëshira e tij nuk mbaron kurrë; ai ka mëshirë për të gjithë ata që e nderojnë, brez pas brezi. ⁵¹Tani do të ndërhyjë me fuqinë e tij; do t'i fshijë mendjemëdhentë bashkë me planet e tyre. ⁵²Zoti do t'i rrëzojë nga fronti sundimtarët, kurse të shtypurit do t'i ngrejë. ⁵³Të uriturit do t'i ngopë, kurse të pasurit do t'i dërgojë duarthatë. ⁵⁴⁻⁵⁵Të parëve u premtoi që do të sillej me mirësi dhe me besnikëri ndaj Izraelit. Kështu i premtoi Avrahamit dhe pasardhësve të tij përgjithmonë. Ai nuk e ka harruar këtë premtim dhe tani ka ndërhyrë për të ndihmuar popullin e tij.»

⁵⁶Maria qëndroi me Elizabetën rreth tre muaj; pastaj u kthye në shtëpinë e saj.

♦ sepse e ka zgjedhur atë të jetë nëna e Mesisë, dhe kjo ishte shpresë e çdo gruaje çifute.

Lindja e Gjon Pagëzorit

⁵⁷Elizabetës i erdhi koha e lindjes; ajo lindi djalë. ⁵⁸Kur e dëgjuan këtë, fqinjët dhe farefisi u gëzuan bashkë me të, sepse Zoti i kishte treguar asaj një dëshmi shumë të madhe për mirësinë e tij. ⁵⁹Kur foshnja ishte tetëditëshe dhe duhej ta bënin synet, për këtë u mblodhën të gjithë. Ata kishin dëshirë ta quanin sipas emrit të babait të tij, Zakarisë. ⁶⁰Por nëna e tij tha: «Jo, ai do të quhet Gjon!» ⁶¹Ata kundërshtuan e thanë: «Pse? Asnjë nga fisi yt nuk quhet kështu.» ⁶²Dhe e pyetën me shenjë atin e tij se si dëshironte ta quante foshnjën. ⁶³Ai kërkoi të sillnin rrasëzën dhe shkroi: «Quhet Gjon.» Të gjithë u habitën. ⁶⁴Pikërisht në atë çast, Zakaria mund të fliste përsëri dhe menjëherë filloi të lavdëronte Perëndinë. ⁶⁵Të gjithë fqinjët i zuri frika dhe nëpër tërë zonën kodrinore të Judesë u përhap lajmi për atë që kishte ndodhur. ⁶⁶Kushdo që e dëgjoi, u mendua dhe tha me vete: «Ç'është kjo foshnjë?» Ishte e qartë që Zoti kishte një plan të veçantë për Gjonin.

Profecia e Zakarisë

⁶⁷Zakaria, babai i tij, u mbush me Shpirtin e Zotit dhe profetizoi: ⁶⁸«Lavdi i qoftë Zotit, Perëndisë së Izraelit, sepse ka ardhur për të na ndihmuar dhe për të çliruar popullin e tij. ⁶⁹Ai na e dërgoi Shpëtimtarin e fuqishëm, pasardhës i shërbëtorit të tij Davidit. ⁷⁰Këtë e kishte shpallur prej kohësh nëpërmjet profetëve të tij: ⁷¹Ai kishte ndër mend të na shpëtonte nga armiqtë tanë, nga pushteti i të gjithë atyre që na urrejnë. ⁷²Donte t'u tregonte të parëve tanë të mirën dhe të mos e harronte besëlidhjen e shenjtë që kishte bërë me ta. ⁷³Prej kohësh i ishte përbetuar Avrahamit, të parit tonë, ⁷⁴⁻⁷⁵të na çlironte nga pushteti i armiqtë tanë, që të mos kemi më frikë dhe që t'i shërbejmë për tërë jetën

tonë si njerëz që i takojnë Zotit të tyre dhe që zbatojnë atë që ai kërkon prej tyre. ⁷⁶E ti, o biri im, do të jesh profet i të Lartit (Perëndi), sepse ti do të shkosh përpara Zotit për t'ia hapur rrugën. ⁷⁷Ti do t'i shpallësh popullit të Zotit se tani po vjen shpëtimi i premtuar, sepse Zoti do t'ia falë mëkatet. ⁷⁸Perëndia jonë është plot dashuri dhe mëshirë; na dërgon agimin ♦ që vjen nga lart. ⁷⁹Ky do t'i ndritë të gjithë ata që janë në errësirë, që jetojnë në tokën e errët të vdekjes, dhe do të na çojë në rrugën e paqes.»
⁸⁰Gjoni rritej fizikisht dhe mendërisht. Më vonë u tërhoq në shkretëtirë deri në ditën kur doli para popullit të Izraelit për të kryer shërbimin e tij.

♦ sinonim tjetër për Mesinë.

Lindja e Jezusit, Mesisë

(Mt. 1.18-25)

2Atëherë doli një dekret nga perandori August, sipas të cilit duhej bërë regjistrimi i popullsisë në tokën (e Izraelit). ♦ ²Ishte hera e parë që ndodhte një gjë e tillë. Në atë kohë Kuirini ♦♦ ishte guvernator i Sirisë. ³Kështu, secili shkoi në vendlindjen e të parëve, që të regjistrohej. ⁴Edhe Jozefi u nis për rrugë. Shkoi nga Galileja në Bet-Lehem, që ndodhet në Jude. Ky qytet ishte vendlindja e mbretit David. Duhej të shkonte atje, sepse ishte pasardhës i Davidit. ⁵Bashkë me të ishte edhe Maria, e fejuara e tij. Ajo ishte shtatzënë. ⁶Gjatë qëndrimit në Bet-Lehem i erdhi koha e lindjes. ⁷Ajo lindi djalë, të parëlindurin, e mbështolli me rripa stofi dhe e shtriu në grazhd, sepse nuk kishin gjetur strehë tjetër. ♦♦

♦ Teksti hebr ka *ha-arets* (toka e Izraelit). Është më pak e mundshme që të gjithë perandoria romake ishte përfshirë, por ka shumë më shumë gjasa që një rregjistrim i provincës së re të jetë bërë me qëllim të taksimit të ardhshëm. ♦♦ Këtu duhet ndoshta të lexojmë Saturnin në vend të Kuirinit. Ky regjistrim ndodhi në 8 para Krishtit. Tertuliani kishte Saturnin në dorëshkrimin e tij të këtij Ungjilli. ♦♦♦ Njoftimet biblike tregojnë në vjeshtën e vitit si koha më e mundshme e lindjes së Jezusit, bazuar në ngjizjen dhe lindjen e Gjon Pagëzorit.

Meqë Elizabeta (nëna e Gjonit) ishte në muajin e gjashtë të shtatzënisë kur Jezusi u ngjiz (Lk 1, 24-36), mund të përcaktojmë kohën e përafërt të vitit kur Jezusi lindi nëse e dimë kur Gjonit u lind. Ati i Gjonit, Zaharia, ishte një prift që shërbente në tempullin e Jeruzalemit gjatë rrjedhës së Abijahut (Lk 1, 5). Njoftimet historike tregojnë se ky kurs shërbimi i përgjigjet datimit 13-19 qershorit në atë vit (*The Companion Bible*, 1974, Shtojca 179, fq. 200).

Ishte gjatë kësaj kohe shërbimi në tempull që Zakaria mësoi se ai dhe gruaja e tij Elizabeta do të kishin një fëmijë (Lk 1, 8-13). Pasi e përfundoi shërbimin e tij dhe udhëtoi në shtëpi, Elizabeta u ngjiz (Lk 1, 23-24). Duke supozuar që zgjizja e Gjonit u bë afër fundit të qershorit, duke shtuar nëntë muaj na çon deri në fund të marsit si koha më e mundshme për lindjen e Gjonit. Shtimi i gjashtë muajve të tjerë (dallimi në mes të Gjonit dhe Jezusit) na sjell deri në fund të shtatorit si koha e mundshme e lindjes së Jezusit.

Barinjtë dhe engjëjt

⁸Në atë vend rrinin barinjtë. Gjatë natës ishin në fushë duke ruajtur kopetë e tyre.

⁹Iu afrua një engjëll i Zotit, rreth tyre ndriti drita e pranisë së Zotit dhe ata u trembën shumë, ¹⁰por engjëlli u tha: «Mos kini frikë, sepse po vij te ju për t'ju dhënë një lajm të mirë, për të cilin do të gëzohet i tërë populli i Izraelit. ¹¹Sot në qytetin e Davidit ka lindur Shpëtimtari juaj – Mesia, Zoti. ¹²Shkoni dhe binduni vetë: ai ndodhet i mbështjellë me rripa stofi dhe i shtrirë në grazhd; nga kjo shenjë do ta njihni!»
¹³Menjëherë, me engjëllin u shfaq një turmë e madhe engjëjsh të tjerë, që lavdëronin Perëndinë dhe brohoritnin: ¹⁴«Lavdi Perëndisë në qiell dhe paqe popullit të tij të zgjedhur, në tokë.»

¹⁵Kur engjëjt u larguan prej tyre për në qiell, barinjtë i thanë njëri-tjetrit: «Ejani të shkojmë në Bet-Lehem e të shikojmë se çfarë ka ndodhur dhe çfarë na ka shpallur Zoti!»

¹⁶Ata u nisën menjëherë, shkuan atje dhe gjetën Marinë dhe Jozefin me foshnjën e vënë në grazhd. ¹⁷Pasi e panë, ata treguan se çfarë u kishte thënë engjëlli për foshnjën.

¹⁸Të gjithë të pranishmit u çuditën për atë që u treguan barinjtë. ¹⁹Por Maria i mbante përbrenda të gjitha këto dhe mendohej vazhdimisht për to. ²⁰Barinjtë u kthyen te kopetë e tyre duke lavdëruar dhe duke falënderuar Perëndinë për gjithçka që kishin dëgjuar dhe parë. Gjithçka kishte qenë ashtu siç u kishte thënë engjëlli.

Jezusit i vënë emrin dhe e sjellin në Tempull

²¹Pas tetë ditësh, erdhi koha për ta rrethprerë foshnjën. Ata i vunë emrin Jezus – pikërisht sipas urdhrit të dhënë nga engjëlli para shtatzënisë së Marisë.

²²Dyzet ditë pas lindjes, koha e papastërtisë rituale të nënës që caktohet në Ligjin e Moisiut, mbaroi. Atëherë foshnjën e sollën në Tempull në Jerusalem, që t'ia kushtonin Zotit. ²³Në Ligjin e Moisiut thuhet: *Në qoftë se fëmija i parë që i lind gruas, është djalë, ai do t'i takojë Zotit.* ²⁴Njëkohësisht bënë edhe flijimin e caktuar të pastërtisë, një palë turtuj ose dy pëllumba të rinj.

Shimoni dhe Hana e njohin Shpëtimtarin

²⁵Atë kohë në Jerusalem jetonte një njeri me emrin Shimon. Ai ishte i përshtirshëm dhe e zbatonte me besnikëri Ligjin e Zotit, duke pritur shpëtimin e Izraelit. Ai ishte i mbushur me Shpirtin e Zotit, ²⁶i cili i kishte shpallur se nuk do të vdiste para se të shihte Mesinë e Zotit. ²⁷Shimoni ndoqi intuitën e Shpirtit dhe hyri në Tempull. Kur prindërit e sollën Jezusin atje dhe deshën t'ia kushtonin Zotit, sipas zakonit të Ligjit, ²⁸Shimoni e mori foshnjën para duarsh, lavdëroi Perëndinë dhe tha: ²⁹«Tani o Zot, mund të vdes në paqe, sepse ti e mbajte premtimin tënd, ³⁰sepse me sytë e mi e pashë Mesinë ³¹që ti ke caktuar për shpëtimin e të gjithë popujve. ³²Ai është drita nëpërmjet së cilës ti do t'u zbulohesh johebrenjve, dhe prania jote madhështore ndër popullin tënd, Izraelin.»

³³Prindërit e Jezusit u çuditën shumë për ato që Shimoni fliste për foshnjën. ³⁴Shimoni i bekoj ata dhe i tha Marisë, nënës së Jezusit: «Kjo foshnjë është caktuar për rënien dhe ngritjen e shumë vetave në Izrael. Ai do të jetë shenja e Zotit, kundër së cilës do të ngrihen shumë veta, dhe kështu ata do të shfaqin mendimet e veta të fshehta. ³⁵Por përsa të përket ty, pikëllimi për fëmijën tënd do të ta lëndojë zemrën si shpata.»

³⁶Në Jerusalem jetonte, gjithashtu, një profeteshë me emrin Hana. Ajo ishte bija e Pënelut nga fisi i Asherit. Tashmë ajo ishte e thyer në moshë. Kishte qenë e martuar për shtatë vjet ³⁷dhe tetëdhjetë e katër vjet kishte qenë e ve; nuk largohej nga Tempulli dhe i shërbente Zotit ditë e natë me agjërime dhe me lutje. ³⁸Edhe ajo u afrua dhe lavdëroi Perëndinë. Ajo u fliste për djalin të gjithë atyre që pritin shpëtimin e Izraelit.

Kthimi në Nazaret

³⁹Pasi përfunduan gjithçka sipas Ligjit të Zotit, Jozefi dhe Maria u kthyen bashkë me Jezusin në Galile, në vendlindjen e tyre, në Nazaret. ⁴⁰Djali rritej e forcohej. Kishte një dituri të jashtëzakonshme për vullnetin e Zotit dhe ishte e qartë që Zoti e donte.

Në Tempull

⁴¹Prindërit e Jezusit shkonin çdo vit në festën e Pashkës në Jerusalem. ⁴²Kur Jezusi ishte dymbëdhjetë vjeç, ata e morën për herë të parë me vete. ⁴³Pas ditëve të festës, ata u nisën për në shtëpi, ndërsa djali (Jezusi) mbeti në Jerusalem pa dijeninë e prindërve.

⁴⁴Ata mendonin se ai ndodhej diku ndërmjet pelegrinëve të tjerë. Udhëtuan gjithë ditën dhe pastaj në mbrëmje e kërkuan mes farefisit e të njohurve. ⁴⁵Pasi nuk e gjetën, u kthyen në Jerusalem dhe e kërkuan atje. ⁴⁶Më në fund e gjetën në Tempull pas tri ditësh. Rrinte midis mësuesve të Ligjit, duke i dëgjuar dhe diskutuar me ta. ⁴⁷Të gjithë të pranishmit habiteshin për diturinë dhe për përgjigjet e tij të urta.

⁴⁸Por prindërit nuk ishin më në vete dhe kur e gjetën, nëna i tha: «O biri im, përse na shqetësove kështu? Ati yt dhe unë po të kërkojmë me dëshpërim.» ⁴⁹«Përse më keni kërkuar? – u tha Jezusi. – A nuk e keni ditur se duhet të jem në shtëpi të Atit tim?»

⁵⁰Por ata nuk kuptuan se ç'donte të thoshte me këtë. ⁵¹Jezusi u kthye bashkë me prindërit e tij në Nazaret duke iu bindur atyre. Nëna e tij i mbante përbrenda të gjitha këto ngjarje. ⁵²Ndërkaq, Jezusi rritej trupërisht, përparonte mendërisht dhe u pëlqente Perëndisë dhe njerëzve.

Predikimi i Gjon Pagëzorit

(Mt. 3.1-12; Mk 1.1-8; Gjn 1.19-28)

3Ishte viti i pesëmbëdhjetë i mbretërimit të perandorit Tiber; Ponc Pilati ishte guvernator i Judesë; Herod Antipa ishte sundimtar i Galilesë, Filipi; vëllai i tij, ishte sundimtar i Ituresë dhe Trahonit; Lizania ishte sundimtar i Abilenes. ²Hanani e Kajfa

ishin kryepriftërinj.

Gjoni, biri i Zakarisë, ende po rrinte në shkretëtirë. Atje i arriti thirrja e Perëndisë. ³Ai u nis dhe shkoi nëpër tërë krahinën e bregut të lumit Jordan duke predikuar kështu: «Ndryshoni dhe pagëzohuni. Atëherë Zoti do t'jua falë mëkatet.» ⁴Kjo ishte në përputhje me atë që është shkruar në librin e profetit Isaia: *Në shkretëtirë thërret dikush: Përgatitni rrugën në të cilën po vjen Zoti! Ndërtoni për Perëndinë tonë një udhë të drejtë!* ⁵Mbushni çdo luginë, rrafshoni çdo kodër dhe mal: drejtoni rrugët e gjarpëruara dhe pastrojini nga pengesat. ⁶Atëherë do të shohin të gjithë se si do ta sjellë shpëtimin Perëndia.

Mësimi i Pagëzorit

⁷Njerëzit shkuan turma-turma te Gjoni, që ai t'i pagëzonte. Ai u vinte në dukje mëkatet dhe thërriste: «Pjella nepërkash! A mendoni se do t'i shpëtoni dënimit që po vjen?»

⁸Tregoni me veprat tuaja se keni ndryshuar. Të mos ju shkojë mendja se nuk do t'ju ndodhë asgjë, sepse Avrahami është i pari juaj. Unë po ju them: Perëndia mund të nxjerrë prej këtyre gurëve këtu pasardhës të Avrahamit. ⁹Sëpata tashmë u vu mbi rrënjë të pemëve; çdo pemë që nuk jep fruta të mira, do të pritet dhe do të hidhet në zjarr.»

¹⁰Njerëzit e pyetën Gjonin: «Ç'të bëjmë, pra?» ¹¹Ai u përgjigj: «Kush ka dy këmisha, t'i ndajë me atë që nuk ka asnjë! Kush ka ushqim, ta ndajë me atë që nuk ka.» ¹²Erdhën edhe tagrambledhësit që të pagëzoheshin. Ata e pyetën Gjonin: «Po ne, ç'duhet të bëjmë?» ¹³Ai u përgjigj: «Mos kërkoni më shumë sesa ju është caktuar!» ¹⁴Ushtarët, gjithashtu, e pyetën: «Po ne, ç'duhet të bëjmë?» Ai u përgjigj: «Mos grabitni askënd dhe mos merrni asgjë me dhunë, por kënaquni me rrogën tuaj!»

¹⁵Njerëzit pritnin me kureshtje dhe donin të dinin nëse Gjoni ishte Mesia. ¹⁶Por Gjoni shpalli para të gjithëve: «Unë ju pagëzoj vetëm me ujë, por po vjen ai që ka shumë më tepër pushtet se sa unë. Unë nuk jam i denjë të jem madje as skllavi i tij më i ulët: Ai do t'ju pagëzojë me Shpirtin e Zotit dhe me zjarr!» ¹⁷Ai e ka terploten në dorë për ta ndarë bykun nga gruri dhe për ta mbledhur grurin në hambarët e tij. Ndërsa bykun do ta djegë në zjarrin e pashueshëm.» ¹⁸Me këto dhe me shumë thirrje të tjera, Gjoni i shpalli popullit lajmin e mirë. ¹⁹Madje qortoi edhe sundimtarin Herod, sepse ishte martuar me Herodinë, gruan e vëllait të tij dhe sepse kishte bërë, përveç kësaj, shumë vepra të këqija. ²⁰Prandaj Herodi e futi në burg dhe me këtë veprat e tij të këqija arritën kulmin.

Shugurimi i Mesisë

(Mt. 3.13-17; Mk 1.9-11)

²¹Kur ishte pagëzuar mbarë populli, u pagëzua edhe Jezusi, dhe, ndërsa po lutej, u hap qielli. ²²Shpirti i Zotit zbriti tek ai si pëllumb në mënyrë të dukshme. Nga qielli erdhi një zë: «Ti je Biri im, i dashuri im, i zgjedhuri im.» ♦

♦ **Kombinim i dy rreshtave: Ps 2,7 (Mesia, Mbreti botëror) + Isaia 42,1 (Shërbëtori i Zotit)**

Gjenealogjia e Mesisë

(Mt. 1.1-17)

²³Në fillim të shërbimit të tij Jezusi ishte rreth tridhjetë vjeç dhe njihej si biri i Jozefit, i Eliut, ²⁴i Matatit, i Levit, i Malkiut, i Janait, i Josefit, ²⁵i Matitjës, i Amocit, i Nahumit, i Hesliut, i Nagait, ²⁶i Mahatit, i Matitjës, i Shimit, i Josefit, i Jodës, ²⁷i Gjonit, i guvernatorit Zërubavel, i Shealtielit, i Neriut, ²⁸i Malkiut, i Adiut, i Kosamit, i Almodamit, i Erit, ²⁹i Jeshuas, i Eliezerit, i Jorimit, i Matatit, i Levit, ³⁰i Shimonit, i Jëhudës, i Josefit, i Jonamit, i Eljakimit, ³¹i Maljahut, i Minës, i Matatës, i Natanit, i Davidit, ³²i Jishait, i Ovedit i Boazit, i Salmonit, i Nahshonit, ³³i Aminadavit, i Adminit, i Arnit, i Hecronit, i Percit, i Judës, ³⁴i Jakovit, i Izakut, i Avrahamit, i Terahut, i Nahorit, ³⁵i Serugit, i Reut, i Everit, i Shalahut, ³⁶i Kenanit, i Arpakshadit, i Shemit, i Noahut, i Lamekut, ³⁷i Metushelahut, i Henokut, i Jeredit, i Mahalalelit, i Kenanit, ³⁸i Enoshit, i Shetit, i Adamit, i Perëndisë.

Mesia vihet në provë

(Mt. 4.1-11; Mk 1.12-13)

4Jezusi, i mbushur me Shpirtin e shenjtë, u largua nga krahina e lumit Jordan. ²Për dyzet ditë, Shpirti e çoi atë në shkretëtirë, ku e vuri në provë djalli. Gjithë kohën nuk hëngri asgjë, kështu që në fund kishte shumë uri. ³Dhe djalli i tha: «Në qoftë se je Biri i Perëndisë, thuaji këtij guri të bëhet bukë.» ⁴Jezusi iu përgjigj: «Në Shkrimin e shenjtë shkruhet: *Njeriu nuk jeton vetëm me bukë, [por me çdo fjalë që del nga goja e Perëndisë].*» ⁵Pastaj djalli e çoi lart në mal, i tregoi në çast të gjitha mbretëritë e botës ⁶dhe i tha: «Do të të jap tërë këtë pushtet dhe pasuri, sepse më është dorëzuar mua, dhe mund t'ia jap kujt të dua. ⁷Pra, të gjitha këto do të takojnë ty në qoftë se bie përmbys para meje dhe më adhuron.» ⁸Jezusi iu përgjigj: «Në Shkrimin e shenjtë shkruhet: *Bjer përmbys vetëm para Zotit, Perëndisë sate. Atë duhet të adhurosh dhe askënd tjetër përveç Atij!*» ⁹Më në fund djalli e çoi në Jerusalem, e vuri në majë të Tempullit dhe i tha: «Në qoftë se je me të vërtetë Biri i Perëndisë, hidhu poshtë prej këtej, ¹⁰sepse në Shkrimin e shenjtë thuhet: *Zoti do t'i urdhërojë engjëjt që të të mbrojnë,* ¹¹dhe *ata do të të presin në duar, që të mos i vrasësh këmbët në gur.*» ¹²Jezusi iu përgjigj: «Gjithashtu, në Shkrimin e shenjtë thuhet: *Mos e provoko Zotin, Perëndinë tënd.*» ¹³Pasi nuk arriti ta thyente Jezusin me të gjitha këto provokime, djalli e la atë përkohësisht të qetë.

¹⁴Jezusi, i mbushur me fuqinë e Shpirtit të Zotit, u kthye në Galile, dhe lajmi për të u përhap në tërë krahinë. ¹⁵Ai dha mësim në sinagogat e tyre, dhe të gjithë e nderuan.

Parashijim i shërbimit të mëvonshëm të Jezusit

(Mt. 13.53-58; Mk 6.1-6)

¹⁶Kështu, Jezusi shkoi në Nazaret ku ishte rritur, dhe, si zakonisht, hyri në sinagogë ditën e shtunë. U ngrit për të lexuar Shkrimin e shenjtë, ¹⁷dhe ata i dorëzuan librin e profetit Isaia. Pasi e shtjelloi pergamenën, zgjodhi vendin ku ishte shkruar: ¹⁸«*Zoti më ka mbushur me Shpirtin e tij. Ai më ka emëruar dhe më ka ngarkuar që t'u sjell të varfërve lajmin e mirë, t'u shpall robërve lirin, t'u kthejë të verbërve dritën e syve, të liroj të shtypurit* ¹⁹dhe të shpall vitin e mëshirës së Zotit.»

²⁰Jezusi e mbylli pergamenën, ia ktheu shërbëtorit dhe u ul. Të gjithë e vështruan me ngulm dhe me kureshtje. ²¹Pastaj filloi predikimin duke thënë: «Kjo pjesë e Shkrimit që dëgjuat, është realizuar sot.» ²²Të gjithë e çmuan shumë dhe u çuditën nga fjalët e bukura që dilnin nga goja e tij, dhe thanë: «A nuk është ky biri i Jozefit?» ²³Por ai u përgjigj: «Me siguri do të më citoni proverbin: Mjek, shëro vetveten! Të gjitha ato që ke bërë në Kafarnaum, me sa kemi dëgjuar, bëji edhe këtu në vendlindjen tënde! ²⁴Me të vërtetë po ju them, – vazhdoi ai, – se asnjë profet nuk është i mirëpritur në vendlindjen e tij. ²⁵Me të vërtetë, gjithashtu, po ju them: Kur qielli u mbyll për tre vjet e gjashtë muaj në kohën e profetit Elija, në Izrael kishte shumë vejusha, dhe në mbarë vendin ra zia e bukës. ²⁶Megjithatë, Zoti nuk e dërgoi Elijën tek asnjëra prej tyre, por te një vejushë në Carfat në krahinë e Sidonit. ²⁷Në kohën e profetit Elisha, në Izrael kishte shumë të lebosur, por ata nuk i shëroi askush përveç Naamanit, sirianit.»

²⁸Të gjithë ata që ishin në sinagogë, u tërbuan kur e dëgjuan këtë. ²⁹U ngritën, e dëbuan nga qyteti dhe e shpunë deri në rrëpirën e kodrës, ku ishte ndërtuar qyteti i tyre, me qëllim që ta rrëzonin, ♦ ³⁰por ai kaloi i papenguar nëpër turmë dhe shkoi në një vend tjetër.

♦ që ta vritnin pastaj me gurë.

Popullariteti: 1) një ditë në Kafarnaum

(Mk 1.21-28)

³¹Jezusi shkoi në Kafarnaum, qytet i Galileesë. Edhe atje foli ditën e shtunë. ³²Mësimi i tij u la dëgjuesve mbresa të thella, sepse foli si një njeri me fuqi të plotë nga Zoti.

³³Në sinagogë ndodhej një njeri i pushtuar nga një shpirt i keq. Ai bërtiti me zë të fortë:

³⁴«Ç'do të na bësh neve, Jezus nga Nazareti? A erdhe të na shkatërrosh? Unë e di se kush je: Mesia.» ♦ ³⁵Jezusi e qortoi shpirtin e keq dhe i tha: «Hesht dhe dil nga ky njeri!» Shpirti i keq e tërhoqi njeriun me forcë përpara, e rrëzoi përtokë dhe doli nga ai, por nuk e lëndoi. ³⁶Të gjithë u trembën dhe i thanë njëri-tjetrit: «Si po flet ky njeri? I urdhëron me pushtet të pamposhtur shpirtat e këqij të tërhiqen, dhe ata e dëgjojnë.»

³⁷Kjo ishte arsyeja që lajmi për Jezusin u përhap në tërë krahinën.

♦ fjj. i Shenjti i Perëndisë

Jezusi shëron shumë të sëmurë

³⁸Jezusi u largua nga sinagoga dhe hyri në shtëpinë e Simonit. Vjehrra e Simonit ishte shtrirë në shtrat me ethe të forta, dhe ata iu lutën atij për ta ndihmuar. ³⁹Ai iu afrua, urdhëroi që ethet të largoheshin dhe ato u larguan. Gruaja u ngrit menjëherë dhe përgatiti gjellën për të gjithë.

⁴⁰Kur po perëndonte dielli, të gjithë i sollën Jezusit të sëmurët që vuanin nga sëmundje të ndryshme. Ai shëroi cilindo që preku me dorë. ⁴¹Shumë veta i çliroi nga shpirtrat e këqij; dhe ata bërtitën: «Ti je Biri i Perëndisë.» Por Jezusi i urdhëroi rreptësisht që të mos flitnin, sepse ata e dinin që ai ishte Mesia.

Jezusi predikon në Jude

⁴²Mëngjesin tjetër, Jezusi u largua nga qyteti dhe shkoi në një vend të vetmuar. Njerëzit i shkuan pas dhe i thanë që të rrinte me ta, sepse nuk donin që ai të ikte. ⁴³Por ai u tha: «Unë duhet t'u jap edhe qyteteve të tjera lajmin e mirë se Perëndia tani po ngrit mbretërinë e tij, sepse për këtë më ka dërguar Zoti.»

⁴⁴Që atëherë, Jezusi filloi të fliste nëpër sinagoga në mbarë Izraelin.

Popullariteti: 2) zënia e njerëzve

(Mt. 4.18-22; Mk 1.16-20)

5 Një ditë Jezusi po qëndronte në bregun e liqenit të Ginosarit (d.m.th. të Galilesë). Njerëzit shtyheshin rreth tij për të dëgjuar fjalën e Perëndisë. ²Ai pa dy barka të nxjerra në breg; peshkatarët kishin dalë nga ato e po pastronin rrjetat. ³Jezusi hipi në një barkë, e cila i takonte Simonit, dhe iu lut atij që të largohej pak nga bregu. Pastaj u ul dhe filloi ta mësonte turmën nga barka.

⁴Kur mbaroi predikimin, i tha Simonit: «Dil në ujëra të thella dhe hidh rrjetat për të zënë peshk.» ⁵«Mësues, – iu përgjigj Simoni, – u lodhëm gjithë natën dhe nuk zumë gjë. Por, meqë po thua ti, po i hedh rrjetat përsëri.»

⁶Pasi veproi kështu, ata zunë aq shumë peshq, saqë rrjetat filluan të griseshin.

⁷Prandaj u bënë shenjë shokëve që ishin në barkën tjetër, që të vinin e t'i ndihmonin. Ata erdhën dhe i mbushën të dyja barkat aq shumë, saqë ato gati u fundosën.

⁸Kur e pa këtë, Simon Pjetri ra në gjunjë para Jezusit dhe tha: «Largohu prej meje, o Zot, sepse unë jam mëkatar!» ⁹Atë dhe ata që ishin në barkë i kishte pushtuar habia, sepse kishin zënë një sasi kaq të madhe peshqish. ¹⁰Ashtu u ndodhi edhe Gjonit dhe Jakobit, djemve të Zebedeut, të cilët ishin bashkëpunëtorë të Simonit. Jezusi i tha Simonit: «Mos ki frikë! Tani e tutje do të zësh njerëz!» ¹¹Ata i nxorën barkat në breg, lanë gjithçka dhe shkuan pas Jezusit.

Popullariteti: 3) i dëbuar

(Mt. 8.1-4; Mk 1.40-45)

¹²Njëherë Jezusi ishte në një qytet ku kishte një rast të përparuar të lebrës. Kur e pa Jezusin, i lebroshuri ra përmbys dhe iu lut: «O Zot, në qoftë se do, mund të më pastrosh.» ¹³Jezusi i zgjati dorën, e preku dhe i tha: «Dua. Pastrohu!» Dhe menjëherë lebra iu zhduk. ¹⁴Jezusi e urdhëroi: «Mos i thuaj askujt, por shko menjëherë te prifti dhe lejoje të të vizitojë; pastaj sill fljimin, siç urdhëroi Moisiu, që ta mësojnë të gjithë se je shëruar.» ¹⁵Por lajmi për Jezusin po përhapej edhe më shumë dhe njerëzit vinin turma-turma për ta dëgjuar dhe për t'u shëruar nga sëmundjet. ¹⁶Ndërsa ai largohej në vende të vetmuara për t'iu lutur Zotit.

Mosmarrëveshja: 1) ndjesa e mëkateve

(Mt. 9.1-8; Mk 2.1-12)

¹⁷Një ditë Jezusi po mësonte njerëzit. Midis tyre kishte disa farisenj dhe mësues të Ligjit që kishin ardhur nga çdo fshat i Galilesë dhe i Judesë, dhe madje nga Jerusalemi. Me Jezusin ishte Zoti, dhe fuqia për të shëruar dilte prej tij. ¹⁸Disa njerëz sollën në vig një të paralizuar dhe u përpoqën ta sillnin në shtëpi për ta ulur përdhe para Jezusit.

¹⁹Megjithatë, për shkak të turmës, nuk gjetën mënyrë tjetër për ta futur brenda.

Prandaj hipën në çati, hoqën disa tjegulla dhe e ulën me gjithë vig para të pranishmëve dhe para Jezusit. ²⁰Kur e pa besimin e tyre, Jezusi i tha njeriut: «O njeri, të janë falur mëkatet.»

²¹Mësuesit e Ligjit dhe farisenjtë thanë me vete: «Kush është ky që po shan Zotin? Kush mund t'i falë mëkatet përveç Perëndisë?» ²²Por Jezusi i lexoi mendimet e tyre dhe u tha: "Përse nevríkoseni? ²³Çfarë thuhet më lehtë: «Të janë falur mëkatet» apo «Ngrihu dhe ec»? ²⁴Por unë do t'ju provoj që Biri i njeriut ka pushtet në tokë për t'i falur mëkatet." Prandaj i tha të paralizuarit: «Po të urdhëroj: ngrihu, merre vigun dhe shko në shtëpi.» ²⁵Njeriu aty për aty, para syve të tyre, u ngrit në këmbë, mori vigun mbi të cilin ishte shtrirë, dhe shkoi në shtëpi duke lavdëruar Perëndinë. ²⁶Të gjithë mbetën të mahnitur. U mbushën me frikë dhe lavdëruan Perëndinë duke thënë: «Sot pamë gjëra të pabesueshme!»

Mosmarrëveshja: 2) shoqëria e keqe

(Mt. 9.9-13; Mk 2.13-17)

²⁷Pas kësaj, Jezusi doli dhe pa një tagrambledhës të quajtur Levi, ulur në vendin e tij të punës, dhe i tha: «Eja pas meje!» ²⁸Levi u ngrit, la gjithçka dhe shkoi pas tij. ²⁹Pastaj Levi shtroi një gosti të madhe në shtëpinë e tij për nder të Jezusit; midis mysafirëve kishte shumë tagrambledhës dhe të njohur të tjerë. ³⁰Farisenjtë, veçanërisht mësuesit e tyre të Ligjit, ishin shumë të zemëruar dhe u ankuan para nxënësve të Jezusit duke thënë: «Pse pini e hani me tagrambledhësit dhe me fundërrinat e shoqërisë?» ³¹Jezusi u përgjigj: "Të shëndoshët nuk kanë nevojë për mjek, por të sëmurët. ³²Unë erdha t'u bëj thirrje që të kthehen te Zoti, jo atyre që mbahen për «të drejtë», por atyre që pranojnë se janë «mëkatarë»."

Mosmarrëveshja: 3) festimi dhe agjërimi

(Mt. 9.14-17; Mk 2.18-22)

³³Pastaj farisenjtë i thanë Jezusit: «Nxënësit e Gjonit agjërojnë shpesh dhe falen, ashtu si njerëzit tanë, kurse të tutë hanë e pinë.» ³⁴Jezusi u përgjigj: «A mendoni ju se mund t'i detyroni dasmorët të agjërojnë kur dhëndri është me ta? ³⁵Por do të vijë koha kur dhëndri do t'u rrëmbehet, e pastaj do të agjërojnë.»

³⁶Jezusi ua tregoi me shëmbëlltyra për çfarë bëhej fjalë. "Askush nuk pret një copë prej palltos së re për të arnuar pallton e vjetër. Përndryshe, e reja do të grisej; përveç kësaj, copa e prerë prej palltos së re nuk shkon me të vjetrën. ³⁷Askush nuk e hedh verën e re në calikë të vjetër, sepse vera e re do të bëjë që ata të pëlcasin; vera do të derdhet dhe vetë calikët do të prishen. ³⁸Përkundrazi, vera e re duhet hedhur në calikë të rinj.

³⁹Kush pi verë të vjetër, nuk do verë të re, sepse thotë: «Vera e vjetër është më e mirë.»"

Mosmarrëveshja: 4) dita e shtunë

(Mt. 12.1-8; Mk 2.23-28)

6Një të shtunë Jezusi po shkonte bashkë me nxënësit e tij nëpër fushat e mbjella me grurë. Nxënësit këputnin kallinj, i fërkonin me duar dhe i hanin. ²Disa farisenj u thanë: «Sipas Ligjit, kjo ndalohej të bëhet të shtunën!» ³Jezusi u përgjigj: «A nuk keni lexuar se ç'bëri Davidi bashkë me shoqëruesit e tij, kur kishin uri? ⁴Hyri në shtëpinë e Perëndisë, mori bukët kushtuar Perëndisë dhe ua dha njerëzve të tij, megjithëse, sipas Ligjit, vetëm priftërinjtë lejoheshin t'i hanin ato.» ⁵Jezusi e mbylli diskutimin duke thënë: «Unë, Biri i njeriut, kam të drejtë të caktoj se çfarë lejohet dhe çfarë ndalohej të bëhet ditën e shtunë.»

⁶Një të shtunë tjetër, Jezusi hyri në sinagogë dhe filloi të mësonte njerëzit. Aty ishte një i paralizuar në krahun e djathtë. ⁷Mësuesit e Ligjit dhe farisenjtë kërkonin të gjenin shkak për të paditur Jezusin, prandaj e shikonin me vëmendje nëse do të shëronte edhe ditën e shtunë. ⁸Por ai i dinte mendimet e tyre dhe i tha njeriut me krah të paralizuar: «Ngrihu dhe dil para të gjithëve!» Njeriu dëgjoi dhe doli përpara. ⁹Pastaj Jezusi u tha të pranishmëve: «Po ju pyes: Çfarë na lejon Ligji të bëjmë të shtunën: mirë apo keq? Ta shpëtojmë jetën e njeriut apo ta lëmë atë të vdesë?» ¹⁰Ai vështroi me ngulm secilin njëri pas tjetrit dhe e urdhëroi njeriun: «Shtrije krahun!» Ai e shtriu krahun dhe u shërua. ¹¹Për këtë arsye kundërshtarët e Jezusit u tërbuan aq shumë, sa që filluan të diskutonin me njëri-tjetrin si të vepronin kundër Jezusit.

Izraeli i ri: 1) dymbëdhjetë apostujt

(Mt. 10.1-4; Mk 3.13-19)

¹²Atëherë Jezusi u tërhoq në një kodër për t'u lutur dhe kaloi atje tërë natën duke folur me Perëndinë. ¹³Kur zbardhi dita, thirri nxënësit e tij dhe prej tyre zgjodhi dymbëdhjetë, të cilët i quajti apostujt: ¹⁴Simonin, të cilin e quajti Pjetër, dhe të vëllanë Andreun, Jakobin, Gjonin, Filipin, (Natanael) Bar-Tolmain, ¹⁵Mateun dhe Tomën, Jakobin birin e Halfait, dhe Simonin ish-anëtar i partisë së zelotëve, ¹⁶Judën vëllanë e Jakobit, dhe Judën nga Karioti, i cili më vonë e tradhtoi Jezusin.

¹⁷Jezusi zbriti nga kodra bashkë me apostujt. Në një vend të rrafshët ishte mbledhur një numër i madh dishepujsh, si dhe një turmë e madhe nga mbarë Judeja dhe Jerusalemi, nga qytetet bregdetare të Tirit dhe të Sidonit. ¹⁸Ata kishin ardhur për ta dëgjuar dhe për t'u shëruar nga sëmundjet. Ai çliroi të gjithë ata që mundohesin nga shpirtrat e këqij. ¹⁹Secili kërkonte ta prekte, sepse nga ai dilte fuqia që i shëronte të gjithë.

Izraeli i ri: 2) manifesti

(Mt. 5.1-12)

²⁰Jezusi i shikoi nxënësit e tij dhe tha: «Lum ju të vobektët, sepse juve ju përket mbretëria e Perëndisë. ²¹Lum ju që tani keni uri. Zoti do t'ju ngopë! Lum ju që tani qani. Së shpejti do të qeshni nga gëzimi!

²²Lum ju kur njerëzit ju urrejnë, ju përjashtojnë (nga gjiri i sinagogës), ju fyejnë pse merrni anën time – anën e Birit të njeriut! ²³Kur ndodh kjo, gëzohuni dhe kërceni nga gëzimi, sepse shpërblimi juaj në qiell do të jetë i madh; kështu i trajtuan profetët të parët (e farisenjve).

²⁴Por mjerë ju të pasurit, sepse luksi juaj po mbaron. ²⁵Mjerë ju që tani jeni të ngopur, sepse do të keni uri! Mjerë ju që tani qeshni, sepse do të qani e do të vajtoni. ²⁶Mjerë ju kur të gjithë njerëzit ju lavdërojnë, sepse kështu bënë të parët (e farisenjve) me profetët e rremë!

²⁷Por juve që më dëgjoni po ju them: Duajini armiqtë tuaj, bëjuni mirë atyre që ju urrejnë! ²⁸Bekojini ata që ju mallkojnë! Lutuni për ata që ju trajtojnë keq. ²⁹Atij që të bie me shpullë në njërën faqe, ktheji edhe tjetrën! Atij që të merr pallton, jepi edhe këmishën. ³⁰Kujtdo që të lutet për diçka, jepi! E nga ai që të merr diçka, mos kërkoi që të ta kthejë! ³¹Atë që dëshironi që t'ju bëjnë njerëzit juve, bëjuani ju atyre.

³²Përse pritni shpërblim nga Zoti, në qoftë se doni vetëm ata që ju duan? Kështu veprojnë edhe të pafetë. ³³Përse pritni shpërblim nga Zoti, në qoftë se trajtoni mirë vetëm ata që ju trajtojnë mirë? Këtë mund ta bëjnë edhe të tjerët. ³⁴Përse pritni shpërblim, në qoftë se u jepni hua vetëm atyre nga të cilët shpresoni që t'ju kthejnë? Edhe të pafetë japin hua që të marrin aq sa dhanë. ³⁵Përkundrazi, duajini armiqtë tuaj; bëjuni mirë atyre; jepuni atyre hua dhe mos pritni që ata t'ju kthejnë atë! Atëherë do ta merrni shpërblimin dhe do të jeni bijtë e të Lartit (Perëndi). Se edhe Ai është i mirë ndaj mosmirënjohësve dhe keqbërësve. ³⁶Kini mëshirë, ashtu siç ka edhe Ati juaj!

³⁷Mos i kritikoni të tjerët, dhe Zoti nuk do t'ju kritikojë as ju! Mos i dënoni të tjerët, dhe Zoti nuk do t'ju dënojë as ju! Falini të tjerët, dhe Zoti do t'ju falë edhe ju. ³⁸Jepuni të tjerëve, dhe Zoti do t'ju japë edhe juve: do t'ju dhurojë aq shumë, sa që nuk mund t'i mbani të gjitha. Prandaj përdorni me të tjerët një masë të bollshme; Zoti do të përdorë me ju të njëjtën masë.»

³⁹Jezusi u foli edhe me shëmbëlltyra: «Një i verbër nuk mund t'ia tregojë udhën tjetrit, përndryshe do të bien të dy bashkë në gropë. ⁴⁰Asnjë nxënës nuk qëndron mbi mësuesin e vet, por pasi ka mbaruar së mësuarit, do të jetë si mësuesi i tij.»

⁴¹"Përse shqetësohesh për halën në syrin e bashkëbesimtarit, ndërsa nuk ndien trarin në syrin tënd? ⁴²Si mund t'i thuash bashkëbesimtarit tënd: «Vëlla, lermë të ta nxjerr këtë halë nga syri!», kurse trarin në syrin tënd nuk e ndien? Hipokrit, nxirr së pari trarin nga syri yt, atëherë do të shohësh aq qartë, sa do të mund ta nxjerrësh halën nga syri i bashkëbesimtarit tënd!"

⁴³«Një pemë e mirë nuk jep fruta të këqija, as një pemë e keqe fruta të mira. ⁴⁴Çdo pemë njihet nga frutat e saj: fiqtë nuk mbledhen nga ferrat dhe as rrushi nga drizat.

⁴⁵Njeriu i mirë nxjerr të mirën, sepse ka zemër të mirë; kurse njeriu i keq mund të nxjerrë vetëm të keqen, sepse është thelbësisht i keq. Goja e tij flet vetëm atë me të

cilën i është mbushur zemra.»

⁴⁶Përse më thërritni: «O Zot, o Zot!» kur nuk zbatoni atë që ju them? ⁴⁷Kushdo që vjen tek unë, dëgjon fjalët e mia dhe vepron sipas tyre – atij do t'i tregoj se kujt i ngjan. ⁴⁸Ai i ngjan njeriut që po ndërtonte shtëpinë e tij. Gërmoi një gropë të thellë dhe e hodhi themelin mbi shkëmb. Kur vërshoi lumi, e goditi shtëpinë, por nuk arriti ta tundte, sepse ishte ndërtuar mirë. ⁴⁹Por ai që i dëgjon fjalët e mia dhe nuk vepron sipas tyre, i ngjan njeriut që e ndërtoi shtëpinë pa themel drejt e në tokë. Kur lumi doli nga shtrati, e goditi dhe e shembi menjëherë; ajo shtëpi u bë gërmadhe e madhe.”

Dashuria në veprim: 1) pagani

(Mt. 8.5-13)

7Pasi e mbaroi mësimin e tij para grumbullit të njerëzve, Jezusi shkoi në Kafarnaum. ²Atje banonte një kapiten johebre. Kishite një ordinancë që e çmonte shumë: shërbëtori ishte i sëmurë për vdekje. ³Kur kapiteni dëgjoji për Jezusin, dërgoi disa njerëz të nderuar nga bashkësia hebreje tek ai për t'iu lutur që të vinte e të shëronte shërbëtorin. ⁴Kur shkuan te Jezusi, ata iu lutën atij duke ngulur këmbë: «Kapiteni e meriton ndihmën tënde, ⁵sepse e do kombin tonë. Ai na ka ndërtuar madje sinagogën.»

⁶Jezusi u nis të shkonte me ta. Kur iu afrua shtëpisë, kapiteni i dërgoi përpara disa miq për t'i thënë: “Zot, mos u shqetëso vetë për këtë. Unë nuk jam i denjë që të hysh në shtëpinë time. ⁷Për këtë as veten time nuk e quajta të denjë për të ardhur tek ti – por thuaj vetëm një fjalë dhe shërbëtori im do të shërohet! ⁸Edhe unë u jam nënshtruar oficerëve madhorë dhe kam ushtarë nën urdhrat e mi. Njërit i them: «Shko!», dhe ai shkon; tjetrit: «Eja!», dhe ai vjen; dhe shërbëtorit tim: «Bëje këtë!», dhe ai e bën.”

⁹Kur e dëgjoji këtë, Jezusi u çudit, u kthye dhe i tha turmës që i shkonte pas: «Po ju them se një besim të tillë nuk e kam gjetur as në Izrael.»

¹⁰Kur u kthyen në shtëpinë e kapitenit, lajmëtarët e gjetën ordinancën të shëruar.

Dashuria në veprim: 2) vejusha

¹¹Pak më vonë Jezusi shkoi në qytetin Nain i shoqëruar nga nxënësit e tij dhe nga një grumbull i madh njerëzish. ¹²Sapo kishin arritur te porta e qytetit, panë të dilte një procesion i përmortshëm. I vdekuri ishte djali i vetëm i një vejushë, prandaj për ta përcjellë kishte dalë shumica e banorëve të qytetit. ¹³Kur e pa vejushën, Zotit i erdhi keq për të dhe i tha asaj: «Mos qaj!» ¹⁴Pastaj iu afrua vigut dhe e preku; ata që e mbanin, u ndalën. Jezusi i tha të vdekurit: «Djalosh, po të urdhëroj, çohu!» ¹⁵I vdekuri u çua dhe filloi të fliste, e Jezusi ia ktheu nënës së tij. ¹⁶Të gjithë të pranishmit i zuri frika dhe lavdëruan Perëndinë. «Një profet i madh u paraqit midis nesh!» – thanë ata. – «Perëndia ka ardhur për të shpëtuar popullin e tij.» ¹⁷Ky lajm për Jezusin u përhap në të gjithë vendin dhe nëpër të gjitha shtetet fqinjë.

Dashuria në veprim: 3) i burgosuri

(Mt. 11.2-19)

¹⁸Gjon Pagëzori i dëgjoji të gjitha këto ngjarje nga nxënësit e tij. Ai thirri dy prej tyre ¹⁹dhe i dërgoi për të pyetur Zotin nëse ai ishte Shpëtimtari që duhej të vinte apo nëse ata duhej të prisnin një tjetër. ²⁰Të dy shkuan te Jezusi dhe i thanë: “Gjon Pagëzori na ka dërguar të të pyesim: «A je ti Shpëtimtari që duhet të vijë, apo duhet të presim një tjetër?»” ²¹Pikërisht në atë kohë Jezusi po shëronte shumë njerëz nga sëmundjet, lëngimet e nga shpirtrat e këqij dhe po u kthente shikimin shumë të verbërve. ²²Ai iu përgjigj lajmëtarëve të Gjonit: «Kthehuni te Gjoni dhe i tregoni se çfarë keni parë dhe dëgjuar këtu: të verbrit shohin, të çalët ecin, të lebsurit pastrohen, shurdhët dëgjojnë, të vdekurit ringjallen, të vobektëve u predikohet Lajmi i mirë. ²³Lum ai që nuk e humbet besimin tek unë!»

²⁴Kur lajmëtarët e Gjonit u nisën, Jezusi filloi t'i fliste popullit për të: «Çfarë menduat se do të shikonit kur dolët te Gjoni në shkretëtirë? Një njeri pa karakter? ²⁵Apo çfarë dolët për të parë? Dikë të veshur me rroba të hijshme? Ata që vishen me rroba të hijshme, jetojnë në luks dhe banojnë në pallate mbretërore! ²⁶Po përse dolët? Për të parë një profet? Ja ku po ju them se keni parë edhe më tepër se një profet! ²⁷Gjoni është ai për të cilin Shkrimi thotë: *Unë (Zoti) dërgoj lajmëtarin tim për të të hapur ty rrugën.* ²⁸Po ju

them se Gjoni është më i rëndësishëm se cilido njeri që ka jetuar ndonjëherë. E megjithatë, më i vogli në mbretërinë e Perëndisë është më i madh se Gjoni.

²⁹Të gjithë ata që e dëgjuan Gjonin, edhe tagrambledhësit, e pranuan planin e Perëndisë për veten e tyre duke u pagëzuar nga Gjoni. ³⁰Vetëm farisenjtë dhe mësuesit e Ligjit, duke mos e pranuar pagëzimin nga Gjoni, e hodhën në erë planin e Perëndisë për shpëtimin e tyre.»

³¹Jezusi vazhdoi: "Me çfarë t'i krahasoj, pra, njerëzit e sotëm? ³²Ata u ngjajnë fëmijëve që qëndrojnë në shesh. Një grup i thotë tjetrit duke thirrur: «Ne u ramë për ju fyeje e ju nuk kërcyjet; bëmë gjëmë e ju nuk vajtuat!» ³³Erdhi Gjon Pagëzori: ai agjëroi e nuk piu verë, dhe ju thatë: «Është i çmendur!» ³⁴Erdhi Biri i njeriut: ai hëngri e piu, dhe ju thatë: «Shiko këtë njeri! Është grykës dhe pijanec, shok i tagrambledhësve dhe i të flakurve nga shoqëria!» ³⁵Por urtësia (e Zotit) vërtetohet nga pasojat e veta."

Dashuria në veprim: 4) gruaja e penduar

³⁶Njëri nga farisenjtë iu lut Jezusit që të shkonte tek ai për darkë. Ai hyri në shtëpinë e tij dhe u ul pranë tryezës. ³⁷Në atë qytet banonte një grua që ishte e njohur për jetën e saj të shthurur. Kur mori vesh që Jezusi ishte në shtëpinë e fariseut, ajo solli me vete një enë alabastrit me parfum. ³⁸Iu afrua Jezusit nga prapa duke qarë, dhe lotët i ranë atij te këmbët. Prandaj ajo ia fshiu këmbët me flokët e kokës, ia puthi dhe ia derdhi parfumin në këmbë.

³⁹Kur fariseu që kishte ftuar Jezusin, e pa këtë, tha me vete: «Po të ishte ky profet, do ta dinte se kush e çfarë gruaje është ajo që po e prek; do ta dinte se ajo është prostitutë.» ⁴⁰Jezusi mori fjalën dhe tha: «Simon, kam diçka për të të thënë.» «Thuaje mësues!» – tha ai.

⁴¹«Dy njerëz i kishin dikujt borxh. Njëri i kishte borxh pesëqind monedha argjendi, kurse tjetri pesëdhjetë. ⁴²Ngaqë asnjëri prej tyre nuk kishte se me çfarë t'ia kthente borxhin, huadhënësi ua fali borxhet të dyve. Tregomë tani se cili nga ata do të jetë më mirënjohës?» ⁴³Simoni iu përgjigj: «Mendoj se ai që i kishte më shumë borxh.» Jezusi i tha: «Ke të drejtë.» ⁴⁴Pastaj tregoi me gisht gruan dhe i tha Simonit: «Shikoje atë grua! Erdha në shtëpinë tënde, por ti nuk më solle ujë për të larë këmbët, kurse ajo m'i lau këmbët me lotët e saj dhe m'i fshiu me flokët e saj. ⁴⁵Ti nuk më përshëndete me puthje, kurse ajo, qysh kur hyra, nuk pushoi së puthuri këmbët e mia. ⁴⁶Ti nuk ma leve kokën me vaj, kurse ajo m'i lau këmbët me parfum. ⁴⁷Prandaj po të them se borxhi i saj i madh u fal: kjo tregohet nga mirënjohja e madhe që ajo ka treguar ndaj meje. Atij që i është falur pak, tregon më pak mirënjohje.»

⁴⁸Pastaj Jezusi i tha gruas: «Të janë falur mëkatet.» ⁴⁹Mysafirët e tjerë pyetën njëri-tjetrin: «Kush është ky që fal edhe mëkatet?» ⁵⁰Por Jezusi i tha gruas: «Të shpëtoi besimi yt. Shko në paqe!»

Shërbimi gjatë udhëtimit: 1) përkrahësit

8Më pas, në çdo vend ku shkonte, në qytete dhe fshatra, Jezusi predikonte Lajmin e mirë se Perëndia po ngrinte tashmë mbretërinë e tij. Me të shkuan edhe dymbëdhjetë nxënësit. ²Përveç këtyre, i shkonin pas edhe disa gra që ishin shëruar nga shpirtrat e këqij dhe nga sëmundjet; ato ishin Maria nga Magdala, nga e cila ai kishte dëbuar shtatë shpirtra të këqij; ³Johana, gruaja e Kuzës, administratorit të Herod Antipës; Shoshana dhe shumë të tjera. Ato të gjitha kujdeseshin me anë të pasurisë së tyre për jetesën e Jezusit dhe të nxënësve të tij.

Shërbimi gjatë udhëtimit: 2) nxitja dhe paralajmërimi

(Mt. 13.1-9; Mk 4.1-9)

⁴Njerëzit vinin te Jezusi nga të gjitha qytetet; kur u mblodh turma e madhe, ai u tregoi këtë shëmbëlltëri: ⁵«Një fshatar doli në fushë për të mbjellë farën. Ndërsa po mbillte, disa kokrra ranë pranë rrugës, ku u shkelën dhe i çukitën zogjtë. ⁶Disa kokrra ranë në zallinë dhe kur mbinë, u thanë, sepse nuk kishte lagështi. ⁷Disa ranë në ferra, por ferrat u rritën bashkë me to dhe ua zunë frymën. ⁸Disa ranë në tokë të mirë; gruri mbiu dhe lëshoi kallinj, secili njëqind kokrra.» Jezusi përfundoi duke thënë: «Kush mund të dëgjojë, të dëgjojë mirë.»

⁹Nxënësit e Jezusit e pyetën se çfarë nënkuptonte kjo shëmbëlltëri. ¹⁰Jezusi iu përgjigj:

«Perëndia ju tregon juve se si e ngre mbretërinë e tij në botë, kurse të tjerëve kjo u jepet vetëm me shëmbëlltyra. Ata do të shikojnë, por nuk do të shohin; do të dëgjojnë, por nuk do të kuptojnë. ¹¹Kuptimi i shëmbëlltyrës është si vijon; fara simbolizon fjalën e Perëndisë. ¹²Kokrrat që ranë pranë rrugës, janë ata që e dëgjojnë fjalën, por pastaj vjen djalli dhe e shkëput nga zemrat e tyre, që ata të mos besojnë e të mos shpëtojnë. ¹³Kokrrat që ranë në zallinë, janë ata që e dëgjojnë fjalën dhe e pranojnë atë me gëzim. Por kjo nuk ngulitet thellë në ta; ata besojnë vetëm për një periudhë, por kur vjen koha e sprovës, heqin dorë nga feja. ¹⁴Kokrrat që ranë në ferra, janë ata që e dëgjojnë fjalën, por shqetësimet, pasuria dhe kënaqësia e kësaj jete ua zënë frymën, dhe ata nuk japin kurrë fryt të pjekur. ¹⁵Kokrrat që ranë në tokë të mirë, janë ata që e dëgjojnë fjalën, e zbatojnë atë me zemër të mirë e të bindur dhe japin fryt për shkak të qëndrueshmërisë së tyre.

¹⁶Askush nuk ndez një kandil për ta mbuluar me tas dhe për ta vënë nën shtrat, por e vendos atë në vend të lartë, që ata që hyjnë ta shohin dritën. ¹⁷Kështu, gjithçka që është ende e fshehur, do të dalë në dritë, dhe ajo që është ende e pakuptueshme, do të kuptohet dhe do të shpallet hapur. ¹⁸Pra, kujdes që të dëgjoni me vëmendje; sepse kush ka shumë, atij do t'i jepet edhe më, dhe kush ka pak, atij do t'i merret edhe ajo pakicë që ka.»

¹⁹Nëna e Jezusit dhe vëllezërit e tij donin të flitnin me të, por nuk arritën t'i afroreshin për shkak të turmës. ²⁰Dikush i tha Jezusit: «Nëna dhe vëllezërit e tu ndodhen jashtë dhe duan të të shohin.» ²¹Por Jezusi u tha të gjithëve: «Nëna ime dhe vëllezërit e mi janë ata që dëgjojnë fjalën e Perëndisë dhe e vënë atë në jetë.»

Shërbimi gjatë udhëtimit: 3) pushtet mbi furtunën dhe djajtë

(Mt. 8.23-27; Mk 4.35-41)

²²Një ditë Jezusi hipi në barkë bashkë me nxënësit e tij dhe u tha atyre: «Të kalojmë në bregun tjetër të liqenit!» Ata u nisën. ²³Gjatë lundrimit Jezusin e zuri gjumi. Papritur në liqen filloi një shtrëngatë, dhe barka zuri të mbushej me ujë; ata ishin në rrezik të madh. ²⁴Nxënësit iu afruan Jezusit, e zgjuan dhe i thanë: «Mësues, Mësues, po fundosemi!» Jezusi u ngrit dhe qortoi erën dhe valët e ujit – ato pushuan dhe u bë qetësi e madhe. ²⁵Pastaj u tha nxënësve: «Ku është besimi juaj?» Por ata, të frikësuar dhe të çuditur, i thanë njëri-tjetrit: «Kush është ky? Ai u jep urdhër erërave dhe ujit, dhe ato e dëgjojnë!»

²⁶Jezusi dhe nxënësit e tij lundruan më tutje dhe arritën në krahinë e Gerasës, e cila gjendet në bregun tjetër përballë Galileesë. ²⁷Sapo zbriti në breg, Jezusit i doli përpara nga qyteti një njeri që ishte pushtuar nga shpirta të këqij. Për shumë kohë ky njeri nuk kishte veshur rroba; nuk rrinte në shtëpi, por e kalonte kohën në varret e hapura në shkëmb. ²⁸Kur e pa Jezusin, bërtiti, ra përmbys para tij dhe i tha me zë të lartë: «O Jezus, Biri i Perëndisë më të lartë, çfarë ke me mua? Po të lutem, mos më mundo!» ²⁹Ai u shpreh kështu, sepse Jezusi e kishte urdhëruar shpirtin e keq të dilte nga ai. Kishte kohë që shpirti e kishte pushtuar njeriun. Megjithëse e ruanin si një të burgosur, duke i vënë pranga në duar e në këmbë, ai i këpuste prangat dhe djalli e dëbonte në vend të pabanuar. ³⁰Jezusi e pyeti: «Si të quajnë?» «Legjion», – iu përgjigj ai.

Ai u shpreh kështu, sepse në të kishin hyrë shumë shpirta të këqij. ³¹Djajtë i luteshin atij të mos i urdhëronte të shkonin në greminë.

³²Aty pranë, në shpatin e kodrës, po kulloste një tufë derrash. Prandaj shpirtat e këqij iu lutën Jezusit që t'i lejonte të hynin te derrat, dhe ai i lejoi. ³³Ata dolën nga njeriu dhe hynë te derrat. E tërë tufa e derrave vrapoi tatëpjetë shpatit të kodrës drejt e në liqen dhe u mbyt.

³⁴Kur panë se ç'kishte ndodhur, rojtarët e derrave ua mbathën këmbëve dhe e hapën lajmin në qytete dhe fshatra.

³⁵Njerëzit dolën të shikonin se ç'kishte ndodhur dhe, kur shkuan te Jezusi, e gjetën njeriun nga i cili kishin dalë djajtë, ulur afër këmbëve të Jezusit, të veshur e me mendje të shëndoshë, dhe të gjithë i zuri frika. ³⁶Ata që e kishin parë këtë, u treguan njerëzve se si ishte shëruar i pushtuari nga djalli. ³⁷Pastaj të gjithë njerëzit e kësaj krahine iu lutën Jezusit të largohej prej tyre, sepse ishin trembur shumë. Prandaj Jezusi hipi në barkë për t'u nisur. ³⁸Njeriu nga i cili kishin dalë djajtë, iu lut Jezusit që

të shkonte me të, por Jezusi e nisi duke i thënë: ³⁹«Kthehu në shtëpinë tënde dhe trego gjithçka që bëri Perëndia për ty!» Dhe njeriu shkoi nëpër tërë qytetin duke treguar se ç'kishte bërë Jezusi për të.

Shërbimi gjatë udhëtimit: 4) pushtet mbi sëmundjen dhe vdekjen

(Mt. 9.18-26; Mk 5.21-43)

⁴⁰Kur Jezusi u kthye në bregun tjetër të liqenit, njerëzit e pranuan me gëzim, sepse të gjithë po e pritnin. ⁴¹Pastaj erdhi një burrë me emrin Jair, i cili ishte kryetar i sinagogës. Ai ra përmbys para këmbëve të Jezusit dhe iu lut të hynte në shtëpinë e tij, ⁴²sepse bija e tij e vetme, rreth dymbëdhjetë vjeç, ishte në prag të vdekjes. Gjatë rrugës njerëzit e shtynin Jezusin nga të gjitha anët. ⁴³Mes tyre ishte një grua që vuante nga hemorragjia për dymbëdhjetë vjet me radhë; ajo kishte harxhuar tërë pasurinë e saj nëpër mjekë, por asnjëri prej tyre nuk kishte qenë në gjendje ta shëronte. ⁴⁴Ajo iu afrua Jezusit nga prapa, i preku kindin e petkut dhe hemorragjia i pushoi menjëherë. ⁴⁵Jezusi pyeti: «Kush më preku?» Meqë të gjithë e mohuan, Pjetri i tha: «Mësues, rreth teje ka shumë njerëz dhe të shtynjë.» ⁴⁶Por Jezusi tha: «Dikush më preku, sepse ndjeva fuqinë që doli prej meje.» ⁴⁷Kur pa se e kishin vënë re, gruaja shkoi duke u dridhur dhe ra përmbys para këmbëve të Jezusit. Atje, para të gjithëve, ajo i tregoi pse e kishte prekur dhe se si ishte shëruar menjëherë. ⁴⁸Jezusi i tha: «O grua, të shëroi besimi yt. Shko në paqe!» ⁴⁹Kur Jezusi po thoshte këto fjalë, erdhi dikush nga shtëpia e kryetarit të sinagogës dhe i tha Jairit: «Bija jote vdiq. Mos e shqetëso më Mësuesin!» ⁵⁰Por Jezusi e dëgjoji këtë dhe i tha Jairit: «Mos ki frikë! Vetëm vazhdo të besosh dhe ajo do të shërohet!» ⁵¹Kur erdhi në shtëpi, nuk lejoi asnjëri të hynte brenda, përveç Pjetrit, Jakobit dhe Gjonit, si dhe babait me nënën e vajzës. ⁵²Të gjithë të pranishmit po qanin dhe po vajtonin vdekjen e vajzës. Jezusi u tha: «Mos qani, sepse fëmija nuk ka vdekur, por po fle!» ⁵³Ata të gjithë u tallën me të, sepse e dinin që ajo kishte vdekur. ⁵⁴Jezusi e mori për dore dhe i tha: «O vajzë, çohu!» ⁵⁵Shpirti iu kthye dhe ajo u ngrit menjëherë. Jezusi urdhëroi që t'i jepnin të hante. ⁵⁶Prindërit e saj nuk ishin më në vete nga habia, por Jezusi i urdhëroi të mos i tregonin askujt se ç'kishte ndodhur.

Jezusi dhe nxënësit e tij: 1) misioni

(Mt. 10.5-15; Mk 6.7-13)

9 Jezusi i thirri të dymbëdhjetë nxënësit dhe u dha fuqi e pushtet për të dëbuar të gjithë djajtë dhe për të shëruar të sëmurët. ²Pastaj ai i dërgoi ata me këtë detyrë: «Shpallni se njerëzit tani mund të hyjnë në mbretërinë e Perëndisë! Shëroni të sëmurët! ³Mos merrni asgjë për udhëtim: as shkop, as trastë, as ushqim, as të holla dhe as këmisha për t'u ndërruar. ⁴Sa herë që t'ju presin mirë, rri në atë shtëpi gjatë gjithë qëndrimit tuaj në atë qytet; ⁵sa herë që nuk ju pranojnë, dilni nga ai qytet dhe shkundni pluhurin nga këmbët, si paralajmërim për ta!» ⁶Nxënësit u nisën dhe shkuan nëpër fshatra duke predikuar lajmin e mirë dhe duke shëruar gjithkund. ⁷Herod Antipa, sundimtar i Galileës, dëgjoji për gjithçka që kishte ndodhur. U hutua, sepse disa thoshin se Gjoni ishte ringjallur. ⁸Të tjerë thoshin se ishte shfaqur Elija, kurse disa të tjerë thoshin se ishte ringjallur njëri prej profetëve të lashtë. ⁹Herodi tha: «Gjonit ia preva kokën; por kush është ky për të cilin po dëgjoj këto gjëra?» Dhe kërkoi rastin ta shihte Jezusin.

Jezusi dhe nxënësit e tij: 2) banketi i ndarjes

(Mt. 14.13-21; Mk 6.30-44; Gjn 6.1-14)

¹⁰Apostujt u kthyen dhe i treguan Jezusit gjithçka që kishin bërë. Ai i mori me vete e ata shkuan afër një qyteti me emrin Bet-Caida. ¹¹Kur e mori vesh këtë, turma e njerëzve i shkoi pas. Ai i pranoi dhe u foli për mbretërinë e Perëndisë, e shëroi ata që kishin nevojë për shërim. ¹²Kur ra muzgu, erdhën dymbëdhjetë nxënësit dhe i thanë: «Lëri njerëzit të shkojnë në fshatrat dhe fërmat përreth për të gjetur strehë dhe ushqim, sepse këtu jemi në vend të humbur!» ¹³«Jepuni ju të hanë!» – u tha Jezusi. «Kemi vetëm pesë bukë dhe dy peshq», – iu përgjigjën ata. – «A të shkojmë e të blejmë ushqim për gjithë këtë turmë?»

¹⁴(Ishin rreth pesë mijë burra). Jezusi u tha nxënësve: «Ulini njerëzit në grupe nga pesëdhjetë veta!» ¹⁵Pasi nxënësit i ndanë, ata u ulën të gjithë. ¹⁶Jezusi i mori pesë bukë dhe dy peshqit, ngriti sytë në qiell, tha lutjen e falënderimit, i ndau dhe ua dha nxënësve për t'ia vënë popullit përpara. ¹⁷Të gjithë hëngrën sa u ngopën dhe nxënësit e mblodhën tepricën e copave të bukës në dymbëdhjetë shporta.

Jezusi dhe nxënësit e tij: 3) hija e kryqit

(Mt. 16.13-19; Mk 8.27-29)

¹⁸Një ditë, kur Jezusi po i lutej Zotit vetëm, iu afruan nxënësit. Ai i pyeti: «Ç'mendojnë njerëzit për mua?» ¹⁹«Disa thonë se je Gjon Pagëzori» – iu përgjigjën ata. «Të tjerë thonë se je Elija, kurse disa të tjerë thonë se je njëri prej profetëve të lashtë që është ringjallur.» ²⁰«Po ju, – u tha, – për kë më mbani?» Simon Pjetri iu përgjigj: «Ti je Mesia i Perëndisë!»

²¹Pastaj Jezusi i urdhëroi rreptësisht të mos i tregonin askujt për këtë. ²²«Sepse, – vazhdoi ai, – Biri i njeriut duhet të vuajë shumë. Anëtarët e Këshillit të lartë, kryepriфтërinjtë dhe mësuesit e Ligjit nuk do ta pranojnë (si Mesia). Ata do ta vrasin, por ditën e tretë ai do të ringjallet.»

²³Pastaj u tha të gjithëve: «Në qoftë se ndokush dëshiron të bëhet nxënësi im, ai duhet të mohojë vetveten dhe dëshirat e tij egoiste, të marrë çdo ditë kryqin e vet dhe të më ndjekë mua! ²⁴Në të vërtetë, kush dëshiron të shpëtojë jetën e vet, do ta humbasë atë, dhe kush e humbet jetën e vet për shkakun tim, do ta shpëtojë atë. ²⁵Çfarë vlere ka për njeriun në qoftë se fiton tërë botën, kurse jetën e vet e humbet ose mundet nga armiku? ²⁶Kur të vij në madhësinë time qiellore dhe në madhësinë e Atit dhe të engjëjve të shenjtë, unë, Biri i njeriut, nuk do të ndërhyj për askënd (para Gjyqit) që nuk ka ndërhyrë për mua dhe për fjalët e mia. ²⁷Ju siguroj se këtu janë disa që nuk do të vdesin pa parë mbretërinë e Perëndisë.»

Jezusi dhe nxënësit e tij: 4) shpjegimi i kthimit të tij

(Mt. 17.1-8; Mk 9.2-8)

²⁸Afërsisht një javë pasi i kishte thënë këto fjalë, Jezusi mori me vete Pjetrin, Gjonin dhe Jakobin dhe u ngjit në mal për t'iu lutur Zotit. ²⁹Ndërsa po lutej, iu shndërrua fytyra, dhe rrobat iu bënë të bardha e të shndritshme si vetëtimat. ³⁰Papritur atje u paraqitën dy njerëz duke biseduar me të. ³¹Ata ishin Moisiu dhe Elija të cilët u dukën në ndriçimin qiellor dhe folën me të për planin e Atit që duhej të realizohej në Jerusalem me anë të vdekjes së Jezusit.

³²Pjetri dhe shokët e tij po flinin, por u zgjuan dhe panë madhësinë qiellore të Jezusit dhe të dy burrat që qëndronin bashkë me të. ³³Kur ata po ndaheshin nga Jezusi, Pjetri, pa ditur se çfarë fliste, i tha Jezusit: «Mësues, është mirë të rrimë këtu! Do të ngremë tri çadra; një për ty, një për Moisiun dhe një për Elijën.»

³⁴Kur po thoshte këto fjalë, doli një re dhe i mbuloi me hijen e saj. Kur i mbuloi reja, nxënësit u frikësuan. ³⁵Nga reja erdhi një zë: «Ky është Biri im, i Zgjedhuri im! Atë dëgjoni!»

³⁶Menjëherë pasi pushoi zëri, Jezusi mbeti vetëm. Nxënësit mbajtën gjithçka për vete dhe atëherë nuk i treguan askujt për atë që kishin parë.

Jezusi dhe nxënësit e tij: 5) qortimet dhe paralajmërimet

(Mt. 17.14-18; Mk 9.14-27)

³⁷Të nesërmen, kur Jezusi zbriti nga mali bashkë me tre nxënësit, i doli përpara një turmë e madhe. ³⁸Një burrë nga turma bërtiti: «Mësues, të lutem, eja ta shohësh birin tim të vetëm! ³⁹E kap një shpirt i keq dhe ai menjëherë fillon të bërtasë. Shpirti e mbërthen në spazmë dhe i del shkumë nga goja. Shkëputet ngadalë nga ai, por kur e lëshon, e lë të dërrmuar. ⁴⁰I kam lutur nxënësit e tu që ta dëbojnë shpirtin e keq, por ata nuk mundën.»

⁴¹Jezusi u përgjigj: «O brez i mbrapshtë! Ju nuk keni besim te Zoti. Gjer kur duhet të rri ndër ju? Gjer kur duhet t'ju duroj?» Pastaj i tha njeriut: «Sille këtu djalin!»

⁴²Djaloshi sapo vinte te Jezusi, kur djalli e rrëzoi përtokë dhe e mbërtheu në spazmë. Jezusi i dha urdhër shpirtit të keq të ikte, e shëroi djalin dhe ia ktheu të atit. ⁴³Të gjithë u çuditën për fuqinë e madhe të Perëndisë.

Ndërsa po habiteshin të gjithë për gjithçka që po bënte Jezusi, ai u tha nxënësve:

⁴⁴«Mos harroni se ç'ju kam thënë: Biri i njeriut do t'i dorëzohet pushtetit të njerëzve.»
⁴⁵Por nxënësit nuk e dinin se çfarë do të thoshte kjo. Për ata kjo ishte e fshehtë, kështu që nuk mund ta kuptonin dhe kishin frikë ta pyesin për kuptimin e saj.
⁴⁶Nxënësit hynë në diskutim se cili prej tyre ishte më i madhi. ⁴⁷Jezusi e dinte se ç'mendonin. Zuri për dore një fëmijë, e vendosi pranë tij ⁴⁸dhe u tha: «Kush e pranon këtë fëmijë në emrin tim, më pranon mua. Kush më pranon mua, pranon Atë që më dërgoi. Prandaj kush është më i vogli ndër ju, është vërtet i madh.»
⁴⁹Pastaj e mori fjalën Gjoni: «Mësues, pamë një njeri që i dëbonte djajtë në emrin tënd dhe ne kërkua ta ndalonim, sepse nuk na takon neve.» ⁵⁰«Mos e ndaloni!» – u tha Jezusi. – «Kush nuk është kundër jush, është me ju.»

Nxënësit e vërtetë të Jezusit: 1) udhëtimet nëpër Samari

⁵¹Kur po afrohej koha e caktuar që Jezusi të ngrihej në qiell, ai u nis me vendosmëri për në Jerusalem. ⁵²Dërgoi përpara lajmëtarët e tij. Ata hynë në një fshat të Samarisë për të kërkuar strehë për atë. ⁵³Por banorët e fshatit nuk deshën ta pranonin, sepse ishte e qartë që ai ishte rrugës për në Jerusalem. ⁵⁴Kur e dëgjjuan këtë, Jakobi dhe Gjoni i thanë Jezusit: «Zot, a të urdhërojmë që të zbresë nga qielli zjarri dhe t'i shkatërrojë këta njerëz?» ⁵⁵Por Jezusi u kthye nga ata dhe i qortoi. ⁵⁶Kështu, Jezusi dhe nxënësit shkuan në një fshat tjetër.
⁵⁷Gjatë udhëtimit dikush i tha Jezusit: «Unë jam gati të vij pas teje kudo që të shkosh.»
⁵⁸Por Jezusi i tha: «Dhelprat kanë strofkat e tyre dhe zogjtë çerdhet e tyre, kurse Biri i njeriut nuk ka ku të shtrihet për të pushuar.»
⁵⁹Ndërsa një tjetri i tha: «Eja pas meje!» Por ky iu përgjigj: «Më lejo, o Zot, të shkoj të varros më parë atin.» ⁶⁰«Lëri të vdekurit të varrosin të vdekurit e tyre». – iu përgjigj Jezusi. – «Ti duhet të merresh me shpalljen e lajmit për mbretërinë e Perëndisë.»
⁶¹Edhe një tjetër i tha: «Unë do të vij pas teje, o Zot, por më lejo të ndahem më parë me familjen time.» ⁶²Jezusi i tha: «Kush fillon të lërojë tokën dhe e mban shikimin prapa, është i padobishëm për punën e mbretërisë së Perëndisë.»

Nxënësit e vërtetë të Jezusit: 2) shtatëdhjetë dishepujt

10 Pas kësaj Zoti emëroi shtatëdhjetë nxënës të tjerë dhe i dërgoi ata dy nga dy përpara tij në çdo qytet dhe vend ku do të shkonte vetë. ²«Këtu ka të korra të mëdha për të mbledhur, – u tha, – por nuk ka mjaft punëtorë. Lutjuni, pra, Zotit, pronarit të të korrave, që të dërgojë punëtorë për t'i mbledhur. ³Shkoni! Ja, unë po ju dërgoj si qengja mes ujëve. ⁴Mos merrni me vete kuletë, as trastë me ushqim, as sandale! Mos ndaloni në rrugë për t'u përsëndetur!»
⁵«Sa herë që të hyni në një shtëpi, thoni më parë: «Paqja e Zotit qoftë me këtë shtëpi!»
⁶Në qoftë se aty është ndokush i gatshëm që ta pranojë këtë paqe, dëshira juaj do të plotësohet. Përndryshe, do të mbetet pa ndikim. ⁷Hani dhe pini çfarë t'ju vënë përpara, sepse kush punon, meriton pagën e tij. Rrini në këtë shtëpi dhe mos e ndërtoni vazhdimisht banesën.
⁸Sa herë që të hyni në një qytet dhe t'ju pranojnë në shtëpi, hani çfarë t'ju vënë përpara. ⁹Shëroni të sëmurët në atë qytet dhe thuajuni njerëzve: «U afrua mbretëria e Perëndisë!» ¹⁰Por sa herë që të hyni në një qytet dhe nuk ju presin mirë, dilni në rrugë dhe thuajuni: ¹¹«Edhe pluhurin e qytetit tuaj po e shkundim nga këmbët dhe po jua lëmë juve. Por ta dini këtë: U afrua mbretëria e Perëndisë!» ¹²Po ju them se Ditën e Gjyqit banorët e Sodomit do ta kenë pasur më të lehtë se ai qytet!»
¹³«Mjerë ti, Korazin! Mjerë ti, Bet-Caidë! Po të ishin bërë në Tir dhe në Sidon ato mrekulli që u bënë midis jush, banorët e tyre do të ishin veshur prej kohësh me thes dhe do të ishin shtrirë në hi (në shenjë pendimi). ¹⁴Ditën e Gjyqit, Zoti do të tregojë më shumë mëshirë për Tirin dhe për Sidonin sesa për ju. ¹⁵Ej ti, Kafarnaum, a mendon se do të lartësohesh në qiell? Jo, ti do të rrëzohesh në ferr!» ♦♦
¹⁶Jezusi u tha nxënësve të tij: «Kushdo që ju dëgjon ju, më dëgjon mua; kushdo që ju kundërshton ju, më kundërshton mua; dhe kushdo që më kundërshton mua, kundërshton Atë që më ka dërguar.»
¹⁷Të shtatëdhjetët u kthyen (nga vendet ku ai i kishte dërguar) dhe raportuan me gëzim të madh si vijon: «Zot, na dëgjuan edhe shpirtrat e këqij kur u dhamë urdhër në emrin tënd.» ¹⁸Jezusi u përgjigj: «Pashë se si Satani ra si vetëtimë nga qielli. ¹⁹Ja, ju kam

dhënë pushtet që të dërrmoni pa frikë gjarpërinjtë e akrepat, dhe të asgjësoni tërë pushtetin e Satanit. Asgjë nuk mund t'ju dëmtojë. ²⁰Megjithatë, mos u gëzoni se ju nënshtrohen shpirtrat, por gëzohuni se emrat tuaj janë shkruar në qiell!»

♦ d.m.th. (mbretëria) e qiellit tani është në dorën tuaj ♦♦ fjj. në botën e të vdekurve. Aludim i mundur për masakrimin nga romakët në kohën e kryengritjes më 66-70.

Nxënësit e vërtetë të Jezusit: 3) njohja e Zotit

(Mt. 11.25-27; 13.16-17)

²¹Pastaj Jezusi u mbush me gëzim nga Shpirti i shenjtë dhe tha: «Të falënderoj, o Atë, Zoti i qiellit dhe i tokës, se u ke treguar të paditurve ato që u ke fshehur të diturve dhe të mençurve. Mirë, o Atë, sepse kështu ka qenë dëshira jote. ²²Im Atë më ka dhënë fuqi të plotë. Vetëm Ati është në marrëdhënie atërore me Birin, dhe vetëm Biri dhe ata që ai dëshiron t'i njohë me Atin, janë në marrëdhënie birnore me Të.»

²³Pastaj Jezusi u kthye nga nxënësit dhe u tha atyre veças: «Duhet të gëzoheni për të gjitha këto që po përjetoni! ²⁴Po ju them se shumë profetë dhe mbretër kanë dëshiruar t'i shihnin ato që po shihni ju, por nuk i kanë parë; të dëgjonin ato që po dëgjonin ju, por nuk i kanë dëgjuar.»

Nxënësit e vërtetë të Jezusit: 4) pyetja e mësuesit të Ligjit

²⁵Pastaj një mësues i Ligjit iu afrua Jezusit dhe e pyeti me qëllim që ta vinte në provë: «Mësues, ç'duhet të bëj unë për të fituar jetën e përjetshme?» ²⁶Jezusi iu përgjigj: «Çfarë është shkruar në Ligj? Çfarë thuhet atje?» ²⁷Ai iu përgjigj: «*Duajë Zotin, Perëndinë tënd, me gjithë zemrën, me gjithë forcën dhe mendjen tënde! dhe Duajë të afërmin tënd si vetveten!*» ²⁸Jezusi iu përgjigj: «U përgjigje drejt! Vepro kështu, dhe do të të shkojë mbarë!»

²⁹Por mësuesi i Ligjit, duke mos dëshiruar të turpërohej, e pyeti Jezusin: «Kush, pra, është i afërmi im?» ³⁰Jezusi filloi të tregonte: «Një burrë po zbriste nga Jerusalemi në Jeriho. Rrugës e sulmuan kusarët. Ata i morën gjithçka, e dërrmuan dhe e lanë gjysmë të vdekur. ³¹Në të njëjtën rrugë po udhëtonte rastësisht një prift. Kur e pa burrin të shtrirë, iu shmang dhe vazhdoi rrugën. ³²Ashtu bëri edhe një levit: e pa, iu shmang dhe vazhdoi rrugën. ³³Në fund erdhi një samarian. Kur e pa të sulmuarin, i erdhi keq për të. ³⁴Iu afrua, ia lau plagët me vaj e me verë dhe ia lidhi. Pastaj e vuri mbi kafshën e tij, e shpuri në një bujtinë, ku u kujdes për të. ³⁵Të nesërmen i dha bujtinarit dy monedha argjendi dhe i tha: «Kujdesu për të. Në qoftë se ai shpenzon më tepër, do ta paguaj kur të kthehem.»

³⁶Jezusi përfundoi duke thënë: «Si mendon ti? Cili nga këta të tre të duket se u bë i afërmi i atij që ra në duart e kusarëve?» ³⁷Mësuesi i Ligjit iu përgjigj: «Ai që e ndihmoi.» Jezusi i tha: «Shko, pra, edhe ti e vepro ashtu!»

Nxënësit e vërtetë të Jezusit: 5) rreziku nga vetëkujdesi

³⁸Ndërsa po shkonte më tutje, Jezusi me nxënësit e tij hyri në një fshat ku e pranoi në shtëpinë e saj një grua e quajtur Marta. ³⁹Ajo kishte një motër me emrin Mari, e cila u ul afër këmbëve të Zotit për ta dëgjuar. ⁴⁰Marta ishte shumë e zënë me përgatitjen e gjellës, prandaj iu afrua Jezusit dhe i tha: «Zot, a nuk po shqetësohesh aspak për mua, që motra më la të gjitha punët? Thuaji, atëherë, asaj të më ndihmojë!» ⁴¹«Martë, moj Martë!» – iu përgjigj Zoti. – «Ti shqetësohesh e mërzitësh për shumë gjëra, ⁴²por vetëm një gjë është e domosdoshme. Maria zgjodhi gjënë e domosdoshme dhe kjo nuk duhet t'i merret.»

Nxënësit e vërtetë të Jezusit: 6) lutja

(Mt. 6.9-13; 7.7-11)

I Një ditë Jezusi ishte veçuar për t'iu lutur Zotit. Pasi mbaroi, një nxënës i tij iu lut: «Zot, na mëso të lutemi, siç i mësoi Gjoni nxënësit e tij.» ²«Kur të luteni, – u tha ai, – thoni: O Atë, të nderofshin të gjithë njerëzit! Ardhhtë mbretëria jote! ³Na jep sot bukën tonë të përditshme! ⁴Na i fal mëkatet tona, sepse edhe ne ua falim fajtorëve tanë! Dhe mos na lejo të biem në tundim!»

⁵Pastaj Jezusi u tha nxënësve të tij: «Të hamendësojmë se një nga ju ka një të afërt që shkon tek ai në mesnatë dhe i thotë: «Mik, më jep tri bukë hua, ⁶sepse më erdhi një i

afërt nga udhëtimi dhe nuk kam se çfarë t'i vë përpara!» ⁷E të hamendësojmë se i afërmi i përgjigjet nga brenda: «Mos më shqetëso tani, dyert janë tashmë të mbyllura dhe fëmijët janë në shtrat me mua; prandaj nuk mund të ngrihem për të të dhënë bukë.» ⁸Po atëherë? Po ju them: Edhe në qoftë se nuk ngrihet pavarësisht se e ka të afërt, ai sigurisht do të ngrihet dhe do t'i japë gjithçka që i duhet, sepse të afërmit nuk i vjen turp të vazhdojë t'i lutet.

⁹Prandaj po ju them: Lutuni (me këmbëngulje) dhe do të merrni (nga Zoti)! Kërkoni dhe do të gjeni! Trokitni dhe do t'ju hapen dyert! ¹⁰Në të vërtetë, kush lutet, merr; kush kërkon, gjen; e dera i hapet atij që troket. ¹¹Cili prind do t'i jepte birit të tij një gjarpër, në qoftë se ai do t'i lutej për peshk? ¹²Ose një akrep, në qoftë se ai do t'i lutej për vezë? ¹³Pra, sado të këqij që të jeni, ju dini t'u jepni fëmijëve atë që u bën mirë, dhe vërtet ua jepni. Aq më tepër që Ati qiellor do t'u japë Shpirtin e tij atyre që ia kërkojnë atë!"

Jezusi dhe kundërshtarët e tij: 1) dy mbretëri

(Mt. 12.22-30; Mk 3.20-27)

¹⁴Jezusi po dëbonte një shpirt të keq që e pengonte dikë të fliste. Kur u çlirua nga shpirti i keq, memeci foli. Turma u habit, ¹⁵por disa thanë: «Mund t'i dëbojë shpirtrat e këqij, sepse i ka dhënë pushtet më i madhi i të gjithë shpirtrave të këqij. ♦ »

¹⁶Të tjerët kërkuan ta vinin Jezusin në provë; kërkuan nga ai si dëshmi një shenjë nga qielli. ¹⁷Por Jezusi i dinte mendimet e tyre dhe u tha: "Çdo shtet, sundimtarët e të cilit grinden me njëri-tjetrin, do të rrënohet. ¹⁸Në qoftë se Satani lufton kundër vetvetes, sundimi i tij nuk mund të qëndrojë. Në qoftë se unë i dëboj shpirtrat e këqij sepse jam në aleancë me Satanin, siç pretendoni ju, kush ua jep njerëzve tuaj pushtetin për t'i dëbuar ata? ¹⁹Tuajt vërtetojnë se ju keni gabim. ²⁰Jo, në fakt unë i dëboj shpirtrat e këqij me pushtetin e Perëndisë, e kjo vërteton se midis jush ka ardhur mbretëria e Tij. ²¹Përderisa trimi e ruan pallatin e tij i armatosur mirë, pasuria e tij është e sigurt. ²²Por kur e sulmon një më i fortë se ai vetë dhe e mund, ia merr armët në të cilat shpresonte, dhe e ndan të gjithë pasurinë e tij. ²³Kush nuk është në anën time, është kundër meje; dhe kush nuk më ndihmon të mbledh, shpërndan.

²⁴Kur një shpirt i keq del nga një njeri, ai shkon nëpër vende të shkreta duke kërkuar një vend ku mund të pushojë. Në qoftë se nuk mund ta gjejë, thotë me vete: «Do të kthehem në shtëpinë time, nga e cila dola.» ²⁵Prandaj kthehet dhe e gjen shtëpinë të pastuar dhe të rregulluar. ²⁶Pastaj shkon e merr me vete shtatë shpirtra të tjerë, më të këqij se vetja, dhe ata hyjnë e banojnë atje. Kështu, gjendja e fundit e këtij njeriu bëhet më e keqe se e para."

♦ fjj. Baal-zevuv (Princ Baal). d.m.th. Satani.

Jezusi dhe kundërshtarët e tij: 2) brezi i pabesë

(Mt. 12.38-42; Mt. 5.15; 6.22-23)

²⁷Pasi Jezusi kishte thënë këtë, një grua bërtiti nga turma: «Lum nëna që të ka lindur dhe të ka dhënë gjil!» ²⁸Por Jezusi iu përgjigj: «Thuaj më mirë: Lum ata që dëgjojnë fjalën e Perëndisë dhe e zbatojnë atë!»

²⁹Ndërsa turma vinte duke u shtuar, Jezusi vazhdoi: «Ky brez është brez i keq. Ai kërkon një shenjë nga Zoti si dëshmi, por e vetmja shenjë që do t'i jepet, i përgjigjet asaj që i ndodhi profetit Jona. ³⁰Ashtu siç u bë Jona shenjë për popullin e Ninaves, ashtu edhe unë, Biri i njeriut, do të bëhem shenjë për këtë brez.

³¹Mbretëresha e Shebës ♦ do të ngrihet (si dëshmitare) në Gjyq dhe do ta paditë këtë brez, sepse ajo erdhi nga larg, nga vendi i vet, për të dëgjuar urtësinë e Solomonit, por këtu është Dikush më i madh se Solomoni. ³²Banorët e Ninaves do të ngrihen në Gjyq dhe do ta paditin këtë brez, sepse ata u kthyen nga mëkatet e tyre te Zoti pas predikimit të Jonës, por këtu është Dikush ♦♦ më i madh se Jona!»

³³«Askush, kur ndez një kandil, nuk e vë atë në një vend të fshehur, as nën tas, por e vë atë në një vend të lartë, që dritën ta shohin ata që hyjnë brenda në shtëpi.

³⁴Drita vjen në trup me anë të syrit. Në qoftë se syri është i qartë, njeriu është i tëri në dritë. Por në qoftë se syri është i turbulluar, njeriu është i tëri në errësirë. ³⁵Kujdes, pra, që syri i brendshëm, d.m. th. zemra, mos t'ju verbohet. ³⁶Në qoftë se i tërë njeriu

është plot dritë, pa aspak errësirë në vetvete, atëherë zemra është e ndritur, sikur rrezet e kandilit të binin drejtpërdrejt mbi të.»

♦ fjj. e Jugut, d.m.th. Jemenit të sotëm. ♦♦ Jezusi është më i madh se të gjithë mbretërit dhe profetët e DhV sepse është vetë Mesia.

Jezusi dhe kundërshtarët e tij: 3) farisenjtë dhe mësuesit e Ligjit

(Mt. 23.1-36; Mk 12.38-40)

³⁷Kur Jezusi mbaroi së foluri, një nga farisenjtë e ftoi për darkë. Ai hyri në shtëpi dhe u ul në tryezë. ³⁸Por fariseu u çudit kur vuri re se Jezusi nuk i lau duart sipas ritit të tyre. ³⁹Prandaj Zoti i tha: «Po, ju farisenjtë pastroni anën e jashtme të kupave dhe të pjatave, kurse në brendësi ju jeni plot vese të këqija. ⁴⁰Të marrë! Zoti që bëri anën e jashtme, a nuk është po ai që bëri edhe të brendshmen? ⁴¹Mendoni për të brendshmen dhe jepuni të varfërve atë që është në pjatat tuaja. Atëherë tek ju do të jetë gjithçka e pastër.

⁴²Mjerë ju, farisenj! Ju ia jepni Zotit të dhjetën e asaj që keni, edhe të mëndrës e të ryzës, si dhe tërë barishtet e kuzhinës, por lini pas dore drejtësinë ndaj të tjerëve dhe dashurinë për Zotin! Kjo e fundit duhet të bëhet pa i lënë pas dore të tjerat.

⁴³Mjerë ju, farisenj! Ju dëshironi vende nderi në sinagoga dhe ju pëlqen që t'ju përshëndetin me respekt në rrugë!

⁴⁴Mjerë ju! Ju jeni si varre të pashënuara, mbi të cilat njerëzit ecin pa e ditur, dhe kështu ndryrësohen.»

⁴⁵Një mësues i Ligjit i tha: «Mësues, ti na fyen edhe ne me këto fjalë.»

⁴⁶Jezusi u përgjigj: «Mjerë edhe ju, mësuesit e Ligjit! Ju i ngarkoni njerëzit me barrë të rënda, të cilat mezi mund të mbahen, por vetë nuk lëvizni as gishtin për t'i ndihmuar.

⁴⁷Mjerë ju! Ju u ndërtoni profetëve varre madhështore, pikërisht atyre që cilët u vranë nga të parët tuaj. ⁴⁸Me këtë dëshmoni që i pranoni veprat e të parëve tuaj; ata i vranë, kurse ju u ndërtoni atyre varre madhështore. ⁴⁹Me diturinë e tij Perëndia ka parashikuar: *Do të dërgoj mes tyre profetë dhe apostuj; disa do t'i vrasin dhe disa do t'i përmjekin.* ⁵⁰Prandaj ky brez do të dënohet për vrasjen e të gjithë profetëve, të cilët janë vvarë qysh nga krijimi i botës, ⁵¹që nga Abeli deri te Zeharja, të cilin e vranë në Tempull, midis shenjtërores së jashtme dhe altarit për flijimet e përkushtimit. Po, juve ju them se këtij brezi do t'i kërkohet llogari!

⁵²Mjerë ju, mësuesit e Ligjit! Ju e keni flakur tej çelësin ♦ që hap portën e shpëtimit! Ju jo vetëm që nuk hyni vetë, por pengoni edhe ata që dëshirojnë të hyjnë.»

⁵³⁻⁵⁴Kur Jezusi doli nga shtëpia, mësuesit e Ligjit dhe farisenjtë ishin aq të tërbuar, saqë pritnin çdo rast për ta futur në grackë me pyetje tinëzare.

♦ Me rastin e shugurimit, mësuesit të Ligjit i dhurohej një çelës, i cili simbolizonte aftësinë për të shpjeguar Shkrimin e shenjtë.

Siguria e rreme dhe e vërtetë: 1) frika nga njerëzit dhe nga Zoti

(Mt. 10.26-27; Mt. 10.28-31; Mt. 10.32-33; 12.32; 10.19-20)

12 Ndërkohë ishin mbledhur mijëra njerëz, kështu që u bë rrëmujë e madhe. Jezusi foli së pari me nxënësit e tij: «Ruhuni nga tharmi i farisenjve; dua të them, mos lejoni t'ju ngjitet hipokrizia e tyre. ²Të gjitha fshehtësitë do të dalin në dritë dhe do të zbulohen (në Gjyq). Kjo vlen edhe për ju: ³Çdo gjë që ju keni thënë në errësirë, do të dëgjohej në dritën e diellit. Ajo që ia pëshpëritni njëri-tjetrit me dyer të mbyllura, do të shpallet haptas.

⁴Miqte e mi, unë po ju them: Mos kini frikë nga ata që vrasin trupin dhe pastaj nuk mund të bëjnë asgjë tjetër! ⁵Do t'ju tregoj nga Cili duhet të keni frikë: Të keni frikë nga Ai, i cili, pasi t'ju ketë marrë jetën, do të ketë fuqi t'ju hedhë në ferr! Po ju them, kini frikë nga Ai. ⁶A nuk shiten pesë trumcakë për dy qindarka? Megjithatë, Perëndia nuk e harron asnjërin prej tyre. ⁷Tek ju është numëruar edhe çdo fije floku! Mos kini frikë: Te Zoti ju jeni më të vlefshëm se shumë zogj!

⁸Po ju them se cilindo që më pranon para njerëzve, edhe unë, Biri i njeriut, do ta pranoj para engjëjve të Perëndisë. ⁹Cilido që më mohon para njerëzve, do të mohohet (në Gjyq) para engjëjve të Perëndisë. ¹⁰Cilido që shan Birin e njeriut, mund të falet, por ai që fyen Shpirtin e shenjtë nuk do të falet. ¹¹Sa herë që t'ju sjellin para gjyqit të

sinagogës, para qeveritarëve ose sundimtarëve të tjerë, mos u shqetësoni se si të mbrohni ose çfarë të flitni, ¹²sepse në atë çast Shpirti i shenjtë do t'ju mësojë se ç'duhet të thoni.»

Siguria e rreme dhe e vërtetë: 2) pasuria tokësore dhe qiellore

¹³Dikush nga turma i tha Jezusit: «Mësues, thuaji vëllait tim ta ndajë me mua trashëgimin që na la babai!» ¹⁴Jezusi iu përgjigj: «Unë nuk jam emëruar gjykatës për çështje gjyqësore që lidhen me trashëgimin tuaj.» ¹⁵Pastaj u tha të gjithëve: «Kujdes! Ruhuni nga çdo lloj lakmie, sepse jeta e vërtetë e një njeriu nuk varet nga pasuria e tij, edhe në qoftë se ajo është shumë e madhe.»

¹⁶Prandaj Jezusi u tregoi një shëmbëlltyrë: "Ishte njëherë një njeri i pasur, toka e të cilit dha prodhim të madh. ¹⁷Ai tha me vete: «Ç'të bëj? Nuk di ku mund t'i ruaj të gjitha të korrat. ¹⁸Aha, një mendim i ndritur! Do të prish hambarët e vjetër dhe do të ndërtoj më të mëdhenj. Atëherë mund të grumbulloj në ta të gjithë grurin dhe rezervat. ¹⁹Atëherë do të them me vete: O njeri me fat, ke shumë rezerva për shumë vjet, merre shtruar, ha, pi e kalo mirë!» ²⁰«I marrë, – i tha Perëndia, – sonte do të vdesësh. E kujt do t'i takojnë ato që ke mbledhur?»" ²¹Jezusi përfundoi duke thënë: «Kështu i ndodh atij që grumbullon pasuri për vete, e nuk kujdeset të pasurohet në sy të Perëndisë.»

²²Pastaj Jezusi u tha nxënësve të tij: «Prandaj po ju them: Mos u shqetësoni për ushqim dhe veshje. ²³Jeta është më e vlefshme se ushqimi dhe pija, e trupi është më i vlefshëm se veshja. ²⁴Shikoni korbat! Ato as mbjellin e as korrin, nuk kanë as hambarë e as depo, e megjithatë Perëndia kujdeset për to. Por ju jeni më të vlefshëm se shpendët! ²⁵Kush prej jush mund ta zgjatë jetën e tij qoftë edhe një ditë duke u shqetësuar? ²⁶Pra, në qoftë se nuk mund të arrini edhe një çikërrimë të tillë, përse shqetësoheni për të tjerat? ²⁷Shikoni se si rriten lulet në fusha! Ato as punojnë e as bëjnë rroba për vete. Por unë po ju them se as Solomoni me gjithë pasurinë e tij nuk ishte veshur si asnjë prej këtyre luleve. ²⁸Në qoftë se Perëndia e trajton kështu bimësinë e egër që sot është në fushë dhe nesër hidhet në zjarr, a mendoni se ju do t'ju lërë të zhveshur, o besëpakë? ²⁹Mos u shqetësoni se ç'do të hani ose pini nesër! ³⁰Për këto të gjitha mundohen të pafetë. Ati juaj e di se për çfarë keni nevojë!

³¹Por mbajeni mendjen së pari te mbretëria e Perëndisë, dhe ai do t'ju sigurojë të tjerat.

³²Mos ki frikë, o grigjë e vogël! Ati tuaj i pëlqeu që t'ju japë mbretërinë! ³³Shitni pasurinë tuaj dhe ndajani paratë të varfërve. Fitoni për vete kuleta që nuk prishen; ruajeni pasurinë tuaj në arkën e kursimit të qiellit, ku ajo nuk pakësohet, sepse atje nuk hyn vjedhësi e nuk brehet nga tenja! ³⁴Zemra juaj do të jetë gjithmonë atje ku është pasuria juaj.

Kriza e ardhshme: 1) për nxënësit

³⁵Qëndroni të gatshëm, të veshur për veprim, dhe mbajini kandilat të ndezur, ³⁶ashtu si shërbëtorët që presin zotin e tyre kur të kthehet nga dasma. Që kur të vijë dhe të trokasë, t'ia hapin derën menjëherë. ³⁷Sa të gëzuar do të jenë ata shërbëtorë të cilët zoti do t'i gjejë të zgjuar dhe të gatshëm për shërbim, kur të kthehet. Po ju them se ai vetë do të vërë përparësen, do t'u lutet të ulet në tryezë dhe do t'u shërbejë. ³⁸Ndoshta do të vijë në mesnatë ose në orën tre të mëngjesit! Atëherë, në qoftë se ju gjen zgjuar, gëzimi i përjetshëm është i sigurt për ju.

³⁹Kini parasysht këtë: po ta dinte i zoti i shtëpisë se kur do të vinte vjedhësi, nuk do të lejonte që shtëpia t'i vidhej! ⁴⁰Ju, pra, duhet të jeni gati, sepse Biri i njeriut do të vijë kur nuk e pritni!»

⁴¹Pjetri e pyeti: «Zot, kjo shëmbëlltyrë ka të bëjë me të gjithë apo vetëm me ne (apostujt)?»

⁴²Zoti iu përgjigj: "Vallë, cili është ai administrator besnik dhe i mençur që zoti e ngarkoi me administrimin e shtëpisë së tij dhe me ndarjen e saktë të racioneve ditore për punëtorët? ⁴³Ai mund të gëzohet kur zoti i shtëpisë të kthehet dhe ta gjejë në punë.

⁴⁴Me të vërtetë po ju them se ai do ta ngarkojë atë me administrimin e gjithë pasurisë së tij. ⁴⁵Por në qoftë se shërbëtori thotë me vete: «Zoti do të vijë pas një kohe të gjatë», dhe fillon të rrahë shërbëtorët e shërbëtorët e tjera, të pijë e të dehet, ⁴⁶atëherë zoti i tij do të kthehet krejt papritmas. Ai do ta zhdukë shërbëtorin që nuk pandehte asgjë, dhe do t'i japë atij fatin e armiqve të Zotit. ⁴⁷Shërbëtori që i di udhëzimet e zotit të tij, por

nuk është i gatshëm t'i zbatojë ato, do të ndëshkohet rëndë. ⁴⁸Shërbëtori që nuk i di udhëzimet e zotit të tij dhe bën diçka për të cilën meriton të ndëshkohet, do ta ketë më të lehtë. Atij që i është dhënë shumë, do t'i kërkohet shumë; atij që i është besuar shumë, do t'i kërkohet po aq shumë.”

Kriza e ardhshme: 2) për Jezusin

(Mt. 10.34-36)

⁴⁹Kam ardhur të përhap zjarr mbi tokë dhe kam shumë dëshirë që tani ajo të jetë plotësisht e ndezur! ⁵⁰Por më parë duhet të pagëzohem me zjarr dhe dëshiroj që kjo të bëhet sa më parë.

⁵¹A mendoni ju se kam ardhur të sjell paqe në tokë? Jo, përkundrazi, përçarje. ⁵²Duke filluar që tani, pesë veta në një shtëpi do të jenë të ndarë ndërmjet tyre; tre kundër dyve, dy kundër treve. ⁵³Ati do të jetë kundër birit dhe biri kundër atit, nëna kundër bijës dhe bija kundër nënës, vjehrra kundër nuses dhe nusja kundër vjehrrës.»

Kriza e ardhshme: 3) për Izraelin

(Mt. 16.2-3)

⁵⁴Jezusi u tha njerëzve: "Kur shihni një re që ngrihet nga perëndimi, thoni menjëherë: «Po vjen shiu», dhe ashtu bëhet. ⁵⁵Kur shihni që fryn jugu, thoni: «Do të jetë vapë e madhe», dhe ashtu bëhet. ⁵⁶Hipokritë! Të dini, më parë, të shikoni fenomenet e tokës e të qiellit dhe pastaj të parashikoni motin. Përse nuk e kuptoni se çfarë paralajmërojnë ngjarjet e kësaj kohe?

⁵⁷A nuk mund të gjykoni vete se çfarë duhet të bëni? ⁵⁸Kjo është njësoj sikur të dalësh në gjyq me kundërshtarin tënd dhe të përpiqesh të sqarosh gjithçka me të ende pa arritur në gjyq. Përndryshe do të dalësh në gjyq dhe gjyqtari do të të dorëzojë tek ekzekutuesi i gjyqit, dhe ai do të të burgosë. ⁵⁹Po të them se nuk do të lirohesh pa paguar edhe qindarkën e fundit.”

13 Atëherë te Jezusi shkuan disa njerëz për t'i treguar atij për galileasit (të cilët Pilati i vrau kur po kushtonin flijime në Tempull); ai e kishte përzier gjakun e tyre me gjakun e flijimeve të tyre.

²Megjithatë, Jezusi u tha: «A mendoni se këta galileas gjetën një vdekje aq mizore, ngaqë ishin mëkatarë më të këqij se njerëzit e tjerë në Galileë? ³Jo. Po ju them: Në qoftë se nuk i lini mëkatarët për t'u kthyer te Zoti, ju do të mbaroni të gjithë si ata. ⁴Ose kujtojeni ata tetëmbëdhjetë njerëz mbi të cilët ra kulla e (ujës-jellësit të) Shiloahut dhe i vrau! A mendoni se ata ishin më të këqij se banorët e tjerë të Jerusalemit? ⁵Jo. Po ju them: Në qoftë se ju nuk i lini mëkatarët tuaja për t'u kthyer te Zoti, ju do të mbaroni të gjithë si ata.»

⁶Pastaj Jezusi u tregoi këtë shëmbëlltë: "Dikur, një njëri kishte në vreshtin e tij një fik, por kur kërkoi fruta, nuk gjeti. ⁷Në fund i tha vreshtarit: «Kam tre vjet që vij të marr fruta nga ky fik, dhe nuk po gjej. Preje! Përse ta zërë vendin kot?» ⁸Vreshtari iu përgjigj: «Zotëri, lëre edhe këtë vit, gjersa të gërmoj rreth tij dhe ta plehëroj. ⁹Ndoshta do të japë fruta vitin e ardhshëm. Në qoftë se jo, atëherë do ta pres!»”

Pranimi i mbretërisë së Perëndisë

¹⁰Njëherë Jezusi po fliste të shtunën në sinagogë. ¹¹Midis dëgjuesve kishte një grua që ishte e sëmurë prej tetëmbëdhjetë vjetësh. Ajo ishte e kërrusur dhe nuk mund të drejtohej. ¹²Kur e pa, Jezusi e thirri dhe i tha: «Moj grua, shërohu nga sëmundja.»

¹³Sapo vuri duart mbi të, ajo u drejtua dhe filloi të lavdëronte Perëndinë.

¹⁴Por kryetari i sinagogës u zemërua që Jezusi e shëroi gruan pikërisht të shtunën dhe u tha njerëzve: «Ka gjashtë ditë në të cilat mund të punoni! Në këto, pra, ejani e shërohuni, e jo të shtunën!» ¹⁵Zoti iu përgjigj: «Hipokritë! Secili nga ju e zgjidh nga grazhdi gomarin ose kaun e tij të shtunën për t'i dhënë ujë. ¹⁶Por kjo grua këtu u takon pasardhësve të Avrahamit! Satani e mbajti tetëmbëdhjetë vjet të lidhur; a nuk duhet të zgjidhet ajo nga këta zinxhirë ditën e shtunë?» ¹⁷Kur Jezusi tha këto fjalë, të gjithë kundërshtarët e tij u turpëruan, ndërsa të tjerët u gëzuan për të gjitha mrekullitë që ai bëri.

¹⁸Jezusi tha: «Çfarë ndodh kur Perëndia ngre mbretërinë e tij? Me çfarë mund ta

krahasoj këtë? ¹⁹Ajo i ngjan kokrrës së sinapit që njeriu mbjell në kopsht; ajo rritet dhe bëhet pemë, dhe zogjtë bëjnë çerdhet në degët e saj.»

²⁰Përsëri tha: «Me çfarë mund ta krahasoj këtë? ²¹Ajo i ngjan tharmit që gruaja përzien me njëzet e katër kilogramë miell, derisa të vijë i tërë brumi.»

Dënimi për kundërshtimin

(Mt. 7.13-14,21-23; Mt. 23.37-39)

²²Jezusi vazhdoi rrugën për në Jerusalem. Udhës foli nëpër qytete dhe fshatra.

²³Njëherë dikush e pyeti: «Zot, a janë të paktë ata që do të shpëtojnë?» ²⁴Jezusi iu përgjigj: «Bëni çdo gjë të mundshme që të hyni nga dera e ngushtë, sepse shumë veta, po ju them, do të kërkojnë të hyjnë, por nuk do të mundin.»

²⁵Kur i zoti i shtëpisë do të ngrihet për të mbyllur derën, në qoftë se mbeteni jashtë, do të filloni të trokitni në derë e të thoni: «Zotëri, hapna derën!» Ai do të përgjigjet: «Nuk ju njoh!» ²⁶Pastaj ju do t'i thoni: «Kemi ngrënë dhe kemi pirë bashkë dhe ke dhënë mësim në qytetin tonë.» ²⁷E ai do të thotë: «Nuk ju njoh. Largohuni prej meje të gjithë ju që keni qenë në anën e djallit.» ²⁸Atje do të qani dhe do të kërcëlleni dhëmbët nga inati kur të shihni Avrahamin, Izakun, Jakovin dhe të gjithë profetët në mbretërinë e Perëndisë, kurse ju vetë të përjashtuar prej saj. ²⁹Njerëzit do të vijnë nga lindja e perëndimi, nga veriu e jugu, dhe do të ulen në tryezën e Perëndisë. ³⁰Kush numërohet tani ndër të fundit, do të jetë atëherë ndër të parët. Dhe kush numërohet tani ndër të parët, do të jetë atëherë ndër të fundit.»

³¹Atëherë Jezusi iu afruan disa farisenj dhe i thanë: «Largohu nga kjo krahinë e shko gjetiu! Herod Antipa ka ndër mend të të vrasë.» ³²Por ai u tha: «Shkoni e thuajini asaj dhëpre se po dëboj shpirta të këqij dhe po bëj shërime sot e nesër, dhe ditën e tretë do ta mbaroj punën time. ³³Por sot, nesër dhe pasnesër më duhet ta vazhdoj udhëtimin, sepse nuk është e mundur që një profet të vritet jashtë Jerusalemit.»

³⁴«O Jerusalem, Jerusalem, ti i vret profetët dhe vret me gurë ata që dërgohen tek ti. Sa herë kam dëshiruar ta mbledh popullin tënd ashtu siç mbledh pula zogjtë nën krahët e saj, por ti nuk deshe! ³⁵Prandaj Zoti do ta lërë Tempullin tënd! Ju siguroj se nuk do të më shihni derisa të vijë koha kur do të thoni: «Rroftë ai që vjen në emër të Zotit!»»

Bisedat në darkë: 1) në tryezën e një fariseu

14 Një të shtunë Jezusi hyri për të ngrënë bukë në shtëpinë e një fariseu, anëtar i Këshillit të lartë. Të pranishmit e shikuan Jezusin me vëmendje. ²Dhe ja, para tij u paraqit një burrë i sëmurë me trupazi. ³Jezusi mori fjalën dhe i pyeti mësuesit e Ligjit dhe farisenjtë: «A është e lejueshme të shërosh të shtunën, apo jo?» ⁴Ata heshtën. Pastaj Jezusi e preku të sëmurin, e shëroi dhe e la të shkonte. ⁵Ndërsa të pranishmëve u tha: «Në qoftë se ndokujt nga ju i bie djali ose kau në pus, a nuk do ta nxjerrë menjëherë pa marrë parasysh nëse është apo nuk është e shtunë?» ⁶Ata nuk ditën si t'u përgjigjeshin këtyre fjalëve.

⁷Jezusi kishte parë se si të ftuarit kishin zgjedhur për vete kryet e vendit. Prandaj u tregoi një shëmbëlltyrë: ⁸«Kur dikush të fton në dasmë, mos u ul në krye të vendit, se mos është ftuar ndonjë më i rëndësishëm se ti, ⁹në mënyrë që mikpritësi të të mos thotë: «Lëshoja vendin këtë!» Pastaj ti, i turpëruar, duhet të ulesh në vendin e fundit.

¹⁰Por nëse je ftuar, shko e ulu në vendin e fundit, që kur të vijë ai që të ka ftuar, të të thotë: «Mik, dil më sipër!» Atëherë do të jesh i nderuar para të gjithë miqve. ¹¹Zoti do të poshtërojë cilindo që mbivlerëson veten; kurse cilindo që nënvlerësohet, do të lartësohet.»

¹²Pastaj Jezusi i tha mikpritësit: «Kur të shtrosh drekë ose darkë, mos fto as miqtë e tu, as vëllezërit e tu, as farefisin tënd dhe as fqinjët e pasur. Ata do të të ftojnë përsëri, dhe kështu do ta marrësh atë që ke dhënë. ¹³Por kur të shtrosh gosti, fto të varfrit, sakatët, të paralizuarit dhe të verbrit! ¹⁴Atëherë mund të gëzohesh, sepse ata nuk kanë me çfarë të ta shpërblejnë. Zoti do të ta shpërblejë me rastin e ringjalljes së atyre që bënë vullnetin e tij.»

Bisedat në darkë: 2) darka e madhe

(Mt. 22.1-10)

¹⁵Njëri nga të ftuarit e dëgjoi këtë dhe i tha Jezusit: «Lum ata që do të marrin pjesë në gostinë e mbretërisë së Perëndisë.»

¹⁶Prandaj Jezusi u tregoi një shëmbëlltë: "Njëherë dikush kishte ftuar shumë njerëz në një darkë të madhe. ¹⁷Kur erdhi koha për darkën, dërgoi shërbëtorin e tij që të njoftonte të ftuarit: «Ejani, tani tryezat janë shtruar.» ¹⁸Por të gjithë filluan të justifikoheshin njëri pas tjetrit. I pari i tha: «Kam blerë një arë, prandaj më duhet të shkoj patjetër për ta parë. Të lutem, thuaji të më falë.» ¹⁹I dyti i tha: «Kam blerë pesë pendë që dhe po shkoj t'i provoj. Të lutem, thuaji të më falë.» ²⁰I treti i tha: «Sapo u martova, ndaj nuk mund të vij!» ²¹Shërbëtori u kthye në shtëpi dhe i tregoi të zotit gjithçka. I zoti i shtëpisë u zemërua dhe i tha: «Dil në sheshet dhe në rrugët e qytetit dhe sill këtu të varfrit, sakatët, të verbrit e të paralizuarit!» ²²Shërbëtori u kthye dhe e lajmëroi: «Zot, urdhrin tënd e zbatova, por ka akoma vend!» ²³I zoti i tha: «Dil nëpër rrugët përmes fushave dhe nëpër gardhe dhe fto me ngulm njerëzit të vijnë, që të mbushet shtëpia plot!»

²⁴Po ju them se asnjë nga ata që ishin të ftuar, nuk do ta shijojë darkën time."

Llogaritja e shpenzimeve

(Mt. 10.37-38)

²⁵Kur Jezusi ishte përsëri në rrugë, i shkoi pas një turme e madhe. Ai iu drejtua njerëzve dhe u tha: ²⁶"Kush do të lidhet me mua, duhet të jetë i gatshëm t'i presë marrëdhëniet me atin, nënën, gruan, fëmijët, vëllezërit dhe motrat e tij, aq sa të japë edhe jetën. ²⁷Kush nuk mban mbi sup kryqin e tij dhe nuk vjen pas meje në udhën time, nuk mund të jetë nxënësi im.

²⁸Kur dikush prej jush dëshiron të ndërtojë një shtëpi, së pari duhet të ulet dhe të llogaritë shpenzimet. Ai duhet të shohë nëse i dalin të hollat. ²⁹Përndryshe, ndoshta pasi të hedhë themelet, nuk do të mund ta përfundojë atë. Atëherë të gjithë ata që do ta shohin këtë, do ta përqeshin duke thënë: ³⁰«Ky njeri donte të ndërtonte shtëpi, por nuk është në gjendje ta mbarojë!» ³¹Ose, në qoftë se një mbret do të luftojë kundër një mbreti tjetër, së pari do të mendohet nëse është në gjendje që t'u kundërvihet njëzet mijë vetave të mbretit tjetër me dhjetë mijë veta. ³²Përndryshe, është më mirë që sa është ende larg, të dërgojë njerëz për të zhvilluar bisedime për kushtet e paqes."

³³Jezusi përfundoi me këto fjalë: «Kështu, pra, askush nuk mund të bëhet nxënësi im, në qoftë se nuk heq dorë nga gjithçka që ka.

³⁴Kripa është e mirë. Por në qoftë se kripa e humbet shijen e saj, nuk mund ta fitojë përsëri atë. ³⁵Ajo nuk vlen më as për arë, as për pleh, por hidhet tej. Kush mund të dëgjojë, të dëgjojë mirë!»

Kthimi i të humburve: 1) delja e humbur dhe monedha e humbur

(Mt. 18.12-14)

15 Një ditë Jezusit i erdhën shumë tagrambledhës dhe njerëz të tjerë me emër të keq për ta dëgjuar. ²Farisenjtë dhe mësuesit e Ligjit filluan të murmuritnin dhe të thoshin: «Ky lejon t'i afrohet llumi i shoqërisë dhe ha bashkë me ta.» ♦

³Prandaj Jezusi u tregoi këtë shëmbëlltë: ⁴"Të hamendësojmë që njëri prej jush ka njëqind dele, dhe njëra prej tyre arrakatet. A nuk i lë ai atëherë të nëntëdhjetë e nëntat të kullotin në stepë dhe shkon të kërkojë delën arrakate gjersa ta gjejë? ⁵E pasi ta gjejë, e vë mbi sup dhe gëzohet, ⁶dhe e çon në shtëpi. Atje thërret shokët dhe fqinjët dhe u thotë: «Gëzohuni bashkë me mua, sepse e gjeta delen arrakate!» ⁷Unë po ju them: Po ashtu, Perëndia që është në qiell, më shumë gëzohet për një mëkatar që kthehet, sesa për nëntëdhjetë e nëntë të tjerë që tashmë janë kthyer tek Ai. ♦♦

⁸Të hamendësojmë se një grua ka dhjetë monedha të argjendta dhe humbet një. A nuk ndez ajo kandilin menjëherë, fshin tërë shtëpinë dhe e kërkon gjithandej gjersa ta gjejë? ⁹Dhe kur ta gjejë, thërret shoqet dhe fqinjët dhe u thotë: «Gëzohuni bashkë me mua, sepse e gjeta monedhën e humbur!» ¹⁰Unë po ju them: Po aq gëzohen edhe engjëjt e Perëndisë vetëm për një mëkatar që kthehet."

♦ Sipas pikëpamjes së tyre të përciptë dhe të jashtme, farisenjtë nuk mund ta kuptonin se hipokrizi, mendjemadhësi, zili dhe mungesa bujarisë janë aq të këqij sa edhe vesa e hapur. Shëmbëlltërat e Jezusit te Lk 15 përshkruajnë pikëpamjen e Jezusit në kundërshtimi me atë të farisenjve. ♦♦ fjj. që nuk kanë nevojë të kthehen.

Kthimi i të humburve: 2) dy djemtë

¹¹Jezusi vazhdoi: "Dikush kishte dy djem. ¹²Më i vogli i tha të atit: «Baba, jepma pjesën e trashëgimisë që më takon mua!» Kështu, ai ua ndau pasurinë. ¹³Pas disa ditësh djali më i vogël e shiti pjesën e tij dhe shkoi në një vend të huaj ku e harxhoi pasurinë e tij duke jetuar për shtatë palë qejfe. ¹⁴Pasi kishte shpenzuar gjithçka që kishte, në atë vend ra një zi e madhe buke dhe ai filloi të hiqte keq. ¹⁵Në fund gjeti punë te një shtetas i atij vendi, i cili e dërgoi në fushë për të ruajtur derrat. ¹⁶Ai kishte kaq uri, sa që do të ishte shumë i kënaqur madje edhe me ushqimin e derrave; por edhe këtë ia ndalonin. ¹⁷Pasi erdhi në vete, tha: «Madje punëtorët e atit tim hanë dhe buka u tepron, ndërsa unë po

vdes nga uria! ¹⁸Do të shkoj tek im atë dhe do t'i them: 'O atë, jam fajtor para teje dhe para Zotit; ¹⁹nuk meritoj më të quhem biri yt. Më prano në punë si punëtor!'»

²⁰Kështu mori rrugën për tek i ati. Ishte akoma larg kur i ati e pa, dhe plot mëshirë i doli përpara me vrap, e përqafoi dhe e përshëndeti me puthje. ²¹I biri i tha: «O atë, jam fajtor para teje dhe para Zotit; nuk meritoj më të quhem biri yt...!» ²²Por i ati thirri shërbëtorët dhe u tha: «Shpejt, sillni rrobat më të mira dhe vishjani, vijini unazën në gisht dhe mbathini këpucët! ²³Sillni viçin e majmë dhe thereni; të festojmë me gëzim, ²⁴sepse biri im ishte i vdekur dhe tani është përsëri i gjallë; ishte i humbur dhe tani u gjet përsëri.» Dhe ata filluan të festonin kthimin e tij.

²⁵Djali i madh ♦ ishte ende në fushë. Kur u kthye dhe iu afrua shtëpisë, dëgjoji hare.

²⁶Thirri një nga shërbëtorët dhe e pyeti se ç'po ndodhte. ²⁷Ai iu përgjigj: «Të është kthyer vëllai dhe ati yt theri viçin e majmë, sepse djali u kthye shëndoshë e mirë.» ²⁸Djali i madh u inatos dhe nuk desh të hynte brenda. I ati doli dhe iu lut të hynte, ²⁹por ai i tha: «E di se për shumë vjet po shuhem në punë si skillavi yt; asnjëherë nuk kam qenë i pabindur ndaj teje. E ç'kam fituar për këtë? Ti nuk më dhe as edhe një cjap, që të festoj bashkë me miqtë e mi.

³⁰Ndërsa yt bir e prishi pasurinë e tij me prostituta; kthehet tani në shtëpi, e ti i ther viçin e majmë!» ³¹I ati u përgjigj: «O biri im, ti je përherë me mua dhe të gjitha të miat janë të tuat. ³²Por megjithatë, duhet të gëzohemi e të ngazëllohemi, sepse vëllai yt ishte i vdekur e tani është përsëri i gjallë; ishte i humbur dhe tani u gjet përsëri!»

♦ Djali i madh simbolizon farisenjtë që nuk pajtohen me mësimin e Jezusit dhe me sjelljen e tij ndaj «mëkatarëve».

Shfrytëzimi i rastit: 1) administratori mashtrues

16Jezusi u tha nxënësve të tij: "Ishte njëherë një pasanik që kishte një shërbëtor që administronte pronën e tij. Pasanikut i thanë se administratori po e shpërdoronte pasurinë e tij. ²Prandaj e thirri dhe i tha: «Ç'po dëgjoj kështu për ty? Jep llogari! Nuk mund të jesh më administratori im!» ³Shërbëtori tha me vete: «Im zot po ma merr vendin e punës. Ç'të bëj? Punë fizike? Nuk mundem! Të kërkoj lëmoshë? Më vjen turp! ⁴Tani e di se çfarë të bëj. Duhet të gjej miq që do të më mirëpresin, kur të më nxjerrin nga puna.» ⁵Prandaj i thirri me radhë të gjithë borxhlinjtë e të zotit dhe e pyeti të parin: «Sa i ke borxh zotërisë?» ⁶Ai iu përgjigj: «Njëqind fuçi me vaj ulliri.» Ai i tha: «Merr dëftesën e borxhit tënd, ulu dhe shkruaj: pesëdhjetë.» ⁷Pastaj e pyeti të dytin: «Po ti, sa i ke borxh?» Ky u përgjigj: «Një mijë thasë grurë.» Ai i tha: «Merr dëftesën e borxhit tënd dhe shkruaj: tetëqind.»

⁸Zotëria i këtij administratori mashtrues e lavdëroi (kur e mori vesh), sepse ai kishte punuar me mend. Në të vërtetë, njerëzit e kësaj bote janë më të mençur në marrëdhëniet e tyre shoqërore se njerëzit e dritës." ⁹Jezusi vijoi: «Prandaj po ju them: Bëni miq për vete me anë të pasurisë së kësaj bote të ligë, që, kur t'ju mbarohet kjo, t'ju mirëpresin në banesat e përjetshme.♦

¹⁰Kushdo që është besnik me një gjë të vogël, do të jetë besnik edhe me gjëra të mëdha. Kushdo që nuk është besnik me një gjë të vogël, nuk do të jetë besnik as me gjërat më të mëdha. ¹¹Në qoftë se nuk keni qenë besnikë me pasurinë e kësaj bote të ligë, kush do t'ju besojë pasurinë e vërtetë? ¹²Në qoftë se nuk keni qenë besnikë me pasurinë që nuk ishte juaja, si do t'ju japë Zoti atë që duhet t'ju takojë juve?

¹³Asnjë shërbëtor nuk mund t'u shërbejë dy zotërinjve; njërin nuk do ta përfillë, kurse tjetrin do ta parapëlqejë. Ndaj njërit do të jetë besnik, kurse tjetrin do ta përbuzë. Nuk

mund t'i shërbeni njëkohësisht Perëndisë dhe pasurisë!»

¹⁴Farisenjtë i kishin dëgjuar të gjitha këto. Meqë ishin të dhënë pas parasë, e përqeshën Jezusin. ¹⁵Por ai u tha: «Ju mbaheni për njerëz me karakter të pastër para njerëzve, por Perëndia i njeh mendimet tuaja të vërteta. Ajo që u bën përshtypje njerëzve, ngjall neveri te Perëndia.»

♦ Pasaniku do të pritet mirë në qiell nga ata që i kishte fituar për Jezusin.

Shfrytëzimi i rastit: 2) ardhja e kohës së re

(Mt. 11.12-13; 5.31-32; Mk 10.11-12)

¹⁶«Ligji i Moisiut dhe Shkrimi i profetëve ishin në fuqi gjer tani; kjo kohë mbaroi me ardhjen e Gjon Pagëzorit. Që atëherë shpallet Lajmi i mirë për mbretërinë e Perëndisë dhe të gjithë po afrohen këtu turma-turma (për t'u bërë anëtarë). ¹⁷Por më e lehtë është të mbarojnë qielli dhe toka, sesa të zhduket fuqia e një presjeje të Ligjit. ¹⁸Kushdo që ndahet nga gruaja e tij dhe martohet me një tjetër, bën tradhti bashkëshortore. Kushdo që martohet me një grua që është ndarë nga burri, bën, gjithashtu, tradhti bashkëshortore.»

Shfrytëzimi i rastit: 3) pasaniku dhe Lazri

¹⁹«Na ishte njëherë një pasanik që mbante gjithnjë veshje të shtrenjta dhe të mira dhe që jetonte çdo ditë në luks. ♦ ²⁰Para derës së tij ishte shtrirë një i varfër me emrin Lazër. Trupi i tij ishte mbuluar krejtësisht me lunga. ²¹Priste që të ushqehet me mbeturinat e gostive. Nuk mund të mbrohej madje as nga qentë që vinin dhe i lëpinin plagët e hapura.

²²I varfri vdiq dhe engjëjt e mbajtën dhe e ulën në tryezë pranë Avrahamit në qiell. Vdiq edhe njeriu i pasur dhe u varros. ²³Poshtë në botën e të vdekurve, vuan shumë. Kur ngriti sytë, e pa Avrahamin lart me Lazrin pranë tij. ²⁴Atëherë thirri: «O atë Avraham, ki mëshirë për mua dhe dërgoje Lazrin që të ngjyëjë majën e gishtit të tij me ujë për të më ftohur gjuhën, sepse po vuaj shumë në këtë zjarr!» ²⁵Por Avrahami i tha: «Kujtohu se ti ke kaluar mirë në jetë, kurse Lazri keq! Tani ai mund të gëzohet, kurse ti vuan shumë. ²⁶Përveç kësaj, midis nesh e jush ekziston një pafundësi e madhe. Edhe në qoftë se ndokush dëshiron të kalojë që këtej te ju, nuk mundet, ashtu siç nuk mund të kalojë askush që andej te ne.»

²⁷«Të lutem, pra, o atë, – i tha pasaniku, – dërgoje Lazrin në shtëpinë e atit tim; ²⁸kam pesë vëllezër; që t'i paralajmëroj që të mos vijnë edhe ata në këtë vend vuajtjesh!» ²⁹Për Avrahami i tha: «Ata kanë Ligjin e Moisiut dhe librat e Profetëve për t'i paralajmëruar. Të mësojnë prej tyre!» ³⁰Pasaniku iu përgjigj: «Nuk mjafton, o atë Avraham! Po në qoftë se atyre u vjen ndokush nga të vdekurit, atëherë do ta ndryshojnë qëndrimin e tyre.»

³¹Por Avrahami i tha: «Në qoftë se nuk e dëgjojnë Moisiun dhe Profetët, nuk do të binden edhe kur të ringjallet ndonjëri nga të vdekurit.»

♦ një saduce tipik.

Rregullat dhe shembujt për dishepujt

(Mt. 18.6-7, 21-22; Mk 9.42)

17 Jezusi u tha nxënësve të tij: «Është e pashmangshme që të ketë gjëra me anë të të cilave njerëzit heqin dorë nga besimi tek unë. Por mjerë ai që është bashkëfajtor për këtë! ²Më mirë do të ishte t'i varej një gur mulliri në qafë dhe të hidhej në det, sesa të heqë dorë nga besimi tek unë një nga këta dishepuj të thjeshtë.

³Vigiloni për veten tuaj!

Po bëri mëkat vëllai yt (në fe), qortoje. Po u pendua, fale. ⁴Edhe në qoftë se të bën një të keqe shtatë herë në ditë, dhe kthehet çdo herë tek ti dhe të thotë: «Më vjen keq!», – fale!»

⁵Apostujt i thanë Zotit: «Na e forco besimin!» ⁶Zoti u tha: «Në qoftë se besimi juaj është vetëm sa një kokërr sinapi, mund t'i thoni atij manit atje: «Shkulu bashkë me rrënjë dhe mbillu në det!», dhe ai do t'ju dëgjonte. Kush mund të dëgjojë, të dëgjojë mirë.

⁷Të hamendësojmë se keni një skllav që kthehet në shtëpi pas lëvrimit të tokës dhe ruajtjes së deleve. A do t'i thoni: «Urdhëro menjëherë në tryezë!»? Me siguri, jo! ⁸Ju do ta urdhëroni: «Bëj gati darkën dhe vër përparësen të më shërbesh derisa të ha e të pi.

Ti mund të hash e të pish më vonë!» ⁹A meriton shërbëtori mirënjohje, ngaqë zbatoi urdhrin tuaj? ¹⁰Kështu është edhe me ju. Pasi të keni zbatuar çdo urdhër të Zotit, atëherë thoni: «Jemi veçse shërbëtorë. Kemi bërë veçse detyrën tonë.»

Dhjetë të lebrosurit

¹¹Udhës për në Jerusalem Jezusi kaloi gjatë kufirit midis Samarisë dhe Galileës. ¹²Kur hyri në një fshat, i dolën përpara dhjetë të lebrosur. Ata qëndruan në largësinë e duhur ¹³dhe bërtitën: «Jezus, Zot, ki mëshirë për ne!» ¹⁴Jezusi i urdhëroi: «Shkoni te priftërinjtë dhe kontrollonihuni!»

Udhës u shëruan. ¹⁵Kur e vuri re këtë, njëri prej tyre u kthye. Lavdëroi Perëndinë me zë të lartë, ¹⁶ra përmbys para Jezusit dhe e falënderoi. Ky ishte samarian. ¹⁷Jezusi tha: «A nuk shërova dhjetë? Ku janë nëntë të tjerët? ¹⁸Përse nuk u kthyen për të lavdëruar Perëndinë, si ky i huaj këtu?»

¹⁹Pastaj i tha njeriut: «Ngrihu në këmbë dhe shko në shtëpi. Të shpëtoi besimi yt!»

Ardhja e mbretërisë në formën e saj të dukshme

(Mt. 24.23-28, 37-41)

²⁰Disa farisenj e pyetën Jezusin se kur do të vinte mbretëria e Perëndisë. Ai u përgjigj: «Ju gaboni në qoftë se mendoni se këtë mund ta llogaritni që më parë. ²¹Nuk mund të thuhet: «Shiko këtu!» ose «Shih, atje!», sepse Perëndia po e ngrë tashmë mbretërinë e tij midis jush.»

²²Pastaj u tha nxënësve: «Do të vijë koha ♦ kur do të dëshironi të shihni një ditë të vetme të Birit të njeriut, ♦♦ por nuk do ta shihni. ²³Do t'ju thonë: «Ja, këtu!» ose «ja, atje (është Mesia)!». Mos shkoni dhe mos vraponi atje! ²⁴Kur të vijë dita e tij, Biri i njeriut do të vijë si vetëtimja që ndriçon befasi tërë horizontin. ²⁵Por më parë ai duhet të vuajë shumë dhe të mos pranohet (si Mesia) nga ky brez.»

²⁶Kur të vijë Biri i njeriut, do të jetë si në kohën e Noahut. ²⁷Njerëzit po hanin dhe po pinin dhe po martoheshin deri në ditën kur Noahu hyri në anije. Pastaj erdhi përmbytja dhe të gjithë u mbytën. ²⁸Ose do të jetë si në ditët e Lotit: njerëzit po hanin dhe po pinin, po blinin dhe po shitnin, po mbillnin dhe po ndërtonin deri në ditën kur Loti doli nga qyteti i Sodomit. ²⁹Pastaj nga qielli ra shi, zjarr dhe squfur, dhe të gjithë vdiqën. ³⁰Kështu do të jetë atë ditë kur të vijë Biri i njeriut.

³¹Atë ditë, kushdo që ndodhet në tarracë, dhe i ka sendet brenda në shtëpi, të mos zbresë për t'i marrë! E në qoftë se ai ndodhet në arë të mos kthehet.

³²Mendoni për gruan e Lotit. ³³Kushdo që dëshiron të shpëtojë jetën e tij, do ta humbasë atë. Kushdo që e humbet atë, do ta shpëtojë.

³⁴Po ju them: Atë natë do të jenë dy veta në shtrat, njëri nga ata do të merret e tjetri do të lihet. ³⁵Dy gra do të jenë duke bluar bashkë, njëra do të merret e tjetra do të lihet.

³⁶Dy veta do të jenë në arë, njëri do të merret e tjetri do të lihet.» ♦♦♦ ³⁷Pastaj nxënësit e pyetën Jezusin: «Ku do të ndodhë kjo, o Zot?» Ai u përgjigj: «Korbat mblidhen atje ku ka kërmë.» ♣

♦ koha e ngushticës së madhe. ♦♦ emërtim për mbretërinë e Perëndisë. ♦♦♦ në mbretërinë e Perëndisë në Izrael. ♣ Jerusalemit apostat do t'i ketë ardhur koha për shkatërrim

Shëmbëlltyrat për lutjen: 1) gjyqtari i korruptuar

18 Pastaj Jezusi u tregoi nxënësve një shëmbëlltyrë që t'i mësonte se ata duhet t'i luteshin Zotit gjithmonë dhe të mos dëshpëroheshin. ²Në një qytet banonte një gjyqtar që nuk kishte as frikë nga Perëndia dhe as respekt për njerëzit. ³Në të njëjtin qytet banonte, gjithashtu, një vejushë, e cila vazhdonte të shkante tek ai dhe t'i lutej: «Më ndihmo të fitoj të drejtën time!»

⁴Gjyqtari e kundërshtoi për një kohë të gjatë, por në fund tha me vete: «Megjithëse nuk kam as frikë nga Perëndia, as respekt për njerëzit, ⁵prapëseprapë do të gjykoj në favor të kësaj vejushe. Përndryshe, ajo do të më çojë në varr.» ⁶Zoti vazhdoi: «Shihni mirë se ç'tha gjyqtari i korruptuar! ⁷Vallë, a nuk do të gjykojë Perëndia në dobi të popullit të tij të zgjedhur, i cili i lutet për ndihmë ditë e natë? A do të ngurrojë të ndërhyjë? ⁸Po ju them, ai do të gjykojë shpejt në dobi të tij! Por kur të vijë Biri i njeriut, a do t'i gjejë ai njerëzit duke e pritur me besnikëri në tokë?»

Shëmbëlltyrat për lutjen: 2) fariseu dhe tagrambledhësi

⁹Ai tregoi edhe këtë shëmbëlltyrë për disa që e bindnin veten se ishin pa të meta dhe që i shikonin të tjerët me përbuzje.

¹⁰“Dy veta hynë në Tempull që të luteshin – një fariseu e një tagrambledhës. ¹¹Fariseu qëndroi përpara të tjerëve dhe u lut kështu: «O Perëndi, të falënderoj që nuk jam lakmues, i padrejtë dhe i prishur si njerëzit e tjerë: për shembull si ky tagrambledhësi këtu. ¹²Unë agjëroj dy herë në javë ♦ dhe të jap të dhjetën nga të gjitha të ardhurat e mia.» ¹³Ndërsa tagrambledhësi qëndroi në fund të Tempullit dhe nuk guxoi ta hidhte vështrimin lart. Shpërtheu në lot♦♦ e tha: «O Perëndi, ki mëshirë për mua, mëkatarin!» ¹⁴Jezusi përfundoi: «Po ju them: Tagrambledhësi u kthye në shtëpi i pajtuar me Zotin, jo tjetri. Me të vërtetë kush lavdërohet, do të poshtërohet; por kush poshtërohet, do të lavdërohet.»

♦ Sipas Ligji urdhërohet vetëm një ditë agjërimi: festa e Pajtitimit. Farisenjtë caktuan (për siguri) edhe dy ditë të tjera në javë: të hënën e të enjten. ♦♦ Fjfl. godiste (pa pushim) gjoksin e tij.

Hyrja në mbretërinë e Zotit

(Mt. 19.13-15; Mk 10.13-16; Mt. 19.16-30; Mk 10.17-31; Mt. 20.17-19; Mk 10.32-34)

¹⁵Njëherë te Jezusi shkuan njerëz me foshnjat e tyre, që ai të vinte duart mbi ta. Por nxënësit i kundërshtuan. ¹⁶Megjithatë, Jezusi i thirri foshnjat pranë dhe u tha: «Lërimi fëmijët të vijnë tek unë: mos i ndalni, sepse mbretëria e Perëndisë është e hapur pikërisht për ata që janë si këta! ¹⁷Mos u mashtroni: kushdo që nuk e pranon mbretërinë e Perëndisë si një fëmijë i vogël, nuk do ta përjetojë kurrë atë.»

¹⁸Njëri prej anëtarëve të Këshillit të lartë e pyeti Jezusin: «Mësues i mirë, çfarë duhet të bëj unë që të trashëgoj jetën e përjetshme?» ¹⁹Jezusi i tha: «Përse më thua i mirë? Vetëm Njëri është i mirë – Zoti. ²⁰Ti i di urdhërimet: *Mos bëj tradhti bashkëshortore! Mos bëj vrasje! Mos*

bëj vjedhje! Mos jep dëshmi të rreme! Ndero atin dhe nënën!» ²¹Ai i tha: «Të gjitha këto i kam zbatuar qysh në rrini.» ²²Kur e dëgjoi këtë, Jezusi i tha: «Duhet të bësh edhe një punë: shit gjithçka që ke, ndajua të varfërve dhe do të kesh te Zoti në qiell një pasuri që nuk do të mbarojë! Pastaj eja pas meje!» ²³Por kur e dëgjoi këtë, njeriu u trishtua shumë, sepse ishte shumë i pasur.

²⁴Jezusi e pa se u trishtua dhe i tha: «Sa me vështirësi hyjnë të pasurit në mbretërinë e Perëndisë! ²⁵Më lehtë hyn deveja nëpër vrimë të gjilpërës, sesa pasaniku në mbretërinë e Perëndisë.» ²⁶Kur e dëgjjuan këtë, njerëzit e pyetën Jezusin: «Atëherë kush mund të shpëtojë?» ²⁷Ai u përgjigj: «Ajo që është e pamundur për njerëzit, është e mundur për Perëndinë.»

²⁸Prandaj Pjetri tha: «E di, ne lamë të gjithë pasurinë tonë dhe erdhëm pas teje!»

²⁹Jezusi u tha: «Ju siguroj se secili që la shtëpinë, prindërit, vëllezërit, gruan e fëmijët për shkak të mbretërisë së Perëndisë, ³⁰do të marrë më shumë në këtë botë, dhe në botën e ardhshme ai do të marrë jetën e përjetshme.»

³¹Jezusi i mori mënjatë të dymbëdhjetët dhe u tha: «Dëgjoni, po shkojmë për në Jerusalem, ku do të realizohen të gjitha ato që janë shkruar në Librat e Profetëve për Birin e njeriut. ³²Ai do t'u dorëzohet paganëve. Ata do ta përqeshin, do ta fyejnë dhe do ta pështyjnë. ³³E pasi ta kenë rrahur me kamxhik, do ta vrasin. Por ai do të ringjallet ditën e tretë.»

³⁴Nxënësit nuk kuptuan asnjë fjalë. Kuptimi i këtyre fjalëve ishte i fshehtë për ata, prandaj nuk kuptuan gjë.

Kalimi nëpër Jeriho: 1) lypësi i verbër

(Mt. 20.29-34; Mk 10.46-52)

³⁵Kur Jezusi iu afrua Jerihos, një i verbër po rrinte pranë udhës duke kërkuar lëmoshë. ³⁶Kur dëgjoi njerëzit duke kaluar, pyeti se ç'po ndodhte. ³⁷I treguan se po kalonte Jezusi nga Nazareti. ³⁸Ai bërtiti: «O Jezus, Bir i Davidit, ki mëshirë për mua!» ³⁹Ata që shkonin përpara, e qortuan që ai të heshtte. Por ai bërtiti edhe më shumë: «O Jezus, Biri i Davidit, ki mëshirë për mua!» ⁴⁰Jezusi u ndal dhe urdhëroi t'ia sillnin përpara. Kur ky iu afrua, e pyeti: ⁴¹«Ç'dëshiron të bëj?» «Zot, – iu përgjigj i verbër, – dëshiroj të shoh përsëri!» ⁴²«Hapi sytë e shih!» – i tha Jezusi. – «Të shpëtoi besimi yt.»

⁴³Drita e syve i erdhi menjëherë. Ai falënderoi Perëndinë dhe shkoi pas Jezusit. Të gjithë të pranishmit e lavdëruan Perëndinë.

Kalimi nëpër Jeriho: 2) Zakeu

19 Jezusi shkoi në Jeriho dhe kaloi nëpër qytet. ²Atje banonte një njeri me emrin Zake. Ishte kryetagrambledhës dhe ishte shumë i pasur. ³Donte të dinte medoemos se kush ishte ky Jezus. Por ishte shtatvogël dhe turma ia zinte pamjen. ⁴Prandaj vrapoi përpara turmës, hipi në një fik të egër që të shihte Jezusin, i cili duhet të kalonte andej. ⁵Kur Jezusi arriti atje, shikoi lart dhe i tha: «Zake, zbrit shpejt, sepse sot duhet të jem mysafiri yt.» ⁶Zakeu zbriti menjëherë dhe e priti në shtëpinë e tij me gëzim të madh. ⁷Kur e panë këtë, të gjithë filluan të murmurisnin dhe të thoshin: «Ka shkuar në shtëpinë e një mëkatari!» ⁸Por Zakeu u ngrit në këmbë dhe i tha Zotit: «Ja, o Zot, gjysmën e pasurisë sime do t'ua jap të varfërve. Në qoftë se kam mashtruar ndonjë, do t'ia kthej katërfish.» ⁹Jezusi i tha: «Sot, në këtë shtëpi ka ardhur shpëtimi, sepse ky është pasardhës i Avrahamit. ¹⁰Dhe pikërisht Biri i njeriut ka ardhur të kërkojë dhe të shpëtojë të humburin.»

Kalimi nëpër Jeriho: 3) paraia e besuar

(Mt. 25.14-30)

¹¹Jezusi u tregoi një shëmbëlltjrë të gjithë atyre që e rrethonin. Meqë ishte afër Jerusalemit, shumë njerëz mendonin se mbretëria e Perëndisë do të vinte menjëherë. ¹²Prandaj tha: "Një fisnik donte të nisej në një vend të largët, që të emërohej mbret i bashkatdhetarëve të tij. ¹³Para se të nisej, thirri të dhjetë shërbëtorët e tij, i dha secilit nga një flori dhe u tha: «Bëni tregti me këto gjersa të kthehem unë!» ¹⁴Meqë bashkatdhetarët e tij e urrenin, dërguan pas tij lajmëtarë për të thënë: «Nuk duam që ky të mbretërojë mbi ne.» ¹⁵Megjithatë, ai u emërua mbret dhe u kthye. Menjëherë urdhëroi që të thërritnin shërbëtorët, të cilëve u kishte dhënë paratë, për të parë se sa kishte fituar secili nga ata. ¹⁶I pari u afrua dhe tha: «Zot, floriri yt fitoi dhjetë florinj të tjerë.» ¹⁷Ai i tha: «Të përshëndes, shërbëtor i mirë! Meqë ke qenë besnik me gjëra aq të pakta, unë të të jap pushtet mbi dhjetë qytete.» ¹⁸Erdhi edhe i dyti dhe tha: «Zot, floriri yt fitoi pesë florinj.» ¹⁹Ai i tha këtij: «Ti do të sundosh mbi pesë qytete.» ²⁰Erdhi i treti dhe tha: «Zot, po ta kthej floririn tënd. E ruajta të mbështjellë në rizë. ²¹Kisha frikë nga ti, sepse ti je njeri i ashpër. Ti merr atë që nuk të takon dhe korr atë që nuk ke mbjellë.» ²²I zoti i tha atij: «Përtac! Ti e the vendimin vetë! Ti e dije se unë jam njeri i ashpër, dhe se marr atë që nuk më takon dhe korr atë që nuk kam mbjellë. ²³Përse, pra, nuk e depozitove të paktën paratë time në bankë? Kështu, pas kthimit tim, do ta kisha rimarrë me kamatë!» ²⁴Pastaj u tha të pranishmëve: «Merrjani floririn dhe jepjani atij që ka dhjetë!» ²⁵Por ata i thanë: «Zot, ai ka tashmë dhjetë florinj!» ²⁶Por mbreti u përgjigj: «Po ju them se atij që ka, do t'i jepet, e atij që nuk ka (fituar asgjë), do t'i merret (edhe depozita e tij). ²⁷E tani, përse u përket armiqve të mi që nuk deshën që të mbretëroj mbi ta, sillini këtu dhe ekzekutojini para meje!» ♦

♦ Kjo u plotësua (pjesërisht) kur romakët masakruan çifutët më 70 pas Kr. Shërbëtori i pabesë përfaqëson një farise tipik që refuzoi të ndante fenë e tij me joçifutët.

Hyrja e Mesisë në Jerusalem

(Mt. 21.1-11; Mk 11.1-11; Gjn 12.12-19)

²⁸Pasi tha këtë, Jezusi vazhdoi rrugën për në Jerusalem. ²⁹Kur iu afrua Bet-Pages dhe Bet-Anjes, rrëzë kodrës që quhet mali i Ullinjve, dërgoi dy nxënës përpara ³⁰dhe u tha: "Shkoni në fshatin që gjendet para jush. Kur të hyni në fshat, do të gjeni një gomar të lidhur, të cilit nuk i ka hipur askush. Zgjidhni dhe silleni këtu. ³¹Në qoftë se ju pyet ndokush: «Përse e zgjidhni?», thuajti: «I duhet Zotit!»" ³²Të dërguarit shkuan dhe gjetën gjithçka pikërisht siç u kishte thënë Jezusi. ³³Kur po e zgjidhnin gomarin, pronari i tij u tha: «Përse po e zgjidhni gomarin?» ³⁴Ata u përgjigjën: «I duhet Zotit!» ³⁵Ata ia sollën Jezusit gomarin, mbi të cilin vunë rrobat e tyre dhe mbi të Jezusin. ³⁶Ndërsa ai udhëtonte përpara, nxënësit e tjerë i shtronin si qilim në rrugë rrobat e tyre. ³⁷Kur u shfaq Jerusalemi, atje ku rruga të çon përposh malit të Ullinjve, të gjithë nxënësit filluan të gëzoheshin e të lavdëronin Perëndinë me zë të lartë për të gjitha

mrekullitë që kishin parë. ³⁸Thirrën: «Rroftë mbreti që po vjen në emër të Zotit! Paqe në qiell! Lavdi Zotit!»

³⁹Por disa farisej thirrën nga turma:

«Mësues, përmbaji nxënësit e tu!» ⁴⁰Por Jezusi u përgjigj: «Po ju them: Në qoftë se pushojnë ata, do të bërtasin gurët.»

⁴¹Kur u afrua dhe pa qytetin që shtrihej para tij, Jezusi qau për të dhe tha: ⁴²«Sikur ta kuptoje edhe ti sot se nga varet paqja jote! Por tani ti je verbuar. ⁴³Do të vijë koha kur armiqtë e tu do të të rrethojnë, do të të bllokojnë nga të gjitha anët dhe do të grumbullojnë rreth teje ledh. ⁴⁴Ata do të të shkatërrojnë plotësisht ty dhe banorët e tu brenda mureve të tua. Nuk do të lënë gur mbi gur, sepse nuk deshe ta njihje kohën kur Zoti erdhi të të shpëtonte.»

⁴⁵Pastaj Jezusi hyri në Tempull dhe filloi të nxirrte jashtë tregtarët. ⁴⁶Ai u tha: «Në Shkrimin e shenjtë është shkruar se Zoti ka thënë: *Tempulli im do të quhet shtëpi lutjeje për popujt e të gjitha kombeve*, kurse ju e bëtë atë skutë batakçish.»

Polemika: 1) pushteti i Jezusit

(Mt. 21.12-17; Mk 11.15-19; Gjn 2.13-22)

⁴⁷Jezusi predikonte çdo ditë në Tempull. Kryepriftërinjtë, mësuesit e Ligjit dhe të parët e popullit kërkonin rastin për ta vrarë, por nuk e gjetën, ⁴⁸sepse populli ishte gjithnjë rreth tij dhe e dëgjonte me vëmendje.

20 Një ditë Jezusi po jepte mësim në Tempull dhe po predikonte Lajmin e mirë. Pastaj iu afruan kryepriftërinjtë dhe mësuesit e Ligjit bashkë me këshilltarët dhe e pyetën: «Na thuaj, nga merr ti pushtet të paraqitesh këtu kështu? Kush të dha pushtet për këtë?» ³Ai u përgjigj: «Edhe unë dua t'ju bëj një pyetje. ⁴Më thoni: nga e mori Gjon Pagëzori pushtetin për të pagëzuar? Nga Zoti apo nga njerëzit?» ⁵Ata diskutuan me njëri-tjetrin: "Në qoftë se themi: «Nga Zoti», ai do të na thotë: «Përse, atëherë, nuk i besuat Gjonit?» ⁶Në qoftë se themi: «Nga njerëzit», atëherë gjithë kjo turmë do të na vrasë me gurë, sepse i është mbushur mendja se Gjoni ishte profet." ⁷Për këtë iu përgjigjën Jezusit se nuk dinin gjë. ⁸«Mirë, – tha Jezusi, – as unë nuk do t'ju tregoj se kush ma ka dhënë këtë pushtet.»

Polemika: 2) qiramarrësit e këqij

(Mt. 21.33-46; Mk 12.1-12)

⁹Për këtë Jezusi u tregoi një shëmbëlltyrë: "Dikush mbolli njëherë një vresht, ua dha me qira vreshtarëve dhe u largua nga ai vend për një kohë të gjatë. ¹⁰Kur erdhi koha e vjeljes së rrushit, dërgoi një të ngarkuar te qiramarrësit që t'i jepnin pjesën e prodhimit që i takonte. Por qiramarrësit e rrahën lajmëtarin dhe e kthyen pa nxjerrë gjë në dritë. ¹¹Burri dërgoi një tjetër, por ata e rrahën, e turpëruan dhe e nisën duarthatë. ¹²Dërgoi edhe të tretin, por edhe atë e gjakosën dhe e dëbuan.

¹³Pastaj pronari i vreshtit tha: «Ç'të bëj? Do të dërgoj birin tim të dashur. Për atë do të kenë, me siguri, respekt.» ¹⁴Kur e panë se po afrohej, qiramarrësit i thanë njëri-tjetrit: «Ky është trashëgimtari! Ta vrasim dhe vreshti do të na kalojë neve!» ¹⁵Prandaj e nxorën jashtë vreshtit dhe e vranë.

Ç'do t'u bëjë qiramarrësve, pra, pronari i vreshtit? ¹⁶Do të shkojë vetë, do t'i vrasë qiramarrësit dhe do t'ua japë vreshtin të tjerëve."

Kur e dëgjuan këtë, thanë: «Qoftë larg!» ¹⁷Por Jezusi i shikoi me vëmendje dhe u tha: «Mendoni mirë ç'do të thotë kjo pjesë e Shkrimit të shenjtë: *Guri që ndërtesit hodhën tej, është bërë tani guri i qoshes*. ¹⁸Kushdo që bie mbi atë gur, do të dërrmohet; dhe këdo mbi të cilin të bjerë, ai do ta copëtojë.»

¹⁹Mësuesit e Ligjit dhe kryepriftërinjtë kërkonin ta arrestonin Jezusin në vend, sepse e kuptuan që kjo shëmbëlltyrë u drejtohej atyre. Por kishin frikë nga populli.

Polemika: 3) tatimi për Cezarin

(Mt. 22.15-22; Mk 12.13-17)

²⁰Filluan ta përgjonin atë me kujdes. Dërguan spiunë për t'u shtirur si dishepuj të singërtë të Ligjit. Ata kishin ndër mend ta futnin Jezusin në grackë, që t'ia dorëzonin pushtetit dhe fuqisë së guvernatorit romak. ²¹Këta spiunë i thanë Jezusit: «Mësues, e dimë se gjithçka që ti thua dhe predikon, është e drejtë. Ti nuk lejon të ndikohesh nga të pushtetshmit, por e mëson drejt secilin se si duhet të jetojë sipas vullnetit të

Perëndisë. ²²Na thuaj tani, sipas Ligjit, a duhet t'i paguajmë taksë perandorit romak, apo jo?» ²³Jezusi e kuptoi dinakërinë e tyre dhe u tha: ²⁴«Më tregoni një monedhë argjendi! E kujt është fytyra dhe mbishkrimi?» «E Cezarit!» – iu përgjigjën ata. Jezusi ua ktheu: ²⁵«Kthejini, pra, Cezarit atë që i përket Cezarit, e Perëndisë atë që i përket Perëndisë!»

²⁶Atje para njerëzve ata nuk mund ta futnin në grackë, prandaj heshtën, të habitur nga përgjigjja e tij e zgjuar.

Polemika: 4) Zoti i të gjallëve

(Mt. 22.23-33; Mk 12.18-27)

²⁷Pastaj Jezusi iu afruan disa saducej, të cilët e mohojnë ringjalljen e të vdekurve, dhe e pyetën: ²⁸«Mësues, Moisiu na ka shkruar këtë rregull: Kur një njeri i martuar vdes pa lënë fëmijë, atëherë vëllai i tij duhet të martohet me vejushën, që t'i sigurojë të vdekurit trashëgimtarë. ²⁹Ishin njëherë shtatë vëllezër. I pari u martua dhe vdiq pa lënë fëmijë.

³⁰I dyti mori për grua vejushën, pastaj i treti dhe kështu me radhë të shtatë vëllezërit.

³¹Të shtatë vëllezërit e kishin marrë për grua dhe kishin vdekur pa lënë fëmijë. ³²Më në fund vdiq edhe gruaja. ³³Pra, në këtë «ringjallje», cilit prej tyre do t'i takojë gruaja e ringjallur, sepse të gjithë e kishin për grua?»

³⁴Jezusi u përgjigj: «Martesa është vetëm për këtë jetë. ³⁵Dhe ata që pas ringjalljes kanë të drejtë të marrin pjesë në botën e ardhshme, as nuk do të martojnë, as nuk do të martohen. ³⁶Ata as nuk do të mund të vdesin më, do të jetojnë si engjëjt. Pasi të jenë ringjallur nga të vdekurit, ata janë qenie të mbinatyrshme. ♦ ³⁷Por faktin e ringjalljes nga të vdekurit e tregon Moisiu kur flet për drizën e djegur: atje Zoti quhet «Perëndia e Avrahamit, Izakut dhe Jakovit.» ³⁸Ai nuk është Perëndia e të vdekurve, por i të gjallëve, sepse, nga pikëpamja e tij, të gjithë (besimtarët) janë të gjallë.» ♦♦

³⁹Për këtë disa mësues të Ligjit i thanë: «Mësues, u përgjigje mirë.» ⁴⁰Pas kësaj nuk guxoi askush t'i bënte pyetje tjetër.

♦ fiffj. bijtë e Perëndisë. ♦♦ sepse i pret ringjallja. Marrëdhënia e përvetshme me Zotin është e papërfytyrueshme pa ringjallje.

Polemika: 5) Biri i Davidit

(Mt. 22.41-46; Mk 12.35-37)

⁴¹Pastaj Jezusi iu drejtua turmës dhe pyeti: «Si mund të thuhet se Mesia është (vetëm) pasardhës i Davidit? ⁴²Në të vërtetë, vetë Davidi në librin e Psalmeve thotë: *Perëndia, Zoti, të thotë ty, Zoti dhe Mbreti im: «Ulu në të djathtën time, gjersa t'i nënshtroj armiqtë e tu dhe t'i vë për shtrojë të këmbëve të tua!»*

⁴⁴Davidi, pra, e quan atë Zot. Atëherë si mund të jetë ai (vetëm) pasardhës i tij?»

Polemika: 6) Feja e rreme dhe e vërtetë

(Mt. 23.1-36; Mk 12.38-40)

⁴³Atje, para tërë turmës, Jezusi i paralajmëroi nxënësit e tij si vijon: ⁴⁶«Kujdes nga mësuesit e Ligjit, të cilët duken të kënaqur në veladonët e tyre dhe kërkojnë që njerëzit t'i përshëndetin rrugës me respekt. Në shërbesat fetare ata ulen në radhën e parë dhe në gosti ulen në krye. ⁴⁷Ata bëjnë lutje të gjata për të lënë përshtypje të mira. Por ata janë në të vërtetë mashtrues që ua marrin me mashtrim vejushave shtëpitë e tyre. Këta, veçanërisht, do të dënohen rëndë!»

21 Jezusi ngriti sytë dhe pa se si të pasurit po hidhnin dhuratat e tyre në arkën e lëmshës. ²Erdhi, gjithashtu, një vejushë e varfër dhe hodhi dy monedha bakri.

³Jezusi tha: «Ju siguroj se kjo vejushë dha më tepër se të gjithë të tjerët. ⁴Ata dhanë vetëm nga teprica e tyre, kurse ajo vejushë e varfër dha gjithçka që kishte për jetesë.»

Rrënimi i Tempullit nga romakët

(Mt. 24.1-2; Mk 13.1-2)

⁵Disa njerëzve u bëri përshtypje Tempulli, se ishte i stolisur me gurë të bukur dhe me dhurata kushtimore. Por Jezusi tha: ⁶«Do të vijë koha kur gjithçka që shihni, do të rrëzohet; nuk do të mbetet as gur mbi gur.»

Ngjarjet para kthimit të Mesisë

(Mt. 24.3-14; Mk 13.3-13)

⁷«Mësues, – e pyetën ata, – kur do të ndodhë kthimi i Mesisë? Nga do ta kuptojmë se do të bëhet kjo?» ⁸«Kujdes, mos u mashtroni – u përgjigj Jezusi. – "Shumë veta do të vijnë në emrin tim e do t'ju thonë: «Unë jam Mesia» dhe «Erdhi koha e caktuar.» Mos shkoni pas tyre! ⁹Dhe mos kini frikë kur të dëgjoni për luftëra dhe revolucione. Këto duhet të bëhen më përpara, por fundi nuk ka ardhur akoma!"

¹⁰Dhe vazhdoi: «Një popull do të luftojë kundër një populli tjetër, dhe një shtet do të sulmojë një shtet tjetër. ¹¹Gjithkund do të ketë tërmete të mëdha, zi buke dhe epidemi. Në qiell do të ketë fenomene të tmerrshme dhe shenja të mëdha.

Fati i nxënësve të Mesisë pas vdekjes së tij

¹²Por para se të ndodhin të gjitha këto, do t'ju përndjekin dhe do t'ju arrestojnë; duke qenë se ju më takoni mua, ata do t'ju hedhin në gjyq të sinagogës dhe në burg; do t'ju nxjerrin para mbretërve dhe qeveritarëve. ¹³Kjo do t'ju japë rastin që të dëshmoni (për mua). ¹⁴Vendosni më parë që të mos e përgatitni mbrojtjen tuaj, ¹⁵sepse unë vetë do t'jua jap fjalët, të cilat kundërshtarët tuaj nuk do të jenë në gjendje t'i kundërshtojnë, dhe unë do t'ju jap urtësi, së cilës askush nuk mund t'i qëndrojë.

Fati i nxënësve të Mesisë menjëherë para kthimit të tij

¹⁶Do t'ju tradhtojnë edhe prindërit, vëllezërit, të afërmit dhe miqtë, e disa prej jush do të vriten. ¹⁷Të gjithë do t'ju urrejnë, sepse më takoni mua. ¹⁸Por asnjë qime floku nga koka nuk do t'ju humbasë. ¹⁹Me qëndresën tuaj do të fitoni jetën e vërtetë.

Rrënimi i Jerusalemit

(Mt. 24.15-21; Mk 13.14-19)

²⁰Kur të shihni se ushtria ka rrethuar Jerusalemin, atëherë ta dini se shkatërrimi i tij është afër. ²¹Atëherë të gjithë banorët e Judesë duhet të ikin në male! Kush do të jetë në qytet, duhet të largohet menjëherë, dhe njerëzit e fshatrave nuk duhet të kthehen në qytet! ²²Në të vërtetë, do të jetë koha e hakmarrjes, kur do të realizohen të gjitha ato që janë të shkruara në Shkrimin e shenjtë.

²³Mjerë ato shtatzëna dhe gratë që kanë foshnja në atë kohë, sepse mbi këtë vend do të bien vuajtje të mëdha, dhe mbi këtë popull do të bjerë dënimi nga Zoti. ²⁴Do të vriten me shpata dhe do të shpihen si robër në të gjitha kombet. Jerusalemi do të pushtohet nga kombet pagane, derisa koha e tyre e caktuar të ketë marrë fund.

³⁴Kujdes, mos t'ju mjegullohet mendja nga dehja dhe shqetësimet e kësaj jete. Ndryshe kjo ditë do t'ju zërë si në kurth. ³⁵Në të vërtetë, ajo do t'i zërë befasi të gjithë banorët e tokës. ³⁶Rrini zgjuar, pra, dhe mos pushoni së luturi, që t'u shpëtoni të gjitha këtyre që do të ndodhin, dhe të paraqiteni plot besim para Birit të njeriut.»

Ju siguroj se ky brez do t'i përjetojë të gjitha këto.

Kthimi i Mesisë

(Mt. 24.29-31; Mk 13.24-27)

²⁵Në diell, në hënë dhe në yje do të shfaqen shenja kërcënuese. Në tokë kombet do të tmerrohen nga deti i tërbuar dhe nga baticat gjigante. ²⁶Banorët e botës do të vdesin nga frika duke prituri atë që do t'i ndodhë botës, sepse trupat qiellorë do të lëkunden.

²⁷Pastaj do ta shohin Birin e njeriut duke ardhur mbi një re me fuqi dhe madhësi qiellore. ²⁸Kur të fillojnë këto shenja, drejtohuni dhe ngrini kokat lart, sepse çlirimi juaj është afër.»

Shëmbëlltyra e fikut

(Mt. 24.32-35; Mk 13.28-31)

²⁹Pastaj u tha një shëmbëlltyrë: «Vëreni fikon ose pemët e tjera! ³⁰Kur dalin gjethet e para, e dini vetvetiu se vera është afër. ³¹Po ashtu, kur t'i shihni këto (shenja kozmike), ta dini se mbretëria e Perëndisë është afër. ³²Qielli e toka do të kalojnë, por fjalët e mia jo.

³⁷Çdo ditë Jezusi predikonte në Tempull dhe në mbrëmje dilte që të kalonte natën në malin e Ullinjve. ³⁸Herët në mëngjes të gjithë njerëzit e pritnin në Tempull dhe dëshironin ta dëgjonin.

Dhoma e sipërme: 1) përgatitja e Pashkës

(Mt. 26.1-5; Mk 14.1-2; Gjn 11.45-53)

22 Po afrohej festa e bukëve të ndorme, d.m.th. Pashka. ²Kryepriфтërinjtë dhe mësuesit e Ligjit kërkonin rastin ta vritnin Jezusin pa tërhequr vëmendjen e popullit, sepse ia kishin frikën atij.

³Pastaj Satani hyri në Judën nga Karioti, njëri prej të dymbëdhjetëve. ⁴Ai shkoi te kryepriфтërinjtë dhe oficerët e rojës së Tempullit dhe foli me ta se si t'ua dorëzonte Jezusin. ⁵Ata u gëzuan shumë dhe propozuan t'i jepnin para. ⁶Ai pranoi, dhe kërkoj rastin e volitshëm për ta dorëzuar atë pa dijeninë e popullit.

⁷Erdhi dita kur duhej të thereshin qengjat e Pashkës. ⁸Jezusi dërgoi Pjetrin e Gjonin dhe u tha: «Shkoni e na bëni gati darkën e Pashkës!» ⁹«Ku dëshiron ta përgatitim?» – pyetën ata. ¹⁰Ai u tha: «Dëgjoni! Porsa të hyni në qytet, do të takoni një njeri i cili mban një qyp me ujë. Shkoni pas tij në shtëpinë ku do të hyjë ai, ¹¹dhe thuajini të zotit të shtëpisë: «Mësuesi të pyet: ku është vendi në të cilin do të ha darkën e Pashkës me nxënësit e mi?» ¹²Ai do t'ju tregojë një dhomë të madhe në katin e sipërm që është e pajisur me jastëkë. Atje përgatiteni.» ¹³Ata shkuan dhe gjetën gjithçka ashtu siç kishte thënë ai, dhe përgatitën darkën e Pashkës.

Dhoma e sipërme: 2) darka e fundit

(Mt. 26.26-30; Mk 14.22-26; 1Kor. 11.23-25)

¹⁴Kur erdhi koha për darkën e Pashkës, Jezusi u ul bashkë me apostujt. ¹⁵Ai u tha: «Kisha shumë dëshirë ta haja bashkë me ju këtë darkë të Pashkës, para vuajtjeve të mia, ¹⁶sepse po ju them: Unë do ta festoj atë përsëri vetëm atëherë kur në mbretërinë e Perëndisë të plotësohet ajo që shënohet në çdo darkë të Pashkës.» ¹⁷Pastaj Jezusi mori kupën, tha lutjen e falënderimit dhe u tha: «Merreni këtë dhe kalojeni dorë më dorë duke pirë nga ajo. ¹⁸Po ju them se unë nuk do të pi më verë deri atëherë kur të vijë mbretëria e Perëndisë.» ¹⁹Pastaj mori bukën, tha lutjen e falënderimit, e theu, ua dha e tha: «Ky është trupi im, i cili flijohet për ju. Bëjeni këtë gjithnjë midis jush, që të kujtoni atë që unë kam bërë për ju.» ²⁰Po ashtu ua dha kupën pas darkës dhe tha: «Kjo kupë është dhjata e re (e vulosur) me gjakun tim, i cili do të derdhet si flijim për ju. ²¹Por ja, tradhtari është ulur pranë meje në tryezë. ²²Po, Biri i njeriut vërtet do të vritet siç është paracaktuar, po mjerë ai njeri që e tradhton!» ²³Pastaj filluan të pyetnin njëri-tjetrin se cili prej tyre do të ishte ai që do ta bënte këtë gjë.

Dhoma e sipërme: 3) fjalimi i ndarjes²⁴Ndërmjet nxënësve u hap një diskutim: kush do të ishte më i madhi prej tyre?

²⁵Jezusi u tha: «Mbretërit e kombeve pagane shtypin shtetasit e tyre, dhe tiranët e tyre quhen «Mirëbërës (të popullit)». ²⁶Por te ju duhet të jetë ndryshe. Më i larti ndër ju duhet të jetë si më i ulti, dhe udhëheqësi si i nënshtruari. ²⁷Cili është më i madh: ai që ulet pranë tryezës, apo ai që shërben? Sigurisht, ai që ulet pranë tryezës. E megjithatë, unë jam ndër ju si shërbëtor. ²⁸Ju jeni ata që keni qëndruar bashkë me mua në sprovat e mia. ²⁹Prandaj unë ju jap pushtet të sundoni, ashtu siç më dha mua Ati im; ³⁰ju do të hani e do të pini në tryezën time në mbretërinë time dhe do të rrini në frone duke sunduar dymbëdhjetë fiset e Izraelit.»

³¹Zoti tha: «Simon, Simon, shiko, Satani ka marrë leje për t'ju vënë në provë duke ju shoshitur dhe për të ndarë grurin nga egjra, ³²por unë u luta për ty, që besimi yt të mos humbasë. E kur të kthehesh tek unë, jepu zemër vëllezërve të tu (në fe)!» ³³«O Zot, – iu përgjigj Pjetri, – unë jam gati të shkoj me ty në burg dhe të vdes me ty!» ³⁴Por Jezusi tha: «Pjetër, po të them se që sot, para se të këndoje gjeli, do ta mohosh tri herë se më njeh!» ³⁵Pastaj Jezusi u tha nxënësve: «Kur ju dërgova pa para, pa trastë e pa sandale, mos ju mungoi gjë?» «Jo, asgjë!» – u përgjigjën ata. ³⁶Jezusi vazhdoi: «Që tani vlen një gjë tjetër: cilido që ka para ose trastë, t'i marrë ato me vete! Ai që ka vetëm pallto, ta shesë për të blerë shpatë. ³⁷Në të vërtetë, po ju them se ajo që është shkruar në Shkrimin e shenjtë për mua, duhet të plotësohet: *E radhitën midis kriminelëve*. Koha ime ndër ju po mbaron.» ³⁸Nxënësit thanë: «Zot, ja këtu janë dy shpata!» «Ju nuk më kuptoni!» – u tha Jezusi.

Nata e fundit: 1) Mali i Ullinjve

(Mt. 26.36-46; Mk 14.32-42)

³⁹Pastaj Jezusi doli dhe shkoi, siç e kishte zakon, në malin e Ullinjve. Pas tij shkuan edhe nxënësit e tij. ⁴⁰Kur arritën në atë vend, ai u tha: «Lutjuni Zotit që të mos mposhteni në sprovën që po vjen.» ⁴¹Pastaj u largua nga ata një të hedhur guri, ra në gjunjë dhe u lut: ⁴²«O Atë! Largoje prej meje këtë kupë vuajtjesh. Megjithatë, le të bëhet vullneti yt, e jo imi!» ⁴³Nga qielli u shfaq një engjëll që i dha fuqi. ⁴⁴Meqë e zuri një anktë i madh, ai u lut dhe më shumë, dhe djersa iu bë si pika gjaku që binin në tokë. ⁴⁵Pasi u lut, u ngrit dhe shkoi te nxënësit. I gjeti në gjumë, të kapluar nga hidhërimi. ⁴⁶Ai u tha: «Pse po flini? Ngrihuni dhe lutuni që të mos mposhteni në sprovën që po vjen.» ⁴⁷Tek po fliste, u afrua një grumbull njerëzish. Në krye të tyre ishte njëri prej të dymbëdhjetëve, ai që quhej Judë. Iu afrua Jezusit për ta përshëndetur me puthje. ⁴⁸Por Jezusi i tha: «Judë, me puthje po e tradhton Birin e njeriut?» ⁴⁹Kur nxënësit kuptuan se ç'do të ndodhte, bërtitën: «Zot, a t'i biem me shpata?» ⁵⁰Njëri prej tyre goditi shërbëtorin e kryepriiftit dhe i preu veshin e djathtë. ⁵¹Por Jezusi tha: «Lëshojeni! Mjaft më!» Ia preku veshin dhe e shëroi. ⁵²Pastaj iu drejtua kryepriiftërinjve, oficerëve të rojës së Tempullit dhe këshilltarëve, të cilët kishin ardhur për ta arrestuar, dhe u tha: «Vërtet duhet të vinit me shpata dhe shkopin, sikur unë të isha kriminel? ⁵³Me ju isha çdo ditë në Tempull dhe nuk më arrestuat. Por tani ka ardhur ora juaj. Tani Zoti u dha fuqive të errëta pushtet mbi mua.»

Nata e fundit: 2) oborri i rojës

(Mt. 26.57-58, 69-75; Mk 14.53-54, 66-72; Gjn 18.12-18, 25-27)

⁵⁴Jezusin e arrestuan dhe e shpunë në shtëpinë e kryepriiftit. Pjetri i shkoi pas nga larg. ⁵⁵Njerëzit atje kishin ndezur një zjarr në mes të oborrit, dhe Pjetri u bashkua me të tjerët që ishin ulur përreth zjarrit. ⁵⁶Një shërbëto e pa atje, e vështroi me vëmendje dhe tha: «Edhe ky ishte me të!» ⁵⁷Por Pjetri e mohoi: «O grua, unë nuk e njoh!» ⁵⁸Pak më vonë e vuri re një tjetër dhe i tha: «Edhe ti je njëri nga ata!» «O njeri, – u përgjigj Pjetri, – jo, nuk jam!» ⁵⁹Rreth një orë më vonë, i tha me këmbëngulje edhe një tjetër: «Nuk ka dyshim; edhe ky ishte me të, sepse edhe ky është nga Galileja!» ⁶⁰«O burrë, – i tha Pjetri, – nuk kuptoj ç'po thua!» Sapo tha këto fjalë, këndoi gjeli. ⁶¹Zoti u kthye dhe drejtoi sytë nga Pjetri. Atëherë atij i ranë ndër mend fjalët që i kishte thënë Zoti: «Para se të këndoje gjeli, do të më mohosh tri herë!» ⁶²Pjetri doli dhe qau me lot të hidhur. ⁶³Njerëzit që e ruanin Jezusin, e përqeshnin dhe e rrihnin; ⁶⁴i mbulonin fytyrën dhe e pyetnin: «Pa gjeje, kush të ra? Na thuaj, meqë ti je profet!» ⁶⁵Ata i thanë edhe shumë fyerje të tjera.

Gjyqi: 1) para Këshillit të Lartë

(Mt. 26.59-66; Mk 14.55-64; Gjn 18.19-24)

⁶⁶Pasi zbardhi dita, këshilltarët bashkë me kryepriiftërinjtë dhe mësuesit e Ligjit u mblodhën dhe e nxorën Jezusin para Këshillit të tyre të Lartë. ⁶⁷Ata i thanë: «Na thuaj, a je ti Mesia?» Ai u përgjigj: «Edhe po t'ju them, nuk do të më besoni. ⁶⁸Në qoftë se do t'ju pyesja, nuk do të më përgjigjeshit e as nuk do të më lironit. ⁶⁹Por duke filluar që tani, Biri i njeriut do të jetë i ulur në anën e djathtë të të gjithëfuqishmit Perëndi.» ⁷⁰«Pra, ti je Biri i Perëndisë?» – thirrën të gjithë. Ai u përgjigj: «Mirë e keni thënë; po, jam.» ⁷¹E ata thanë: «Nuk kemi më nevojë për dëshmitarë! Ja, e dëgjuam vetë nga goja e tij.»

Gjyqi: 2) para guvernatorit romak

(Mt. 27.1-2, 11-14; Mk 15.1-5; Gjn 18.28-38)

23 Të gjithë u ngritën dhe e shpunë Jezusin te Pilati, ²ku filluan ta paditnin: «Kemi vënë re se ky njeri po e nxit popullin tonë për kryengritje! Tha se ne nuk duhet t'i japim më Cezarit tatim. Përveç kësaj, tha se është vetë Mesia, mbreti.» ³Pilati e pyeti: «A je ti mbreti i hebrenjve?» «Mirë po thua», – u përgjigj ai. ⁴Pastaj Pilati u tha kryepriiftërinjve dhe popullit: «Te ky njeri nuk gjej asnjë arsye për dënim.» ⁵Por ata ngulën këmbë duke thënë: «Ky po e nxit popullin për kryengritje duke dhënë mësim nëpër gjithë Judenë. Filloi në Galile e tani erdhi deri këtu.»

Gjyqi: 3) para Herod Antipës

⁶Pilati, kur e dëgjoi këtë, pyeti se mos ky njeri ishte galileas. ⁷Kur mori vesh se ai ishte nën juridiksionin e Herodit, e dërgoi te Herodi, i cili, gjithashtu, ndodhej atëherë në Jerusalem.

⁸Kur e pa Jezusin, Herodi u gëzua shumë; kishte kohë që dëshironte ta shihte, sepse kishte dëgjuar shumë gjëra për të dhe shpresonte që do të shihte ndonjë mrekulli prej tij. ⁹I bëri shumë pyetje, por Jezusi nuk përgjigjej fare. ¹⁰Kryepriiftërinjtë dhe mësuesit e Ligjit shkuan përpara dhe e paditën furishëm. ¹¹Herodi dhe ushtarët e tij e përbuzën dhe e vunë në lojë. Pastaj e veshën me një rrobë të bardhë dhe e kthyen te Pilati.

¹²Herodi dhe Pilati kishin qenë më parë armiq për vdekje, por atë ditë u bënë miq.

Gjyqi: 4) dënimi me vdekje

(Mt. 27.15-26; Mk 15.6-15; Gjn 18.39-19.16)

¹³Pilati mblodhi kryepriiftërinjtë, anëtarët e Këshillit të lartë dhe turmën, ¹⁴dhe u tha: «Këtë njeri e sollët para meje duke e paditur se po e nxit popullin për kryengritje. Ja, unë e mora në pyetje para jush dhe nuk gjeta tek ai asnjë faj për të cilin ju e paditni.

¹⁵Po ashtu edhe Herodi, sepse ai e ktheu përsëri te ne. Ky nuk ka bërë asgjë që të meritojë vdekjen. ¹⁶Pra, do ta fshikulloj dhe do ta liroj.» ¹⁷(Për çdo festë duhej të lirohej nga një i burgosur.)

¹⁸Por të gjithë ata bërtitën njëzëri: «Zhduke këtë dhe na lësho Bar-Abën.» ¹⁹Bar-Abë ishte futur në burg për një trazirë që kishte bërë në qytet, dhe për vrasje. ²⁰Pilati u foli përsëri, sepse donte të lironte Jezusin. ²¹Por ata vazhduan të bërtitnin: «Kryqëzoje!» ²²Ai u tha për të tretën herë: «Përse, ç'të keqe ka bërë? Unë nuk gjeta tek ai ndonjë faj që meriton vdekjen. Pra, do ta fshikulloj dhe do ta liroj.»

²³Por ata bërtitnin njëzëri dhe kërkonin që të kryqëzohej. Në fund fituan britmat e tyre.

²⁴Prandaj Pilati dha vendimin që kërkonin ata. ²⁵Liroi atë që ishte në burg për trazirë e për vrasje, pra, atë që kërkonin ata, ndërsa Jezusin e dorëzoi për t'u kryqëzuar, që të plotësohej dëshira e tyre.

Në vendin e Kafkës: 1) gratë e Jerusalemit

(Mt. 27.32-44; Mk 15.21-32; Gjn 19.17-27)

²⁶Jezusin e shpunë për ekzekutim. Udhës zunë njëfarë Simoni nga Cireneja, që po kthehej nga fusha, dhe e detyruan ta mbante kryqin para Jezusit.

²⁷Pas Jezusit shkonte një grumbull i madh njerëzish dhe disa gra që qanin dhe vajtonin. ²⁸Jezusi u kthye nga ato dhe u tha: "Gratë e Jerusalemit, mos qani për mua, por qani për veten dhe për fëmijët tuaj, ²⁹sepse po vjen koha kur do të thuhet: «Lum beronjat! Lum ata që nuk lindën kurrë dhe nuk kishin kujt t'i jepnin gj!» ³⁰Në atë kohë do t'u thonë maleve: «Bini mbi ne!» dhe kodrave: «Na mbuloni!» ³¹Në qoftë se bëhet kështu me njeriun e pafajshëm, çfarë duhet të bëhet me popullin fajtor?"

Në vendin e Kafkës: 2) kryqëzimi

³²Ata shpunë, gjithashtu, dy kriminelë për t'i ekzekutuar bashkë me Jezusin. ³³Kur shkuan në vendin e quajtur «Kafka», e kryqëzuan atje bashkë me dy kriminelët; njërin në anën e djathtë e tjetrin në të majtën.

³⁴Jezusi thoshte: «O Atë, fali, sepse nuk dinë se ç'bëjnë!» Ata i ndanë ndërmjet tyre rrobat e tij dhe hodhën short për ato. ³⁵Populli qëndronte aty dhe vështronte ekzekutimin.

Kryetarët e hebrenjve e përqeshnin Jezusin: «Të tjerët i shpëtoi! Le të shpëtojë veten, në qoftë se është me të vërtetë Mesia, i Zgjedhuri i Perëndisë!»

³⁶Edhe ushtarët e vunë Jezusin në lojë; iu afruan për t'i dhënë uthull ³⁷dhe i thanë: «Në qoftë se je me të vërtetë mbreti i hebrenjve, shpëtoje veten!» ³⁸Përmbi Jezusin ishte mbishkrimi: «Ky është mbreti i hebrenjve.»

Në vendin e Kafkës: 3) dy kriminelët

³⁹Njëri prej kriminelëve të kryqëzuar bashkë me të e fyeu Jezusin: «A nuk je ti Mesia? Shpëto veten, edhe ne!» ⁴⁰Por tjetri e qortoi shokun: «Edhe tani nuk ke frikë nga Perëndia? Megjithatë, ti je i dënuar me vdekje, ...edhe me të drejtë! ⁴¹Ne të dy po vuajmë ndëshkimin që meritojmë. Kurse ai nuk bëri asnjë të keqe!» ⁴²E Jezusi i tha: «Kujtomë, o Jezus, kur të vish si mbret për të mbretëruar!» ⁴³Jezusi i tha: «Të siguroj se qysh sot do të jesh me mua në parajsë!» ♦

♦ Parajsë ishte banesa e besimtarëve.

Në vendin e Kafkës: 4) vdekja dhe varrimi

(Mt. 27.45-56; Mk 15.33-41; Gjn 19.28-30; (Mt. 27.57-61; Mk 15.42-47; Gjn 19.38-42)

⁴⁴⁻⁴⁵Rreth orës dymbëdhjetë dielli u errësua dhe në tërë vendin u bë errësirë deri në orën tre të pasditës. Pastaj perdja e Tempullit u çua mes për mes.

⁴⁶Dhe Jezusi bërtiti me zë të lartë: «O Atë, po e dorëzoj shpirtin tim në duart e tua.» Me këto fjalë dha shpirt.

⁴⁷Kapiteni romak, i cili ishte mbikëqyrës i ekzekutimit, kur pa se ç'ndodhi, i dha lavdi Zotit e tha: «Sigurisht, ky njeri ishte i pafajshëm.» ⁴⁸Edhe njerëzit që kishin ardhur për ta parë këtë ngjarje, kur panë se ç'ndodhi, u kthyen shumë të tronditur. ⁴⁹Të njohurit e Jezusit, veçanërisht gratë që e kishin shoqëruar nga Galileja, rrinin larg dhe vështronin.

⁵⁰Një njeri i mirë dhe i drejtë me emrin Jozef, këshilltar nga Ramataimi, një qytet i Judesë, ⁵¹nuk e kishte miratuar vendimin, as veprat e të tjerëve, dhe po priste që Perëndia të themelonte mbretërinë e tij. ⁵²Erdhi te Pilati dhe iu lut për trupin e Jezusit.

⁵³Pastaj e zbriti të vdekurin poshtë nga kryqi, e mbështolli me pëlhurë dhe e vuri në një varr të hapur në shkëmb, ku ende nuk ishte varrosur njeri. ⁵⁴Kjo ndodhi të premtën, pak para se të ndërronte dita. ⁵⁵Ndërkaq gratë që e kishin shoqëruar Jezusin nga Galileja, shkuan me Jozefin, panë varrin dhe se si u vendos në të trupi i Jezusit.

⁵⁶Pastaj u kthyen në qytet dhe bënë varrat dhe parfumet për të balsamuar kufomën. Të shtunën, sipas rregullores së Ligjit, pushuan.

Ringjallja: 1) varri i zbrazët

(Mt. 28.1-10; Mk 16.1-8; Gjn 20.1-10)

24 Të dielën, herët në mëngjes, gratë shkuan te varri me vajrat e parfumuara që kishin bërë gati. ²Ato e gjetën gurin të rrokullisur nga gryka e varrit. ³Hynë brenda, por nuk e gjetën trupin e Zotit Jezus. ⁴Ndërsa rrinin ashtu të habitura, menjëherë iu afruan dy «njerëz» me rroba të shkëlqyeshme. ⁵Gratë u trembën dhe u përkulën përtokë, por të dy «njerëzit» u thanë: "Përse e kërkoni të gjallin ndër të vdekurit? ⁶Ai nuk është këtu! U ringjall! Kujtohuni se ç'ju tha kur ishte ende në Galile: ⁷«Biri i njeriut duhet t'u dorëzohet armiqve të Zotit dhe të kryqëzohet, por ditën e tretë do të ringjallet.»"

⁸Pastaj atyre u ranë ndër mend fjalët e tij. ⁹U kthyen nga varri dhe ua thanë të gjitha këto të njëmbëdhjetëve dhe të gjithë të tjerëve. ¹⁰Atje ishin: Maria nga Magdala, Johana, Maria, nëna e Jakobit, si dhe disa gra të tjera. Ato u thanë apostujve se çfarë kishin parë. ¹¹Por apostujt i morën këto fjalë për trillime dhe nuk u besuan.

¹²Megjithatë, Pjetri u ngrit dhe vraoi të shikonte varrin. U përkul, por pa vetëm pëlhurat e asgjë tjetër. U kthye në shtëpi i hutuar.

Ringjallja: 2) rruga për në Emaus

(Mk 16.12-13)

¹³Po atë ditë, dy nxënës të Jezusit po shkonin në një fshat që quhej Emaus, rreth njëmbëdhjetë kilometra larg Jerusalemit. ¹⁴Udhës bisedonin për të gjitha gjërat që kishin ndodhur. ¹⁵Ndërsa po flitnin dhe po diskutonin me njëri-tjetrin, iu afrua vetë Jezusi dhe eci me ta. ¹⁶Por ata nuk e njohën; ata ishin si të verbuar.

¹⁷Jezusi u tha: «Për çfarë po flitni me njëri-tjetrin udhës?» Ata u ndalën të trishtuar ¹⁸dhe njëri prej tyre, i cili quhej Kleopa, e pyeti: «A thua ti je i vetmi i huaj në Jerusalem që nuk di se çfarë ka ndodhur atje këto ditë!» ¹⁹«Çfarë?» – i pyeti ai. E ata i thanë: «Ajo që ndodhi me Jezusin nga Nazareti. Ai ishte profet; me fjalë dhe me vepra dëshmoi për pushtetin e tij në sy të Perëndisë dhe të popullit. ²⁰Por kryeprihtërinjtë tanë dhe anëtarët e Këshillit të Lartë ia dorëzuan drejtësisë për dënim me vdekje dhe shkaktuan kryqëzimin e tij. ²¹Ne, megjithatë, shpresuam se ky ishte ai që duhej ta çlironte Izraelin. Sot është dita e tretë e këtyre ngjarjeve. ²²Tani disa gra nga rrethi ynë na habitën edhe më shumë. Shkuan shumë herët te varri i tij, ²³por nuk e gjetën trupin. Ato u kthyen dhe thanë se kishin parë disa engjëj që kishin thënë se ai ishte ringjallur. ²⁴Disa nga rrethi ynë menjëherë shkuan te varri dhe e gjetën atë pikërisht siç u kishin treguar gratë. Dhe atë nuk e panë.»

²⁵Pastaj Jezusi u tha: «Sa të verbuar jeni! Sa vështirë e keni të besoni gjithçka që kanë parashikuar profetët! ²⁶Mesia duhej t'i pësonte këto, që të hynte në madhësitinë e tij qiellore.» ²⁷Dhe Jezusi u tregoi ato që ishin shkruar për të, duke filluar që nga librat e Moisiut dhe duke vazhduar me librat e Profetëve e me gjithë Shkrimin.

²⁸Ndërkaq ata i ishin afruar fshatit për ku ishin nisur, dhe Jezusi bëri sikur donte të shkonte më tej. ²⁹Por ata e ndalën dhe iu lutën: «Rri me ne, sepse dita është në të sosur, dhe së shpejti do të erret!» Ai e pranoi ftesën e tyre dhe qëndroi me ata. ³⁰Kur u ul me ta në tryezë, mori bukën, tha lutjen e falënderimit, e ndau dhe ua dha. ³¹Në atë çast atyre iu hapën sytë dhe e njohën Jezusin, por ai menjëherë u zhduk para syve të tyre! ³²Ata i thanë njëri-tjetrit: «A nuk na digjej zemra kur na fliste udhës dhe na shpjegonte Shkrimin?»

³³Menjëherë u ngritën dhe u kthyen në Jerusalem. Kur arritën atje, i gjetën të njëmbëdhjetët bashkë me të tjerët. ³⁴Të njëmbëdhjetëve u thanë: «Zoti u ringjall me të vërtetë; ai iu shfaq Simonit!»

³⁵Pastaj ata treguan se ç'u kishte ndodhur udhës dhe se si e kishin njohur Jezusin kur u kishte ndarë bukën.

Ringjallja: 3) ndarja e fundit

(Mt. 28.16-20; Mk 16.14-18; Gjn 20.19-23; Vap 1.6-8; (Mk 16.19-20; Vap 1.9-11)

³⁶Në këto fjalë e sipër, papritur, mes tyre qëndroi vetë Jezusi dhe tha: «Ju përshëndes!»

³⁷Ata, të habitur dhe me plot frikë, menduan se po shihnin një fantazmë.

³⁸Por ai u tha: «Pse çuditëni? Pse ju lindin këto dyshime në mendje? ³⁹Shikoni duart dhe këmbët e mia: jam unë! Më prekni dhe binduni! Një fantazmë nuk është prej mishi dhe eshtrash që, siç po e shihni, kam unë.» ⁴⁰Ndërsa po thoshte këto fjalë, u tregoi këmbët e duart. ⁴¹Ata ende nuk mund të besonin nga gëzimi dhe çudia, prandaj u tha: «A keni këtu gjë për të ngrënë?» ⁴²Ata i sollën një kurm peshku të pjekur. ⁴³Jezusi e mori dhe e hëngri para syve të tyre.

⁴⁴Pastaj u tha: "Kur isha me ju, ju thashë: «Gjithçka që është shkruar për mua në Ligjin e Moisiut, në Librat e Profetëve dhe në Psalmet, duhet të plotësohet.»" ⁴⁵Dhe ai i ndihmoi ta kuptonin Shkrimin e shenjtë siç duhet. ⁴⁶«Këtu është shkruar, – u shpjegoi ai, – se Mesia duhet të vuajë dhe të vdesë, dhe të ringjallet nga të vdekurit ditën e tretë.

⁴⁷Në emër

të tij do të predikohet ndër të gjithë popujt, duke filluar nga Jerusalemi, kthimi dhe falja e mëkateve. ⁴⁸Ju jeni dëshmitarët e kësaj gjëje. ⁴⁹Por unë do t'ju dërgoj Shpirtin që ju ka premtuar Ati im. Rrini këtu në qytet derisa të forcoheni me Fuqinë prej së Larti.»

⁵⁰Pastaj i mori me vete deri në skaj të Bet-Anjës. Atje ngriti duart për t'i bekuar. ⁵¹Dhe ndërsa po i bekonte, u nda nga ata dhe u ngrit lart në qiell. ⁵²Por ata ranë përmbys para tij dhe e adhuruan. Pastaj u kthyen të gëzuar në Jerusalem, ⁵³dhe e kaluan gjithë kohën në Tempull duke lavdëruar Perëndinë.

UNGJILLI SIPAS GJONIT

Burimi i zbulimit dhe i jetës

(Fu 8,22-31)

1 Në fillim (kur Perëndia krijoi gjithçka), ishte tashmë Ai që quhet «Fjala». Ky kishte qenë gjithmonë me Perëndinë dhe ishte vetë Perëndi. ²Gjatë krijimit ky ishte (në veprim) pranë Perëndisë. ♦ ³Të gjitha u krijuan me anë të tij; asgjë nuk u bë pa veprimin e tij. ⁴Ai ishte burimi i jetës. ♦♦ dhe kjo jetë ishte drita♦♦♦ e njerëzve. ⁵Drita vazhdon të ndriçojë në errësirë dhe errësira nuk e ka shuar ndonjëherë. ⁶Një njeri u dërgua nga Perëndia: ai quhej Gjon. ⁷Ai u dërgua për të dëshmuar dritën, në mënyrë që ta njohin atë e ta pranojnë të gjithë. ⁸Ai vetë nuk ishte drita; ai kishte për detyrë vetëm të dëshmonte dritën. ⁹⁻¹⁰Ai, Fjala, është drita e vërtetë. Ai erdhi në botë për t'ua dhënë këtë dritë njerëzve. Bota u krijua me anën e tij, e megjithatë bota nuk e njohu. ¹¹Erdhi në vendin e vet, por populli i vet nuk e pranoi. ¹²Megjithatë, disa e pranuan dhe besuan në të. Atyre u dha të drejtën të bëheshin fëmijë të Perëndisë. ¹³Kështu u bënë♦ aludim natyrore ose sepse njerëzit deshën kështu, por sepse Perëndia u dha atyre jetën e re. ¹⁴Ai, Fjala, u bë njeri, njeri i gjallë, dhe u vendos në mesin tonë. Ne pamë fuqinë dhe madhësitinë e tij qiellore, madhësitinë që i përket, plot hir dhe të vërtetë, Birit të dashur që erdhi nga Ati. ¹⁵Gjoni u paraqit si dëshmitar i tij dhe thirri: "Ky është ai për të cilin ju thashë: «Pas meje vjen një njeri që është më i madh se unë; sepse para se të lindja unë, ai ekzistonte që nga përjetësia.»" ¹⁶Ai na dhuroi, nga pasuria e tij, dëshmi pas dëshmie të mëshirës së tij. ¹⁷Me anë të Moisiut, Perëndia na dha Ligjin, ndërsa me anë të Jezusit, Mesisë, erdhi mëshirë♦♦ dhe e vërteta. ♦♦♦ ¹⁸Askush nuk e ka parë ♦ ndonjëherë Perëndinë; por Biri i dashur, që është vetë Perëndi dhe që ka të njëjtën natyrë me të, e bëri atë të njohur.

♦ Aluzion për veprimin e Fjalës pranë Perëndi Atit gjatë krijimit (shih Fjalët e urta 8).

♦♦ Fjala është burimi i vetëm i jetës së përjetshme (d.m.th. i pavdekshmërisë).

♦♦♦ Fjala është burimi i vetëm i zbulimit të Perëndisë, dhe kështu autori i vërtetë i Shkrimit të shenjtë. ♦ Vetëm një dorëshkrim (kodi latin i Veronës) e lidh këtë fjali me lindjen e Jezusit prej virgjëreshës. «Ata besuan në emrin e atij që lindi jo me lindje natyrore», etj. ♦♦ aludim për veprat e tij të mëshirëshme ♦♦♦ aludim për mësimin e tij ♦ Kundër pohimit të gnostikëve që thoshin se Perëndia mund të shihet drejtpërdrejt në vegime nëpërmjet ekstazës.

Gjon Pagëzori nuk është Mesia

(Mt 3,1-12; Mk 1,1-8; Lk 3,1-18)

¹⁹Gjoni po jepte dëshminë e tij kur u shfaqën priftërinjtë dhe levitët, të dërguar nga udhëheqësit e hebrenjve të Jerusalemit. Ata e pyetën: «Kush je ti?» ²⁰Gjoni nuk iu shmang pyetjes, por u tha haptazi: «Unë nuk jam Mesia.» ²¹«Kush je ti, pra?» – e pyetën ata. «A je Elija?» «Jo, as Elija nuk jam», – u përgjigj Gjoni. «A je ti Profeti i pritur?» – pyetën ata. «Jo», – u përgjigj. ²²«Na thuaj, pra, kush je ti», – thanë. – Ata që na dërguan, kërkojnë përgjigje nga ne. Ç' thua për vete?» ²³Gjoni u përgjigj: «Unë jam ai për të cilin profeti Isaia tha: *Në shkretëtirë thërret dikush: Ndërtoni për Perëndinë tonë një udhë të drejtë!*»

²⁴Njerëzit që ishin dërguar nga farisenjtë, ²⁵e pyetën Gjонin: «Në qoftë se ti nuk je as Mesia, as Elija, as Profeti, atëherë përse po i pagëzoni njerëzit?» Gjoni u përgjigj: ²⁶«Unë po pagëzoj vetëm me ujë. Midis jush qëndron ai që ju nuk e njihni. ²⁷Unë jam paraardhësi i tij, e megjithatë nuk jam i denjë për të qenë skllavi i tij më i përulur.»

²⁸Kjo ndodhi në Bet-Anje, në bregun tjetër të lumit Jordan, ku Gjoni po pagëzonte.

Qengji i flijimit i dhënë nga Perëndia

²⁹Të nesërmen, kur Gjoni e pa Jezusin duke u afruar, tha: "Ja, qengji i Perëndisë që ia shlyen mëkatit botës! ³⁰Atë kisha ndër mend kur thashë: «Pas meje vjen njeriu që është më i madh se unë»; sepse megjithëse linda para tij, ai është para meje. ³¹Por kur e thashë këtë, ende nuk e dija se kush ishte ai. Fillova të pagëzoja me ujë në mënyrë që ky t'i zbulohet popullit të Izraelit." ³²Gjithashtu, Gjoni dha dëshminë që vijon: "Pashë se si Shpirti i Perëndisë zbriti si pëllumb dhe zuri vend mbi të. ³³Më parë nuk e dija se ishte ai. Por Perëndia që më dërgoi në emrin e tij të pagëzoja me ujë si shenjë pendimi,

më tha: «Kur ta shohësh njeriun mbi të cilin ulet Shpirti i Perëndisë e rri mbi të, atëherë do ta dish se ky është Mesia – ai që pagëzon me Shpirtin e Perëndisë.»
³⁴Pikërisht këtë pashë, – tha Gjoni, – dhe garantoj se ky është Biri i Perëndisë.”

Dishepujt e parë

³⁵Të nesërmen Gjoni po qëndronte në të njëjtin vend bashkë me dy dishepujt e tij. ³⁶Kur e pa Jezusin duke kaluar pranë, tha: «Ky është qengji që Perëndia na ka dhënë për flijim.» ³⁷Të dy nxënësit e dëgjuan këtë dhe shkuan pas Jezusit. ³⁸Jezusi u kthye, pa se po e ndiqnin dhe i pyeti: «Ç’kërkoni?» Ata iu përgjigjën: «Ku banon, rabin?» (rabin do të thotë ‘Mësues’) ³⁹«Ejani e do të shihni!» – u përgjigj ai. Ata u nisën bashkë me të, panë se ku po banonte dhe e kaluan pjesën tjetër të ditës me të. Ishte afërsisht ora dhjetë. ⁴⁰Njëri prej dy vetave që e kishte dëgjuar dëshminë e Gjoni për Jezusin dhe kishte shkuar pas tij, quhej Andre. Ishte vëllai i Simon Pjetrit. ⁴¹Kur e takoi pas pak të vëllanë, Simonin, i tha: «E gjetëm Mesinë.» ⁴²Pastaj e solli te Jezusi, i cili e vështroi me vëmendje e i tha: «Ti je Simoni, biri i Gjoni. Ti do të quhesh Kefa.» Kefa do të thotë aramaisht: Pjetër; njeri i ngurtë.

Filipi dhe Natanaeli

⁴³Të nesërmen Jezusi vendosi të nisej për në Galile. Ai takoi Filipin dhe i tha: «Eja me mua!» ⁴⁴Filipi ishte, ashtu si Andreu dhe Pjetri, nga Bet-Caida. ⁴⁵Filipi e kërkoi përsëri Natanaelin dhe i tha: «Kemi gjetur atë për të cilin shkruan Moisiu në librat e Ligjit dhe të cilin e parashikonin profetët. Është Jezusi nga Nazareti, biri i Jozefit.» ⁴⁶«A mund të dalë prej Nazaretit diçka e mirë?» – pyeti Natanaeli. Por Filipi i tha: «Eja me ne e bindu vetë!» ⁴⁷Kur e pa Natanaelin duke iu afruar, Jezusi tha: «Ja, po vjen një izraelit i vërtetë, një njeri pa mashtrim.»

⁴⁸Natanaeli e pyeti: «Nga më njeh?» Jezusi iu përgjigj: «Para se të të thoshte Filipi, që të vije me të, të pashë ♦ (me shpirt kur po mendoheshe) nën fik.» ⁴⁹Pastaj Natanaeli i tha: «Ti je Biri i Perëndisë! Ti je Mbreti i Izraelit!» ⁵⁰Jezusi tha: «Tani po më beson sepse të thashë që të pashë nën fik. Ti do të shohësh edhe gjëra më të mëdha se kjo.» ⁵¹E vazhdoi: «Ju siguroj se do të shihni qiellin e hapur dhe lajmëtarë engjëllorë të Perëndisë duke qarkulluar midis Perëndisë në qiell dhe Birit të njeriut në tokë.»

♦ dëshmi për dhunti largpamjeje – ai është profet.

Shenja e parë mesianike: Jezusi e kthen ujin në verë

2¹²Pas dy ditësh, në Kanë të Galilesë u bë një dasmë. Jezusi ishte i ftuar bashkë me dishepujt e tij. Edhe nëna e tij ishte aty.

³Kur mbaroi rezerva e verës, nëna e Jezusit i tha atij: «Nuk kanë më verë! ♦ » ⁴Jezusi iu përgjigj: «Se ç’do të bëj unë, është puna ime e jo puna jote! A nuk erdhi koha ime?»

⁵Nëna iu drejtua shërbëtorëve dhe u tha: «Bëni si t’ju urdhërojë ai!» ⁶Në shtëpi ishin gjashtë qypa balte, secili zinte njëqind litra. Ata përdorëshin për pastrimin që cakton Ligji. ⁷Jezusi u tha shërbëtorëve: «Mbushini këto enë me ujë!» Ata i mbushën deri në grykë. ⁸Pastaj i urdhëroi shërbëtorët: «Nxirrni një mostër dhe silljani dollibashit.» Ata vepruan ashtu.

⁹Dollibashi e provoi ujin e kthyer në verë, por nuk e dinte nga kishte ardhur vera; vetëm shërbëtorët që ia kishin sjellë ujin, e dinin. Prandaj e thirri dhëndrin ¹⁰dhe i tha: «Çdo njeri vë më parë në tryezë verën më të mirë dhe, pasi të dehen mysafirët, sjell verë më të keqe. Por ti e ke ruajtur verën më të mirë për në fund!»

¹¹Kjo ishte mrekullia e parë ♦♦ në Kanë të Galilesë, të cilën Jezusi e bëri si shenjë mesianike; tregoi madhështinë e tij qiellore dhe nxënësit e tij besuan se ai ishte Mesia.

¹²Pas kësaj Jezusi shkoi bashkë me nënën, vëllezërit dhe nxënësit e tij në Kafarnaum dhe qëndroi atje disa ditë.

♦ Vera simbolizon zakonisht gjakun; kështu Jezusi plotëson atë që i mungonte judaizmit – gjakun e flijimit të pajtimit të Mesisë për t’u dhënë njerëzve jetën e përjetshme.

♦♦ Kështu Gjoni i kundërshtoi gnostikët që pohonin se Jezusi kishte bërë disa mrekulli gjatë fëmijërisë. Shenjat mesianike janë ato mrekulli që, sipas pritjes së hebrejve, mund t’i kryejë vetëm Mesia.

Jezusi – Perëndia ndër ne

(Mt 21,12-13 ; Mk 11,15-17 ; Lk 19,45-46)

¹³Kur po afrohej festa e Pashkës, Jezusi shkoi në Jerusalem. ¹⁴Në Tempull gjeti tregtarë që shitnin qe, dele dhe pëllumba; edhe ata që merreshin me këmbim parash ishin ulur para tavolinave të tyre. ¹⁵Jezusi bëri një kamxhik litari dhe dëboi nga Tempulli të gjitha delet dhe gjedhët. Përmbysi tavolinat e këmbyesve të parave dhe ua derdhi të hollat në tokë. ¹⁶Shitësit e pëllumbave i urdhëroi: «Hiqini këto sende! Mos e bëni treg Shtëpinë e Atit tim!» ¹⁷Më vonë nxënësit kujtuan fjalën e shkruar në Shkrimin e shenjtë: *Dashuria për Shtëpinë Tënde më djeg përbrenda si zjarr!* ¹⁸Atëherë ndërhyne udhëheqësit e hebrenjve dhe e pyetën: «Si mund ta dimë nëse ti ke të drejtë ta bësh një gjë të tillë? Na jepni dëshmi për këtë!» ¹⁹Jezusi u përgjigj: «Shkatërrojeni këtë Tempull, dhe brenda tri ditësh do ta rindërtoj!» ²⁰Ata iu përgjigjën: «Për ndërtimin e këtij Tempulli na janë dashur dyzet e gjashtë vjet, e ti do ta rindërtoke brenda tri ditësh?!» ²¹Por Jezusi fliste për «tempullin» e trupit të tij. ²²Kur u ringjall më vonë nga të vdekurit, nxënësit e mbajtën mend këtë fjalë. Pastaj i besuan Shkrimin të shenjtë dhe asaj që u kishte thënë Jezusi.

Jezusi i njeh mendimet e fshehta

²³Ndërsa Jezusi qëndronte në Jerusalem për festën e Pashkës, kur panë mrekullitë që bëri, shumë veta filluan të besonin se ai ishte Mesia. ²⁴Por Jezusi nuk u zinte besë, sepse i njihje fare mirë qëllimet e tyre. ²⁵Nuk ishte nevoja t'i tregonte ndokush për njerëzit, sepse ai e njihje fare mirë mentalitetin e tyre.

Jezusi dhe judaizmi

3Njëri prej anëtarëve të Këshillit të lartë ishte një farise me emrin Nikodem. ²Një natë i erdhi Jezusit dhe i tha: «Ne e dimë se Perëndia të dërgoi dhe të emëroi mësues. Vetëm me ndihmën e Perëndisë mund t'i bëjë njeriu mrekullitë që bën ti.» ³Jezusi iu përgjigj: «Të siguroj se vetëm ai që lind sërish mund të ketë vend në mbretërinë e Perëndisë.» ⁴«Si mund të lindë një i rritur përsëri?» – e pyeti Nikodemi. – «A mund të kthehet në mitrën e nënës së tij dhe të lindë për herë të dytë?!» ⁵Jezusi tha: «Të siguroj se vetëm ai që lind me anë të ujit dhe të Shpirtit, mund të hyjë në mbretërinë e Perëndisë. ⁶Ajo që lind prej njerëzve, mbetet njerëzore. Ajo që është shpirtërore, lind vetëm me anë të Shpirtit të Perëndisë. ⁷Mos u çuditni kur të them: Ju të gjithë duhet të lindni sërish. ⁸Era fryn ku t'i pëlqejë. Megjithatë, dëgjohe vetëm fëshfërima e saj, por nuk dihet se nga vjen ose ku shkon.

Kështu është edhe me ata që lindin me anë të Shpirtit.» ⁹«Si është e mundur kjo?» – pyeti Nikodemi. ¹⁰Jezusi iu përgjigj: «Ti je mësues i njohur në Izrael, e megjithatë nuk e di? ¹¹Unë do të ta tregoj shumë qartë: Ne flasim për gjërat që njohim, dhe dëshmojmë për çfarë shohim. Por askush nuk është gati ta pranojë dëshminë tonë. ¹²Ti nuk më beson kur të flas për gjërat që ndodhin në tokë. Atëherë si mund të më besosh për ato që ndodhin në qiell? ¹³E megjithatë askush nuk ka qenë në qiell përveç meje, Birit të njeriut, që zbrita nga qielli. ¹⁴Dhe ashtu siç e ngriti Moisiu shtyllën me gjarpër bronzi botërisht në shkretëtirë, ashtu edhe Biri i njeriut duhet të ngrihet (në kryq), ¹⁵që kushdo që beson në të, të ketë jetën e përjetshme.»

¹⁶Po, Perëndia aq shumë e deshi botën, saqë dha Birin e tij të dashur, që të mos humbasë kushdo që beson në të, por të ketë jetën e përjetshme. ¹⁷Perëndia nuk e dërgoi Birin e tij në botë që t'i dënojë njerëzit, por që t'i shpëtojë ata. ¹⁸Kush beson në Birin e Perëndisë, nuk do të dënohet. Por kush nuk beson, është tashmë i dënuar, sepse nuk e pranoi Birin e dashur të Perëndisë. ¹⁹E ky është shkaku i dënimit: Drita^a erdhi në botë, por njerëzve u pëlqeu më shumë errësira, sepse ata vazhdojnë të veprojnë keq. ²⁰Kushdo që bën keq, e urren Dritën dhe qëndron në errësirë, që të mos duken veprat e tij të këqija. ²¹Por ai që e dëgjon të Vërtetën, ♦ vjen te Drita, sepse drita tregon se veprat e tij janë kryer në pajtim me vullnetin e Perëndisë.

♦ Drita shënon Jezusin, kurse e Vërteta Perëndi Atin.

Mesia dhe Gjon Pagëzori

²²Pas kësaj Jezusi shkoi bashkë me nxënësit e tij në krahinën e Judesë. Aty kaloi pak

kohë me ta duke pagëzuar njerëzit. ²³Edhe Gjoni po pagëzonte në Einon, afër Salemit, sepse atje kishte shumë burime. Tek ai shkoni gjithnjë e më shumë njerëz për t'u pagëzuar; ²⁴sepse në atë kohë nuk e kishin futur ende në burg. ²⁵Njëherë, ndërmjet disa nxënësve të Gjoni dhe një judeasi lindi grindje për rëndësinë relative të pagëzimeve të ndryshme. ²⁶Për këtë ata shkuan te Gjoni dhe e pyetën: «A të kujtohet njeriu që të bëri vizitë matanë Jordanit, të cilin ti e tregove me gisht? Tani po pagëzon dhe ai, dhe të gjithë shkojnë tek ai!» ²⁷Gjoni iu përgjigj: «Askush nuk mund të bëjë atë për të cilën Perëndia nuk i ka dhënë pushtet. ²⁸Ju vetë mund të dëshmoni se thashë: Unë nuk jam Mesia, por jam vetëm i dërguari i tij. ²⁹Kush merr nusen, ♦ është dhëndri. ♦♦ Nuni ♦♦♦ rri thjesht pranë tij. Kur dëgjon që dhëndri ngazëllohet, gëzohet edhe ai. I tillë është edhe gëzimi im; ai ka arritur kulmin. ³⁰Ndikimi i tij duhet të shtohet, kurse ndikimi im duhet të zvogëlohet. ³¹Kush vjen nga lart, është mbi të gjithë të tjerët. Kush është prej tokës, i takon tokës dhe flet ashtu siç flasin njerëzit. Por kush vjen nga qielli, ³²flet për atë që ka parë e dëgjuar. E megjithatë askush nuk e dëgjon. ³³Kush e dëgjon, mëson se Perëndia thotë të vërtetën. ³⁴Ai që vjen me fuqi të plotë nga Perëndia, flet fjalët e Perëndisë, sepse Perëndia e frymëzon me Shpirtin e vet. ³⁵Ati e do Birin dhe i dha atij fuqi të plotë. ³⁶Kush beson në Birin, ka jetën e përjetshme. Kush nuk i nënshtrohet Birit, nuk do ta gjejë kurrë jetën e përjetshme, por do të mbetet gjithmonë nën zemërimin e Perëndisë.»

♦ populli i Zotit, ♦♦ Mesia. ♦♦♦ Gjon Pagëzori

Mesia dhe samarianët

4 Farisenjtë dëgjuan se Jezusi po fitonte më shumë nxënës se Gjoni, dhe po i pagëzonte. ²Në të vërtetë, Jezusi nuk pagëzonte vetë, por nxënësit e tij. ³Kur mori vesh se çfarë flitnin njerëzit për këtë, Jezusi u largua nga Judeja dhe u kthye në Galile. ⁴Udha e tij kalonte nëpër Samari. ⁵Kështu iu afrua fshatit Sukar, i cili shtrihet jo larg nga fusha që Jakovi i la birit të tij, Jozefit. ⁶Atje ndodhej pusi i Jakovit. Jezusi ishte i lodhur nga udha e gjatë dhe u ul pranë pusit. Ishte afërsisht ora gjashtë e mëngjes. ⁷⁸Nxënësit e tij ishin nisur për të blerë ushqim. Pas pak pusit iu afrua një grua samariane për të nxjerrë ujë, dhe Jezusi i tha: «Më jep të pi pak ujë!» ⁹Gruaja iu përgjigj: «Ti je hebre, kurse unë samariane. Si mund të më lutesh ti mua, një gruaje samariane, për pak ujë?» — Hebrejtë i shmangen çdo kontakti me samarianët — ¹⁰Jezusi iu përgjigj: «Po ta dije se çfarë dëshiron të të dhurojë Perëndia dhe se kush është ai që po të lutet për pak ujë, atëherë ti do t'i luteshe atij, dhe ai do të të jepte ujë burimi!» ¹¹«Ti nuk ke as kovë, — tha gruaja, — e pusi është i thellë. Atëherë nga mund të marrësh ujë burimi?» ¹²Këtë pus na e ka lënë i pari ynë, Jakovi. Në të piu ai vetë, si dhe bijtë e tij dhe bagëtitë e tij. Mos do të thuash se ti je më i madh se Jakovi?» ¹³Jezusi iu përgjigj: «Kushdo që e pi këtë ujë, do të ketë përsëri etje. ¹⁴Kurse kush do të pijë ujin që do t'ia jap unë, nuk do të ketë më etje kurrë, sepse uji që do t'ia jap unë, do të bëhet në të burim i jetës së përjetshme.» ¹⁵«Më jep mua nga ai ujë, — i tha gruaja, — e atëherë nuk do të kem më etje e nuk do të më duhet të vij këtu që të nxjerr ujë!» ¹⁶Jezusi i tha: «Shko e sill burrin tënd këtu!» ¹⁷«Unë nuk kam burrë», — i tha ajo. ¹⁸Mirë the, — ia ktheu Jezusi, «Nuk kam burrë». ¹⁸Je martuar pesë herë, dhe ai me të cilin jeton, nuk është burri yt! Për këtë the të vërtetën!» ¹⁹«Po shoh se je profet», — i tha gruaja. ²⁰— «Të parët tanë e adhuruan Perëndinë (në tempullin tonë) në këtë mal. Ju hebrenj pohoni të kundërtën; se Jerusalemi është vendi ku duhet të adhurohet Perëndia.» ²¹Jezusi i tha: «Më beso mua, po vjen koha kur njerëzit nuk do ta adhurojnë Atin as në këtë mal, as në Jerusalem. ²²Ju samarianët vërtet nuk e njihni Perëndinë që adhuron; por ne e njohim, sepse Shpëtimtari vjen nga hebrenjtë. ²³⁻²⁴Por po vjen koha, e tashmë filloi kur Shpirti i së Vërtetës do t'i bëjë njerëzit të aftë ta adhurojnë Atin në çfarëdo vendi. Perëndia është krejtësisht ndryshe nga kjo botë; ai është Shpirti i fuqishëm, e ata që duan ta adhurojnë, duhet të jenë të rilindur me anë të Shpirtit të së Vërtetës. Perëndia dëshiron të adhurohet nga njerëz të tillë.» ²⁵Gruaja i tha: «E di se do të vijë Mesia, që quhet Krisht. Kur të vijë, do të na zbulojë gjithçka.»

²⁶Jezusi iu përgjigj: «Unë jam Mesia, unë që po flas me ty!»

²⁷Pikërisht në këtë çast arritën nxënësit e tij. U habitën shumë pse ai po fliste me një grua. Por askush nuk e pyeti: «Ç'kërkon prej saj?» ose «Pse po flet me të?» ²⁸Gruaja la

qypin, shkoi në fshat dhe u tha njerëzve: ²⁹«Ejani të shihni njeriun që më tregoi gjithçka që kam bërë. A mos është ai Mesia?» ³⁰Pastaj Jezusit i dolën të gjithë përpara.

Nxënësit e Jezusit shfrytëzojnë punën e Gjonit në Samari

³¹Ndërkohë nxënësit i thirrën Jezusit: «Rabin, ha diçka!» ³²Por ai iu përgjigj: «Unë jetoj me një lloj ushqimi që ju nuk e njihni.» ³³Ata pyetën njëri-tjetrin: «A mos i solli ndokush ushqim?» ³⁴Jezusi u tha: «Ushqimi im është të dëgjoj Atë që më dërgoi dhe të bëj veprën me të cilën më ngarkoi Ai.» ³⁵Ju mendoni sipas proverbit: 'Të korrat vijnë pas katër muajsh!' Por unë po ju them: Shikoni arat. Gruri është gati për korrije. ³⁶Kush korrtani, merr pagën dhe mbledh frytin për jetën e përjetshme. Ai gëzohet për pagën e tij bashkë me atë që mbjell. ³⁷Por proverbi realizohet kur thuhet se 'njëri mbjell, kurse tjetri korri'. ³⁸Unë ju dërgova për të korrur në fushën që nuk e punuat. Të tjerët ♦ punuan aty përpara jush, e ju shfrytëzoni punën e tyre.» ³⁹Shumë samarianë në atë vend filluan të besonin në Jezusin në bazë të dëshmisë së gruas: 'Më tregoi gjithçka që kam bërë.' ⁴⁰Kur shkuan tek ai, iu lutën të rrinte tek ata, dhe ai qëndroi dy ditë midis tyre. ⁴¹Edhe të tjerët besuan në Jezusin, në bazë të fjalëve të tij. ⁴²Ata i thanë gruas: «Tani nuk besojmë (vetëm) pse na tregove ti; e dëgjuam vetë dhe e dimë se ai është me të vërtetë Shpëtimtari i botës.»

♦ aludim për punën përgatitore të Gjon Pagëzorit dhe dishepujve të tij në Samari.

Shenja e dytë mesianike: *Kur Ai flet, bëhet çdo gjë; kur jep urdhër, zbatohet (Psalmi 33, 9).*

⁴³Pasi qëndroi atje dy ditë, Jezusi u nis nga krahina dhe shkoi nëpër Galile. ⁴⁴Ai kishte thënë vetë: 'Profeti nuk nderohet në vendlindjen e tij.' ⁴⁵Por kur mbërriti në Galile, njerëzit e pritën mirë. Ata kishin qenë në festën e Pashkës në Jerusalem dhe kishin parë çdo gjë që Jezusi kishte bërë atje në kohën e festës. ⁴⁶Jezusi erdhi përsëri në Kanë të Galilesë, ku e kishte kthyer ujin në verë. Në Kafarnaum banonte një njeri që ishte në shërbimin mbretëror; biri i tij ishte i sëmurë. ⁴⁷Kur dëgjoi se Jezusi kishte ardhur nga Judeja në Galile, shkoi tek ai dhe iu lut: «Eja në Kafarnaum dhe shëroje birin tim; ai është në prag të vdekjes.» ⁴⁸Jezusi i tha: «Ju të gjithë më besoni vetëm kur shihni mrekullitë dhe veprat e mëdha që po bëj.» ⁴⁹Njeriu iu lut: «Eja me mua, para se të më vdesë biri!» ⁵⁰«Kthehu në shtëpi, – i tha Jezusi, – se biri t'u shërua!» Njeriu e besoi atë që tha Jezusi, dhe shkoi. ⁵¹Rrugës për në shtëpi i dolën përpara shërbëtorët e tij dhe i thanë: «Biri t'u shërua!» ⁵²I pyeti se kur kishte filluar të bëhej më mirë dhe ata iu përgjigjën: «Dje rreth orës shtatë të mbrëmjes e liruam ethet!» ⁵³Atëherë i ati e kuptoi se kjo kishte ndodhur pikërisht në atë orë kur Jezusi i kishte thënë: «Biri t'u shërua!» Që atëherë ai besoi në Jezusin, dhe bashkë me të, e gjithë shtëpia e tij. ⁵⁴Kjo ishte mrekullia e dytë që Jezusi bëri pasi u kthye nga Judeja në Galile.

Shenja e tretë mesianike: *Paralitikët do të kërcëjnë nga gëzimi (Isaia 35,6)*

5 Pas pak u bë një festë e hebrenjve dhe Jezusi shkoi në Jerusalem. ²Pranë Portës së Deleve, në Jerusalem, ndodhet një banjë popullore me pesë galeri të hapura. Aramaisht ajo quhet Bet-Eshda. ³Në këto galeri kishte shumë të sëmurë, si: të verbër, të paralizuar dhe tuberkulozë. Ata pritnin lëvizjen e ujit. ⁴Në të vërtetë, herë pas herë vinte një engjell i Zotit dhe e dallgëzonte ujin, dhe ai që hynte i pari në pellg pas dallgëzimit të ujit, shërohej pavarësisht se nga ç'sëmundje vuante. ⁵Ndër ta ishte një njeri i sëmurë që prej 38 vjetësh. ⁶Jezusi pa se ai ishte shtrirë aty. Ai e dinte se sa kohë vuante nga sëmundja e tij dhe e pyeti: «A dëshiron të shërohesh?» ⁷I sëmuri iu përgjigj: «Nuk kam asnjëri për të më ndihmuar të zbres në ujë kur uji fillon të lëvizë. Kur përpiqem vetë, gjithnjë shkon dikush tjetër para meje.» ⁸Jezusi i tha: «Ngrihu, merre shtrojën tënde dhe ec!» ⁹Ai u shërua menjëherë. Mori shtrojën e tij dhe eci përsëri. Kjo ngjarje ndodhi një të shtunë. ¹⁰Për këtë arsye udhëheqësit fetarë i thanë njeriut që ishte shëruar: «Sot është e shtunë – ndalohet ta mbash shtrojën tënde!» ¹¹Ai iu përgjigj: «Njeriu që më shëroi, më urdhëroi ta marr shtrojën time e të ecë.» ¹²Ata e pyetën: «Kush qenka ai që të urdhëroi të marrësh shtrojën e të ecësh?» ¹³Por ai nuk dinte gjë. Jezusi tashmë ishte larguar nga vendi për shkak të grumbullimit të njerëzve.

¹⁴Më vonë Jezusi e ndeshi atë person në Tempull dhe i tha: «Dëgjo mirë! Tani je i shëndoshë. Mos bëj mëkat më, përndryshe do të të ndodhë diçka më e keqe.»

¹⁵I shëruari shkoi dhe i lajmëroi udhëheqësit fetarë se Jezusi kishte qenë ai që e kishte shëruar. ¹⁶Që atëherë Jezusin filluan ta përndiqnin sepse kishte shëruar të shtunën.

¹⁷Por Jezusi u tha: «Ati im është gjithnjë në veprim, ashtu edhe unë.»

¹⁸Pas kësaj ata ishin edhe më të vendosur ta vritnin. Në të vërtetë, Jezusi jo vetëm që kishte shkëlur rregullin e së shtunës, por madje edhe pohonte se Perëndia ishte Ati i tij, dhe kështu barazohej me Perëndinë.

Fuqia e plotë e Birit

¹⁹Jezusi u dha këtë përgjigje qortimeve të tyre: «Ju siguroj se Biri nuk mund të bëjë asgjë nga vetja. Ai vepron vetëm sipas shembullit të Atit. Atë që bën Ai, e bën edhe Biri.

²⁰Ati i sqaron të gjitha ato që bën Ai, sepse e do. Ai do ta ngarkojë me detyra edhe më të mëdha, dhe ju do të çuditëni për këto. ²¹Ashtu siç i ringjall Ati të vdekurit dhe u jep atyre jetën e re, po ashtu edhe Biri ia jep jetën atij që do. ²²Ati i dorëzoi Birit tërë

pushtetin e tij gjykues; ai vetë nuk i shpall askujt vendim gjyqësor. ²³Të gjithë duhet ta nderojnë Birin siç nderojnë edhe Atin. Kush nuk e nderon Birin, nuk e nderon as Atin që e dërgoi. ²⁴Ju siguroj se të gjithë ata që e dëgjojnë fjalën time dhe i besojnë Atij që më dërgoi, do të jetojnë përgjithmonë. Ata nuk do të dënohen. Tashmë kanë kaluar nga vdekja (shpirtërore) në jetën e përjetshme. ²⁵Ju siguroj se koha po afrohet —

tashmë filloi — kur të vdekurit do të dëgjojnë zërin e Birit të Perëndisë, e kush e dëgjon, do të kthehet në jetë. ²⁶Ati është burimi i tërë jetës dhe ai i dha Birit pushtetin për ta dhuruar jetën siç bën vetë ai. ²⁷Ai e emëroi Birin gjykatës, sepse ai është Biri i njeriut. ²⁸Mos u çuditni! Po vjen koha kur të gjithë ata që pushojnë në varre, do të dëgjojnë zërin e tij ²⁹dhe do të dalin. Kush ka bërë mirë, do të ringjallet për të marrë jetën e përjetshme; kurse kush ka bërë keq, do të ringjallet për të marrë dënimin e tij.

³⁰Unë nuk mund të bëj asgjë nga vetja, por shpall vendimin gjyqësor ashtu siç më thotë Ati. Vendimi im është i drejtë, sepse nuk zbatoj vullnetin tim, por vullnetin e Atij që më dërgoi.

Dëshmitarët për Jezusin

³¹Në qoftë se do të dëshmoja për vetveten, dëshmia ime nuk do të ishte e pranueshme.

³²Por kam një dëshmitar që dëshmon për mua, dhe unë e di se ai flet të vërtetën për mua. ³³Ju dërguat lajmëtarë te Gjoni, dhe dëshmia e tij për mua është e vërtetë. ³⁴Unë, vetë, nuk kam nevojë që njerëzit të dëshmojnë për mua; i referohem Gjoni vetëm sepse dëshiroj që ju të shpëtoni. ³⁵Gjoni i ngjante kandilit të ndezur, dhe për pak kohë u gëzuat për dritën e tij. ³⁶Por unë zotëroj dëshminë që ia kalon shumë më tepër

dëshmisë së Gjoni për mua: veprat me të cilat Ati im më ngarkoi dhe të cilat i kryej. Ato flasin për mua dhe vërtetojnë se më dërgoi Ati im. ³⁷Kështu dëshmohet për mua vetë Ati që më dërgoi. Ju nuk e dëgjuat kurrë zërin e tij, as e patë formën e tij. ³⁸Fjala e tij nuk zuri vend te ju, sepse ju nuk besoni në atë që Ai dërgoi. ³⁹Ju kërkoni në Shkrimet e shenjta dhe mendoni se duke i pasur ato, keni edhe jetën e përjetshme — dhe pikërisht ato dëshmojnë për mua. ⁴⁰Por ju nuk jeni gati të vini tek unë për ta gjetur jetën e përjetshme. ⁴¹Unë nuk kërkohet të nderohem nga njerëzit. ⁴²Ju njoh; në zemrat tuaja nuk ka dashuri për Perëndinë. ⁴³Unë kam ardhur në emër të Atit tim, por ju nuk më pranoni. Por kur të vijë ndonjë tjetër ♦ në emrin e vet, ju do ta pranoni. ⁴⁴Për ju më shumë rëndësi ka të pranoni miratim nga njëri-tjetri; por nuk e kërkoni miratimin që vjen nga Perëndia. Prandaj nuk jeni ende në gjendje të më besoni mua. ⁴⁵Mos mendoni se do t'ju akuzoj para Atit tim. Moisiu ju akuzon, po ai Moisi tek i cili varni shpresat tuaja. ⁴⁶Në qoftë se besoni me të vërtetë në Moisiun, do të besoni edhe në mua; sepse ai shkroi për mua. ⁴⁷Por kur ju nuk i besoni asaj që ai shkroi për mua, si mund t'u besoni fjalëve të mia?»

♦ aludim për mesinë e remë, antikrishtin.

Shenja e katërt mesianike: *Ai do ta ushqejë popullin e tij si bariu (Isaia 40,11)*

(Mt 14,18-21; Mk 6,30-44; Lk 9,10-17)

6Pastaj Jezusi kaloi në bregun tjetër të liqenit të Galilesë, i cili quhet edhe liqeni i Tiberiadit. ²Atë e ndiqte një grumbull i madh njerëzish, sepse e kishin parë se si i

kishte shëruar të sëmuret. ³Jezusi u ngjit në një kodër dhe u ul të rrinte bashkë me nxënësit e tij. ⁴Ishte pak para festës së Pashkës. ⁵Jezusi ngriti sytë dhe pa një grumbull njerëzish që po i afrohej. Ai iu drejtua Filipit dhe i tha: «Ku mund të blejmë ushqim të mjaftueshëm për gjithë këta njerëz?» ⁶U shpreh kështu për ta vënë Filipin në provë, sepse ai e dinte se ç'do të bënte. ⁷Filipi iu përgjigj: «As dyqind monedha të argjendta nuk do të mjaftonin për t'i dhënë secilit nga një thërrime.» ⁸Andreu, një nxënës tjetër, vëllai i Simon Pjetrit, tha: ⁹«Këtu është një djalosh që ka pesë bukë elbi dhe dy peshq. Por çfarë mund të jenë ato për gjithë këta njerëz?» ¹⁰«Thuajuni njerëzve të ulen!» – tha Jezusi. U ulën mbi barin e dendur që mbulonte tokën në atë vend. Ishin rreth pesë mijë burra. ¹¹Jezusi mori bukët, tha lutjen e falënderimit dhe ua ndau njerëzve. Kështu bëri edhe me peshqit, e të gjithë u ngopën. ¹²Pasi u ngopën, Jezusi u tha nxënësve: «Mblidhni tepricat, që të mos prishet asgjë.» ¹³Kështu bënë dhe mbushën dymbëdhjetë shporta me tepricat. Kjo kishte tepruar prej pesë bukëve të elbit. ¹⁴Kur njerëzit panë se ç'kishte bërë Jezusi, thanë: «Ky është, pa dyshim, Profeti që duhet të vijë në botë!» ¹⁵Jezusi e dinte se tani kishin ndër mend ta kapnin për ta bërë mbret. Prandaj u largua e shkoi përsëri në mal, krejtësisht vetëm.

Jezusi ecën mbi ujë

(Mt 14,22-23; Mk 6,45-62)

¹⁶Kur u ngrys, nxënësit e tij shkuan në breg të liqenit. ¹⁷Hipën në një lundër dhe lundruan në bregun tjetër të detit për në Kafarnaum. Ishte errësuar dhe Jezusi nuk kishte ardhur ende tek ata. ¹⁸Moti ishte shumë i stuhishëm dhe liqeni ishte me dallgë. ¹⁹Nxënësit kishin lundruar pesë kilometra nëpër liqen. Papritur panë Jezusin duke ecur mbi ujë dhe duke iu afruar lundrës së tyre. I pushtoi frika. ²⁰Por Jezusi u tha: «Mos u frikësoni. Jam unë!» ²¹Ata donin ta merrnin në lundër, por menjëherë arritën në breg, pikërisht në atë vend për ku ishin drejtuar.

Jezusi është buka jetëdhënëse

²²Të nesërmen grumbulli i njerëzve që kishte mbetur në anën tjetër të liqenit, u kujtua se në breg ishte vetëm një lundër. Njerëzit e dinin se Jezusi nuk kishte hipur në lundër dhe se nxënësit ishin nisur pa të. ²³Ndërkaq kishin mbërritur lundra të tjera nga Tiberiadi pranë vendit ku Zoti kishte thënë lutjen e falënderimit dhe ku grumbulli kishte ngrënë bukë. ²⁴Tashmë kur njerëzit panë se aty nuk ishte më as Jezusi, as nxënësit e tij, hipën në lundra dhe u nisën për në Kafarnaum ku donin të takonin Jezusin. ²⁵Në të vërtetë, Jezusin e gjetën në bregun tjetër të liqenit dhe e pyetën: «Kur arrite këtu?» ²⁶Jezusi u përgjigj: «Unë e di mirë se ju po më kërkonit vetëm sepse hëngrët bukë dhe u ngopët. Ju nuk kuptuat se veprat e mia janë shenja. ²⁷Mos u mundoni për ushqimin që prishet, por për ushqimin që zgjat deri në jetën e përjetshme. Këtë ushqim do t'ju jap unë, Biri i njeriut, sepse Perëndia, Ati im, më ka dhënë për këtë fuqi të plotë.» ²⁸Pastaj pyetën: «Ç'duhet të bëjmë ne për të zbatuar vullnetin e Perëndisë?» ²⁹Jezusi u përgjigj: «Perëndia kërkon vetëm një gjë nga ju; ju duhet të besoni në atë që Ai dërgoi.» ³⁰Ata ia kthyen: «Cilën shenjë të veçantë të pushtetit tënd do të na tregosh, që të besojmë në ty? Ç'do të bësh?» ³¹Të parët tanë e hëngrën manën në shkretëtirë, siç thuhet në Shkrimin e shenjtë: *U dha të hanin bukë nga qielli.*» ³²Jezusi u përgjigj: «Po ju them me ngulm: Mos u mashtroni, buka që ju dha Moisiu, nuk ishte qiellore, ndërsa Ati im ju jep bukën e vërtetë nga qielli. ³³Buka që vjen nga qielli e që i jep botës jetën – kjo është me të vërtetë buka e Perëndisë.» ³⁴Ata thanë: «Na e jep gjithnjë këtë bukë.» ³⁵«Unë jam buka, – u tha Jezusi, – që jep jetën. Kush vjen tek unë, nuk do të ketë më uri. Kush beson në mua, nuk do të ketë më etje. ³⁶Tashmë ju thashë se nuk doni të besoni në mua, megjithëse më shihni. ³⁷Të gjithë ata që m'i dha Ati, do të vijnë tek unë, dhe nuk do të nxjerr jashtë asnjërin prej atyre që do të vijnë tek unë. ³⁸Unë erdha nga qielli që të bëj jo vullnetin tim, por vullnetin e Atij që më dërgoi. ³⁹Dhe Ai kërkon prej meje që të mos humbas asnjërin prej atyre që më dha Ai. Përkundrazi, unë do t'i ringjall të gjithë ditën e fundit për jetën e përjetshme. ⁴⁰Ati im do që të gjithë ata që e shohin Birin dhe besojnë në të, të kenë jetën e përjetshme. Unë do t'i ringjall nga të vdekurit ditën e fundit.»

⁴¹Dëgjuesit u skandalizuan ngaqë ai kishte thënë: «Unë jam buka që zbriti nga qielli.»

⁴²Ata thanë: «I njohim prindërit e tij! Megjithatë, ai është Jezusi, biri i Jozefit! Si mund të pohojë se ka zbritur nga qielli?» ⁴³Jezusi u tha: «Mos u zemëroni! ⁴⁴Tek unë mund të

vijë vetëm ai të cilin Ati që më dërgoi, e tërheq tek unë. Të gjithë ata që vijnë tek unë, do t'i ringjall nga të vdekurit ditën e fundit. ⁴⁵Profetët kanë shkruar: *Të gjithë do të mësohen nga Perëndia*. Por, për ta dëgjuar mësimin e Atit dhe për ta përvetësuar atë, ju duhet të vini tek unë. ⁴⁶Por kjo nuk do të thotë se ndokush e ka parë ndonjëherë Atin. Atin e ka parë vetëm ai që zbriti nga Perëndia.

Rëndësia e flijimit pajtues të Jezusit për faljen e mëkateve

⁴⁷Ju siguroj se kushdo që beson në mua, do të jetojë përgjithmonë. ⁴⁸Unë jam buka që jep jetën. ⁴⁹Të parët tuaj e hëngrën manën në shkretëtirë, e megjithatë vdiqën. ⁵⁰Por kush ha bukën që vjen nga qielli, nuk do të vdesë. ⁵¹Unë jam buka e gjallë që erdhi nga qielli. Secili që ha këtë bukë, do të jetojë përgjithmonë. Buka që do të jap unë, është trupi im. Unë e jap (të flijohet), që bota të jetojë.»

⁵²Kjo shkaktoi midis dëgjuesve një grindje të madhe. «Si mund të na japë ky njeri trupin e vet për ta ngrënë?» – pyetën ata. ⁵³Jezusi u tha: «Ju siguroj se nuk keni asnjë pjesë në jetën (e përjetshme) në qoftë se nuk e hani trupin e Birit të njeriut dhe nuk e pini gjakun e tij. ⁵⁴Kush ha trupin tim dhe pi gjakun tim, ♦ ka jetën e përjetshme, dhe unë do ta ringjall ditën e fundit. ⁵⁵Në të vërtetë, trupi im është ushqimi i vërtetë dhe gjaku im është pija e vërtetë. ⁵⁶Kush ha trupin tim dhe pi gjakun tim, jeton në mua dhe unë në të. ⁵⁷Ati, prej të cilit vjen e tërë jeta, më dërgoi mua, dhe unë jetoj me anën e Tij. Kështu, edhe ai që më ha, do të jetojë me anën time. ⁵⁸Kjo është buka që zbriti nga qielli. Kjo është krejtësisht e ndryshme nga ajo që hëngrën të parët tuaj, sepse ata vdiqën. Por kush e ha këtë bukë, do të jetojë përgjithmonë.» ⁵⁹Këtë predikim Jezusi e mbajti në sinagogën e Kafarnaumit.

♦ terminologji e besëlidhjes; d.m.th. kush hyn në besëlidhjen e re që Perëndia lidhi me anën e flijimit të Jezusit.

Fjalët që të çojnë në jetën e përjetshme

⁶⁰Shumë prej dishepujve të tij e dëgjuan këtë dhe thanë: «Ajo që flet ai, nuk durohet! Gjëra të tilla nuk mund t'i dëgjojmë.» ⁶¹Jezusi vuri re se ata u skandalizuan. Prandaj u tha: «A është kjo e tepërt për ju? ⁶²Por çfarë do të thoni kur të më shihni mua, Birin e njeriut, duke u ngritur atje ku isha më parë? ⁶³Shpirti i Perëndisë jep jetë; gjërat njerëzore nuk janë në gjendje ta bëjnë këtë. Por fjalët që ju thashë, janë të frymëzuara nga Shpirti dhe sjellin jetën. ⁶⁴E megjithatë disa prej jush nuk besojnë në mua.» Jezusi e dinte qysh në fillim se kush nuk do të besonte në të dhe kush do ta tradhtonte. ⁶⁵Shtoi: «Për këtë arsye ju thashë; Tek unë mund të vijnë vetëm ata që Perëndia i ka bërë të aftë që të vijnë.»

⁶⁶Kur dishepujt e tij e dëgjuan këtë, shumë prej tyre i kthyen shpinën dhe nuk deshën ta ndiqnin më. ⁶⁷Pastaj Jezusi i pyeti dymbëdhjetë nxënësit: «Po ju, çfarë keni ndër mend? A doni të më lini edhe ju?» ⁶⁸Simon Pjetri iu përgjigj: «O Zot, te kush tjetër mund të shkojmë? Fjalët e tua sjellin jetën e përjetshme. ⁶⁹Besojmë dhe e dimë se ti je i Dërguari i Perëndisë.» ⁷⁰Jezusi iu përgjigj: «Unë vetë ju zgjodha ju të dymbëdhjetët, e megjithatë njëri prej jush është djall!» ⁷¹E kishte fjalën për Judën, birin e Simonit nga Karioti, sepse Juda ishte njëri prej dymbëdhjetë të besuarve, pikërisht ai që më vonë e tradhtoi Jezusin.

Jezusi dhe vëllezërit e tij

7Pas kësaj Jezusi vazhdoi të udhëtonte nëpër Galile. Ai nuk donte të shkonte në Jude, sepse udhëheqësit fetarë atje kishin ndër mend ta vritnin. ²Ishte afuar festa e Tëbanave. ³Atëherë vëllezërit e tij i thanë: «Largohu nga kjo krahinë dhe shko në Jude, që dishepujt e tu t'i shohin atje mrekullitë që bën. ⁴Në qoftë se ndokush kërkon të bëhet i njohur, nuk fshihet. Meqë ti bën gjëra të tilla, atëherë kujdesu që me to të njihet e gjithë bota!» ⁵Në të vërtetë, as vëllezërit e tij nuk besonin në të. ⁶Jezusi u tha: «Koha ime e caktuar nuk ka ardhur ende. Për ju, përkundrazi, çdo kohë është e përshtatshme. ⁷Bota nuk mund t'ju urrejë, ndërsa mua më urren, sepse unë vazhdoj të vë në dukje fajin e saj. ⁸Shkoni ju në këtë festë. Unë nuk do të vij (ende) me ju, sepse koha ime nuk ka ardhur ende.» ⁹Pasi tha këto fjalë, u ndal në Galile.

Jezusi në festën e Tëbanave

¹⁰Pasi vëllezërit e tij ishin nisur për në festë, shkoi edhe Jezusi; por nuk tregoi.

¹¹Udhëheqësit e kërkonin midis pjesëmarrësve të festës. «Ku është ai?» – pyetën ata.

¹²Në popull po flitej shumë për të. «Është njeri i mirë!» – thanë disa. Të tjerët thanë: «Jo, ai po mashtron popullin!» ¹³Por askush nuk fliste haptazi për të, sepse kishin frikë nga udhëheqësit fetarë.

¹⁴Kur kaloi gjysma e ditëve të festës, Jezusi shkoi në Tempull dhe filloi t'i jepte mësim popullit. ¹⁵Njerëzit ishin shumë të habitur dhe thoshin: «Ky nuk ka pasur formim rabinik. Si mund ta njohë kaq mirë Shkrimin e shenjtë?» ¹⁶Jezusi iu drejtua atyre dhe tha: «Nuk e fitova diturinë nga vetja. E kam nga Perëndia që më dërgoi. ¹⁷Kush është gati ta dëgjojë Perëndinë, do të vërejë nëse mësimi im vjen nga Perëndia ose nëse unë paraqes mendimet e mia. ¹⁸Kush paraqet mendimet e veta, kërkon nderin e vet. Por kush kërkon nderin e Atij që e dërgoi, është i besueshëm. Nuk mund të akuzohet për asnjë të keqe. ¹⁹Moisiu jua dha Ligjin. Por asnjë nga ju nuk jeton sipas Ligjit. Përse doni të më vritni?»

²⁰Turma iu përgjigj: «Ti je i marrë! Kush do të të vrasë?» ²¹Jezusi u përgjigj: «Këtu në Jerusalem bëra vetëm një mrekulli, ♦ e ju nuk e miratoni. ²²Ju i rrethpritni bijtë tuaj, në rast nevojë edhe të shtunën, sepse Moisiu urdhëroi që fëmijët tuaj të rrethpiten ditën e tetë të lindjes. — Në të vërtetë, të parët tuaj e përdorën për herë të parë rrethprerjen, e jo Moisiu. — ²³Edhe në qoftë së është e shtunë, djalit i *plagosni* një pjesë të trupit të tij, që të mos shkelni rregulloret e Moisiut. Atëherë pse duhet të zemëroheni me mua, ngaqë kam *shëruar* të shtunën tërë trupin e njeriut? ²⁴Mos e shqyrtoni çështjen nga ana njerëzore, por nga ana hyjnore.»

♦ d.m.th. shërimi i njeriut pranë pellgut Bet-Eshda (shih kap. 5).

A është Jezusi Mesia?

²⁵Disa njerëz në Jerusalem thoshin: «Shikoni! Ky është njeriu që kërkojnë të vrasin.

²⁶Po flet botërisht, e askush nuk e kundërshton. Mos vallë anëtarët e Këshillit të Lartë kanë ardhur në përfundimin se ai është Mesia? ²⁷Por, kur të paraqitet Mesia, askush nuk do ta dijë se nga vjen. ♦ Prejardhjen e këtij njeriu e di kushdo!»

²⁸Jezusi po predikonte në Tempull. Ai thirri me zë të lartë: «A e dini me të vërtetë se kush jam unë e nga vij? Nuk erdha në emrin tim, por Ai që më dërgoi meriton besimin tuaj. Ju nuk e njihni Atë. ²⁹Ndërsa unë e njoh, sepse dola prej Tij dhe Ai më dërgoi.»

³⁰Pastaj deshën ta arrestonin. Por askush nuk mund të vinte dorë në të, sepse koha e tij nuk kishte ardhur akoma. ³¹Shumë veta nga turma filluan të besonin në të dhe thanë: «Kur të vijë, a do të bëjë Mesia më shumë mrekulli se ç'bëri ky?»

♦ pikëpamje jashtëbiblike e judaizmit të mëvonshëm.

Rojtarët dërgohen për të arrestuar Jezusin

³²Kur dëgjuan se populli po fliste për të, farisenjtë dërguan në marrëveshje me kryepriesterinjtë, disa rojtarë që ta arrestonin. ³³Jezusi tha: «Do të qëndroj edhe për pak kohë midis jush; pastaj do të shkoj tek Ai që më dërgoi. ³⁴Atëherë do të më kërkonin, por nuk do të më gjeni; sepse atje ku po shkoj unë, ju nuk mund të vini.» ³⁵Njerëzit i thanë njëri-tjetrit: «Ku do të shkojë, që të mos e gjejmë? Mos ka ndër mend të shkojë te hebrejntë që janë shpërndarë nëpër grekët, e t'i mësojë ata? ³⁶Ç'është kjo që tha: 'Do të më kërkonin, por nuk do të më gjeni' dhe 'Atje ku po shkoj unë, ju nuk mund të vini'?»

Jezusi është plotësimi i premtimeve për festën e Tëbanave

³⁷Ditën e fundit, e cila ishte dita më e rëndësishme e festës, Jezusi zuri vend para popullit e tha me zë të lartë: «Kush ka etje, të vijë tek unë e të pijë. ³⁸Kush beson në mua, siç thuhet në Shkrimin e shenjtë, *atij* (d.m.th. Mesisë) *do t'i rrjedhë nga zemra burimi i ujit të gjallë.*» ³⁹Me këtë Jezusi kishte parasysh Shpirtin e shenjtë, të cilin duhej ta merrnin ata që besonin në të. Atëherë Shpirti i shenjtë nuk ishte dhënë akoma, sepse Jezusi nuk ishte ngritur ende në qiell.

⁴⁰Kur e dëgjuan këtë, shumë veta nga turma thanë: «Ky është me të vërtetë Profeti!»

⁴¹Ndërsa të tjerët thanë: «Ky është Mesia». Por edhe të tjerët thanë: «Mesia nuk vjen nga Galileja. ⁴²A nuk thuhet në Shkrimin e shenjtë se Mesia duhet të vijë nga pasardhësit e Davidit, nga fshati Bet-Lehem, sepse aty ka jetuar Davidi?» ⁴³Prandaj, në popull kishte

mosmarrëveshje për të. ⁴⁴Disa prej tyre kërkuan ta arrestonin, por askush nuk vuri dorë mbi të.

Udhëheqësit e hebrenjve nuk besojnë në të

⁴⁵Rojtarët e Tempullit u kthyen. Kryepriftërinjtë dhe farisenjtë i pyetën: «Përse nuk e sollët këtu?» ⁴⁶Rojtarët u përgjigjën: «Domëthënë nuk ka folur ndonjëherë si ky njeri!»

⁴⁷«Ashtu ju mashtroi edhe ju!» – thanë farisenjtë. ⁴⁸«A njihni ndonjë nga anëtarët e Këshillit të Lartë ose një farise që beson në të?» ⁴⁹Turma beson në të sepse nuk e njeh Ligjin e Moisiut, dhe kështu qëndron nën mallkimin e Perëndisë!»

⁵⁰Pastaj Nikodemi, njëri prej farisenjve, që më parë e kishte vizituar Jezusin, tha:

⁵¹«Sipas Ligjit tonë ndalohej të dënohet ndokush, pa qenë marrë në pyetje. Më parë duhet hetuar nëse e ka shkelur Ligjin.» ⁵²«Edhe ti, siç duket, vjen nga Galileja», – ia kthyen ata. – «Lexoje Shkrimin e shenjtë me më shumë kujdes e do të shohësh se Profeti ♦ nuk do të lindë në Galile!» [⁵³Pastaj shkuan të gjithë në shtëpi.

♦ d.m.th. Mesia.

Jezusi dhe mëkatarët

8 Por Jezusi shkoi në Malin e Ullinjve. ²Mëngjesin tjetër shkoi përsëri herët në Tempull. Të gjithë njerëzit që ndodheshin atje, u grumbulluan rreth tij. U ul dhe filloi t'u jepte mësim. ³Mësuesit e Ligjit dhe farisenjtë sollën një grua që e kishin kapur duke tradhtuar burrin e saj. Ata e vunë në një mënyrë të atillë që ta shihnin të gjithë. ⁴Pastaj i thanë Jezusit: «Rabin, kjo grua është kapur në flagrancë. ⁵Në Ligjin tonë Moisiu na urdhëroi që gratë e tilla të vriten me gurë. Ç'thua, pra, ti për këtë?» ⁶Me këtë pyetje deshën që ai të thoshte diçka kundër Ligjit dhe ata të kishin arsye për ta akuzuar. Por Jezusi vetëm sa u përkul dhe shkroi me gisht mbi dhe. ♦ ⁷Duke qenë se ata nuk pushonin së pyeturi, ai iu drejtua dhe u tha: «Kush prej jush është pa mëkat, të hedhë mbi të gurin e parë.» ⁸Pastaj u përkul përsëri dhe shkroi mbi dhe. ⁹Pasi e dëgjuan këtë, u tërhoqën pas njëri-tjetrit; më të vjetrit në krye. Në fund, Jezusi ndodhej vetëm me gruan, e cila po rrinte akoma aty. ¹⁰Jezusi u ngrit përsëri në këmbë dhe e pyeti: «Ç'u bënë? A ka më njeri këtu që të të japë dënimin?» ¹¹«Asnjëri, o Zot», – iu përgjigj ajo. «Mirë, – tha Jezusi, – as unë nuk po të dënoj. Mund të shkosh; por mos mëkato më!»]

♦ Do të jetë formulimi i mallkimit për tradhti bashkëshortore, që pastaj e fshiu. Shih Nr 5, 23. Me këtë rast, farisenjtë nuk paraqesin asnjë dëshmitarë (Br 35,30).

Jezusi është drita e botës

¹²Jezusi iu drejtua popullit dhe tha: «Unë jam drita e botës. Kush vjen pas meje, ka dritën që çon në jetë dhe nuk do të jetojë në terr.» ¹³Farisenjtë e ndërprejnë duke thënë: «Tani po paraqit dëshmi për vetveten. Dëshmia jote nuk është e pranueshme.» ¹⁴«Ajo që po them unë, është e pranueshme, – ua ktheu Jezusi, – edhe në qoftë se dëshmoj për vetveten, sepse e di se nga erdha dhe ku po shkoj. Por ju nuk e dini këtë.» ¹⁵Ju gjykoni sipas kriterëve njerëzore, ndërsa unë nuk gjykoj ashtu. ¹⁶Kur unë nxjerr një vendim gjyqësor, ai është i drejtë, sepse nuk jam i vetmi në këtë punë. Ati që më dërgoi, është me mua. ¹⁷Në Ligjin tuaj thuhet se dëshmia e dy personave është e pranueshme. ¹⁸Unë jam dëshmitar për vetveten, ndërsa Ati që më dërgoi, është dëshmitari i dytë.» ¹⁹«Ku është, pra, Ati yt?» – e pyetën. Jezusi u përgjigj: «Ju nuk më njihni as mua dhe as Atin tim. Po të më njihnit mua, do ta njihnit edhe Atin tim.»

²⁰Të gjitha këto Jezusi i tha kur po predikonte në Tempull. Ai po fliste në vendin ku gjendeshin arkat për dhurata. E askush nuk arriti ta arrestonte, sepse koha e tij e caktuar nuk kishte ardhur ende.

²¹Jezusi u tha përsëri: «Unë do të shkoj dhe atëherë do të më kërkoni më kot, sepse do të humbisni për shkak të mëkateve tuaja. Atje ku shkoj unë, ju nuk mund të vini.»

²²Njerëzit mendonin: «Kur thotë: 'Atje ku shkoj unë, ju nuk mund të vini', mos vallë do të thotë se do të vrasë veten?» ²³Jezusi u përgjigj: «Ju jeni prej këtej, i përkisni tokës, kurse unë i përkas qiellit. Ju i takoni kësaj bote, kurse unë nuk jam prej kësaj bote.

²⁴Prandaj ju thashë se do të humbisni për

shkak të mëkateve tuaja. Në qoftë se nuk besoni se UNË JAM, do të humbisni për

shkak të mëkateve tuaja.» ²⁵«Ti? Por kush je ti, pra?» – e pyetën. Jezusi u përgjigj: «Pse vazhdoj të flas me ju? ²⁶Unë, vërtet, kam pasur shumë gjëra për të thënë për ju dhe arsye të mjaftueshme për t'ju dënuar; por unë veçse i them botës atë që dëgjova nga Ai që më dërgoi; e vetëm Ai thotë të vërtetën.» ²⁷Ata nuk e kuptuan se Jezusi po fliste për Atin. ²⁸Prandaj u tha: «Kur të më ngrini mua, Birin e njeriut, (lart në kryq), atëherë do ta kuptoni se UNË JAM. Atëherë do ta kuptoni se nuk bëj asgjë nga vetja, por veçse transmetoj atë që më tha Ati. ²⁹Ai që më dërgoi, është me mua dhe nuk më lë vetëm, sepse bëj vetëm atë që i pëlqen Atij.» ³⁰Kur Jezusi e tha këtë, shumë veta filluan të besonin në të.

Të çliruarit dhe skllëvërit

³¹Jezusi u tha atyre që besuan në të: «Në qoftë se i bindeni fjalës sime, do të dëshmoni se jeni nxënësit e mi. ³²Atëherë do ta njihni të Vërtetën dhe e Vërteta do t'ju lirojë.» ³³«Ne jemi pasardhës të Avrahamit, – u përgjigjën ata, – e kurrë nuk i kemi shërbyer ndokujt si skllëvër. Ç'deshe të thoshe kur the: 'Ju do të jeni të lirë!?' ³⁴Jezusi u tha: «Ju siguroj se kush bën mëkat, është skllav i mëkatit. ³⁵Skllavi nuk është gjithmonë pjesëtar i familjes. Vetëm biri është gjithmonë pjesëtar i familjes. ³⁶Në qoftë se Biri ju çliron, atëherë do të jeni me të vërtetë të lirë. ³⁷Unë e di fare mirë se ju jeni pasardhës të Avrahamit. Megjithatë, kërkoni të më vritni, sepse nuk doni që fjala ime të depërtojë te ju. ³⁸Unë flas për atë që më zbuloi Ati im, ndërsa ju bëni atë që ju shtie në mendje ati juaj.» ³⁹Ata kundërshtuan: «Ati ynë është Avrahami!» Jezusi u përgjigj: «Në qoftë se do të kishit qenë me të vërtetë bij të Avrahamit, do të kishit vepruar sipas frymës së tij. ⁴⁰Unë thashë të vërtetën ashtu siç e dëgjova nga Perëndia. E megjithatë ju kërkoni të më vritni. Avrahami nuk ka vepruar kurrë kështu. ⁴¹Pra, edhe ju veproni ashtu siç vepron ai që, në të vërtetë, është ati juaj!» «Ne nuk kemi lindur jashtë martesë, – u përgjigjën ata, – dhe kemi vetëm një Atë, Perëndinë.»

⁴²Jezusi u tha: «Në qoftë se Perëndia ishte me të vërtetë Ati juaj, ju do të më donit mua, sepse kam ardhur te ju nga Perëndia. Nuk erdha nga vetja, por më dërgoi Ai. ⁴³Përse nuk kuptoni ç'po ju them? Sepse nuk duroi t'i dëgjoni fjalët e mia. ⁴⁴Ju jeni fëmijët e djallit — ai është ati juaj — dhe ju veproni sipas vullnetit të tij. Ai ka qenë qysh në fillim vrasës dhe nuk ka fare lidhje me të vërtetën, sepse e vërteta nuk është në të. Kur gënjen, kjo i përgjigjet natyrës së tij, sepse është gënjeshtar, dhe të gjitha gënjeshtarët rrjedhin prej tij. ⁴⁵Por meqë unë ju them të vërtetën, ju nuk besoni në mua. ⁴⁶Cili nga ju mund të provojë se kam bërë ndonjëherë mëkat? Në qoftë se them të vërtetën, përse nuk besoni në mua? ⁴⁷Kush e ka Perëndinë për atë, dëgjon se ç'thotë Ai. Por ju nuk e keni Atë për atë, prandaj nuk dëgjoni se çfarë thotë Ai.»

Jezusi dhe Avrahami

⁴⁸Dëgjuesit iu përgjigjën: «Po, kishim të drejtë! Ti je (heretik) samarian dhe i çmendur!» ⁴⁹«Jo, unë nuk jam i çmendur, – tha Jezusi, – dhe veçse nderoj Atin tim, kurse ju më përbuzni për këtë. ⁵⁰Unë nuk kërkoi asnjë nder për vetveten. Një Tjetër e kërkoi atë për mua, dhe Ai është gjykatësi. ⁵¹Ju siguroj se kush i bindet fjalës sime, nuk do të vdesë kurrë në përjetësi.» ⁵²Pastaj ata thanë: «Tani e kemi të qartë: tek ti është shpirti i keq. Avrahami vdiq, Profetët vdiqën dhe ti the: 'Kush i bindet fjalës sime, nuk do të vdesë kurrë.' ⁵³Ati ynë, Avrahami, vdiq. Mos ndoshta thua se je më i madh se Avrahami?! Edhe Profetët vdiqën. Atëherë për çfarë e mban veten?» ⁵⁴Jezusi u përgjigj: «Në qoftë se do të doja të nderoja veten, ky nder nuk do të kishte asnjë vlerë. Ati im më nderon, Ai për të cilin thoni se është Perëndia juaj. ⁵⁵Ju kurrë nuk e njohët, ndërsa unë e njoh. Do të isha gënjeshtar si ju, në qoftë se do të pohoja se nuk e njoh. E njoh dhe ia dëgjoj fjalën. ⁵⁶Ati juaj, Avrahami, kërcëu nga gëzimi kur duhej të parashikonte mbretërinë time. E parashikoi dhe u gëzua.» ♦ ⁵⁷«Ti akoma nuk i ke as të pesëdhjetat dhe e paske Avrahamin?!» – i thanë hebrenjtë që po e dëgjonin. ⁵⁸Jezusi u përgjigj: «Ju siguroj se para se të lindte Avrahami, UNË JAM.♦♦» ⁵⁹Pastaj ata morën gurët për ta vrrarë, por Jezusi u fsheh dhe u largua nga Tempulli.

♦ Sipas një tradite rabinike Avrahami, kur Zoti lidhi besëlidhje me të, i dha një vegim për epokën mesianike. ♦♦ emri i Zotit në Dhiatën e vjetër. (shih Dalja 3,14).

Shenja e pestë mesianike: Sytë e të verbërve do të hapen (Isaia 42,7)

9Kur shkoi më tutje, Jezusi pa një të verbër që ishte lindur i tillë. ²Nxënësit e pyetën Jezusin: «Rabin, kush është fajtor që lindi i verbër – ai vetë apo prindërit e tij?» ³Jezusi u përgjigj: «Verbëria e tij nuk ka fare lidhje as me mëkatet e prindërve, as me mëkatet e tij. Ai është i verbër që të duket madhështia e Perëndisë që do të veprojë tek ai. ⁴Derisa të jetë ditë, unë duhet të kryej veprat me të cilat më dërgoi Perëndia. Vjen nata kur askush nuk mund të punojë më. ⁵Derisa jam në botë, jam drita e botës.» ⁶Pasi e tha këtë, Jezusi pështyu përdhe dhe bëri baltë me pështymën e tij. Ia leu sytë njeriut ⁷dhe e urdhëroi: «Shko në pishinën e Shiloahut dhe laj fytyrën.» (Shiloah do të thotë: i Dërguari). Njeriu shkoi, e lau fytyrën dhe kur u kthye, shihte. ⁸Pastaj pyetën fqinjët dhe njerëzit që e kishin njohur si lypës: «A mos është ky njeriu që rrinte pranë udhës dhe kërkonte lëmoshë?» ⁹Disa thanë: «Po ai është.» Të tjerë thanë: «Jo, nuk është ai, por një tjetër që i ngjan atij.» Por njeriu vetë tha: «Unë jam!» ¹⁰«Si të erdhi drita e syve?» – e pyetën ata. ¹¹Ai iu përgjigj: «Njeriu me emrin Jezus përzejë baltë, m'i leu sytë e më tha: 'Shko në Shiloah dhe laj fytyrën!' Shkova, e pasi e lava, pashë.» ¹²«Ku është ai?» – e pyetën. «Nuk di!» – u përgjigj ai.

Farisenjtë marrin në pyetje të shëruarin

¹³Ata e nxorën ishtë verbrin para farisenjve. ¹⁴Dita kur Jezusi kishte përzier baltën dhe i kishte dhënë njeriut dritën e syve, kishte qenë e shtunë. ¹⁵Farisenjtë e pyetën se si i kishte ardhur shikimi. Ai u tregoi: «Njeriu më vuri baltë në sy, unë lava fytyrën dhe tani shoh.» ¹⁶Disa farisenj thanë: «Nuk ka mundësi që njeriu që e bëri këtë, të ketë ardhur nga Perëndia, sepse ai nuk u përmbahet rregulloreve të së shtunës.» Por të tjerët thanë: «Si mund të jetë mëkatar ai që kreu vepra të tilla?» Mendimet ishin të ndryshme. ¹⁷Pastaj farisenjtë e pyetën përsëri të shëruarin: «Ti pohon se ky njeri të sollti shikimin. Ti vetë, ç'mendim ke për të?» «Është profet», – u përgjigj ai. ¹⁸Udhëheqësit nuk donin të besonin se më parë ai ishte i verbër dhe tani mund të shihte. Ata thirrën prindërit e tij ¹⁹dhe i morën në pyetje: «A është ky djali juaj? A pohoni ju se ka lindur i verbër? Si mund të shohë tani?» ²⁰Prindërit u përgjigjën: «E dimë se ky është djali ynë dhe se ka lindur i verbër. ²¹Por nuk e dimë se si i erdhi shikimi ose kush e shëroi. Pyteni vetë! Ai është në gjendje dhe në moshë për t'u përgjigjur vetë.» ²²Prindërit u shprehën kështu sepse kishin frikë nga udhëheqësit fetarë. Këta kishin vendosur të përjashtonin nga gjiri i sinagogës të gjithë ata që besonin se Jezusi është Mesia. ²³Për këtë arsye prindërit e tij thanë: «Ai është në moshë për t'u përgjigjur. Pyteni vetë!» ²⁴Farisenjtë e lajmëruan për ish të verbrin herë të dytë dhe i thanë: «Të përbejmë të thuash të vërtetën! E kemi të qartë se ky njeri është mëkatar...» ²⁵«Nëse është apo nuk është mëkatar, këtë nuk e di», – ua preu fjalën njeriu. – «Di vetëm këtë: isha i verbër dhe tani shoh.» ²⁶«Çfarë të bëri? Si t'i shëroi sytë?» – e pyetën ata. ²⁷«Ju thashë një herë, – tha ai, – por ju nuk më dëgjuat. Përse doni ta dëgjoni përsëri? A mos doni të bëheni edhe ju nxënësit e tij?» ²⁸Ata e detyruan të heshte dhe i thanë: «Ti je nxënësi i tij! Ne jemi nxënësit e Moisiut! ²⁹Ne e dimë se Perëndia ka folur me Moisiun. Por këtë njeriu as që ia dimë prejardhjen!» ³⁰I shëruari u përgjigj: «Kjo është e çuditshme. Ju nuk e dini nga vjen ai, e megjithatë mua më ktheu shikimin! ³¹Ne e dimë fort mirë se Perëndia nuk i dëgjon mëkatarët. Ai dëgjon vetëm ata që e nderojnë dhe që zbatojnë vullnetin e tij. ³²Që nga fillimi i botës askush nuk ka treguar për ndokënd që t'i ketë kthyer ndokujt dritën e syve. ³³Po të mos ishte ky i dërguari i Perëndisë, nuk do të ishte i aftë për të bërë gjëra të tilla.» ³⁴Ata iu përgjigjën: «Ti je që nga lindja mëkatar, e dashke edhe të na mësosh?» Dhe e përjashtuan nga gjiri i sinagogës.

Verbëria e farisenjve

³⁵Kur Jezusi dëgjoje se njeriun që ai kishte shëruar, e kishin përjashtuar nga gjiri i sinagogës, i shkoi atij në shtëpi. «A beson ti në Birin e njeriut?» – i tha. ³⁶Njeriu iu përgjigj: «Në qoftë se më tregon kush është ai, do të besoj në të.» ³⁷Jezusi i tha: «Po, e ke parë – është ai që po flet me ty!» ³⁸«O Zot, të besoj!» – tha njeriu dhe ra përmbys para tij. ³⁹Jezusi tha: «Erdha në këtë botë që të verbërit të shohin e që ata që shohin, të verbohen! Kështu bëhet gjyqi.» ⁴⁰Disa farisenj që i rrinin pranë, e dëgjuan këtë dhe thanë: «Kështu, pra, edhe ne qenkemi të verbër?» ⁴¹Jezusi u përgjigj: «Nuk do t'ju quhej

faj në qoftë se do të ishit të verbër. Por meqë pohoni 'ne shohim', mbeteni fajtorë.»

Jezusi është bari i vërtetë i popullit të tij (Ezekieli 34)

10Jezusi tha: «Ju siguroj se ai që nuk hyn nga dera në vathën (e përbashkët) të deleve, por që kapërcen nga muri, është vjedhës dhe kusar. ²Ai që hyn nga dera, është bari i deleve. ³Atij rojtari ia hap derën, dhe delet e dëgjojnë zërin e tij. Ai i thërret delet e tij me emër dhe i nxjerr ato në kullotë. ⁴E kurdo që t'i nxjerrë të gjitha delet, shkon para tyre, dhe ato i shkojnë pas, sepse e njohin zërin e tij. ⁵Ato nuk do të shkonin pas një njeriu tjetër. Përkundrazi, do të largoheshin nga ai, sepse nuk do ta njihnin zërin e tij.» ⁶Jezusi ua tregoi këtë shëmbëlltysë, por ata që e dëgjonin, nuk kuptuan se ç'donte të thoshte me këtë. ⁷Atëherë Jezusi filloi sërish: «Ju siguroj se unë jam dera për delet. ⁸Të gjithë ata që erdhën para meje ishin vjedhës dhe kusarë, dhe delet nuk i dëgjuan. ⁹Unë jam dera. Në qoftë se ndokush hyn me anën time, do të shpëtojë. Do të hyjë, do të dalë e do të gjejë kullotë. ¹⁰Vjedhësi vjen vetëm për të therur e për të dëmtuar. Ndërsa unë erdha që delet e mia të kenë jetën, e që ta kenë atë me begati. ¹¹Unë jam bari i mirë. Bari i mirë është gati ta japë jetën e tij për delet. ¹²Ndërsa rrogëtari, të cilit nuk i takojnë delet, nuk është bari i vërtetë. Kur sheh se po vjen ujku, i lë ato dhe ikën. Ujku u vërsulet dhe i shpërndan. ¹³Rrogëtari që i ruan delet për para, ikën, sepse nuk merakoset për to. ¹⁴Unë jam bari i mirë. Unë i njoh delet e mia dhe ato më njohin mua; ¹⁵siç më njeh Ati mua, ashtu e njoh edhe unë Atin. Unë do ta jap jetën time për delet. ¹⁶Kam edhe dele të tjera që nuk i takojnë kësaj vathe; unë duhet t'i mbledh edhe ato. Ato do ta dëgjojnë zërin tim, e do të bëhet një kope e bashkuar nën një bari. ¹⁷Ati më do, sepse jam gati ta jap jetën time që ta rimarr atë. ¹⁸Askush nuk mund të ma marrë atë, por unë e jap vullnetarisht. Kam pushtet ta jap dhe kam pushtet ta rimarr. Kështu plotësoj detyrën që më besoi Ati im.» ¹⁹Për shkak të këtij pohimi, njerëzit u përçanë përsëri mes tyre. ²⁰Shumë prej tyre thoshin: «Është i pushtuar nga djalli! Është i çmendur! Përse e dëgjoni?» ²¹Të tjerët thoshin: «Kështu nuk flet një njeri i pushtuar nga djalli. E si ka mundësi që një djall t'ua hapë sytë të verbërve?»

Jezusin nuk e pranojnë udhëheqësit e hebrenjve

²²Ishte dimër dhe në këtë kohë në Jerusalemin po festohej festa e Rikusstimit të Tempullit. ²³Jezusi po ecte në Tempull nën portikun e Solomonit. ²⁴Udhëheqësit e hebrenjve e rrethuan dhe i thanë: «Gjer kur do të na mbash pezull? Në qoftë se je me të vërtetë Mesia, na e thuaj në sy!» ²⁵Jezusi u përgjigj: «Tashmë jua thashë, por nuk doni ta besoni. Veprat që bëj në emër të Atit tim, janë letrat e mia kredenciale. ²⁶Por ju nuk besoni në mua, sepse nuk jeni delet e mia. ²⁷Ato e dëgjojnë zërin tim. Unë i njoh dhe ato më vijnë pas. ²⁸Unë u jap atyre jetën e përjetshme; ato nuk do të humbasin kurrë. Askush nuk mund t'i rrëmbejë ato nga duart e mia. ²⁹Ati im, që m'i ka dhënë, është më i fuqishëm se të gjithë. Askush nuk mund t'i rrëmbejë ato nga duart e Atit tim. ³⁰Unë dhe Ati jemi një (e të pandarë).» ³¹Pastaj udhëheqësit e hebrenjve morën gurë për ta vlarë. ³²Por Jezusi u tha: «Në emër të Atit tim krevia para jush shumë vepra të mira. Për cilën prej tyre doni të më vritni me gurë?» ³³Ata u përgjigjën: «Nuk do të të vrasim me gurë për vepra të mira, por sepse shan Perëndinë. Hiqesh si Perëndi, megjithëse je veçse njeri.» ³⁴Jezusi u tha: «Në Ligjin tuaj është shkruar: *Unë ju thashë: ju jeni perëndi.* ³⁵Ajo që shkruhet në Shkrimin e shenjtë, është e pakundërshtueshme. Këtë e dimë. Kështu, Perëndia quan 'perëndi' ata të cilëve iu drejtua fjala e Tij. ³⁶Ati më dha fuqi të plotë dhe më dërgoi në botë. Atëherë si mund të pohoni se shaj Perëndinë, ngaqë thashë se jam Biri i Perëndisë – Ai që flet fjalët e Perëndisë?» ³⁷Në qoftë se ato që bëj unë, nuk janë vepra të Atit tim, nuk është nevoja të besoni në mua. ³⁸Por në qoftë se janë me të vërtetë, atëherë, të paktën, besoni për shkak të veprave, edhe në qoftë se nuk besoni për shkak të dëshmisë sime. Kështu do ta kuptoni që Ati im është në mua dhe unë në Atin!» ³⁹Ata kërkunin ta arrestonin përsëri, por ai u largua. ⁴⁰Kaloi lumin Jordan dhe shkoi në vendin ku kishte pagëzuar në fillim Gjoni. Qëndroi atje ⁴¹dhe shumë veta shkuan dhe i thanë: «Gjoni nuk dëshmoi për vete me anë të mrekullive; por gjithçka që Gjoni tha për këtë njeri, i përgjigjet së vërtetës.» ⁴²Dhe shumë nga njerëzit që ishin atje, besuan në Jezusin.

Shenja e gjashtë mesianike: Jezusi do të ringjallë popullin e tij (Ezekieli 37)

1 Lazri nga Bet-Anja u sëmur. Bet-Anja është fshati ku banonte Maria dhe motra e saj, Marta. ²Maria ishte ajo që derdhi parfum të shtrenjtë mbi këmbët e Zotit dhe ia fshiu ato me flokët e saj. Lazri i sëmurë ishte vëllai i saj. ³Motrat i dërguan lajm Jezusit: 'Miku yt është i sëmurë.' ⁴Kur e dëgjoi këtë, Jezusi tha: «Kjo sëmundje nuk do ta çojë në vdekje, por do të tregojë fuqinë e Perëndisë. Me anën e saj Perëndia do të shfaqë madhësitinë e Birit të vet.»

⁵Jezusi e kishte fort për zemër Martën, motrën e saj dhe Lazrin. ⁶Por kur mori vesh se Lazri ishte i sëmurë, qëndroi edhe dy ditë në atë vend. ⁷Vetëm atëherë u tha nxënësve: «Ejani të kthehemi në Jude!» ⁸Nxënësit iu përgjigjën: «Rabin, para pak kohe udhëheqësit fetarë kërkonin të të vritnin me gurë, e ti përsëri kërkon të shkosh atje?» ⁹Jezusi u përgjigj: «Dita ka dymbëdhjetë orë. Kur njeriu ecën ditën, nuk pengohet, sepse sheh dritën e diellit. ¹⁰Në qoftë se ju niseni pa mua natën, do të pengoheni, pasi nuk keni dritë pranë vetes.» ¹¹Dhe shtoi: «Lazrin, mikun tonë, e zuri gjumi, dhe po shkoj që ta zgjoj.» ¹²Nxënësit i thanë: «O Zot, në qoftë se fle, do të shërohet.» ¹³Por Jezusi donte të thoshte se Lazri kishte vdekur; ndërsa ata mendonin se ai po fliste për gjumin e zakonshëm. ¹⁴Prandaj Jezusi u tha hapur: «Lazri ka vdekur. ¹⁵Por gëzohem për ju se nuk kam qenë atje. Kështu do të mësoni të më besoni. Tani le të shkojmë tek ai.» ¹⁶Por Toma, që quhej edhe Didim, u tha bashkënxënësve të tij: «Ejani të shkojmë edhe ne (në Jude), që të vdesim bashkë me të.»

Jezusi sjell ringjalljen dhe jetën

¹⁷Kur Jezusi erdhi në Bet-Anje, Lazri kishte katër ditë që shtrihej në varr. ¹⁸Fshati ishte rreth tre kilometra larg Jerusalemit, ¹⁹dhe shumë njerëz kishin ardhur te Marta dhe Maria që t'i ngushëllonin për vdekjen e vëllait të tyre. ²⁰Kur dëgjoi se Jezusi po i afrohej fshatit, Marta i doli përpara. Maria qëndroi në shtëpi. ²¹Marta i tha Jezusit: «O Zot, po të kishe qenë këtu, vëllai im nuk do të kishte vdekur. ²²Por edhe tani e di se Perëndia të jep gjithçka që t'i kërkoshe.» ²³Jezusi i tha: «Vëllai yt do të ringjallet!» ²⁴Marta i tha: «E di se do të ringjallet ditën e fundit, kur të ringjallen të gjithë.» ²⁵Jezusi i tha: «Unë jam ai që do t'i ringjall njerëzit për t'u dhënë jetën e përjetshme. Ai që beson në mua, nuk do të jetojë edhe në qoftë se vdes. ²⁶E kushdo që kthehet në jetë duke besuar në mua, nuk do të vdesë kurrë. A e beson ti këtë?» ²⁷Ajo iu përgjigj: «Po, Zot, unë bësoj se ti je Mesia, Biri i Perëndisë, që duhet të vijë në këtë botë.» ²⁸Sapo i tha këto fjalë, Marta shkoi tek e motra, e mori mënjanë dhe i tha: «Rabini është këtu dhe po të kërkon.» ²⁹Kur e dëgjoi këtë, ajo u ngrit menjëherë dhe i doli përpara. ³⁰Jezusi ende nuk kishte arritur në fshat. Ai ishte akoma në vendin ku e kishte gjetur Marta. ³¹Hebrenjtë nga Jerusalemi ishin bashkë me Marinë në shtëpi dhe po e ngushëllonin atë, por kur panë se si ajo u ngrit shpejt e doli, ata i shkuan pas. Mendonin se Maria donte të shkonte në varr për të qarë atje. ³²Kur mbërriti atje ku ishte Jezusi dhe e pa, Maria ra në gjunjë. «O Zot, të kishe qenë këtu, vëllai im nuk do të kishte vdekur!» – tha ajo. ³³Jezusi e pa atë duke qarë; edhe hebrenjtë nga Jerusalemi po qanin. U trondit shpirtërisht, u shqetësua dhe pyeti: ³⁴«Ku e keni vënë?» Ata i thanë: «O Zot, eja e shikoje!» ³⁵Jezusi derdhi lot. ³⁶Disa thanë: «Shih sa për zemër e kishte!» ³⁷Por disa të tjerë thanë: «Ai u ktheu shikimin të verbërve. Përse, atëherë, nuk e pengoi vdekjen e Lazrit?» ³⁸Jezusi u trondit përsëri. Shkoi te varri, që ishte një shpellë, gryka e së cilës ishte mbyllur me një gur (mulliri). ³⁹«Hiqeni gurin!» – tha ai. Marta, motra e të vdekurit, e kundërshtoi: «O Zot, kufoma e tij po kalbet, ai ka katër ditë që dergjet në varr!» ⁴⁰Jezusi i tha asaj: «A nuk të thashë se do ta shohësh madhësitinë e Perëndisë në qoftë se i beson?» ⁴¹Ata e hoqën gurin. Jezusi ngriti sytë drejt qiellit e tha: «Të falënderoj, o Atë, që e plotëson lutjen time! ⁴²Unë e di se ti më dëgjon gjithnjë. Por për shkak të njerëzve këtu, po e shpreh atë me zë të lartë – që të besojnë se Ti më dërgove.» ⁴³Pas këtyre fjalëve thirri me zë të lartë: «Lazër, dil jashtë!» ⁴⁴I vdekuri doli: duart dhe këmbët i kishte të lidhura me rripa pëlhere, kurse fytyrën e kishte të mbështjellë me rizë. ♦ Jezusi tha: «Hiqani këto, që të mund të shkojë.»

♦ riza përdorej për të mbajtur të mbyllur nofullën e të vdekurit.

Njëri duhet të vdesë në vend të popullit

(Mt 26,1-5; Mk 14,1-2; Lk 22,1-2)

⁴⁵Shumë njerëz nga Judeja, që ishin mysafirë të Maria, e përjetuan këtë ngjarje dhe filluan të besonin në Jezusin. ⁴⁶Por disa prej tyre shkuan të farisenjtë dhe u thanë se çfarë kishte bërë Jezusi. ⁴⁷Pastaj kryepriiftërinjtë dhe farisenjtë thirrën një mbledhje të Këshillit e thanë: «Ç'do të bëjmë me këtë njeri? Po bën shumë mrekulli. ⁴⁸Në qoftë se do ta lejojmë të vazhdojë të veprojë, të gjithë do të bëhen nxënës të tij. Atëherë romakët do të ndërhyjnë dhe do të na shkatërrojnë Tempullin dhe kombin.» ⁴⁹Kajfa, njëri prej tyre, që ishte atë vit kryepriift, tha: «A nuk po kuptoni gjë? ⁵⁰A nuk shihni se për ju është më mirë që të vdesë një njeri, sesa të shkatërrohet mbarë populli?» ⁵¹Këtë ai nuk e tha prej dijes së vet. Meqë ishte kryepriift i atij viti, e tha këtë profeci ngaqë Jezusi duhej të vdiste për mbarë popullin hebre – ⁵²e jo vetëm për këtë popull, por edhe për fëmijët e shpërndarë të Perëndisë, që t'i bashkojë ata. ⁵³Që nga ajo ditë ata vendosën ta vritnin Jezusin. ⁵⁴Prandaj Jezusi nuk u paraqit haptas në Jude, por u largua që andej në një krahinë afër shkretëtirës, në një qytet me emrin Efraim, dhe qëndroi atje bashkë me nxënësit e tij. ⁵⁵Ishte pak para festës së Pashkës, dhe shumë banorë nga i gjithë vendi shkuan në Jerusalem, që të pastroheshin sipas rregullave të caktuara. ⁵⁶Ata kërkonin Jezusin. Kur u mblodhën në Tempull, i thanë njëri-tjetrit: «Ç'mendonin ju? Me siguri që nuk do të vijë në festë?» ⁵⁷Kryepriiftërinjtë dhe farisenjtë kishin dhënë urdhër: 'Kush e di vendbanimin e tij, të na lajmërojë!', sepse donin ta arrestonin.

Jezusi nderohet në Bet-Anje

12 Gjashtë ditë para festës së Pashkës, Jezusi shkoi në Bet-Anje. Atje banonte Lazri, të cilin Jezusi e kishte kthyer në jetë. ²Ata përgatitën një gosti për nder të Jezusit. Maria po ndihmonte në shërbim, kurse Lazri rrinte në tryezë bashkë me Jezusin dhe me të tjerët. ³Atëherë Maria mori një enë me glysmë litri parfum nardi të shtrenjtë, e derdhi mbi këmbët e Jezusit dhe ia fshiu këmbët me flokët e saj. Mbarë shtëpia kundërmoi erë parfum. ⁴Juda nga Karioti, një nga nxënësit, që më vonë e tradhtoi Jezusin, tha: ⁵«Përse nuk u shit ky parfum për treqind monedha të argjendta dhe paratë t'u ndaheshin të varfërve?» ⁶Këtë e tha jo se i vinte keq për të varfrit, por sepse ishte vjedhës. Ai mbante arkën dhe shpeshherë merrte para nga ajo dhe i përdorte për vete. ⁷Por Jezusi i tha: «Mos e shqetëso. Ajo e bëri këtë për ditën e varrimit tim. ⁸Të varfrit do t'i keni gjithnjë mes jush, ndërsa mua do të më keni edhe për pak.» ⁹Shumë hebrej nga Jerusalemi morën vesh se Jezusi ishte atje dhe erdhën jo vetëm për shkak të tij, por që të shihnin edhe Lazrin, të cilin Jezusi e kishte ringjallur. ¹⁰Kryepriiftërinjtë, pasi u këshilluan, vendosën të vritnin edhe Lazrin, ¹¹sepse shumë hebrej ishin larguar nga ata dhe ishin lidhur me Jezusin.

Hyrja e Mesisë në Jerusalem

(Mt 21,1-11; Mk 1-11; Lk19,28-40)

¹²Të nesërmen shumë njerëz që kishin ardhur në festë, dëgjuan se Jezusi po vinte në Jerusalem. ¹³Pastaj morën degë palmash ♦ dhe i dolën përpara duke brohoritur: «Hosha-na! Rroftë ai që vjen në emër të Zotit, mbreti i Izraelit!» ¹⁴Jezusi kishte gjetur një kërriq që e ngiste, siç thuhet në Shkrimin e shenjtë: ¹⁵*Mos ki më frikë, o Jerusalem! Ja, mbreti yt po vjen. Nget kërriqin e gomaricës.* ¹⁶Atëherë nxënësit ende nuk e kuptonin këtë; por kur Jezusi u ngrit në qiell, u kujtuan. Turma bëri për Jezusin pikërisht atë që ishte parashikuar në Shkrimin e shenjtë. ¹⁷Shumë njerëz që kishin qenë të pranishëm kur Jezusi e kishte ngritur Lazrin nga varri dhe e kishte ringjallur atë, dëshmuuan për këtë. ¹⁸Për këtë arsye i doli përpara një turmë e madhe. Ata kishin dëgjuar për mrekullinë që kishte bërë ai. ¹⁹Por farisenjtë i thanë njëri-tjetrit: «A e shihni se është e kotë? Tërë bota shkon pas tij!»

♦ shenjë pavarësie izraelite. Turma e pret Jezusin si pretendues për fronin e Makabenjve.

Paganët kërkojnë Mesinë

²⁰Bashkë me ata që kishin ardhur në festë në Jerusalem për të adhuruar Perëndinë, ishin edhe disa johebrej ♦ ²¹Ata shkuan të Filipi, që ishte nga Bet-Caida në Galile, dhe i thanë: «Duam të shohim Jezusin!» ²²Filipi i tha Andreut, dhe të dy shkuan të

Jezusi. ²³Ai u përgjigj: «Erdhi koha! Tani do të shfaqet madhështia e Birit të njeriut. ²⁴Ju siguroj se kokrra e grurit e mbjellë në dhe duhet të vdesë në qoftë se nuk do që të mbetet e vetme. Por kur vdes, jep shumë fryt. ²⁵Kush e do jetën e vet egoiste, do ta humbasë atë. Por kush e nënvlerëson jetën e vet në këtë botë, do ta ruajë atë për jetën e përjetshme. ²⁶Kush dëshiron të më shërbejë, duhet të shkojë në të njëjtën rrugë me mua; dhe ku të jem unë, do të jetë edhe shërbëtori im. Ati im do të nderojë cilindo që më shërben.»

♦ fjj: grekë – të kthyerit në fenë e hebrenjve.

Jezusi flet për vdekjen e tij

²⁷«Tani shpirtin e kam të tronditur. Ç'të bëj? A do të them: O Atë, më shpëto nga kjo orë? Jo, unë erdha pikërisht për t'i bërë ballë asaj. ²⁸O Atë, tregoje madhështinë tënde!» Atëherë një zë nga qielli thirri: «E kam treguar dhe përsëri do ta tregoj!» ²⁹Turma që rrinte aty, e dëgjoi zërin dhe disa thanë: «Bubulloi!» Të tjerët thanë: «Me të foli një engjëll.» ³⁰Por Jezusi u tha: «Ky zë nuk jehoi për hirin tim, por për hirin tuaj. ³¹Tani do të jepet vendimi gjyqësor për këtë botë. Tani sundimtari i kësaj bote do të rrëzohet. ³²Kur të ngrihem (në kryq), do të tërheq pas meje gjithfarë njerëzish. ♦ » ³³Me këto fjalë ai tregoi mënyrën e vdekjes së tij. ³⁴Turma e kundërshtoi: «Shkrimet tona thonë se Mesia do të rrijë ♦♦ përgjithmonë me ne. Atëherë si mund të thuash se Biri i njeriut do të kryqëzohet? Kush është ky 'Biri i njeriut'?» ³⁵Jezusi u përgjigj: «Dritën do ta keni mes jush edhe pak kohë. Ecni derisa keni Dritën që të mos ju zërë nata. Kush ecën në errësirë, nuk e di se ku shkon. ³⁶Besoni në Dritën, sa e keni mes jush, se do të jeni njerëz që jetoni në dritë.»

♦ d.m.th. hebrenjtë dhe johebrenjtë. ♦♦ Ata nuk e kishin lidhur Mesinë me personin e Shërbëtorit të Zotit.

Mosbesimi i hebrenjve

Pasi i tha këto fjalë, Jezusi u largua dhe u fsheh. ³⁷Edhe pse e shfaqti veten me anë të kaq mrekullive, ata nuk besuan në të. ³⁸Kështu u realizua ajo që kishte thënë profeti Isaia: *O Zot, kush i besoi lajmit tonë? Kujt iu tregua fuqia e Zotit?* ³⁹Isaia tha, gjithashtu, pse ata nuk mund të besonin. ⁴⁰*Perëndia ua ka verbuar sytë dhe ua ka mbyllur zemrën. Kjo shpjegon, thotë Zoti, pse ata nuk mund të shohin me sytë e tyre e as të kuptojnë me mendjen e tyre e as të vijnë tek unë, që t'i shëroj.* ⁴¹Isaia u shpreh kështu kur pa madhështinë e Tij, dhe fjalët e tij kishin të bënin me Jezusin. ♦ ⁴²Kishte, vërtet, shumë hebrenj udhëheqës që filluan të besonin në Jezusin, por, për shkak të farisenjve, nuk folën haptazi për të; ata nuk donin të përjashtoheshin nga gjiri i sinagogës. ⁴³Duartrokitja e njerëzve kishte për ta më shumë rëndësi se miratimi i Perëndisë.

♦ Aludim për vegimin e Zotit që profeti Isaia pa në Tempull (shih Is 6,4). Profeti e pa Jezusin, sepse Jezusi është e vetmja shfaqje e mundshme e Perëndisë së padukshëm.

Jezusi thotë fjalën vendimtare

⁴⁴Jezusi thirri me zë të lartë: «Kush beson në mua, beson jo vetëm në mua, por edhe në Atë që më dërgoi mua! ⁴⁵Kush më sheh mua, sheh edhe Atë që më dërgoi mua. ⁴⁶Unë erdha si Drita e botës, që kushdo që beson në mua, të mos mbetet në errësirë. ⁴⁷Kush dëgjon se ç'them unë e nuk sillet sipas asaj, atë nuk e dënoj; sepse (kësaj here) nuk erdha në botë si gjykatës, por si shpëtimtar. ⁴⁸Kush më kundërshton e nuk pranon se ç'them unë, tashmë e ka gjetur gjykatësin e tij; fjala që thashë, do të përdoret si dëshmi kundër tij Ditën e fundit. ⁴⁹Ajo që ju thashë, nuk vjen nga unë; por Ati që më dërgoi, më mësoi dhe më urdhëroi se çfarë të them e çfarë të flas. ⁵⁰E unë e di se bindja ime ndaj këtij urdhri do t'ju sjellë jetën e përjetshme. Unë veçse ju them atë që më ngarkoi Ati.»

Shenja e shtatë mesianike: *Ai u ther për shkak të rebelimit tonë. Dënimi që na jep pajtim, ra mbi të (Isaia 53,5).*

13 Menjëherë para festës së Pashkës Jezusi e dinte se kishte ardhur koha ta linte këtë botë e të shkonte tek Ati. Ai i kishte dashur njerëzit e tij në këtë botë, dhe i

deshi ata gjer në fund. ²Jezusi dhe nxënësit e tij po hanin darkë. Djalli e kishte shtyrë Judën, birin e Simonit nga Karioti, që ta tradhtonte Jezusin. ³Jezusi e dinte se Ati i kishte dhënë fuqi të plotë. Ai e dinte se kishte ardhur nga Perëndia dhe se së shpejti do të kthehej tek Ai. ⁴U ngrit nga tryeza, hoqi rrobën e sipërme, u mbështoll me një peshqir dhe ⁵derdhi ujë në legen.

Pastaj filloi t'u lante këmbët nxënësve dhe t'ua fshinte me peshqir. ⁶Kur erdhi te Simon Pjetri, ky i tha: «Ti, o Zot, do të më lash këmbët mua?» ⁷Jezusi iu përgjigj: «Se ç'bëj unë, këtë nuk mund ta kuptosh tani, por më vonë.» ⁸Pjetri kundërshtoi: «Nuk do të m'i lash këmbët kurrë!» Jezusi iu përgjigj: «Në qoftë se nuk do që të të laj këmbët, atëherë nuk kemi gjë bashkë.» ⁹Pastaj Simon Pjetri tha: «Atëherë më laj jo vetëm këmbët, por edhe duart, edhe kokën!» ¹⁰Por Jezusi iu përgjigj: «Kush ka bërë banjë, është krejt i pastër [e nevojitet të lajë vetëm këmbët]. Ju të gjithë jeni të pastër, me përjashtim të njërit.»

¹¹Jezusi e dinte se kush do ta tradhtonte, prandaj tha: 'Ju të gjithë jeni të pastër, me përjashtim të njërit.' ¹²Pasi u lau këmbët, Jezusi e veshi përsëri rrobën e sipërm dhe u kthye në vendin e tij në tryezë. «A e kuptoni pse e bëra këtë?» ¹³Ju më quani Mësues dhe Zot. Mirë thoni, sepse ashtu jam. ¹⁴Unë jam Zoti juaj dhe Mësuesi juaj, e megjithatë sapo ju lava këmbët. Që tani ju duhet t'ia lani këmbët njëri-tjetrit. ¹⁵Ju dhashë shembull, që të veproni ashtu siç veprova unë. ¹⁶Ju siguroj se shërbëtori nuk është më i madh se zotëria i tij; as i dërguari më i madh se dërguesi i tij. ¹⁷Këtë ju e dini tani; në qoftë se veproni kështu, ju pret gëzimi i pafund. ¹⁸Nuk po flas për ju të gjithë. I njoh ata që zgjedha; por ajo që është parashikuar në Shkrimin e shenjtë, duhet të realizohet: *Njeriu që ha bukë me mua, u drejtua kundër meje.* ¹⁹Këtë jua them tani, para se të realizohet. Kur të ndodhë, do të besoni se UNË JAM (Zoti). ²⁰Ju siguroj se kush pranon njeriun që dërgova unë, më pranon edhe mua. E kush më pranon mua, pranon edhe Atë që më dërgoi mua.»

Jezusi parashikon se do të tradhtohet

(Mt 26,20-25; Mk 14,17-21; Lk 22,21-23)

²¹Pasi tha këtë, Jezusi u trishtua shumë dhe u tha hapur: «Ju siguroj se njëri prej jush do të më tradhtojë.» ²²Nxënësit shikuan njëri-tjetrin të hutuar – ata nuk mund ta merrnin me mend se për kë e kishte fjalën. ²³Njëri prej nxënësve, Gjoni, të cilin Jezusi e kishte fort për zemër, ♦ ishte ulur pranë tij. ²⁴Simon Pjetri i dha të kuptonte me shenjë: «Pyete ti për cilin flet.» ²⁵Pastaj iu afrua Jezusit dhe e pyeti: «Zot, cili është ai?» ²⁶Jezusi iu përgjigj: «Do të ngjyey në salcë një copë bukë, dhe kujt do t'ia jap, ai është.» Mori një copë bukë, e ngjeu në salcë dhe ia dha Judës, birit të Simonit nga Karioti. ²⁷Sapo mori bukën, Judën e pushtoi Satani. Jezusi i tha: «Nxito dhe bëj ç'ke për të bërë.» ²⁸Asnjëri nga ata që ishin në tryezë, nuk kuptoi se ç'po thoshte Jezusi. ²⁹Meqë Juda mbante arkën, shumë prej tyre mendonin se Jezusi e kishte ngarkuar atë që të blinte gjërat e nevojshme për festën ose e kishte urdhëruar që t'u jepte diçka të varfërve. ³⁰Juda e hëngri copën e bukës dhe doli menjëherë jashtë. Ishte natë.

♦ [sepse e kishte shok fëmijërie.](#)

Urdhërimi i ri

³¹Pasi u largua Juda, Jezusi tha: «Tani do të shfaqet madhështia e Birit të njeriut dhe, me anë të saj, madhështia e Perëndisë. ³²Por, pasi Biri i njeriut ta ketë bërë të dukshme madhështinë e Perëndisë, atëherë Perëndia do t'ia kthejë madhështinë e tij. E kjo do të ndodhë së shpejti. ³³Nuk do të qëndroj gjatë me ju, fëmijët e mi; atëherë do të më kërkoni. Por ju them ashtu siç u thashë të tjerëve; atje ku do të shkoj, ju nuk mund të vini. ³⁴Po ju jap tani një urdhërim të ri, urdhërimin e dashurisë. Ju duhet ta doni njëri-tjetrin siç ju desha unë ju. ³⁵Në qoftë se e doni njëri-tjetrin, do të dihet se jeni nxënësit e mi.»

Jezusi dhe Pjetri

(Mt 26,31-35; Mk 14,27-31; Lk 22,31-34)

³⁶«Ku do të shkosh?» – e pyeti Simon Pjetri. Jezusi iu përgjigj: «Aty ku shkoj tani, nuk mund të më vish pas; por do të më vish pas më vonë.» ³⁷«Përse nuk mund të vij tani me ty?» – pyeti Pjetri. – «Unë jam gati të jap jetën për ty!» ³⁸«Ta japësh jetën për mua?» – ia ktheu Jezusi. – «Mos u mashtro; para se të këndojë gjeli, ti do të pohosh tri herë se

nuk më njeh fare.»

Jezusi është rruga për tek Ati

14 Pastaj Jezusi u tha të gjithëve: «Mos u trembni e mos kini frikë. Ju besoni në Perëndinë; besoni edhe në mua! ²Në shtëpinë e Atit tim ka shumë banesa dhe po shkoj atje për t'ju përgatitur një vend. Po të mos ishte kështu, nuk do t'ju shqetësoja me pohimin se po shkoj. ³Po shkoj, pra, për t'ju përgatitur një vend. Pastaj do të kthehem për t'ju marrë me vete, që edhe ju të jeni atje ku do të jem unë. ⁴Rrugën për në këtë vend ku po shkoj, ju e dini.» ⁵Toma i tha: «Kur nuk e dimë ende se ku po shkon, atëherë si mund ta dimë rrugën për në atë vend?» ⁶Jezusi u tha: «Unë jam rruga, e vërteta dhe jeta; askush nuk vjen tek Ati veçse nëpërmjet meje. ⁷Në qoftë se më keni njohur mua, atëherë do të njihni edhe Atin tim. Dhe prej këtej e tutje e keni njohur dhe e keni parë atë.» ⁸Filipi i tha: «Na e trego Atin, dhe kjo do të na mjaftojë.» ⁹Jezusi iu përgjigj: «Kam kaq kohë me ty, Filip, dhe ende nuk më njeh? Kush më sheh mua, sheh edhe Atin. Si mund të thuash atëherë: 'Na e trego Atin'? ¹⁰A nuk beson se nëpërmjet meje takohesh me Atin? Ajo që ju thashë, nuk vjen prej meje. Ati, që është në mua, Ai i kryen veprat e tij nëpërmjet meje. ¹¹Më besoni mua; unë jetoj në Atin dhe Ati jeton në mua. Në qoftë se nuk besoni në fjalën time, atëherë besoni për shkak të veprave që bëra. ¹²Ju siguroj se kush beson në mua, do të kryejë edhe veprat që bëj unë. Po, veprat e tij do t'ua kalojnë edhe veprave të mia, sepse po shkoj tek Ati. ¹³Atëherë do të bëj gjithçka për të cilën ju do të luteni, por me kusht që t'i luteni Perëndisë në emrin tim. Kështu, madhështia e Atit do të shfaqet me anë të Birit. ¹⁴Në qoftë se luteni në emrin tim, unë do t'ju plotësoj çdo lutje.

Jezusi premton Shpirtin e Perëndisë

¹⁵Në qoftë se më doni, ♦ do të dëgjoni urdhërimet e mia. ¹⁶Unë do t'i lutem Atit që t'jua japë Ndhimësin (për të më zëvendësuar), Shpirtin e së Vërtetës, i cili do të qëndrojë përgjithmonë me ju. ¹⁷Ata që i takojnë kësaj bote, nuk mund ta marrin, sepse ata as e shohin dhe as e njohin atë. Por ju e njihni, dhe ai qëndron mes jush dhe do të jetojë brenda jush. ¹⁸Nuk po ju lë vetëm si fëmijë jetimë, por do të kthehem te ju. ¹⁹Edhe pak e njerëzit e kësaj bote nuk do të më shohin më. Por ju do të më shihni dhe do të jetoni, sepse unë jetoj. ²⁰Kur të vijë ajo ditë, do ta dini se unë jetoj në Atin tim, se ju jetoni në mua dhe unë në ju. ²¹Kush i pranon urdhërimet e mia dhe i zbaton ato, ai tregon se më do. Dhe atë që më do mua, do ta dojë edhe Ati im. Edhe unë do ta dua dhe do t'i zbulohem.» ²²Juda – jo Juda nga Karioti – tha: «O zot, përse do të na zbulohesh neve dhe jo njerëzve të botës?» ²³Jezusi iu përgjigj: «Sepse do t'i zbulohem vetëm atij që më do dhe që u përmbahet fjalëve të mia. Atëherë Ati im do ta dojë; ne do të shkojmë tek ai dhe do të banojmë tek ai. ²⁴Kush nuk më do, nuk vepron sipas fjalëve të mia. Lajmi që dëgjuat, nuk vjen prej meje, por prej Atit tim që më dërgoi. ²⁵Këtë jua kam thënë duke qenë mes jush. ²⁶Ati do t'jua dërgojë Ndhimësin në emrin tim, Shpirtin e Perëndisë. Ky do t'ju kujtojë çdo gjë që ju thashë, e do t'ju ndihmojë ta kuptoni. ²⁷Më në fund po ju jap paqen, paqen time, dhe jo paqen që jep bota. Mos u trembni, mos kini frikë! ²⁸Dëgjuat se ç'ju thashë: 'Po ju lë, por do të kthehem te ju'. Në qoftë se më doni me të vërtetë, duhet të gëzoheni që po shkoj tek Ati, sepse Ai është më i pushtetshëm se unë. ²⁹Jua thashë të gjitha këto që, kur të realizohen, t'ju kujtohet kjo e të besoni në mua. ³⁰Nuk kam se ç'të flas më gjatë me ju, sepse tashmë po vjen sundimtari (i padukshëm) i botës. Ai nuk ka asnjë pushtet mbi mua, ³¹por bota duhet ta dijë se unë e dua Atin. Prandaj veproj ashtu siç më ka urdhëruar Ati im. Dhe tani ngrihuni në këmbë! Të shkojmë!»

♦ d.m.th. në qoftë se jeni të lidhur me besë me mua. Siç shihet në të gjithë paragrafin, dashuria ka të bëjë në radhë të parë me angazhim dhe besnikëri, dhe vetëm pastaj me ndjenjat.

Jezusi është burimi i jetës së popullit të tij

(Is 5, Ezek 19,10-14)

15 «Unë jam hardhia e vërtetë dhe Ati im është vreshtari. ²Ai pret çdo shermend që nuk jep frytë, dhe i pastron shermendet që japin fryt, që të japin edhe më shumë. ³Ju tashmë u pastruat me anë të lajmit që ju shpalla unë. ⁴Qëndroni të lidhur me mua dhe unë do të qëndroj i lidhur me ju. Vetëm në qoftë se qëndroni të lidhur me

mua, mund të jepni fryt, ashtu si shermendi, i cili jep fryt vetëm në qoftë se është i lidhur me vetë hardhinë.

⁵Unë jam hardhia, kurse ju jeni shermendet. Kush jeton në mua ashtu siç jetoj unë në të, jep shumë fryt. Në të vërtetë, pa mua nuk mund të arrini asgjë. ⁶Kush nuk qëndron i lidhur me mua, hidhet poshtë dhe thahet. Shermende të tilla do të mblidhen e do të hidhen në zjarr, ku do të digjen. ⁷Në qoftë se ju qëndroni të lidhur me mua dhe fjalët e mia veprojnë te ju, mund të luteni për gjithçka që të doni, dhe do ta merrni. ⁸Në qoftë se jepni shumë fryt, do të dëshmoni se jeni nxënësit e mi, dhe kështu do të duket madhështia e Atit tim.

⁹Unë ju dua siç ju do edhe Ati. Qëndroni në këtë dashuri! ¹⁰Në qoftë se më dëgjoni mua, do të qëndroni në dashurinë time, ashtu si unë që dëgjova Atin tim dhe qëndroj në dashurinë e Tij. ¹¹Jua thashë këtë që të mbusheni me gëzim dhe që gëzimit tuaj të mos i mungojë asgjë.

¹²Urdhërimi im është ky; ju duhet ta doni njëri-tjetrin ashtu siç ju desha unë. ¹³Askush nuk do më shumë se ai që e jep jetën për shokët e tij. ¹⁴Do të dëshmoni se jeni shokët e mi në qoftë se bëni atë që ju urdhëroj unë. ¹⁵Unë nuk do t'ju quaj më shërbëtorë, sepse shërbëtori nuk di gjithçka që do të bëjë zotëria i tij. Përkundrazi, do t'ju quaj shokë; sepse ju njoftova të gjithëve për çdo gjë që dëgjova nga Ati im. ¹⁶Nuk më zgjodhët ju mua, por ju zgjodha unë ju. Ju zgjodha që të jepni shumë fryt, dhe që ky të ketë qëndrueshmëri. Atë për të cilën i luteni Perëndisë në emrin tim, Perëndia do t'ju japë. ¹⁷Unë po ju jap vetëm këtë urdhërim: duajeni njëri-tjetrin.

Urrejtja e botës

¹⁸Në qoftë se njerëzit e botës ju urrejnë, kini parasysht se ata më parë më urreyen mua.

¹⁹Bota do t'ju donte si fëmijët e saj, po t'i takonit asaj. Por unë ju zgjodha prej botës, prandaj ju nuk i takoni asaj. Për këtë arsye bota ju urren. ²⁰Kini parasysht atë që ju thashë; asnjë shërbëtor nuk është më i madh se i zoti. Siç më përndoqën mua, ashtu do t'ju përndjekin edhe ju. Më pak i besuan fjalës sime, edhe më pak do t'i besojnë fjalës suaj.

²¹Të gjitha këto do t'jua bëjnë ngaqë ju keni besim tek unë. Ata nuk e njohin Atë që më dërgoi. ²²Nuk do të kishin faj, po të mos kisha ardhur t'u flisja. Por tani nuk kanë më justifikim.

²³Kush më urren mua, urren edhe Atin tim. ²⁴Nuk do të kishin faj, po të mos kisha kryer midis tyre vepra që nuk i ka bërë askush. Nuk ka dyshim se i panë veprat e mia, e megjithatë më urrejnë mua dhe Atin tim. ²⁵Por kjo duhet të jetë kështu, që të realizohet ajo që thuhet në Shkrimet e tyre të shenjta: *Më urreyen pa arsye.*

²⁶Por do të vijë Zëvendësi im. Ai është është Shpirti i së Vërtetës, i cili vjen prej Atit.

Unë do ta dërgoj te ju kur të jem tek Ati, dhe ai do të ndërhyjë si dëshmitar për mua.

²⁷Edhe ju do të jeni dëshmitarët e mi, sepse keni qenë qysh në fillim me mua.

16 Jua thashë këtë që të mos hiqni dorë nga besimi tek unë. ²Njerëzit do t'ju përjashtojnë nga gjiri i sinagogës. Do të shkojnë deri atje, saqë kushdo që t'ju vrasë, do të mendojë se kështu i shërben Perëndisë. ³Të gjitha këto do t'jua bëjnë sepse nuk njohin as Atin tim, as mua. ⁴Por të gjitha këto jua kam thënë që, kur të realizohen, t'ju kujtohen fjalët e mia.

Detyra e Shpirtit të shenjtë

Nuk jua thashë në fillim të gjitha këto, sepse isha mes jush. ⁵Tani po shkoj tek Ai që më dërgoi. Por askush prej jush nuk po më pyet se ku po shkoj. ⁶Ju jeni veçse të trishtuar ngaqë jua thashë të gjitha këto. ⁷Por më besoni, është më mirë për ju që po shkoj; përndryshe Ndhimësi nuk do të vinte te ju. Por vetëm pasi të kem shkuar, do t'ju dërgoj.

⁸Kur të vijë, Ai do t'u dëshmojë njerëzve të kësaj bote se janë fajtorë, dhe do t'u tregojë se ç'është mëkati, drejtësia e Perëndisë dhe gjyqi i Tij. ⁹Mëkati i tyre përbëhet nga fakti që nuk besojnë në mua. ¹⁰Drejtësia e Perëndisë dëshmohet në faktin që Ai më jep të drejtë mua; sepse po shkoj tek Ati dhe ju nuk do të më shihni më. ¹¹Ndërsa gjyqi i Perëndisë tregohet në faktin që sundimtari i kësaj bote tashmë u dënua.

¹²Kisha edhe më shumë për t'ju thënë, por kjo do të ishte e tepërt për ju. ¹³Pasi të ketë ardhur, Shpirti i së Vërtetës do t'ju udhëzojë të njihni tërë të vërtetën (për mua). Atë që do t'ju tregojë, nuk do ta ketë nga vetja; ai do t'ju thotë atë që dëgjon. Dhe do t'ju

tregojë për gjërat e ardhshme. ¹⁴Ai do ta bëjë madhështinë time të dukshme; sepse gjithçka që do t'ju transmetojë, do ta ketë prej meje. ¹⁵Gjithçka që ka Ati, më takon edhe mua. Prandaj ju thashë; gjithçka që do t'ju transmetojë, Shpirti do ta ketë prej meje.

Trishtimi dhe gëzimi

¹⁶Pas pak ju nuk do të më shihni më. Por pas një kohe më të gjatë, do të më shihni përsëri.»

¹⁷Te nxënësit e tij lindi pyetja: «Si duhet t'i kuptojmë këto fjalë, si dhe shprehjen: 'Po shkoj tek Ati'? ¹⁸Ç' do të thotë: 'pas pak'? Nuk kuptojmë se ç'po flet.» ¹⁹Jezusi e kuptoi se ata do ta bënin këtë pyetje. Prandaj u tha: «Ju thashë: 'Pas pak ju nuk do të më shihni më. Por pas një kohe më të gjatë, do të më shihni përsëri.' A shqetësoheni për këtë?»

²⁰Unë do t'ju them qartë: ju do të qani e do të vajtoni, kurse bota do të gëzohet. Ju do të jeni të trishtuar, e megjithatë trishtimi juaj do të kthehet në gëzim. ²¹Gjatë lindjes gruaja vajton nga dhembjet; por pas lindjes së fëmijës i harron ato dhe gëzohet që një njeri lindi në botë. ²²Kështu do t'ju ndodhë: tani jeni të trishtuar. Por unë do t'ju shoh përsëri. Atëherë zemra juaj do të jetë plot gëzim e askush nuk do të mund t'ju marrë atë.

²³Kur të vijë ajo ditë, nuk do të më pyetni për asgjë tjetër. Ju siguroj se Ati do t'ju japë gjithçka për të cilën i luteni Perëndisë në emrin tim. ²⁴Gjer tani nuk jeni lutur në emrin tim për asgjë. Lutuni, dhe Perëndia do t'ju japë, që të gëzoheni jashtë mase.

Fitorja mbi botën

²⁵Të gjitha këto jua kam thënë në mënyrë të figurshme. Do të vijë koha kur nuk do t'ju flas më me shëmbëlltyra, por do t'ju flas me fjalë të hapura për Atin. ²⁶Atëherë ju do t'i luteni në emrin tim. Nuk them se unë do t'i lutem Atit për ju; ²⁷sepse Ati ju do. Ju do sepse ju më doni mua dhe besoni që kam dalë nga Ati. ²⁸Unë erdha në botë prej Atit, dhe tani e lë botën dhe kthehem tek Ati.»

²⁹Pastaj nxënësit i thanë: «Tani po flet haptazi, pa përdorur shëmbëlltyra. ³⁰Tani e kuptuam se je i gjithëdijshëm. Ti e di që më parë se çfarë do të të pyesin njerëzit. Prandaj besojmë se ti ke dalë nga Perëndia.»

³¹Jezusi u përgjigj: «Tani më besoni; ³²por do të vijë koha, dhe ajo erdhi, kur njerëzit do t'ju shpërndajnë. Ju të gjithë do të ikni në shtëpi dhe do të më lini në baltë. E megjithatë nuk jam vetëm, sepse Ati është me mua.

³³Jua thashë të gjitha këto që të qëndroni në paqen time, sepse në botë njerëzit do t'ju shkaktojnë vuajtje. Por rrini të qetë: unë e mposhta botën.»

Jezusi i lutet Atit për nxënësit e tij

17 Pasi tha këto fjalë, Jezusi ngrii sytë drejt qiellit dhe tha: «O Atë, erdhi koha ime! Tregojë madhështinë e Birit tënd, që edhe Biri ta tregojë madhështinë tënde. ²Ti i dhe pushtetin mbi të gjithë njerëzit, që ai t'u japë jetën e përjetshme të gjithë atyre që ia besove ti. ³Dhe jeta e përjetshme përbëhet nga njohja jote, Perëndisë së vetëm dhe të vërtetë, si dhe e atij që dërgove, Jezusit, Mesisë. ⁴E bëra të dukshme madhështinë tënde këtu në tokë, sepse e plotësova detyrën me të cilën më ngarkove. ⁵O Atë, tani ma kthe këtë madhësi që kisha tek ti para krijimit të botës!

⁶Të bëra të njohur me njerëzit që m'i besove nga bota. Ata të takojnë ty, dhe ti m'i dhe. Ata e pranuan fjalën tënde ⁷dhe tani e dinë se gjithçka që më dhe, vjen në të vërtetë prej teje. ⁸Ua bëra të njohura fjalët që mora prej teje, dhe ata i pranuan. Ata e kuptuan se unë dola prej teje, dhe e besuan se ti më dërgove.

⁹Po të lutem për ta. Nuk të lutem për botën, ♦ por për njerëzit që m'i dhe ti; sepse ata të takojnë ty. ¹⁰Gjithçka që kam, të takon ty, ashtu si gjithçka që ke, më takon mua. Njëpërmjet tyre duket madhështia ime. ¹¹Tani po vij tek ti. Unë nuk do të qëndroj më gjatë në këtë botë, por ata do të mbeten në botë. O Atë i shenjtë, mbroji njëpërmjet fuqisë sate hyjnore, që ata të mbeten një e të pandarë, si ti e unë që jemi një. ¹²Derisa isha tek ata, i mbrojta dhe i mbajta njëpërmjet fuqisë hyjnore që më dhe ti. Askush prej tyre nuk humbi, përveç atij

që duhej të humbiste, dhe kështu u realizua profecia e Shkrimit të shenjtë.

¹³E tani po vij tek ti. I them të gjitha këto, sa jam në botë, që ata ta kenë gëzimin tim me tepri. ¹⁴Unë ua bëra të njohur lajmin tënd dhe bota i urren, sepse nuk i takojnë

asaj. ¹⁵Nuk po të lutem që t'i nxjerrësh nga bota, por dëshiroj që t'i mbrosh nga Satani. ¹⁶Ata nuk i takojnë botës, ashtu siç nuk i takoj botës edhe unë. ¹⁷Kushtoja ata shërbimit tënd me anën e së vërtetës. Kjo e vërtetë është fjala jote. ¹⁸Unë i dërgoj në botë, ashtu siç më dërgove ti mua. ¹⁹Unë e kushtoj jetën time për ata si flijim, që ata t'i kushtohen plotësisht shërbimit tënd.

²⁰Të lutem jo vetëm për ta, por edhe për të gjithë ata që do të dëgjojnë për mua nëpërmjet fjalës së tyre, e që do të besojnë në mua. ²¹Të lutem që ata të gjithë të jenë një. Siç je ti në mua e unë në ty, le të jenë edhe ata një në ne! Atëherë njerëzit e botës do të besojnë se më ke dërguar ti. ²²Unë u dhashë të njëjtën madhësi, atë që më ke dhënë ti, që ata të jenë një e të pandarë, ashtu siç jemi ne. ²³Unë jetoj në ta e ti jeton në mua, me qëllim që ata të jenë njësh i përsosur, që njerëzit e botës ta dinë se më dërgove ti dhe se ti i do ata njëllon si mua.

²⁴Ti, o Atë, m'i dhe ata, e unë dëshiroj që ata të jenë atje ku do të jem unë, që ta shohin madhësinë time. Këtë madhësi ma dhe ti, sepse më deshe para krijimit të botës.

²⁵O Atë besnik, bota nuk të njohu, por unë të njoh gjithnjë, e këta e dinë se më dërgove ti. ²⁶U tregova kush je ti e do të vazhdoj t'ua tregoj. Kështu, dashuria që ke ndaj meje, do t'i mbushë edhe ata, e unë do të jetoj në ta.»

♦ njerëzit që janë të bashkuar me djallin, në armiqësi me Perëndinë.

Arrestimi i Jezusit

(Mt 26,47-56; Mk 14,43-50; Lk 22,47-53)

18Pasi tha këtë lutje, u nis bashkë me nxënësit e tij. Ata kaluan përroi Kidron. Në anën tjetër gjendej një kopsht (i rrethuar me mur) dhe Jezusi bashkë me nxënësit hynë në të. ²Tradhtari Judë e njihte mirë këtë vend, sepse Jezusi ishte mbledhur shpesh atje me nxënësit e tij. ³Kështu, Juda arriti atje, i shoqëruar nga ushtarët romakë dhe me disa rojtarë të Tempullit, të dërguar nga kryepërfitorët dhe farisenjtë. Ata ishin të armatosur dhe në duar mbanin fenerë e pishtarë. ⁴Jezusi e dinte mirë se ç'do t'i ndodhte. U doli përpara (nga kopshti) dhe i pyeti: «Cilin kërkoni?» ⁵«Jezusin nga Nazareti!» – iu përgjigjën. «UNË JAM!» – tha Jezusi. — Tradhtari, Juda, qëndronte pranë tyre — ⁶Kur Jezusi u tha 'unë jam!', ata u tërhoqën dhe ranë përtokë. ⁷Jezusi i pyeti përsëri: «Cilin kërkoni?» «Jezusin nga Nazareti!» – u përgjigjën ata. ⁸«Ju thashë njëherë se 'unë jam '!» – tha Jezusi. – «Prandaj, në qoftë se më kërkoni mua, le të shkojnë këta të tjerët.» ⁹Kështu u realizua ajo që kishte thënë më parë Jezusi: 'Askush prej atyre që m'i dhe ti, o Atë, nuk humbi.' ¹⁰Simon Pjetri kishte një shpatë. E nxori dhe i preu shërbëtorit të kryepërfitorit veshin e djathtë. Shërbëtori quhej Malak. ¹¹Jezusi i tha Pjetrit: «Fute shpatën në mill. Mos mendoni se do ta refuzoj kupën e vuajtjeve që më jep Ati për të pirë?»

Jezusi para kryepërfitorit

¹²Ushtarët bashkë me oficerin e tyre dhe rojtarët e hebrenjve e arrestuan Jezusin, e lidhën ¹³dhe e dërguan në fillim tek Hanani, vjehri i Kajfës, i cili, për atë vit, ushtronte detyrën e kryepërfitorit.

¹⁴Kajfa i kishte këshilluar më parë udhëheqësit e hebrenjve se më mirë ishte të vdiste vetëm një njeri, sesa të vdiste mbarë populli.

Pjetri mohon Jezusin

(Mt 26,69-70; Mk 14,66-68; Lk 22,55-57)

¹⁵Simon Pjetri dhe Gjoni e ndoqën Jezusin. Gjoni ishte i njohuri i kryepërfitorit, prandaj e lejuan të hynte bashkë me Jezusin në oborrin e shtëpisë. ¹⁶Pjetri qëndroi përjashta pranë portës. Gjoni, që ishte i njohuri i kryepërfitorit, u kthye, bisedoi për Pjetrin me vajzën te porta dhe ajo e lejoi të hynte në oborr. ¹⁷Vajza te porta e pyeti Pjetrin: «A mos je edhe ti njëri prej nxënësve të atij njeriu?» «Jo, nuk jam!» – iu përgjigj Pjetri.

¹⁸Bënte ftohtë. Prandaj shërbëtorët dhe rojtarët kishin bërë një zjarr me qymyr druri, po qëndronin rreth zjarrit dhe po ngroheshin. Pjetri iu afrua dhe u bashkua me ta që të ngrohej.

Kryepriifti merr në pyetje Jezusin

(Mt 26,59-66; Mk 14,55-64; Lk 22,66-71)

¹⁹Kryepriifti e mori në pyetje Jezusin për nxënësit dhe mësimin e tij. ²⁰Jezusi iu përgjigj: «Gjithnjë kam folur hapur. Kam predikuar nëpër sinagoga dhe në Tempull ku mbledhen hebrenjtë, dhe kurrë nuk kam thënë ndonjë gjë fshehurazi. ²¹Përse më pyetni mua? Pyetni më mirë njerëzit që kanë dëgjuar fjalët e mia! Ata e dinë.»

²²Kur Jezusi tha këtë, një nga rojtarët i ra me shpullë dhe i tha: «Si guxon t'i flasësh kështu kryepriiftit?» ²³Jezusi iu përgjigj: «Në qoftë se fola keq, ma vërteto! Në qoftë se nuk jam fajtor, nuk ke të drejtë të më biesh!»

²⁴Pastaj Hanani e dërgoi Jezusin, të lidhur me pranga, te kryepriifti Kajfa.

Pjetri mohon përsëri Jezusin

(Mt 26,71-75; Mk 14,69-72; Lk 22,58-62)

²⁵Pjetri po qëndronte ende pranë zjarrit dhe po ngrohej. Pas pak të tjerët i thanë: «A mos je edhe ti njëri prej nxënësve të tij?» Por Pjetri iu përgjigj: «Jo!» ²⁶Një shërbëtor i kryepriiftit, kushëriri i atij të cilit Pjetri i kishte prerë veshin, nguli këmbë duke thënë: «Po a nuk të pashë bashkë me të në kopsht?» ²⁷Pjetri e mohoi përsëri, dhe në atë çast këndoi gjeli.

Jezusi para Pilatit

(Mt 27,1-2.11-14; Mk 15,1-5; Lk 23,1-5)

²⁸Herët në mëngjes Jezusin e dërguan nga shtëpia e kryepriiftit Kajfa në selinë e guvernatorit romak, Pilatit. Hebrenjtë nuk hynë në kështjellë, sepse rregulloret e tyre për pastërtinë rituale ua ndalonin të hynin në shtëpitë e johebrejve gjatë javës së festës së Pashkës. Përndryshe nuk do të mund ta festonin festën. ²⁹Pilati u doli përpara dhe i pyeti: «Çfarë akuzash keni kundër këtij njeriu?» ³⁰Ata iu përgjigjën: «Nuk do ta kishim sjellë para teje, po të mos kishte qenë kriminel.» ³¹Pilati tha: «Atëherë merreni dhe dënojeni sipas Ligjit tuaj.» «Por ne e kemi të ndaluar të ekzekutojmë ndokënd», – iu përgjigjën ata. ³²Kështu u realizua ajo që kishte thënë Jezusi për mënyrën e vdekjes së tij.

³³Pilati hyri përsëri në kështjellë dhe urdhëroi t'i sillnin Jezusin. «A je ti mbreti i hebrenjve?» – e pyeti ai. ³⁴Jezusi iu përgjigj: «Vetë e mendove këtë pyetje, apo ta thanë të tjerët?» ³⁵Pilati iu përgjigj: «Mos jam unë hebre? Populli yt dhe kryepriiftërinjtë të dorëzuan tek unë. Çfarë ke bërë?» ³⁶Jezusi tha: «Mbretëria ime nuk rrjedh nga kjo botë; përndryshe shërbëtorët e mi do të luftonin që të mos bija në duart e udhëheqësve të hebrenjve. Jo, mbretëria ime është krejt tjetër.» ³⁷Pastaj Pilati e pyeti: «E megjithatë ti je mbret, apo jo?» Jezusi iu përgjigj: «Po, unë jam mbret. U emërova dhe erdha në botë që të bëj të njohur të Vërtetën. Kush i takon së Vërtetës, e dëgjon fjalën time.» ³⁸«E vërteta?» – pyeti Pilati. – «Ç'është kjo?»

Jezusi dënohet me vdekje

(Mt 27,15-31; Mk 15,6-20; Lk 23,13-25)

Pilati doli përsëri dhe u tha hebrenjve: «Nuk po shoh arsye për ta dënuar. ³⁹Por e kam zakon që çdo vit për Pashkën të liroj për ju një të burgosur. A doni që t'ju liroj mbretin e hebrenjve?» ⁴⁰Ata bërtitën: «Jo këtë, por Bar-Abën!» Bar-Abë ishte terrorist.

19 Pastaj Pilati urdhëroi ta merrnin Jezusin e ta fshikullonin. ²Ushhtarët thurën një kurorë ferrash dhe ia vunë Jezusit në kokë. I hodhën supeve një mantel të kuq,

³iu afruan dhe thirrën: «Rroftë mbreti i hebrenjve!» Dhe e goditën në fytyrë.

⁴Pastaj Pilati doli përsëri dhe i tha popullit: «Po jua nxjerr që të shihni se nuk kam gjetur asnjë arsye për dënimin e tij.» ⁵Kur doli, Jezusi kishte një kurorë ferrash në kokë dhe një mantel të kuq hedhur supeve. Pilati u tha hebrenjve: «Ja njeriu!» ⁶Kur e panë kryepriiftërinjtë dhe rojtarët bërtitën së bashku: «Kryqëzoje! Kryqëzoje!» Pilati u tha: «Kryqëzoheni vetë! Nuk gjeta asnjë arsye për ta dënuar.» ⁷Hebrenjtë ia kthyen: «Ne kemi Ligjin. Sipas Ligjit tonë ai duhet të vdesë, sepse ka thënë se është Biri i Perëndisë.»

⁸Kur e dëgjoji këtë, Pilati u tremb edhe më tepër. ⁹Hyri prapë në kështjellë dhe e pyeti Jezusin: «Nga vjen ti?» Por Jezusi nuk iu përgjigj. ¹⁰Pilati i tha: «A nuk do të flasësh me mua? Ki parasysh se kam pushtet të të liroj, por edhe pushtet të urdhëroj që të të kryqëzojnë.» ¹¹Jezusi iu përgjigj: «Ti ke pushtet mbi mua ngaqë këtë pushtet ta ka dhënë Perëndia. Prandaj ata që më dorëzuan tek ti, kanë faj më të madh.» ¹²Për shkak

të këtyre fjalëve Pilati kërkoi ta lironte përsëri. Por turma bërtiti: «Në qoftë se e liron, ti nuk je mik i Cezarit! Dhe kush vetëquhet mbret, është kundër Cezarit.»

¹³Kur e dëgjoji këtë, Pilati urdhëroi që Jezusin ta nxirrnin përjashta. Shkoi në selinë e gjyqit, në vendin me emrin «Kalldrëm», kurse aramaisht *Gabata*. ¹⁴Ishte dita para së shtunës së javës së Pashkës, rreth orës gjashtë. Pilati u tha hebrenjve: «Ja, mbreti juaj!» ¹⁵Ata bërtitën: «Hiqe! Kryqëzoje!» Pilati i pyeti: «Ta kryqëzoj mbretin tuaj?» Kryepriftërinjtë iu përgjigjën: «Mbreti ynë i vetëm është perandori në Romë.» ¹⁶Më në fund Pilati pranoi e dha urdhër ta kryqëzonin Jezusin.

Jezusi kryqëzohet

(Mt 27,32-44; Mk 15,21-32; Lk 23,26-43)

Ushtarët e morën Jezusin. ¹⁷E detyruan ta mbante kryqin e vet jashtë qytetit, deri në vendin me emrin «Kafka», dhe aramaisht *Gulgoltha*. ¹⁸Atje e kryqëzuan Jezusin. Në anën e djathtë dhe në anën e majtë të Jezusit kryqëzuan dy njerëz të tjerë. ¹⁹Pilati urdhëroi që në kryq të vihej një mbishkrim në të cilin të shkruhej: *Jezusi nga Nazareti, mbreti i hebrenjve*. ²⁰Vendi ku e kryqëzuan Jezusin, nuk ishte larg nga qyteti, prandaj shumë veta e lexuan mbishkrimin. Ishte i shkruar hebraisht, latinisht e greqisht.

²¹Kryepriftërinjtë i thanë Pilatit: «Mos shkruaj: *Mbreti i hebrenjve*, por *Ky pohoi: Unë jam mbreti i hebrenjve!*» ²²Pilati tha: «Atë që shkrova, e shkrova!»

²³Pasi e gozhduan Jezusin në kryq, ushtarët morën rrobat e tij të sipërme dhe i ndanë në katër pjesë. Secili mori një pjesë. Por petku i poshtëm ishte një copë e vetme.

²⁴Ushtarët i thanë njëri-tjetrit: «Të mos e grisim; të vendosim me short se kush do ta marrë.» Kështu u realizua ajo që ishte parashikuar në Shkrimin e shenjtë: *I ndanë midis tyre rrobat e mia, dhe hodhën short për tunikën time*. Ushtarët vepruan pikërisht ashtu.

²⁵Pranë kryqit ku varej Jezusi, ndodheshin katër gra: nëna e tij me motrën e saj, si dhe Maria, gruaja e Klopës, dhe Maria nga Magdala. ²⁶Jezusi pa nënën e tij duke qëndruar atje, dhe pranë saj Gjonin, nxënësi të cilin Jezusi e kishte fort për zemër. Pastaj i tha nënës: «Ky është biri yt tani!» ²⁷Nxënësit i tha: «Ajo është nëna jote tani!» Që nga ajo ditë ky nxënës u kujdes për të duke e marrë në shtëpinë e vet.

Vdekja e Jezusit

(Mt 27,45-56; Mk 15,33-41; Lk 23,44-49)

²⁸Jezusi e dinte tani se u krye gjithçka, prandaj tha: «Kam etje!» Kështu u realizua fjala e Shkrimit të shenjtë. ²⁹Pranë kryqit ishte një enë plot me uthull mpirëse. Ushtarët zhytën një sfungjer në uthull, e vunë në majë të një shtize dhe e afruan te buzët e Jezusit. ³⁰Buzët e tij u lagën me uthull dhe pas kësaj tha: «Gjithçka ♦ u krye!» Koka iu var, dhe kështu dha shpirt.

♦ d.m.th. të gjitha profecitë lidhur me Shërbëtorin e Zotit.

Jezusit i shpajnë brinjën

³¹Udhëheqësit e hebrenjve iu lutën Pilatit: «Jep urdhër që të kryqëzuarve t'u thyhen kërcinjtë dhe të zbriten prej kryqit.» U shprehën kështu sepse ishte e premtë dhe nuk deshën t'i linin të vdekurit të varur në kryq edhe të shtunën. Përveç kësaj, e shtuna që po vinte, ishte një festë solemne e veçantë.

³²Ushtarët shkuan dhe u thyen kërcinjtë të dy njerëzve që ishin kryqëzuar bashkë me Jezusin. ³³Kur erdhën te Jezusi, vunë re se ai tashmë kishte vdekur. Prandaj nuk ia thyen kërcinjtë. ³⁴Por njëri nga ushtarët e shpoi me heshtë në brinjë. Pastaj rrodhi gjak e ujë. ♦ ³⁵Njeriu që e pa, dëshmoi për këtë. E dimë se ai thotë të vërtetën, dhe këtë e di edhe ai vetë. Prandaj mund t'i besoni. ³⁶Kjo ndodhi që të realizohej ajo që ishte shkruar në Shkrimin e shenjtë: *Asnjë kockë nuk do t'i thyhet*. ³⁷Dhe në një vend tjetër thuhet: *Do ta shohin atë që shpuan*.

♦ Dëshmi e rëndësishme për vdekjen e Jezusit, duke marrë parasysh se gnostikët pohonin të kundërtën.

Varrimi i Jezusit

(Mt 27,57-61; Mk 15,42-47; Lk 23,50-56)

³⁸Pasi ndodhi kjo, Jozefi nga Ramataimi iu lut Pilatit ta lejonte që ta zbriste nga kryqi trupin e Jezusit. Jozefi ishte nxënës i Jezusit, por në fshehtësi, sepse kishte frikë nga udhëheqësit e hebrenjve. Pilati ia dorëzoi kufomën, dhe Jozefi e zbriti nga kryqi.

³⁹Erdhi edhe Nikodemi, i cili e kishte vizituar Jezusin njëherë natën; sollti me vete rreth tridhjetë kilogramë mirrë dhe aloe të përzier. ⁴⁰Dy njerëzit e morën kufomën e Jezusit, e mbështollën me pëlhurë dhe e lyen me vajra të parfumuara sipas zakonit të hebrenjve të varrimit.

⁴¹Pranë vendit ku ishte ekzekutuar Jezusi, ndodhej një kopsht. Atje ishte një varr i ri (i hapur në shkëmb), ku ende nuk ishte varrosur askush. ⁴²Kështu, Jezusin e vunë në varr atje, sepse ishte dita para së shtunës dhe sepse varri ishte afër.

Shenja e tetë mesianike: *Ai vuajti aq shumë, saqë tani mund ta shohë përsëri dritën dhe të shpërblehet për vuajtjet e tij.* (Isaia 53,11).

Ringjallja e Jezusit

(Mt 28,1-8; Mk 16,1-8; Lk 24,1-12)

20 Një ditë pas së shtunës, në mëngjes herët, ende pa dalë drita, Maria nga Magdala u nis për te varri. Kur arriti atje, pa se guri ishte lëvizur nga gryka e shpellës. ²Pastaj shkoi me vrap te Simon Pjetri dhe te Gjoni, nxënësi, të cilin Jezusi e kishte fort për zemër, dhe u tha: «Zotin e kanë larguar nga varri dhe nuk e dimë se ku e kanë shpënë.»

³Pjetri dhe Gjoni u nisën drejt varrit. ⁴Ata vrapuan të dy së bashku, por Gjoni ia kaloi Pjetrit dhe arriti i pari te varri. ⁵U përkul dhe pa pëlhurat e vëna aty, por nuk hyri në shpellë. ⁶Kur mbërriti Simon Pjetri, hyri menjëherë në shpellë. Pa pëlhurat ⁷dhe rizën që kishin vënë rreth kokës së Jezusit. Kjo rizë nuk ishte bashkë me pëlhurat e tjera, por veças, ende e mbështjellë rrumbullak në vendin e saj. ⁸Tashmë hyri edhe Gjoni, ai që kishte arritur i pari te varri. Pa gjithçka dhe u bë besimtar. ⁹Deri atëherë nuk e kishin kuptuar Shkrimin e shenjtë, sepse atje është shkruar që Jezusi duhet të ringjallet nga të vdekurit. ¹⁰Pastaj të dy u kthyen në shtëpi.

Jezusi i shfaqet Marisë nga Magdala

(Mt 28,9-10; Mk 16,9-11)

¹¹Maria vazhdonte të rrinte pranë varrit dhe po qante. Pastaj u përkul dhe vështrroi brenda. ¹²Aty pa dy engjëj të veshur me rroba të bardha. Ishin ulur në vendin ku ishte vendosur më parë trupi i Jezusit, njëri te kryet dhe tjetri te këmbët. ¹³«Pse po qan?» – e pyetën engjëjt. Maria u përgjigj: «Këmbë larguar Zotin tim dhe nuk e di se ku e kanë vënë!»

¹⁴Kur u kthye, ajo e pa Jezusin në këmbë. Por nuk e dinte se ishte Jezusi. ¹⁵Ky e pyeti: «Pse po qan? Kë po kërkon?» Ajo mendonte se ishte kopshtari, dhe i tha: «Në qoftë se e ke marrë ti, më trego se ku e ke vënë, që të shkoj ta marr.» ¹⁶«Mari!» – i tha Jezusi. Ajo u kthye dhe i tha aramaisht: «Rabuni!» – që do të thotë 'Mësues'. ¹⁷Jezusi i tha: «Mos më mbaj, sepse akoma nuk kam shkuar tek Ati. Por shko te vëllezërit e mi e thuaju: 'Po ngjitem tek Ati im dhe tek Ati juaj, te Perëndia ime dhe te Perëndia juaj.'» ¹⁸Maria nga Magdala shkoi dhe u tha nxënësve: «Pashë Zotin!» Dhe tregoi atë që i kishte thënë Jezusi.

♦ Kopshtari ishte njëkohësisht rojtari i natës.

Jezusi u paraqitet nxënësve

(Mt 28,16-20; Mk 16,14-18; Lk 24,36-49)

¹⁹Ishte mbrëmje vonë, po atë të diel. Nxënësit kishin frikë nga udhëheqësit e hebrenjve, prandaj i kishin mbyllur dyert me çelës. Pastaj erdhi Jezusi dhe zuri vend midis tyre. «Paqja me ju!» – u tha. ²⁰Pastaj u tregoi duart dhe brinjën e tij. Ata u gëzuan shumë kur e panë Zotin. ²¹Jezusi u tha përsëri: «Paqja me ju! Siç më dërgoi mua Ati, ashtu ju dërgoj unë ju.» ²²Pastaj fryu mbi ta dhe u tha: «Merreni Shpirtin e shenjtë!» ♦ ²³Atyre që ju u falni mëkatet, ua ka falur edhe Perëndia; atyre që ju nuk ua falni, nuk ua ka falur as Perëndia. » ♦ ♦

♦ Jezusi jep të kuptojë se, kur të vijë Shpirti, ai do të jetë dhurata e tij personale (shih Veprat 2). Sipas profecive të DhV Shpirti i shenjtë ishte dhuratë e Mesisë (shih Gjoni 1,33). ♦♦ aludim për të drejtën e pranimit në Kishë dhe të përjashtimit prej saj.

Jezusi dhe Toma

²⁴Kur erdhi Jezusi, Toma, i quajtur edhe Didim, njëri prej dymbëdhjetë nxënësve, nuk ishte i pranishëm. ²⁵Më vonë të tjerët i treguan se kishin parë Zotin! Toma u tha: «Nuk do ta besoj derisa të shoh shenjat e gozhdëve në duart ♦ e tij. Së pari, dua t'i prek me gisht dhe ta vë dorën në brinjën e tij.»

²⁶Pas një jave nxënësit ishin mbledhur në shtëpi, dhe Toma ishte bashkë me ta. Dyert ishin të mbyllura me çelës. Jezusi erdhi, zuri vend midis tyre dhe tha: «Paqja me ju!»

²⁷Pastaj iu drejtua Tomës: «Vëre gishtin tënd këtu dhe shiko duart e mia! Ma jep dorën dhe prek plagën në brinjën time. Mos dysho më, por beso se jam unë!» ²⁸Pastaj Toma iu përgjigj: «Zoti im dhe Perëndia ime!» ²⁹Jezusi i tha: «A u binde tani që më pe?! Lum gjithkush që nuk më sheh, e megjithatë beson në mua.»

♦ kyçet, sepse i kryqëzuar gozhdohej zakonisht nëpër nyjet e dorës.

Qëllimi i librit

³⁰Jezusi bëri edhe shumë mrekulli të tjera në praninë e nxënësve të tij, me anë të të cilave u tregoi atyre madhësinë e tij. Ato nuk janë shkruar në këtë libër. ³¹Por ajo që është shkruar në këtë libër, u përpilua që ju të besoni se Jezusi është Mesia, Biri i Perëndisë. Në qoftë se besoni, keni jetën (e përjetshme) me anë të tij.

Jezusi u shfaqet shtatë nxënësve

21 Më vonë Jezusi iu shfaq përsëri nxënësve të tij në bregun e liqenit të Tiberiadit. Ndodhi kështu: ²Simon Pjetri, Toma, që quhej edhe Didim, Natanaeli nga Kana e Galilese, bijtë e Zebedeut dhe dy nxënës të tjerë ishin mbledhur bashkë. ³Simon Pjetri u tha të tjerëve: «Po shkoj të gjuaj peshk.» «Po vijmë edhe ne me ty!» – i thanë ata. Dolën dhe hipën në lundër; por nuk zunë gjë tërë natën.

⁴Kur zbardhi drita, Jezusi po qëndronte në breg. Por nxënësit nuk e dinin se ishte Jezusi. ⁵Ai u tha: «Ej djema, akoma nuk keni zënë ndonjë peshk?» «Jo, asnjë», – iu përgjigjën ata. ⁶Jezusi u tha: «Hidheni rrjetën në anën e djathtë të lundrës e do të zini!» Ata e hodhën dhe zunë aq shumë peshq, sa që nuk arritën ta nxirrnin dot rrjetën.

⁷Gjoni, nxënësi, të cilin Jezusi e kishte fort për zemër, i tha Pjetrit: «Është Zoti!» Kur e dëgjoji këtë, Pjetri u mbështoll me rrobën e sipërme dhe u hodh në liqen. Ai e kishte hequr atë për të punuar.

⁸Ata nuk ishin larg bregut – rreth njëqind metra. Nxënësit e tjerë e vozitën lundrën gjer në breg duke tërhequr nga pas rrjetën e mbushur me peshq. ⁹Kur dolën në breg, panë një zjarr me qymyr druri dhe peshqit mbi të. Edhe buka ishte pranë. ¹⁰Jezusi u tha: «Sillni disa nga peshqit që zutë tani!» ¹¹Simon Pjetri hipi në lundër dhe e nxori rrjetën në breg. Ajo ishte plot me peshq të mëdhenj, gjithsej njëqind e pesëdhjetë e tre. Dhe rrjeta nuk ishte grisur aspak, ndonëse kishte aq shumë peshq. ¹²Jezusi u tha: «Ejani këtu e hani!» Asnjë nga nxënësit nuk guxonte ta pyeste: «Kush je ti?» Ata e dinin mirë se ai ishte Zoti. ¹³Jezusi u afrua, mori bukën dhe ua ndau atyre. Ashtu bëri edhe me peshqit.

¹⁴Kjo ishte hera e tretë që Jezusi u ishte shfaqur nxënësve pas ringjalljes së tij nga të vdekurit.

Rehabilitimi i Pjetrit

¹⁵Pasi kishin mbaruar së ngrëni, Jezusi i tha Simon Pjetrit: «Simon, biri i Gjonit, a më do mua më shumë se të tjerët që ndodhen këtu?» Pjetri iu përgjigj: «Po, o Zot, ti e di se unë të dua.» Jezusi i tha: «Kujdesu për qengjat e mi!» ¹⁶Jezusi i tha përsëri: «Simon, biri i Gjonit, a më do mua?» «Po, o Zot, ti e di se unë të dua», – iu përgjigj ai. Jezusi i tha: «Kujdesu për delet e mia!» ¹⁷Jezusi e pyeti për herë të tretë: «Simon, biri i Gjonit, a më do mua?» Pjetri u trishtua pse Jezusi po e pyeste për herë të tretë: 'A më do mua?' Ai i tha: «O Zot, ti di gjithçka; ti e di se unë të dua.» Jezusi i tha: «Kujdesu për delet e mia!

¹⁸Të siguroj se kur ishe më i ri, ngjishje rripin dhe shkoje ku të doje, por, kur të

plakesh, do t'i zgjatësh duart, dhe xhelati do të të lidhë dhe do të të çojë atje ku nuk do të dëshirosh.» ¹⁹Me këto fjalë Jezusi tregoi se me çfarë lloj vdekjeje do ta nderonte Pjetri Perëndinë. Pastaj i tha: «Eja pas meje!»

Jezusi dhe Gjoni

²⁰Pjetri ktheu kokën dhe pa se si Gjoni, nxënësi, të cilin Jezusi e kishte fort për zemër, po e ndiqte. Ishte ai që kishte qenë ulur pranë Jezusit në darkën e fundit dhe e kishte pyetur: 'Kush do të të tradhtojë?' ²¹Kur e pa, Pjetri e pyeti Jezusin: «Po këtij, çfarë do t'i ndodhë?» ²²Jezusi i tha: «Në qoftë se dua që ky të mbetet gjallë derisa të vij unë, kjo nuk të përket ty! Ti eja pas meje!» ²³Për këtë arsye ndër besimtarët u përhap fjala se ky nxënës nuk do të vdiste. ♦ Por Jezusi nuk tha se nuk do të vdiste, porse: 'Në qoftë se dua që ky të mbetet gjallë derisa të vij unë, kjo nuk të përket ty!'

²⁴Ky është nxënësi që dëshmon për këto fakte dhe që i shkroi ato me dorën e vet. Ne e dimë se dëshmia e tij është e besueshme.

²⁵Ka edhe shumë gjëra të tjera që ka bërë Jezusi. Në qoftë se ato do të shkruheshin të gjitha një nga një – mendoj se bota do të ishte e vogël në krahasim me vendin që ato do të zinin.

♦ [Pjetrin e kryqëzuan kokëposhtë, kurse Gjoni vdiq natyrshëm.](#)

VEPRAT E APOSTUJVE

Luka shkruan vazhdimin e tregimit të tij

1 I nderuar Teofil!
Në librin tim të parë të tregova gjithçka që Jezusi bëri e mësoi, që nga fillimi ²deri në ditën kur u ngrit në qiell. Më parë, i udhëhequr nga Shpirti i shenjtë, ai u dha njerëzve që kishte zgjedhur si apostuj, udhëzime të sakta për kohën që do të vinte pas largimit të tij. ³Pas vdekjes së tij, ai u shfaq dhe i bindi ata në mënyra të ndryshme se ishte gjallë: për dyzet ditë iu shfaq herë pas here dhe u foli atyre për mbretërinë e Perëndisë.

Jezusi ndahet nga nxënësit e tij

(Mt 28,19; Mk 16,15; Lk 24,47-48)

⁴Njëherë, kur Jezusi ishte me ta, u dha këtë udhëzim: «Rrini në Jerusalem e pritni Shpirtin e shenjtë, të cilin jua ka premtuar Ati im e për të cilin ju njoftova unë. ⁵Gjoni i ka pagëzuar njerëzit me ujë, por së shpejti ju do të pagëzoheni me Shpirtin e shenjtë.» ⁶Atëherë ata e pyetën: «Zot, a do t'ia rimëkëmbësh tani mbretërinë Izraelit?» ⁷Jezusi u përgjigj: «Çastin për këtë e ka përcaktuar Ati im; nuk ka nevojë ta dini ju. ⁸Por ju do të mbusheni me Shpirtin e shenjtë. Ai do t'ju bëjë të aftë për t'u paraqitur kudo si dëshmitarët e mi: në Jerusalem dhe në mbarë Judenë, në Samari dhe deri në skajin më të largët të botës.»

⁹Ndërsa po thoshte këtë, u ngrit në sy të tyre. E mori një re, dhe ata nuk e panë më.

¹⁰Ndërsa po vështronin lart, papritur qëndruan pranë tyre dy «njerëz» të veshur me rroba të bardha. ¹¹«Ju galileas, – thanë ata, – përse rrini këtu e shikoni lart? Ky Jezus, që u mor në qiell, do të kthehet pikërisht kështu, siç e patë duke u larguar prej jush.»

Mbushja e boshllëkut në rrethin e apostujve

(Ps 68,26; 108,8)

¹²Pas kësaj apostujt u kthyen nga Mali i Ullinjve që ndodhej rreth gjysmë ore nga qyteti. ¹³Atje hynë në dhomën e sipërme të shtëpisë ku banonin që atëherë. Aty ishte Pjetri, Gjoni, Jakobi dhe Andreu, Filipi dhe Toma, (Natanael) Bar-Tolmai, Mateu dhe Jakobi, biri i Halfait, si dhe Simoni, ish-anëtar i zelotëve, dhe Juda, biri i Jakobit. ¹⁴Atje ishin edhe gratë, si dhe Maria, nëna e Jezusit, dhe vëllezërit e tij. Ata luteshin të gjithë bashkërisht.

¹⁵Një ditë Pjetri u ngrit në këmbë dhe mori fjalën — atje ishin grumbulluar rreth njëqind e njëzet veta — ¹⁶«Vëllezër të dashur!» – tha ai. – «Ajo që është parashikuar në Shkrimin e shenjtë për Judën, duhej të plotësohej. Atje Shpirti i Perëndisë e parashikoi tradhtarin, i cili ua tregoi udhën atyre që dolën për të arrestuar Jezusin. ¹⁷Ky tradhtar i takonte rrethit tonë dhe kishte marrë të njëjtën detyrë si ne.»

¹⁸ — Me të hollat që mori për veprën e tij të keqe, bleu një fushë ku vari veten. Trupi i tij i varur në diell, u enjt, plasi dhe i dolën zorrët. ¹⁹Të gjithë banorët e Jerusalemit dëgjuan për këtë dhe e quajtën ngastrën në gjuhën e tyre *Hakeldama*, d.m.th. Ara e Cjakut. Kështu quhet edhe sot.— ²⁰«Është shkruar në Psalmet: *Le të mbetet e shkretë shtëpia e tij; askush të mos banojë në të.* Atje është shkruar gjithashtu: *Detyrën e tij ta marrë një tjetër.* ²¹⁻²²Prandaj na duhet nga rrethi ynë (i dishepujve) njëri që mund të dëshmojë bashkë me ne se Jezusi, Zoti, u ringjall nga të vdekurit. Duhet të jetë njëri që ishte atje që nga fillimi e që i përjetoi të gjitha ato që bëri e mësoi Jezusi, që nga koha kur u pagëzua nga Gjoni, deri në ditën kur u mor në qiell.»

²³Të pranishmit propozuan dy njerëz: Jozefin, të quajtur, gjithashtu, Bar-Saba me nofkën Just, dhe Matain. ²⁴Pastaj iu lutën Perëndisë: «O Zot, ti i njeh njerëzit plotësisht. Na trego cilin nga këta të dy ke zgjedhur. ²⁵Juda shkoi në vendin që i takonte (si tradhtar). Cili nga ata duhet ta zërë vendin e tij?» ²⁶Pastaj hodhën short. Shorti i ra Matait, dhe kështu e pranuan si të dymbëdhjetin në rrethin e apostujve.

Ardhja e Shpirtit të shenjtë

2 Në festën e Rrëshajëve ishin mbledhur përsëri të gjithë ata që ishin në anën e Jezusit. ²Papritur u dëgjua një zhurmë e madhe, sikur të zbriste një stuhi nga qielli. ³Pastaj u duk diçka si zjarr që u nda, dhe në secilin prej tyre ra një gjuhë flake.

⁴Të gjithë u mbushën me Shpirtin e shenjtë dhe filluan të flitnin gjuhë të ndryshme, secili ashtu siç e bënte të fliste Shpirti.

⁵Atëherë në Jerusalem ndodheshin hebrenj të përsheptshëm të ardhur nga të gjitha kombet e botës (romake). ⁶Kur e dëgjuan zhurmën e madhe, u grumbulluan. Ata u hutuan, sepse secili po dëgjonte gjuhën e tij të folur nga nxënësit e Jezusit. ⁷Ata thirrën shumë të habitur: «Njerëzit që po flasin këtu, janë të gjithë nga Galileja! ⁸Si shpjegohet që secili nga ne i dëgjon ata duke folur gjuhën tonë amtare? ⁹Midis nesh ka partë, medas e elamas, njerëz nga Mesopotamia, nga Kapadokia, nga Ponti e nga provinca e Azisë, ¹⁰nga Frigjia e Pamfilia, nga Egjipti, nga Cireneja e Libisë dhe nga Roma, ¹¹nga Kreta dhe Arabia, ♦ njerëz me prejardhje hebreje dhe ata që ishin bërë anëtarë nderi të bashkësive hebreje ♦♦ E megjithatë, secili po dëgjon në gjuhën e vet se si po shpallen veprat e mëdha të Perëndisë.»

¹²Ata, të habitur e të hutuar, pyetën njëri-tjetrin se çfarë do të thoshte kjo. ¹³Disa të tjerë e morën me të qeshur e thanë: «Janë dehur me musht!»

♦ Në festën e Rrëshajëve bashkoheshin hebrenj prej çdo vendi ku ishin mërguar ose ku kishin emigruar. ♦♦ Këtu dhe në Vap 6,5 kjo shprehje shënon ata që kishin pranuar jo vetëm besimin të perëndia izraelit, por edhe rrethprerjen.

Predikimi i apostullit Pjetër

(Joel 2,28-52; 2 Sam 11,12-13; Ps 131,11)

¹⁴Atëherë Pjetër dhe apostujt e tjerë u ngritën në këmbë. Pjetri thirri me zë të lartë: «Ju, hebrenj nga mbarë bota (romake) e të gjithë ju banorët e Jerusalemit! Më dëgjoni e më lini t'ju shpjegoj çfarë po ndodh këtu. ¹⁵Këta njerëz nuk janë të dehur: tani është ora nëntë e mëngjesit. ¹⁶Përkundrazi, këtu po ndodh ajo që parashikoi Perëndia me anë të profetit Joel:

¹⁷*Kur të fillojë koha e fundit, – thotë Zoti, – unë do t'i mbush të gjithë njerëzit me Shpirtin tim. Burra e gra (në Izrael) do të bëhen atëherë profetë; i madhi dhe i vogli do të shohin ëndrra dhe vegime. ¹⁸Të gjithëve atyre që do të më shërbejnë, burrave dhe grave, do t'u jap Shpirtin tim, dhe ata do të profetizojnë. ¹⁹Lart në qiell e poshtë në tokë do të bëjë të duken shenja të mëdha: do të shihen gjak, zjarr dhe re të dendura tymi. ²⁰Dielli do të errësohet dhe hëna do të bëhet e kuqe si gjaku. Kështu do të paraqitet arritja e ditës së madhe dhe të tmerrshme të Zotit. ²¹Kushdo që merr anën e Zotit dhe e thërret atë për ndihmë, do të shpëtojë.*

²²Ju, izraelitë, dëgjoni se ç'kam për t'ju thënë! Jezusi nga Nazareti erdhi te ju në emër të Zotit; ju mund ta dini këtë duke marrë parasysh veprat e mrekullueshme që Perëndia bëri nëpërmjet tij. Ju i përjetuat të gjitha këto, ²³e megjithatë e kryqëzuat me anën e njerëzve të pafe. Por Perëndia e kishte paracaktuar këtë kështu. ²⁴Ai e shpëtoi Jezusin nga pushteti i vdekjes dhe e ringjalli; vdekja nuk mund ta mbante të burgosur. ²⁵Davidi parashikoi këtë: *Zotin e kam gjithnjë para syve. Ai më bëhet krah, prandaj e ndiej veten të sigurt. ²⁶Kjo ma mbush zemrën me gëzim dhe më bën të këndoj me gaz. Edhe në qoftë se vdes, bindjen e kam të fortë, ²⁷se ti, o Zot, nuk do të më lësh ndër të vdekurit; ti nuk do të lejosh që shërbëtori yt besnik të kalbet. ²⁸Ti më ke treguar udhën për në jetë; pranë teje jam i gëzuar dhe i lumtur.*

²⁹Vëllezër, unë mund t'ju flas hapur për mbretin tonë të madh, Davidin. Ai vdiq dhe u varros; varri i tij mund të shihet midis nesh edhe sot. ³⁰Por ai ishte profet, dhe Perëndia i ishte betuar se njëri nga pasardhësit e tij do të rrinte në fronin e tij.

³¹Kështu, Davidi parashikonte se ç'kishte ndër mend Perëndia, dhe fjalët e tij kanë të bëjnë me ringjalljen e Mesisë. Për atë vlejnjë këto fjalë: *Perëndia nuk e la ndër të vdekurit dhe trupi i tij nuk u kalb. ³²Pra, këtë Jezus e ringjalli Perëndia – për këtë mund të dëshmojmë ne të gjithë. ³³Ai u ngrit në anën e djathtë të Perëndisë dhe mori nga Ati dhuratën e premtuar, Shpirtin e shenjtë, që të na e përcjellë atë neve. Kjo që po shihni këtu, është veprimtaria e këtij Shpirti. ³⁴Davidi, siç e dini, nuk u ngrit në qiell. Ai, përkundrazi, tha: *Perëndia, Zoti, të thotë ty, Zoti dhe Mbreti im: ³⁵«Ulu në të djathtën time, gjersa t'i nënshtroj armiqtë e tu dhe t'i vë për shtrojë të këmbëve të tua. ³⁶Prandaj të gjithë njerëzit në Izrael duhet ta pranojnë se Perëndia e bëri Zot e Shpëtimtar këtë Jezus që ju e kryqëzuat.»**

³⁷Kjo fjalë u theri atyre në zemër, dhe ata e pyetën Pjetrin dhe apostujt e tjerë: «Çfarë duhet të bëjmë ne, o vëllezër?» ³⁸Pjetri u përgjigj: «Largohuni nga mëkatet tuaja dhe

kthehuni te Zoti. Pagëzohuni të gjithë në emër të Jezusit, Mesisë, që t'ju falen mëkatet e që të merrni Shpirtin e shenjtë. ³⁹Premtimi i Perëndisë është caktuar për ju dhe për fëmijët tuaj, dhe për të gjithë (johebrenjtë) që Zoti, Perëndia jonë, do t'i thërrasë të vijnë (te Jezusi).»

⁴⁰Pjetri u drejtoi shumë fjalë të tjera për t'i bindur e për t'i nxitur të kthehen te Perëndia: «Shpëtoni nga shkatërrimi që do të bjerë mbi këtë brez të fajshëm.» ⁴¹Shumë veta i morën për zemër fjalët e tij dhe u pagëzuan. Atë ditë Zoti i shtoi kishës së tij rreth tre mijë veta.

Jeta e kishës

⁴²Ata të gjithë rrinin vazhdimisht së bashku; mësonin nga apostujt dhe ndanin gjithçka me njëri-tjetrin, festonin darkën e Zotit dhe i luteshin Perëndisë së bashku.

⁴³Nëpërmjet apostujve bëheshin shumë vepra të mrekullueshme dhe secili në Jerusalem e ndiente se Perëndia po vepronte me të vërtetë. ⁴⁴Të gjithë ata që u bënë besimtarë, u bashkuan dhe grumbulluan tërë pasurinë e tyre. ⁴⁵Kur kishin nevojë për ndonjë gjë, blinin ngastra dhe sende me vlerë dhe e ndanin fitimin ndërmjet nevojtarëve të kishës. ⁴⁶Ditë për ditë ata mblidheshin në Tempull dhe festonin darkën e Zotit në shtëpitë e tyre me gëzim të madh, me gaz e me gjithë zemër. ⁴⁷E lavdëronin Perëndinë, dhe mbarë populli i nderonte. Çdo ditë Perëndia çonte tek ata edhe njerëz të tjerë, të cilët donte t'i shpëtonte.

Shërimi i paralitikut

3Njëherë Pjetri e Gjoni po shkonin në Tempull. Ishte ora tre, koha për uratën e pasdrekës. ²Pranë portës së Tempullit, ajo që quhet «Porta e Bukur», rrinte ulur një njeri që ishte i paralizuar që nga lindja. Atë e çonin çdo ditë te porta, ku zinte vend për të kërkuar lëmoshë nga njerëzit që hynin në Tempull.

³Kur Pjetri e Gjoni po kalonin, ai u lyp lëmoshë. ⁴Ata iu drejtuan atij e Pjetri i tha: «Na shiko ne!» ⁵Ai e bëri këtë dhe priste që t'i jepnin diçka. ⁶Por Pjetri tha: «Unë nuk kam të holla; por atë që kam, do të ta jap. Në emër të Jezusit nga Nazareti, Mesisë: Ngrihu dhe ec!» ⁷E kapi paralitikun për krahu dhe e ndihmoi të ngrihej në këmbë. Pikërisht në atë çast iu forcuan këmbët dhe kyçet; ⁸me një kërcim u ngrit në këmbë dhe eci disa hapa. Pastaj shkoi pas Pjetrit dhe Gjoni në Tempull, vrapoi andej-këtej dhe kërcu nga gëzimi duke falënderuar Perëndinë me zë të lartë.

⁹Të gjithë njerëzit që ndodheshin atje, e panë si shkonte andej-këtej duke falënderuar Perëndinë. ¹⁰Kur e dalluan se ishte lypësi që kishte qëndruar gjithmonë ulur pranë portës, u shtangën nga mrekullia dhe nga habia për atë që i kishte ndodhur.

Pjetri flet në Tempull

(Dal 3,15; Br 18,15,18; Zan 22,18)

¹¹Ata vunë re se i shëruari ishte i lidhur ngushtë me Pjetrin dhe Gjoni, prandaj u shkuan pas plot habi në sallën (me kolona) të Solomonit. ¹²Por Pjetri i tha turmës që ishte grumbulluar atje:

«O burrat e Izraelit, përse habiteni? Përse na vështroni kështu? Mos mendoni se këtë njeri e kemi bërë të ecë me fuqinë ose përsheptmërinë tonë. ¹³Perëndia e të parëve tanë, i Avrahamit, i Izakut dhe i Jakovit, e ngriti në madhësinë hyjnore Shërbëtorin e tij me plot fuqi – të njëjtin Jezus që ju ia dorëzuan vdekjes. Megjithëse Pilati donte ta lironte, ju ngulët këmbë që ai të dënohej. ¹⁴Ai ishte i shenjtë e i pafajshëm, por ju e mohuat para Pilatit dhe kërkuat lirim të një vrasësi, ¹⁵ Kurse Jetëdhënësin e vratë. Por Perëndia e ringjalli nga të vdekurit; për këtë mund të dëshmojmë ne. ¹⁶Besimi te ky Jezus e shëroi njeriun që qëndron këtu, të cilin ju të gjithë e njihni. Besimi te Jezusi bëri që atij t'i kthehej shëndeti i plotë, siç mund ta shihni edhe vetë.

¹⁷Ju e dini mirë, vëllezër: ju dhe kryetarët keni vepruar kështu veç nga padija. ¹⁸Por në këtë mënyrë Perëndia bëri të realizohej ajo që kishin parathënë të gjithë profetët: se Mesia i tij do të vuante. ¹⁹Largohuni, pra, nga mëkatet tuaja e kthehuni te Perëndia, që t'ju shlyhen ato. ²⁰Atëherë ai do të sjellë kohën e shpëtimit dhe do t'ju dërgojë Mesinë.

²¹Jezusi është ky Mesi, e sipas vullnetit të Perëndisë ai zuri vend në qiell derisa të plotësohet gjithçka që është parashikuar që prej kohësh nëpërmjet profetëve të tij: rikthimi i të gjithave.

²²Për atë Moisiu tha: *Zoti, Perëndia juaj do t'ju dërgojë një profet si unë, i cili do të jetë*

anëtar i popullit tuaj; atë dëgjoni për gjithçka! ²³Kush nuk do ta dëgjojë këtë profet, do të përjashtohet nga populli. ²⁴Edhe ato që shpallën Samueli dhe të gjithë profetët e mëvonshëm, u plotësuan në kohën tonë.

²⁵Për ju ndodhi kjo, sepse ju jeni pasardhësit e profetëve dhe me të parët tuaj Perëndia lidhi besëlidhjen e tij. Ai i tha Avrahamit: *Nëpërmjet pasardhësit ♦ tënd do të bekohen të gjithë kombet e botës.* ²⁶Kështu Perëndia e ngriti Shërbëtorin e tij dhe jua dërgoi juve më parë, që secili prej jush të kthehet nga udha juaj e mbrapshtë te Perëndia.»

♦ hebraisht: farës sate (mund të nënkuptohet si njëjës ose si shumës). Ky është kombinim citatesh të ndryshme.

Pjetri dhe Gjoni para këshillit izraelit

(Ps 117,22)

4 Kur Pjetri dhe Gjoni po i flitnin turmës, u afruan priftërinjtë dhe saducenjtë bashkë me komandantin e rojës së Tempullit. ²Ishin të zemëruar, sepse apostujt po i jepnin mësim popullit për ringjalljen nga të vdekurit; apostujt dëshmonin pikërisht se si Jezusi ishte kthyer përsëri në jetë. ³Prandaj ata i arrestuan të dy dhe i futën në burg; ishte errësuar. ⁴Por shumë veta që i kishin dëgjuar apostujt, u bindën, dhe bashkësia u shtua. Ata u bënë rreth pesë mijë veta.

⁵Të nesërmen u mblodhën në Jerusalem kryepriftërinjtë, këshilltarët dhe mësuesit e Ligjit, ⁶si dhe kryepriifti Hanan bashkë me Kajfën, Johanin, Aleksandrin dhe me të gjithë ata që i takonin rrethit të kryepriftërinjve. ⁷Ata urdhëruan t'i sillnin apostujt dhe i pyetën: «Nga e morët pushtetin për ta shëruar këtë njeri? Në emër të kujt e bëtë këtë?»

⁸Pjetri, i mbushur me Shpirtin e shenjtë, iu përgjigj atyre: «O kryetarë dhe pleqtë e popullit! ⁹Në qoftë se ne duhet të përgjigjemi para gjyqit ngaqë kemi bërë mirë duke e ndihmuar këtë të sëmurë, ¹⁰atëherë ju dhe të gjithë njerëzit në Izrael duhet ta dini: ky njeri qëndron i shëruar para jush në saje të pushtetit të emrit të Jezusit nga Nazareti, Mesisë. Ju e kryqëzuat, por Perëndia e ringjalli nga të vdekurit. ¹¹Me këtë ka të bëjë kjo fjalë në Shkrimin e shenjtë: *Guri që ndërthuesit hodhën tej, është bërë tani guri i qoshes.* ¹²Vetëm Jezusi, Mesia, mund t'ju sjellë shpëtim, sepse nuk ka asnjë tjetër në mbarë botën, të cilin e ka dhënë Perëndia (si flijim pajtues), nëpërmjet të cilit mund të shpëtojmë.»

¹³Anëtarët e këshillit të hebrenjve u habitën për sigurinë me të cilën mbroheshin Pjetri dhe Gjoni, megjithëse ishte e qartë se ata nuk ishin të shkolluar, por njerëz të thjeshtë. Ata e dinin se kishin qenë nxënës të Jezusit, ¹⁴dhe e shihnin të shëruarin duke qëndruar pranë tyre. Kështu, nuk mund ta kundërshtonin përgjigjen e tyre.

¹⁵Prandaj i urdhëruan të dilnin të dy nga salla dhe u këshilluan mes tyre: ¹⁶«Çfarë të bëjmë me ta? Mbarë Jerusalemi ka mësuar se këtë shërim e kanë bërë ata; prandaj nuk mund ta mohojmë. ¹⁷Por, që çështja të mos përhapet më tepër, do t'ua ndalojmë me këmbëngulje që të mos i flasin askujt për këtë Jezus.» ¹⁸Prandaj i thirrën brenda të dy dhe i qortuan rreptë që në të ardhmen të mos i flitnin askujt për Jezusin. ¹⁹Por Pjetri dhe Gjoni iu përgjigjën: «Ju duhet të vendosni nëse është e drejtë në sy të Perëndisë që t'ju dëgjojmë më tepër ju se Atë! ²⁰Ne nuk mund të mos flasim për atë që kemi parë dhe dëgjuar.» ²¹Atëherë ata i paralajmëruan edhe një herë dhe i lanë të shkonin. Nuk guxuan t'i dënonin, sepse mbarë populli po lavdëronte Perëndinë për atë që kishte ndodhur. ²²Njeriu që ishte shëruar në një mënyrë aq të mrekullueshme, kishte qenë dyzet vjet i paralizuar.

Lutje për fuqi

(Dal 20,11; Nhm 9,6; Ps 145,6; Ps 2,1-2)

²³Pas lirim të tyre, Pjetri dhe Gjoni shkuan te bashkësia e mbledhur dhe treguan çfarë u kishin thënë kryepriftërinjtë dhe këshilltarët. ²⁴Pastaj të gjithë së bashku iu lutën Perëndisë: «O Zot, ti krijove qiellin, tokën dhe detin, dhe të gjitha qeniet e gjalla. ²⁵Ti ke bërë që i pari ynë, shërbëtori yt, Davidi, të thoshte nëpërmjet Shpirtit të shenjtë: *Ç'dobi ka tërbimi i paganëve? Përse hartojnë popujt plane të kota? ²⁶Mbretërit e botës ngrejnë krye, sundimtarët bashkohen kundër Zotit dhe Mesisë së tij.*

²⁷Në të vërtetë, këtu në Jerusalem u bashkuan Herodi dhe Ponc Pilati, kryetarët e hebrenjve dhe anëtarët e kombeve të huaja kundër Jezusit, Fuqiplotit tënd, të cilin ti e

zgjodhe vetë. ²⁸Por kështu bënë veçse atë që ke planifikuar e paracaktuar ti prej kohësh. ²⁹Tani dëgjo, o Zot, si na kërcënojnë. Na jep tani neve, shërbëtorëve të tu, fuqinë për ta shpallur lajmin tënd me plot guxim dhe vendosmëri! ³⁰Na ndihmo t'i shërojmë të sëmurët dhe të bëjmë vepra të tjera të mrekullueshme në emër të Jezusit, Shërbëtorit tënd të plotfuqishëm.»

³¹Kur e mbaruan lutjen e tyre, papritur, në vendin ku ishin mbledhur, u tund toka nga tërmeti, dhe të gjithë u mbushën me Shpirtin e shenjtë. Ata u shpallën të gjithëve me guxim lajmin e Perëndisë.

Bashkësia e parë e krishterë

³²E gjithë bashkësia ishte një në zemër e në mendje. Kur njëri kishte pasuri, nuk e mbante për pronë personale, por për pronë të përbashkët. ³³Nëpërmjet fjalës së tyre dhe nëpërmjet mrekullive që kryenin, apostujt dëshmonin për Jezusin si Zotin e ringjallur, dhe Perëndia bënte që Shpirti i tij të vepronte me fuqi të madhe në mbarë bashkësinë. ³⁴Askush në bashkësi nuk jetonte në mjerim. Sa herë që u mungonte ndonjë gjë, ndokush shiste ngastrën ose shtëpinë e tij ³⁵dhe ua sillte shumën e nxjerrë apostujve. Secili merrte nga ajo aq sa kishte nevojë.

³⁶⁻³⁷Kështu bëri edhe Jozefi, një levit nga Qiproja, të cilit apostujt i vunë nofkën Bar-Naba, që do të thotë «njeriu që u jep zemër të tjerëve». Ai shiti arën e tij dhe ua solli paratë apostujve.

Hananija dhe Safira mashtrojnë Shpirtin e shenjtë

5 Gjithashtu, një njeri i quajtur Hanani dhe gruaja e tij, Safira, shitën një tokë. ²Por Hananija, me dijeninë e gruas së tij, mbajti për vete një pjesë të shumës së fituar. Ai u dha apostujve pjesën që i teproi (duke pretenduar se kjo ishte shuma e përgjithshme e shitjes). ³Mirëpo Pjetri i tha: «Hananij, përse ia hape Satanit zemrën tënde? Përse po e mashtron Shpirtin e shenjtë dhe mban për vete një pjesë të shumës së nxjerrë nga shitja e tokës? ⁴Ti kishe mundësi ta mbaje për vete tokën, e pasi e kishe shitur, a nuk ishin paratë përsëri të tuat? Përse i hyre kësaj pune mashtruese? Nuk mashtrove njerëzit, por Perëndinë!» ⁵Hananija, kur i dëgjoji këto fjalë, u shemb përdhe dhe vdiq. Të gjithë ata që e dëgjuan këtë, u trembën. ⁶Disa të rinj u ngritën, e mbështollën të vdekurin me pëlhurë, e nxorën jashtë dhe e varrosën. ⁷Pas tri orësh erdhi e shoqja. Ajo nuk dinte ende çfarë kishte ndodhur ndërkohë. ⁸Pjetri e pyeti: «Më thuaj, a e ke shitur tokën me këtë çmim?» «Po, – iu përgjigj ajo, – me këtë çmim.» ⁹Atëherë Pjetri tha: «Përse vendosët ta vinit në provë Shpirtin e Perëndisë? Njerëzit që e varrosën burrin tënd, po kthehen; po dëgjojnë hapat e tyre para derës. Ata do të të nxjerrin jashtë edhe ty.» ¹⁰Edhe ajo u shemb aty për aty dhe vdiq. Të rinjtë hynë, e panë gruan e vdekur, e nxorën jashtë dhe e varrosën pranë burrit të saj. ¹¹Mbarë bashkësia dhe të gjithë ata që dëgjuan për këtë, u trembën shumë.

Respekti për bashkësinë shtohet

¹²Me anë të apostujve u bënë shumë vepra të mrekullueshme në popull. Bashkësia e kishte bërë zakon të mblidhej e tëra në sallën e Solomonit. ¹³Askush prej atyre që qëndronin jashtë, nuk guxonte t'i trazonte; por të gjithë flitnin plot respekt për ta.

¹⁴Njerëzit i besonin gjithnjë e më shumë Jezusit, të cilin e pranonin për Zot dhe lidheshin me bashkësinë. ¹⁵Ata i sillnin të sëmurët jashtë në rrugë dhe i vendosnin atje në shtroja e në vigje, në mënyrë që kur Pjetri t'u kalonte pranë, së paku bija e tij t'i binte ndonjërit prej tyre. ¹⁶Të shumë ishin ata që, edhe nga rrethinat e Jerusalemit, sillnin të sëmurët dhe të pushtuarit nga djalli, dhe të gjithë shëroheshin.

Përndjekja e apostujve

¹⁷Kryepriifti dhe saducenjtë, me të gjithë ata që i pasonin, u bënë smirëzinj dhe vendosën të ndërhyjnë. ¹⁸Ata urdhëruan t'i arrestonin apostujt dhe t'i futnin në burg.

¹⁹Por menjëherë natën e parë një engjëll i Zotit hapi portat e burgut, i nxori jashtë apostujt dhe u tha: ²⁰«Shkoni në Tempull dhe shpalluni të gjithëve lajmin për jetën që ka sjellë Jezusi.» ²¹Apostujt iu bindën urdhrat të tij, hynë në Tempull herët në mëngjes e dhanë mësim.

Ndërkaq kryepriifti dhe saducenjtë kishin thirrur një mbledhje për këshillin e hebrenjve dhe për të gjithë pleqtë e popullit izraelit. Dërguan ushtarë në burg për të marrë

apostujt. ²²Por të dërguarit u kthyen duarthatë e raportuan: ²³«Burgun e gjetëm të mbyllur mirë me çelës dhe ushtarët po bënin rojë para portave. Por kur e hapëm portën, nuk gjetëm asnjë brenë!»

²⁴Komandanti i rojës së Tempullit dhe kryepiftërinjtë nuk dinin nga t'ia mbanin dhe nuk arritën të shpjegojnë se çfarë u kishte ndodhur apostujve. ²⁵Atëherë erdhi një njeri e lajmëroi: «Njerëzit që ju i futët në burg, janë në Tempull dhe po mësojnë popullin!»

²⁶Komandanti shkoi bashkë me rojën e Tempullit për t'i marrë. Por nuk ushtruan dhunë, sepse kishin frikë nga populli se mos i vriste me gurë. ²⁷Kështu, ata i sollën apostujt para këshillit të hebrenjve, dhe kryepifti tha: ²⁸«Ne ju kemi urdhëruar zyrtarisht të mos mësoni në emër të këtij njeriu. E çfarë po bëni ju? Ju e keni mbushur mbarë Jerusalemin me mësimin tuaj dhe po na bëni ne përgjegjës për vdekjen e tij!»

²⁹Por Pjetri dhe apostujt e tjerë u përgjigjën: «Perëndia duhet të dëgjohej më shumë sesa njerëzit. ³⁰Këtë Jezus që ju e kryqëzuat dhe e ekzekuat, Perëndia e të parëve tanë e ringjalli nga të vdekurit. ³¹Ai e ka ngritur si sundimtar dhe shpëtimtar në vendin e nderit në të djathtën e Tij. Nëpërmjet tij, ai do t'i bëjë izraelitët të ndryshojnë, që t'u falen mëkatet. ³²Për këtë kemi për të dëshmuar, dhe nëpërmjet nesh për këtë dëshmon edhe Shpirti i shenjtë, të cilin Perëndia ua jep atyre që e dëgjojnë.»

³³Kur e dëgjuan këtë, këshilltarët u zemëruan dhe vendosën t'i vritnin apostujt.

³⁴Atëherë fjalën e mori një farise që quhej Gamaliel, një mësues i Ligjit, që ishte shumë i nderuar në mbarë popullin. Ai kërkoi që të pandehurit të dilnin përkohësisht nga salla, ³⁵dhe pastaj i tha këshillit të mbledhur: «O burrat e Izraelit, mendohuni mirë edhe një herë si duhet të silleni me këta njerëz. ³⁶Para pak kohësh u paraqit Toda, i cili pohoi se ishte i ngarkuar me një mision të posaçëm. Rreth tij u bashkuan afro katërqind veta; por u vra, dishepujt e tij u shpërndanë dhe gjithçka mbaroi. ³⁷Pas kësaj, në kohën e regjistrimit të popullsisë (për pagimin e tatimit), u paraqit galileasi Juda dhe i thirri njerëzit në kryengritje. Ai bëri për vete një shumicë njerëzish; por edhe ai u vra dhe të gjithë ndjekësit e tij u shpërndanë. ³⁸Prandaj ju këshilloj: Mos veproni kështu kundër këtyre njerëzve. Lërinin të shkojnë, sepse në qoftë se pas kësaj pune ka vetëm njerëz, ajo do të marrë fund vetvetiu. ³⁹Por në qoftë se pas kësaj është Perëndia, atëherë do të jeni të pafuqishëm kundër këtyre njerëzve dhe në fund do të dalë se keni luftuar kundër vetë Perëndisë.»

Këshilltarëve iu deshën t'i jepnin Gamalielit të drejtë. ⁴⁰I thirrën apostujt të hynin përsëri, i rrahën me fshikull, i urdhëruan të mos flitnin më në emër të Jezusit dhe i liruan. ⁴¹Apostujt u larguan nga Këshilli plot gëzim, sepse në sy të Perëndisë meritonin të vuanin për emrin e Jezusit. ⁴²Ditë për ditë ata shpallnin të patundur në Tempull dhe nëpër shtëpi, lajmin e mirë që Jezusi është Mesia.

Shtatë ndihmës për apostujt

6Pas disa kohësh, kur numri i nxënësve rritej gjithnjë e më shumë, hebrenjtë (e kthyer) që flitnin greqisht dhe hebrenjtë (e kthyer) vendës u grindën. Anëtarët e grupit johebre u ankuan se gjatë ndarjes së përditshme të ushqimeve vejushat e tyre liheshin pas dore. ²Prandaj dymbëdhjetë apostujt mblodhën mbarë bashkësinë e thanë: «Vëllezër të dashur! Ne duhet të shpallim lajmin e Perëndisë e jo të pengohemi në këtë për shkak të shërbimit ndaj anëtarëve nevojtarë të kishës. ³Për këtë zgjidhni nga grupi juaj shtatë njerëz të besuar, të cilëve Perëndia u ka dhënë Shpirtin e shenjtë dhe urtësinë; këtë detyrë do t'ua besojmë atyre. ⁴Atëherë ne mund t'i kushtohemi plotësisht lutjes dhe shpalljes së lajmit të mirë.»

⁵Propozimin e pranuan të gjithë. Zgjedhën Shtjefnin, një njeri me besim të patundur, të mbushur me Shpirtin e shenjtë; krahas këtij, edhe Filipin, Prohorin, Nikanorin, Timonin, Parmenin dhe Nikollën, johebre nga Antiokia, që kishte kaluar në fenë hebreje. ⁶Bashkësia ua solli apostujve të shtatët. Ata u lutën për këta dhe vunë duart mbi ta.

⁷Lajmi i mirë u përhap edhe më shumë. Numri i të krishterëve në Jerusalemin shtoi ditë për ditë. Lajmin e mirë për Jezusin e pranuan edhe shumë piftërinj.

Arrestimi i Shtjefnit

⁸Shtjefni bëri mrekulli të habitshme nëpër popull. Fuqinë për këtë ia kishte dhënë Perëndia. ⁹Disa njerëz nga bashkësia hebreje e të Liruarve, si dhe disa hebrenj nga Cireneja, Aleksandria, Cilicia e nga provinca e Azisë diskutuan me Shtjefnin dhe

deshën t'i hidhnin poshtë pohimet e tij; ¹⁰por me anë të urtësisë që i kishte dhënë Shpirti i shenjtë, Shtjefni ishte shumë më i fortë se ata, dhe atyre iu desh ta pranonin disfatën. ¹¹Prandaj paguan disa njerëz që të përhapnin gjithkund fjalë se Shtjefni fliste keq për Moisiun dhe për Perëndinë. ¹²Kështu këshilltarët dhe mësuesit e nxitën popullin kundër Shtjefnit. E kapën dhe e nxorën atë para Këshillit. ¹³Atje sollën dëshmitarë të rremë, të cilët pohuan: "Ky mban vazhdimisht fjalime kundër Tempullit tonë të shenjtë dhe kundër Ligjit. ¹⁴Ne vetë e dëgjuam duke thënë: «Jezusi nga Nazareti do ta shembë Tempullin e do t'i quajë të pavlefshme traditat që na ka lënë Moisiu.»"¹⁵Të gjithë ata që ishin në Këshill, i drejtuan sytë nga Shtjefni dhe po pritnin me kureshtje përgjigjen e tij. Por ata panë se fytyra e tij i ngjante fytyrës së një engjëlli.

Shtjefni mbrohet para Këshillit

7 Kryepriifti e pyeti: «A është e vërtetë ajo që thonë këta njerëz kundër teje?» ²Shtjefni u përgjigj:

«Vëllezër e etër, më dëgjoni! Perëndia, të cilit i përket gjithë nderi, iu shfaq Avrahamit, të parit tonë, kur banonte në Mesopotami dhe nuk ishte shpërngulur ende në Haran, ³e i tha: *Lëre atdheun dhe farefisin tënd, dhe shko në vendin që do të të tregoj unë!*

⁴Kështu, Avrahami e la vendin e kaldejeve dhe u vendos në Haran. Pasi i vdiq i ati, Perëndia bëri që ai të kalonte në këtë vend ku banoni ju tani. ⁵Nuk i dha asnjë pronë, asnjë pëllëmbë tokë, por ia premtoi vendin për pasardhësit e tij, madje kur Avrahami nuk kishte ende fëmijë. ⁶Dhe i tha: *Pasardhësit e tu do të banojnë si të huaj në një vend që nuk u takon; për katërqind vjet shtypësit e tyre do t'i trajtojnë keq e do t'i shfrytëzojnë me angari.* ⁷Por unë do ta dënoj kombin që ju shtyp... *Atëherë do të largoheni që andej e do të më shërbeni këtu në këtë vend.* ⁸Ai bëri me Avrahamin besëlidhjen, shenja e së cilës është rrethprerja. Pastaj Avrahamit i lindi djalë, Izaku, dhe ai e rrethpreu tetë ditë pas lindjes; Izaku veproi kështu me birin e tij, Jakovin, dhe ky me dymbëdhjetë bijtë e tij, të parët tanë.

⁹Por të bijtë e Jakovit ishin xhelozë për të vëllanë, Josefin, dhe e shitën skllav në Egjipt. Megjithatë, Perëndia ishte me Josefin ¹⁰dhe e ndihmoi në të gjitha vështirësitë e tij. I dhuroi urtësi të madhe, kështu që faraoni e emëroi për të administruar mbarë Egjiptin dhe i besoi pasurinë mbretërore. ¹¹Kur në mbarë Egjiptin dhe në vendin e Kënaanit ra zia e bukës, dhe të parët tanë nuk gjenin ushqime, ¹²Jakovi dëgjoi se në Egjipt kishte ende grurë. I dërgoi bijtë e tij, të parët tanë, atje. ¹³Kur shkuan atje për herën e dytë, Josefi iu shfaq vëllezërve të tij, dhe kështu faraoni u njoh me familjen e Josefit. ¹⁴¹⁵Josefi e ftoi të atin bashkë me të gjithë fëmijët e stërnipërit të shpërnguleshin në Egjipt. Kështu Jakovi erdhi bashkë me tërë familjen në Egjipt, gjithsej shtatëdhjetë e pesë veta. Ai dhe të parët tanë banuan atje derisa vdiqën. ¹⁶Kur vdiqën, trupat e tyre u mbajtën në Shehem dhe u varrosën në varrin e blerë me argjend nga fisi i Hamorit. Jakovin e varrosën në varrin e Avrahamit (në Hevron).

¹⁷Pastaj erdhi koha kur Perëndia do të plotësonte premtimin që i kishte dhënë më parë Avrahamit. Ndërkaq pasardhësit e Jakovit ishin shtuar shumë. ¹⁸Atëherë në Egjipt erdhi në fuqi një mbret tjetër. Ai nuk dinte asgjë për Josefin. ¹⁹Sipas një plani të poshtër, ai donte ta shfaroste popullin tonë. I detyroi të parët tanë t'i linin jashtë fëmijët e tyre të porsalindur; që askush të mos mbetej i gjallë. ²⁰Në këtë kohë lindi Moisiu, i cili i pëlqeu Perëndisë. Për tre muaj ai mund të qëndronte në shtëpinë e prindërve të tij. ²¹Kur ai duhej të braktisej, e shpëtoi e bija e faraonit dhe e rriti si djalë të vetin. ²²Ai studioi të gjitha shkencat e egjiptianëve, u bë njeri energjik dhe zotëroi shumë mirë gjuhën e tyre.

²³Kur Moisiu u bë dyzet vjeç, dëshiroi të vizitonte bashkatdhetarët e tij. ²⁴Sapo arriti, pa një egjiptian duke rrahur pa arsye një izraelit. Atëherë ndërhyri dhe e vrau egjiptianin.

²⁵Mendonte se izraelitët do ta kuptonin se Perëndia do t'i çlironte me anë të tij, por ata nuk e kuptuan. ²⁶Të nesërmen Moisiu shkoi përsëri dhe pa dy izraelitë duke u grindur me njëri-tjetrin. Ai donte t'i pajtonte dhe u tha: *Shikoni, ju jeni vëllezër! Përse po rriheni me njëri-tjetrin?* ²⁷Por njëri nga ata që po e godiste tjetrin pa arsye, e shtyri mënjanë dhe i tha: *Kush të ka emëruar ty kryetar dhe gjykatës mbi ne?* ²⁸A mos mendon të më vrasësh edhe mua siç vrave dje atë egjiptianin? ²⁹Kur e dëgjoi këtë, Moisiu iku në tokën e Midjanit dhe jetoi atje si i huaj. Atje i lindën dy djem.

³⁰Kaluan dyzet vjet. Atëherë Moisiu pa, një ditë, një engjell në një drizë të zjarrtë në

shkretëtirë pranë malit të Sinait. ³¹U çudit shumë për këtë dukuri dhe tek po afrohej për ta vërejtur me kujdes, dëgjoj zërin e Zotit: ³²*Unë jam Perëndia e të parëve të tu, Perëndia e Avrahamit, Izakut dhe Jakovit.* Moisiu u drodh nga frika e nuk guxoi t'i ngrinte sytë. ³³E Zoti vazhdoi: *Hiqi sandalet, sepse po qëndron në tokë të shenjtë.* ³⁴*E kam parë mjaft mirë se si shtypet populli im në Egjipt. E kam dëgjuar rënkimin e tij dhe erdha për ta çliruar. Tani nis. Po të dërgoj përsëri në Egjipt!*

³⁵Pikërisht atë Moisi që e kishin mohuar duke thënë: *Kush të ka emëruar ty kryetar e gjykatës mbi ne?* – pikërisht atë Perëndia e caktoi kryetar e çlirimtar me anë të shfaqjes në drizën e ndezur. ³⁶Ky i nxori izraelitët nga Egjipti duke bërë për dyzet vjet mrekulli dhe shenja të bindshme në Egjipt, në Detin e Xunkthave dhe në shkretëtirë. ³⁷Moisiu është ai që u tha izraelitëve: *Një ditë Perëndia do të dërgojë te ju një profet si mua, prej popullit tuaj!* ³⁸Ky ishte ai që në kohën e mbledhjes së popullit në shkretëtirë ishte ndërmjetës midis engjëllit që fliste në malin e Sinait, dhe të parëve tanë. Ai i mori nga Perëndia udhëzimet që të çojnë në jetë, dhe ne i trashëgojmë ato prej tij.

³⁹Por të parët tanë nuk deshën t'i nënshtroheshin dhe ngritën krye kundër tij. Për më tepër, ata donin të ktheheshin përsëri në Egjipt. ⁴⁰Ata i thanë Aharonit: *Na i bëj perënditë që të na prijnë. Nuk dimë ç'i ndodhi Moisiut që na nxori nga Egjipti.* ⁴¹Përgatitën një viç si idhull, i kushtuan fljijim dhe festuan një gosti për nder të perëndisë së tyre të vetëpunuar. ⁴²Pastaj Perëndia u ktheu shpinën dhe i braktisi, që ata të nderonin yjet e qiellit, siç është shkruar në Librin e Profetëve: *Ju prej popullit të Izraelit! Për dyzet vjet therët në shkretëtirë kafshë dhe i fljjuat ato, por jo për nderin tim!* ⁴³*Mbajtet para jush Tendën e perëndisë Moloh dhe figurën e perëndisë suaj të planetit Saturn. Këto ishin figura, idhuj që përgatitët vetë për t'i adhuruar. Tani po ju shpërngul përtej Babilonisë.*

⁴⁴Të parët tanë në shkretëtirë e kishin me vete Tendën e Besëlidhjes, në të cilën Perëndia foli me Moisiun. E kishin ndërtuar sipas udhëzimeve të Perëndisë, sipas shembullit që Perëndia i kishte treguar Moisiut. ⁴⁵Brezi pasardhës e mori atë Tendë me vete, kur, nën udhëheqjen e Joshuas, hyri në tokën që pushtuan, banorët e së cilës Perëndia i dëboi gjatë përparimit të izraelitëve. Të parët tanë e mbajtën atë Tendë deri në kohën e Davidit. ⁴⁶Këtë njeri e zgjodhi Perëndia, e për këtë Davidi i lutej që t'i lejohej të ndërtonte një banesë për Perëndinë e Jakovit, ⁴⁷por vetëm Solomoni e ndërtoi për të Tempullin. ⁴⁸Por Më i Larti nuk banon në shtëpi të ndërtuara nga njerëzit. Profeti Isaia thotë: ⁴⁹*Qielli është froni im, – thotë Zoti, – e toka është shtroja e këmbëve të mia. E ju doni të më ndërtoni një shtëpi ku mund të banoj?!⁵⁰A nuk e krijova unë mbarë botën?*

⁵¹O njerëz kokëfortë, veshët tuaj e zemrat tuaja janë të mbyllura për lajmin e Perëndisë! Ju e kundërshtoni Shpirtin e shenjtë pikërisht si të parët tuaj! ⁵²A ka profet që ata nuk e përndoqën? Ata i vranë lajmëtarët e Perëndisë, të cilët parashikuan ardhjen e Shërbëtorit të Tij të drejtë. E atë ju tani e vratë! ⁵³Ju e pranuat Ligjin që Perëndia ju dha me anë të engjëllit të tij, por nuk e zbatuat atë!»

Shtjefnin e mbytin me gurë

⁵⁴Kur i dëgjuan këto fjalë, u zemëruan aq shumë, saqë u kërcëllitën dhëmbët kundër Shtjefnit. ⁵⁵Por Shtjefni, i mbushur me Shpirtin e shenjtë, i drejtoi sytë nga qielli, pa Perëndinë në madhështinë e Tij dhe Jezusin duke i qëndruar në të djathtë. ⁵⁶«Shikoni, – thirri ai, – po e shoh qiellin të hapur, dhe në të djathtë të Perëndisë qëndron Biri i njeriut.» ⁵⁷Kur e dëgjuan këtë, ata lëshuan një britmë të madhe, i mbyllën veshët dhe u vërsulën të gjithë së bashku kundër tij. ⁵⁸E çuan jashtë qytetit dhe e vranë me gurë. Dëshmitarët ♦ i vendosën rrobat në këmbët e një djaloshi me emrin Saul, për t'i mbajtur.♦♦

⁵⁹Dhe ndërsa po e qëllonin me gurë, Shtjefni lutej e thoshte: «O Jezus, Zot, merre shpirtin tim!» ⁶⁰Pastaj ra në gjunjë dhe bërtiti me zë të lartë: «O Zot, mos i dëno për këtë faj!» Pastaj vdiq.

♦ që duhej të hidhnin gurin e parë. ♦♦ derisa ata të mbaronin punën me Shtjefnin.

8 Por Sauli u pajtua plotësisht me këtë ekzekutim.

Përndjekja e kishës

Po atë ditë filloi një përndjekje e madhe kundër të krishterëve në Jerusalem. Të gjithë, me përjashtim të apostujve, ikën nëpër krahinat e Judesë e të Samarisë. ²Disa njerëz

të përshpirtshëm e varrosën Shtjefnin dhe i bënë gjëmë të madhe.

³Por Sauli donte ta shkatërronte bashkësinë e Zotit. Ai bastisi shtëpitë dhe futi në burg burra e gra.

Në Samari vjen lajmi i mirë

⁴Ata që kishin ikur, e përhapën gjithkund lajmin e mirë për Jezusin. ⁵Ndër ta ishte edhe Filipi. Shkoi në kryeqytetin e Samarisë dhe shpalli lajmin se Jezusi është Mesia.

⁶Të gjithë e pranuan njëzëri lajmin e tij, sepse kishin dëgjuar dhe parë shenjat e mrekullueshme që bënte. ⁷Shpirtrat e këqij dolën nga shumë të pushtuar nga djalli duke bërë titur me zë të lartë; u shëruan shumë të paralizuar e të gjymtë. ⁸Në atë qytet shpërtheu gëzimi dhe hareja.

⁹Atje banonte një njeri i quajtur Simon, i cili e mahniste popullin e Samarisë me anë të magjive të tij. Mbahej si njeri i veçantë, ¹⁰dhe shumë njerëz nga të gjitha shtresat e popullsisë shkonin tek ai. Njerëzit thoshin: «Në këtë njeri banon fuqia e një perëndie; në të është trupëzuar Fuqia e Madhe.» ¹¹Ata e çmonin shumë, sepse i kishte mahnitur shpesh me provat e magjive të tij. ¹²Por kur erdhi Filipi dhe u tregoi për mbretërinë e Perëndisë si dhe për pushtetin e emrit të Jezusit, Mesisë, burra e gra i besuan dhe pranuan të pagëzoheshin. ¹³Edhe Simoni besoi dhe u pagëzua. Ai u lidhëzua. Ai u lidh ngushtë me Filipin dhe u çudit për shenjat dhe mrekullitë kur e pa Filipin duke i bërë ato.

Shpirti i shenjtë u jepet edhe samarianëve

¹⁴Apostujt në Jerusalem dëgjuan se njerëzit në Samari e kishin pranuar lajmin e Perëndisë. Prandaj dërguan Pjetrin e Gjonin. ¹⁵Të dy arritën në Samari dhe iu lutën Perëndisë që t'u jepte (samarianëve) Shpirtin e tij, ¹⁶sepse ishin pagëzuar vërtet në emër të Zotit Jezus, por asnjëri prej tyre nuk e kishte marrë ende Shpirtin e shenjtë.

¹⁷Pastaj Pjetri dhe Gjoni vunë duart mbi ta, dhe ata morën Shpirtin e shenjtë.

¹⁸Kur pa se njerëzit e morën Shpirtin e shenjtë me vënien e duarve të apostujve, Simoni u ofroi apostujve të holla ¹⁹e tha: «Ma jepni edhe mua këtë pushtet.» ²⁰Por Pjetri i bërëti: «I marrtë djalli të hollat e tua, edhe ty bashkë me to! Mos ndoshta mendon se mund ta blesh dhuratën e Perëndisë? ²¹Ti nuk ke asnjë pjesë në punën tonë dhe asnjë të drejtë për këtë, sepse nuk u ktheve te Perëndia ashtu siç duhet. ²²Kthehu e lëri qëllimet e tua të këqija! Lutju Perëndisë që të ta falë mëkatin. ²³Në të vërtetë, shoh se je plot poshtërsi dhe ende nën pushtetin e djallit.» ²⁴Atëherë Simoni iu lut apostujve: «Ju lutem t'i luteni Perëndisë për mua që të mos dënohem.»

²⁵Pasi shpallën lajmin e Perëndisë në kryeqytetin e Samarisë, Pjetri dhe Gjoni u kthyen në Jerusalem. Rrugës shpallën lajmin e mirë për Jezusin edhe në shumë fshatra të Samarisë.

Filipi dhe oborrtari nga Etiopia

²⁶Zoti e dërgoi engjëllin e tij te Filipi dhe i tha: «Shko në jug derisa të arrish në rrugën që të shpie nga Jerusalemi për në Gazë; në atë që kalon përreth Gazës pranë shkretëtirës.» ²⁷⁻²⁸Ai u nis menjëherë. Pikërisht atje ishte një funksionar i lartë nga Etiopia duke u kthyer për në atdhe, administrator financiar i mbretëreshës së Etiopisë, e cila mbante titullin dinastik «Kandake». Ai kishte shkuar në Jerusalem për të adhuruar Perëndinë e Izraelit, dhe tani po kthehej në atdhe. Udhës po lexonte në karrocën e tij librin e profetit Isaia.

²⁹Shpirti i Perëndisë i tha Filipit: «Shko pas kësaj karroce.» ³⁰Filipi shkoi me vrap dhe dëgjoi se si njeriu po lexonte me zë të lartë librin e profetit Isaia. Atëherë e pyeti: «A e kupton atë që po lexon?» ³¹Etiopasi tha: «Si mund ta kuptoj kur nuk kam asnjëri për të më udhëzuar?» Dhe e ftoi Filipin të ulej pranë tij në karrocë. ³²Pjesa ku po lexonte, thoshte: *E trajtuan ashpër, e megjithatë duroi me përulje; nuk tha kurrë asnjë fjalë. Si qengji në prag të therjes, si delja në prag të qethjes, nuk tha asnjë fjalë.* ³³E arrestuan, e dënuan (me vdekje) dhe e shpunë për ekzekutim, por megjithë poshtërimet më të mëdha, Perëndia i dha të drejtë. U hoq nga toka, pa lënë pasardhës.»

³⁴Etiopasi pyeti: «Ju lutem, më tregoni: Për cilin bëhet fjalë këtu? A flet profeti për veten e tij apo për ndonjë tjetër?» ³⁵Filipi përfitoi nga ky rast dhe ia tregoi atij lajmin e mirë për Jezusin duke u nisur nga ky tekst i Shkrimit të shenjtë.

³⁶Udhës po kalonin pranë një burimi, dhe etiopasi tha: «Ja ku është uji! Çfarë më

pengon të pagëzohem?» [37Filipi tha: «Ti mund të pagëzohesh në qoftë se beson me gjithë zemër.» «Po, – iu përgjigj ai, – unë besoj se Jezusi është Biri i Perëndisë.»]

³⁸Urdhëroi të ndalej karroca, dhe të dy, ai bashkë me Filipin, zbritën në ujë, e Filipi e pagëzoi. ³⁹Kur dolën nga uji, Shpirti i Perëndisë e rrëmbeu Filipin, dhe etiopasi nuk e pa më. Ai u mbush me gëzim dhe vazhdoi rrugën.

⁴⁰Filipi u ndodh përsëri në Ashdod. Që andej deri në Cezare e përhapri nëpër të gjitha qytetet lajmin e mirë për Jezusin.

Kthimi i Saulit në fe

(Vap 22,6-16; 26,12-18)

Nndërkaq Sauli i sulmonte ashpër nxënësit e Zotit e bënte gjithçka për t'i shfarosur ata. Shkoi te kryepifti ²dhe i kërkoi leje e rekomandime për sinagogat e Damaskut. Edhe atje mendonte të kërkonte arrestimin e anëtarëve të këtij sekti të ri, burra e gra, për t'i çuar të lidhur në Jerusalem.

³Udhës për në Damask, pak para qytetit, i shndriti papritur një dritë nga qielli. ⁴U rrëzua për tokë dhe dëgjoi një zë që i tha: «Saul, Saul, përse po më përndjek?» ⁵«Kush je ti, o Zot?» – pyeti ai. «Unë jam Jezusi që përndjek ti» – i tha zëri. ⁶ – «Por tani ngrihu dhe shko në qytet! Atje do të mësosh se ç'duhet të bësh!»

⁷Bashkudhëtarët e Saulit u trembën. E dëgjuan vërtet zërin (e Saulit), por nuk panë njeri tjetër. ⁸Kur u ngrit dhe hapi sytë, Sauli nuk pa asgjë. Atëherë e morën për dore dhe e çuan në Damask. ⁹Ai qëndroi tri ditë i verbër. Gjatë kësaj kohe as hëngri e as piu.

¹⁰Në Damask banonte njëri nga nxënësit e Jezusit me emrin Hanani. Atij iu shfaq Zoti e i tha: «O Hanani!» «Udhëro, o Zot», – iu përgjigj ai. ¹¹Zoti i tha: «Shko në «Rrugën e drejtë», në shtëpinë e Judës dhe kërk Saulin nga Tarsi. Ai është atje dhe po më lutet.

¹²Në një vegim ka parë si i afrohet një njeri me emrin Hanani dhe vë duart mbi të, që t'i rikthehet drita e syve.» ¹³Hananija iu përgjigj: «O Zot, kam dëgjuar nga shumë anë se si ky ka përndjekur ashpër shumë prej besnikëve të tu në Jerusalem. ¹⁴Ka ardhur në Damask me fuqi të plota nga kryepiftërinjtë e do t'i arrestojë të gjithë ata që besojnë në ty.» ¹⁵Zoti i tha: «Shko pa frikë. Unë e kam zgjedhur atë si veglën time. Ai duhet të dëshmojë për mua dhe për veprën time para popujve johebrenj, sundimtarëve të tyre, si dhe para popullit izraelit. ¹⁶E unë do t'i tregoj sa shumë duhet të vuajë për hatrin tim.»

¹⁷Pastaj Hananija hyri në atë shtëpi dhe vuri duart mbi Saulin. «Vëlla Saul, më ka dërguar Zoti, vetë Jezusi, i cili t'u shfaq ty udhës. Ti do ta rifitosh dritën e syve dhe do të mbushesh me Shpirtin e shenjtë.» ¹⁸Aty për aty Saulit i ra prej syve diçka si luspë peshku dhe menjëherë iu kthye drita e syve. U ngrit dhe u pagëzua. ¹⁹Pastaj hëngri diçka dhe e mori veten.

Sauli predikon për Jezusin në Damask

Sauli kaloi disa ditë bashkë me nxënësit e Jezusit në Damask. ²⁰Pastaj shkoi menjëherë nëpër sinagoga dhe predikoi për Jezusin si Birin e Perëndisë. ²¹Të gjithë ata që e dëgjonin, pyetnin njëri-tjetrin të habitur: «Po a nuk është ky ai që përndiqte në Jerusalem të gjithë ata që i besonin Jezusit? Po a nuk erdhi ky edhe këtu me detyrën për t'i arrestuar të gjithë dishepujt e këtij njeriu dhe për t'ua dorëzuar ata kryepiftërinjve?» ²²Por Sauli nuk frikësohej dhe provonte nga Shkrimi i shenjtë që Jezusi është Mesia. Hebrenjtë në Damask ishin të hutuar.

²³Pas pak ata vendosën ta vritnin Saulin. ²⁴Por Sauli e mori vesh planin e tyre. Ata pritnin ditë e natë në portat e qytetit për ta vrarë. ²⁵Prandaj një natë shokët e tij e zbritën poshtë nëpër murin e qytetit me anë të një koshi.

Sauli në Jerusalem

²⁶Sauli shkoi në Jerusalem dhe deshi të hynte në lidhje me nxënësit e Jezusit. Por ata ia kishin frikën ende, sepse nuk besonin se ishte bërë me të vërtetë nxënës i Jezusit.

²⁷Atëherë Barnaba ndërhyri për të dhe e solli tek apostujt. U tregoi se si Zoti i ishte shfaqur rrugës për në Damask e se si i kishte folur, e pastaj se si Sauli e kishte shpallur plot guxim Jezusin për Zot. ²⁸Atëherë Sauli shkoi shpesh nëpër Jerusalem dhe predikoi me vendosmëri për Jezusin si Zot. ²⁹Ai iu drejtua sidomos hebrenjve që flitnin greqisht, dhe diskutoi me ta, por edhe ata deshën ta vritnin.

³⁰Kur të krishterët në Jerusalem e morën vesh këtë, e çuan në Cezare dhe që andej e nisën për në Tars.

³¹Kështu, bashkësia e Zotit në Jude, në Galile e në Samari përjetoi një kohë paqeje. Ajo u forcua dhe anëtarët jetuan në pajtim me vullnetin e Perëndisë. Shpirti i shenjtë i ndihmoi ata dhe e shtoi numrin e besimtarëve.

Pjetri në Lod dhe në Jafo

³²Pjetri vizitonte bashkësitë e veçuara, dhe kështu erdhi në Lod. ³³Njëri nga anëtarët e kësaj bashkësie, i quajtur Ene, kishte tetë vjet që ishte i paralizuar, dhe nuk mund të ngrihej nga shtrati. ³⁴Pjetri i tha: «Ene, Jezusi, Mesia, të shëroi! Ngrihu dhe rregulloje krevatin tënd!» Ai u ngrit aty për aty. ³⁵Të gjithë banorët e tërë rrafshinës së Sharonit e panë duke ecur i shëruar dhe e pranuan Jezusin për Zotin e tyre.

³⁶Në Jafo banonte një e krishterë me emrin Tabita. Emri i saj greqisht ishte Dorkas, që do të thotë «Shytë». Ajo kishte bërë shumë vepra të mira dhe i kishte ndihmuar të varfrit. ³⁷Por ajo u sëmur dhe vdiq. E lanë dhe e vendosën në dhomën e sipërme. ³⁸Jafo nuk ishte aq larg Lodit e, kur u mor vesh se Pjetri ndodhej atje, i dërguan dy lajmëtarë, të cilët i lutën të shkonte sa më shpejt.

³⁹Pjetri u nis menjëherë me ta e, kur arriti në Jafo, e çuan në dhomën e sipërme. Atëherë të gjitha vejtat e kishës e rrethuan dhe i treguan duke qarë rrobat që Tabita u kishte qepur atyre kur kishte qenë me to. ⁴⁰Por Pjetri i largoi nga dhoma, ra në gjunjë dhe i lut Perëndisë për të. Pastaj iu drejtua së vdekurës e i tha: «Tabitë, ngrihu!» Ajo hapi sytë e, kur e pa Pjetrin, u ngrit ndenjtur. ⁴¹Pjetri i dha dorën dhe e ngriti. Pastaj thirri brenda të gjithë bashkësinë dhe u tregoi Tabitën e gjallë.

⁴²Ngjarjen e mori vesh mbarë Jafo dhe shumë njerëz e pranuan Jezusin për Zotin e tyre. ⁴³Pjetri qëndroi për një kohë të gjatë në Jafo; banoi te një regjës lëkurësh me emrin Simon.

Pjetri dhe johebrejtë

10 Në Cezare banonte një kapiten romak me emrin Kornel, i cili i takonte regjimentit të ashtuquajtur italik. ²Ai besonte në Perëndinë dhe ishte anëtar nderi i kishës hebreje ♦ bashkë me familjen e tij. Bënte shumë për hebrejtë e varfër dhe thoshte urata rregullisht. ³Një pasdite rreth orës tre pa një vegim. Pa qartë se si një engjëll i Perëndisë hyri tek ai dhe i tha: «Kornel!» ⁴«Urdhëro, o Zot!», – ia ktheu ai duke i ngulur sytë i trembur. Engjëlli iu përgjigj: «Perëndia i ka vënë re mirë uratat dhe lëmoshat e tua, dhe ka vendosur të ndërhyjë. ⁵Prandaj dërgo lajmëtarët në Jafo dhe fto për vizitë njëfarë Simoni me nofkën Pjetër. ⁶Është mysafir te njëfarë Simoni, regjës lëkurësh, që e ka shtëpinë afër detit.» ⁷Pasi engjëlli u nis, Korneli thirri dy shërbëtorë dhe një ushtar të përshtirshëm prej atyre që i ishin dhënë për shërbim. ⁸U tregoi gjithçka që kishte përjetuar, dhe i dërgoi në Jafo.

⁹Të nesërmen, kur po i afroreshin Jafos, Pjetri u ngrit rreth mesditës në çatinë e rrafshët të shtëpisë për t'iu lutur Zotit. ¹⁰Atëherë pati uri dhe donte të hante. Ndërsa ata po i përgatitnin ushqimin, pa një vegim. ¹¹Pa se si u hap qielli dhe se si zbriti diçka si pëlhurë e madhe, e mbërthyer në tokë në katër cepa. ¹²Në të kishte gjithfarë katërkëmbëshish, zvarranikësh dhe zogjsh. ¹³Një zë thirri: «Ngrihu, Pjetër, theri e haj!» ¹⁴Por Pjetri u përgjigj: «Nuk më lejohet, o Zot. Nuk kam ngrënë kurrë diçka të ndaluar ose të papastër.» ¹⁵Por zëri vazhdoi: «Atë që Perëndia ka shpallur të pastër, ti mos e quaj të papastër!» ¹⁶Kjo u përsërit tri herë; pastaj gjithçka u zhdruk në qiell.

¹⁷Ndërsa Pjetri po vriste mendjen se ç'kuptim kishte vegimi i tij, lajmëtarët e Kornelit kishin pyetur tashmë andej-këtej për shtëpinë e Simonit e qëndronin tani para derës.

¹⁸«A mos është aty mysafir Simoni me nofkën Pjetër?» – thirrën ata. ¹⁹Pjetri po mendonte ende për kuptimin e vegimit kur Shpirti i shenjtë i tha: «Po të kërkojnë dy burra! ²⁰Zbrit dhe shko pas tyre pa farë dyshimi; i kam dërguar unë.» ²¹Pjetri zbriti te njerëzit e tha: «Ja, unë jam ai që kërkoni. Çfarë ju solli këtu?» ²²«Na ka dërguar kapiten Korneli», – thanë ata. – «Ai bën një jetë shembullore dhe është anëtar nderi i kishës së hebrejve; hebrejtë flasin mirë për të. Një engjëll i Perëndisë e urdhëroi të të ftojë në shtëpinë e tij për të dëgjuar se ç'ke për t'i thënë.»

²³Pjetri i ftoi brenda dhe i strehoi atë natë. Mëngjesin tjetër u nis me ta; Pjetrin e shoqëruan disa besimtarë nga Jafo. ²⁴Ditën e dytë arritën në Cezare. Korneli kishte

ftuar edhe farefisën e disa miq të ngushtë, dhe po priste Pjetrin. ²⁵Kur arriti Pjetri, Korneli i doli përpara dhe ra përmbys para tij. ²⁶Pjetri e ngriti në këmbë dhe i tha: «Ngrihu në këmbë, se edhe unë jam vetëm njeri!» ²⁷Duke biseduar me të, hyri në shtëpi. Kur pa shumë njerëz të mbledhur, ²⁸u tha: «Ju e dini mirë se një hebre e ka të ndaluar të shoqërohet me johebrenjtë ose t'i pranojë ata në shtëpi. Por Perëndia më ka treguar se nuk duhet të mbaj askënd për të papastër ose të paprekshëm.

²⁹Prandaj e kam pranuar ftesën tuaj pa ndrojtje. E tani më thoni përse më keni ftuar.»

³⁰Korneli iu përgjigj: «Para katër ditësh, rreth kësaj kohe, po thosha uratat e orës nëntë në shtëpinë time kur m'u shfaq papritur një njeri i veshur me rroba të shkëlqyeshme ³¹dhe më tha: «Kornel, Perëndia i ka vënë re mirë uratat dhe lëmoshat e tua, dhe ka vendosur të ndërhyjë. ³²Dërgo, pra, lajmëtarë në Jafo dhe ftoje Simonin me nofkën Pjetër. Ai është mysafir në shtëpinë e Simonit, regjës lëkurësh, afër detit.» ³³Dërgova menjëherë njerëzit për të të lajmëruar dhe gëzohem që erdhe. Ja, pra, të gjithë jemi mbledhur para Perëndisë për të dëgjuar gjithçka që të ka urdhëruar Zoti.»

³⁴Atëherë Pjetri mori fjalën e tha: «Tani me të vërtetë po e marr vesh se Perëndia nuk bën asnjë dallim midis njerëzve. ³⁵Ai do të gjithë njerëzit e cilitdo kombi qofshin, me kusht që ata ta respektojnë e të jetojnë sipas vulletit të tij.

³⁶Ai i shpalli popullit izraelit lajmin se ai u pajtua me të nëpërmjet Jezusit, Mesisë, që është Zoti i të gjithëve. Për këtë ju keni dëgjuar, ³⁷e ju e dini çfarë ndodhi në mbarë Judenë, duke filluar nga Galileja, pasi Gjon Pagëzori e thirri popullin të pagëzohej. ³⁸Ju keni dëgjuar për Jezusin nga Nazareti, të cilin Perëndia e zgjodhi dhe e mbushi me Shpirtin e me fuqinë e tij. Ai bëri kudo të mira dhe i shëroi të gjithë ata që djalli i mbante nën pushtetin e tij; sepse e përkrahte Perëndia. ³⁹Ne jemi dëshmitarë për gjithçka që bëri në mbarë krahinën e Judesë e në Jerusalem. Udhëheqësit hebrenj e kryqëzuan, ⁴⁰por Perëndia e ringjalli nga të vdekurit ditën e tretë dhe e bëri të shfaqej i gjallë. ⁴¹Veçse nuk iu shfaq mbarë popullit, por vetëm neve, dëshmitarëve të paracaktuar nga Perëndia – neve që kemi ngrënë e kemi pirë bashkë me të, pasi u ringjall nga të vdekurit. ⁴²Ai na urdhëroi të dëshmojmë përpara popullit se Jezusi është ai që Perëndia e ka caktuar për të qenë Gjyqtar i të gjallëve dhe i të vdekurve. ⁴³Të gjithë profetët kanë folur për të dhe kanë parashikuar se secilit që beson në të, i falen mëkatet.»

♦ fjj: që i druhej Perëndisë; joçifut që ishte kthyer te Perëndia izraelite, por pa qenë rrethprerë.

Shpirti i shenjtë u jepet edhe johebrenjve

⁴⁴Ndërsa Pjetri po fliste ende, Shpirti i shenjtë zbriti mbi të gjithë ata që po e dëgjonin. ⁴⁵Besimtarët me prejardhje hebreje që kishin ardhur me Pjetrin nga Jafo, u habitën shumë që Perëndia ua dha Shpirtin e tij edhe johebrenjve, ⁴⁶sepse dëgjuan se si të pranishmit po flitnin gjuhë të panjohura dhe po lavdëronin Perëndinë. Por Pjetri tha: ⁴⁷«Këta njerëz e morën Shpirtin e shenjtë pikërisht në të njëjtën mënyrë si ne. Kush mund t'ua kundërshtojë atyre pagëzimin?» ⁴⁸Dhe urdhëroi që të pagëzoheshin në emër të Jezusit, Mesisë. Pastaj ata iu lutën të qëndronte disa ditë tek ata.

Pjetri raporton në Jerusalem

1 Apostujt dhe besimtarët e tjerë në Jude dëgjuan që lajmin e Perëndisë e kishin pranuar edhe johebrenjtë. ²Kur u kthye në Jerusalem, Pjetrin e qortuan. ³«Ti shkove tek të pafetë dhe hëngre bashkë me ta!» ⁴Atëherë Pjetri u tregoi hollësisht se çfarë kishte ndodhur: ⁵«Një ditë, kur po i lutesha Perëndisë në Jafo, pashë një vegim. Pashë se si u hap qielli dhe si zbriti diçka si pëlhurë e madhe, e mbërthyer në tokë në katër cepa. ⁶Kur vëzhgova me përpikëri, pashë se në të kishte gjithfarë katërkëmbëshish, zvarranikësh dhe zogjsh. ⁷Atëherë dëgjova zërin që thirri: «Ngrihu, Pjetër, theri e haji!» ⁸Unë u përgjigja: «Nuk më lejohet, o Zot. Nuk kam ngrënë kurrë diçka të ndaluar ose të papastër.» ⁹Por zëri nga lart vazhdoi: «Atë që Perëndia ka shpallur të pastër, ti mos e quaj të papastër!»

¹⁰Kjo u përsërit tri herë; pastaj gjithçka u zhduk në qiell. ¹¹Pikërisht atëherë arritën tre lajmëtarë nga Cezareja para shtëpisë ku banoja. ¹²Shpirti i Perëndisë më urdhëroi t'u shkoja pas pa ndrojtje.

Kështu shkova në Cezare bashkë me gjashtë bashkëbesimtarët, të cilët i mora me vete për të më shoqëruar. Kur arritëm te Korneli, ¹³ai na tregoi se si kishte parë një engjëll

të Perëndisë në shtëpinë e tij, i cili i kishte thënë: «Dërgo një njeri në Jafo dhe fto për vizitë Simonin, që quhet Pjetër! ¹⁴Ajo që do t'ju thotë ai, do të të sjellë ty dhe mbarë familjes sate shpëtimin.» ¹⁵Sapo fillova t'u flisja, në ta zbriti Shpirti i shenjtë, pikërisht si te ne në fillim. ¹⁶Atëherë m'u kujtua se Zoti kishte thënë: «Gjoni pagëzoi me ujë, por ju do të pagëzoheni me Shpirtin e shenjtë.» ¹⁷Është e qartë: Perëndia u ka dhënë atyre të njëjtën dhuratë si neve, pasi ata, ashtu si ne, e pranuan Jezusin, Mesinë, për Zotin e tyre. Kush isha unë për t'iu bërë pengesë Perëndisë?»

¹⁸Kur apostujt e besimtarët e tjerë në Jerusalem e dëgjuan këtë, nuk kundërshtuan më. E lavdëruan Perëndinë dhe thanë: «Perëndia, pra, u dha rast edhe johebrenjve të ndryshojnë e të marrin jetën e vërtetë.»

Bashkësia në Antioki

¹⁹Besimtarët që në kohën e përndjekjes, pas vrasjes së Shtjefnit, ishin larguar nga Jerusalemi, arritën pjesërisht deri në Fenici, Qipro e në Antioki. Këta nuk ia përhapën lajmin për Jezusin askujt tjetër përveç hebrenjve. ²⁰Por disa nga ata që ishin nga Qiproja e nga Cireneja, erdhën në Antioki dhe ua shpallën edhe johebrenjve lajmin e mirë për Jezusin. ²¹Perëndia i përkrahte, kështu që shumë njerëz e pranuan Jezusin për Zotin e tyre.

²²Bashkësia në Jerusalem dëgjoi për këtë dhe e dërgoi Barnabën në Antioki. ²³Kur arriti dhe pa atë që kishte bërë Perëndia me mirësinë e tij të madhe, u gëzua dhe u bëri thirrje t'i përmbaheshin vendimit të tyre e t'i qëndronin besnikë Zotit. ²⁴Në të vërtetë, Barnaba ishte njeri i shkathët, i mbushur me Shpirtin e shenjtë dhe me besim të gjallë. Kështu ndodhi që edhe më shumë njerëz e pranuan Jezusin për Zotin e tyre dhe iu shtuan kishës.

²⁵Barnaba shkoi në Tars për të kërkuar Saulin; ²⁶e kur e gjeti, e mori me vete në Antioki. Në këtë bashkësi vepruan të dy së bashku plot një vit dhe u dhanë mësim shumë njerëzve për fenë. Për herë të parë nxënësit u quajtën «të krishterë» në Antioki.

Mbledhje fondesh për të ndihmuar bashkësinë e Jerusalemit

²⁷Rreth kësaj kohe në Antioki shkuan disa profetë nga Jerusalemi. ²⁸Njëri nga ata, Hagavi, parashikoi me anën e Shpirtit të shenjtë një zi buke të madhe në mbarë tokën (e Izraelit), ♦ e kjo ndodhi pikërisht në kohën e sundimit të Klaudit. ²⁹Besimtarët në Antioki vendosën t'i ndihmonin bashkëbesimtarët në Jude, secili sipas mundësisë së tij. ³⁰Ndihmesën e tyre e dërguan nëpërmjet Barnabës dhe Saulit te kryetarët e kishës në Jerusalem.

♦ Në Izrael, në vitin 46 pas Krishtit, kishte një zi buke. Mbretëresha Helena e Adiabenes, një e kthyer në Judaizëm dhe banues në Jeruzalem, gjithashtu organizoi ndihmë praktike.

Jakobi vritet, kurse Pjetri burgoset

12 Rreth kësaj kohe Herodi (Agripa) filloi të merrte masa kundër kryetarëve të kishës. ²Së pari, urdhëroi t'ia pritnin kokën Jakobit, vëllait të Gjonit. ³Kur vuri re se kjo u pëlqeu hebrenjve, urdhëroi ta arrestonin Pjetrin pikërisht në kohën e festës së Pashkës.

⁴Pjetrin e futën në burg; detyra për ruajtjen e Pjetrit iu ngarkua katër skuadrave prej katër ushtarësh: ato duhej të zëvendësonin njëra-tjetrën. Herodi donte të zhvillonte proces publik kundër tij pas festës. ⁵Ndërsa Pjetri ishte në burg, bashkësia i lutej Zotit vazhdimisht për të.

Lirimi i Pjetrit nga burgu

⁶Natën kur Herodi mendonte ta nxirrte para gjyqit, Pjetri po flinte midis dy ushtarëve të rojës. Ishte i lidhur (për muri) me anë të dy hekurave. Para derës së qelisë qëndronin dy roja të tjera. ⁷Papritur qëndroi atje një engjëll i Perëndisë dhe qelinë e ndriçoi një dritë. Ai e zgjoi Pjetrin me një të prekur në ijë e i tha: «Ngrihu, shpejt!» Menjëherë i ranë prangat nga duart. ⁸Engjëlli vazhdoi me shpejtësi: «Ngjeshe rripin dhe lidhi sandalet!» Pjetri veproi kështu dhe engjëlli e urdhëroi: «Merre mantelin tënd dhe eja pas meje!» ⁹Pjetri doli dhe i shkoi pas. Nuk e dinte nëse kjo ishte e vërtetë, por mendonte se po shihte ëndërr. ¹⁰Ata kaluan pa pengesë rojën e parë dhe të dytën, dhe në fund qëndruan para portës së hekurit që të çonte në qytet. Porta u hap vetvetiu, ata dolën

[dhe zbritën të shtatë këmbët e shkallës së kështjellës]. Kaluan me nxitim një rrugë, e pastaj engjëlli u zhduk menjëherë. ¹¹Kur erdhi në vete, Pjetri tha: «Tani e di me të vërtetë se Zoti ma ka dërguar engjëllin e tij për të më shpëtuar nga Herodi e për të më mbrojtur nga gjithçka që më kanë përgatitur hebrenjtë.»

¹²Kur e kuptoi këtë, shkoi te shtëpia ku banonte Maria, e ëma e Gjonit me mbiemrin Mark. Atje ishin mbledhur shumë besimtarë për lutje të përbashkët. ¹³Pjetri trokiti në derën e oborrit, dhe një shërbëtore me emrin Rozë doli për të parë se kush ishte. ¹⁴Kur e njohu Pjetrin nga zëri, harroi nga gëzimi t'i hapte derën, dhe u kthye me vrap brenda e thirri: «Pjetri ndodhet jashtë!» ¹⁵«A je në vete?» – thanë në shtëpi e, kur Roza nguli këmbë, ata menduan: «Do të jetë hija e tij engjëllor!»

¹⁶Ndërkaq Pjetri vazhdoi të trokiste derisa në fund ia hapën derën. Kur e njohën, luajtën mendsh nga gëzimi. ¹⁷Ai u dha shenjë me dorë që të heshtnin, dhe u tregoi se si Zoti e kishte çliruar nga burgu, dhe shtoi: «Tregojani Jakobit dhe besimtarëve të tjerë!» Pastaj u largua nga Jerusalemi për në një vend tjetër. ¹⁸Kur zbardhi dita, ndër rojat u bë rrëmujë e madhe, sepse Pjetri ishte zhdukur. ¹⁹Herodi urdhëroi ta kërkonin gjithkund, por më kot. Pastaj urdhëroi që rojat të merreshin në pyetje dhe të ekzekutoheshin.

Vdekja e Herod Agripës I

Pas kësaj Herodi u largua nga Jerusalemi, që të qëndronte disa kohë në Cezare.

²⁰Banorët e Tirit dhe të Sidonit kishin ngjallur zemërimin e Herodit; prandaj dërguan tek ai një delegacion, që të pajtoheshin me të. Ata i detyroheshin për furnizimin e ushqimeve nga krahina e tij. Bënë për vete administratorin e pallatit, Blastin, dhe iu lutën t'i thoshte Herodit një fjalë të mirë për ta, ²¹dhe Herodi caktoi një ditë për të shqyrtuar çështjen. U vesh me rrobën mbretërore, zuri vend në tribunë dhe mbajti përpara tyre një fjalim të madh. ²²Populli thirri: «Kështu po flet një perëndi, jo një njeri!» ²³Aty për aty e ndëshkoi një engjëll i Zotit, sepse bëri të nderohej si Perëndi, në vend që të nderohej Perëndia e vërtetë. Mbretin e zuri kriza e shiritave dhe vdiq.

²⁴Dhe gjithnjë e më shumë njerëz pranonin lajmin e Perëndisë.

Udhëtimi i parë i Palit (kapitujt 13-14)

²⁵Pasi ia kishin dorëzuar ndihmesën kishës në Jerusalemi, Barnaba e Sauli u kthyen në Antioki dhe sollën me vete Gjonin e quajtur Mark.

13 Në bashkësinë e Antiokisë kishte disa profetë e mësues; përveç Barnabës ishin edhe Simon Afrikani, Luci nga Cireneja, Manaeni që ishte rritur bashkë me Herodin, dhe Sauli. ²Një ditë, ndërsa po adhuronin Perëndinë e po agjëronin, Shpirti i shenjtë u tha: «M'i ndani Barnabën e Saulin për të kryer punën për të cilën i kam thirrur.» ³Atëherë, pasi agjëruan dhe u lutën më tej, vunë duart mbi ta dhe i nisën.

Sauli dhe Barnaba në Qipro

⁴Kështu, Shpirti i shenjtë e dërgoi Barnabën dhe Saulin në misionin e tyre. Në fillim udhëtuan në Seleuci e që andej lundruan për në Qipro. ⁵Kur arritën në Salaminë, e shpallën lajmin e Perëndisë në sinagogat e hebrenjve. Me vete kishin sjellë edhe Gjonin si ndihmës.

⁶Ata përshkuan mbarë ishullin dhe arritën në Paf. Atje takuan një hebre me emrin Bar-Jeshua, që ishte magjistar dhe profet i rremë. ⁷Ai i përkiste rrethit të guvernatorit romak Sergj Paulit, i cili ishte njeri i shquar. Ky i fundit e ftoi Barnabën e Saulin dhe donte të dëgjonte lajmin e Perëndisë. ⁸Por Elim magjistari – pasi kështu përkthehet emri – hyri në mes e bëri çdo gjë të mundur për ta penguar guvernatorin që të mos besonte në Jezusin.

⁹Atëherë Sauli, që greqisht quhet Pal, u mbush me Shpirtin e shenjtë. E vështroi me ngulm magjistarin ¹⁰e tha: «Ti, bir i djallit, je plot dinakëri e dredhi, lufton kundër çdo gjëje të mirë. A nuk do të pushosh së prishuri qëllimet e Perëndisë? ¹¹Zoti do të të dënojë për këtë: ti do të verbohesh dhe nuk do ta shohësh më dritën e diellit deri në urdhrin tjetër!» Menjëherë mbi të ra errësira. Ai filloi të ecte andej-këtej duke kërkuar t'i jepte ndokush dorën. ¹²Kur pa se ç'ndodhi, guvernatori besoi dhe u habit se sa i fuqishëm kishte dalë mësimi i Jezusit.

Pali e Barnaba në Antiokinë e Pisidisë

¹³Pali dhe shoqëruesit e tij hipën në anije e shkuan në Pergë të Pamfilisë. Atje Gjon Marku u nda nga ata dhe u kthye në Jerusalem. ¹⁴Dy të tjerët udhëtuan më këmbë gjer në Antioki të Pisidisë. Të shtunën hynë në sinagogë dhe u ulën mes dëgjuesve. ¹⁵Pas leximit të Ligjit dhe librave të Profetëve, përgjegjësit e sinagogës dërguan fjalë: «Vëllezër, në qoftë se keni ndonjë fjalë ngushëllimi për të na thënë, flitni!» ¹⁶Atëherë Pali u ngrit, bëri shenjë me dorë që të heshtnin, e tha: "Ju izraelitë e të tjerë që keni të njëjtën fe me ta, më dëgjoni! ¹⁷Perëndia e Izraelit i zgjodhi të parët tanë dhe krijoi një popull të madh me ta kur ata banonin si të huaj në Egjipt. Me fuqinë e tij i nxori nga Egjipti, ¹⁸dhe për dyzet vjet i mbajti të gjallë në shkretëtirë. ¹⁹Gjatë përparimit të izraelitëve shkatërroi shtatë popuj dhe u dha tokën e tyre, tokën e Kënaanit. ²⁰Kjo ndodhi 450 vjet pas ardhjes së të parëve në Egjipt. Pastaj u dha sundimtarë të veçantë deri në kohën e profetit Samuel. ²¹Kur dëshiruan një mbret, u dha Shaulin, birin e Kishit, nga fisi i Benjamin. Pas dyzet vjet sundimi ²²hoqi Shaulin dhe emëroi mbret Davidin. Për Davidin tha: *Kam zgjedhur Davidin, birin e Jshait, dhe e di se do të gëzohem për të. Ai do të zbatojë gjithçka që dëshiroj unë.* ²³Perëndia i dërgoi popullit të Izraelit një pasardhës të Davidit për shpëtimtar, sipas premtimit të tij. ²⁴Para se të paraqitej ky shpëtimtar, Gjoni i kishte bërë thirrje mbarë Izraelit që të pagëzohej e të fillonte një jetë të re. ²⁵Kur arriti në fund të veprimtarisë së tij, Gjoni u tha njerëzve: «Nuk jam ai që po pritni. Por ai vjen pas meje; unë nuk jam i denjë për të qenë madje skllavi i tij më i ulët.»

²⁶Vëllezër, ju pasardhësit e Avrahamit dhe ju të tjerët këtu që keni një fe me ta; tani Perëndia e ka plotësuar premtimin e tij dhe na e ka dërguar lajmin për shpëtimin tonë. ²⁷Banorët e Jerusalemit dhe kryetarët e tyre nuk e njohën Jezusin, as nuk i kuptuan fjalët e profetëve që lexohen çdo të shtunë. Por profecitë u plotësuan pikërisht me anë të dënimit me vdekje të Jezusit. ²⁸Megjithëse nuk gjetën asnjë arsye për dënim me vdekje, kërkuan nga Pilati ekzekutimin e tij. ²⁹Pasi bënë gjithçka që është parashikuar për Jezusin në Shkrimin e shenjtë, e zbritën nga kryqi dhe e vunë në varr. ³⁰Por Perëndia e ringjalli nga të vdekurit, ³¹e si i ringjallur iu shfaq për dyzet ditë njerëzve me të cilët kishte ardhur nga Galileja në Jerusalem. Këta janë sot dëshmitarët e tij para popullit izraelit.

³²⁻³³Kështu, tani po ju sjellim këtë lajm të mirë: Perëndia e ngriti Jezusin, dhe kështu e plotësoi premtimin që u dha të parëve tanë dhe edhe neve vetë, pasardhësve të tyre. Që Perëndia do ta ringjallte Jezusin nga të vdekurit, këtë mund ta gjeni të profetizuar në psalmin e dytë: *Ti je biri im, sot të emërova (Mesi)!* ³⁴Që Perëndia e ringjalli nga të vdekurit, që trupi i tij të mos kalbej, theksohet në fjalët e mëposhtme: *Ty do të të jap premtimet e sigurta dhe të patundura që i dhashë Davidit.* ³⁵Kjo shpjegohet me një tekst tjetër: *Ti nuk do t'ia dorëzosh kalbëzimit shërbëtorin tënd besnik.*

³⁶Davidi, pasi në të gjallë të tij u kishte shërbyer planeve të Perëndisë, vdiq dhe u varros pranë të parëve të tij, dhe trupi i tij u kalb. ³⁷Por Jezusi, të cilin Perëndia e ringjalli nga të vdekurit, nuk u kalb në varr.

³⁸Ta dini, o vëllezër, që me anë të këtij Jezusi ju ofrohet ndjesa e mëkateve. ³⁹Nëpërmjet tij, cilido që beson, merr pafajësi për gjithçka, për të cilën nuk kishte falje nën Ligjin e Moisiut. ⁴⁰Kini kujdes, pra, që të mos realizohet te ju ajo që kishin parashikuar profetët: ⁴¹*Kini kujdes, ju tallës, habituni e mbaroni! Sepse në të gjallët tuaj do të bëj diçka ♦ – kur t'ju tregojë ndokush, nuk do t'i besoni!»*

⁴²Kur po dilnin nga sinagoga, apostujve iu lutën që të shtunën e ardhshme t'u flisnin përsëri për këtë çështje. ⁴³Pas shërbesës fetare shumë hebrenj e shumë njerëz që ishin kthyer në fenë hebreje, u bashkuan me Palin dhe me Barnabën, të cilët u kishin bërë thirrje atyre të qëndronin të patundur në besim (te Jezusi), të cilin Perëndia ua kishte dhuruar me mëshirën e tij.

♦ d.m.th. ringjallje.

Grindje me hebrenjtë

⁴⁴Të shtunën tjetër në sinagogë u mblodhën pothuajse të gjithë banorët e qytetit për të dëgjuar lajmin për Jezusin. ⁴⁵Kur e panë turmën, hebrenjtë u zemëruan shumë. Ata e kundërshtuan dhe e shanë Palin. ⁴⁶Pali dhe Barnaba u thanë hapur: «Juve duhej t'ju shpallej më parë lajmi i Perëndisë. Por, meqë nuk e pranoni, e kështu doni t'i hiqni vetvetes jetën e përjetshme, tani po u drejtohem i të pafeve.

⁴⁷Zoti na urdhëroi kështu, sepse tha: *Ju kam caktuar për të bërë dritë për popujt e tjerë, që me anën tuaj të dëgjojnë të gjithë për shpëtimin që po sjell.*»

⁴⁸Kur e dëgjuan këtë, johebrejtë u gëzuan dhe e falënderuan Perëndinë për lajmin e tij të shpëtimit. Të gjithë ata që ishin paracaktuar për jetën e përjetshme, besuan. ⁴⁹Lajmi i Perëndisë u përhap në mbarë krahinën. ⁵⁰Por hebrejtë ndërsyen disa gra fisnike që kishin fenë hebreje, dhe kryetarët e qytetit kundër Palit e Barnabës. Të dy u dëbuan nga qyteti dhe u detyruan të largoheshin nga krahina. ⁵¹Para qytetit e shkundën pluhurin e këmbëve të tyre si dëshmi kundër tyre dhe u nisën për në Ikon. ⁵²Ndërkaq besimtarët në Antioki u mbushën me gëzim dhe me Shpirtin e shenjtë.

Pali dhe Barnaba në Ikon

14 Edhe në Ikon Pali e Barnaba hynë në sinagogë e folën në mënyrë aq bindëse, ¹saqë një shumicë e madhe hebrejsh e johebrejsh u kthyen në fe. ²Por hebrejtë e tjerë që nuk donin të bindeshin, e ndërsyen popullsinë johebreje të qytetit kundër besimtarëve. ³Megjithatë, Pali dhe Barnaba qëndruan për një kohë në qytet. Të mbështetur në ndihmën e Zotit, ata shpallën lajmin për mëshirën e tij shpëtimprurëse, dhe Zoti e vërtetoi fjalën e tyre me anë të mrekullive që u dha mundësi të bënin. ⁴Qyteti ishte i ndarë në dy kampe; disa ishin në anën e hebrejve, kurse të tjerët ishin në anën e apostujve. ⁵Në fund një grumbull hebrejsh e johebrejsh bashkë me kryetarët e qytetit u bënë gati për t'iu vërsulur apostujve e për t'i vrarë me gurë. ⁶Por Pali e Barnaba vunë re se ç'kishte ndër mend turma, prandaj ikën në qytetet e Likaonisë: në Listër, në Derbe e në rrethina. ⁷Atje shpallën lajmin e mirë.

Pali e Barnaba në Listër e në Derbe

⁸Në Listër, Pali e Barnaba panë një njeri të ulur, që ishte i paralizuar i lindur. Këmbët e tij ishin pa forcë; nuk kishte bërë asnjë hap tërë jetën e tij. ⁹Dëgjoji si po fliste Pali. Kur ky e pa se njeriu ishte i bindur se mund të shërohej, ¹⁰tha me zë të lartë: «Ngrihu në këmbë!» Njeriu u ngrit dhe filloi të ecte andej-këtej.

¹¹Kur pa çfarë bëri Pali, turma bërtiti në gjuhën likaone: «Perënditë kanë zbritur midis nesh në trajtën e njerëzve.» ¹²Barnabën e quajtën Zeus e Palin Hermes, sepse Pali luante rolin kryesor. ¹³Prifti i Zeusit, tempulli i të cilit ishte para portës së qytetit, solli para kësaj porte mëzetër e kurorë dhe deshi të bënte një gosti flijimi për nder të apostujve.

¹⁴Kur Pali e Barnaba mësuan se ç'kishin ndër mend të bënin, i grisën të tmerruar petkat e tyre, hynë midis popullit e bërtitën: ¹⁵«O njerëz, ç'po bëni kështu? Po edhe ne jemi njerëz të vdekshëm si ju! Ne dëshirojmë t'ju sjellim lajmin e mirë, që të ktheheni prej këtyre kotësive të Perëndia e gjallë – ai që krijoi qiellin e tokën, detin e gjithçka që është në to. ¹⁶Më parë ai i lejoi paganët të ndiqnin udhën e tyre. ¹⁷Megjithatë, gjithnjë tregohej si mirëbërësi juaj; Ai ju jep shiun e bën të piqen të korrat; ju jep ushqime dhe ju bën të gëzoheni.»

¹⁸Ata mezi e ndalën popullin që të mos u kushtonte flijim. ¹⁹Ndërkohë arritën disa hebrej nga Antiokia e nga Ikoni. Ata e bënë për vete popullin dhe i gjuajtën Palit me gurë. Atëherë e tërhoqën zvarrë jashtë qytetit, sepse e mbanin për të vdekur. ²⁰Por kur e rrethuan besimtarët, erdhi në vete dhe hyri në qytet. Të nesërmen u nis me Barnabën për në Derbe.

Kthimi në Antioki të Sirisë

²¹Pali e Barnaba e shpallën lajmin e mirë në Derbe dhe fituan shumë njerëz për Jezusin, Mesinë. Pastaj u kthyen nëpër Listër e Ikon në Antioki të Pisidisë. ²²Atje u dhanë zemër besimtarëve dhe u bënë thirrje të qëndronin të patundur në fe. «Ne duhet të kalojmë nëpër shumë vështirësi para se të hyjmë në mbretërinë e Perëndisë» – u thanë ata. ²³Pasi u lutën e agjëruan, i emëruan secilës bashkësi kryetarë, dhe i vunë ata nën mbrojtjen e atij që e kishin marrë për Zot.

²⁴Pasi kishin udhëtuar nëpër Pisidi, arritën në Pamfili. ²⁵E shpallën lajmin e tyre në Pergë dhe kaluan në Atali. ²⁶Që andej u kthyen me anije në pikënisjen e tyre, në Antioki. Këtu ata i ishin besuar më parë mëshirës së Perëndisë për detyrën që kishin kryer tani.

²⁷Pas mbërritjes ata mblodhën mbarë bashkësinë dhe raportuan gjithçka që Perëndia kishte bërë nëpërmjet tyre dhe se si ua kishte hapur derën drejt besimit edhe

johebrenjve. ²⁶Pali e Barnaba qëndruan një kohë të gjatë te bashkësia në Antioki.

Kuvendi i Jerusalemit

15 Disa besimtarë nga Judeja shkuan në Antioki dhe shpallën: «Ju nuk mund të shpëtoni në qoftë se nuk rrethpriteni, siç caktohet në Ligjin e Moisiut.» ²Kjo kërkesë i shkaktoi kishës shqetësim të madh, dhe Pali e Barnaba u grindën shumë me ta. Në fund u vendos që Pali, Barnaba e disa të tjerë nga bashkësia e Antiokisë të shkonin në Jerusalem tek apostujt dhe kryetarët e kishës për ta sqaruar çështjen atje. ³Bashkësia e Antiokisë u dha çfarë u nevojitej për udhëtim. Ata kaluan nëpër Fenici e Samari dhe treguan gjithkund se si Jezusin e kishin pranuar për Zot edhe johebrenjtë. Për këtë u gëzuan të gjithë besimtarët. ⁴Kur arritën në Jerusalem, Palin dhe Barnabën i prit mirë bashkësia e mbledhur, apostujt dhe kryetarët e kishës. U raportuan se ç'kishte bërë Perëndia ndër johebrenjtë. ⁵Por disa farisenj të kthyer në krishterim kishin disa ngurrime: «Duhet të rrethpriten, – thanë, – dhe duhet të kërkojmë nga ata që t'i binden Ligjit të Moisiut!»

⁶Apostujt e kryetarët e kishës u mbledhën për ta shqyrtuar çështjen para mbarë kishës. ⁷Pas një diskutimi të gjatë Pjetri u ngrit në këmbë e tha: «Vëllezër të dashur! Siç e dini, Perëndia që prej kohësh më zgjodhi prej mesit tuaj, që popujt e tjerë të dëgjojnë për lajmin e mirë me anën time e ta pranonin Jezusin për Zotin e tyre. ⁸Perëndia, që i njeh zemrat e të gjithë njerëzve, vërtetoi se edhe johebrenjtë janë të denjë për këtë; sepse edhe atyre ua dha Shpirtin e tij njëlloj si neve. ⁹Me anë të besimit (të tyre) Perëndia i ka pastruar ata përbrenda. Kështu e ka larguar ndarjen midis tyre dhe nesh, hebrejve. ¹⁰Përse tani e vini Perëndinë në provë dhe i ngarkoni ata me një barrë që as të parët tanë, as ne nuk ishim në gjendje ta mbanim? ¹¹Përveç kësaj, ne besojmë se jemi të shpëtuar në saje të flijimit të Jezusit, Mesisë, ashtu si ata.»

¹²Nga mbarë bashkësia nuk erdhi asnjë kundërshtim, dhe të gjithë dëgjuan me vëmendje se si Pali e Barnaba raportuan për veprat e mrekullueshme që kishin kryer te johebrenjtë me ndihmën e Perëndisë. ¹³Pasi i kishin mbaruar fjalimet, Jakobi u ngrit në këmbë e tha: «Më dëgjoni, vëllezër të dashur! ¹⁴Simoni na tregoi se si Perëndia ndërhyri për të bashkuar nga johebrenjtë një popull që e nderon. ¹⁵Kjo është në përputhje me fjalët e Profetëve, sepse në librat e tyre thuhet: ¹⁶*Pastaj unë do t'ju drejtohem përsëri, – thotë Zoti, – e do ta rindërtoj dinastinë e shembur të Davidit. Nga gërmadhat e saj do ta ngre atë përsëri,* ¹⁷*që të më kërkojnë edhe njerëzit që mbeten të gjallë, të gjitha kombet, për të cilat deklarova se janë prona ime. Unë, Zoti, do të bëj* ¹⁸*ç'kam vendosur që prej kohëve më të lashta.* ¹⁹Prandaj jam i mendimit se ne nuk duhet t'i ngarkojmë me tërë ligjin hebre njerëzit e kombeve të tjera që kthehen prej paganizmit te Perëndia. ²⁰Le t'u vëmë vetëm këto kushte ♦ : që të mos ushqehen nga kafshët që theren si flijim për idhujt, sepse ato janë të papastra; përveç kësaj, të ruhen nga lidhjet e ndaluara martesore, të mos hanë mish nga kafshët e mbytura e të mos pinë gjak kafshësh. ²¹Këto udhëzime të Moisiut janë të njohura prej kohëve të lashta në çdo qytet, sepse lexohen me zë të lartë çdo të shtunë kudo në sinagoga.»

♦ Këto janë rregullore disiplinë për të mirën e kishës, që feja e hebrejve që jetonin bashkë me paganët e kthyer, të mos tundej.

Vendimi i Kuvendit dhe letra drejtuar besimtarëve johebrenj

²²Atëherë apostujt, kryetarët dhe e gjithë bashkësia vendosën të dërgonin në Antioki disa njerëz të zgjedhur bashkë me Palin e Barnabën. Me këtë detyrë ata caktuan Judën e quajtur Bar-Saba dhe Silën, dy njerëz me rëndësi në bashkësi, ²³dhe u dorëzuan letrën që vijon:

«Apostujt e kryetarët i përshëndetin të gjithë bashkëbesimtarët me prejardhje johebreje në Antioki, në Siri e në Cilici. ²⁴Morëm vesh se disa veta nga bashkësia e Jerusalemit ju ngatërruan me fjalët e tyre dhe ju shqetësuan. Kjo ndodhi pa lejen tonë. ²⁵Prandaj vendosëm njëzëri t'ju dërgojmë delegatë. Ata do të vijnë bashkë me bashkëbesimtarët tanë, Barnabën e Palin, ²⁶të cilët vunë në rrezik jetën e tyre për Jezusin, Mesinë dhe Zotin tonë. ²⁷Kemi zgjedhur Judën e Silën që t'jua vërtetojnë personalisht vendimin tonë. ²⁸Neve na duket e drejtë, po ashtu edhe Shpirtit të shenjtë, që të mos ju ngarkojmë me asnjë barrë tjetër përveç udhëzimeve që vijnë, të cilat duhet t'i zbatoni patjetër: ²⁹Mos hani mish nga kafshët që theren si flijim për idhujt; mos pini gjak, mos

hani mish nga kafshët e mbytura dhe ruhuni nga lidhjet e ndaluara martesore. Në qoftë se i mbani këto udhëzime, bëni mirë. Shëndet e të fala!»
³⁰Të dy delegatët u nisën bashkë me Palin e Barnabën dhe shkuan në Antioki. Atje e dorëzuan letrën para kishës së mbledhur. ³¹Kur e lexuan me zë të lartë, të gjithë u gëzuan për njoftimin ngushëllues. ³²Juda e Sila, të cilët ishin vetë profetë, biseduan për një kohë të gjatë me bashkëbesimtarët, i paralajmëruan dhe i forcuan. ³³Pasi qëndruan atje për disa kohë, të dërguarit u përcollën nga bashkëbesimtarët me përshendetje të përzemërta dhe u nisën për t'u kthyer në Jerusalem.[³⁴Por Sila vendosi të rrinte atje.]
³⁵Pali dhe Barnaba qëndruan për një kohë të gjatë në Antioki dhe, bashkë me shumë të tjerë, i dhanë mësim kishës dhe shpallën lajmin e Perëndisë.

Fillimi i udhëtimit të dytë të Palit

³⁶Pas pak Pali i tha Barnabës: «Ti vizitohet përsëri të gjitha vendet ku kemi shpallur lajmin e Perëndisë për të parë si po shkojnë besimtarët.» ³⁷Barnaba donte të merrte me vete Gjon Markun, ³⁸por Pali nuk pranoi të punonte përsëri bashkë me të, sepse ai i kishte lënë ata në baltë në kohën e udhëtimit të mëparshëm dhe e kishte ndërprerë bashkëpunimin e mëtejshëm. ³⁹Kështu, ata u grindën shumë dhe Pali e Barnaba u ndanë. Barnaba u nis me Markun për në Qipro, ⁴⁰kurse Pali zgjodhi Silën për shoqërues. Besimtarët u uruan udhë të mbarë nën mbrojtjen e Zotit. ⁴¹Pali kaloi nëpër Siri e Cilici dhe i forcoi besimtarët në besimin e tyre në të gjitha bashkësitë.

Pali merr Timoteun për shoqërues

16 Pali kaloi nëpër Derbe dhe arriti në Listër. Atje banonte një besimtar me emrin Timote. Nëna e tij, besimtare, ishte me prejardhje hebreje, kurse i ati johebre. ²Timoteu ishte i dëgjuar ndër besimtarët në Listër e në Ikon. ³Pali donte ta merrte me vete për shoqërues në udhëtim. Për shkak të hebrejve të asaj krahine, e rrethpreu, sepse dihej gjithkund se i ati ishte johebre. ⁴Në qytetet nëpër të cilat kaluan, u dorëzuan bashkësive udhëzimet e dhëna nga apostujt e kryetarët në Jerusalem, dhe u kërkuan atyre që t'i vinin ato në jetë. ⁵Kështu, bashkësitë u forcuan dhe u rritën ditë për ditë.

Pali në Troadë

⁶Pastaj shkuan më tutje nëpër Frigji dhe Galaci; sepse Shpirti i shenjtë nuk i lejoi ta shpallnin lajmin e mirë në provincën e Azisë. ⁷Kur arritën në kufirin e Mizisë, donin të kalonin më tutje në Bitini, por Shpirti i Jezusit ua ndaloi edhe këtë. ⁸Kështu kaluan nëpër Mizi dhe arritën në Troadë. ⁹Atje Pali pati natën këtë vegim: një burrë maqedonas u paraqit para tij dhe i bëri këtë lutje: «Kalo në Maqedoni e na ndihmo!»
¹⁰Pastaj kërkua menjëherë një anije që të na çonte në Maqedoni, sepse ishim të bindur se Perëndia na kishte thirrur t'u shpallnim njerëzve të atjeshëm lajmin e mirë.

Pali në Filipe: kthimi i Lidisë në fe

¹¹U larguam prej Troadës në drejtim të ishullit Samotrake dhe të nesërmen arritëm në Neapol. ¹²Prej andej shkuam në thellësi të vendit gjer në Filipe – qytet në rrethin e parë të Maqedonisë, një koloni me qytetarë romakë. Atje u ndalëm disa ditë ¹³dhe po pritnim të shtunën. Atëherë shkuam para portës pranë lumit. Mendonim se hebrejtë do të mblidheshin atje për lutje. ♦ U ulëm dhe biseduam me gratë që kishin ardhur. ¹⁴Njëra prej tyre quhej Lidia; rridhte nga Tiatira dhe bënte tregti me stofra të purpurta. Ajo ishte anëtare e kishës së hebrejve. Zoti ia hapi mendjen dhe ajo i dëgjoi me vëmendje fjalët e Palit. ¹⁵Kur u pagëzua bashkë me njerëzit e saj, ajo na ftoi në shtëpinë e saj dhe tha: «Në qoftë se jeni të bindur se e mora Jezusin për Zot, atëherë ju duhet të vini mysafirë tek unë.» Ajo nguli këmbë që të shkonim me të.

♦ Hebrejtë nuk kishin sinagogë në atë qytet, prandaj dilnin jashtë qytetit, afër ujit, për të kryer larjet rituale.

Pali dhe Sila në burg

¹⁶Njëherë, kur po shkonim në vendin e lutjes, na takoi një skllave. Ajo kishte shpirt falltar dhe u sillte shumë fitime pronarëve të saj me fallet e veta. ¹⁷Vajza shkante pas Palit e pas ne të tjerëve duke thirrur: «Këta njerëz janë shërbëtorët e Perëndisë më të

lartë. Ata mund t'ju thonë si mund të shpëtoni.» ¹⁸Veproji kështu disa ditë me radhë, derisa Pali u ngacmua aq shumë, saqë u kthye dhe i tha shpirtit: «Po të urdhëroj në emër të Jezusit, Mesisë: Dil prej saj!» Dhe aty për aty shpirti falltar doli prej saj.

¹⁹Kur pronarët e saj vunë re se shpirti, me anë të të cilit fitonin shumë para, kishte dalë nga vajza, kapën Palin e Silën. I tërhoqën zvarrë në treg para gjyqit të qytetit ²⁰dhe i paditën para nëpunësve më të lartë: «Këta hebrenj kanë nxitur trazira në qytetin tonë.

²¹Ata duan të krijojnë zakone që janë kundër rendit tonë e që ne, si nënshtetas romakë, nuk mund t'i pranojmë. ♦» ²²Edhe populli ishte i zemëruar dhe kërkonte dënimin e tyre. Nëpunësit urdhëruan t'i zhvishnin lakuriq e t'i fshikullonin. ²³Pasi i rrahën dhe i copëtuan, i futën në burg. E urdhëruan rojtarin t'i ruante me kujdes të madh.

²⁴Kështu, ai i futi në qelinë më të thellë dhe ua lidhi këmbët me pranga.

²⁵Rreth mesnatës Pali e Sila po luteshin dhe po këndonin himne për nder të Perëndisë. Të burgosurit e tjerë dëgjonin. ²⁶Papritur themelet e burgut i tundi një tërmet i rëndë. U hapën dyert, dhe prangat e të gjithë të burgosurve u këputën (nga muret). ²⁷Rojtari i burgut u zgjua. Kur i pa dyert të hapura, mendoi se të burgosurit kishin ikur. Nxori shpatën dhe deshi të vriste veten.

²⁸Pastaj Pali thirri me sa zë pati: «Mos i bëj gjë të keqe vetes. Të gjithë jemi këtu.»

²⁹Rojtari kërkoi dritë, u vërsul brenda qelisë dhe u hodh duke u dridhur para këmbëve të Palit e Silës. ³⁰Pastaj i nxori jashtë dhe i pyeti: «Zotërinj, ç'duhet të bëj për të shpëtuar?» ³¹«Beso në Jezusin dhe merre atë për Zot, – u përgjigjën ata, – dhe do të shpëtosh, ti dhe familja jote!» ³²Ata i treguan atij dhe të gjithë të tjerëve në shtëpinë e tij për lajmin e Perëndisë.

³³Po në atë orë të natës rojtari mori me vete Palin e Silën, ua lau plagët dhe menjëherë u pagëzua ai dhe mbarë familja e tij. ³⁴Pastaj i çoi të dy lart në apartamentin e tij dhe u bëri për të ngrënë. Ai, si dhe të gjithë pjesëtarët e familjes së tij, u gëzuan që kishin gjetur shpëtim duke besuar në Perëndinë.

³⁵Kur zbardhi dita, anëtarët e këshillit popullor të qytetit dërguan lajmëtarët e gjyqit me urdhër që të dy njerëzit të liroheshin. ³⁶Rojtari i burgut i tha Palit: «Kam marrë urdhër t'ju liroj. Prandaj mund të shkoni lirisht.» ³⁷Por Pali ua ktheu lajmëtarëve: «Na kanë fshikulluar haptazi pa asnjë vendim gjyqi, megjithëse jemi nënshtetas romakë, dhe na kanë futur në burg! E tani duan të na lirojnë fshehurazi? Kurrsesi! Le të vijnë e të na lirojnë vetë!»

³⁸Lajmëtarët e gjyqit u raportuan të parëve të tyre. Kur dëgjuan se Pali dhe Sila ishin nënshtetas romakë, u trembën. ³⁹Prandaj shkuan vetë për t'u kërkuar ndjesë. Pastaj i nxorën nga burgu dhe iu lutën që të largoheshin nga qyteti. ⁴⁰Por më parë Pali e Sila u kthyen në shtëpinë e Lidisë. Atje takuan bashkëbesimtarët dhe u dhanë zemër. Pastaj vazhduan rrugën.

♦ **padia ishte për proselitizëm: në qoftë se hebrenjtë kanë të drejtë të mbajnë fenë e tyre, ata nuk kanë të drejtë t'i kthejnë të tjerët në këtë fe.**

Trazirë në Selanik

17 Pali e Barnaba kaluan nëpër Amfipol e Apoloni, dhe arritën në Selanik, ku kishte një bashkësi e hebrenjve. ²Si zakonisht, Pali hyri në sinagogë dhe u foli të pranishmëve. Për tri të shtunash rresht, ³ai u tregoi, në bazë të Shkrimit të shenjtë, se si Mesia duhej të vuante e të vdiste, dhe pastaj duhej të ringjallej nga të vdekurit. «E ky Mesi, – tha Pali, – është Jezusi. Atë po ju shpall.» ⁴Ndër hebrenjtë u bindën vetëm disa; por ndër johebrenjtë që ishin anëtarë të kishës së hebrenjve, shumica u bashkuan me Palin e Silën dhe, bashkë me ta, edhe shumë gra me influencë.

⁵Pastaj hebrenjtë u inatosën. Ata bënë për vete disa njerëz, nga të cilët mund të pritej gjithçka, e me ndihmën e tyre nxitën trazirë në mbarë qytetin. Shkuan me ta në shtëpinë e Jasonit, ku qëndruan jashtë dhe kërkuan që Pali dhe Sila të dilnin përpara këshillit popullor. ⁶Kur nuk gjetën as njërin dhe as tjetrin, tërhoqën zvarrë Jasonin dhe disa besimtarë të tjerë para kryetarëve të qytetit, e thirrën: «Këta njerëz nxitin trazira në mbarë botën. Tani kanë ardhur edhe në qytetin tonë, ⁷e Jasoni i ka pranuar në shtëpi. Ata i shkëlin ligjet e Cezarit dhe pohojnë se mbreti i vërtetë është një tjetër, domëthënë Jezusi.» ⁸Me këto fjalë populli u zemërua shumë, po ashtu edhe kryetarët e qytetit. ⁹Pasi morën nga Jasoni e të tjerët dorëzaninë, kryetarët i lëshuan.

Qëndrim i shkurtër në Berejë

¹⁰Kur u err, besimtarët i përcollën Palin e Silën gjer te rruga për në Berejë. Sapo mbërritën atje, shkuan menjëherë në sinagogë. ¹¹Hebrenjtë në Berejë ishin më të hapur se ata në Selanik. Ata dëgjuan me vëmendje të madhe e kontrolluan çdo ditë në Shkrimin e shenjtë për të parë nëse ajo që u thoshte Pali, ishte e saktë. ¹²Shumë hebrenj e pranuan Jezusin për Zotin e tyre, si dhe shumë johebrenj me influencë, gra e burra.

¹³Kur hebrenjtë në Selanik mësuan se Pali po e shpallte lajmin e Perëndisë edhe në Berejë, edhe atje e nxitën popullin kundër tij. ¹⁴Prandaj besimtarët e dërguan Palin me nxitim në bregdet, kurse Sila e Timoteu qëndruan në Berejë. ¹⁵Përcjellësit e shoqëruan Palin gjer në Athinë dhe pastaj u kthyen me urdhrin që t'i thoshin Silës e Timoteut të shkonin sa më parë tek ai.

Pali në Athinë

¹⁶Ndërsa Pali po i priste të dy, u trondit thellë ngaqë qyteti ishte plot me idhuj. ¹⁷Ai foli me hebrenjtë në sinagogë për këtë, si dhe me johebrenjtë që ishin anëtarë të kishës së hebrenjve, e foli çdo ditë në treg me ata që takonte. ¹⁸Ndër ta kishte disa filozofë epikurenj e stoikë që diskutonin me të. Disa prej tyre thoshin: «Çfarë dëshiron të thotë ky papagall?» Disa të tjerë thoshin: «Duket se ai po na shpall perëndi të huaja.» Pali fliste për Jezusin dhe për «Anastasis» (ringjalljen). ¹⁹Ata e morën me vete në Areopag dhe donin të dinin më shumë. «Na intereson mësimi juaj i ri», – thanë ata. ²⁰ – «Disa gjëra tingëllojnë të çuditshme në veshët tanë. Dëshirojmë të dimë se për çfarë është fjala!» ²¹Në të vërtetë, athinasit dhe të huajt në Athinë nuk kanë asnjë dëfrim tjetër vec mësimi të të rejave të fundit dhe transmetimit të tyre.

²²Pali doli para të gjithëve dhe tha: "Qytetarë të Athinës! Po vë re se i nderoni shumë perënditë tuaja. ²³Kam kaluar nëpër qytetin tuaj dhe kam parë monumentet tuaja të kultit hyjnor. Gjeta një altar me mbishkrimin: «Perëndisë së panjohur». Këtë perëndi që ju e nderoni pa e njohur, do t'ju shpall unë tani. ²⁴Ai është Perëndia që krijoi botën dhe gjithçka që është në të. Si Zot mbi qiellin e tokën, ai nuk banon në tempujt që njerëzit ndërtuan për nder të tij. ²⁵As ushqimi i tij nuk varet nga njerëzit; sepse ai vetë u jep atyre jetën dhe gjithçka tjetër që u nevojitet për të jetuar. ²⁶Prej një njeriu krijoi të gjithë popujt e njerëzimit, që ata të banojnë në tërë sipërfaqen e tokës; (me mirësinë e tij) u jep atyre stinë e vendbanime, ²⁷sepse do që njerëzit ta kërkojnë e të marrin mundimin ta gjejnë. Ai është afër secilit prej nesh, ²⁸sepse nëpërmjet tij jetojmë, veprojmë dhe ekzistojmë. Ose siç janë shprehur disa prej poetëve tuaj: «Edhe ne jemi krijesat e tij.» ²⁹Pra, në qoftë se është kështu, nuk duhet të biem në gabim e të mendojmë se Hyjnia u ngjan figurave prej ari, argjendi ose prej guri të punuar nga mjeshtria dhe arti i njeriut. ³⁰Gjer tani Perëndia nuk i ka dënuar njerëzit siç e meritonin, sepse ata vepronin nga padija. Por tani urdhëron që të ndryshojnë të gjithë njerëzit kudo qofshin, ³¹sepse caktoi një ditë kur do ta gjykojë me drejtësi botën nëpërmjet një Njeriu, të cilin e ngarkoi me këtë detyrë. Këtë Perëndia e dëshmoi para tërë botës duke e ringjallur atë nga të vdekurit."

³²Kur dëgjuan për «ringjalljen e të vdekurve», disa e përqeshën, kurse disa thanë: «Në lidhje me këtë do të të dëgjojmë një herë tjetër!» ³³Kur Pali po largohej nga mbledhja, ³⁴disa u bashkuan me të dhe u bënë besimtarë. Ndër ta ishte Dionizi, anëtar i Areopagut, dhe një grua me emrin Damara.

Pali në Korint

18 Pastaj u nisën nga Athina dhe shkuan në Korint. ²Atje takuan një hebre nga Ponti. Ai quhej Akuil e kishte ardhur nga Italia bashkë me gruan e tij, sepse (Cezar) Klaudi kishte dhënë urdhër që të gjithë hebrenjtë të dëboheshin nga Roma. Pali i vizitoi të dy. ³Në të vërtetë, edhe ai, ashtu si Akuili, ishte mjeshër tendash, prandaj qëndroi tek ata dhe punoi atje. ⁴Çdo të shtunë foli në sinagogë e kërkoj të bindte si hebrenjtë, ashtu edhe johebrenjtë.

⁵Kur Sila e Timoteu u kthyen nga Maqedonia, Pali arriti t'i kushtojë plotësisht detyrës së tij. Ai u thoshte hebrenjve se Jezusi është Mesia. ⁶Kur hebrenjtë e kundërshtonin dhe e shanin, Pali protestonte duke shkundur pluhurin nga petkat duke thënë: «Për këtë fajin e keni vetë në qoftë se humbitni. Unë nuk kam asnjë faj. Tani e tutje do t'u

drejtohem johebrejve.»

⁷Ai doli nga sinagoga dhe që atëherë foli në shtëpinë e Ticje Justit, një johebre, shtëpia e të cilit ndodhej pranë sinagogës. ⁸Krispi, kryetari i sinagogës, e pranoi Jezusin për Zot, bashkë me tërë familjen e tij. Kur e dëgjjuan Palin, shumë korintas e pranuan fenë dhe gjithashtu u pagëzuan.

⁹Në një vegim të natës Zoti i tha Pali: «Mos ki frikë, por shpalle pa frikë lajmin e mirë!

¹⁰Unë do të të ndihmoj, dhe askush nuk do të të bëjë dëm, sepse unë kam shumë njerëz (për të kthyer) në këtë qytet.» ¹¹Kështu, Pali qëndroi atje një vit e gjashtë muaj duke u shpallur njerëzve lajmin e Perëndisë.

¹²Kur Galioni u emërua guvernator i ri i provincës romake të Akajës, hebrenjtë formuan një bandë dhe e hodhën Palin në gjyq. ¹³«Ky njeri, – thanë ata, – e nxit popullin ta nderojë Perëndinë në një mënyrë që është kundër ligjit tonë (romak).» ¹⁴Pali donte të fillonte të mbrohej kur Galioni tha: «Po të ishte çështja e ndonjë krimi të rëndë ose e ndonjë veprë të keqe, sipas detyrës do t'ju kisha dëgjuar me vëmendje, o hebrej. ¹⁵Por meqë është fjala për grindje, për mësimet fetare, për autoritet në këtë fushë dhe për Ligjin tuaj, ju duhet ta zgjidhni vetë mes jush këtë çështje. Çështje të tilla nuk pranoj t'i gjykoj.» ¹⁶Pastaj urdhëroi që t'i dëbonin nga ndërtesa e gjykatës. ¹⁷Pastaj të gjithë (johebrejntë) e kapën kryetarin e sinagogës, Sostenin, dhe e rrahën para Galionit. Por ai mbylli sy e veshë para kësaj.

Kthimi në Antioki dhe fillimi i udhëtimit të tretë misionar

¹⁸Pali qëndroi një kohë të gjatë me bashkësinë në Korint, e pastaj u nis për në Siri, ku donte të merrte me vete Priscilën e Akuilën. Para se të hipte në anije në Kenhrejë, ai i qethi flokët për shkak të një betimi. ♦ ¹⁹⁻²⁰Kur mbërritën në Efes, shkoi në sinagogë për të diskutuar me hebrenjtë. Iu lutën të qëndronte me ta për njëfarë kohe, por ai nuk pranoi. ²¹«Në dashtë Zoti, – tha ai, – do të vij te ju një herë tjetër», dhe kështu u nda nga ata. Priscilën e Akuilën i la, gjithashtu, në Efes. ²²Pali lundroi me anije në Cezare dhe e vazhdoi rrugën më këmbë për në Jerusalem. Ai i bëri vizitë kishës, e pastaj udhëtoi më tutje për në Antioki. ²³Edhe atje nuk qëndroi shumë kohë. Kaloi nëpër Galaci e Frigji dhe u dha zemër besimtarëve gjithkund.

♦ **Kush bënte betim, bëhej «nazir» dhe nuk qethej gjatë tërë kohës së betimit (shih Nr 6,1).**

Apoloni në Efes e në Korint

²⁴Ndërkohë në Efes mbërriti një hebre me emrin Apolon, i cili vinte nga Aleksandria. Ishte orator i talentuar dhe e njilhte mirë Shkrimin e shenjtë. ²⁵Ai ishte i ditur në mësimet e krishtera dhe fliste me zjarr për Jezusin. Ai kishte dijeni të sakta për Jezusin, edhe pse dinte vetëm pagëzimin, ashtu siç e kishte predikuar Gjon Pagëzori. ²⁶Ai predikonte pa frikë për Jezusin në sinagogat e hebrenjve. Priscila e Akuila e dëgjuan, e ftuan dhe ia shpjeguan me më shumë përpikëri mësimet e krishtera. ²⁷Kur Apoloni donte të nisej për në Akajë, besimtarët në Efes i dorëzuan letërën rekomanduese. Në këtë letër ata iu luteshin bashkëbesimtarëve në Greqi që ta pritnin mirë. Në të vërtetë, ai, me aftësinë e tij të veçantë, i ndihmoi shumë besimtarët. ²⁸Ai i hodhi poshtë kundërshtimet e hebrenjve në diskutime të hapura dhe u dëshmoi atyre me anë të Shkrimit të shenjtë se Jezusi është Mesia.

Shpirti i shenjtë u jepet edhe dishepujve të Gjonit

19 Kur Apoloni ndodhej në Korint, Pali udhëtoi nëpër rrafshnaltën e Azisë së Vogël dhe arriti në Efes. Atje takoi disa nxënës ²dhe i pyeti: «A e morët Shpirtin e shenjtë kur e pranuat fenë?» Ata iu përgjigjën: «Ne as që kemi dëgjuar se ka Shpirt të shenjtë.» Pali i pyeti: ³«Çfarë pagëzimi keni marrë atëherë?» Ata iu përgjigjën: «Pagëzimin që vjen nga Gjon Pagëzori.» ⁴Atëherë Pali u shpjegoi: «Gjoni i pagëzoi të gjithë ata që donin të fillonin një jetë të re. Por edhe tha se ata duhet të besojnë në atë që vjen pas tij, domethënë në Jezusin.» ⁵Kur e dëgjjuan këtë, ata u pagëzuan në emër të Jezusit, Mesisë. ⁶Kur Pali vuri duart mbi ta, në ta zbriti Shpirti i shenjtë dhe ata filluan të flitnin gjuhë të panjohura dhe të profetizonin. ⁷Ishin gjithsej rreth dymbëdhjetë burra.

⁸Për tre muaj Pali shkoi rregullisht në sinagogë. Atje predikoi pa frikë se Perëndia nëpërmjet Jezusit po vendoste tashmë mbretërinë e tij, diskutoi me ta për

kundërshtimet e tyre dhe u përpoq t'i bindte. ⁹Por disa nuk donin t'ia dinin për lajmin, dhe rrjedhimisht nuk donin të bindeshin. Kur në fund, para të gjithëve, ata filluan ta përqeshnin mësimin e ri, Pali u ktheu shpinën dhe i largoi nxënësit e tij nga sinagoga. Që atëherë ai foli çdo ditë [prej orës 11-16] në sallën e një johebre me emrin Tiran, ¹⁰për plot dy vjet rresht. Kështu, shumica e banorëve të provincës së Azisë, hebrenj e johebrej, e dëgjuan lajmin e Perëndisë.

Shëruesit e rremë dhe djegia e librave të magjisë

¹¹Perëndia kreu mrekulli të jashtëzakonshme nëpërmjet Palit. ¹²Njerëzit morën kësulën dhe shamitë ende qull me djersë të Palit dhe i vunë mbi të sëmuret. Atëherë këta të sëmure u çliruan nga sëmundjet dhe shpirtrat e këqij.

¹³Disa yshtës shëtitës hebrenj përdornin në magjitë e tyre edhe emrin e Jezusit, Zotit. Ata u thoshin shpirtrave të këqij: «Po ju urdhëroj në emër të Jezusit, për të cilin flet Pali, (të dilni).» ¹⁴Këtë e bënë edhe të shtatë djemtë e kryepriutit (hebreje) Skeva. ¹⁵Por shpirti i keq në njeriun e pushtuar nga djalli u përgjigj: «Jezusin e njoh, ashtu edhe Palin. Po ju, kush jeni?» ¹⁶Njeriu i pushtuar iu vërsul atyre dhe i rrëzoi përdhe. Ata, të gjakosur dhe gjysmë të zhveshur, u detyruan të iknin nga shtëpia.

¹⁷Kur dëgjuan për këtë ngjarje, banorët e Efesit, hebrenjtë dhe johebrejntë, u trembën dhe e nderuan emrin e Jezusit, Zotit. ¹⁸Shumë besimtarë pranuan se më parë kishin bërë magji. ¹⁹Shumë prej tyre sollën librat e tyre të magjisë dhe i dogjën publikisht. Vlera e librave të djegur ishte pesëdhjetë mijë monedha argjendi. ²⁰Kështu, lajmi e tregoi fuqinë e tij dhe u përhap gjithnjë e më shumë.

Trazirat në Efes

²¹Tani Pali vendosi të udhëtonte për në Jerusalem duke kaluar nëpër Maqedoni dhe Greqi. «Pastaj, – tha, – duhet të vizitohet edhe Romën.» ²²Ai dërgoi përpara dy nga bashkëpunëtorët e tij, Timoteun dhe Erastin. Ai vetë ndenji edhe për pak kohë në provincën e Azisë.

²³Në atë kohë në Efes ndodhën trazira të mëdha për shkak të predikimit të mësimin të ri. ²⁴Pikërisht atje ishte një argjendar me emrin Dhimitër, i cili punonte tempuj të vegjël prej argjendi të perëndeshës Artemidë, dhe i shiste ato. Kjo i sillte atij, si dhe mjeshtërve që i punësonte, fitim të madh. ²⁵Ky mblodhi të gjithë të tjerët që merreshin me këtë veprimtari dhe u tha: "Burra, ju e dini se mbarë mirëqënia jonë varet nga kjo mjeshtëri. ²⁶Dhe, siç po shihni, ky Pal ua mbush mendjen njerëzve duke thënë:

«Perënditë e punuara me duart e njerëzve nuk janë perëndi të vërteta.» Me fjalimet e tij ai ka pasur sukses jo vetëm këtu, por pothuajse edhe në të gjithë provincën e Azisë.

²⁷Prandaj ka rrezik që mjeshtëria jonë ta humbasë vlerën. Merreni me mend, kjo do të thoshte se tempulli i Artemidës, i perëndeshës së madhe, do të humbiste rëndësinë e tij! Merreni me mend, dhe si pasojë do të harrohej vetë perëndesha që nderohet jo vetëm në mbarë provincën tonë, por edhe në mbarë perandorinë romake!"

²⁸Kur e dëgjuan këtë, ata u tërbuan dhe thirrën njëzëri: «E madhe është Artemida e Efesit!» ²⁹Trazira u përhap në mbarë qytetin. Gajin dhe Aristarkun, të cilët u bashkuan me Palin në Maqedoni, i kapi turma dhe i tërhoqi zvarrë në amfiteatër. ³⁰Pali donte të paraqitej vetë para popullit, por bashkëbesimtarët nuk e lejuan të dilte nga shtëpia.

³¹Edhe disa funksionarë të lartë të provincës, të cilët e shihnin Palin me sy të mirë, e paralajmëruan atë me anë të lajmëtarëve që të mos paraqitej në amfiteatër.

³²Ndër të mbledhurit mbretëronte rrëmujë e madhe. Disa bërtitnin e thoshin diçka, disa diçka tjetër dhe shumica madje nuk dinte se për çfarë ishte fjala. ³³Hebrenjtë e nxitën Aleksandrin që të dilte para popullit. Disa nga turma thoshin se ai ishte fajtor për gjithçka. Atëherë ai dha shenjë me dorë (që të heshtnin) dhe deshi të mbante një fjalim në mbrojtje të hebrenjve. ³⁴Por kur e morën vesh se ishte hebre, e mbytën zërin e tij me britmat e tyre dhe nuk pushuan për dy orë duke bërtitur së bashku: «E madhe është Artemida e Efesit!»

³⁵Në fund sekretari i këshillit popullor arriti ta qetësonte popullin dhe tha:

«Burra të Efesit! Në tërë botën dihet se tempulli i famshëm i perëndeshës Artemidë i takon qytetit tonë, dhe këtu nderohet figura e saj që ra nga qielli. ³⁶Kjo nuk mund të kundërshtohet. Prandaj qetësohuni dhe mos u rrëmbeni. ³⁷Ju i tërhoqet zvarrë këta njerëz deri këtu, megjithëse ata as e grabitën tempullin e as e shanë perëndeshën tonë.

³⁸Në qoftë se Dhimitrit e mjeshtërve të tij u është bërë dëm, për këtë ka gjykata dhe autoritete. Atje mund të ngrini padi. ³⁹Në qoftë se keni kërkesa të tjera, kjo duhet shpallur para mbledhjes së rregullt popullore. ⁴⁰Ajo që ndodhi sot mund të quhet kryengritje. Për këtë trazirë nuk ka asnjë justifikim; këtë nuk mund ta përligjim me asgjë.» ⁴¹Me këto fjalë e shpërndau turmën.

Udhëtimi nëpër Maqedoni dhe Greqi

20 Kur trazira pushoi, Pali mblodhi besimtarët. Ai u dha zemër përsëri, u nda nga ata dhe u nis për në Maqedoni. ²Atje i vizitoi gjithkund bashkësitë dhe i forcoi me anë të fjalës së tij. Në fund arriti në Greqi ³dhe qëndroi atje tre muaj. Pastaj deshi të udhëtonte me anije për në Siri. Por, pasi hebrenjtë kurdisën një atentat kundër tij, vendosi të udhëtonte nëpër tokë.

⁴Në këtë udhëtim e shoqëruan shtatë përfaqësuesit e bashkësive: Sopatri, biri i Pirrit nga Bereja, Aristarku dhe Sekundi nga Selaniku, Gaji nga Derbe, Timoteu, si dhe Tihiku e Trofimi nga provinca e Azisë. ⁵Këta dy të fundit shkuan para nesh dhe na pritën në Troadë. ⁶Pas festës së Pashkës, ne të tjerët hipëm në anije në Filipe dhe arritëm në Troadë pas një udhëtimi pesëditësh. Atje qëndruam një javë.

Vizita e fundit në Troadë

⁷Të dielën u mblodhëm për të festuar darkën e Zotit. Pali po u fliste të mbledhurve, e meqë ishte për herë të fundit bashkë me ta – sepse donte të nisej të nesërmen – e zgjati fjalimin e tij gjër në mesnatë. ⁸Në sallën tonë të mbledhjes në katin e sipërm po digjeshin shumë kandila. ⁹Në parvazin e dritares ishte ulur një i ri me emrin Eutih. Ngaqë Pali foli shumë gjatë, atë e zuri gjumi dhe ra nga kati i tretë poshtë. Kur e ngritën, kishte vdekur.

¹⁰Pali zbriti poshtë, ra mbi të, e shtrëngoi dhe tha: «Mos u shqetësoni. Është (përsëri) gjallë!» ¹¹Pastaj u ngrit lart, ndau bukën dhe hëngri (darkën e Zotit) bashkë me ta. U foli për një kohë të gjatë dhe u nda prej tyre në të gdhirë. ¹²Të riun e çuan shëndoshë e mirë në shtëpi, e të gjithë u gëzuan shumë.

Nga Troada në Milet

¹³Ne të gjithë, përveç Palit, hipëm në anije dhe lundruam drejt Asës. Pali deshi të shkonte më këmbë dhe vetëm atje të hipte në anije. ¹⁴Kur e takuam në Asë, u nisëm së bashku për në Mitilenë. ¹⁵Që andej të nesërmen lundruam më tutje dhe arritëm afër Hijosit. Të pasnesërmen lundruam deri në Sam e pas një dite mbërritëm në Milet. ¹⁶Pali kishte vendosur të kalonte pranë Efesit, që të mos humbiste shumë kohë. Ai donte të udhëtonte sa më shpejt, që të mbërrinte në Jerusalem për festën e Rrëshajëve.

Ndarja nga bashkësia e Efesit

¹⁷Nga Milet Pali u dërgoi lajm kryetarëve të kishës së Efesit që të vinin tek ai. ¹⁸Kur arritën, ai tha: «Ju e dini se si jam sjellë me ju tërë kohën, qysh nga dita kur erdha në provincën e Azisë. ¹⁹Kam punuar për Zotin me vetëmohim, shpesh me lot e me vështirësi të mëdha kur më përndiqnin hebrenjtë. ²⁰Asgjë që ishte për dobinë tuaj, nuk e fsheha nga ju kur predikova para kishës ose në shtëpitë tuaja. ²¹Hebrenj e johebrenj i porosita të ktheheshin te Perëndia duke lënë mëkatet e tyre dhe ta pranonin Jezusin, Mesinë, për Zotin e tyre. ²²Tani po i bindem urdhrin të Shpirtit të shenjtë dhe po shkoj në Jerusalem, por nuk e kam të qartë se ç'do të më ndodhë atje. ²³Por këtë e di: në çdo qytet nëpër të cilin kaloj, Shpirti i shenjtë më shpall se në Jerusalem po më pret përndjekja e burgimi. ²⁴Por nuk mërzhitem aspak për jetën time! Kryesorja është kjo: ta plotësoj deri në fund detyrën, me të cilën më ka ngarkuar Zoti: predikimin e lajmit të mirë që thotë se Perëndia ka tani mëshirë për njerëzimin.

²⁵Unë e di se jam me ju për herën e fundit. Ju, e të gjithë ata të cilëve u kam shpallur lajmin për sundimin e Perëndisë që tani po fillon, nuk do të më shihni më. ²⁶Prandaj deklaroj solemnisht para jush se askush nuk mund të më qortojë, në qoftë se njëri nga ju humbet. ²⁷Unë nuk e lashë pas dore shpalljen e mbarë planit të Perëndisë (për shpëtimin tonë). ²⁸Kini kujdes për veten e për mbarë grigjën, drejtimin e përkujdesjen e së cilës jua besoi Shpirti i shenjtë. Jini barinj të vërtetë të kishës, të cilën Perëndia e fitoi nëpërmjet derdhjes së gjakut të (Birit të) vet. ²⁹Në të vërtetë, e di se kur të ndahem nga ju, mes jush do të hyjnë ujë grabitqarë, që do të tërbohen, ³⁰dhe midis jush do të

paraqiten njerëz që, me anë të fjalimeve mashtruese, do të bëjnë për vete dishepuj ndër besimtarët. ³¹Prandaj kini kujdes dhe mos harroni se për tre vjet, ditë e natë, shpesh me lot, jam munduar ta mësoj secilin prej jush.

³²Tani po ju vë nën mbrojtjen e Perëndisë dhe të lajmit të mëshirës shpëtuese të tij. Me anë të asaj Ai do t'ju bëjë të rriteni dhe do t'ju japë në fund për trashëgim jetën e përjetshme juve, si dhe të gjithë atyre që i takojnë Atij. ³³⁻³⁴Ju e dini se kurrë nuk ju luta për para e as për veshje. Me këto duar kam fituar gjithçka që mua dhe shoqëruesve të mi na nevojitej për jetë. ³⁵Gjithnjë ju kam dhënë shembull se si duhet punuar shumë, që t'i ndihmojmë nevojtarët (e kishës). Kujtoni fjalët e Zotit Jezus, i cili tha: *Më i gëzuar është ai që jep, sesa ai që merr.* ♦

³⁶Kur e mbaroi fjalimin, Pali ra në gjunjë bashkë me ta dhe iu lut Perëndisë. ³⁷Kur e përqaftuan dhe e puthën Palin që po ndahej, ata shpërthyen në lot. ³⁸Fjalët që u bënë më shumë përshtypje, ishin këto: «Nuk do të më shihni më kurrë.» Pastaj e shoqëruan deri në anije.

♦ Citat nga një përmbledhje thëniesh të Jezusit që nuk gjenden tek ungjijtë.

Pali nisat për në Jerusalem

21 U ndamë nga ata dhe u nisëm. Me anë të erës së mirë, arritëm në Kos, të nesërmen në Rod dhe pastaj në Patarë. ²Atje gjetëm një anije që udhëtonte për në Fenici, dhe hipëm në të. ³Kur u duk Qiproja, u drejtua në jug duke kaluar pranë ishullit në drejtim të Sirisë. Në Tir anija duhej të shkarkonte ngarkesën dhe ne dolëm në breg.

⁴Vizituam besimtarët në vend dhe qëndruam një javë tek ata. Nën frymëzimin e Shpirtit të shenjtë, ata e paralajmëruan Palin për udhëtimin në Jerusalem. ⁵Kur mbaroi qëndrimi ynë i caktuar, ata na përcollën bashkë me gratë e fëmijët deri në skaj të qytetit. Në breg ramë në gjunjë bashkë me ta dhe iu lutëm Perëndisë. ⁶Pastaj u ndamë dhe hipëm në anije, ndërsa ata u kthyen në shtëpi.

⁷Në Ptolemaidë arritëm pikësynimin e udhëtimit tonë. Vizituam bashkëbesimtarët dhe qëndruam tek ata një ditë. ⁸Të nesërmen shkuaam në këmbë më tutje dhe mbërritëm në Cezare.

Atje hymë në shtëpinë e Filip ungjilltarit. Ai ishte njëri nga shtatë ndihmësit ⁹dhe kishte katër vajza që kishin mbetur të pamartuara dhe kishin dhuntinë e profecisë.

¹⁰Pas disa ditësh arriti nga Judeja një profet me emrin Hagav. ¹¹Ai mori brezin e Palit, lidhi këmbët e duart me të dhe tha: «Shpirti i shenjtë thotë kështu: kështu do ta lidhin hebrenjtë në Jerusalem njeriun që ka këtë brez, dhe do t'ua dorëzojnë atë romakëve.»

¹²Kur e dëgjuaam këtë, të gjithë, si ne, ashtu edhe vendësit, iu lutëm Palit të mos shkonte në Jerusalem. ¹³Por ai tha: «Pse po qani e më hidhëroni? Unë jam gati jo vetëm që të më lidhin, por edhe që të vdes në Jerusalem për shkak të Jezusit, Zotit tim.»

¹⁴Pasi nuk arritëm ta bindnim, hoqëm dorë dhe thamë: «U bëftë vullneti i Zotit!» ¹⁵Pastaj u nisëm për në Jerusalem. ¹⁶Disa bashkëbesimtarë nga Cezareja na përcollën deri në shtëpinë e Mnasonit nga Qiproja, tek i cili duhej të qëndronim. Ishte njëri ndër të parët që e kishte pranuar Jezusin për Zot.

Pali te Jakobi në Jerusalem

¹⁷Kur arritëm në Jerusalem, bashkëbesimtarët na pritën me gëzim. ¹⁸Të nesërmen Pali shkoi bashkë me ne te Jakobi. Atje ishin mbledhur të gjithë kryetarët e kishës. ¹⁹Pali i përshëndeti dhe u dha një raport të hollësishtëm për atë që Perëndia kishte bërë tek johebrenjtë me anë të shërbimit të tij si apostull. ²⁰Kur e dëgjuaam këtë, e lavdëruan Perëndinë dhe pastaj i thanë Palit: «Ti, vëlla i dashur, e di se si qëndrojnë punët te ne. Ka mijëra hebrenj që e kanë pranuar Jezusin për Zot, e megjithëse janë të krishterë, ende i përmbahen rreptësisht Ligjit të Moisiut. ²¹Ata kanë dëgjuar për ty se ti i mëson hebrenjtë që banojnë jashtë shtetit, të largohen nga mësimi i Moisiut dhe se si ata nuk duhet t'i rrethpresin më fëmijët e tyre e as t'u përmbahen më traditave të të parëve.

²²Pra, çfarë të bëjmë? Me siguri, ata do të dëgjojnë se ke ardhur. ²³Prandaj ti duhet të ndjekësh këshillën tonë. Këtu, midis nesh, kemi katër njerëz që janë betuar të mos pinë verë e të mos i qethin flokët për një kohë të caktuar. ²⁴Porsa të mbarojë afati i betimit të tyre, bashkohu me ta dhe merr pjesë në përkushtimin mbarues. Mund të marrësh edhe shpenzimet e flijimit. ²⁵Përsa u përket johebrenjve që u bënë besimtarë,

tashmë kemi marrë vendimin tonë. U kemi shkruar që të mos hanë mish prej flijimit kushtuar idhujve e të mos prekin mish (me gjak) nga kafshët e mbytura, dhe që të ruhen nga lidhjet e ndaluara martesore.»

²⁶Pali e ndoqi këshillën dhe mori me vete të katër njerëzit. Të nesërmen u përgatit bashkë me ta për të shkruar në Tempull. Pastaj shkoi te priftërinjtë për t'i njoftuar se afati i betimit kishte mbaruar. Pas shtatë ditësh do të bëhej flijimi përfundimtar.

Arrestimi i Palit në Tempull

²⁷Kur mbaruan pothuajse të shtatë ditët, disa hebrenj nga provinca e Azisë e panë Palin në Tempull. Ata e ndërsyen popullin kundër Palit, e kapën ²⁸dhe thirrën: «Ndihmë, o burra izraelitë! Ja njeriu që flet gjithkund kundër popullit izraelit, kundër Ligjit të Moisiut dhe kundër këtij Tempulli! Tani ka sjellë në Tempull me vete edhe johebrenjtë, dhe e ka përdhosur këtë vend të shenjtë!» ²⁹Ata u shprehën kështu, sepse kishin parë në qytet Palin bashkë me Trofimin nga Efesi dhe mendonin se Pali do ta kishte marrë me vete në Tempull. ³⁰Në qytet ishte trazirë e madhe; njerëzit u grumbulluan, e kapën Palin dhe e tërhoqën me forcë jashtë oborreve të rezervuara për izraelitët dhe menjëherë i mbyllën dyert pas tij.

³¹Turma iu vërsul Palit dhe donte ta vriste. Atëherë lajmi shkoi te komandanti i garnizonit romak: «Në mbarë qytetin ka trazira!» ³²Ky menjëherë thirri oficerë e ushtarë dhe shkoi me nxitim te grumbulli. Kur e panë komandantin bashkë me ushtarët, këta pushuan së rrahuri Palin. ³³Komandanti e kapi Palin dhe urdhëroi ta lidhnin me dy palë pranga. Pastaj pyeti të pranishmit: «Kush është ky e çfarë ka bërë?» ³⁴Por njerëzit bërtitën furishëm; disa thanë një gjë e disa një gjë tjetër, sa nuk mund të merrej vesh se për se bëhej fjalë. Prandaj ai dha urdhër ta çonin Palin në kështjellë. ³⁵Kur Pali arriti te shkallët, u desh që ushtarët ta bartnin në krahë për shkak të shtyrjes së popullit. ³⁶Turma i shkante pas dhe bërtiste: «Rriheni për vdekje!»

Pali mbrohet para popullit

³⁷Para se ta shpinin në garnizon, Pali iu drejtua komandantit: «A mund të them diçka?» «A di greqisht?» – e pyeti komandanti. ³⁸ – «Atëherë nuk je ti ai egjiptiani që para disa kohësh kurdisi një komplot dhe mori me vete në shkretëtirë katër mijë kryengritës?»

³⁹Pali iu përgjigj: «Unë jam hebre nga Cilicia, qytetar i qytetit të përmendur Tars. Ju lutem të më lejoni t'i them këtij populli dy fjalë.» ⁴⁰Komandanti pranoi.

22 Pali qëndroi në shkallët e jashtme (të kështjellës Antonia) dhe dha shenjë me dorë që të heshtnin. Kur zhurma pushoi, filloi të fliste aramaisht: «Ju burra, vëllezër e etër, më dëgjoni çfarë do t'ju them tani në mbrojtjen time.» ²Kur dëgjuan se po fliste aramaisht, heshtja u bë shumë më e thellë dhe Pali mund të vazhdonte:

³«Unë jam hebre nga Tarsi i Cilicisë, por jam rritur këtu në Jerusalem. Mësuesi im ishte Gamalieli. Ai ma nguliti në kokë me saktësi Ligjin e të parëve tanë, dhe unë ndërhyra për Perëndinë e Izraelit me shumë zjarr, ashtu si ju sot. ⁴Luftova kundër fesë së të krishterëve deri në vdekje. Kapa burra e gra dhe i futa në burg. ⁵Këtë mund ta vërtetojnë kryepriifti dhe mbarë Këshilli i hebrenjve. Bëra të më jepnin letra rekomanduese për bashkësitë e hebrenjve në Damask, sepse doja që edhe atje t'i kapja dishepujt e Jezusit dhe t'i ktheja në Jerusalem me pranga për t'i dënuar.

Pali tregon për kthimin e tij në fe

(Vap 9:1-19; 26:12-18)

⁶Udhës për në Damask, pak para qytetit, më shndriti papritur rreth mesditës një dritë e madhe nga qielli. ⁷Rashë përtokë dhe dëgjova një zë që më tha: «Saul, Saul, pse po më përndjek?» ⁸«Kush je ti, o Zot?» – pyeta. «Unë jam Jezusi nga Nazareti, të cilin ti e përndjek», – tha zëri. ⁹Shoqëruesit e mi vërtet e panë dritën, por zërin që më foli mua, nuk e dëgjuan. ¹⁰Pyeta: «O Zot, ç'duhet të bëj?» Zoti tha: «Ngrihu në këmbë dhe shko në Damask! Atje do të marrësh vesh se çfarë është caktuar të bësh.»

¹¹Pasi u verbova nga shkëlqimi i asaj drite, shoqëruesit e mi më morën për dore dhe më shpunë në Damask.

¹²Atje banonte një njeri i përsipirtshëm me emrin Hanani, zbatues besnik i Ligjit dhe shumë i nderuar nga hebrenjtë në qytet. ¹³Ai m'u afrua dhe më tha: «Vëlla Saul, rifitoje dritën e syve!» Menjëherë m'u hapën sytë dhe e pashë atë duke qëndruar para meje.

¹⁴Ai tha: «Perëndia e të parëve tanë të zgjodhi të mësosh planin e tij për botën. Lejohesh

të shohësh Mesinë dhe të dëgjosh zërin e tij, ¹⁵sepse ti duhet të ndërhysh për të para të gjithë njerëzve dhe t'u dëshmosh atyre çfarë pe e dëgjove. ¹⁶E tani mos u vono! Ngrihu në këmbë, pagëzohu dhe pranoje Jezusin hapur, që të të shlyhen mëkatet.»

¹⁷Kur isha përsëri në Jerusalem dhe po i lutesha Perëndisë në Tempull, pata një vegim.

¹⁸Pashë Zotin dhe dëgjova se si tha: «Largohu nga Jerusalem sa më shpejt, sepse njerëzit këtu nuk do të të besojnë kur të japësh dëshmi për mua.» ¹⁹«O Zot, – thashë, – ata duhet të besojnë; sepse e dinë vetë se si i kapa më parë dishepujt e tu në sinagoga dhe urdhërova të fshikulloheshin. ²⁰Kur e vranë me gurë dëshmitarin tënd, Shtjefnin, isha vetë atje dhe isha i mendimit me ta për ta vrarë. Vrasësve unë u ruajta rrobat.»

²¹Por Zoti më tha: «Shko, unë po të dërgoj në popuj të huaj.»»

Palit ia presin fjalën

²²Deri këtu turma e kishte dëgjuar Palin në heshtje, por tani të gjithë filluan të bërtitnin: «Zhduke! Vrite! Nuk meriton të jetojë më!» ²³Ata u tërbuan, grisën petkat dhe hodhën pluhur në ajër. ²⁴Komandanti urdhëroi që Palin ta shpinin në kështjellë. Ai dha urdhër që ta detyronin me fshikuj të fliste, që ta merrte vesh përse hebrenjtë bërtitnin ashtu kundër tij. ²⁵Kur ushtarët po e lidhnin me rripa për ta fshikulluar, Pali i tha oficerit mbikëqyrës: «A thua keni leje ta rrihni me fshikuj nënshtetasin romak, madje edhe pa procedurë të rregullt gjyqësore?» ²⁶Oficeri shkoi te komandanti e i tha: «Çfarë mendon të bësh? Ky njeri është nënshtetas romak!»

²⁷Komandanti shkoi vetë te Pali dhe e pyeti: «A je me të vërtetë nënshtetas romak?» Kur Pali e vërtetoi këtë fjalë, ²⁸komandanti i tha: «E kam blerë shtrenjtë këtë nënshtetësi!» «Unë kam lindur në të», – iu përgjigj Pali. ²⁹Njerëzit që do ta merrnin në pyetje, u larguan prej tij me nxitim. Edhe komandantit i hyri frika, sepse kishte lidhur në pranga një nënshtetas romak.

Pali para Këshillit të Lartë të hebrenjve

(Dal 22-28)

³⁰Të nesërmen komandanti bëri edhe një përpjekje për të mësuar përse hebrenjtë e paditnin Palin aq furishëm. E liroi nga qelia, mblodhi kryepriftërinjtë dhe mbarë

³¹Këshillin e hebrenjve dhe e paraqiti para të mbledhurve.

23 Pali i shikoi në sy i qetë e tha: «Vëllezër, tërë jetën time i kam shërbyer Perëndisë dhe nuk kam turp për asgjë.»

²Me këtë kryepriifti Hanani i urdhëroi shërbëtorët që rrinin pranë Palit, t'ia mbyllnin gojën duke e goditur. ³Por Pali i tha: «Perëndia do të të bjerë ty, hipokrit! Ti je këtu që ta nxjerrësh vendimin për mua sipas Ligjit, e ti vetë urdhëron të më rrahin kundër Ligjit?!» ⁴Shërbëtorët thanë: «Si guxon të flasësh ashtu për kryepriiftin e Perëndisë?»

⁵«Nuk më mbushet mendja, vëllezër, – u përgjigj Pali, – se ky është kryepriifti! Sepse, vërtet, shkruan: *Kryetarin e popullit tënd mos e nëm!*»

⁶Meqë Pali e dinte se të pranishmit ishin pjesërisht saducenj e pjesërisht farisenj, në mbledhje thirri: «Vëllezër, unë jam farise dhe rrjedh nga një familje farisenjsh. Qëndroj këtu para gjyqit vetëm sepse besoj në ringjalljen e të vdekurve!»

⁷Me këtë Pali e përçau Këshillin në dy kampe, sepse saducenjët dhe farisenjtë menjëherë filluan të grindeshin mes tyre. ⁸Saducenjët, ndryshe nga farisenjtë, nuk besojnë se ka ringjallje, as engjëj dhe as qenie të tjera të padukshme. ⁹Zhurma po shtohet. Disa mësues të Ligjit nga ana e farisenjve u ngritën dhe thanë: «Te ky njeri nuk gjejmë asnjë faj. Ndoshta i ka folur me të vërtetë ndonjë shpirt ose ndonjë engjëll!»

¹⁰Grindja u bë aq e madhe, saqë komandanti kishte frikë se mos Palin e copëtonin. Prandaj urdhëroi që ushtarët e tij ta nxirrnin Palin që andej e ta shpinin përsëri në kështjellë. ¹¹Atë natë Palit iu shfaq Zoti dhe i tha: «Kí guxim! Ti ke dhënë dëshmi për mua këtu në Jerusalem; ashtu duhet të bësh edhe në Romë.»

Atentati kundër Palit

¹²Mëngjesin tjetër disa hebrenj kurdisën një atentat kundër Palit. U betuan se as do të hanin, as do të pinin pa e vrarë Palin. ¹³Në këtë komplot merrnin pjesë më shumë se dyzet njerëz. ¹⁴Ata shkuan te kryepriiftërinjtë dhe anëtarët e Këshillit dhe ua besuan komplotin: «U betuam solemnisht që të mos hamë e të mos pimë asgjë para se të vrasim Palin. ¹⁵Prandaj ju, në marrëveshje me Këshillin, thuajini komandantit të garnizonit romak ta sjellë përsëri Palin para jush. Pretendoni se dëshironi ta shqyrtoni

më mirë çështjen e tij. Ne jemi gati ta mbytim rrugës për në Këshill.»

¹⁶Por një nip i Palit, djali i motrës, dëgjoi për kurdisjen e këtij atentati. Shkoi në kështjellë dhe ia tregoi Palit. ¹⁷Pali thirri një oficer dhe i tha: «Përcille këtë djalosh deri te komandanti, se ka një lajm të rëndësishëm për të.» ¹⁸Oficeri e dërgoi te komandanti dhe tha: «I burgosuri, Pali, më thirri e m'u lut ta sillja këtë djalosh deri tek ti. Gjoja ka një lajm të rëndësishëm për ty.»

¹⁹Komandanti e mori djaloshin mënjanë dhe e pyeti: «Çfarë ke për të më raportuar?»

²⁰Ai i tha: «Hebrenjtë dëshirojnë të të luten ta çosh nesër Palin para Këshillit. ²¹Mos u besoj, sepse më shumë se dyzet njerëz kanë hartuar një atentat kundër Palit. Ata të gjithë u betuan që të mos hanë e të mos pinë para se ta vrasin Palin. Ata janë tani gati e presin që ta nxjerrësh nga burgu.» ²²Komandanti i tha: «Mos i trego askujt se më ke sjellë këtë lajm.» Pastaj e la djaloshin të shkonte.

Pali dërgohet në Cezare

²³Komandanti thirri menjëherë dy oficerë dhe i urdhëroi: «Bëni gati dyqind ushtarë të armatosur rëndë, shtatëdhjetë kalorës e dyqind ushtarë me armatim të lehtë, që sonte në mbrëmje, në orën njëzet e një, të nisen për në Cezare. ²⁴Të bëhen gati edhe disa kuaj shalë për Palin dhe çojeni shëndoshë e mirë te guvernatori Feliks!» ²⁵Shkroi edhe një letër me këtë përmbajtje: ²⁶«Klaud Lizja Shkëlqesisë së tij guvernatorit Feliks, i uroj shëndet! ²⁷Njeriun që po të dërgoj, hebrenjtë e kapën dhe donin ta vritnin. Kur mora vesh se është nënshkruar romak, e nisa me rojën time dhe e çova në vend të sigurt.

²⁸Meqë desha të dija për çfarë e paditnin, e shpura para Këshillit të tyre. ²⁹Por doli se ai nuk kishte bërë asnjë faj që të meritonte dënimin me vdekje ose burgimin. Paditjet e tyre kishin të bënin vetëm me çështjet e Ligjit hebre. ³⁰Pasi mora vesh një komplot kundër tij, e dërgova tek ti. Paditësit e tij i njoftova të të drejtohen ty për çdo gjë që kanë kundër tij.»

³¹Ushtarët e shoqëruan Palin sipas urdhrit natën deri në Antipatridë. ³²Të nesërmen këmbësorët u kthyen përsëri në Jerusalem, kurse kalorësit e përcollën Palin më tutje.

³³Ata e sollën në Cezare dhe i dorëzuan guvernatorit Feliks letrën bashkë me të burgosurin. ³⁴Ky e lexoi letrën dhe e pyeti Palin se nga cila provincë ishte. «Nga Cilicia», – iu përgjigj Pali. ³⁵Feliksi i tha: «Do të të marr në pyetje kur të vijnë edhe paditësit e tu.» Pastaj urdhëroi që Pali të ruhej në selinë e tij zyrtare, në pallatin e ndërtuar nga Herodi.

Procesi kundër Palit

(Vap 9,1-19; 22,6-16; Is 42,6; 49,6)

24 Pas pesë ditësh arriti në Cezare kryepriifti Hanani, bashkë me disa këshilltarë dhe me një avokat me emrin Tertul. Ata ngritën padinë kundër Palit te guvernatori Feliks. ²⁻³Pasi e thirrën Palin, Tertuli filloi të thoshte padinë e tij: «I përndritshmi Feliks! Është merita jote që prej kohësh jetojmë në paqe. Ty të detyrojmë një varg reformash në vendin tonë. Këtë e pranojmë me mirënjohje të thellë. ⁴Por nuk do të të marrim kohë me hollësi të parëndësishme, prandaj të lutemi të kesh mirësinë e të na dëgjosh. ⁵Ne kemi zbuluar se ky, Pali, është njeri shumë i rrezikshëm. Si kryetar i sektit të të krishterëve, ai i nxiti hebrenjtë në trazirë në mbarë perandorinë. ⁶Ai u përpoq, gjithashtu, të përdhoste Tempullin, por atëherë e kapëm. [Dëshironim ta gjykonim sipas Ligjit tonë, ⁷por komandanti Lizja u paraqit dhe na e rrëmbeu me dhunë, ⁸dhe urdhëroi që paditësit e tij të dalin para teje.] Kur ta marrësh në pyetje, ai do të detyrohet t'i pranojë të gjitha paditë që po bëjmë kundër tij.»

⁹Hebrenjtë e tjerë e përkrahën duke pohuar se ishte me të vërtetë ashtu.

Pali mbrohet para Feliksit

¹⁰Guvernatori dha shenjë me dorë (që të heshtnin) dhe fjalën e mori Pali:

«Meqë ti je prej kohësh gjykatës i lartë në këtë vend, po e marr fjalën për t'u mbrojtur plot besim. ¹¹Siç mund të vërtetosh pa vështirësi, erdha në Jerusalem vetëm para dymbëdhjetë ditësh ku doja të merrja pjesë në shërbesën fetare në Tempull. ¹²Askush nuk vuri re se e nxita popullin as në Tempull, as në sinagoga dhe as gjetiu. ¹³Nuk ka asnjë provë për atë që ata po më paditin tani. ¹⁴Jam vërtet anëtar i rrymës së re që këta e quajnë sekt. Por i shërbej vetëm Perëndisë së të parëve tanë dhe pranoj gjithçka që është shkruar në Ligjin e Moisiut dhe në librat e Profetëve. ¹⁵Ashtu si ata, kam bindjen

e fortë se të vdekurit do të ringjallen, si të mirët, ashtu edhe të këqijtë (për t'u gjykuar).¹⁶Prandaj përpiqem të kem ndërgjegje të pastër para Perëndisë dhe para njerëzve.
¹⁷Pas shumë vitesh jashtë shtetit, tani u ktheva në Jerusalem. Erdha për të dorëzuar ndihmesën (e mbledhur në bashkësitë) për popullin tim dhe për t'i kushtuar si flijim Perëndisë.¹⁸⁻¹⁹Sapo bëra flijimin e pastërtisë, disa hebrenj nga provinca e Azisë më panë në Tempull. – Do të kishte qenë mirë sikur këta të kishin ardhur këtu para teje e të më paditnin, në qoftë se kanë ndonjë gjë kundër meje. – Unë nuk kam mbledhur rreth meje asnjë dishepull; as që kishte ndonjë trazirë.²⁰Ti mund t'i pyesësh këta njerëz këtu çfarë faji gjetën tek unë kur qëndroja para Këshillit të Lartë,²¹me përjashtim ndoshta vetëm të asaj fjale që thashë më zë të lartë ndërsa isha në këmbë para tyre: «Qëndroj në gjyq para jush vetëm sepse besoj në ringjalljen e të vdekurve!»
²²Feliksi, i cili kishte shumë njohuri për fenë e të krishterëve, urdhëroi ta ndërprejin shqyrtimin e çështjes me këto fjalë: «Vendimi im do të jepet kur të vijë komandanti Lizja nga Jerusalem.»²³Urdhëroi përsëri ta merrnin Palin, por i dha urdhër oficerit që t'i jepte disa liri, në mënyrë që miqtë e tij të mund t'i sillnin ushqim.

Pali para Feliksit dhe Druzilës

²⁴Pas disa ditësh Feliksi shkoi me gruan e tij hebreje, Druzilën, në burg dhe urdhëroi t'i sillnin Palin, sepse donte të mësonte edhe më shumë për fenë e të krishterëve.²⁵Por, kur Pali foli në fund për një jetë sipas urdhërimeve të Perëndisë, për frenimin e pasioneve dhe për gjyqin e Perëndisë që po vjen, Feliksi nuk ishte më në qejf e tha: «Mirë, tani mund të shkosh. Kur të kem përsëri kohë, do të të thërras.»²⁶Ai kishte shpresë që të merrte fshehurazi ryshfet nga Pali. Për këtë arsye e thërriste kohë pas kohe për të biseduar me të.
²⁷Kur, pas dy vjetësh, Feliksin e zëvendësoi Porci Fest, Feliksi u përpoq që hebrenjtë ta merrnin me sy të mirë dhe e la Palin në burg.

Pali kërkon apelimin e çështjes së tij

25Tri ditë pas mbërritjes së tij në provincë Festi shkoi nga Cezareja në Jerusalem.
²Kryepriфтërinjtë dhe hebrenjtë me influencë folën me të për Palin dhe iu lutën³ta sillte të burgosurin në Jerusalem. Ata kishin hartuar një atentat tjetër kundër tij dhe donin ta vritnin udhës. ⁴Por Festi i tha: «Pali do të qëndrojë në Cezare. Unë do të kthehem atje së shpejti. ⁵Të autorizuarit tuaj mund të vijnë me mua për ta paditur, në qoftë se ky ka shkelur me të vërtetë ndonjë ligj.»
⁶Festi qëndroi plot një javë në Jerusalem, e pastaj u nis për në Cezare. Të nesërmen hapi procesin dhe urdhëroi të sillej Pali. ⁷Kur Pali erdhi, hebrenjtë nga Jerusalem e rrethuan dhe ngritën kundër tij padi të shumta e të rënda. Por nuk arritën të vërtetonin asnjërin prej tyre. ⁸Pali u mbrojti duke thënë: «Unë nuk kam bërë asnjë faj as kundër Ligjit të Moisiut, as kundër Tempullit dhe as kundër Cezarit.»
⁹Atëherë Festi, i cili kërkonte popullaritet ndër hebrenjtë, i tha Palit: «A je gati të shkosh në Jerusalem e të gjykohesh atje për këtë çështje para meje?»¹⁰Pali iu përgjigj: «Qëndroj këtu para gjyqit të Cezarit, ku duhet të gjykohem. Hebrenjve nuk u kam bërë asnjë faj, siç e di edhe ti vetë fare mirë. ¹¹Dhe, në qoftë se kam bërë ndonjë krim që meriton vdekjen, jam gati të vdes; por, në qoftë se paditë e tyre nuk janë të vërteta, askush nuk ka të drejtë të më dorëzojë tek ata. Kërkoj të dal në gjyq përpara Cezarit!»
¹²Festi u këshillua me këshilltarët dhe nxori vendimin e tij: «Meqë e apeloje Cezarin, do të dalësh para Cezarit!»

Pali para Agripës e Berenikës

¹³Pas pak kohësh, në Cezare shkuan mbreti Agripa dhe motra e tij, Berenika, për t'i bërë Festit vizitë. ¹⁴Pas disa ditësh, Festi hodhi fjalën për çështjen e Palit: «Feliksi, paraardhësi im, më la një njeri në burg. ¹⁵Kur erdha në Jerusalem, kryepriфтërinjtë dhe këshilltarët e hebrenjve e paditën para meje dhe kërkuan dënimin e tij. ¹⁶Por unë ua bëra të qartë se ne romakët nuk dënojmë asnjeri para se ai të mbrohet vetë para paditësve të tij. ¹⁷Kur arritën këtu, hapa menjëherë procesin dhe e thirra. ¹⁸Por paditë që paraqitën kundërshtarët e tij, nuk kishin të bënin me asnjë krim, siç mendoja gjer atëherë. ¹⁹Bëhej fjalë vetëm për grindje lidhur me fenë e tyre dhe me një të vdekur me emrin Jezus, për të cilin Pali pohon se është gjallë. ²⁰Pasi nuk dija si të veproja në një

proces të tillë, i propozova që çështja të shqyrtohej më tej në Jerusalem. ²¹Por Pali u ankua dhe kërkoi të dilte në gjyq para Cezarit. Prandaj dhashë urdhër të ruhet në burg derisa ta shpie te Cezari.»

²²Agripa i tha Festit: «Kam dëshirë ta dëgjoj edhe vetë këtë njeri.» «Do ta dëgjosh nesër», – iu përgjigj Festi.

²³Të nesërmen Agripa e Berenika erdhën plot madhështi dhe hynë në sallën e pritjes, bashkë me oficerët e lartë e me qytetarët më të ndershëm të qytetit. Palin e sollën me urdhër të Festit. ²⁴Atëherë Festi u tha të mbledhurve: «Mbret Agripë! Miq të nderuar! Ja njeriu kundër të cilit ngrenë padi hebrejntë në Jerusalem dhe në këtë qytet. Ata kërkojnë vdekjen e tij. ²⁵Por nuk mund të gjeja ndonjë gjë, për të cilën ai meriton të dënohet me vdekje. Pasi e kërkoi vetë apelimin e çështjes para Cezarit, vendosa ta dërgoj në Romë. ²⁶Por unë nuk di çfarë duhet t'i shkruaj Zotit tim, Cezarit, për të. Prandaj po e nxjerr para jush këtë njeri, sidomos para teje, o mbret Agripa, që, me anë të këtij shqyrtimi të marr disa pikëmbështetje për letrën time. ²⁷Në të vërtetë, më duket pa kuptim të dërgoj një të burgosur në Romë pa shënuar padinë e tij.»

Pali mbrohet para Agripës

26 Agripa i tha Palit: «Mund të mbrohesh!» Pali bëri shenjë me dorë (që të heshtnin) dhe filloi: ²«Mbret Agripa! Gëzohem që mund të mbrohem para teje kundër padive të hebrejve, ³para së gjithash sepse ti i njeh fare mirë të gjitha doket dhe grindjet e tyre fetare. Prandaj, të lutem, më dëgjo me durim! ⁴Të gjithë hebrejntë e njohin karrierën time; sepse jetova që nga rinia mes popullit tim dhe në Jerusalem. ⁵Të gjithë mund të dëshmojnë se kam jetuar sipas rrymës më të rreptë të fesë sonë, si farise. ⁶Tani qëndroj para gjyqit, sepse i besoj premtimit që Perëndia u dha të parëve tanë. ⁷Dymbëdhjetë fiset e Izraelit i shërbejnë Perëndisë ditë e natë me shpresë që të përjetojnë plotësimin e këtij premtimi. E pikërisht hebrejntë më paditin për hir të kësaj shprese, o mbret Agripa! ⁸Përse nuk doni ju, hebrej, të besoni që Perëndia ringjalli me të vërtetë një njeri? ♦ ⁹Edhe unë, në fillim, isha i mendimit se duhej të luftoja me dhunë kundër atyre që besojnë në veprën e në personin e Jezusit nga Nazareti. ¹⁰Këtë e bëra edhe në Jerusalem. Me fuqi të plota nga kryeprihtërinjtë, urdhërova të futen në burg shumë të krishterë dhe e dhashë votën time kundër tyre kur ata u dënuan me vdekje. ¹¹Në të gjitha sinagogat u përpoqa vazhdimisht me fshikullim t'i detyroja ta mohonin fenë e tyre. Urrejta ime ishte aq e madhe, sa që i përndoqa edhe jashtë shtetit.»

♦ **Zoti ka ringjallur të vdekurit në kohën e DhV. Pse nuk ka mundur ta ringjallë edhe Jezusin?**

Pali flet për kthimin e tij në fe dhe për veprimtarinë e tij misionare

¹²Me këtë qëllim u nisa për në Damask në emër të kryeprihtërinjve e me fuqi të plota të tyre. ¹³Udhës për në Damask, o mbret, ishte mes i ditës kur rreth meje e shoqëruesve të mi ndriti një dritë nga qielli, më e shndritshme se dielli. ¹⁴Ne ramë të gjithë përtokë dhe unë dëgjova një zë që më tha aramaisht: «Saul, Saul, përse po më përndjek? Nuk ka kuptim të luftosh kundër meje!» ¹⁵«Kush je ti, o Zot?» – pyeta unë. E Zoti tha: «Unë jam Jezusi, të cilin ti e përndjek!» ¹⁶Por tani ngrihu në këmbë, sepse t'u shfaqta që të më shërbesh. Ti do të tregosh çfarë pe në këtë vegim dhe çfarë do të të tregoj unë në vegimet e ardhshme. ¹⁷Unë po të dërgoj te hebrejntë dhe johebrejntë, e do të të mbroj prej tyre. ¹⁸Ti do t'u hapësh atyre sytë, që të dalin nga errësira në dritë, nga pushteti i Satanit te Perëndia, sepse në qoftë se besojnë në mua, do t'u falen mëkatet e do të zënë vend ndër ata që i ka zgjedhur Perëndia.»

¹⁹Që atëherë, o mbret Agripa, unë nuk e kundërshtova atë që më urdhëroi ky vegim nga qielli. ²⁰Së pari, në Damask dhe në Jerusalem, e më vonë në mbarë Judenë dhe te popujt johebrej u bëra thirrje njerëzve të largoheshin nga mëkatet e tyre e të ktheheshin te Perëndia, që të jetonin ashtu siç i përket këtij pendimi. ²¹Vetëm për këtë arsye hebrejntë më kapën në Tempull e deshën të më vrisnin. ²²Por gjer tani Perëndia më ka ndihmuar, e kështu qëndroj si dëshmitar i tij para njerëzve, të fuqishmëve e të vegjëlve. Unë nuk shpall asgjë tjetër veç asaj që kanë parathënë Profetët dhe Moisiu: ²³Mesia, thanë ata, duhej të vuante, të vdiste e të ringjallej i pari nga të vdekurit për t'u sjellë hebrejve, si dhe johebrejve dritën e shpëtimit.”

Jehona e mbrojtjes së Palit

²⁴Ndërsa Pali po mbrohej në këtë mënyrë, Festi i thirri: «Ti je i çmendur, o Pal! Ti ka marrë mendtë studimi i tepërt!» ²⁵Por Pali iu përgjigj: «O i përndritshmi Fest, nuk më ka lënë mendja. Ajo që them, është e vërtetë dhe e arsyeshme. ²⁶Mbreti e di për çfarë po flas, dhe me ty mund të flas hapur për këtë. Jam i bindur që nuk po të tregoj asgjë të re, sepse kjo ngjarje nuk ndodhi diku në një skaj të fshehtë! ²⁷O mbret Agripa, a u beson fjalëve të profetëve? Unë e di se u beson!» ²⁸Agripa iu përgjigj: «Edhe pak dhe po ma mbush mendjen të bëhem i krishterë!» ²⁹«Më pak a më shumë, – tha Pali, – i lutem Perëndisë që jo vetëm ti, por edhe të gjithë këta që po më dëgjojnë sot, të bëhen si unë – me përjashtim të këtyre prangave që mbaj.»

³⁰Pastaj mbreti, guvernatori, Berenika dhe të tjerët pranë tij u ngritën dhe dolën. ³¹«Ky njeri nuk meriton as vdekjen, as burgun» – thanë ata njëzëri. ³²Agripa i tha Festit: «Ky njeri do të mund të lirohej, po të mos kishte kërkuar daljen përpara Cezarit.»

Pali nisët për në Romë

27 Kur nisja jonë për në Itali ishte vendosur, Pali bashkë me të burgosurit e tjerë iu dorëzua një kapiteni me emrin Juli nga një regjiment sirian që mbante emrin e nderit «Regjimenti i Cezarit». ²Hipëm në një anije prej Adramitit, e cila duhej të hynte në limanet e bregdetit të provincës së Azisë, dhe u nisëm. Na shoqëronte një maqedonas nga Selaniku. ³Të nesërmen arritëm në Sidon. Juli kishte mirëkuptim dhe e lejoi Palin t'i vizitonte bashkëbesimtarët e tij atje për të pushuar tek ta. ⁴Kur u nisëm që andej, e kishim erën në drejtim të kundërt; prandaj lundruam anës bregut lindor të Qipros. ⁵Cilicinë dhe Pamfilinë i lamë në anën e djathtë dhe më në fund arritëm në Mirën e Licisë. ⁶Atje kapiteni gjeti një anije nga Aleksandria, e cila shkonte në Itali, dhe na vendosi në të.

⁷Për shumë ditë udhëtuam ngadalë dhe mezi arritëm larg Knidit. Pastaj era na detyroi të ndërronim drejtimin e anijes. U drejtuam nga Kreta, lundruam rreth kepit të Salmonës dhe mezi arritëm në një vend që quhej Portet e Mira, jo shumë larg qytetit të Lasajës. ⁸Ndërkaq kishim humbur shumë kohë. Agjërimi i vjeshtës kishte kaluar dhe lundrimi ishte bërë i rrezikshëm. Prandaj Pali i paralajmëroi rojtarët e tij, ¹⁰«Ma merr mendja, – tha ai, – se lundrimi i mëtejshëm do të krijojë vështirësi të mëdha. Do të vihet në rrezik jo vetëm ngarkesa dhe anija, por edhe jeta e njerëzve në anije.» ¹¹Por komandanti më tepër dëgjoi se ç'po thoshin kapiteni i anijes dhe pronari, sesa atë që tha Pali. ¹²Përveç kësaj, porti nuk ishte i përshtatshëm për të kaluar dimrin. Kështu, shumica propozuan të dilnim në det dhe të përpiqeshim të arrinim deri në Feniks. Ky port i Kretës është i hapur nga jugperëndimi dhe veriperëndimi, dhe aty kishte mundësi të kalonim dimrin.

Stuhia e detit

¹³Kur filloi një erë e lehtë jugore, ata e morën për shenjë të mirë. Ngritën spirancën dhe anija lundroi sa më afër bregdetit të Kretës. ¹⁴Por pas pak shpërtheu një stuhi nga ana e ishullit, Verilindorja e tmerrshme, ¹⁵dhe e mori anijen me vete. Pasi ishte e pamundur që të mbanim drejtimin kundër erës, lamë erën të na drejtonte. ¹⁶Nën mbrojtjen e ishullit të vogël Kauda, stuhia ishte më lehtë dhe mezi arritëm të tërhiqim sandallin e shpëtimit. ¹⁷Pastaj e lidhëm trupin e anijes me dy pallamarë si masë paraprake. Që të mos mbeteshim në zall, në Sirtën e Madhe, detarët e ulën velin e madh në mënyrë që të na udhëhiqte era. ¹⁸Stuhia e godiste anijen me forcë, prandaj të nesërmen hodhëm në det një pjesë të ngarkesës. ¹⁹Ditën tjetër i hodhëm veglat dhe pajisjet e anijes me duart tona. ²⁰Për shumë ditë nuk shihej as dielli e as yjet. Stuhia nuk pushoi, dhe kështu humbëm çdo shpresë për të shpëtuar.

²¹Askush nuk dëshironte të hante. Atëherë Pali u ngrit në këmbë dhe tha: «Ju duhej ta kishit dëgjuar paralajmërimin tim e të kishit ndenjur në liman. Atëherë nuk do t'ju kishte ndodhur kjo. ²²Por tani ju lutem: mos u trembni! Të gjithë do të shpëtoni gjallë; vetëm se anija do të humbasë. ²³Natën e kaluar m'u shfaq një engjell i Perëndisë, të cilit i takoj e të cilit i shërbej, ²⁴e më tha: «Mos ki frikë, Pal! Ti duhet të paraqitesh para Cezarit dhe, për hatrin tënd, Perëndia do t'i shpëtojë të gjithë të tjerët në anije bashkë me ty.» ²⁵Prandaj, o burra, mos t'ju lëshojë zemra! Unë i besoj Perëndisë: gjithçka do të ndodhë pikërisht siç më ka thënë Ai. ²⁶Anija do të ngecë në rërë në ndonjë ishull.»

²⁷Ishte nata e katërbëdhjetë që na rrihte stuhia andej-këtej në Detin Mesdhe. Rreth mesnatës detarët e morën me mend se po i afroheshim tokës. ²⁸Hodhën një sondë dhe matën një thellësi prej 36 metrash. Pak më vonë ishte 27 metra. ²⁹Ata kishin frikë se mos anija ngecte në ndonjë gumë bregdetare, prandaj hodhën katër spiranca nga pupa dhe pritën me ankth që të zbardhte dita. ³⁰Por kur ishte ende natë, detarët kërkuan të iknin nga anija. Me pretekstin që ta hidhnin spirancën nga kicë, ulën në det sandallin. ³¹Por Pali i paralajmëroi kapitenin dhe ushtarët: «Në qoftë se këta nuk qëndrojnë në anije, nuk keni asnjë shpresë që të shpëtoni.» ³²Pastaj ushtarët i prenë litarët e sandallit dhe e lanë të binte në det.

³³Duke pritur të agonte, Pali i nxiti të gjithë të hanin bukë. U tha: «Është dita e katërbëdhjetë që po presim shpëtim, e ju gjatë gjithë kohës nuk hëngrët asgjë.

³⁴Prandaj ju lutem, hani diçka; ky ushqim ju duhet për të mbetur gjallë. Asnjërit nga ju nuk do t'i humbasë as edhe një fije floku nga koka.» ³⁵Me këto fjalë Pali mori bukë, tha lutjen e falënderimit në sy të të gjithëve dhe filloi të hante. ³⁶Pastaj ata morën zemër dhe hëngrën bukë. ³⁷Ishim gjithsej 276 veta në anije. ³⁸Pasi u ngopën, hodhën në det ngarkesën e grurit për të lehtësuar anijen.

Mbytja e anijes

³⁹Në agim detarët panë një bregdet të panjohur. Por zbuluan një gji me një breg të rrafshhtë dhe u përpoqën ta ndalnin anijen atje. ⁴⁰Prenë pallamarin e spirancës, e lanë në det dhe njëkohësisht bënë gati timonin. Pastaj ngritën velin e përparmë dhe, kur anija filloi të lundronte në erë, e drejtuan atë nga bregdeti. ⁴¹Por anija ngeci në rërë. Bashi i anijes u ngul në rërë me aq forcë, saqë anija nuk arriti të shkëputej nga cekëtina, dhe kicë i anijes u shemb nën peshën e valëve.

⁴²Ushtarët vendosën t'i vritnin të gjithë të burgosurit, që asnjëri të mos ikte me not.

⁴³Por kapiteni donte ta shpëtonte Palin dhe ua ndaloi këtë. Ai dha urdhër që të gjithë të përpiqeshin të dilnin në breg: së pari, të hidheshin në det ata që dinin të notonin. ⁴⁴Të tjerët të shpëtonin, kush me dërrasë e kush me copa të thyera të anijes. Kështu, të gjithë dolën në breg shëndoshë e mirë.

Pali në Maltë

28 Pas shpëtimit tonë mësuam se ishulli quhej Maltë. ²Banorët na pritën mirë. Na ftuan dhe ndezën një zjarr të madh, sepse kishte filluar të binte shi dhe të bënte ftohtë. ³Pali mblodhi një krah dru dhe e hodhi në zjarr. Menjëherë doli një nepërkë dhe iu lidh në krah. E kishte trembur zjarri. ⁴Vendësit panë se si gjarpri iu var për krahun e i thanë njëri-tjetrit: «Ky njeri qenka me siguri vrasës; i shpëtoi detit, por e gjeti dënim!» ⁵Por Pali e shkundi gjarprin në zjarr e nuk i ndodhi asgjë. ⁶Ata pritën që ai të enjtej ngadalë ose të binte menjëherë i vdekur. Pas një pritjeje të gjatë ata panë se atij nuk i ndodhi asgjë e tillë dhe arritën në përfundimin se ishte perëndi.

⁷Afër atij vendi ishte prona e kryetarit të ishullit, i cili quhej Publi. Na priti mirë e na mbajti bujarisht për tri ditë. ⁸I ati i Publit kishte dizenteri dhe ishte në shtrat me ethe. Pali hyri tek ai, iu lut Perëndisë për të, vuri duart mbi të dhe e shëroi. ⁹Pas kësaj erdhën të gjithë të sëmurët e tjerë të ishullit dhe u shëruan. ¹⁰Na dhanë shumë dhurata dhe, kur rifilluam lundrimin, na sollën ushqimet që na nevojiteshin për lundrim.

Nga Malta deri në Romë

¹¹Pas tre muajsh lundruam më tutje me një anije nga Aleksandria, e cila kishte dimëruar në një liman të ishullit dhe quhej «Dioskurët». ¹²Arritëm në Sirakuzë, ku u ndalëm tri ditë. ¹³Që andej lundruam më tutje në Regj. Të nesërmen filloi të frynte shiroku, dhe për në Puteol na duheshin vetëm dy ditë. ¹⁴Në atë qytet gjetëm disa besimtarë që na ftuan të qëndronim një javë tek ata.

Pastaj arritëm në Romë. ¹⁵Besimtarët atje kishin dëgjuar për mbërritjen tonë dhe na dolën përpara deri te «Tri Pijetoret», disa edhe deri te «Tregu i Apiut». Kur Pali i pa, kjo i dha atij zemër dhe falënderoi Perëndinë.

Pali në Romë

(Is 6,9-10)

¹⁶Në Romë Palit i dhanë leje të kërkonte një strehim privat. Kishte vetëm një ushtar për

rojë.

¹⁷Pas tri ditësh Pali ftoi në takim udhëheqësit e hebrenjve të qytetit. Kur ishin mbledhur të gjithë, ai u tha: «Vëllezër të dashur, edhe pse nuk kam bërë asgjë as kundër popullit tonë, as kundër traditave të të parëve tanë, megjithatë në Jerusalem më kanë kapur e më kanë dorëzuar te romakët. ¹⁸Romakët më kanë marrë në pyetje dhe deshën të më lironin, sepse nuk gjetën asnjë arsye për të më dënua me vdekje. ¹⁹Por, pasi judeasit kundërshtuan, nuk më mbeti gjë tjetër veçse të kërkoja për të dalë përpara Cezarit. Me këtë nuk kisha qëllim të paditja popullin tim. ²⁰Këtë desha t'ju them dhe për këtë ju kam ftuar këtu. Këto pranga i mbaj sepse kam predikuar (Mesinë) – Atë të cilin po e pret mbarë populli izraelit.»

²¹Ata iu përgjigjën: «Askush nga Judeja nuk na ka shkruar ndonjë gjë për ty; as ka ardhur ndonjë vëlla të na thotë haptazi ose fshehurazi ndonjë padi për ty. ²²Megjithatë, mendimin tënd do ta dëgjojmë me dëshirë, sepse kemi dëgjuar që sekti, të cilit i takon ti, has gjithkund kundërshtime.» ²³Ata lanë takim për një herë tjetër. Ditën e caktuar, në banesën e Palit erdhi një numër edhe më i madh prej tyre. Nga mëngjesi deri natën vonë ai u shpalli dhe u dëshmoi se si Perëndia tashmë ka filluar ta themelojë mbretërinë e tij. Me anë të fjalëve nga Ligji i Moisiut dhe nga Shkrimet e Profetëve u përpoq t'i bindte ata për Jezusin. ²⁴Disa u bindën, kurse të tjerët nuk donin t'i besonin. ²⁵Nuk mund të pajtoheshin me njëri-tjetrin për këtë çështje, prandaj u larguan. Pali shtoi edhe këto fjalë: «Tani bindem se është e vërtetë ajo që Shpirti i shenjtë u tha të parëve tuaj nëpërmjet profetit Isaia: ²⁶*Shko tek ai popull e thuaji: Ju dëgjoni, por asgjë nuk kuptoni; mund të shikoni, por nuk shihni atë që duhet.* ²⁷*Në të vërtetë, ky popull është i pandreqshëm në shpirt. Ata i zënë veshët dhe i mbyllin sytë, që të mos shohin e të mos dëgjojnë, dhe kështu të mos kuptojnë. Përndryshe, ata do të ktheheshin tek unë, e unë do t'i shëroja.*»

²⁸Pali shtoi: «Ta dini se Perëndia tani ua ka dërguar shpëtimin e premtuar popujve johebrenj dhe ata do ta dëgjojnë!» [²⁹Kur Pali i mbaroi këto fjalë, hebrenjtë u nisën duke diskutuar me zjarr mes tyre.] ³⁰Pali banoi dy vjet me radhë në apartamentin që paguante vetë. Aty i pranonte të gjithë ata që shkonin ta takonin. ³¹Fliste haptazi e pa pengesë për mbretërinë e Perëndisë dhe u mësonte gjithçka për Jezusin, Mesinë dhe Zotin.

Rreth veprimtarisë së Palit pas lirimit nga burgu dhe rreth burgimit të dytë në Romë dhe vdekjes së tij, dimë shumë pak. Pas zhbürgimit të parë, që duhet të ketë ndodhur më 63, ndoshta shkoi në Spanjë siç kishte dëshiruar (Rom 15,24. 28). Sidoqoftë Letrat baritore na bëjnë të mendojmë se rishtas udhëtoi në Lindje. Burgimi i dytë do të ketë përfunduar me martirizmin e tij që ndodhi – sipas traditës më të lashtë kishtare – në vitin 67. në Romë.

LETRA DREJTUAR KISHËS SË ROMËS

Lajmi i mirë i caktuar për të gjithë popujt

(Hab 2,4)

1 Këtë letër e shkruan Pali, i cili i shërben Jezusit, Mesisë.

Perëndia më thirri mua, Palin, për të qenë apostull; më caktoi për të bërë të njohur lajmin e mirë.

²Perëndia e kishte premtuar prej kohësh këtë lajm të mirë në Shkrimet e shenjta nëpërmjet profetëve të tij. ³Lajmi ka të bëjë me Birin e tij, Zotin tonë, Jezusin, Mesinë: përsa i përket prejardhjes së tij njerëzore, ai ishte pasardhës i mbretit David; ⁴por (përsa i përket prejardhjes së tij hyjnore) ai u shfaq Bir i Perëndisë me fuqi të plotë me anë të Shpirtit të shenjtë kur u ringjall nga të vdekurit.

⁵Nëpërmjet Jezusit, Mesisë, ndaj meje u tregua mëshirë për të qenë apostull. Për nder të emrit të tij, Zoti më ka caktuar për t'i bindur njerëzit e të gjitha kombeve që ta pranojnë lajmin e mirë e t'i nënshtrohen Perëndisë. ⁶Ndër ta jeni edhe ju, sepse Perëndia ju thirri edhe ju t'i takoni Jezusit, Mesisë.

⁷Ju përshëndes të gjithëve në Romë, që jeni të dashur nga Perëndia dhe të thirrur për të qenë populli i tij. Paçi mëshirë e paqe nga Perëndia, Ati ynë, dhe nga Jezusi, Mesia dhe Zoti.

Dëshira e Palit për të ardhur në Romë

⁸Para së gjithash e falënderoj Perëndinë tim nëpërmjet Jezusit, Mesisë, për ju të gjithë; sepse për besimin tuaj flitet në mbarë botën. ⁹⁻¹⁰Sa herë që lutem, mendoj për ju dhe i lutem Perëndisë që të më japë në fund mundësi që t'ju vizitoj. Perëndia, të cilit i shërbej me gjithë zemrën time, mund të dëshmojë se po them të vërtetën duke shpallur lajmin për Birin e tij. ¹¹Unë desha t'ju njoh personalisht, që t'ju shërbej nëpërmjet dhuntive, që më dha Shpirti i Perëndisë. Nëpërmjet tyre desha t'ju jap zemër – ¹²ose më mirë: do t'i japim zemër njëri-tjetrit me anë të besimit tonë të përbashkët.

¹³Të jeni të sigurtë, vëllezër, se unë kisha planifikuar shumë herë t'ju vizitoja, por deri tani Perëndia nuk më ka dhënë mundësi që të më realizohet kjo dëshirë. Ashtu si ndër popujt e tjerë, edhe ndër ju dëshiroj të fitoj njerëzit për Mesinë. ¹⁴Unë u detyrohem të gjithëve: njerëzve me kulturë, si edhe njerëzve të paqytetëruar, të mësuarve, si edhe të paedikuar. ¹⁵Prandaj ka shumë rëndësi për mua t'ju shpall edhe juve në Romë lajmin e mirë të Perëndisë.

Fuqia e lajmit të mirë

¹⁶Unë mbështetem në këtë lajm hapur e pa frikë, sepse nëpërmjet tij vepron fuqia e Perëndisë. Të gjithëve që i besojnë, u sjell shpëtimin; së pari, hebrenjve, por edhe njerëzve prej kombeve të tjera. ¹⁷Në lajmin e mirë tregohet se si Perëndia u jep njerëzve pafajësinë. Atje tregohet se si besimi ka për përfundim një marrëdhënie të përhershme me Perëndinë. Siç shkruhet në Shkrimin e shenjtë: *Ai që i beson Perëndisë, merr pafajësinë dhe do të (mbiljetojë).*

Faji i njerëzimit

(Br 4,17-18)

¹⁸Drejtësia e Perëndisë tashmë po vepron. Zemërimi i tij i shenjtë u drejtohet të gjithë atyre që nuk e nderojnë e që nuk ia përfillin vullnetin. Ata e njohin të vërtetën, por e mohojnë atë me sjelljen e tyre. ¹⁹Në të vërtetë, ajo që njerëzit mund të dinë për Perëndinë, u është bërë e njohur. Perëndia ua ka zbuluar vetë. ²⁰Askush, vërtet, nuk mund ta shohë Perëndinë; por ai u zbulohet njerëzve me anë të veprave të tij. Meqë ka krijuar botën, ata mund ta njohin fuqinë e tij të përjetshme, ashtu edhe qenësinë e tij hyjnore, në qoftë se duan të dinë për këtë çështje. Prandaj nuk kanë asnjë përligje (për mosbesim).

²¹Megjithëse e dinë fare mirë se ka Perëndi, nuk i dhanë Atij nderimin që i përket, dhe nuk e falënderuan. Mendimet e tyre shkuan në rrugë të gabuar dhe zemrat e tyre të paarsyeshme i futën ata në errësirë. ²²Mbaheshin për të mençur, por, në të vërtetë, ishin bërë të marrë. ²³Në vend që të nderonin Perëndinë e përjetshëm, adhuruan pikturat e njerëzve të vdekshëm, të zogjve, të kafshëve katërkëmbëshe dhe të

gjarpërinjve.

²⁴Prandaj Perëndia i la të bëhen viktima të pasioneve të tyre, që t'i çnderojnë trupat e tyre. ²⁵Ata adhurojnë atë që ka krijuar Perëndia, në vend që të nderojnë vetë Krijuesin – lavdi i qoftë atij përgjithmonë! Amen. Meqenëse e shkëmbyen Perëndinë e vërtetë me idhuj, ²⁶ai ua dorëzoi ata pasioneve të turpshme. Kështu ndodhi që gratë i ndërruan marrëdhëniet bashkëshortore të natyrshme me marrëdhëniet seksuale kundër natyrës, ²⁷e, gjithashtu, burrat i lanë marrëdhëniet seksuale me gratë dhe u ndezën me pasion për njëri-tjetrin. Burrat u turpëruan me marrëdhëniet seksuale me burra të tjerë. Ashtu marrin dënimin që u përket mendjeve të tyre të shtrembëruara.

²⁸Pasi këta njerëz e quanin të panevojshme ta kërkonin Perëndinë e ta merrnin atë seriozisht, Perëndia i la t'u dorëzoheshin mendjeve të tyre të çrregullta, e kështu të bëjnë vepra që nuk merren dot me mend. ²⁹Tek ata zë vend gjithfarë padrejtësie dhe poshtërsie. Janë mbushur plot lakmi, keqdashje dhe smirë. Bëjnë vrasje, shkaktojnë grindje dhe mashtrinë. Ngrenë gracka për njëri-tjetrin, flasin me keqdashje për të afërmit ³⁰dhe shpifin për ata. E urrejnë Perëndinë. Ata janë brutalë, arrogantë dhe mburravecë. Kurdisin gjithnjë e më shumë krime. Nuk i dëgjojnë prindërit ³¹dhe veprojnë vetëm sipas kokës së tyre. Nuk i mbajnë premtimet; nuk njohin as dashuri, as mëshirë. ³²Me sjelljen e tyre e dinë fare mirë se të gjithë ata që sillen ashtu, meritajnë, sipas vendimit të Perëndisë, dënim me vdekje. Megjithatë, nuk ndalen këtu, por i nxitin edhe të tjerët të veprojnë kështu.

Drejtësia e Perëndisë vlen për të gjithë

(Ps 61,13; Fu 24,12; Br 10:17)

2Por edhe ju (hebrej) që nuk e miratoni një sjellje të tillë, nuk mund të justifikoheni. Kur dënoni johebrejtë e tjerë, dënoni edhe veten tuaj, sepse edhe ju jeni sjellë ashtu. ²Dimë këtë: Perëndia do t'i dënojë me paanësi njerëzit që bëjnë vepra të tilla. ³Por si do t'i shpëtoni ju gjyqit të tij kur veproni ashtu siç veprojnë të tjerët që ju i qortoni vetë? ⁴A nuk e përbuzni ju mirësinë, bujarinë dhe durimin e tij? A nuk e kuptoni ju se Perëndia dëshiron t'ju nxitë të ndryshoni duke ju treguar mirësinë e tij? ⁵Por ju jeni plot kryeneçësi dhe nuk e merrni për zemër mirësinë e tij. Kështu e rëndoni edhe më shumë dënimin që do të merrni Ditën e gjyqit.

Atë ditë Perëndia do ta shpallë haptas vendimin e tij gjyqësor. ⁶Do t'i japë secilit shpërblimin sipas veprave që ka bërë. ⁷Njërit do t'i japë jetën e përjetshme – d.m.th. atyre që bëjnë të mirën pa u lodhur dhe që kërkojnë te Perëndia miratim dhe pavdekësi. ⁸Të tjerët, përkundrazi, do t'i gjejë zemërimi i Perëndisë – d.m.th. ata që jetojnë vetëm për interesat e tyre egoiste, e kështu nuk veprojnë në anën e Perëndisë, por në anën e djallit. ⁹Por të gjithë atyre që veprojnë kështu, Perëndia do t'u japë dënimin që do të sjellë në fund vuajtje dhe ankth në zemër; më parë hebrejve dhe pastaj johebrejve. ¹⁰Atij që, përkundrazi, bën të mirën, më parë hebreut e pastaj johebreut, Perëndia do t'i japë madhësitinë e përjetshme, nder dhe paqe.

¹¹Perëndia nuk bën asnjë dallim. ¹²Njerëzit që bënë mëkat, pavarësisht nga Ligji (hebre), do të dënohen pavarësisht nga Ligji. Hebrejtë, përkundrazi, që e njohin këtë Ligj, e megjithatë, bënë mëkat, do të dënohen në bazë të këtij Ligji. ¹³Në qoftë se ndokush dëshiron të dalë i pafajshëm para gjyqit të Perëndisë, nuk mjafton ta njohë këtë Ligj, por edhe duhet ta zbatojë atë në jetë. ¹⁴Kombet e tjera vërtet nuk e kanë Ligjin e Perëndisë, por, kur veprojnë instinktivisht sipas Ligjit, tregojnë se Ligji i Perëndisë është shembull për ta, megjithëse Ligji nuk u është shpallur atyre haptazi. ¹⁵Sjellja e tyre tregon se kërkesat e Ligjit janë shkruar në mendjet e tyre, dhe për këtë dëshmon edhe ndërjegjja e tyre, zëri i së cilës, sipas asaj që ata bëjnë, ose i akuzon, ose i mbron. ¹⁶Kur Perëndia të bëjë gjyq për të gjykuar mendimet e fshehta të njerëzve, të gjitha këto do të dalin në dritë. Për këtë dëshmon edhe lajmi, që më ka besuar Jezusi, Mesia, për ta shpallur.

Fajësia e hebrejve

(Is 52,5; Br 30,6)

¹⁷Si është puna me ju, hebrej? Ju jeni krenarë për namin tuaj. Kuptohet vetvetiu se e keni Ligjin. Ju jeni krenarë se keni marrëdhënie të veçantë me Perëndinë. ¹⁸E njihni vullnetin e tij; Ligji i tij ju tregon çfarë duhet e çfarë nuk duhet të bëni. ¹⁹Mbaheni si udhëheqës për të verbrit, dritë për ata që janë në terr, ²⁰edukatorë për të paditurit dhe

mësues për ata që janë shpirtërisht fëmijë.

Në Ligj keni gjithçka që njeriu duhet të dijë për Perëndinë dhe për vullnetin e tij. ²¹Ju i mësoni të tjerët, por harroni të mësoni vetveten! Ju predikoni që të mos vidhet, por a jeni ju të sigurtë për ndershmërinë tuaj? ²²Ju e ndaloni tradhtinë bashkëshortore, por a jeni ju të sigurtë për pastërtinë tuaj morale? Ju e urreni idhujtarinë, por bëni tregti me arin e plaçkitur nga tempujt e idhujve! ²³Ju mburreni që Perëndia juve jua dha Ligjin, por nuk jetoni sipas Ligjit, dhe kështu e diskreditoni Perëndinë. ²⁴Në Shkrimin e shenjtë parathuhet për këtë: *Me anën tuaj emri i mirë i Zotit diskreditohet ndër paganë.* ²⁵Edhe rrethprerja juaj ka rëndësi vetëm në qoftë se ju jetoni sipas Ligjit. Përndryshe, nuk ju vlen asgjë dhe bëhet rrethpaprje në sy të Perëndisë. ²⁶Prandaj vlen edhe e kundërta: kur i rrethpapreri jeton sipas Ligjit, a nuk bëhet nësy të Perëndisë i rrethprerë? ²⁷Për këtë njerëzit nga kombet e rrethpaprera do të japin dëshmi kundër jush, hebreujve. Ju e shkëlpi Ligjin e Perëndisë, megjithëse e keni të shkruar e megjithëse jeni rrethprerë. Ata, përkundrazi, jetojnë sipas Ligjit të Perëndisë, megjithëse nuk janë të rrethprerë. ²⁸⁻²⁹Popullit të Perëndisë i takon jo njeriu që është i rrethprerë vetëm në dukje, por në brendësi. Nuk ka rëndësi të jetë i rrethprerë përjashta, por në zemrën e tij. Në të vërtetë, para Perëndisë nuk ka rëndësi rrethprerja që bëhet sa për sy e faqe sipas Ligjit, por rrethprerja që bëhet nëpërmjet Shpirtit të shenjtë. Hebreu i vërtetë nuk është ai që kërkon miratim te njerëzit, por te Perëndia.

Askush nuk mund të bëjë gjyq me Perëndinë

3A kanë hebreujtë ndonjë përparësi në krahasim me kombet e tjera? Cila është vlera e rrethprerjes? ²Ka dobi të madhe t'i takojnë kombit të zgjedhur! Më parë Perëndia foli me të dhe i besoi atij fjalën e tij. ³Disa nga ata vërtet janë dalë të pabesë ndaj Perëndisë, por a mund ta anulojë kjo besnikërinë e tij? ⁴Aspak! Përkundrazi, do të tregohet se Perëndia i mban premtimet e tij, edhe në qoftë se askush nuk qëndron besnik ndaj tij. Në Shkrimet e shenjta thuhet: *Kur të flasësh, do të vërehet, o Zot, se ti ke të drejtë. Kjo do të vërtetohet kur ndonjë të thërrasë të japësh llogari.* ⁵A justifikohet për këtë arsye pabesia jonë, në qoftë se kështu theksohet besnikëria e Perëndisë? A mos është Perëndia e padrejtë kur na dënon për këtë? Unë bëj pyetje që bëjnë edhe njerëzit, ⁶dhe atyre u përgjigjem kështu: Perëndia nuk është i padrejtë. Përndryshe, nuk mund të ishte gjykatës i mbarë botës. ⁷E në qoftë se me anë të pabesisë sonë vihet në dukje besnikëria e Perëndisë, dhe kështu lartësohet lavdia e tij, atëherë a mund të na dënojë ai ngaqë jemi mëkatarë? ⁸E atëherë përse të mos bëjmë të keqen, që të vijë e mira? Disa, duke më keqkuptuar, shpifin e thonë se unë po predikoj pikërisht këtë gjë! Me të drejtë Perëndia do t'i dënojë ata për këtë.

Askush nuk mund të qëndrojë para gjyqit të Perëndisë

(Ps 30,1-3; 52:2-4; Ps 5,10; 13,1-3; 52:2-4; 139,4; 9,28; Is 59,7-8; Ps 35,5)

⁹Çfarë atëherë? A janë hebreujtë (prej natyrës) më të mirë se njerëzit e tjerë? Aspak! Tashmë kam vënë re se si edhe hebreujtë, ashtu edhe johebreujtë janë nën pushtetin e mëkatit. ¹⁰Në Shkrimin e shenjtë thuhet: *Askush nuk është në rregull me Perëndinë;* ¹¹*askush nuk ka respekt për Perëndinë; askush nuk e bën vullnetin e tij.* ¹²*Të gjithë gabuan rrugën; të gjithë së bashku janë prishur. Askush prej tyre nuk vepron drejt – i drejtë nuk është asnjë!* ¹³*Fjala e tyre sjell vdekje e shkatërrim; prej gjuhës së tyre dalin gënjeshtër të këqija! Fjalët e tyre janë vdekjeprurëse si helmi i gjarprit.* ¹⁴*Nga goja e tyre dalin sharje e kërcënime.* ¹⁵*Nuk tërhiqen nga asnjë krim; derdhin gjakun e njerëzve të pafajshëm.* ¹⁶*Kudo që shkojnë, lënë shkretim pas gjurmëve të tyre.* ¹⁷*Nuk duan t'ia dinë për lumturinë e për paqen e të tjerëve.* ¹⁸*Nuk kanë frikë nga Perëndia.*

¹⁹Tani e dimë parimin: ajo që është shkruar në Ligjin e Perëndisë, vlen për ata të cilëve u është drejtuar Ligji. Askush nuk mund të justifikohet. Mbarë njerëzimi është fajtor para Perëndisë. ²⁰Askush nuk ka bërë gjithçka që kërkon Ligji. Prandaj askush nuk mund të dalë i pafajshëm (para gjyqit të Perëndisë) me anë të zbatimit të Ligjit. Në të vërtetë, me anë të Ligjit demaskohet fuqia e mëkatit që vepron në ne.

Perëndia ka ndërhyrë vetë

²¹Por tani erdhi ajo që është parathënë te «Ligji» dhe te «Profetët»; Perëndia ndërhyri si shpëtimtar – ashtu siç është natyra e tij. Vetë e gjeti mënyrën për t'u dhënë njerëzve pafajësinë. Kjo nuk ka fare lidhje me Ligjin. ²²Perëndia i shpall të pafajshëm ata që i

besojnë asaj që ai bëri me anë të Jezusit, Mesisë.

Kjo vlen për të gjithë ata që besojnë pa përjashtim në Mesinë. Para Perëndisë nuk ka dallim: ²³Të gjithë janë bërë fajtorë dhe kanë humbur praninë e lavdishëm të Perëndisë.

²⁴Por me anë të veprimit të mëshirshëm të Perëndisë, të gjithë (besimtarët) dalin të pafajshëm në saje të Jezusit, Mesisë, i cili, gjithashtu, i çliron ata (nga pushteti i mëkatit).

²⁵⁻²⁶Perëndia e paraqiti Jezusin para mbarë botës për ta bërë atë flijim pajtues, nëpërmjet të cilit shlyhen mëkatet tona. Gjaku i tij që u derdh në kryq, u sjell pajtim të gjithë atyre që e pranojnë pa kushte këtë ofertë. Kështu, Perëndia tregon se nuk ishte i padrejtë kur nuk i merrte parasysh mëkatet e bëra në ditët e mëparshme, në periudhën e durimit të tij. ♦

Por në kohën e tanishme Perëndia na tregon se si i plotëson premtimet (për shpëtimin që duhej të vinte). Ai mbetet besnik ndaj dëshirës së tij për t'i shpëtuar njerëzit dhe i shpall të pafajshëm të gjithë ata që besojnë në Jezusin dhe në veprën e tij.

²⁷Ç'vend ka ende për mburrjen (e hebrenjve)? Përjashtohet! E me cilin parim?

Përmbajtja e Ligjit nuk do ta përjashtonte, por e përjashton besimi. ²⁸Perëndia i shpall të pafajshëm njerëzit, megjithëse ata nuk arrijnë t'i plotësojnë kërkesat e Ligjit; Ai shpall të pafajshëm cilindo që beson në veprën dhe personin e Jezusit, Mesisë. ²⁹A është Perëndia vetëm i hebrenjve? A nuk është Ai edhe i kombeve të tjera? ³⁰Ka vetëm një Perëndi të vetëm. Ai i shpall të pafajshëm pa dallim edhe hebrenjtë, edhe johebrejtë që besojnë në të.

³¹Disa më paditin për anulimin e Ligjit! E kundërta është e vërtetë, sepse unë vetëm sa e vendos Ligjin në vendin e duhur.

♦ [Pasojat e flijimit të Mesisë kanë prapaveprim për ata që Perëndia i zgjodhi në kohën e Dhiatës së vjetër.](#)

Shembulli i Avrahamit

(Zan 15,6; Ps 31,1-3)

4 Si ndodhi, pra, me të parin tonë, Avrahamin? ²A e shpalli të pafajshëm Perëndia në bazë të veprave të tij? Avrahami vërtet kishte bërë vepra për të cilat mund të ishte krenar, por jo para Perëndisë! ³Në Shkrimin e shenjtë thuhet: *Avrahami i besoi (premtimet të) Perëndisë dhe kjo iu llogarit për pafajësi.* ⁴Punëtori e merr pagën e tij jo si dhuratë, por sepse e meriton në bazë të punës së tij. ⁵Para Perëndisë është krejt ndryshe: kush pranon se nuk ka asnjë punë (të meritueshme) për të treguar, por i beson Atij që i fal plotësisht fajtorët, del i pafajshëm me anë të pranimit të faljes.

⁶Kështu tha edhe Davidi kur foli për gëzimin e atyre që Perëndia i shpall të pafajshëm, megjithëse nuk e meritojnë. ⁷*Lum të gjithë ata të cilëve Perëndia u fal padrejtësinë dhe u mbulon mëkatet.* ⁸*Lum ai të cilit Perëndia nuk do t'i llogarit mëkatet.* ⁹A vlen kjo vetëm për të rrethprerët apo edhe për të rrethpaprerët? Tashmë thashë: Besimi i Avrahamit iu njoh për pafajësi. ¹⁰Kur ndodhi kjo? A ishte ai i rrethprerë atëherë apo ende jo? Ai ende nuk ishte! ¹¹Rrethprerjen e mori vetëm më vonë si shenjë të pafajësisë që Perëndia i kishte dhënë, në saje të besimit të tij. Kështu, Avrahami u bë ati i të gjithë atyre pa rrethprerje që i besojnë Perëndisë. Pikërisht ashtu siç e shpalli Perëndia të pafajshëm kur nuk ishte rrethprerë ende, ashtu i shpall të pafajshëm edhe ata. ¹²Dhe vërtet Avrahami është edhe ati i të rrethprerëve. Por jo të gjithë të rrethprerët janë fëmijë të Avrahamit; janë vetëm ata që i besojnë Perëndisë, siç i besoi edhe vetë Avrahami kur nuk ishte rrethprerë ende.

Varet nga besimi

(Zan 17,10-11; 17,4-6; 22,17-18; 17,5; 15,5; 17,17; Is 53,4-5)

¹³Perëndia i premtoi Avrahamit se pasardhësit e tij do të trashëgonin tërë tokën e premtuar. Avrahami e mori edhe këtë premtim, jo sepse kishte zbatuar Ligjin, por sepse i besoi Perëndisë. ¹⁴Në qoftë se premtimi i Perëndisë ishte caktuar për ata që i varin shpresat te bindja ndaj Ligjit, atëherë Perëndia do ta kishte zhvleftësuar besimin, dhe premtimi i tij do të anulohet.

¹⁵Ligji ngjall vetëm zemërimin e Perëndisë; sepse më anë të Ligjit përcaktohet mëkati.

¹⁶Prandaj Perëndia e ka lidhur premtimin e vet me besimin. Ajo që kishte premtuar Ai,

duhej të ishte e lidhur me veprën e tij të mëshirshme (të flijimit të Mesisë për mëkatet tona).

Kështu, ajo që premtoi Perëndia, vlen për të gjithë pasardhësit e Avrahamit; jo vetëm për ata që e kanë Ligjin, por edhe për ata që, ashtu si Avrahami, i besojnë premtimit të Perëndisë. Avrahami është për të gjithë ne ati ynë, ¹⁷sepse Perëndia i tha: *Të kam emëruar atë të shumë popujve.*

Avrahami i besoi Atij që ringjall të vdekurit dhe që prej asgjëje krijoi gjithësinë. ¹⁸Ai shpresoi, ndonëse nuk kishte asnjë arsye (të dukshme) për këtë shpresë; ai u mbështet vetëm në fjalën e Perëndisë, që Perëndia do ta bënte atë të shumë popujve. Në të vërtetë, Perëndia i kishte thënë: *Pasardhësit e tu do të jenë të shumtë si ujet.* ¹⁹⁻²⁰Avrahami në atë kohë ishte pothuajse njëqind vjeç. E kishte të qartë se nuk mund të kishte fëmijë; edhe gruaja e tij, Sara, nuk mund të lindte më fëmijë. E megjithatë, nuk dyshoi në këtë premtim, por e nderoi Perëndinë me besimin e tij të palëkundshëm. ²¹Kishte besim se Perëndia kishte fuqi për të realizuar atë që premtonte. ²²Prandaj shkruhet për Avrahamin se besimi i tij: *iu llogarit për pafajësi.* ♦ Kjo fjalë vlen jo vetëm për vetë Avrahamin, ²⁴por edhe për ne. Perëndia na shpall të pafajshëm edhe ne, në qoftë se i besojmë atij. Ai është, megjithatë, Perëndia që e ringjalli Jezusin, Zotin tonë, nga të vdekurit. ²⁵Ai e bëri atë të vdiste për të shlyer mëkatet tona dhe e ringjalli nga të vdekurit, që ne të marrim pafajësinë.

♦ f. 111. kjo iu njoh për drejtësi. d.m.th. një gjendje juridike të drejtë. Llogaritja e drejtësisë do të thotë mosllogaritja e mëkatit, në saje të flijimit të Mesisë në vend të mëkatarit, e jo llogaritja e jetës së përsosur të Krishtit.

Paqja me Perëndinë

(Zan 3,6)

5 Perëndia, pra, na ka shpallur të pafajshëm, sepse kemi besuar (në Jezusin, Mesinë). Tani ndërmjet tij dhe nesh mbretëron paqja. Jezusit, Mesisë, Zotit tonë, ia dimë për nder këtë, ²sepse na ka hapur portën drejt mëshirës së Perëndisë, të cilën (mëshirë) e kemi marrë me besim dhe e cila tani përcakton jetën tonë. Tani jemi plot gëzim dhe siguri, sepse po presim që Perëndia të na japë pjesë në madhësinë që po vjen. ³Edhe fakti se duhet të vuajmë për hir të tij, na jep gëzim. Në të vërtetë, e dimë se vuajtja e shton vendosmërinë tonë për të qëndruar besnikë ndaj Zotit. ⁴Kjo qëndrueshmëri të çon te pjekuria e karakterit, e cila pastaj krijon shpresën e patundshme. ⁵Kjo shpresë na jep sigurinë që Perëndia nuk do të na braktisë kurrë. Tashmë e njohim dashurinë e tij me anë të Shpirtit të shenjtë, të cilin na e dha që të banojë brenda nesh.

⁶Kur ishim ende nën pushtetin e mëkatit, Jezusi, Mesia, vdiq për ne, armiqtë e Perëndisë. ⁷Kush është gati të vdesë në vend të fajtorit? Shumë-shumë njerëzit mund të vendosin ta japin jetën për një njeri pak a shumë të mirë. ⁸Por Mesia vdiq për ne kur ne ishim ende armiq të Perëndisë. Kështu, Perëndia na dëshmoi sa shumë na do. ⁹Por, pasi dolëm të pafajshëm (para gjyqit të Perëndisë), ngaqë Mesia derdhi gjakun e tij për ne, është edhe më e sigurt se ai do të na shpëtojë nga dënimi (që po vjen). ¹⁰Pasi ne ishim ende armiq të Perëndisë kur Mesia (Biri i tij) na pajtoi me Perëndinë me anë të vdekjes së tij, aq më tepër, tani që jemi të pajtuar me të, do të shpëtojmë për shkak të jetës së tij (brenda nesh). ¹¹Dhe jo vetëm kaq! Objekti i lavdërimit tonë nuk është më vetja, por Perëndia, sepse atij ia dimë për nder shpëtimin tonë: Ai na pajtoi me veten me anë të Jezusit, Mesisë, Zotit tonë.

Adami dhe Mesia

¹²Siç erdhi në botë mëkati me anë të një njeriu, Adamit, (ashtu erdhi edhe shpëtimi nga pushteti i mëkatit, me anë të një njeriu, Jezusit). Mëkati i Adamit solli me vete vdekjen, dhe kështu të gjithë ranë nën sundimin e vdekjes, sepse të gjithë, pa përjashtim, trashëguan pasojat e mëkatit të Adamit. ¹³Në të vërtetë, edhe para vendosjes së Ligjit nga Moisiu, mëkati ishte në botë, megjithëse nuk mund të klasifikohet si mëkat, sepse ende nuk ekzistonte Ligji (që e përcakton mëkatin). ¹⁴E megjithatë, vdekja (plotësimi i mëkatit) kishte nën pushtetin e saj të gjithë njerëzit nga Adami deri te Moisiu, edhe në qoftë se ata nuk bënë mëkat në bazë të Ligjit.

Adami është kundërtipi i Atij që duhej të vinte. ¹⁵Por ajo që na dhuron Perëndia me anë

të këtij Tjetrit, nuk mund të krahasohet me pasojat e mëkatit të Adamit. Të gjithë duhet të vdesin, sepse një njeri ngriti krye kundër Perëndisë. Por me anë të një Njeriu tjetër, Jezusit, Mesisë, Perëndia na tregon mëshirën e tij, e cila është aq e madhe, ¹⁶saqë peshon më shumë sesa pasojat e fajit të Adamit. Nëpërmjet dënimit për rebelimin e këtij njeriu, Adamit, u bë dënimi i të gjithëve. Por dhurata e pamerituar e Perëndisë kapërcen një mori mëkatesh dhe u sjell të gjithë besimtarëve vendimin e pafajësisë. ¹⁷Me anë të mosbindjes së një njeriu, Adamit, filloi të mbretëronte vdekja. Por sa shumë më tepër realizohet me anë të një njeriu, Jezusit, Mesisë! Të gjithë ata që e pranojnë amnistinë e Perëndisë, tani do të fitojnë jetën e përjetshme dhe (më vonë) do të mbretërojnë bashkë me të.

¹⁸Kështu, nëpërmjet mosbindjes së një njeriu ndodhi që u dënuan të gjithë. Po ashtu, bindja e një Njeriu tjetër ndaj vullnetit të Perëndisë, u sjell të gjithë besimtarëve vendimin e pafajësisë dhe jetën. ¹⁹Duke qenë se një njeri (Adami) ngriti krye kundër Perëndisë, të gjithë u bënë fajtorë para Perëndisë. Po ashtu të gjithë (besimtarët) do të marrin pafajësinë, sepse një Njeri (Jezusi, Mesia) iu nënshtrua vullnetit të Perëndisë.

²⁰Ligji u shtua vetëm më vonë, që të demaskohet mëkati. Por atje ku kupa e mëkatit u mbush, pikërisht atje doli fitimtare edhe dashuria e Perëndisë. ²¹Fuqia e mëkatit njihet nga vdekja. Fuqia e dashurisë së Perëndisë njihet nga jeta e përjetshme. Këtë jetë ia dimë për nder Jezusit, Mesisë, me anë të të cilit ne u çliruam nga mëkatet tona.

Një kundërshtim i menduar

6Cili është përfundimi për ne? A të vazhdojmë të mëkatojmë, që dashuria e Perëndisë të tregohet më e fuqishme? ²Kurrsesi! Përsa i përket mëkatit, jemi (ligjërisht) të vdekur. Si mund të vazhdojmë të jetojmë nën pushtetin e tij? ³Me anë të pagëzimit ne të gjithë jemi (ligjërisht) të lidhur me Jezusin, Mesinë. A nuk e dini çfarë do të thotë kjo? Pagëzimi na lidh me vdekjen e tij. ⁴Kur ne u pagëzuam, u varrosëm bashkë me të. Por, siç u ringjall ai nga të vdekurit me anë të fuqisë së Perëndisë, të Atit, ashtu tani ne mund dhe duhet të bëjmë një jetë të re.

⁵Ashtu siç ishim të bashkuar me Mesinë në vdekjen e tij, ashtu edhe duhet të jetojmë bashkë me të. ⁶Këtë e dimë me siguri: ajo që ne ishim më parë, u kryqëzua me Mesinë në kryq. Kështu vdiq personi ynë i mposhtur nga mëkati. Ne nuk duhet të jemi më skllëvër të mëkatit, ⁷sepse mëkati nuk mund të kërkojë asgjë nga njeriu i vdekur. ⁸Pasi vdiqëm bashkë me Mesinë, edhe do të jetojmë bashkë me të; për këtë jemi të bindur. ⁹E dimë se Mesia u ringjall nga të vdekurit dhe nuk vdes më. Vdekja nuk ka më asnjë pushtet mbi të. ¹⁰Mesia vdiq njëherë e mirë për mëkatin. Tani ai jeton për Perëndinë.

¹¹Ashtu duhet të mbaheni edhe ju: ju jeni të vdekur përsa i përket mëkatit, por, pasi jeni të lidhur me Jezusin, Mesinë, ju jetoni për Perëndinë.

¹²Prandaj trupi yt i vdekshëm mos të drejtohet nga mëkati! Mos i dëgjoni pasionet tuaja! ¹³Mos i dorëzoni mëkatit asnjë pjesë të trupit tuaj, që ajo të mos përdoret si vegël për punën e djallit. Më mirë të viheni në shërbim të Perëndisë si njerëzit që erdhën prej vdekjes në jetë. Tju përdorë Perëndia me të gjitha aftësitë tuaja si armë në luftën për punën e tij. ¹⁴Mos të mbretërojë më mbi ju mëkati, sepse nuk jetoni më nën regjimin e Ligjit, por nën regjimin e mëshirës së Perëndisë.

Analogjia me tregtinë e skllëvërve

¹⁵E çfarë atëherë? A do të vazhdojmë të mëkatojmë, ngaqë nuk jetojmë më nën regjimin e Ligjit, por nën regjimin e mëshirës së Perëndisë? Aspak! ¹⁶Mendohuni pak: atij të cilit i nënshtroheni si skllëvër, atë duhet edhe ta dëgjoni. Ose viheni në anën e Mëkatit; atëherë do të vdisni. Ose viheni në anën e Perëndisë; bindja ndaj tij ju sjell shpëtim.

¹⁷Lavdi Perëndisë! Më parë ishit skllëvër të Mëkatit; por tani dëgjoni me gjithë zemër të Vërtetën, ashtu siç e keni mësuar. ¹⁸Ju jeni të çliruar nga Mëkati dhe tani jeni në shërbim të Perëndisë.

¹⁹Unë përdor figurën e shërbimit të skllëvërve, që ta kuptoni më mirë se për çfarë është fjala. Më parë ju u vutë në shërbim të imoralitetit dhe të padrejtësisë. Kjo ju çoi në një jetë që nuk i pëlqeu Perëndisë. Tani ju duhet të viheni në shërbim të së mirës, sepse kjo ju shpie në një jetë që i pëlqen Perëndisë. ²⁰Gjersa ishit në shërbim të Mëkatit, nuk i kishit detyrim së mirës. ²¹E ç'dobi kishit? Ju vjen turp kur mendoni për këtë; sepse në fund ju priste vdekja. ²²Por tani jeni të çliruar nga Mëkati dhe i shërbeni Perëndisë.

Ndodh kështu sepse bëni atë që i pëlqen Perëndisë, dhe në fund ju pret jeta e përjetshme. ²³Mëkati jep pagën e vet: vdekjen. Perëndia, përkundrazi, na jep dhuratën e pamerituar: me anë të Jezusit, Mesisë, Zotit tonë, na dhuron jetën e përjetshme.

Liria nga Ligji i shkelur

(Dal 20,17; Br 5,21; Zan 3,13)

7Vëllezër, ju keni disa njohuri për drejtësinë dhe e keni të qartë se Ligji vlen për njeriun vetëm sa ai është gjallë. ²Një grua e martuar, për shembull, është e lidhur me burrin e saj vetëm sa ai është gjallë. Kur i vdes burri, ligji që e kishte lidhur me të, nuk vlen më për gruan. ³Prandaj, në qoftë se në të gjallë të burrit të saj martohet me një burrë tjetër, ajo bën tradhti bashkëshortore. Por, në qoftë se i vdes burri, atëherë ligji nuk vlen më për gruan. Ajo nuk bën tradhti bashkëshortore në qoftë se bashkëjeton me një burrë tjetër.

⁴Ashtu është edhe me ju, o vëllezër! Meqë vdiqët (ligjërish) bashkë me Mesinë, ju jeni të vdekur ndaj Ligjit. Tani i takoni një Tjetri, domethënë Atij që u ringjall nga të vdekurit. Prandaj ne duhet të jetojmë në mënyrë që të nderohet Perëndia.

⁵Kur ende jetonim sipas vullnetit tonë, trupi ynë ishte nën pushtetin e pasioneve që na shtynin në mëkat. Këto pasione i kishte ngjallur edhe Ligji. Kështu, ne bënim atë që na çonte në vdekje. ⁶Por tani jemi të liruar nga Ligji; jemi të vdekur ndaj Ligjit, i cili më parë na robëronte. Prandaj nuk i shërbejmë Perëndisë sipas mënyrës së mëparshme, sipas shkronjave të Ligjit. Shpirti i tij na jep mundësi t'i shërbejmë në mënyrën e re.

Ligji dhe mëkati

⁷A rrjedh nga kjo se Ligji i përket anës së mëkatit? ♦ Kjo nuk është e mundur! E megjithatë, pa Ligjin njerëzit nuk do ta dinin se ç'është mëkati. Dëshirat tona të mëkatshme nuk do të zgjoheshin, në qoftë se në Ligj nuk do të thuhej: *Mos lakmo!*

⁸Mëkati e shfrytëzoi urdhërimin dhe na nxiti me ndihmën e tij gjithfarë dëshirash të zjarra. Atje ku nuk ka Ligj, mëkati është i vdekur. ⁹Më parë nuk e njihnim ende Ligjin. Atëherë jetonim. Por kur erdhi urdhërimi, mëkati u ngjall, ¹⁰dhe ne duhej të vdisnim. Urdhërimi që duhej të na jepte jetën, na solli vdekjen, ¹¹sepse mëkati e përdori për të na mashtruar dhe për të na vrarë. ¹²Ligji, pra, i përket anës së Perëndisë; urdhërimet e tij pasqyrojnë karakterin e tij: ato janë të drejta dhe të mira.

¹³A do të thotë kjo se e mira, Ligji, na ka sjellë vdekjen? Kjo nuk është e mundur! Më mirë të themi, mëkati e përdori këtë urdhërim të mirë për të na vrarë. Kështu mëkati duhej të demaskohej. Kështu, me anën e urdhërimit duhej të zbulohej e keqja e mëkatit.

¹⁴Pa dyshim që Ligji vjen nga Perëndia. Por ne jemi njerëz të dobët, si skllevër të shitur të mëkati. ¹⁵Prandaj nuk jemi të lirë në sjelljen tonë; d.m.th. nuk bëjmë atë që dëshirojmë në të vërtetë, por atë që na turpëron. ¹⁶Por, pasi nuk na pëlqen e keqja që bëjmë, kështu kemi pranuar vetvetiu se urdhërimi (i Perëndisë) është i mirë.

♦ Rabinët mësuan se zgjidhja e problemit ishte dëgjesa ndaj Ligjit dhe se Shpirti nuk do të jepej deri në fund të epokës, sipas Joelit 2,8). Ligji në të vërtetë shërbeu për të mbajtur çifutët të paprekur si komb dhe për t'i treguar se ku kishin shkuar keq, në mënyrë që ata të mbështeteshin në faljen e Tempullit, por rabinët nuk kishin parë gjërat në lidhje me tempullin dhe Mesinë. Jezui vuri në dukje atë që mungonte nga feja e tyre: kryqi dhe Shpirti.

Nuk jemi të zotët e vetes

¹⁷Pra, nuk jemi vetë ne që bëjmë të keqen. Përkundrazi, atë e bën mëkati që na futi në dorë. ♦ ¹⁸E dimë fare mirë se çfarë jemi sipas natyrës, se te ne nuk gjendet asgjë e mirë. E duam të drejtën, por jemi tepër të dobët për ta kryer atë. ¹⁹Nuk e bëjmë të mirën që dëshirojmë të bëjmë, por të keqen që e urrejmë. ²⁰Por, pasi e bëjmë atë që nuk dëshirojmë të bëjmë, kështu nuk jemi më të zotët e vetes, por na ka në dorë mëkati.

²¹Dihet, pra, se gjithçka zhvillohet kështu: dëshiroj ta bëj të mirën, por në fund fiton e keqja. ²²Në ndërgjegjen time e pranoj me gëzim Ligjin e Perëndisë. ²³Por vërej se sjellja ime ndjek një ligj tjetër. Ky ligj e kundërshton ligjin që pranon arsyeja ime. Kjo më bën rob të mëkatit, ligji i të cilit cakton sjelljen time. ²⁴⁻²⁵E pranojmë vërtet Ligjin e Perëndisë përsa i përket arsyes sonë, por me sjelljen tonë zbatojmë ligjin e mëkatit.

Sa njerëz të mjerë që jemi! Kush do të na shpëtojë nga ky rreth i mbyllur? Kush do të

na lirojë nga kthetrat e natyrës sonë mëkatore që na çon në vdekje?
E falënderoj Perëndinë që na jep rrugëdalje me anë të Jezusit, Mesisë, Zotit tonë!

♦ Mëkati është si një parazit: nuk është pjesë e vetes sime të vërtetë. Ekziston një pyetje interesante që lind në lidhje me këtë, dhe kjo është interpretimi i kapitullit 7 të Romakëve. A ka të bëjë me përvojën e Palit para kthimit të tij (Agustini, Origjen), ose përvojën e krishterë pas kthimit (Luteri, Kalvini)? Ne e konsiderojmë këtë të jetë përvoja e Pavlit para kthimit, dhe këtu dhe pse:

1. Shpirti i Shenjtë përmendet vetëm në Romakët 8.

2. Imazhi që Paul përshkruan është një pamje e humbjes së plotë, jo fitores së pjesshme dhe humbjes së pjesshme.

Përndryshe mund të themi: kjo ndodh kur largoheni nga Shpirti i Shenjtë.

Jeta e re sipas Shpirtit të Perëndisë

(Zan 17,19)

8Nuk ka, pra, tani kurrfarë dënimi ♦ (me punë të detyruar) për të vuajtur (nën robërinë e mëkatit), sepse jeni të lidhur me Jezusin, Mesinë. ²Ju jeni të lirë nga parimi që ju çonte në vdekje nëpërmjet mëkatit; tani jeni të çliruar me anë të parimit që ju çon në jetë nëpërmjet Shpirtit dhe që ju lidh me Jezusin, Mesinë. ³Atë që Ligji nuk mund të arrijë ngaqë ne njerëzit i jemi nënshtruar pushtetit të mëkatit, atë e arriti Perëndia. Ai e dërgoi Birin e tij atje ku shfaqet i gjithë pushteti i mëkatit: në një trup njerëzor, që të mposhte atje tërë pushtetin e mëkatit. Me vdekjen e Birit të tij Perëndia e zbatoi vendimin e tij gjyqësor duke e dënuar mëkatin në trup, ⁴në mënyrë që tani te ne të plotësohen kërkesat e Ligjit, sepse jeta jonë tani caktohet nga Shpirti i Perëndisë dhe jo nga natyra jonë e mëkatshme. ⁵Kur ndokush jeton sipas natyrës së tij, preokupimi i tij është plotësimi i dëshirave të tij; kurse kur në të jeton Shpirti i Perëndisë, preokupimi i tij është për t'i dhënë këtij Shpirti vend për veprim. ⁶Dëshirat e mëkatshme të çojnë në vdekje, kurse Shpirti i Perëndisë të dhuron jetë dhe paqe.

⁷Njeriu, prej natyrës, ngrihet kundër Perëndisë. Ai nuk e dëgjon Ligjin e Perëndisë dhe as që mund ta dëgjojë atë. ⁸Në të vërtetë, është e pamundur që ndokush ta plotësojë vullnetin e Perëndisë në qoftë se drejtohet nga vullneti i tij i mëkatshëm. ⁹Por ju nuk qëndroni më nën sundimin e vullnetit tuaj të mëkatshëm, por nën drejtimin e Shpirtit. Përndryshe, nuk do t'ju kishte përvetësuar Shpirti i Perëndisë. Kush nuk e ka Shpirtin që jep Mesia, nuk i takon atij. ¹⁰Megjithëse Mesia vepron te ju, ju i jeni nënshtruar vdekjes fizike për shkak të mëkatit, por meqë Perëndia ju ka pranuar, Shpirti i tij ju jep jetën. ¹¹Në të vërtetë, në qoftë se Shpirti i Atij që e ringjalli Jezusin nga të vdekurit banon brenda jush, atëherë Perëndia do të ringjallë edhe trupin tuaj të vdektshëm me anë të Shpirtit që ju ka dhënë.

¹²Vëllezër! Për këtë nuk kemi më detyrime ndaj natyrës sonë njerëzore. ¹³Në qoftë se jetoni sipas natyrës suaj të mëkatshme, do të vdisni. Do të jetoni vetëm atëherë kur ta lejoni Shpirtin e Perëndisë të veprojë te ju; vetëm kështu do të mënjanohen dëshirat tuaja të mëkatshme.

¹⁴Të gjithë ata që udhëhiqen nga Shpirti i Perëndisë, janë bij të Perëndisë. ¹⁵Prandaj ju nuk duhet të keni frikë më nga Perëndia. Ai ju ka dhënë Shpirtin e tij dhe kjo tregon se ju nuk jeni skllëvër të tij, por fëmijë të tij. Meqë Shpirti i tij jeton brenda jush, i themi Perëndisë: «Abba! O Atë!» ¹⁶Dhe Shpirti i Perëndisë dëshmon bashkë me shpirtin tonë se jemi me të vërtetë fëmijë të Perëndisë. ¹⁷Pasi jemi fëmijë të Perëndisë, Perëndia do të na japë edhe atë që u premtoi fëmijëve të tij: do të na e japë jetën në madhësitinë që ia dha edhe Mesisë. Në qoftë se vuajmë me të vërtetë bashkë me Mesinë, atëherë do të kemi pjesë në madhësitinë e tij.♦♦

♦ Pali ka trajtuar tashmë zgjidhjen e Perëndisë rreth ndëshkimit të mëkatit (kryq) në kapitullin 5. Tani ai merret me zgjidhjen e Perëndisë rreth fuqisë së mëkatit (bindja ndaj Shpirtit të Shenjtë). d.m.th ne nuk kemi më asnjë detyrim për të jetuar më nën fuqinë e mëkatit.

♦♦ Kjo shprehje shënon përsosuri (përputhje të plotë me Mesinë si njeri) e jo hyjnizim.

Shpresa e madhe

¹⁸Jam i bindur se madhështia e ardhshme, të cilën Perëndia na e mban gati, është aq e madhe, sa që nuk mund të krahasohet me ndonjë gjë që ne duhet të pësojmë tani. ¹⁹Të gjitha krijesat presin me mall që Perëndia t'i stolisë fëmijët e tij me shkëlqimin e tij. ²⁰Perëndia ia nënshtroi vërtet tërë krijesën vdekshmërisë, ♦ jo sepse ajo vetë është fajtores, por sepse e përfshiu në dënimin që u dha njerëzve. Por krijesës i dha edhe shpresën ²¹se një ditë do të çlirohet nga mallkimi i vdekshmërisë. Atëherë ajo nuk do t'i nënshtrohet vdekjes, por do të marrë pjesë në jetën e lirë të fëmijëve të Perëndisë. ²²E dimë se deri tani e tërë krijesa rënkon si gruaja para lindjes. ²³Por edhe ne të cilëve Perëndia na e dha Shpirtin e tij si fillim të jetës së re, presim me mall që Perëndia të na ndryshojë edhe trupin, sepse vetëm atëherë do të realizohet kuptimi i plotë i pranimit tonë në familjen e tij.

²⁴Çlirimi i ardhshëm (i trupit tonë) është i sigurt, por vetëm se ne duhet ta presim atë me durim. Ky është kuptimi i shpresës sonë. ♦ ♦ ²⁵Shpresojmë për atë që nuk e shohim ende, prandaj edhe e presim me durim.

²⁶Për këtë na ndihmon Shpirti i Perëndisë. Jemi të dobët dhe as që dimë se çfarë të kërkojmë me lutje. Prandaj Shpirti ndërhyr për ne te Perëndia me të lutura që nuk mund të shprehen me anë të fjalëve njerëzore. ²⁷Por Perëndia e kupton se çfarë dëshiron t'i thotë Shpirti, sepse ai vetë ndërhyr në pajtim me vullnetin e Perëndisë.

²⁸Por e dimë se për ata që e duan Perëndinë, Shpirti bashkëpunon ♦ ♦ ♦ në gjithçka për t'ia arritur qëllimit për të cilin Perëndia i thirri sipas planit të tij. ²⁹Sepse, ata që Perëndia i ka zgjedhur, edhe i ka paracaktuar për t'i ngjarë Birit të tij, sepse Biri, si i ringjalluri, duhej të ishte i pari ndër shumë vëllezër. ³⁰E të gjithë ata që Perëndia i paracaktoi për këtë, edhe i thirri. E pasi i thirri, i shpalli të pafajshëm. E atyre që u dha pafajësinë, u dha edhe pjesë në madhësinë e tij.

♦ fjjj: kotësi. Te DhV kjo shprehje shënon ndonjëherë fuqitë e errësirës. ♦ ♦ Rom 8,24 është i pari vend ku Pali flet për shpëtimin në kohën e kaluar. Aludime të tjera gjenden tek Ef 2,5 + 8, 2 Tim 1,9, dhe Tit 3,5. Te letra drejtuar romakëve, besimtari është i shpëtuar nga zemërimi (kap. 8), nga mëkati (kap. 6), nga mallkimi i ligjit të shkelur (kap. 7) dhe nga vdekja (kap. 8). Tani gëzojmë për kesën e parë të shpëtimit, shumica e të cilët ende gjendet në të ardhmen. ♦ ♦ Shpirti na ndihmon në shenjtërimin tonë.

Asgjë nuk mund ta anulojë këtë marrëdhënie me Perëndinë

(Ps 43,23)

³¹Çfarë të themi tjetër? Pasi Perëndia është në anën tonë, kush mund të na mposhtë?

³²Ai nuk kurseu as edhe Birin e tij, por e dorëzoi të flijohej për të gjithë ne. Atëherë, në bazë të lidhjes sonë me Birin e tij, si nuk do të na dhurojë gjithçka? ³³Askush nuk mund t'i paditë ata që ka zgjedhur Perëndia, sepse Perëndi ua dha pafajësinë vetë.

³⁴Askush nuk mund t'i dënojë, sepse Jezusi, Mesia, vdiq për ta. Jo vetëm kaq, por edhe u ringjall nga të vdekurit. Ai qëndron në vendin e plotfuqisë pranë Perëndisë dhe ndërmjetëson për dobinë tonë.

³⁵Atëherë a ka ndonjë gjë që të na ndajë nga Mesia dhe nga dashuria e tij për ne? Vuajtjet? Vështirësitë? Përndjekja? Uria? Skamja? Rreziku apo vdekja? – ³⁶Në Shkrimin e shenjtë thuhet: *Meqenëse të takojmë ty, jemi vazhdimisht në rrezik për vdekje. Na mbajnë për dele që mund t'i therin kur të duan.* – ³⁷Jo, në të gjitha këto ne triumfojmë me ndihmën e Atij që na ka dashur. ³⁸Jam plotësisht i bindur se asgjë nuk mund të na ndajë nga dashuria e tij: as vdekja e as jeta, as engjëjt e as fuqitë e tjera, as gjërat e tanishme e as gjërat e ardhshme, ³⁹as ndonjë gjë në qiell e as ndonjë gjë në ferr. Me anë të Jezusit, Mesisë, Zotit tonë, Perëndia shprehu dashurinë e vet për ne. Prandaj nuk ka asgjë në mbarë botën që mund të na ndajë ndonjëherë nga dashuria e Perëndisë. ♦

♦ d.m.th, Dashura e zgjedhjes (hebr. *hen*) dhe të besnikërisë ndaj besëlidhjes (hebr. *hesed*). Zoti na ka shpëtuar nga dënimi i mëkatit, po na shpëton nga fuqia e mëkatit, do të na shpëtojë nga prania e mëkatit, dhe do të na lavdërojë me rastin e ringjalljes.

A e mohoi Perëndia popullin e vet të zgjedhur?

(Dal 4,22; Zan 21,12; 18,10; 25,23; Mal 1,2-3; Dal 33,19; 9,16)

9Për këtë që ju them tani, është dëshmitar Mesia. Edhe ndërgjegjja ime, me anë të së cilës më flet Shpirti i shenjtë, e vërteton se po flas të vërtetën. ²⁻³Po vuaj thellësisht dhe vazhdimisht në zemrën time për shkak të vëllezërve, njerëzve të popullit tim. Për hirin e tyre edhe do të pranoja të ndahesha përjetë nga Mesia. ⁴Në të vërtetë, ata janë izraelitë, popull i zgjedhur i Perëndisë ♦ të cilët Perëndia i pranoi si birin e tij dhe të cilëve u tregoi madhësitë e tij. Atyre u dha premtimet e tij, si edhe Ligjin. Tek ata kishte Tempullin e tij dhe atyre ua premtoi shpëtimin e ardhshëm. ⁵Ata janë pasardhësit e Avrahamit, Izakut dhe Jakovit. Edhe Mesia, shpëtimtari i premtuar, u takon atyre përsa i përket rrjedhës së tij njerëzore. Për të gjitha këto i qoftë lavdi Perëndisë përgjithmonë! Amen. ♦♦

⁶Nuk ma merr mendja se fjala e Perëndisë mund të anulohet. Por jo të gjithë izraelitët i takojnë popullit të Perëndisë. ⁷Meqë rrjedhin nga Avrahami, kjo nuk do të thotë se ata janë fëmijë të vërtetë të Avrahamit. Perëndia i tha Avrahamit: *Vetëm me anë të Izakut do t'jua jap pasardhësit që ju kam premtuar.* ⁸Kjo do të thotë: Fëmijë të Perëndisë nuk i bën prejardhja e natyrore familjare. Vetëm ai që lind siç lindi Izaku, në bazë të premtimit të Perëndisë, u përket pasardhësve të vërtetë të Avrahamit. ⁹Lindja e Izakut u shpall kështu me premtim hyjnor: *Vitin tjetër do të kthehem në këtë kohë, e atëherë Sara do të lindë djalë.*

¹⁰Kështu ndodhi edhe me fëmijët e Rivkës. Të dy bijtë e saj kishin për atë stërgjyshin tonë, Izakun. ¹¹⁻¹²Por Perëndia donte që ta kishim të qartë se zgjedhja e tij varej vetëm nga vendimi i tij i lirë. Prandaj i tha Rivkës: *I linduri i parë do t'i shërbejë të dytit.* ♦♦♦ Këtë e tha para lindjes së tyre, shumë kohë para se njëri ose tjetri të bënte diçka të mirë ose të keqe. Zgjedhja e tij nuk kishte për bazë asnjë veprim njerëzor, por rridhte nga vullneti i tij i lirë. ¹³Në një vend tjetër thuhet: *Jakovin e kam zgjedhur, kurse Ezavin jo.*

¹⁴A del nga kjo që Perëndia është i padrejtë? Aspak! ♦ ¹⁵Moisiut i tha: *Kam mëshirë për atë që dua unë, dhe kam dhimbje për atë që dua unë.* ¹⁶Prandaj nuk është çështja për vullnetin ose kërkesat e njerëzve, por vetëm për mëshirën e Perëndisë. ¹⁷Kështu, edhe Perëndia i dërgoi fjalë faraonit: *Të kam emëruar mbret, që me anën tënde të tregohet pushteti im, e që emri im të bëhet i njohur në mbarë botën.* ¹⁸Prandaj është e qartë se Perëndia vepron plotësisht sipas vullnetit të vet të lirë; për njërin ka mëshirë, kurse tjetrin e bën aq kokëfortë, saqë nuk do t'ia dijë për asgjë.

♦ Ata janë të zgjedhur si komb, por jo domosdoshmërisht si individë.

♦♦ mund të përkthehet edhe si vijon: Ai (Mesia) është Perëndi mbi të gjitha, i lavdëruar në jetë të jetëve. ♦ Kjo pasqyrohet në nënshtrimin e mëvonshëm të Edomit nga Izraeli. ♦♦♦ Në të njëjtën mënyrë që Perëndia e ngurtësoi faraonin, ai e ngurtësoi Izraelin si komb. E padrejtë? Jo, sepse në çdo rast u ruajt vetëm një mbetje në Dhiatën e Vjetër: parimi i zgjedhjeve ende zbatohet.

Perëndia zgjedh atë që do Ai

(Is 29,16; 45,9; Hosh 2,23; 1,10; Is 10,22-23; 1,9; 28,16)

¹⁹Do të ketë kundërshtime të tilla si: «Përse atëherë Perëndia na kërkon neve llogari për sjelljen tonë? Pasi na ka plotësisht në dorë, atëherë nuk mund të sillemi ndryshe!»

²⁰Por le të mendojmë pak se cilët jemi ne! Si guxojmë ta kritikojmë Perëndinë? A i thotë vepra krijuesit të vet: «Përse më ke krijuar kështu?»

²¹Mendo për poçarin: ai ka të drejtë ta përdorë deltinën e tij siç i pëlqen. Prej së njëjtës baltë mund të bëjë dy enë të ndryshme: njëren për të zbukuruar tryezën e gostisë, kurse tjetrën si kosh për mbeturina.

²²Perëndia donte ta tregonte zemërimin dhe pushtetin e tij në njërin; por edhe atë që ishte caktuar për humbje, e duroi me durim të madh. ♦ ²³Në tjetrin donte të tregonte se sa e madhe është shpirtmadhësia e tij – d.m.th. tek ata, për të cilët kishte mëshirë e të cilët i kishte paracaktuar për të pasqyruar madhësitë e tij, ♦♦ ²⁴d.m.th. te ne që Perëndia na thirri prej të gjithë popujve, e jo vetëm prej popullit izraelit.

²⁵Ai ka thënë nëpërmjet profetit Hoshea: *Në qoftë se nuk ishit më parë populli im, tani po ju them: Ju jeni populli im; e në qoftë se nuk keni qenë më parë të dashur për mua, tani*

do t'ju pranoj me dashuri. ²⁶Ata të cilëve u kisha thënë: *Ju nuk jeni populli im, tani do të quhen Bijtë e Perëndisë së gjallë.*

²⁷Ndërsa për popullin e Izraelit profeti Isaia thotë: *Edhe në qoftë se izraelitët ishin të shumtë në numër sa ç'është rëra e detit, vetëm një pakicë do të shpëtojë.* ²⁸Zoti do ta zbatojë planin e tij ndër popujt e tokës plotësisht, por edhe me kufi.

²⁹Është kështu siç profetizoi Isaia: *Në qoftë se Zoti i gjithësisë nuk do të kishte kursyer një tepriçë, me ne do të ndodhte si me Sodomën dhe me Amorën.*

♦ Bëhet fjalë për faraonin dhe egjiptianët në kohën e Daljes. ♦♦ Imazhi i lavdishëm i Perëndisë në ne do të restaurohet plotësisht kur marrim trupat e ringjalljes..

Jezusi, Mesia – guri i pengesës

(Lev 18,5; Br 30,12-14; Joel 2,32; Is 52,7; Is 53,1; Ps 18,5; Br 32,21; Is 65,1; 65,2)

³⁰Ç'kuptojmë nga kjo? Këtë e kemi të qartë: njerëzit e popujve të tjerë morën pafajësinë, megjithëse nuk e kërkuan këtë udhë të shpëtimit. Perëndia i shpalli të pafajshëm, sepse besuan (në Mesinë dhe në veprën e tij). ³¹Por populli i Izraelit, që kërkonte ta merrte pafajësinë duke zbatuar Ligjin, nuk arriti. ³²Pse jo? Sepse nuk donte të besonte (në Mesinë dhe në veprën e tij), por kërkonte ta merrte pafajësinë me anë të veprave të tij. Kështu dështuan, sepse u përplasën me «Gurin e pengesës», ♦ ³³për të cilin Perëndia thotë: *Unë hedh në malin e Cionit një themel të sigurt, një gur në të cilin ata përplasen, një shkëmb që shkakton rënien e tyre. Por kush beson në të, nuk do të humbasë.*

10 Vëllezërit e mi, i lutem Perëndisë, sepse dëshiroj me gjithë zemër që populli im të shpëtojë. ²Mund t'ju dëshmoj se me kaq zjarr marrin mundimin të kryejnë vullnetin e Perëndisë. Por zelli i tyre nuk ka për bazë një njohje të drejtë të Perëndisë. ³Ata nuk kuptojnë se njeriu shpallet i pafajshëm me anë të besimit (te Mesia). Ata kërkojnë të shpallen të pafajshëm me anë të veprave të tyre (meritueshme), kështu që nuk e pranuan udhën e Perëndisë për shpëtim. ⁴Por që nga ardhja e Mesisë periudha e Ligjit mbaroi. Tani të gjithë (besimtarët) shpallen të pafajshëm me anë të besimit (te Mesia).

⁵Për ata që kërkojnë të shpallen të pafajshëm në bazë të Ligjit, vlen ajo që shkroi Moisiu: *Kush i zbaton urdhërimet e Perëndisë, atij do t'i shkojnë punët mbarë.*

⁶Përkundrazi, për ata që e marrin pafajësinë në bazë të besimit të tyre (te Mesia), vlen: Nuk ka nevojë të pyesësh: *Kush do të ngrihet në qiell?* – d.m.th. për të bërë që të zbresë Mesia ♦♦ As nuk ka nevojë të pyesësh: *Kush do të zbresë në botën e të vdekurve?* – d.m.th. për të bërë që Mesia të ngrihet nga të vdekurit. ♦♦♦ Përkundrazi, thuhet: *Lajmi i Perëndisë është pranë teje; është në gojën tënde dhe në zemrën tënde.*

Këtu është fjala për lajmin që shpallim ne: për Perëndinë vlen para së gjithash besimi (te Mesia). ⁹Prandaj, në qoftë se ti pranon me gojë: «Jezusi është Zot» dhe në qoftë se beson me gjithë shpirt se Perëndia e ka ringjallur atë nga të vdekurit (për të na dhënë neve pafajësinë), atëherë do të shpëtosh. ¹⁰Kush beson me gjithë shpirt (në Mesinë), shpallet i pafajshëm; kush pranon me gojë (se Jezusi është Zot), do të shpëtojë. ¹¹Për këtë thuhet (në Shkrimin e shenjtë): *Kush beson në atë, nuk do të humbasë.* ¹²Kjo vlen për të gjithë: këtu nuk ka dallim ndërmjet hebrenjve dhe johebrenjve. Të dyja palët kanë të njëjtin Zot. Ai u dhuron me tepri të gjithë atyre që besojnë në Të. ¹³Në Shkrimin e shenjtë thuhet gjithashtu: *Kushdo që do ta thërrasë Zotin për shpëtim, do të shpëtojë.*

♦ Meqenëse hebrenjtë e trajtonin Ligjin si arsye për të marrë merita (kështu duke hequr aspektin personal nga marrëdhënia me Perëndinë), ky iu bë jo trampolinë, por pengesë. Është e rëndësishme të kuptojmë kontekstin e diskutimit që vijon. Pali po i përgjigjet një kundërshtimi hebre që pohon se Perëndia nuk po bën padrejtësi t'i mënjanojë hebrenjtë për të shpëtuar johebrenjtë. Ai gjithashtu merrret me pyetjen se pse hebrenjtë si një tërësi nuk e kanë pranuar Ungjillin. A nuk provon kjo se Jezusi nuk është Mesia? ♦♦ Sikur të mos ishte trupëzuar. ♦♦♦ Sikur të mos ishte ringjallur. Të dyja këto justifikime çifute kundërshtohen nga trupëzimi dhe ringjallja përkatësisht. Nuk është sikur këto dy ngjarje nuk kanë ndodhur.

¹⁴Ata mund ta thërrasin Zotin për shpëtim vetëm në qoftë se i besojnë atij. E ata mund t'i besojnë atij, vetëm në qoftë se e dëgjojnë lajmin për shpëtim. Por ky lajm duhet t'u

shpallet më parë, ¹⁵dhe me këtë lajm duhet të dërgohen lajmëtarë. Dhe kjo tashmë ka ndodhur! U realizua ajo që ishte parathënë: *Çfarë gëzimi është kur vijnë lajmëtarët që sjellin lajmin e mirë!*

¹⁶Por këtë lajm të mirë nuk e pranuan të gjithë. Profeti Isaia tha: *O Zot, kush i beson lajmit tonë?* ¹⁷Besimi, pra, lidhet me lajmin që shpallet; e lajmi lidhet me fjalën që flet vetë Mesia.

¹⁸Apo ndoshta hebrenjtë nuk e dëgjuan këtë lajm? Natyrisht, e dëgjuan! Në të vërtetë, edhe në Shkrimin e shenjtë thuhet: *Dëshmia e tyre përhapet nëpër tërë botën, gjer në kufijtë më të largët.* ♦

¹⁹Apo ndoshta nuk e kuptuan lajmin? Përgjigjja gjendet te Moisiu: *Unë do t'ju bëj xhelozë për një popull që nuk është i njohur – thotë Perëndia. – Unë do t'ju zemëroj për një popull që nuk (më) njeh.* ²⁰Në librin e profetit Isaia thuhet edhe këto fjalë të guximshme: *Më gjetën ata që nuk më kërkonin – thotë Perëndia. – Unë iu shfaqta atyre që nuk më kërkonin.* ²¹Për Izraelin, përkundrazi, në të njëjtin vend thuhet: *Gjithë kohën i shtriva duart e mia drejt popullit të pabindur që nuk donte t'ia dinte për mua.*

♦ Pali ua kishte predikuar ungjillin çifutëve gjithkund në perandorinë romake.

Vetëm një pjesë e hebrenjve u pranua

(1 Mbr 19,10,14,18, Br 29,4; Is 29,10; 68,23-34)

I Tani po pyes: A e mohoi Perëndia popullin e vet? Kjo është e pamundur! Unë jam vetë hebre (i kthyer), pasardhës i Avrahamit prej fisit të Benjaminit.

²Perëndia nuk e ka mohuar popullin që zgjodhi që nga fillimi. Ju kujtohet se si u ankua profeti Elija te Perëndia për këtë popull: *“O Zot, – tha, – altarët e tu i kanë rrëzuar dhe profetët e tu i kanë vrrarë. Vetëm unë kam mbetur, dhe tani ata duan të më vrasin edhe mua!*

⁴E çfarë iu përgjigj Perëndia? *Jo, lashë për vete shtatë mijë burra, të cilët nuk e adhuruan idhullin Baal.* ⁵E njëjta gjë vlen edhe tani: nga mëshira e tij, Perëndia zgjodhi një pakicë. ⁶Kjo zgjedhje nuk bazohet në veprat e tyre; ndryshe, mëshira e tij nuk do të ishte mëshirë e vërtetë.

⁷Çfarë të themi, pra? Populli izraelit në tërësi nuk e fitoi atë për të cilën mendohej. E fituan vetëm ata që Perëndia i zgjodhi prej këtij populli. Të tjerët bënë veshin e shurdhër ndaj thirrjes së Perëndisë. ⁸Për këta thuhet: *Perëndia u dha shpirtin e verbimit, në mënyrë që me sytë e tyre të mos shohin dhe me veshët e tyre të mos dëgjojnë, madje deri në ditën e sotme.* ⁹E Davidi tha: *Festat e flijimit u bëfshin kurth dhe lak, dënim dhe shkatërrim.* ¹⁰*U verboshin, që të mos shohin më; kërruse përgjithmonë kurrizin e tyre nën zgjedhën e robërisë.*

Asnjë arsye për mendjemadhësi

¹¹Tani po pyes: A mos është i përhershëm mohimi i hebrenjve? Jo, por, pasi ata nuk dëgjuan, shpëtimi u erdhi popujve të tjerë. Kështu, hebrenjtë duhej të digjeshin nga smira për ta. ¹²Fajësia e tyre i solli botës fitim të madh dhe mohimi i tyre u bë burim i bekimit për popujt e tjerë. Aq më tepër do të jetë fitim për botën kur i tërë Izraeli të kthehet te Perëndia! ♦

¹³⁻¹⁴Tani po u drejtohem johebrenjve që ndodhen mes jush. Detyra ime si apostull vlen për popujt johebrenj dhe për këtë i jam mirënjohës Perëndisë. Në të vërtetë, ndoshta me anë të shërbimit tim misionar mund ta nxit popullin tim drejt ambicies, dhe kështu të shpëtoj, të paktën, disa prej tyre. ¹⁵Kur Perëndia i mohoi ata, kjo do të thoshte për paganët (që besojnë) pajtim me Perëndinë. Çfarë do të ndodhë kur Perëndia t'i pranojë përsëri? Atëherë do të jetë si kalim prej vdekjes në jetë!

¹⁶Kur, pas të korrave, buka e parë i kushtohet Perëndisë, kjo do të thotë se edhe të gjitha bukët nga këto të korra i janë kushtuar atij. Në qoftë se pema mbillet për nder të Perëndisë, i përkasin atij edhe degët. ¹⁷Disa degë nga ulliri i butë u prenë dhe ju u shartuat midis degëve të tjera që mbetën. Megjithëse ju rridhni nga ulliri i egër, ju tani merrni pjesë në lëngun e mirë të ullirit të butë.

¹⁸Prandaj ju nuk duhet t'i përbuzni degët që u prenë. Për çfarë mbaheni ju? Nuk i mbani ju rrënjët, por rrënjët ju mbajnë ju! ¹⁹Ndoshta do të thoni: «Degët u prenë që ne të zëmë vendin e tyre!» ²⁰Keni të drejtë. Por ato u prenë, sepse nuk e pranuan

amnistinë e Perëndisë. E ju u shartuat, sepse e pranuat atë. Prandaj mos u bëni mendjemëdhën timer, por qëndroni me frikë! ²¹Perëndia nuk i kurseu hebrenjtë, megjithëse janë degë natyrore. A mendoni ju se ai do t'ju zbutë juve dënimin (në qoftë se nuk besoni)?

²²Nga kjo mund të shihni mirësinë dhe, njëkohësisht, rreptësinë e Perëndisë. Ai vepron rreptësisht ndaj atyre që e mohojnë atë. Juve ju tregon mirësinë e vet; ju duhet të qëndroni në këtë mirësi. Përndryshe, edhe ju do të priteni. ²³Porsa hebrenjtë ta ndërpresin mospranimin e amnistisë së Perëndisë, ata do të shartohen përsëri (me ullirin e butë). Perëndia ka pushtet ta bëjë edhe këtë. ²⁴Ju njerëzit nga popujt e tjerë jeni si degët e ullirit të egër të shartuar kundër natyrës me ullirin e butë. Perëndia do ta ketë më të lehtë t'i shartojë hebrenjtë si degët natyrore me pemën prej së cilës rrjedhin.

♦ Perëndia përkohësisht e ka lënë mënjanë kombin hebre, por tani është duke i shpëtuar hebrenj individualë, por më vonë të gjithë Izraeli do të shpëtohet dhe kombi do të rivendoset në vendin e tij të duhur në planin e Perëndisë

Në fund do të shpëtojë mbarë Izraeli

(Is 59,20; Jer 31,33-34; Is 55,8; 40,13)

²⁵Unë do t'ju njoh me planin e Perëndisë, vëllezër, që të mos vini në përfundim të gabuar për shkak të mençurisë suaj të pretenduar. Perëndia, vërtet, caktoi që një pjesë e popullit hebre të mos e dëgjojë thirrjen e tij. Por kjo vlen vetëm deri atëherë kur të shpëtojë numri i plotë i atyre që janë të thirrur nga popujt e tjerë. ²⁶Vetëm atëherë do të shpëtojë mbarë Izraeli, sepse në Shkrimin e shenjtë thuhet: *Çlirimtari do të vijë për hir të Izraelit dhe do t'ia heqë atij fajësinë që u shkaktua nga rebelimi i pasardhësve të Jakovit.* ²⁷E kjo është besëlidhja që do të lidh me ta, thotë Perëndia; do t'ua fal të gjitha mëkatet.

²⁸Ata u bënë armiq të Perëndisë që ju ta dëgjoni lajmin e mirë. Por, pasi Perëndia i zgjodhi të parët e tyre, ata ende janë populli i tij i zgjedhur. ²⁹Kur Perëndia zgjedh ndokënd dhe e bekon atë, nuk e tërheq vendimin e tij. ³⁰Ju të tjerët nuk e dëgjuan më parë Perëndinë; por, meqë ata (hebrenjtë) nuk e dëgjuan atë, tani Perëndia jua tregoi juve mëshirën e tij. ³¹Ata nuk e dëgjuan Perëndinë, sepse ai donte t'ju tregonte juve mëshirën e tij; por në fund edhe ata do ta gjejnë mëshirën. ³²Perëndia lejoi që të gjithë, pa përjashtim, të bëhen robër të mosbindjes, sepse dëshiron të ketë mëshirë për të gjithë, (hebrenj e johebrenj).

Askush nuk mund t'i kuptojë mendimet e Perëndisë

³³Mëshira e Perëndisë është me të vërtetë e pakufishme! Mençuria e tij është e pafund! Gjithçka që ai bën, është e pazbulueshme. Kush mund t'i shpjegojë vendimet e tij? Kush mund t'i kuptojë udhët e tij? ³⁴Me të vërtetë: *Kush i njeh mendimet e Zotit? A thua ai ka nevojë për ndonjë këshilltar?* ³⁵*Kush i dha Perëndisë ndonjëherë diçka dhe për këtë të mund t'i kërkonte atij shpërblim?* ³⁶Perëndia krijoi gjithësinë; gjithçka ekziston me anë të tij dhe gjen në të arsyen e ekzistencës së saj. Qoftë lavdëruar përgjithmonë e jetë! Amen!

Jeta jonë në shërbim të Perëndisë

(Fu 3,7; Br 32,35; Fu 25,21-22)

12 Vëllezër, pasi Perëndia kishte mëshirë për ne, ju bëj thirrje: Vëreni tërë jetën tuaj në dispozicion të Perëndisë. Kushtojani atij veten tuaj si flijim të gjallë që do t'i pëlqejë. Kështu do ta adhuron Perëndinë siç duhet. ²Mos lejoni që t'ju kushtëzojë bota. Përkundrazi, pranoni të shndërroheni plotësisht. Pranoni t'i jepni vetes një pikëpamje të re. Atëherë do ta kuptoni çfarë kërkon Perëndia prej jush. Atëherë do ta dini çfarë është e mirë dhe e përsosur dhe çfarë i pëlqen Perëndisë.

Dhuntitë dhe shërbesa në gjirin e kishës

³Meqë Perëndia me mëshirën e tij më emëroi apostull, sipas dhuntisë që më dha Ai, i drejtohem secilit prej jush. Askush mos ta çmojë veten më tepër sesa vlen. Qëndroni të thjeshtë dhe vlerësojeni veten sipas aftësisë që ju dhuroi Perëndia (për të plotësuar detyrën tuaj në bashkësi).

⁴Mendoni për trupin njerëzor: ai ka shumë pjesë të ndryshme dhe çdo pjesë ka detyrën e vet të veçantë; por trupi mbetet i bashkuar. ⁵Kështu është me ne; megjithëse jemi të shumtë, ne të gjithë, të lidhur me Mesinë, formojmë një njësi. Ne, pjesët, jemi të lidhur me njëri-tjetrin si pjesët që plotësojnë njëra-tjetrën. ⁶Kemi dhunti të ndryshme, ashtu siç na i dha Perëndia me mëshirën e vet. Por duhet t'i përdorim ato siç duhet. Njëri ka dhuntinë për të profetizuar: le të ushtrohet në përputhje me fenë. ⁷⁻⁸Tjetri ka aftësinë t'i shërbejë kishës në rast nevoje; le të shërbejë ashtu. Ndonjë tjetër është i zoti të mësojë të tjerët: le t'i mësojë. Edhe tjetri ka dhuntinë e urtësisë; le të japë këshilla. Kush u ndan ndihmën me të holla anëtarëve nevojtarë të kishës, t'i ndajë ato me paanësi dhe ashtu siç duhet. Kush pranon të bëjë detyra për bashkësinë, t'i kryejë ato me pasion. Kush u bën të mira të tjerëve, t'i bëjë ato me gëzim.

Udhëzime për një jetë sipas Shpirtit të Perëndisë

⁹Dashuria juaj duhet të jetë e sinqertë. Largohuni me neveri nga veprat e këqija ; bëni me pasion vepra të mira. ¹⁰Në bashkësi ta doni njëri-tjetrin për zemërsisht si vëllai vëllanë dhe ta nderoni njëri-tjetrin siç duhet. ¹¹Mos u bëni të pakujdesshëm, por pranoni të mbusheni me Shpirtin e shenjtë dhe t'i shërbeni Zotit me gatishmëri. ¹²Shpresa jote t'ju japë gëzim, qëndroni të palëkundshëm në çdo ngushticë, bëhuni të palodhshëm në lutje. ¹³Ndihmoni bashkëbesimtarët nevojtarë dhe jini mikpritës. ¹⁴Lutjuni Perëndisë t'i ndihmojë ata që ju përndjekin. Mos iu lutni t'i dënojnë. ¹⁵Gëzohuni me ata që gëzohen, qani me ata që qajnë. ¹⁶Jetoni në harmoni me njëri-tjetrin. Mos kërkonin nder dhe pozitë, por kujdesuni për njerëzit e thjeshtë dhe për të shtypurit. Mos u mburrni me njohuritë tuaja. ¹⁷Në qoftë se ndokush ju bën një të keqe, mos ia ktheni me po atë monedhë. Kini kujdes t'u bëni mirë të gjithë njerëzve. ¹⁸Aq sa keni mundësi, bëni gjithçka për të jetuar në paqe me të gjithë njerëzit. ¹⁹Mos u hakmerrni, miq të dashur, por lërjani Perëndisë t'i dënojë në qoftë se ai vendos kështu, sepse thuhet : *Unë, Zoti, ruaj për vete të drejtën e hakmarrjes ; unë vetë do t'i dënoj.* ²⁰Veproni sipas fjalës në Shkrimin e shenjtë : *Kur armiku yt është i uritur, jepi të hajë, e kur ka etje, jepi të pijë ! Kështu do ta turpërosh.* ²¹Mos lejoni t'ju mundë e keqja, por merre iniciativën – ngadhënjeni mbi të keqen me vepra të mira.

Detyrat ndaj shtetit

13 Secili duhet t'i bindet pushtetit të shtetit, sepse nuk ka pushtet shtetëror që nuk është vendosur nga Perëndia. ²Prandaj kush ngre krye kundër pushtetit shtetëror, kundërshton rendin e vendosur nga Perëndia dhe për këtë do të dënohet. ³Kush vepron mirë, nuk ka nevojë të ketë frikë nga pushteti. Vetëm ata që veprojnë keq, kanë nevojë të kenë frikë. Në qoftë se dëshironi të jetoni pa frikë ndaj pushtetit, atëherë bëni atë që duhet bërë dhe do të gjeni miratimin e shtetit. ⁴Në të vërtetë, ai është në shërbim të Perëndisë që t'ju ndihmojë për të bërë të mirën. Në qoftë se veproni keq, atëherë ju duhet të keni frikë prej tij, sepse fuqia e plotë për të dënuar sipas ligjit i përket shtetit. Në emër të Perëndisë shteti dënon ata që bëjnë keq. ⁵Prandaj ju duhet t'i nënshtroheni pushtetit shtetëror, jo vetëm nga frika e dënimit që vjen nga Perëndia, por edhe sepse kështu ju bind ndërgjegjja. ⁶Meqë pushteti shtetëror është në shërbim të së mirës, ju i paguani edhe tatim. Përfaqësuesit e pushtetit shtetëror e plotësojnë detyrën e Perëndisë kur kujdesen vazhdimisht për përmbajtjen e rendit ligjor. ⁷Prandaj jepini secilit atë që i përket: kujt i përket tatim, tatimin, kujt i përket dogana, doganën; kujt i përket nderimi, nderimin; kujt i përket respekti i veçantë, respektin.

Jeta në dritë

(Dal 20,13 – 15,17; Lev 19,18; Br 5,17 – 19,21)

⁸Askujt të mos i keni tjetër detyrim përveç detyrimit që të doni njëri-tjetrin, sepse ai që e do tjetrin, e ka plotësuar Ligjin përse i përket tjetrit. ⁹Në të vërtetë, urdhërimet: *Mos bëj tradhti bashkëshortore! Mos vrit ! Mos vidh ! Mos lakmo !* e të gjitha urdhërimet e tjera përmblihen në këtë fjalë : *Duaje të afërmin tënd si veten !* ¹⁰Dashuria nuk i bën keq tjetrit, prandaj dashuria është plotësimi i kërkesave të Ligjit.

¹¹Këtë merreni për zemër ! Ju e dini se në ç'kohë jetojmë. Tani është koha të zgjoheni nga gjumi, sepse çasti i shpëtimit tonë të fundit tani është më afër se kur besuam (në

Mesinë). ¹²Nata po mbaron, së shpejti do të jetë dritë. Prandaj të mos bëjmë vepra që i përkasin errësirës, por të luftojmë me armët e dritës. ¹³Të jetojmë ashtu siç i përket dritës. Mos jini grykës ose pijanecë, mos bëni jetë të shthurur, mos jini grindavecë ose xhelozë ! ¹⁴Ta caktojë Jezusi, Mesia, tërë sjelljen tuaj ! Mos t'ju robërojnë dëshirat e mëkatshme dhe instinktet tuaja.

Jeta në bashkësi

(Is 45,23)

14 Pranojeni në bashkësi atë që ka besim të dobët, por jo me qëllim që të grindeni me të për skrupujt e tij.

²Njëri mendon se mund të hajë çdo gjë, ndërsa tjetri ka frikë të bjerë në mëkat, dhe parapëlqen të hajë vetëm ushqim bimor. ³Kush ha mish, të mos e përbuzë tjetrin, por ai që nuk ha mish, të mos e gjykojë tjetrin, sepse Perëndia e pranoi në bashkësi me vetveten. ⁴Si guxon ta gjykosësh shërbëtorin e tjetrit ? Vetëm i Zoti i tij mund të vendosë nëse jep shërbim të kënaqshëm ose jo. Por ai do të dalë mirë, sepse Zoti do ta bëjë të dalë mirë.

⁵Për njërin, ditët e veçanta kanë kuptim të veçantë, kurse për tjetrin, të gjitha ditët janë krejt njësoj. Kryesorja është që secili të veprojë me bindje. ⁶Kush e çmon një ditë si më të rëndësishme se një tjetër, bën kështu për nder të Zotit. Kush ha gjithçka pa dallim, gjithashtu bën kështu për nder të Zotit, sepse e falënderon Perëndinë për ushqimin e tij. Edhe ai që nuk pranon të hajë gjëra të caktuara, do ta nderojë Zotin. Edhe ai e falënderon Zotin për ushqimin e tij.

⁷Askush prej nesh as jeton e as vdes pavarësisht nga të tjerët. ⁸Në qoftë se jetojmë, jetojmë për Zotin, e në qoftë se vdesim, vdesim për Zotin. Zotit i takojmë si në jetë, ashtu edhe në vdekje. ⁹Në të vërtetë, Mesia vdiq dhe u ringjall nga të vdekurit që të bëhet Zot i të gjallëve edhe i të vdekurve.

¹⁰Përse, pra, e gjykon vëllanë tënd? Ose përse e përbuz atë? Ne të gjithë do të qëndrojmë para Perëndisë, që Ai të na gjykojë. ¹¹Në Shkrimin e shenjtë thuhet: *Përbetohem, – thotë Zoti, – secili do të përkulet para meje dhe do të më bëjë nderimet e duhura* (si gjykatësit të tij). ¹²Secili prej nesh do t'i japë llogari Perëndisë për veprat e veta.

Kujdes për bashkëbesimtarin (hebre) me skrupuj

¹³Prandaj mos ta gjykojmë më njëri-tjetrin. Në qoftë se mbaheni për besimtarë të fortë, atëherë shikoni t'i shmangeni gjithçkaje që e bën bashkëbesimtarin tënd të bjerë në mëkat ose që e vë besimin e tij në rrezik. ¹⁴Jam, vërtet, plotësisht i bindur se nuk ka asgjë që mund ta ndyrësojë njeriun në qoftë se ai e ha. Për këtë unë mund t'i referohem fjalës së Zotit Jezus. Por në qoftë se njëri prej jush është i bindur që diçka e ndyrëson, edhe për të kjo gjë është e papastër.

¹⁵Në qoftë se nëpërmjet sjelljes suaj bëheni shkak që bashkëbesimtari juaj të hajë diçka që e ndalon ndërgjegjja e tij, atëherë nuk silleni më me dashuri ndaj tij. Mesia vdiq edhe për atë bashkëbesimtar. Mos e bëni të rrënohet me anë të ushqimit tuaj! ¹⁶Kujdes që askush të mos flasë keq për atë që ju mbani për gjë të mirë (sepse shkaktoi rënien e bashkëbesimtarit tuaj)! ¹⁷Në të vërtetë, atje ku Perëndia themelon mbretërinë e tij, nuk është fjala për atë që hamë ose nuk hamë, për atë që pimë ose nuk pimë, por për këtë që Perëndia na pranon, për paqen dhe gëzimin që na jep Shpirti i shenjtë. ¹⁸Kush i shërben kështu Mesisë, gjen miratimin e Perëndisë, si dhe miratimin e njerëzve.

¹⁹Prandaj të bëjmë çmos që të jetojmë me njëri-tjetrin në paqe dhe ta ndihmojmë njëri-tjetrin. ²⁰Mos e shkatërroni veprën e Perëndisë për shkak të ushqimit tuaj! Nuk ka asgjë, ngrënia e së cilës e bën njeriun të papastër para Perëndisë. Por kjo gjë është e keqe për njeriun, në qoftë se ai e ha atë me ndërgjegje të papastër. ²¹Prandaj është më mirë të mos hajë mish dhe të mos pijë verë dhe t'i shmanget gjithçkaje që mund ta shtjerë bashkëbesimtarin tuaj në mëkat.

²²Mbaje, pra, midis vetes dhe Perëndisë bindjen tënde në këtë çështje. Është mirë kur njeriu e ndjek bindjen e vet fetare, dhe kështu nuk ka asgjë për t'u qortuar. ²³Por në qoftë se ndokush ha me ndërgjegje të papastër, atëherë ka dënuar veten, sepse nuk vepron në përputhje me bindjen e tij fetare. E gjithçka që njeriu bën kundër bindjes së tij fetare, është mëkat.

Shembulli i Jezusit

(Ps 68,10)

15 Prandaj ne që kemi besim të fortë, duhet t'i marrim parasysh ata që kanë besim të dobët e të mos e tregojmë në mënyrë egoiste forcën tonë. ²Secili duhet, më mirë, të marrë pjesë në problemet e bashkëbesimtarit të tij, me qëllim që bashkësia të forcohet. ³Edhe Mesia mori pjesë në problemet tona dhe nuk ishte i vetëkënaqur. Për atë thuhet: *Fjalët me të cilat të shanë Ty, m'u drejtuan mua.* ⁴Ajo që është shkruar në Shkrimin e shenjtë, u shkrua që të mësojmë prej saj, me qëllim që të na japë zemër që të qëndrojmë të patundur dhe t'ia arrijmë qëllimit që po presim. ⁵I lutem Perëndisë, i cili na jep qëndrueshmëri e zemër, që t'ju japë të gjithëve të njëjtin qëndrim, që ta ndiqni shembullin që na dha Jezusi, Mesia. ⁶Atëherë ju të gjithë do të mund ta lavdëroni njëzëri Perëndinë, Atin e Zotit tonë, Jezusit, Mesisë.

Perëndinë do ta lavdërojnë të gjithë së bashku

(2 Sam 22,50; Ps 17,50; 116:1; Ps 11,10)

⁷Pranojeni njëri-tjetrin në shoqëri, ashtu siç ju pranoi Mesia. Bëni ashtu siç bëri edhe ai, për nder të Perëndisë. ⁸Mendoni pak: Mesia u bë shërbëtori i hebrenjve për të treguar besnikërinë e Perëndisë. Me anë të tij Perëndia plotësoi premtimet që u dha të parëve të tyre. ⁹Popujt e tjerë ia detyrojnë Perëndisë mëshirën e tij të paparashikuar. Kështu ishte parathënë në Shkrimin e shenjtë; sepse atje thuhet: *Prandaj unë do të të lavdëroj, o Zot, ndër popujt (johebrenje) dhe do të këndoj për nderin tënd.*

¹⁰Gjithashtu thuhet: *Brohoritni, popuj (johebrenj), bashkë me popullin e zgjedhur të Perëndisë.* ¹¹E pastaj: *Lavdërojeni Zotin, të gjithë popujt; ta lavdërojnë të gjitha kombet!*

¹²Edhe profeti Isaia thotë: *Pasardhësi i Jishait do të ngrihet që të sundojë mbi popujt. Tek ai do t'i varin shpresat të gjitha kombet.*

¹³I lutem Perëndisë, i cili na jep shpresë, që t'ju mbushë me gëzim dhe paqe nëpërmjet besimit tuaj, që shpresa juaj të bëhet gjithnjë e më shumë e patundur me anë të fuqisë së Shpirtit të shenjtë.

Përse shkruan Pali kaq hapur

(Ps 52,15)

¹⁴Vëllezër të dashur! Unë jam i bindur që ju do të veproni drejt, vetë, pa paralajmërimin tim. E dini vullnetin e Perëndisë; prandaj mund ta paralajmëroni njëri-tjetrin. ¹⁵Kam shkruar shumë hapur në këtë letër, por dëshiroja t'ju kujtoja për atë që tashmë e dini. Për këtë më jep fuqi detyra me të cilën më ngarkoi me mëshirën e tij Perëndia. ¹⁶Në të vërtetë, më thirri për ta shpallur lajmin e mirë ndër popujt johebrenj. Në shërbesën time priftërore të lajmit të mirë mundohem që njerëzit nga këto kombe t'i kushtohen Perëndisë, në mënyrë që t'i japin atij gëzim. Me anë të Shpirtit të shenjtë ata do të bëhen një dhuratë që Perëndia mund ta pranojë me dëshirë.

¹⁷Unë mund të jem krenar para Perëndisë për atë që kam kryer në lidhje me Mesinë.

¹⁸Njerëzit nga të gjithë popujt iu nënshtruan Perëndisë duke dëgjuar lajmin e mirë. Por unë nuk e mbaj këtë për arritjen time, sepse këtë Mesia e ka arritur me anë të fjalës dhe të veprimtarisë sime, ¹⁹me anë të mrekullive të mëdha, në të cilat Perëndia tregoi fuqinë e tij. Prandaj lajmin e mirë për Mesinë arrita ta sjell gjithkund, nga Jerusalemi deri në Iliri. ²⁰Për mua ishte çështje nderi që ta përhapja lajmin e mirë atje ku njerëzit ende nuk kishin dëgjuar për Mesinë. Nuk doja të ndërtoja mbi themelin e ngritur nga dikush tjetër. ²¹Përkundrazi, u nisa nga parimi i shprehur nga profeti (Isaia): *Pikërisht ata për të cilët ende nuk u njoftua asgjë, do të njihen me të. Pikërisht ata që ende nuk dëgjuan për të, do të dëgjojnë.*

Pali dëshiron të vijë në Romë

²²Meqë isha plotësisht i zënë me këtë detyrë, nuk kam pasur mundësi të vija te ju. ²³Por tani nuk më mbetet të bëj asgjë tjetër në këtë rreth. Unë kam pasur dëshirë t'ju vizitoja më përpara, ²⁴gjatë rrugës sime për në Spanjë. Kështu shpresoj se do t'ju shoh udhës për atje. Me këtë rast ju do të mund të më pajisni me gjithçka që më nevojitet për vazhdimin e udhëtimit. Por më parë dëshiroj të kaloj ca kohë me ju, e kështu do të forcohem.

²⁵Së pari, tani po shkoj për në Jerusalemi, që t'i sjell kishës se atjeshme një ndihmesë.

²⁶Besimtarët nga Maqedonia dhe Akacia kanë vendosur të mbledhin një ndihmë

financiare për të varfrit e kishës së Jerusalemit. ²⁷Jemi shumë të detyruar ndaj tyre. Besimtarët në Jerusalem i ndanë dhuratat e tyre shpirtërore me popujt e tjerë; prandaj popujt e tjerë duhet të ndajnë me ta dhuratat e tyre materiale. ²⁸Pasi ta zbatoj këtë detyrim dhe t'ua dorëzoj ndihmesën atyre, dëshiroj të nisem nëpër Romë për në Spanjë. ²⁹Unë e di se, kur të vij te ju, do të sjell me vete bekimin e plotë të Mesisë. ³⁰Vëllezër, në emrin e Zotit tonë Jezus Mesisë dhe për shkak të dashurisë që na jep Shpirti i shenjtë, ju lutem me këmbëngulje: lutjuni Perëndisë për mua. Lutjuni bashkë me mua, ³¹që t'u shpëtoj pritave të të pafeve në Jude, dhe që ndihma që po sjell në Jerusalem, t'u pëlqejë besimtarëve. ³²Atëherë do të jem në gjendje të vij te ju me plot gëzim dhe të forcohem me anë të shoqërisë suaj, në dashtë Perëndia. ³³Perëndia ju dhashtë të gjithëve paqen e tij! Amen.

Përshëndetje personale

16 Po ju rekomandoj Febën, ♦ motrën tonë, e cila është diakonesa e kishës së Kenhreit. ²Pranojeni në emrin e Zotit, siç u ka hije besimtarëve. Jepini sipas nevojës çdo ndihmë të mundshme për punën e saj. Ajo vetë ndihmoi shumë njerëz, edhe mua.

³Përshëndetni Priskën e Akuilën, bashkëpunëtorët e mi në shërbim të Jezus Mesisë.

⁴Ata kanë vënë në rrezik jetën e tyre për mua. Jo vetëm unë u detyrohem atyre, por edhe të gjitha bashkësitë e botës johebreje. ⁵Përshëndetni edhe bashkësinë që mblidhet në shtëpinë e tyre.

Përshëndetni edhe Epenetin, shokun tim të dashur. Ai ishte i pari në provincën e Azisë që besoi në Mesinë. ⁶Të fala edhe Marisë, e cila bëri aq shumë për ju. ⁷Të fala edhe Andronikut dhe Junias, bashkatdhetarëve të mi hebrej që ishin në burg me mua. Ata janë të njohur ndër apostujt ♦♦ dhe u bënë besimtarë para meje.

⁸Të fala Ampliatit, shokut tim në lidhjen me Zotin. ⁹Të fala edhe Urbanit, bashkëpunëtorit tonë në shërbim të Mesisë, po edhe Stakës, shokut tim të dashur. ¹⁰Të fala edhe Apelit, të provuarit në besën ndaj Mesisë. Të fala edhe atyre të shtëpisë së Aristobulit. ¹¹Të fala edhe Herodionit, bashkatdhetarit tim. Të fala edhe besimtarëve në shtëpinë e Narcisit. ¹²Përshëndetni edhe Trifenën dhe Trifozën, të cilat janë në shërbim të Zotit. Të fala edhe Persidës së dashur, që u mundua shumë për Zotin. ¹³Të fala edhe Rufit, ♦♦♦ të cilin e ka zgjedhur Zoti, dhe nënës së tij, e cila më ka trajtuar edhe mua si birin e saj. ¹⁴Të fala edhe Asinkritit, Flegonit, Ermes, Patrobit, Ermanit dhe bashkëbesimtarëve që janë me ta. ¹⁵Të fala edhe Filologut dhe Julisë, Nereut e motrës së tij, Olimpës, dhe të gjithë anëtarëve të kishës së Perëndisë që janë me ta.

¹⁶Përshëndeteni njëri-tjetrin me puthje vëllazërore. Ju përshëndesin të gjitha bashkësitë e Mesisë.

♦ Do të jetë bartësi i letrës. ♦♦ Mundësisht si anëtarë të ekipeve mbjellëse të kishave. ♦♦♦ Do të jetë biri i Simonit të Kirenës.

Udhëzimet e fundit

¹⁷Ju lutem shumë, o vëllezër, të ruheni prej atyre që shkaktojnë përçarje dhe që i ngatërrojnë anëtarët e kishës në besimin e tyre. Ajo që ata bëjnë dhe mësojnë, bie në kundërshtim me atë që keni mësuar. Qëndroni larg tyre ! ¹⁸Njerëz të tillë nuk i shërbejnë Mesisë, por dëshirave të tyre të mëkatshme. Me lajka dhe me fjalë të bukura ata çojnë njerëz të thjeshtë në rrugë të gabuar.

¹⁹Gjithkund u dëgjua se si i besuat lajmit të mirë dhe se si u nënshtruat Perëndisë. Për këtë gëzohem për ju. Tani dëshiroj që të njiheni gjithnjë e më shumë me të mirën e që të ruheni nga çdo e keqe. ²⁰Perëndia, e cila na jep paqen e tij, nuk do të vonohet t'ju japë fitoren e fundit mbi Satanin. Ju ndihmoftë Jezusi, Mesia dhe Zoti ynë !

²¹Ju përshëndet Timoteu, bashkëpunëtori im, edhe Luci, ♦ Jasoni dhe Sosipatri, bashkatdhetarët e mi.

²²Unë, Terçi, që kam shkruar këtë letër, ju përshëndes si njeri i lidhur me ju me anë të Zotit.

²³Ju bën të fala Gaji, mikpritësi im dhe i mbarë kishës që mblidhet në shtëpinë e tij. Të fala ju bën Erasti, arkëtari i qytetit, edhe vëllai ynë, Kuarti.

[²⁴Mëshira e Zotit tonë, Jezus Mesisë, qoftë me ju të gjithë ! Amen!]

♦ Ndoshta aludim për Lukën, një çifut i diasporës nga Antiokia, shkrimtari i Ungjillit të tretë. Loukas është emri i tij grek, kështu që Lucius mund të jetë ekuivalenti i tij latin. Pali thotë se diku tjetër që shkrimet e frymëzuara u janë dhënë çifutëve (Rm 3,2). Nëse kjo është e vërtetë për Dhiatën e Re, atëherë Luka duhet të ketë qenë një çifut i diasporës.

Lutja e falënderimit të fundit

²⁵Ta falënderojmë Perëndinë, sepse ai mund t'ju bëjë të patundshëm në besnikërinë ndaj tij.

Kjo është në pajtim me lajmin e mirë që po transmetoj. Është lajmi për Jezusin, Mesinë, nëpërmjet të cilit zbulohet e vërteta e fshehur prej kohësh, ²⁶por që tani doli në dritë.

Për të dëshmojnë Shkrimet e profetëve, dhe, sipas urdhrit të Perëndisë së përjetshëm, ky lajm iu shpall të gjithë popujve, që ata ta pranojnë e t'i nënshtrohen Perëndisë.

²⁷Perëndisë së vetëm, të Gjithëdijshmit, të cilin e njohim me anë të Jezusit, Mesisë, i qoftë lavdi përgjithmonë!

LETRA E PARË DREJTUAR KISHËS SË KORINTIT

Përshëndetja hyrëse

1 Pali, të cilin Perëndia e thirri të bëhej apostull, dhe vëlla Sostheni, ia drejtojnë këtë letër ²kishës së Perëndisë në Korint. I përshëndetim të gjithë ata që, në lidhje me Jezusin, Mesinë, janë të veçuar dhe të thirrur për të qenë populli i Perëndisë. Përveç kësaj, letra jonë u drejtohet të gjithë atyre që besojnë në Jezusin, Mesinë dhe Zotin tonë të përbashkët.

³Hir dhe paqe me ju nga Perëndia, Ati ynë, dhe nga Jezusi, Mesia dhe Zoti!

Falënderim për dhuratën e Perëndisë

⁴E falënderoj vazhdimisht Perëndinë për ju, sepse jua tregoi dashurinë e tij me anë të Jezusit, Mesisë. ⁵Kjo tregohet nga fakti se ju u pasuruan me gjithçka që ju jep bashkësia me Jezusin, Mesinë, me gjithfarë predikimi dhe diturie. ⁶Meqë lajmi për Mesinë u bë themel i patundur i marrëdhënies suaj me Perëndinë, ⁷nuk ju mungon asnjëra nga dhuntitë që jep Shpirti i Perëndisë. E kështu pritni plot siguri që të shfaqet (me kthimin e tij) Jezusi, Mesia dhe Zoti ynë, në madhësinë e tij. ⁸Ai do t'ju ndihmojë, gjithashtu, të qëndroni të patundur në këtë themel gjer në fund, kështu që askush të mos ju paditë për ndonjë gjë Ditën e gjyqit. ⁹Vetë Perëndia ju ka thirrur të jeni të lidhur përgjithmonë me Birin e tij, Jezus Mesinë, dhe Ai e mban fjalën.

Përçarjet në bashkësi

¹⁰Ju bëj thirrje, o vëllezër, në emër të Jezusit, Mesisë dhe Zotit tonë: qëndroni të bashkuar! Mos formoni grupe që luftojnë kundër njëri-tjetrit! Jini të një mendjeje e të një bindjeje! ¹¹Me anë të njerëzve që mblihen në shtëpinë e Klojes, mora vesh, vëllezër, se mes jush ka grindje. ¹²Ju e dini se ç'dua të them. Njëri thotë : «Unë i takoj grupit të Palit !», kurse një tjetër : «Unë atij të Apolit !» I treti : «Unë atij të Pjetrit !», dhe përsëri një tjetër : «Unë grupit të Mesisë !». ¹³Mos vallë paska disa Mesi ? A vdiq Pali në kryq për ju ? Apo mos u pagëzuar në emër të Palit ? ¹⁴E falënderoj Perëndinë që, me përjashtim të Krispit dhe të Gajit, nuk pagëzova asnjë tjetër nga ju, ¹⁵përndryshe në fund do të thoshit se unë u bëra Zoti juaj me anë të pagëzimit ! ¹⁶Po, paskam pasur pagëzuar edhe Stefanën e familjen e tij! Me sa më kujtohet, nuk kam pagëzuar të tjerë.

Shpallja e kryqit

(Ps 29,14; Job 12,17; Ps 19,12; 33,18; 44,25; Jr 9,24)

¹⁷Mesia nuk më ka ngarkuar (kryesisht) me detyrën e pagëzimit, por me shpalljen e lajmit të mirë. Por, në qoftë se e shpall lajmin e mirë me fjalët e urtësisë së thellë, atëherë ia heq vdekjes së Mesisë tërë kuptimin e saj. ¹⁸Dhe me të vërtetë, nuk ka se si të jetë ndryshe; për ata që humbasin, lajmi për shpëtim nëpërmjet flijimit të Mesisë është një absurditet. Por për ne që shpëtojmë, është fuqia e Perëndisë (për shpëtimin tonë). ¹⁹Perëndia tha: *Unë do ta asgjësoj dijen e të diturve dhe do ta bëj të kotë urtësinë e të urtëve*. ²⁰E ku janë filozofët? Ku janë specialistët e Shkrimit të shenjtë? Ku janë diskutuesit e talentuar? Atë që bota mban për urtësi, Perëndia e ka gjykuar si absurditet. ²¹Në të vërtetë, megjithëse urtësia e Perëndisë tregohet në tërë krijesën, njerëzit nuk e njohën me gjithë urtësinë e tyre. Prandaj vendosi t'i shpëtojë me anë të flijimit të Mesisë në kryq – e këtë bota e mban për absurditet – të gjithë ata që e pranojnë këtë lajm.

²²Hebrenjtë kërkojnë mrekulli, kurse grekët filozofi. ²³Por ne shpallim që Mesia, i kryqëzuar, është Shpëtimtar. Për hebrenjtë kjo është blasfemi, kurse për grekët absurditet. ²⁴Por të gjithë ata që Perëndia i thirri (për shpëtim), qofshin hebrenjtë, qofshin johebrenj, gjejnë në Mesinë fuqinë e Perëndisë (për shpëtimin e tyre) dhe dallojnë tek ai urtësinë e tij. ²⁵Perëndia vepron, siç duket, në kundërshtim me «urtësinë e botës», e megjithatë është më i urtë se të gjithë njerëzit. Perëndia tregohet «i dobët», e megjithatë është më i fuqishëm se të gjithë njerëzit.

Mënyra e veprimit të Perëndisë

²⁶Shikojeni veten tuaj, o vëllezër! Cilët thirri Perëndia (për shpëtim)? Vështirë se mund të ndodhet midis jush ndonjë njeri i shkolluar, i fuqishëm ose i nderuar. ²⁷Perëndia

zgjodhi pikërisht njerëz të thjeshtë dhe të pafuqishëm për të poshtëruar filozofët dhe të shquarit! ²⁸Ai zgjodhi njerëz të parëndësishëm dhe të përbuzur, të cilët nuk vlejné asgjë para botës, sepse kështu donte t'i asgjësonte ata që gjoja vlejné shumë para njerëzve. ²⁹Askush të mos mburret para Perëndisë. ³⁰Ndërsa ju Perëndia ju ka thirrur që të jeni të lidhur me Mesinë. Kjo është urtësia jonë që vjen nga Perëndia. Nëpërmjet tij ne u pajtuam me Perëndinë. Nëpërmjet tij Perëndia na bëri popullin e vet dhe na çliroi nga fajësia jonë. ³¹Kështu duhet të jetë, siç është shkruar në Shkrimin e shenjtë: *Kush dëshiron të jetë krenar, le të jetë krenar për atë që bëri Zoti.*

Predikimi për Mesinë e kryqëzuar

2O vëllezër, kur isha te ju për herë të parë dhe ju shpalla të vërtetën e fshehur të Perëndisë, nuk e bëra këtë me fjalime madhështore dhe të thella.

²Kisha vendosur të mos ju sillja asgjë përveç Jezusit, Mesisë së kryqëzuar. ³U paraqita para jush si njeri i dobët dhe isha plot frikë e shqetësim. ⁴Fjala dhe lajmi im nuk vepronin me anë të gojëtarisë dhe pasurisë së mendimeve, por sepse Shpirti i Perëndisë ishte në veprim për t'ju bindur me anë të fuqisë së tij. ⁵Kështu, feja juaj nuk themelohet në urtësinë njerëzore, por në fuqinë e Perëndisë.

Shpirti i njeh mendimet e fshehta të Perëndisë

(Ps 40,13)

⁶Urtësinë e sjell edhe unë, por për të gjithë ata që janë mjaft të pjekur. Sidoqoftë, unë nuk sjell asgjë që mbahet për urtësi sipas pikëpamjes së botës dhe sundimtarëve të saj, pushteti i të cilëve po mbaron. ⁷Përkundrazi, unë sjell urtësinë e fshehtë të Perëndisë. Perëndia e hartoi planin për të na dhënë pjesë në madhësitë e tij që para krijimit të botës, por e mbajti atë të fshehtë. ⁸Askush prej sundimtarëve të kësaj bote nuk e mori vesh këtë. Përndryshe, nuk do ta kishin kryqëzuar Zotin, i cili ka të njëjtën madhësi si Perëndia. ⁹Në të vërtetë, thuhet: *Atë që nuk pa syri e nuk dëgjoi veshi, atë që askush nuk e mbante për të mundshme, po atë Perëndia e përgatiti për ata që e duan atë.*

¹⁰Por Perëndia na e ka bërë të njohur fshehtësinë e tij. Shpirti i tij, të cilin na e dha ai, na e tregoi këtë, sepse ky Shpirt përshkon gjithçka, edhe mendimet më të fshehura të Perëndisë. ¹¹Ashtu siç i di mendimet e njeriut vetëm shpirti i tij, ashtu i di mendimet e Perëndisë vetëm Shpirti i Perëndisë. ¹²Por ne nuk kemi marrë shpirtin e kësaj bote, por Shpirtin që vjen nga Perëndia. Prandaj e kuptojmë atë që ka bërë Perëndia për ne.

¹³Për këtë arsye nuk flasim me fjalë të shpikura sipas urtësisë së botës, por me fjalë që na i fut në kokë Shpirti i Perëndisë. Për atë që bën Perëndia, flasim ashtu siç na mëson Shpirti i tij. ¹⁴Njeriu që ka vetëm aftësitë e veta natyrore, hedh poshtë atë që tregon Shpirti i Perëndisë. Për një njeri të tillë kjo është absurditet. Ai nuk është i aftë ta kuptojë atë, sepse gjëra të tilla vlerësohen vetëm me anë të Shpirtit të Perëndisë.

¹⁵Përkundrazi, njeriu që e ka Shpirtin e Perëndisë, mund të ketë depërtim në kuptimin e gjithçkaje, megjithëse depërtimi i tij mund ta hutojë njeriun që nuk e ka Shpirtin.

¹⁶Në të vërtetë, thuhet: *Kush e njeh mendimin e Perëndisë? Kush guxon ta mësojë atë? E megjithatë ne e kemi mendimin e tij!*

Të gjithë bashkëpunojnë

3Juve, o vëllezër, nuk mund t'ju flisja gjer tani siç mund t'u flas njerëzve që drejtohen nga Shpirti i Perëndisë. Unë isha i detyruar t'ju trajtoja si njerëz që drejtohen nga natyra e tyre e mëkatshme dhe që janë ende fëmijë në jetën besimtare.

²Prandaj ju dhashë të pini qumësht, e jo ushqim të thatë, sepse ende nuk ishit në gjendje ta duronit. Edhe tani nuk mund ta duroni, ³sepse ju jeni ende nën pushtetin e natyrës suaj të mëkatshme. Ju ziheni dhe grindeni me njëri-tjetrin. Kjo provon që ju nuk drejtoheni nga Shpirti i Perëndisë, por veproni si njerëzit e tjerë (që nuk e kanë Shpirtin). ⁴Kur njëri pohon: «Unë jam dishepull i Palit» e një tjetër «Unë jam dishepull i Apolit», a nuk veproni ju si njerëz që nuk e njohin Shpirtin e Perëndisë?

⁵Po kush është Apoli? Ose kush është Pali? Ata janë vetëm bashkëpunëtorë të Perëndisë, nëpërmjet të cilëve ju besuat (në Mesinë). Secili veproi sipas dhuntive që i dha Perëndia. ⁶Unë mbolla, Apoli ujiti, por Perëndia e bëri atë të rritej. ⁷Prandaj nuk ka rëndësi kush mbjell ose kush ujiti; gjithçka varet nga Perëndia, e cila e bën atë të rritet. ⁸Të dy punojnë bashkë, në të njëjtën punë: ai që mbjell dhe ai që ujiti; por Perëndia do

ta shpërblejë secilin sipas punës së tij.

Perëndia kërkon llogari

⁹Prandaj ne jemi bashkëpunëtorët e Perëndisë, kurse ju jeni ara e Perëndisë ose ndërtesa e tij. ¹⁰Sipas dhuntisë që më dha Perëndia, unë, si mjeshtër i kujdesshëm, hodha themelin. Të tjerët tani po ndërtojnë mbi të. Por secili le të shikojë si vazhdon ndërtimi ! ¹¹Themeli tashmë është hedhur : Jezusi, Mesia. Askush nuk mund të hedhë themel tjetër. ¹²Dhe ajo që ndërtohet mbi të, nuk do të mbetet e fshehtë. Ajo Ditë ♦ do ta bëjë të dalë në dritë, qoftë ar ose argjend, gur i çmuar, dru, kashtë ose kullmak.

¹³Ditën kur do të caktohet vlera e saj, vepra e secilit do të provohet me zjarr. ¹⁴Në qoftë se ajo që është ndërtuar, i qëndron provës së zjarrtë, punëtori do të shpërblehet. ¹⁵Në qoftë se digjet, atëherë punëtori do ta humbasë shpërblimin e tij. Ai vetë, vërtet, do të shpëtojë, por si njeriu që mezi i shpëton zjarrit.

¹⁶A nuk e dini ju se, si bashkësi, jeni Tempulli i Perëndisë dhe se Shpirti i Perëndisë banon në ju ? ¹⁷Në qoftë se ndokush e shkatërron këtë bashkësi, pikërisht atë do ta shkatërrojë Perëndia, sepse Tempulli i përket Perëndisë, e ky Tempull jeni ju!

♦ Dita e Zotit do të jetë koha e persekutimit dhe provimit menjëherë para kthimit të Krishtit.

Asnjë arsye për t'i ngritur njerëzit në qiell

¹⁸Askush të mos mashtrohet : në qoftë se njëri prej jush mbahet si i urtë sipas kriterit të kësaj bote, le të heqë dorë nga gjithë njohuria e tij, që të bëhet me të vërtetë i urtë.

¹⁹Ajo që njerëzit e mbajnë për urtësi, është marrëzi në sy të Perëndisë. Në Shkrimin e shenjtë thuhet:

Perëndia i zë të urtët në rrjetën e urtësisë së tyre. ²⁰Gjithashtu thuhet: *Zoti i njuh mendimet e të urtëve; e di se ato janë të kota.*

²¹Prandaj askush të mos mburret për njerëzit (as për mësuesin e tij), sepse gjithçka është e juaja: ²²Pali, Apoli, Kefa, bota, jeta, vdekja, e tashmja, e ardhmja! Gjithçka është, vërtet, e juaja, ²³por ju vetë jeni të Mesisë, dhe vetë Mesia është i Perëndisë!

Shërbimi i apostujve

4 Prandaj ju e kuptoni se si duhet të na konsideroni ne apostujt. Ne jemi njerëz që Mesia i vuri në shërbim të tij, që të administrojmë të vërtetat (dikur) të fshehta të Perëndisë. ²Nga një administrator kërkohet që ai të mbetet besnik. ³Nëse unë jam besnik, këtë nuk mund ta vendosni ju. Këtë nuk mund ta vendosë as edhe një gjyq njerëzor. Edhe unë vetë nuk guxoj ta vendos. ⁴Vërtet ndërgjegjja ime është e pastër, por kjo nuk provon se jam pa faj. Gjykatësi im është Zoti. ⁵Mos gjykoni para kohe, para se të vijë ai! Zoti do të nxjerrë në dritë atë që është e fshehtë dhe do të zbulojë mendimet më të fshehta. Atëherë secili do të marrë nga Perëndia lavdërimin që i përket.

Shembulli i apostullit

⁶Vëllezër, kam folur për Apolin dhe për vete. Nga shembulli ynë desha t'ju tregoja se çfarë do të thotë parimi që vijon: «Jo përtej asaj që është e shkruar!». Askush të mos mbahet më i madh dhe të mos e mbështetë mësuesin e tij në kurriz të tjetrit. ⁷Kush të jep të drejtë të jesh mendjemadh? A nuk vjen gjithçka që ke, nga Perëndia? Si mund të mburresh gjoja sikur ti e kishe marrë nga vetvetja?

⁸Por tani u ngopët! Tani u bëtë të pasur! Pa ne, ju tashmë u bëtë mbretër ! Në qoftë se po mbretëronit me të vërtetë, edhe ne do të mbretëronim bashkë me ju ! ⁹Përkundrazi, siç duket, Perëndia na ka caktuar neve, apostujve, vendin më të fundit. Ne qëndrojmë këtu si kriminelë të dënuar me vdekje në amfiteatër. Jemi në arenë dhe të gjithë na shikojnë, si engjëjt, ashtu edhe njerëzit. ¹⁰Për hir të Mesisë ne jemi të marrë, kurse ju jeni të urtë për shkak të lidhjes suaj me të ; ne jemi të dobët, kurse ju të fortë ; ju të nderuar, kurse ne të përbuzur. ¹¹Gjer tani nuk ngopemi as me bukë e as me ujë, dhe ecim të veshur me rrecka. Njerëzit na godasin. Ne udhëtojmë pa strehë nga një vend në tjetrin. ¹²Punojmë shumë për të siguruar mjetet e jetesës. Ne bekojmë kur na mallkojnë dhe durojmë kur na përndjekin; ¹³kur na shajnë, u përgjigjemi me fjalë të dashura. Na duket sikur duhet të ngarkohemi me baltën e tërë botës. Deri në këtë çast ne jemi llumi i shoqërisë!

¹⁴Nuk po jua shkruaj këtë që t'ju turpëroj, por që t'ju sjell në rrugë të drejtë. Megjithatë, ju jeni fëmijët e mi të dashur! ¹⁵Edhe në qoftë se kishit, si të krishterë, mijëra edukatorë, ju keni, megjithatë, vetëm një atë! Kur ju solla lajmin e mirë, u bëra ati i jetës, të cilën e keni marrë nëpërmjet Jezusit, Mesisë. ¹⁶Prandaj ju lutem: ndiqeni shembullin tim! ¹⁷Për këtë ju dërgova Timoteun. Si i krishterë, ai është biri im i dashur dhe mund të kem besim tek ai. Ai do t'ju kujtojë për parimet që ndjek unë, dhe për udhëzimet që ju dhashë për jetën tuaj lidhur me Jezusin, Mesinë. Janë po ato që i ngulis kudo në çdo bashkësi.

¹⁸Disa nga ju mburren duke thënë: «Ai vetë nuk guxon të vijë këtu!» ¹⁹Por unë do të vij së shpejti te ju, në dashtë Zoti. Atëherë do të kontrolloj jo vetëm çfarë fshihet pas fjalëve të këtyre mendjemëdhenjve, por edhe veprat e tyre! ²⁰Në të vërtetë, atje ku Perëndia themelon mbretërinë e tij, kjo nuk ndodh me fjalë të bukura, por si dëshmi e fuqisë së tij. ²¹Çfarë dëshironi më tepër; të vij te ju me thupër apo me dashuri dhe zemërbutësi?

Dënimi i gjaktrozimit

(Dal 12,5; 13,7; Br 16,3; 13,5; 17,7)

5Para së gjithash duhet t'ju them diçka: Dëgjova se mes jush ka një rast të pabesueshëm incesti. Edhe te paganët nuk lejohet që njeriu të bashkëjetojë me njerikën! ²E ju jeni ende krenarë për «lirinë» tuaj? Më mirë është të tronditeni thellë, të trishtoheni dhe ta përjashtoni këtë njeri nga bashkësia juaj. ³⁻⁴Unë vetë tashmë kështu kam vepruar. Fizikisht jam larg jush, por shpirtërisht jam mes jush, dhe vendimin tim e kam marrë në pajtim me Jezusin. Kjo tingëllon si vijon: kur të mblidheni dhe të jem mes jush me shpirt, në bazë të pushtetit të Jezusit, Mesisë, ⁵këtë njeri ju duhet t'ia dorëzoni Satanit. Ai do ta zbatojë dënimin e merituar në trupin e tij, që t'i shpëtojë shpirti në Ditën e Zotit.

⁶Ju nuk keni asnjë arsye për të qenë krenarë! Po a nuk e dini se pak tharm fryn mbarë brumin? ⁷Prandaj pastrohuni! Largojeni tharmin e vjetër, që të bëheni brumë i ri. Të tillë jeni edhe ju, pasi edhe Mesia u flijua si qengji ynë i Pashkës. ⁸Të festojmë siç ka hije: jo me bukë nga tharmi i vjetër i mëkatit dhe i poshtërsisë, por me bukë të ndorme të pastërtisë dhe të së vërtetës.

⁹Në letrën time të mëparshme ju kam shkruar të mos keni marrëdhënie me njerëz të pamoralshëm. ¹⁰Natyrisht, nuk kisha parasysh njerëzit që janë jashtë kishës, aq më pak se shkrova për lakmuesit, kusarët e për idhujtarët, të cilët janë jashtë kishës! Përndryshe, do të duhej që të dilnit nga bota!

¹¹Prandaj tani po ju shkruaj me këmbëngulje: ju nuk duhet të keni asnjë marrëdhënie me askënd që quhet besimtar dhe që është i pamoralshëm, i dhënë pas parasë, idhujtar, shpifës, pijanec ose kusar. Me të tillë njerëz mos hani as bukë! ¹²⁻¹³Ç'më duhet mua të gjykoj ata që janë jashtë kishës; ata do t'i gjykojë Perëndia. Por ju duhet t'u kërkoni llogari atyre që janë anëtarë të kishës së krishterë. Siç thuhet në Shkrimin e shenjtë: *Zhdukini të këqijtë prej mesit tuaj!*

Procese gjyqësore kundër bashkëbesimtarëve

(Zan 2,24)

6Kur njëri nga ju ka ngritur padi kundër një bashkëbesimtari tjetër, si guxon ai të dalë para gjykatësve të pafe, në vend që të pranojë që të vendoset çështja para kishës? ²A nuk e dini se botën do ta sundojnë besimtarët? A nuk jeni ju të aftë të vendosni për sendet më të vogla? ³A nuk e dini se ne do të sundojmë edhe engjëjt? Po aq më tepër për gjërat e përditshme! ^{4E} ju i lejoni njerëzit që nuk vlejné asgjë në bashkësi të vendosin për gjëra të tilla! ^{5E} them këtë për t'ju turpëruar. A nuk ka ndonjëri prej jush aq dijeni sa të bëhet arbitër në një grindje ndërmjet besimtarëve? ^{6E} pastaj, a duhet që një besimtar të hapë proces gjyqësor kundër një tjetri, madje para të pafeve?

⁷Tanimë është mjaft keq që bëni procese kundër njëri-tjetrit. Përse nuk pranoni që t'ju bëhet padrejtësi? Përse nuk pranoni të mashtroheni? ⁸Në vend të kësaj, ju vetë bëni padrejtësi dhe e mashtroni njëri-tjetrin e, për më tepër, besimtari besimtarin!

⁹Mendohuni mirë, se Perëndia nuk ka asnjë vend në mbretërinë e tij për ata që bëjnë padrejtësi. Mos e mashtroni veten! As ata që bëjnë imoralitet, që bëjnë idhujtari, që bëjnë tradhti bashkëshortore ose që kanë marrëdhënie seksuale me dikë tjetër të të

njëjtë seks, ¹⁰as vjedhësit, as fajdexhinjtë, as pijanecët, as shpifësit, dhe as hajdutët nuk do të hyjnë në mbretërinë e Perëndisë. ¹¹E njerëz të tillë kishte edhe midis jush! Por tani ju u pastruat, u bëtë populli i shenjtë i Perëndisë, dhe morët pafajësinë (para gjyqit të tij). Në të vërtetë, ju jeni të lidhur me Jezusin, Mesinë dhe Zotin, dhe morët Shpirtin e Perëndisë sonë.

I tërë njeriu i takon Perëndisë

¹²Ju kundërshtoni: «Kam leje për gjithçka!» Ndoshta, por gjithçka nuk ju sjell dobi! «Kam leje për gjithçka», por kjo nuk duhet të bëhet shkak që diçka të më heqë lirinë. ¹³Mund të thuhet: «Gjellët janë për bark dhe barku është për gjellë!» Por Perëndia do t'u japë fund të djave. Trupi ynë nuk ekziston fare për imoralitet, por për Zotin, i cili është edhe Zoti i trupit tonë. ¹⁴Në të vërtetë, ashtu siç e ringjalli nga të vdekurit Perëndia Mesinë, Zotin tonë, ashtu do të na ringjallë ne fuqia e tij për jetën e re. ¹⁵A nuk e dini ju se trupi juaj është një pjesë e trupit të Mesisë? A mund ta lidh unë lirisht me trupin e një prostitute (të një kulti idhujtar)? Kurrën e kurrës! ¹⁶Ju duhet ta dini se njeriu që ka marrëdhënie seksuale me një prostitutë, bëhet me të një trup. Në Shkrimin e shenjtë thuhet: *Atëherë të dy janë një trup i vetëm*. ¹⁷Por ai që lidhet me Zotin, bëhet me të shpirtërisht një. ¹⁸Ruhuni me çdo kusht nga imoraliteti! Çdo mëkat (tjetër) që bën njeriu, nuk ndikon mbi trupin e vet; por ai njeri që bën imoralitet, bën mëkat kundër trupit, dhe kështu kundër personit të vet. ¹⁹A nuk e dini se trupi juaj është tempull i Shpirtit të shenjtë? Perëndia ju ka dhënë Shpirtin e tij, i cili tani banon në ju. Prandaj ju nuk i takoni më vetvetes. ²⁰Ju jeni bërë pronë e Perëndisë me çmim të lartë! Prandaj nderojeni Perëndinë duke e përdorur siç duhet trupin tuaj.

Po martesat?

7Tani lidhur me atë që më keni shkruar: «Është më mirë që njeriu të mos martohet fare!» ²Unë, përkundrazi, them: Që të mos bini në imoralitet, secili të ketë gruan e tij dhe çdo grua të ketë burrin e saj. ³Burri të kujdeset për gruan e tij, dhe gruaja t'i jepet burrit të saj. ⁴Gruaja nuk është pronare e trupit të saj, por burri. Gjithashtu, as burri nuk është pronar i trupit të tij, por gruaja. ⁵Mos iu shmangni njëri-tjetrit – përveç me marrëveshje të hiqni dorë përkohësisht nga marrëdhëniet seksuale, që t'i kushtoheni vetëm lutjes. Por pastaj bashkohuni përsëri. Përndryshe ka rrezik që Satani t'ju shpjerë në rrugë të keqe, sepse epshi seksual në ju është shumë i fuqishëm. ⁶Me këto ua përcaktoj detyrat atyre që janë të martuar, por nuk caktoj se të gjithë duhet të martohen. ♦ ⁷Do të doja që të gjithë njerëzit të jenë të pamartuar si unë. Por secili e ka nga Perëndia dhuntinë e tij të veçantë – njëri kështu e tjetri ashtu. ⁸Të pamartuarve dhe vejjshave u them se është mirë që të qëndrojnë si unë. ⁹Por, në qoftë se e kanë të vështirë, le të martohen. Më mirë është të martohen, sesa të digjen nga dëshira të pakënaqura. ¹⁰Ndërsa të martuarit i urdhëroj – jo unë, por Zoti – që gruaja të mos ndahet nga burri – ¹¹por, po ndodhi se u nda nga ai, mos të martohet më ose të pajtohet me burrin – e burri të mos e lërë gruan.

¹²Kjo që po ju them tani, nuk është urdhër i Zotit, por urdhri im: në qoftë se ndonjë besimtar e ka gruan të pafe dhe ajo pranon të jetojë me të, të mos e lërë. ¹³Po ashtu edhe gruaja që e ka burrin të pafe, dhe ai pranon të jetojë me të, të mos e lërë burrin.

¹⁴Një martesë e tillë është nën mbrojtjen e Zotit për shkak të bashkëshortit besimtar ose për shkak të bashkëshortes besimtare. Përndryshe, fëmijët tuaj do të ishin jashtë mbrojtjes së Zotit, kurse në të vërtetë, janë nën mbrojtjen e tij. ¹⁵Po qe se pala jo e krishterë do të ndahet, le të ndahet; i krishteri dhe e krishterja në raste të tilla, nuk janë të lidhur; sepse Zoti na thirri në paqe. ¹⁶Në fund të fundit, çfarë di ti, o grua, nëse do ta shpëtosh burrin? E nga e di ti, o burrë, nëse do ta shpëtosh gruan?

¹⁷Sa për të tjerët, secili le të vazhdojë të jetojë në atë gjendje civile që është në përputhje me dhuntinë që i ka dhënë Zoti, ashtu siç ishte kur e thirri Zoti. Këtë rregull e caktoj në të gjitha bashkësitë.

¹⁸Për shembull, në qoftë se dikush ishte rrethprerë kur e thirri Zoti, ai nuk duhet të përpiqet ta prishë rrethprerjen e tij. Nga ana tjetër, në qoftë se ishte rrethpaperë kur e thirri Zoti, ai nuk duhet të rrethpripitet. ¹⁹Për Zotin është njëlloj nëse ai është i rrethprerë ose jo – rëndësi ka që të zbatohen urdhërimet e tij.

²⁰Secili nga ju të qëndrojnë në të njëjtën gjendje, aty ku ishte kur e thirri Zoti. ²¹Në qoftë

se ishte skllav kur u ktheve në fe, mos u shqetëso për këtë; edhe po qe se fiton lirinë, shfrytëzoje atë për t'i shërbyer Zotit. ²²Ai që ishte skllav kur e thirri Zoti, tani është i lirë, pasi i takon Zotit dhe, në mënyrë të ngjashme, ai që ishte i lirë, kur e thirri Zoti, tani është skllav i Mesisë. ²³Mesia e ka paguar shpërblimin tuaj; mos u bëni skllavër të kritereve njerëzore! ²⁴Secili, o vëllezër, të qëndrojë në gjendjen, në të cilën ishte kur e thirri Perëndia, e ta përmbushë këtë gjendje siç i pëlqen Perëndisë.

²⁵Atëherë, si duhet të sillen të pamartuarit? Nuk kam asnjë urdhër nga Zoti, por po ju këshilloj, si një njeri që Zoti e emëroi apostull me mëshirën e tij, dhe kështu mund të më besoni.

²⁶Pra, duke marrë parasysh krizën e sotme, ♦♦ mendimi im është se është më mirë të mbeteni në gjendjen në të cilën jeni, të pamartuar. ²⁷Në qoftë se je i martuar, mos u ndaj! Në qoftë se je i pamartuar, mos u marto! ²⁸Po edhe në qoftë se martohesh, nuk është mëkat as për vajzën. Unë desha vetëm t'ju shpëtoja nga shqetësimet që i presin bashkëshortët.

²⁹Ju duhet ta dini, vëllezër: kjo kohë (nën sundimin e Satanit) i ka ditët të numëruara. Prandaj udhëzimet që vijojnë, vlejnë për kohën që na mbetet: ata që janë të martuar, të jenë përbrenda të lirë, sikur të ishin të pamartuar. ³⁰Kush është i trishtuar, të mos robërohet nga trishtimi i tij. Kush është i gëzuar, të mos robërohet nga gëzimi i tij. Ai që blen, të blejë sikur nuk do ta mbante atë që bleu. ³¹Bëjini lirisht punët tuaja të kësaj bote, por mos lejoni që ato të jenë thelbi i jetës suaj! Në të vërtetë, trajta e jashtme e kësaj bote po kalon.

³²Dhe dëshira ime është që të mos kini kokëçarje. I pamartuari kujdeset për punët e Zotit; se si të kënaqë Zotin. ³³E kundërta vlen për të martuarin: ai kujdeset për punët e botës, sepse dëshiron të bëjë atë që i pëlqen gruas. ³⁴Kështu, interesat e tij janë të ndara. Ashtu ndodh edhe me gruan. Në qoftë se ajo është e pamartuar, kujdeset, para së gjithash, për punët e Zotit, që t'i kushtohet plotësisht shërbimit të tij. Por gruaja e martuar kujdeset për punët e botës, sepse dëshiron të bëjë atë që i pëlqen burrit.

³⁵Këto po jua them për t'ju ndihmuar; unë nuk dëshiroj t'ju vë ndonjë pengesë në rrugë, por dëshiroj që të jetoni siç i ka hije thirrjes suaj e që t'i kushtoheni pa rezerva shërbimit të Zotit.

³⁶Në qoftë se ndokush mendon se nuk qëndron i ndershëm ndaj së fejuarës së tij, dhe se ajo ka arritur pjekurinë dhe i duhet të jetë patjetër me të, le të bëjë siç ka menduar; le të martohet. Nuk bën mëkat. ³⁷Por ai që ka marrë në zemrën e tij vendim të qëndrueshëm (për t'i shërbyer Zotit pa rezerva), dhe ka vetëkontroll të plotë, duke vendosur të mos martohet me të fejuarën e tij, bën mirë. ³⁸Kështu, pra, ai që martohet me të fejuarën e tij, bën mirë – por ai që nuk martohet, bën edhe më mirë.

³⁹Gruaja është e lidhur derisa ta ketë burrin gjallë; po i vdiq burri, ajo është e lirë; le të martohet me kë të dëshirojë, veçse me të krishterë. ⁴⁰Megjithatë, do të ishte më e lumtur në qoftë se do të qëndronte e pamartuar. Mendoj se këtu ju jap jo vetëm mendimin tim, por edhe vullnetin e Shpirtit të Perëndisë.

♦ fffj. Po jua jap këtë këshillë si lëshim e jo si urdhër. ♦♦ Ndoshta aludim për luftërat hebraike (66-70) ose ngjarjet që çonin në këto, të cilat do të shihnin fundin e shtetit hebre (periudha e II Tempullit). Ishte një kohë e mundësisë maksimale misionare që nuk do të zgjaste. Shumë të krishterë ishin pjesë e ekipeve mobile të mbjelljes së kishave. Gjithçka duhej të ishte në varësi të këtij faktori. Rënia e Jerusalemit ishte një "ditë e Zotit", por jo "Dita e Zotit", siç doli.

Mishi i flijuar për nder të idhujve

8Ju dëshironi të dini se si duhet konsideruar mishi i kafshëve që janë therur si flijim kushtuar idhujve.

Siç thuhet, vërtet, «të gjithë ne e kemi njohurinë». Megjithatë, njohuria ♦ e tillë të rrit mendjen. Bashkësinë mund ta ndërtojë vetëm dashuria. ²Në qoftë se ndokush ka pretendime të tilla, tregon se ende nuk e njeh Perëndinë siç duhet. ³Përkundrazi, kush e do Perëndinë, tregon kështu se e njeh atë, dhe vetë Perëndia e do.

⁴Prandaj, përsa i përket mishit të flijuar për nder të idhujve, «njohuria» na thotë se idhujt nuk kanë ekzistencë të vërtetë dhe se nuk ka hyjni përveç një Perëndie të vetëm,

⁵edhe në qoftë se në qiell dhe në tokë ka fuqi që nderohen si hyjni. Në të vërtetë, ka hyjni të panumërta e fuqi të padukshme, ⁶por për ne ka vetëm një Perëndi: Ati dhe Krijuesi, Autori i gjithësisë dhe qëllimi i ekzistencës sonë. Për ne ka vetëm një Zot,

Jezusi, Mesia, me anë të të cilit u krijua gjithçka dhe prej të cilit edhe ne morëm jetën e re.

⁷Por këtë njohuri nuk e kanë të gjithë. Të shumtët ende janë të lidhur nga pikëpamja e tyre e vjetër me anë të forcës së zakonit. Kur hanë mish të flijuar për nder të idhujve, vepronjë kështu duke menduar se nderojnë në të vërtetë idhullin, të cilit iu kushtua flijimi. Për këtë arsye ata e kanë ndërgjegjen të papastër kur hanë mish të tillë.

⁸Marrëdhënia jonë me Perëndinë nuk varet aspak nga ajo që hamë: ne nuk do të varfërohemi shpirtërisht në qoftë se nuk hamë, dhe as do të pasurohemi shpirtërisht në qoftë se hamë.

⁹Por kujdes që liria jote të mos bëhet shkak i rënies së bashkëbesimtarit më të dobët.

¹⁰Të hamendësojmë se një besimtar me ndërgjegje të dobët të shoh, megjithë «njohurinë tënde», duke ngrënë në tempullin e një idhulli; a nuk do ta nxitë kjo të mendojë se do të ishte mirë që edhe ai të hante ushqim të flijuar për nder të idhujve? ¹¹E kështu, ky besimtar i dobët, vëllai yt (në fe), për të cilin Mesia vdiq, do të rrënohet për shkak të «njohurisë» sate. ¹²Kështu do të mëkatosh kundër Mesisë, sepse mëkaton kundër vëllezërve të krishterë dhe e plagos ndërgjegjen e tyre të dobët. ¹³Prandaj, në qoftë se një ushqim është shkak i rënies së vëllait tim të krishterë, unë nuk do të ha mish kurrë, që të mos shkaktoj rënien e tij.

♦ bëhet fjalë për një interpretim gnostik të krishterimit. Sipas kësaj pikëpamjeje, njohuria (gnoza) jep një pavarësi morale jashtë kategorive të së mirës dhe së keqes.

Pali heq dorë nga të drejtat që i takojnë si apostull

(Br 25,4; 18,3)

9Më merrni për shembull. A nuk jam unë i lirë? A nuk jam unë apostull? A nuk e pashë unë Jezusin, Zotin tonë? A nuk jeni ju pasoja e veprimtarisë sime për Zotin?

²Edhe në qoftë se të tjerët nuk më pranojnë si apostull, ju sigurisht më pranoni.

Akreditimi im si apostull jeni ju vetë, sepse ju u bëtë të krishterë nëpërmjet meje.

³Përgjigjja ime ndaj atyre që më gjykojnë është kjo: ⁴Mos vallë nuk kam të drejtë të ha e të pi për shërbimin tim? ⁵Mos vallë nuk kam të drejtë të marr me vete një bashkëshorte të krishterë, ashtu si apostujt e tjerë, vëllezërit e Zotit dhe Pjetri? ⁶A thua se unë e Barnaba nuk jemi të vetmit që duhet të punojmë për jetesën tonë? ⁷Po kush shërbeu ndonjëherë në ushtri me shpenzimet e veta? Kush e mbolli vreshtin pa i shijuar frutat? Kush e ruajti grigjën pa i pirë qumështin?

⁸I referohem vetëm asaj që është përgjithësisht e zakonshme. Edhe në Ligjin hebreu thuhet kështu. ⁹Moisiu shkroi: *Mos ia lidh gojën kaut që fshin*. A mos kujdeset Perëndia (vetëm) për qetë? ¹⁰Po a nuk flet ai edhe për ne? Ashtu; këtu është fjala (edhe) për ne. Kush lëvron dhe korr drithin, duhet të shpresojë për një pjesë të prodhimit. ¹¹Unë kam mbjellë mes jush dhurata shpirtërore, farën e lajmit të Perëndisë. Mos vallë kërkoj jashtë mase në qoftë se korr nga ju dhurata natyrore, d.m.th. mjetet e jetesës sime?

¹²Të tjerët i kërkojnë patjetër nga ju! Prandaj e drejta ime është më e fortë.

Megjithatë nuk e shfrytëzoza këtë të drejtë. Përkundrazi, duroj gjithçka, që të mos i vë ndonjë pengesë lajmit të mirë të Mesisë. ¹³Po, a nuk e dini ju se priftërinjtë që janë në shërbim në Tempull, ushqehen me të ardhurat e Tempullit dhe ata që janë në shërbim tek altari i flijimit, e marrin pjesën e tyre nga dhuratat e flijuara? ¹⁴Kështu, Zoti ka caktuar edhe për ne: kush shpall lajmin e mirë, të jetojë prej kësaj veprimtarie. ¹⁵Por unë asnjëherë nuk e shfrytëzoza këtë të drejtë.

Edhe tani nuk po ju shkruaj që ta shfrytëzoj atë nga ana juaj. Më mirë vdes. Këtë lavdërim nuk do të ma marrë askush! ¹⁶Në të vërtetë, shpallja e lajmit të mirë nuk është arsye krenarie për mua, por është detyrë që unë duhet ta kryej; i mjeri unë në qoftë se nuk e transmetoj lajmin e mirë. ¹⁷Në qoftë se do ta bëja këtë me iniciativën time, atëherë mund të prisja një pagë. Por nuk e bëj me iniciativën time – kjo është një detyrë që më është besuar. ¹⁸Nga çfarë përbëhet paga ime? Paga ime është përhapja e lajmit të mirë falas, prandaj heq dorë nga ajo që më përket.

Gjithçka për lajmin e mirë

¹⁹Megjithëse jam i lirë nga çdokush, e bëra veten skllav të të gjithëve, që të fitoj sa më shumë njerëz për Mesinë. ²⁰Kur kam të bëj me hebrenjtë, jetoj si hebre, që t'i fitoj ata. Unë vetë nuk jam më i lidhur me Ligjin hebre; por kur jam me njerëz që ende janë të

lidhur me Ligjin, jetoj si ata, sipas Ligjit, që t'i fitoj për Mesinë. ²¹Përkundrazi, kur dëshiroj të fitoj njerëz që nuk jetojnë sipas Ligjit hebre, as unë nuk i përmbahem Ligjit. Kjo nuk do të thotë se e përbuz Ligjin e Perëndisë, por mua më lidh ligji i Mesisë. ²²Kur kam të bëj me njerëz që e kanë besimin ende të dobët, bëhem si ata, që t'i fitoj. Barazohem me të gjithë, që gjithkund të shpëtoj, të paktën, disa prej tyre. ²³E të gjitha këto i bëj për hir të lajmit të mirë, në mënyrë që të marr pjesë në atë që premton ai. ²⁴Ju e dini se në një garë vrapimi marrin pjesë shumë atletë; por vetëm njëri e fiton garën. Prandaj vraponi që ta fitoni atë! ²⁵Çdo atlet i vë vetes kufizime të mëdha; ai e bën këtë për të fituar kurorën që fishket, ndërsa ne kurorën që nuk fishket. ²⁶Prandaj unë vrapoj me vendosmëri për të arritur i pari në cak. Nuk luftoj si ndonjë që grushton në ajër. ²⁷E godas vetë trupin tim, që ta kem atë plotësisht në dorë. Nuk dëshiroj t'i ftoj të tjerët në garë, që të eliminohem vetë.

Shembull paralajmërues

(Dal 13.21-22; 1.:22-29; 16.35; 17.6; Nr 20.11; 14.29-30; 11:4; Dal 32.6; Nr 25.1-18; 21.5-6; 16.41-49; Lev 7.6; Br 32.17,31; Ps 23.1)

10Ju duhet ta kuptoni, vëllezër, çfarë u ndodhi të parëve tanë në shkretëtirë. Ata të gjithë u drejtuan nga reja dhe kaluan të gjithë nëpër det. ²Ata kishin të gjithë solidarësi me Moisiun me anë të këtyre përvojave. ³Ata hanin edhe të njëjtin ushqim që vinte nga qielli dhe pinin të gjithë të njëjtën pije që ua siguronte Perëndia. ⁴Në të vërtetë, Mesia, Streha e tyre që i përcillte në shkretëtirë, ishte burimi i ushqimit dhe i pijes së tyre. ⁵Megjithatë, Perëndia e mohoi shumicën prej tyre dhe i la të vdisnin në shkretëtirë.

⁶Regjistrimi i këtyre ngjarjeve është bërë për të na paralajmëruar që të mos lakmojmë pas së keqes. ⁷Mos u bëni idhujtarë, si disa prej tyre, siç thuhet në Shkrimin e shenjtë : *Populli u ul për të ngrënë e për të pirë* (në festë për nder të idhullit), *pastaj u ngrit për të vallëzuar* (rreth viçit të artë). ⁸As mos bëni imoralitet, si disa prej tyre ; për një ditë mbaruan njëzet e tre mijë veta. ⁹As mos ta provokuam Zotin, siç e bënë disa prej tyre dhe sharruan prej nepërkash. ¹⁰As mos ngrini krye kundër Perëndisë, siç bënë disa nga ata, dhe engjëlli shfarosës i vrau.

¹¹Të gjitha këto u ndodhën atyre, që ne të nxjerrim mësim prej tyre. Kjo është shkruar për paralajmërimin tonë, sepse jetojmë në kohën e fundit. ¹²Prandaj kini kujdes! Kush mendon të qëndrojë i patundur, të ruhet se mos rrëzohet! ¹³Vështirësitë në të cilat jeni vënë, nuk janë jashtë kufirit njerëzor. Perëndia është besnik. Ai nuk do të lejojë t'u nënshtroheni provave që i tejkalojnë fuqitë tuaja, por, bashkë me provat, do t'ju japë rrugëdalje e forcë për t'u bërë ballë atyre.

¹⁴(Ju luani me zjarrin duke frekuentuar gosti të organizuara për nder të idhujve); prandaj, miqtë e mi, largohuni nga ato! ¹⁵Unë flas me ju si me njerëz të arsyeshëm: gjykoni vetë se ç'po ju them. ¹⁶Mendoni për kupën e darkës së Zotit, për të cilën themi lutjen e falënderimit; a nuk na lidh ajo me gjakun që Mesia derdhi për ne. Mendoni për bukën që ndajmë; a nuk na lidh ajo me trupin e tij? ¹⁷Ajo është një bukë e vetme. Prandaj ne formojmë të gjithë një trup të vetëm, edhe pse jemi shumë, sepse hamë nga një bukë e vetme.

¹⁸Mendoni për kultin e Izraelit të sotëm; të gjithë ata që hanë nga mishi i kafshës së flijuar, lidhen me Perëndinë të cilit i kushtohet flijimi. ¹⁹A nënkuptoj me këtë se mishi i flijuar për nder të idhujve është diçka e veçantë? Ose, a nënkuptoj se idhulli të cilit i kushtohet flijimi, ka rëndësi? ²⁰Jo! Por ajo që flijohet nga adhuruesit e idhujve, nuk i kushtohet Perëndisë, por djajve! E unë nuk dëshiroj që ju të lidheni me djaj.

²¹Ju nuk mund të pini njëkohësisht kupën e Zotit dhe kupën e djajve. Ju nuk mund të hani njëkohësisht në tryezën e Zotit dhe në atë të djajve. ²²A mos mendojmë ta provokojmë Zotin ? Apo mos jemi ne më të fortë se ai ?

Kujdes për bashkëbesimtarin

²³Ju thoni : «Gjithçka është e lejueshme !» Ndoshta. Por jo gjithçka i shërben së mirës. Ju thoni : «Gjithçka është e lejueshme,» por jo gjithçka ndërton bashkësinë. ²⁴Askush të mos kërkojë interesin e vet, por interesin e tjetrit.

²⁵Gjithçka që shitet në treg, hahet lirisht. Nuk ka nevojë të të vritet ndërgjegjja për këtë, as të shqyrtohet prejardhjen e mishit, ²⁶sepse thuhet: *Zotit i takon toka dhe gjithçka që është në të.*

²⁷Edhe në qoftë se një i pafe ju fton në darkë e ju e pranoni ftesën e tij, mund të hani gjithçka që ai ju vë përpara. Nuk ka nevojë ta shqyrtoni prejardhjen e mishit për arsye të ndërgjegjes. ²⁸Vetëm kur dikush ju thotë: «Ky mish iu flijua idhullit», – mos e hani, për arsye të atij që ju kujtoi për këtë, dhe për arsye të ndërgjegjes. ²⁹Nuk kam parasysh ndërgjegjen tuaj, por ndërgjegjen e tij. Përveç kësaj, pse ta gjykojë lirinë time ndërgjegjja e huaj? ³⁰Unë e ha këtë mish duke falënderuar Perëndinë. Askush nuk ka të drejtë të ma mohojë fenë kur ha atë për të cilën mund të falënderoj Perëndinë. ³¹Prandaj them: në qoftë se hani, pini ose bëni ndonjë gjë tjetër, bëni gjithçka për nder të Perëndisë. ³²Jetoni kështu që të mos i bëheni dikujt pengesë për besim, as për hebrejtë, as për johebrejtë e as për bashkësinë e Zotit. ³³Bëni si unë: unë përpiqem t'u përshtatem të gjithëve. Nuk kërkoj interesin tim, por dobinë e të gjithëve, që ata të shpëtojnë.

1 Ndiqeni shembullin tim, ashtu siç ndjek unë shembullin e Mesisë.

Shkelja e panevojshme e zakoneve

(Zan 1,26-27; 2,18-23; Dal 24,6-8; Jer 31,31-34)

²Ju lavdëroj që më kujtoni gjithnjë dhe u bindeni udhëzimeve që ju transmetova. ³Por duhet t'ju them edhe këtë:

Secili i është nënshtruar Mesisë, ashtu si gruaja burrit; edhe Mesia është nën Perëndinë. ⁴Prandaj kjo është e rëndësishme: në qoftë se një burrë lutet ose profetizon me kokë të mbuluar gjatë shërbesës fetare, kjo vlen si shenjë mospërfilljeje ndaj Mesisë. Kështu ai turpërohet. ⁵Përkundrazi, është shenjë mospërfilljeje ndaj burrit, në qoftë se gruaja e tij «e emancipuar» lutet ose profetizon me kokë të zbuluar gjatë shërbesës fetare. Ajo sillet sikur të ishte grua (e dënuar për kurorëshkelje), me kokë të rruar. ^{6E} po ndodhi që ndonjë grua nuk dëshiron ta mbulojë kokën, le të qethet (e të përjashtohet). A mos është turp për gruan, në qoftë se ajo e qeth ose e rruan kokën? Kjo është edhe një arsye tjetër për ta mbuluar kokën.

⁷Përkundrazi, burri nuk ka nevojë ta mbulojë kokën, sepse ai është shëmbëlltyra e Perëndisë dhe pasqyron madhështinë e Tij. Te gruaja pasqyrohet dinjiteti i burrit.

⁸Burri nuk u formua prej gruas, por gruaja prej burrit. ⁹Dhe burri nuk u krijua për hir të gruas, por gruaja për hir të burrit. ¹⁰Prandaj gruaja duhet të mbajë një shami koke si shenjë varësie për hir të engjëjve. ¹¹Megjithatë, në sy të Perëndisë, gruaja varet nga burri, dhe burri varet nga gruaja. ¹²Gruaja, vërtet, u formua prej burrit, por burri lindi prej gruas. E të dy vijnë prej Perëndisë, i cili krijoi gjithçka.

¹³Gjykoni vetë: a ka hije që gruaja të lutet para Perëndisë me flokë të qethur? ♦♦♦ ¹⁴Po a nuk ju mëson edhe vetë natyra se mashkullit nuk i ka hije t'i lërë flokët e gjatë, ♦♦♦

¹⁵kurse për femrën kjo i sjell dinjitet? Asaj i dhanë flokë të gjatë, dhe kjo i përgjigjet mbulesës. • ¹⁶Por, në qoftë se ndokush do të grindet me mua për këtë, le ta dijë se as unë e as bashkësitë e tjera nuk pranojmë zakon tjetër.

♦ Engjëjt e pranishëm nuk durojnë mospërfillje. ♦♦ Fjij, me kokë të zbuluar. ♦♦♦ turpërohet sepse duket si femër. • S'ka rëndësi nëse ajo është martuar apo jo. Vetëm gruaja e *martuar* duhet të mbajë mbulesë (vello etj) si shenjë varësie nga bashkëshorti i saj. Ekvivalenti i sotëm do të jetë unazë martese që bashkëshortja "e çliuar" refuzon ta mbajë.

Darka e Zotit

(Mt. 26,26-29; Mk 14,22-25; Lk. 22,14-20)

¹⁷Në çështjen që po vijon, nuk ka dyshim se unë duhet t'ju qortoj, sepse mbledhjet tuaja nuk po ju sjellin dobi shpirtërore, por më tepër dëm. ¹⁸Së pari, po dëgjoj – e pjesërisht besoj – se kur bashkoheni në mbledhje, ka mosmarrëveshje. ¹⁹Mes jush duhet të ketë ndasi, që të dalin në shesh ata që janë të krishterë të vërtetë mes jush.

²⁰Tani, kur mbledheni së bashku, në të vërtetë hani jo Darkën e Zotit, ♦ por diçka tjetër.

²¹Secili nxiton ta hajë ushqimin që ka sjellë me vete, para të tjerëve. Si pasojë, dikush mbetet i uritur, kurse tjetri dehet. ²²Përse nuk pini e hani në shtëpitë tuaja? A mos e shfrytëzoni bashkësinë e Perëndisë? A mos i turpëroni ata që nuk kanë strehim tjetër? Çfarë t'ju them? T'ju lavdëroj për këtë? Aspak!

²³Nga Zoti rrjedh mësimi që ju kam transmetuar: natën kur Zoti Jezus iu dorëzua drejtësisë, mori bukën, ²⁴tha lutjen e falënderimit, e theu dhe tha: «Ky është trupi im që flijohet për ju. Bëjeni këtë për të më përkujtuar mua!» ²⁵Po ashtu, pasi u krye darka,

mori kupën e tha: «Kjo kupë është besëlidhja e re e Perëndisë që vuloset me derdhjen e gjakut tim. Bëjeni këtë sa herë që të pini nga ajo, për të më përkujtuar mua.»

²⁶Pra, kurdo që ta hani këtë bukë e të pini nga kjo kupë, lajmëroni ♦♦ vdekjen e Zotit, derisa ai të vijë. ²⁷Prandaj, kushdo që e feston Darkën e Zotit me mospërfillje, e përbuz Zotin që u flijua për të. ²⁸Prandaj secili, së pari, të shqyrtojë mirë veten, e vetëm atëherë ta hajë këtë bukë e të pijë nga kjo kupë. ²⁹Kush ha dhe pi pa e dalluar praninë ♦♦♦ e Zotit, i ndjell dënimin vetes. ³⁰Kjo është arsyeja që shumë nga ju janë të dobët dhe të sëmurë, madje edhe shumë vdiqën. ³¹E, pra, po ta shqyrtonim mirë veten, nuk do të dënoheshim. ³²E kur Perëndia na ndëshkon, na edukon, që të mos dënohemi bashkë me botën.

³³Prandaj, vëllezërit e mi, kur të bashkoheni në Darkë, pritni derisa të jeni të gjithë të pranishëm. ³⁴E në qoftë se ndokush është i uritur, të hajë në shtëpi. Përndryshe, me anë të pjesëmarrjes suaj në Darkë, do t'i ndillni vetes dënimin e Perëndisë. Çështjet e tjera do t'i sqaroj kur të vij.

♦ Në fillim besimtarët bashkoheshin në një shtëpi dhe bënin një gosti (*agapé*) ku hanin të gjithë së bashku para Darkës së Zotit, siç e njohim sot. ♦♦ darka e Zotit është «riprodhimi i tablosë» së vdekjes së tij. ♦♦♦ fji. trupin e Zotit

Dhuntitë që jep Shpirti i Perëndisë

12 Tani vij te dhuntitë që jep Shpirti i shenjtë. Ju duhet ta keni të qartë këtë çështje, o vëllezër. ²Kur ishit ende të pafe, keni përjetuar diçka të ngjashme. Ju e dini se si ratë në ekstazë para idhujve të vdekur. ³Prandaj ju duhet të dalloni: kur Shpirti i Perëndisë shtie në dorë ndonjërin, ky nuk mund të thotë: «Mallkuar qoftë Jezusi!» Anasjellas, askush nuk mund të thotë: «Jezusi është Zot!» në qoftë se Shpirti i shenjtë nuk vepron tek ai. ⁴Dhuntitë janë të ndryshme, por ato i ndan një Shpirt i vetëm. ⁵Shërbesat janë të ndryshme, por ato i cakton një Zot i vetëm. ⁶Aftësitë janë të ndryshme, por ato i dhuron të gjitha një Perëndi i vetëm. ⁷Tani veprimtaria e Shpirtit në ne është e përcaktuar për të mirën e të gjithëve. ⁸Njëri merr nga Shpirti aftësinë për të shpallur urtësinë e Perëndisë, tjetri aftësinë për të transmetuar dijen e Perëndisë. ⁹I njëjti Shpirt i jep njërit besim të veçantë, kurse tjetrit fuqi për të shëruar. ¹⁰Shpirti i jep njërit fuqinë për të bërë mrekulli, tjetrit fuqinë për të profetizuar. Edhe tjetrit i jep fuqinë për të bërë dallim ndërmjet asaj që vjen nga Shpirti i Perëndisë dhe asaj që vjen nga shpirtat e këqij. Njërit i jep aftësinë të flasë gjuhë të panjohura; tjetrit i jep aftësinë për t'i shpjeguar këto gjuhë të panjohura. ¹¹Por të gjitha këto i bën një Shpirt i vetëm. Sipas mendjes së Shpirtit, secilit i jepet një aftësi e veçantë.

Një trup i vetëm e shumë gjymtyrë

¹²Bashkësia e Mesisë mund të krahasohet me një trup që ka shumë gjymtyrë. Megjithëse përbëhet nga aq shumë gjymtyrë, trupi është një i vetëm. ¹³Në të vërtetë, ne të gjithë, hebrenj dhe johebrenj, skllever dhe të liruar, u bashkuam duke u pagëzuar në një trup, në trupin e Mesisë, me anë të të njëjtit Shpirt, dhe kemi marrë pjesë në të njëjtin Shpirt.

¹⁴Një trup nuk përbëhet nga një pjesë e vetme, por nga shumë. ¹⁵Në qoftë se këmba pohon: «Unë nuk i takoj trupit, sepse nuk jam dora», – a do të thotë kjo se ajo nuk është më pjesë e trupit? ¹⁶Ose në qoftë se veshi pohon: «Unë nuk i takoj trupit, sepse nuk jam syri», – a do të thotë kjo se ai nuk është më pjesë e trupit? ¹⁷Si do të dëgjonte njeriu, në qoftë se do të kishte vetëm sytë? Si do të nuhaste, në qoftë se do të kishte vetëm veshët? ¹⁸Tani Perëndia ia ka caktuar secilit detyrën e tij të veçantë brenda caqeve të trupit. ¹⁹Në qoftë se gjithçka do të ishte e përbërë vetëm nga një pjesë, ku do të ishte trupi? ²⁰Por tani ka shumë pjesë, e të gjitha në një trup të vetëm.

²¹Syri nuk mund t'i thotë dorës: «Nuk kam nevojë për ty!» E kafka nuk mund t'u thotë këmbëve: «Nuk kam nevojë për ju!» ²²Pikërisht pjesët e trupit që duken më të dobëta, janë veçanërisht të rëndësishme. ²³Pjesët që mbahen për të shëmtuara, i veshim me kujdes të veçantë, dhe po ashtu bëjmë me pjesët që ngjallin pakënaqësi. ²⁴Pjesët e tjera nuk kanë nevojë për këtë. Perëndia e ka bashkuar trupin tonë në një njësi dhe ka bërë që pjesët më të vogla të nderohen në mënyrë të veçantë. ²⁵Në të vërtetë, donte që të mos ketë përçarje në trup, por që secila pjesë të kujdeset për tjetrën. ²⁶Kur vuan një pjesë e

trupit, vuajnë të gjitha bashkë me të. E kur nderohet një pjesë, gëzohen të gjitha së bashku.

²⁷Ju jeni të gjithë së bashku trupi i Mesisë; secili nga ju është një pjesë prej tij.

²⁸Perëndia ia ka caktuar secilit detyrën e tij të veçantë. Së pari vijnë apostujt, së dyti profetët, së treti mësuesit; pastaj vijnë ata që bëjnë mrekulli, ata që shërojnë, që ndihmojnë, që administrojnë ose që flasin gjuhë të panjohura. ²⁹Të gjithë nuk janë apostuj ose profetë, ose mësues. Secili nuk mund të bëjë mrekulli, ³⁰të shërojë të sëmurët, të flasë gjuhë të panjohura ose t'i shpjegojë ato gjuhë. ³¹Përpiquni për dhuntitë më të larta!

Dashuria

Tani do t'ju tregoj diçka që është më e rëndësishme se të gjitha këto dhunti – fryti i Shpirtit.

13 Po t'i flisja të gjitha gjuhët e njerëzve dhe të dija gjuhën e engjëjve, por po të mos kisha dashurinë (hyjnore), do të isha vetëm një gong që kumbon, ose një daulle që bën zhurmë të madhe. ²Po ta kisha dhuntinë e profecisë e t'i dija të gjitha të fshehtat e Perëndisë e të gjitha dituritë, po të kisha besim për të bërë të pamundurën, por po të më mungonte kjo dashuri, nuk do të isha asgjë! ³Po ta shpërndaja mbarë pasurinë time dhe ta jepja trupin tim të digjej, por po të mos kisha dashurinë, nuk do të më vlente asgjë. ⁴Kush e ka këtë dashuri, është i durueshëm dhe zemërgjerë. Kush e ka këtë dashuri, nuk ka smirë, nuk krekoset dhe nuk hiqet si i madh. ⁵Kush e ka këtë dashuri, nuk sillet pa takt, nuk kërkon interesin e vet dhe nuk inatoset. ⁶Kush e ka këtë dashuri, nuk mban inat; nuk gëzohet kur dikush bën gabim, por kur bën mirë. ⁷Kush e ka këtë dashuri, nuk e braktis tjetrin kurrë, i beson tjetrit për gjithçka dhe vazhdon të shpresojë në të; duron gjithçka me durim të madh. ⁸Kjo dashuri nuk do të kalojë kurrë. Profecitë do të mbarojnë, gjuhët e panjohura do të shuhet, njohuritë e fshehta për Perëndinë do të marrin fund. ⁹Në të vërtetë, njohuria jonë për Perëndinë është e pjesshme, dhe profecia gjithashtu. ¹⁰Por, kur të zbulohet e tërë e Vërteta, atëherë do të mbarojë puna e pjesshme. ¹¹Në fillim, kur isha ende fëmijë, flisja si fëmijë, ndjeja dhe mendoja, gjithashtu, si fëmijë. Por pastaj u bëra njeri i pjekur dhe i flaka gjërat fëmijërore. ¹²Tani për tani shohim vetëm një tablo të paqartë, si në një pasqyrë të turbullt; por atëherë Perëndinë do ta shohim ballë për ballë. Tani po e njohim në mënyrë të papërsosur; atëherë do ta njohim plotësisht, siç na njeh ai tani. ¹³Në këtë jetë kemi tri cilësi të qëndrueshme: besimin, shpresën e dashurinë, por më e madhja ndër to është dashuria.

Për përdorimin e drejtë të dhuntive shpirtërore

14 Prandaj kërkoni ta realizoni këtë dashuri. Nga dhuntitë e dhëna nga Shpirti i shenjtë dëshironi para së gjithash atë të profecisë. ²Kush flet gjuhë të panjohura, nuk flet me njerëz, por me Perëndinë. Askush nuk e kupton. Flet me fjalë të fshehura me anë të veprimit të Shpirtit të shenjtë. ³Por kush profetizon, u flet njerëzve: i edukon, i qorton dhe i ngushëllon ata. ⁴Kush flet gjuhë të panjohura, edukon veten; kurse kush profetizon, edukon tërë bashkësinë. ⁵Do të dëshiroja që të gjithë ju të flitni gjuhë të panjohura, por më tepër do të dëshiroja që të profetizonit. Kjo është më e rëndësishme sesa të folurit e gjuhëve të panjohura, sepse kjo shkon vetëm në dobi të kishës kur ato t'i shpjegojë dikush. ⁶Ç'dobi ju sjell, vëllezër, kur të vij te ju dhe t'ju flas gjuhë të panjohura? Ju keni dobi vetëm kur ju sjell një zbulim ose një njohuri për Perëndinë, profeci ose mësim. ⁷Mendonit për instrumentet muzikore, për një flaut ose një cetër. Kur tingujt nuk dallohen qartë, melodinë nuk mund ta njohë askush. ⁸E në qoftë se borizani nuk jep sinjal të qartë, askush nuk do të përgatitet për luftë. ⁹Po kështu edhe ju, në qoftë se gjuha juaj nuk flet fjalë të kuptueshme, si do të merret vesh ajo që thoni? Fjalë në erë! ¹⁰Në botë ka gjuhë të panumërta: çdo popull ka gjuhën e vet. ¹¹Por në qoftë se unë nuk e kuptoj gjuhën që flitet, njeriu që flet kështu për mua, është i huaj, ashtu siç jam edhe unë për të.

¹²Kështu është edhe me ju: ju u jepni shumë rëndësi dhuntive të dhëna nga Shpirti; por duhet të përpiqeni për ato që japin ndihmesë në edukimin e kishës. Atëherë nuk do t'ju mungojë asgjë. ¹³Kur një njeri flet gjuhë të panjohura, ai duhet t'i lutet

Perëndisë për dhuntinë e shpjegimit të atyre gjuhëve. ¹⁴Kur flet gjuhë të tilla, kështu flet shpirti i tij; ndërsa mendja e tij nuk merr pjesë në këtë, dhe për edukimin e kishës ai nuk jep aspak ndihmesë. ¹⁵Ç'të bëj, pra? Do të lutem me shpirt dhe me mendje. Do të këndoj me shpirt dhe me mendje. ¹⁶Por kur ju e lavdëroni Perëndinë me shpirt, si mund t'i përgjigjet me «Amen» lutjes sate ai që nuk e kupton këtë gjuhë? Ai nuk e di se ç'po thua ti. ¹⁷Tjetri nuk ka asnjë dobi nga kjo, edhe në qoftë se ti thua lutje të bukur. ¹⁸Unë e falënderoj Perëndinë tim, se flas gjuhë të panjohura më tepër se ju të gjithë. ¹⁹Por në mbledhjen e kishës më mirë është të flas dy a tri fjalë të kuptueshme, që të edukohen të tjerët, sesa dhjetë mijë fjalë që nuk i kupton askush. ²⁰Vëllezër, mos mendoni si fëmijë! Në sjelljen tuaj duhet të jeni të pafajshëm si fëmijë, ndërsa në mendjen tuaj duhet të jeni të rritur. ²¹Në Shkrimin e shenjtë Perëndia thotë: *Unë do t'i flas këtij populli në gjuhë të panjohura dhe me anën e gojës së huaj. Por edhe atëherë nuk do të më dëgjojnë.* ²²Pra, të folurit e gjuhëve të panjohura është një shenjë, e cila është caktuar për besimtarët e jo për të pafetë. Me profecinë ♦ është anasjelltas: ajo është një shenjë, jo për për besimtarët, por të pafetë. ²³Ta zëmë se mblidhet mbarë bashkësia e secili fillon të flasë gjuhë të panjohura. Kur hyjnë simpatizuesit ose të pafetë, sigurisht do të pohojnë se ju jeni të çmendur. ²⁴Të hamendësojmë, përkundrazi, se të gjithë profetizojnë. ♦ Atëherë kur hyn një i pafe ose një simpatizues, gjithçka që dëgjon, do ta bindë për mëkatën e tij. Do të detyrohet të japë llogari para të gjithëve. ²⁵Mendimet e fshehura të tij do të dalin në dritë. Do të bjerë përmbys dhe do ta adhurojë Perëndinë duke pranuar: «Perëndia është me të vërtetë mes jush!»

♦ këtu nënkuptohet ushtrimi i dhuntisë së largpamjes.

Rregulli në mbledhjen e kishës

²⁶Vëllezër, ç'del nga kjo për ju? Kur të bashkoheni për shërbesën fetare, secili duhet të japë ndihmesën e tij: njëri këndon një këngë, tjetri sqaron një tekst të Shkrimit të shenjtë, ndërsa një tjetër ka një udhëzim nga Perëndia. Njëri flet gjuhën që i jep Shpirti, kurse tjetri shpjegon përmbajtjen. Por gjithçka duhet të përdoret për edukimin e kishës. ²⁷Në qoftë se fliten gjuhë të panjohura, të flasin dy – të shumtën tre – por edhe këta me radhë, dhe dikush tjetër t'i shpjegojë. ²⁸Në qoftë se nuk ka kush të përkthejë, ai që di të flasë gjuhë të panjohura, le të heshtë në bashkësi dhe të flasë me vete dhe me Perëndinë. ²⁹Lidhur me profetët, të flasin dy ose tre, e të tjerët (me aftësinë për të dalluar shpirtrat) ta vlerësojnë profecinë. ³⁰Ndoshta njëri do të marrë një lajm nga Perëndia në kohën kur tjetri do të jetë duke folur: atëherë i pari le të heshtë. ³¹Të gjithë (profetët) mund të profetizojnë, por me radhë njëri pas tjetrit. Kështu, të gjithë do të mësojnë e do të forcohen. ³²Shpirti i profetit të vërtetë është nën kontrollin e tij kur ai e transmeton lajmin, ³³sepse Perëndia nuk është shkaktues çrregullimi, por paqeje. Siç është zakoni në të gjitha bashkësitë e krishtera, ³⁴gratë nuk duhet të llomotitin në kohën e shërbesës fetare. Nuk është e lejueshme të flasin (kot), por, siç thuhet në Ligj, të dëgjojnë. ³⁵Në qoftë se dëshirojnë të dinë më saktë për diçka, t'i pyesin burrat e tyre në shtëpi, sepse gruas nuk i ka hije të flasë (kot) në kohën e shërbesës fetare. ³⁶A dëshironi ta kundërshtoni këtë? Mos ndoshta lajmi i mirë lindi në bashkësinë tuaj dhe u përhap në botë së pari nga ju? Apo ka arritur vetëm deri te ju? ³⁷Në qoftë se ndokush mendon se është profet ose i frymëzuar nga Shpirti i shenjtë, ta dijë: ajo që po ju shkruaj, është urdhri i Zotit. ³⁸Kush nuk e pranon, as ai të mos pranohet.

³⁹Prandaj, o vëllezër, lutjuni Perëndisë për dhuntinë e profecisë. Mos e pengoni të folurit e gjuhëve të panjohura, ⁴⁰por të bëhet gjithçka me ndershmëri dhe me rregull.

Ringjallja e Mesisë

(Is 53,5-12; Ps 15,8-12)

15 Vëllezër, dëshiroj t'ju kujtoj lajmin e mirë që ju kam predikuar. Ju e pranuat dhe u themeluat në të. ²Do të shpëtoni me anë të tij në qoftë se mbështeteni tek ai ashtu siç jua kam transmetuar unë. Përndryshe, kot u bëtë besimtarë.

³Ju transmetova atë që kam marrë vetë, d.m.th. si gjënë e parë dhe themelore:

Mesia vdiq për mëkatet tona, në përputhje me profecitë e Shkrimit të shenjtë, ⁴dhe u varros.

Ditën e tretë ai u ringjall nga të vdekurit, siç parathuhej në Shkrimin e shenjtë, ⁵dhe iu shfaq Pjetrit dhe pastaj tërë rrethit të apostujve.

⁶Më vonë e panë më shumë se pesëqind dishepuj; ndërkohë, disa kanë vdekur, por shumica janë ende gjallë. ⁷Pastaj iu shfaq Jakobit dhe në fund (pak para ngritjes në qiell) të gjithë apostujve.

⁸Më në fund m'u shfaq edhe mua, si një të linduri me shumë vonesë. ⁹Unë jam më i vogli ndër apostujt, sepse kam përndjekur bashkësinë e Perëndisë. Prandaj nuk jam i denjë të quhem apostull. ¹⁰Por në saje të mëshirës së Perëndisë u bëra prapëseprapë apostull, dhe ndërhyrja e mëshirshme e tij nuk ishte e kotë. Gjithashtu, bëra më shumë se të gjithë apostujt e tjerë së bashku. Megjithatë, nuk ishte puna ime; vetë Perëndia veproi me anën time.

¹¹Nuk ka rëndësi nëse lajmin e mirë jua shpalla unë ose apostujt e tjerë, sepse ne shpallim të njëjtin lajm. Kryesorja është që ju e pranuat atë.

Ringjallja jonë

(Ps 109, 1; 8, 7; Is 22, 13)

¹²Lajmi ynë është ky: Perëndia e ringjalli Mesinë nga të vdekurit. Atëherë si mund të pohojnë disa prej jush se nuk ka ringjallje (trupit)? ¹³Në qoftë se nuk ka ringjallje, atëherë është e pamundur që Mesia të jetë ringjallur. ¹⁴E në qoftë se Mesia nuk është ringjallur, atëherë predikimi ♦ ynë është i kotë, dhe i kotë është edhe besimi juaj.

¹⁵Atëherë edhe ne do të ishim paraqitur si dëshmitarë të rremë për Perëndinë; sepse do të kishim pohuar kundër së vërtetës se ai ringjalli Mesinë. Në qoftë se është e vërtetë që Perëndia nuk do t'i ringjallë të vdekurit, atëherë nuk e ka ringjallur as Mesinë. ¹⁶Në qoftë se nuk ringjallen të vdekurit, as Mesia nuk është ringjallur. ¹⁷E në qoftë se Mesia nuk është ringjallur, i tërë besimi juaj është i kotë. Atëherë ju jeni ende të dënuar me vdekje për shkak të mëkateve tuaja, ¹⁸dhe kush vdiq duke besuar në Mesinë, është i humbur.

¹⁹E në qoftë se besojmë në Mesinë vetëm për jetën e tanishme, atëherë jemi njerëzit më të shkretë.

²⁰Por, në të vërtetë, Mesia u ringjall nga të vdekurit, e kjo na jep garancinë që edhe të vdekurit e tjerë do të ringjallen. ²¹Një njeri i vetëm i solli vdekjen tërë njerëzimit; po ashtu, një Njeri i vetëm sjell ringjalljen nga të vdekurit. ²²Të gjithë njerëzit i takojnë Adamit, prandaj ata duhet të vdesin; por, në qoftë se ata lidhen me Mesinë, marrin jetën e re.

♦ lidhur me identitetin e Krishtit, ndjesën e mëkateve dhe pavdekshmërinë.

Gjithçka sipas radhës së duhur

²³Por gjithçka ndodh sipas një radhe të caktuar. Si i pari, Mesia u ringjall nga të vdekurit. Me rastin e kthimit të tij do të ringjallen ata që i takojnë atij. ²⁴Pastaj vjen fundi, kur Mesia do t'i asgjësojë të gjitha fuqitë armiqësore dhe t'ia dorëzojë mbretërinë e Perëndisë Perëndisë, Atit. ²⁵Në të vërtetë, Mesia duhet të mbretërojë derisa t'i nënshtrojë të gjithë armiqtë e tij. ²⁶Si armik të fundit do të asgjësojë vdekjen, ²⁷sepse në Shkrimin e shenjtë thuhet: *Perëndia i ka nënshtuar atij gjithçka*. Tani është e qartë se fjala «gjithçka» nuk përfshin Atë që i nënshtroi të gjitha këto. ²⁸E kur Biri i Perëndisë t'i ketë nënshtuar atij gjithçka, atëherë ai vetë do t'i nënshtrohet Atij që e emëroi Zot të gjithçkaje. Atëherë Perëndia do të jetë i vetmi Zot: do të sundojë drejtpërdrejt mbi të gjitha.

Thirrja për të ardhur në vete

²⁹Mendoni pak: në bashkësinë tuaj ka njerëz që pagëzohen për ata që vdiqën pa u pagëzuar. Çfarë dëshirojnë të fitojnë, në qoftë se të vdekurit nuk ringjallen? Përse atëherë të pagëzohen për ta? ³⁰E përse çdo orë vihem në rrezik të vdekjes? ³¹Aq sa është e sigurt se para Jezus Mesisë, Zotit tonë, krenohem me ju, kaq i sigurt jam çdo ditë ballë për ballë me vdekjen. ³²Në Efes pranova të hyj në një luftë për jetë a vdekje. Në qoftë se nuk do të kisha pasur asnjë shpresë për ringjalljen, gjithë kjo do të kishte qenë një mundim i kotë. Në qoftë se të vdekurit nuk kthehen në jetë, më mirë të mbështetemi në proverbin: *Të hamë e të pimë, se nesër do të vdesim!*

³³Mos e mashtroni veten: «Bisedat e këqija i prishin doket e mira.» ³⁴Ejani në vete dhe jetoni siç i pëlqen Perëndisë. Unë duhet ta them për turpin tuaj: disa nga ju nuk e njohin Perëndinë.

Si duhet përfytyruar ringjallja?

(Is 25,8; Hosh 13,14)

³⁵Por ndoshta ndokush do të pyesë: «Çfarë ndodh kur të ringjallen të vdekurit?» ose «Çfarë trupi do të kenë ata atëherë?»

³⁶Si mund ta bësh një pyetje të tillë? Kur të mbjellësh një farë, më parë, fara duhet të vdesë, që të jetojë bima. ³⁷Ti nuk mbjell bimën e rritur, por vetëm farën, një kokërr gruri ose një kokërr tjetër. ³⁸Por Perëndia i jep secilës farë trupin e bimës, të cilin e caktoi për të. Çdo lloj fare përfshin një formë të veçantë. ³⁹Edhe qeniet e gjalla nuk kanë të njëjtën formë. Njerëzit kanë një formë që ndryshon nga forma e kafshëve, e zogjve dhe e peshqve.

⁴⁰Përveç trupave në tokë, trupa të tillë ka edhe në qiell. Trupat qiellorë kanë një shkëlqim tjetër nga ata tokësorët, ⁴¹edhe ndër to ka ndryshime: dielli ndrit ndryshe nga hëna, hëna ndryshe nga yjet, edhe yjet e veçanta ndryshojnë mes tyre. ⁴²Kështu mund ta përfytyroni ringjalljen e të vdekurve. Kur trupi i vdekur varroset, është i vdekshëm, por kur ringjallet për jetën e re, është i pavdekshëm. ⁴³Kur trupi i vdekur varroset, është i dobët dhe i shëmtuar; por kur ringjallet për jetën e re, është i fortë dhe i bukur. ⁴⁴Trupi që varroset në tokë, ishte i gjallëruar nga jeta natyrore; por trupi që ringjallet për jetën e re, do të jetë plotësisht i gjallëruar nga Shpirti i Perëndisë. Në qoftë se ka trup natyror, atëherë duhet të ketë edhe trup të gjallëruar nga Shpirti. ⁴⁵Sepse thuhet: *Adami, njeriu i parë, ishte i gjallëruar nga jeta natyrore. Përkundrazi, Mesia, me të cilin fillon krijesa e re e Perëndisë, u bë Shpirt jetëdhënës.* ⁴⁶Por më parë vjen koha e natyrës, e pastaj koha e shpirtit, e jo anasjelltas. ⁴⁷Adami i parë u krijua nga toka. Adami i dytë erdhi nga qielli. ⁴⁸Njerëzit tokësorë i ngjajnë Adamit tokësor, kurse njerëzit qiellorë i ngjajnë Adamit qiellor. ⁴⁹Tani ne i ngjajmë njeriut që u krijua nga toka. Më vonë do t'i ngjajmë Atij që erdhi nga qielli.

Kur të vijë Mesia...

⁵⁰Vëllezër, kjo është e sigurt: njerëzit prej mishi e gjaku nuk mund të hyjnë në mbretërinë e Perëndisë. ♦ Një trup i vdekshëm nuk mund të bëhet i pavdekshëm vetvetiu. ⁵¹⁻⁵²Tani po ju them një të fshehtë: ne nuk do të vdesim të gjithë. Kur të bjerë boria e fundit, ne të gjithë do të shndërrohemi. Kjo do të ndodhë sa çel e mbyll sytë. Kur të bjerë boria e fundit, ♦♦ të vdekurit do të ringjallen për jetën e pavdekshme. Por ne që do të jemi ende gjallë, do të marrim një trup të ri. ⁵³Trupi ynë i vdekshëm, i cili i nënshtrohet vdekjes, duhet të shndërrohet në një trup të pavdekshëm, mbi të cilin vdekja nuk ka më asnjë pushtet. ⁵⁴Kur të ketë ndodhur kjo, do të realizohet fjala e profetit: *Vdekja është asgjësuar! Fitorja është e plotë!* ⁵⁵*O vdekje, ku është fitorja jote? Ku është, o vdekje, pushteti yt?*

⁵⁶Pushteti i vdekjes vjen nga mëkati. Por mëkati e ka pushtetin e tij nga Ligji (i shkelur). ⁵⁷Ta falënderojmë Perëndinë që na jep fitoren me anën e Jezusit, Mesisë dhe Zotit tonë!

⁵⁸Prandaj, vëllezërit e mi të dashur, të jeni të qëndrueshëm dhe të patundur në besimin tuaj. Përpiquni me sa të mundeni për Zotin. Ju e dini se Zoti do t'i shpërblejë përpjekjet tuaja.

♦ d.m.th. në formën e saj përfundimtare. ♦♦ për t'i thirrur njerëzit në gjyq (shih Mt 24,31).

Mbledhja e parasë për bashkëbesimtarët

16 Tani vij të mbledhja e parasë për bashkësinë e Jerusalemit. Ju duhet të veproni siç urdhërova bashkësinë e Galatës. ²Çdo të diel ♦ secili nga ju të ndajë vetë sa të ketë mundësi të kursejë, në mënyrë që të mos mblidhen vetëm kur të vij unë. ³Pas ardhjes sime do t'i dërgoj me fletëshoqërim ata që ju i zgjidhni në Jerusalem, për t'ia dorëzuar ndihmesën tuaj kishës së atjeshme. ⁴Po qe se është më mirë të shkoj edhe vetë, do të udhëtojmë bashkë.

♦ Kjo dëshmon se Kisha e hershme u mblodh në një të diel (*jom ahaf*) për adhurim (në 20,19,26).

Veprat 20,7, Ap 1,10) dhe jo të shtunën (*jom shabbat*)

Planet e apostullit

⁵Do të vij te ju duke kaluar nëpër Maqedoni. Atje do të jem vetëm kalimtar. ⁶Te ju, përkundrazi, dua të ndaloj për një kohë, ndoshta edhe do të dimëroj. Atëherë ju mund të përgatitni aq sa më nevojitet për vazhdimin e udhëtimit. ⁷Nuk dua t'ju shoh vetëm kalimthi. Shpresoj se, me ndihmën e Zotit, do të qëndroj te ju për ca kohë.

⁸Kam ndër mend të qëndroj në Efes deri për Rrëshajë. ⁹Këtu m'u hapën shumë mundësi për një veprim të suksesshëm, por kam të bëj me shumë kundërshtarë.

¹⁰Në qoftë se vjen Timoteu te ju, kini kujdes që të mos e shkurajoni. Në të vërtetë, edhe ai punon si unë për Zotin. ¹¹Askush të mos e përbuzë. Ju duhet t'i jepni çfarë i nevojitet për vazhdimin e udhëtimit, që të kthehet pa vështirësi tek unë. Po e pres bashkë me vëllezërit e tjerë. ¹²Mjaft e nxita vëllanë Apol të vijë te ju bashkë me vëllezërit (në fe), por ai nuk mund të vendosë për këtë. Do të vijë kur t'i jepet rasti.

Fjalët e fundit dhe përshëndetjet

¹³Rrini zgjuar! Qëndroni të patundur në fe! Kini guxim! Jini të fortë! ¹⁴Bëjeni gjithçka nga dashuria.

¹⁵Ju e dini, vëllezër: Shtjefna dhe mbarë familja e tij ishin besimtarët e parë në Akajë, dhe u vunë tërësisht në dispozicion të kishës për shërbimin e Zotit.

Prandaj ju lutem: ¹⁶Nënshtrojuuni njerëzve të tillë dhe nderojini të gjithë ata që bashkëpunojnë në bashkësi dhe ngarkohen me detyra. ¹⁷Gëzohem për ardhjen e Shtjefnës, të Fortunatit dhe të Akaikut që janë tek unë. Ata më plotësojnë mungesën tuaj. ¹⁸Ata më dhanë zemër, ashtu siç bënë edhe te ju. Prandaj njerëz të tillë duhet t'i nderoni.

¹⁹Ju përshëndetin bashkësitë e provincës së Azisë. Ju përshëndetin shumë Akuila e Priska bashkë me bashkësinë që mblidhet në shtëpinë e tyre. ²⁰Ju bëjnë të fala të gjithë bashkëbesimtarët. Përshëndeteni njëri-tjetrin me puthje vëllazërore.

²¹Të fala me dorën time – Pali. ²²Mallkuar qoftë kush e përbuz Zotin! *Marana-tha* – Eja, Zoti ynë!

²³Qoftë me ju hiri i Zotit, Jezus Mesisë! ²⁴Ju dua të gjithëve! Me anë të Jezus Mesisë jemi të lidhur me njëri-tjetrin.

LETRA E DYTË DREJTUAR KISHËS SË KORINTIT

Përsëritja hyrëse

1 Pali, të cilin Perëndia e emëroi apostull, dhe vëllai Timoteu, ia drejtojnë këtë letër kishës së Perëndisë në Korint, si dhe të gjithë të krishterëve në provincën e Akajës. ²Hir dhe paqe me ju nga Perëndia, Ati ynë, dhe nga Jezusi, Mesia dhe Zoti!

Falënderimi i Palit

³Qoftë lavdëruar Perëndia, Ati i Zotit, Jezus Mesisë. Ai është Ati, mirësia e të cilit nuk ka asnjë kufi, dhe i cili na jep gjithmonë ndihmën e tij. ⁴Edhe në qoftë se unë duhet të duroj shumë vështirësi, kjo më jep gjithnjë zemër. Prandaj mund t'u jap zemër të tjerëve që durojnë vështirësi të tilla. Unë jam në gjendje t'ju jap zemër, ashtu siç më dha zemër Perëndia mua.

⁵Marr pjesë jashtëzakonisht në vuajtjet e Mesisë. Por e jashtëzakonshme është edhe nxitja që më jepet me anë të kësaj përvoje. ⁶Kur vuaj, kjo ndodh për të mirën tuaj, që zemra juaj të forcohet. E kur mua më jepet zemër, kjo ndodh që t'ju jepet zemër kurrë, sepse e dimë: pasi ju solidarizoheni me vuajtjen time, keni dobi nga ndihma që më jepet mua.

⁸Ju duhet ta dini, vëllezër, se në provincën e Akajës gjendesha në një situatë pa rrugëdalje. Barra që po mbaja, ishte aq e madhe, sa që i tejkalonte forcat e mia. Humba shpresën se do të mbetesh gjallë. ⁹Ndihesha si njeriu që dënohet me vdekje. Por kjo ndodhi që të mos besoj në vetvete, por që ta mbështes besimin tim në Perëndinë, i cili ringjall të vdekurit. ¹⁰E, në të vërtetë, ai më shpëtoi nga vdekja e sigurt. Këtë gjë do ta bëjë edhe në të ardhmen. Shpresat i kam varur tek ai: ai do të më shpëtojë edhe herën tjetër. ¹¹Gjithashtu, për këtë japin ndihmesën e tyre edhe lutjet tuaja për mua. Atëherë shumë njerëz do ta falënderojnë Perëndinë për atë që bëri për mua.

Përse nuk u kthye Pali në Korint?

¹²Jam krenar që ndërjegjija ime dëshmon se sjellja ime përcaktohet gjithnjë nga sinqeriteti dhe besueshmëria me të cilën Perëndia silltet ndaj meje. Unë nuk pranoj të drejtohem nga dinakëria njerëzore, por nga hiri i Perëndisë. Kjo vlen, para së gjithash, për marrëdhëniet e mia me ju. ¹³Ajo që shkruaj në letrat e mia, do të thotë pikërisht atë që po lexoni e po kuptoni. Shpresoj se do t'i kuptoni plotësisht (këto letra); ¹⁴ashtu si disa prej jush që më kuptuat, e morët vesh se mund të jeni krenarë për mua, ashtu siç do të jem edhe unë krenar për ju kur të vijë Jezusi, Zoti ynë.

¹⁵⁻¹⁶Duke ju besuar juve dhe duke besuar se ju na besoni neve, mendova t'ju vizitoja gjatë kalimit për në Maqedoni. Doja të vija te ju për herë të dytë duke sjellë ndihmën e Perëndisë, dhe pastaj në rrugën e kthimit nga Maqedonia të rrija përsëri te ju. Atëherë ju duhej të më pajisnit me gjithçka që më duhej për udhëtimin drejt Judesë. ¹⁷Meqë m'u desh ta ndërroja këtë plan, a do të thotë kjo se jam i ndryshueshëm? A mendoni ju se bëj plane me prapamendim, duke thënë «po» e duke menduar «jo»? ¹⁸Ju siguroj para Perëndisë se nuk ju kam dhënë kurrë një mesazh me dy kuptime: edhe po, edhe jo! ¹⁹Jezusi, Mesia dhe Biri i Perëndisë, të cilin jua shpallën Silvani dhe Timoteu, nuk është individ me dy fytyra. Përkundrazi, ai është Pohuesi hyjnor. ²⁰Me anë të tij Perëndia i pohon të gjitha premtimet e veta, dhe po me anë të tij mund të thuhet Amen i fundit për nder të Perëndisë. ²¹Perëndia na ka vënë në këtë themel të patundur: në Mesinë. Ai na ka veçuar për shërbimin e tij ²²dhe na ka vulosur me vulën e tij. Ai na e ka dhënë Shpirtin e tij si peng për gjithçka që na mban gati.

²³Unë e thërras Perëndinë për dëshmitar: le të më kërkojë llogari në qoftë se nuk kam thënë të vërtetën! Nuk jam kthyer ende në Korint, sepse desha t'ju mbroja. ²⁴Nuk kërkoj të mbizotëroj as mbi ju e as mbi fenë tuaj – feja juaj është mjaft e patundur, – por mund të bashkëpunoj me ju për shtimin e gëzimit tuaj.

2 Nuk dëshiroja të vija përsëri te ju për t'ju trishtuar. ²Në qoftë se bëj kështu, nuk do të mbetet askush për të më gëzuar përsëri. ³Pikërisht këtë ju kam shkruar. Nuk dëshiroja të vija e të vëreja që pikërisht ata që duhet të më gëzojnë, në të vërtetë, do të më trishtojnë. Në të vërtetë, unë jam plotësisht i sigurt që ju do të gëzoheni, në qoftë se mund të më gëzoni mua. ⁴Kam qenë shumë i shtypur dhe zemërlëshuar, dhe ju kam

shkruar me lot në sy. Por nuk dëshiroja t'ju trishtoja. Ju duhet ta kuptoni më mirë se sa ju kam në zemër.

Ndjesa për të dënuarin

⁵Në qoftë se dikush nga ju i ka shkaktuar dikujt hidhërim, nuk ma ka shkaktuar mua, por ju të gjithëve – më mirë të themi, shumicës prej jush, që të mos e teproj. ⁶Mendoj se dënimi që i dhatë atij, ♦ është tashmë i mjaftueshëm. ⁷Tani është koha t'i ofroni ndjesë dhe ngushëllim, sepse ka mundësi që njeriu në atë gjendje të mposhtet krejtësisht nga trishtimi. ⁸Tani po ju lutem t'i tregoni se ju e doni. ⁹Me shkrimin tim doja të vija në provë besnikërinë tuaj, për të vënë re nëse do t'i zbatonit urdhrat e mi. ¹⁰Në qoftë se ju e falni, atëherë edhe unë e fal. Në qoftë se kam personalisht diçka për të falur, e fal për hirin tuaj para Mesisë. ¹¹Të mos na e hedhë Satani. Qëllimet e tij i kemi të qarta.

♦ shih 1 Kor 5.

Pali në Troadë

¹²Kur mbërrita në Troadë, shpalla edhe atje lajmin e mirë për Mesinë. Njerëzit ishin shumë të hapur për ta pranuar lajmin. ¹³Por isha i shqetësuar, sepse bashkëpunëtori im, Titi, nuk kishte ardhur ende. Prandaj u largova që andej dhe udhëtova për në Maqedoni.

Në parakalimin triumfal të Mesisë

¹⁴E falënderoj Perëndinë, sepse ai më çon gjithkund në parakalimin triumfal të Mesisë. ♦ Kështu, Mesia me anën time e njofton gjithkund të vërtetën e tij, si era e temjanit që përhapet. ¹⁵Prej meje del për nderin e Perëndisë era e temjanit e lajmit të mirë të Mesisë. Mbërrin si tek të shpëtuarit, ashtu edhe tek të humburit. ¹⁶Për të humburit është erë vdekjeprurëse, ndërsa për të shpëtuarit erë jetëprurëse. Kush është i aftë për një mision të tillë? ¹⁷Ka shumë të tillë, vërtet, që e përhapin lajmin e mirë për Mesinë dhe bëjnë tregti për fitim. Unë, përkundrazi, e përhap atë plotësisht pa interes. Unë flas si njeri që i shërben Mesisë, dhe ajo që flas, vjen nga Perëndia, të cilit i përgjigjem.

♦ Pali bën aludim për nderimin që i bëhej gjeneralit romak kur kthehej fitimtar me të mundurit e lidhur në karrocën e tij. Vendësit digjin temjan, kurse të mundurit ekzekutoheshin.

Ligji dhe Shpirti

(Jer 31,31)

3Mos ju duket sikur po e lavdëroj veten përsëri? Ose, a kemi nevojë për rekomandime për ju ose prej jush, siç kanë nevojë disa? ²Ju jeni vetë rekomandim për ne, i shkruar në vetë zemrat tuaja. Secili mund ta lexojë e ta kuptojë. ³Secili mund të shohë se ju jeni një rekomandim prej Mesisë, një rekomandim, që ai e shkroi me anën e shërbimit tim. Ky rekomandim nuk është shkruar me ngjyrë, por me Shpirtin e Perëndisë së gjallë. Nuk shkruhet në rrasa guri (si në Dhiatën e vjetër), por në zemrat e njerëzve.

⁴Unë e ngarkoj veten me një detyrë të tillë, sepse Perëndia më bëri të aftë për këtë me anë të Mesisë. ⁵Me forcat e mia nuk jam i aftë për një detyrë të tillë. Gjithçka që mund të bëj, vjen nga Perëndia. ⁶Ai më bëri të aftë ta njoftoj besëlidhjen e tij të re kudo. Me anë të kësaj besëlidhjeje Perëndia jep jo një Ligj të shkruar, por Shpirtin e vet. Shkronja e Ligjit të çon në vdekje (për shkak të mosbindjes së njeriut), ndërsa Shpirti të çon në jetë (për shkak të dhuratës së Perëndisë).

⁷Ligji ishte shkruar në rrasë guri me shkronja. Megjithëse Ligji të çonte në vdekje, shkëlqimi në fytyrën e Moisiut ishte aq i fortë, saqë populli izraelit nuk mund ta duronte. E ky ishte vetëm një shkëlqim kalimtar. Prandaj, pasi shërbimi që sillte vdekjen ishte i lidhur me kaq shumë madhështi, ⁸sa më madhështor duhet të jetë atëherë shërbimi që të çon në jetë me anë të Shpirtit! ⁹Meqë shërbimi që në fund u sillte njerëzve dënimin, rrezatonte madhështinë e Perëndisë, aq më shumë duhet të jetë e lidhur madhështia me shërbimin që u sjell njerëzve vendimin e pafajësisë! ¹⁰Në krahasim me këtë shkëlqim mposhtës, çdo shkëlqim tjetër duhet të jetë një hiç. ¹¹Sepse

në qoftë se ajo që ishte kalimtare, rrezatonte madhështinë e Perëndisë, aq më shumë do ta rrezatojë madhështinë e Perëndisë ajo që qëndron përgjithmonë!

¹²Meqë e kam këtë shpresë, mund të flas kështu. ¹³Unë nuk kam nevojë ta mbuloj fytyrën siç e mbuloi Moisiu fytyrën e tij me shami, që izraelitët të mos shihnin si po zhdukej shkëlqimi i tij. ¹⁴Por izraelitët janë të verbër. Kur ata e lexojnë Dhiatën e vjetër, mbi fjalë u rri e njëjta mbulesë; sepse mbulesa hiqet vetëm me anë të besimit te Mesia. ¹⁵Edhe tani, kur e lexojnë Ligjin e Moisiut, mbi mendjen e tyre qëndron një mbulesë. ¹⁶Ajo që vlente për Moisiun, vlen edhe për ta: *kur të kthehen te Zoti, u hiqet mbulesa.* ¹⁷Por Zoti për të cilin është fjala, vepron me anë të Shpirtit të tij. E kur vepron Shpirti, ndodh edhe çlirimi. ¹⁸Ne të gjithë e shohim me fytyrë të zbuluar madhështinë e Zotit (të zbuluar në Mesinë). Kështu shndërrohemi vetë në atë që shohim dhe marrim gjithnjë e më shumë pjesë në madhështinë e tij. Këtë Zoti e bën me anë të Shpirtit të tij.

Asnjë arsye për mendjemadhësi

(Zan 1,3; Ps 115,1)

4 Perëndia kishte mëshirë për mua, prandaj ma besoi këtë shërbim. Prandaj nuk më lëshon zemra. ♦ ²U shmangem metodave mashtruese. Nuk punoj me marifete dhe as nuk e shtrembëroj Fjalën e Perëndisë. Përkundrazi, e shpall të vërtetën e saj në mënyrë të kulluar. Ky është rekomandimi im para secilit që e provon ndërgjegjen e tij para Perëndisë.

³Lajmi i mirë është i paqartë vetëm për ata që janë të humbur. ⁴Satani, sundimtari i kësaj bote, i verboi ata, që të mos e besojnë këtë lajm të mirë dhe as ta shohin shkëlqimin e tij. Në këtë shkëlqim zbulohet madhështia e Mesisë dhe në Mesinë zbulohet vetë Perëndia. ⁵Prandaj shpall jo vetveten, por Jezusin, Mesinë, si Zot. Unë vetë jam vetëm shërbëtor – shërbëtori juaj për hir të Mesisë. ⁶Perëndia tha njëherë: *Nga errësira të ndriçojë drita!* Kështu bëri që drita e tij të ndritë në zemrën time, që njerëzit ta njohin madhështinë hyjnore që rrezaton Jezusi, Mesia.

⁷Unë jam vetëm një enë e thyeshme për të mbajtur një gjë kaq të çmuar. Në të vërtetë, duhet të shihet qartë se fuqia e mbinatyrshme vjen nga Perëndia dhe jo nga unë.

⁸Megjithëse jam i munduar nga çdo anë, nuk jam i shtypur. Megjithëse shpesh nuk gjej rrugëdalje, nuk më lëshon zemra. ⁹Njerëzit më përndjekin, por Perëndia nuk më lë në baltë. Më rrëzojnë, por përsëri ngrihem në këmbë. ¹⁰Vazhdimisht e vuaj vdekjen e Jezusit në trupin tim. Por kjo ndodh që në mua të duket jeta drejt së cilës u ringjall Jezusi. ¹¹Për hir të Jezusit e vë jetën vazhdimisht në rrezik. Gjithashtu, në trupin tim të vdekshëm duhet të duket edhe jeta e Jezusit. ¹²Unë i jam dorëzuar vdekjes; por për këtë juve ju dhurohet jeta.

¹³Në Shkrimin e shenjtë thuhet: *Flas sepse kam besim te Perëndia.* Kjo vlen edhe për mua. Meqë i besoj Perëndisë, nuk e ndërpres shpalljen e lajmit të tij të mirë. ¹⁴E dimë se Ai që e ringjalli Zotin Jezus, do të na ringjallë edhe ne (për shkak të lidhjes sonë) me Jezusin dhe do të na vërë bashkë me ju pranë tij. ¹⁵Të gjitha këto që duroj, ndodhin për dobinë tuaj. Mëshira e Perëndisë duhet të njoftohet gjithkund, që njerëzit ta falënderojnë Perëndinë gjithnjë e më shumë, dhe t'i japin atij lavdi.

♦ [Dekurajimi i shkaktuar nga dështimi relativ i misionit hebre dhe nga vonesa e kthimit të Krishtit.](#)

Atdheu te Perëndia

¹⁶Prandaj nuk më lëshon zemra. Forcat e mia natyrore dërrmohen, por jeta që më jep Perëndia, ripërtërihet dita-ditës. ¹⁷Vuajtjet që duhet të duroj tani, nuk peshojnë shumë dhe mbarojnë shpejt. Ato do të më sjellin një madhështi që i kalon të gjitha parafytyrimet dhe që nuk shteron. ¹⁸Unë i var shpresat jo tek ajo që shoh, por tek ajo që ende nuk shihet. Vërtet, ajo që shohim tani qëndron vetëm për pak kohë, kurse e padukshmja qëndron përgjithmonë.

5 Ne e dimë se kur të hiqet çadra në të cilën po jetojmë tani, d.m.th. trupi ynë, Perëndia na mban gati një mbështjellëse tjetër; një shtëpi që nuk është ndërtuar nga njerëzit dhe që qëndron përgjithmonë. ²Derisa jetojmë në këtë botë, ndihemi të shtypur dhe përmallohem për mbështjelljen e trupit qiellor. ³Përndryshe, vërtet, do të gjendemi të zhveshur kur të na duhet ta heqim trupin tokësor. ⁴Derisa jetojmë ende në këtë trup, jemi nën një barrë të rëndë. Nuk dëshirojmë të ndahemi nga trupi ynë i

vdekshëm; dëshirojmë të hyjmë në trupin tonë të pavdekshëm, që ajo që është e vdekshme në ne, të përpohet nga ajo që është e pavdekshme. ⁵Dhe me të vërtetë, Perëndia tashmë vepron në ne, që ky shndërrim të realizohet; sepse na e dha kaparin – Shpirtin e shenjtë.

⁶Prandaj jam i sigurt në çdo gjendje. Unë e di: derisa jetoj në këtë trup, jam i ndarë nga Zoti. ⁷Ne jetojmë në kohën e besimit, ende jo në atë të shikimit. ⁸Por jam plotësisht i bindur dhe më mirë do të largohesha menjëherë nga trupi im, për të banuar te Zoti. ⁹Por pikërisht meqë përmallohem për këtë, bëj çdo gjë të mundur për t'i pëlqyer Zotit, qoftë duke qëndruar në këtë trup, qoftë duke e lëshuar atë. ¹⁰Në të vërtetë, ne të gjithë duhet të dalim në gjyq para Mesisë. Atëherë secili do të marrë atë që meriton, sipas asaj që ka bërë në kohën e jetës së tij tokësore, qofshin ato vepra të mira ose të këqija.

Amnistia nga Perëndia

¹¹Mëqenëse duhet të jap llogari para Zotit, kërkoj të fitoj njerëz për Perëndinë. Perëndia më njeh plotësisht. Shpresoj se edhe ju më njihni kështu. ¹²Nuk kërkoj ta lavdëroj veten përsëri. Dëshiroj më mirë t'ju them se keni arsye për të qenë krenarë për mua. Atëherë ju mund të bëni të heshtin ata që janë krenarë për kualifikime të jashtme, por që nuk duan t'ia dinë për kualifikime të brendshme. ¹³Edhe unë kam qenë jashtë vetës, por kjo është punë ndërmjet meje dhe Perëndisë. Por, për hatrin tuaj, unë duhet të përdor logjikën e zakonshme. ¹⁴Dashuria që Mesia ka treguar ndaj nesh, përcakton tërë sjelljen time. Tablonë e përfytyrojmë kështu: Njëri vdiq për ne të gjithë, ♦ dhe kjo provon se të gjithë kishin vdekur. ¹⁵Meqë ai vdiq për ta, jeta e tyre nuk u takon më atyre, por i takon Atij që vdiq për ta, i cili edhe u ringjall për ta.

¹⁶Prandaj nuk vlerësoj më asnjëri sipas kritereve njerëzore – madje as edhe Mesinë, sepse njëherë vetë unë bëra një gabim të tillë. ¹⁷Kush i takon Mesisë, u bë njeri i ri. Ajo që ishte njëherë, mbaroi; filloi diçka krejt e re. ¹⁸Këtë e bëri Perëndia. Megjithëse ishim armiq të tij, me anë të Mesisë na pajtoi me vetveten. Mua më dha për detyrë ta përhap këtë lajm të pajtimit. ¹⁹Me anë të Mesisë Perëndia veproi vetë dhe largoi atë që i ndante njerëzit prej tij. Nuk ua llogarit më mëkatet atyre dhe na e besoi neve lajmin e pajtimit. ²⁰Prandaj në emër të Mesisë u drejtohem të gjithë njerëzve. Vetë Perëndia i thërret ata kur unë u them: «Në emër të Mesisë ju lutem me ngulm: Pranojeni amnistinë që ju drejton Perëndia!» ²¹Perëndia e bëri flajm për mëkat Mesinë që ishte pa asnjë mëkat, që ne ta marrim pafajësinë në saje të tij.

6 Si bashkëpunëtor i Perëndisë ju lutem: Mos e lini pa fryt hirin e Perëndisë që keni marrë. ²Perëndia thotë: *Kur erdhi koha që të kisha mëshirë për ju, ju dëgjova: kur arriti dita e çlirimit tuaj, ju ndihmova.* Kini kujdes. Tani është koha e mëshirës. Sot është dita e shpëtimit.

♦ Edhe pse potenciali i sakrificës së tij është i pakufizuar, efikasiteti i tij është i kufizuar me ata që besojnë në Mesinë.

Gjithçka për lajmin e mirë

³Përsa më përket mua, nuk dëshiroj të pengoj asnjëri, që të mos diskreditohet shërbimi që më dha Perëndia. ⁴Dëshiroj të tregohem shërbëtor i vërtetë i Perëndisë edhe në qoftë se duhet të duroj shqetësime, rreziqe dhe vështirësi. ⁵Më rrahin dhe më burgosin. Nxitin popullin kundër meje. Rraskapitem së punuari dhe heq dorë nga gjumi dhe nga ushqimi. ⁶Punëtor i Perëndisë tregohem me jetën time që nuk ka të sharë, me dijen që më jepet, me durim dhe me mirësi. I tillë tregohem, po ashtu, me anë të dhuntive që m'i jep Shpirti i shenjtë, me dashuri të drejtë, ⁷me shpalljen e së vërtetës dhe me fuqinë që vjen nga Perëndia. Arma ime për sulm dhe për mbrojtje është kjo: bëj atë që është e drejtë para Perëndisë dhe para njerëzve. ⁸Më nderojnë e më fyejnë. Njerëzit flasin edhe keq, edhe mirë për mua. Disa më mbajnë për mashtrues, kurse të tjerët besojnë se jam i vërtetë. ⁹Për disa jam enigmatik, kurse për disa të tjerë jam i kulluar. Nuk jam kurrë larg vdekjes, e megjithatë jam gjallë. Jam trajtuar keq, por nuk vdes. ¹⁰Njerëzit më krijojnë telashe, e megjithatë jam gjithnjë i gëzuar. Jam shumë i varfër, e megjithatë i bëmë shumë veta të pasur. Jam pa asgjë në xhep, e megjithatë kam gjithçka që vlen. ¹¹Korintas të dashur, unë flas hapur. Zemra ime është plotësisht e hapur për ju. ¹²Nuk është e vërtetë që nuk keni asnjë vend në të. Ju qëndroni përjashta vetëm sepse

përrjashtuat vetveten. ¹³Po flas me ju njëlloj si me fëmijët e mi. Më dilni përpara siç ju dola unë! M'i hapni zemrat tuaja!

Paralajmërim për ndikime të dëmshme

(Lev 26,12; Ezech 37,27; Is 52,11)

¹⁴Mos u lidhni me të pafetë e mos u përpiqni të bashkëpunoni me ta. E drejta dhe e padrejta nuk shkojnë së bashku, ashtu siç nuk shkojnë drita e errësira. ¹⁵Çfarë harmonie ka ndërmjet Mesisë dhe djallit? Çfarë lidhjeje ka besimtari me jobesimtarin?

¹⁶E çfarë kanë të përbashkët idhujt me Tempullin e Perëndisë? Ne të gjithë jemi Tempulli ku banon Perëndia e gjallë.

Perëndia tha: *Do të banoj në ta dhe do të jetoj ndër ta. Do të jem Perëndia e tyre.*

¹⁷Prandaj dilni nga rrethi i tyre dhe rriini më vete. Mos prekni asgjë të papastër. Atëherë do t'ju tregoj dashurinë time. ¹⁸Do të jem Ati juaj, e ju do të jeni bijtë e mi dhe bijat e mia. Këtë e thotë Zoti i gjithësisë.

7Miqtë e mi të dashur! Këto premtime kanë të bëjnë me ne. Prandaj të pastrohemi nga gjithçka që e njollos trupin ose shpirtin. Ta marrim seriozisht vullnetin e Perëndisë dhe të mundohemi të bëhemi ashtu siç do ai.

Lutja për pajtim

²Na kuptoni! Asnjërit prej jush nuk i bëra keq. Asnjërin nuk e dënova ashpër dhe asnjërin nuk e shfrytëzova. ³Nuk po jua them këtë, që t'ju dënoj. Ju thashë tashmë se zemra ime është krejt e hapur për ju. Ju jeni të lidhur me mua për jetë dhe për vdekje.

⁴Kam besim të plotë të ju dhe jam krenar për ju. Megjithë hallin tim, jam plot besim dhe gëzim.

Trishtimi dhe gëzimi (vazhdim i kap. 2,13)

⁵Kur erdha në Maqedoni, nuk gjeta qetësi. Më sulmuan nga të gjitha anët: nga përrjashta armiqtë dhe nga përbrenda shqetësimet. ⁶Por Perëndia, e cila i ngushëllon zemërlëshuarit, më dha përsëri zemër me ardhjen e Titit. ⁷Por, jo vetëm me ardhjen e tij – me shumë rëndësi ishte edhe fakti se ju e ngushëlluat Titin. Ai më tregoi se si donit të më shihnit, se si u pikëlluat për atë që ndodhi e se si ishit të gatshëm të merrnit pa rezervë anën time. Kjo më gëzoi edhe më tepër.

⁸Ju ishit fyer shumë nga letra ime; por nuk më vjen keq që ju shkrova ashtu. Kur dëgjova se sa të prekur e ndiheshit, më erdhi vërtet keq, ⁹por tani gëzohem për këtë. Natyrisht jo sepse letra ime ju preku, por sepse kjo ju bëri të vinit në vete. Kjo ishte një lloj dhembjeje që Perëndia mund ta përdorë. Prandaj nuk ju solli dëm që ju shkrova ashtu. ¹⁰Në të vërtetë, në qoftë se një qortim i tillë sjell dhembjen që do Perëndia, kjo të çon në një pendim për të cilin nuk i vjen keq askujt, dhe kjo përfundon me shpëtim. Përkundrazi, në qoftë se një qortim pranohet siç është zakon te njerëzit, atëherë ka rrezik të çojë në vdekje. ¹¹Fjalët e mia sollën një pikëllim sipas vullnetit të Perëndisë. Shikoni çfarë fitimi ju solli kjo! Sa shumë dëshirë të mirë tregoni tani! Si përpiqeni ta provoni pafajësinë tuaj! Zemërimi për fajtorin, frika nga zemërimi im, malli për praninë time dhe zelli për dënimin e fajtorit – të gjitha këto lindën nga kjo! Kështu, ju treguat se jeni të pafajshëm në këtë punë.

¹²Në letrën time nuk ishte çështja për keqbërësin dhe as për viktimën e së keqes. Ju e shfrytëzuat rastin për të treguar para Perëndisë se jeni plotësisht në anën time.

¹³Kështu ndodhi, dhe kjo më dha zemër.

U gëzova shumë për gëzimin me të cilin u kthye Titi prej jush, sepse ishte shumë i lumtur për ju të gjithë. ¹⁴Unë ju kisha lavdëruar para tij dhe ju nuk më zhgënjyete. Siç ju kam thënë gjithnjë të vërtetën, ashtu edhe u vërtetua lavdërimi im për Titin. ¹⁵Titi tani ju do edhe më shumë se më parë. Ai e përjetoi se si e pranuat me kujdes e me nderim dhe si e zbatuat urdhrin tim. ¹⁶Jam i gëzuar se mund të kem besim të plotë të ju.

Grumbullimi i ndihmesës për bashkësinë e Jerusalemit

(Dal 16,18)

8Tani, vëllezër, dëshiroj t'ju tregoj çfarë shkaktoi hiri i Perëndisë në bashkësitë e Maqedonisë. ²Ata kishin shumë vuajtje dhe u vunë thellësisht në provë. Por gëzimi i tyre ishte aq i madh, saqë megjithë varfërinë e tyre treguan gatishmëri të paparë për të

ndihmuar. ³Më besoni: ata dhanë sa ishte e mundur, edhe më shumë, dhe e bënë këtë pa urdhrin tim. ⁴Donin të merrnin pjesë në ndihmesën për bashkësinë e Jerusalemit dhe e quanin këtë nder të veçantë. ⁵Bënë edhe më shumë sesa kisha shpresuar. Duke iu bindur Perëndisë, ata iu dorëzuan së pari Zotit, dhe më vonë edhe mua.

⁶Prandaj i thashë Titit që të kujdesej për këtë punë të ju. Tashmë ka filluar. Tani le t'ju ndihmojë, le ta kryejë këtë shërbim miqësor deri në fund. ⁷Ju keni gjithçka me bollëk: besim, fjalë të fuqishme, dije, vullnet të mirë dhe dashurinë për njëri-tjetrin, të cilën e ngjalla mes jush me shembullin e jetës sime. Dëshiroj që ndihmesa juaj për këtë shërbim miqësor të jetë, gjithashtu, e bollshme.

⁸Nuk ju jap asnjë urdhër. Ju them vetëm se si të tjerët janë të gatshëm për të ndihmuar, që ata t'ju nxitin. Ju duhet të tregoni se dashurinë tuaj e keni me gjithë mend. ⁹Ju e dini çfarë bëri për ju Jezusi, Mesia. Ai ishte i pasur, e megjithatë u varfërua për ju; sepse donte t'ju pasuronte me varfërinë e tij.

¹⁰Ju jap vetëm këshillën time: është për të mirën tuaj që të merrni pjesë në grumbullimin e parasë. Vitin e kaluar ju vendosët për këtë dhe e filluat grumbullimin.

¹¹Tani, pra, çojeni deri në fund këtë punë dhe veproni në kryerjen e detyrës me të njëjtin vrull që kishit gjatë planifikimit. Jepni sipas mundësisë suaj. ¹²Ju keni treguar vullnet të mirë; Perëndia do ta matë ndihmesën tuaj me atë që keni, dhe jo me atë që nuk keni. ¹³Ju vetë nuk duhet të pësoni mungesë, që të ndihmohen të tjerët. Por tani për tani keni më shumë se të tjerët. ¹⁴Prandaj me të drejtë i ndihmoni ata që kanë nevojë. Kur ju të keni nevojë dhe ata të kenë më shumë se ju, atëherë ata duhet t'ju ndihmojnë ju. Kështu, midis jush do të ketë barazi. ¹⁵Në Shkrimin e shenjtë thuhet: *Ata që kishin mbledhur shumë e ata që kishin mbledhur pak, nuk kishin shumë pak.*

Ndihmësit në mbledhjen e ndihmave

(Fu 3,4)

¹⁶E falënderoj Perëndinë që ia dha edhe Titit zellin tim për ju. Titi jo vetëm që e pranoi propozimin tim, ¹⁷por ishte edhe më i zellshëm dhe vendosi vullnetarisht të vinte te ju. ¹⁸Bashkë me të ju dërgoj edhe vëllanë (në fe) që është i nderuar në të gjitha bashkësitë për shkak të veprimtarisë së tij për lajmin e mirë. ¹⁹Bashkësitë e kanë caktuar që ai të më shoqërojë kur ta dorëzoj këtë ndihmesë dashurie, e cila tani po grumbullohet. Kjo e rrit emrin e Zotit dhe ma heq barrën mua. ²⁰Në të vërtetë, mund të dyshohet në mua po të administroja një shumë kaq të madhe. ²¹Dëshiroj të gëzoj emër të mirë, jo vetëm para Perëndisë, por edhe para njerëzve. ²²Po dërgoj edhe një vëlla bashkë me të. E kam vënë shumë herë në provë, e çdo herë ishte shumë i zellshëm. Tani është edhe më i zellshëm se më parë, sepse ka mendim të mirë për ju. Pritini mirë të gjithë. ²³Titi është bashkudhëtari im, si dhe bashkëpunëtori im në shërbimin ndaj jush. Vëllezërit e tjerë vijjnë në emrin e bashkësive dhe janë njerëz që nderojnë Mesinë. ²⁴Tregojuni se dashuria juaj është e vërtetë dhe se ju lavdërova me të drejtë. Atëherë këtë do ta marrin vesh të gjitha bashkësitë.

Një e dhënë tjetër për ndihmesën e caktuar për Jerusalemin

(Ps 111,9; Is 55,10)

GNuk kam më nevojë t'ju njoftoj me hollësi për shërbimin miqësor të caktuar për bashkësinë në Jerusalem. ²E di se ju dëshironi të ndihmoni. Ju lavdërova tashmë te maqedonasit: «Vëllezërit në Korint grumbullojnë që nga viti i kaluar.» Zelli juaj e ka nderur shumicën e tyre. ³Tani po ju dërgoj disa bashkëbesimtarë. Në të vërtetë, nuk dëshiroj të zhgënjehem, sepse ju lavdërova dhe pohova: «E mbaruan grumbullimin e tyre.» ⁴Vihuni në pozitën time kur maqedonasit që më shoqërojnë, të vënë re se nuk është kështu. Unë do të turpërohem, por edhe juve do t'ju vijë turp. ⁵Prandaj e kam parë të nevojshme t'u lutem bashkëbesimtarëve që të udhëtojnë përpara meje për ta mbledhur ndihmën e premtuar. Atëherë, kur të vij unë, dhurata do të jetë gati, dhe kjo do të tregojë se dhuroni vullnetarisht e jo me detyrim.

Perëndia dhuron, që të dhurojmë edhe ne

⁶Mendohuni mirë: Kush mbjell me kursim, do të korrë pak. Kush mbjell me duart plot, atë e presin të korra të mbara. ⁷Secili nga ju të dhurojë aq sa ka ndër mend të japë. Për këtë nuk duhet t'i vijë keq, e kjo nuk duhet të bëhet me pahir. Perëndia i do ata që japin me gëzim. ⁸Perëndia mund t'ju japë më shumë sesa ju duhet, kështu që

gjithmonë të keni jo vetëm çfarë ju nevojitet personalisht, por edhe atë që ju duhet për të qenë bujarë me të tjerët. ⁹Atëherë për ju do të realizohet ajo që thuhet në Shkrimin e shenjtë: *Me bujari u jep nevojtarëve; mirëbërësia e tij nuk do të harrohet kurrë.*

¹⁰Perëndia, që i jep mbjellësit farën dhe bukë për ushqim, do t'ju japë edhe juve farë e do ta bëjë atë të rritet, që mirëbërësia juaj t'ju sjellë të korra të bollshme. ¹¹Ai do t'ju bëjë aq të pasur, sa të mund të jepni në çdo kohë me bujari. Atëherë shumë njerëz do ta falënderojnë Perëndinë për shkak të dhuratave që ne do t'u japim atyre nga ana juaj.

¹²Me këtë kontribut nuk është vetëm fjala për ndihmën ndaj kishës në Jerusalem. Edhe më me rëndësi është fakti që Perëndinë do ta falënderojnë më shumë njerëz. ¹³Në qoftë se dalin të mirë në këtë punë, të krishterët në Jerusalem do ta falënderojnë Perëndinë për këtë. Do ta falënderojnë, sepse ju qëndroni shumë besnikë ndaj lajmit të mirë për Mesinë dhe sepse i ndani vullnetarisht të mirat tuaja me të tjerët. ¹⁴E pasi shohin se si Perëndia e tregoi me kaq begati mëshirën e tij ndaj jush, ata do të lutën për ju e do të kenë mall për ju. ¹⁵Ta falënderojmë Perëndinë për një dhuratë të tillë! Ajo është aq e madhe, sa nuk mund të përshkruhet.

Pali mbron pozitën e vet

(Jer 9,24)

10Unë, Pali, tani duhet të flas për vete. Siç duket, jam i druajtur kur ndodhem mes jush, por nga lart hiqem si zotëri i rëndë. Ju lutem me mirësinë dhe me butësinë e Mesisë: ²Mos më detyroni ta tregoj rëndësinë time kur të vij! Nuk kam asnjë frikë nga ata që më paditin për dobësitë njerëzore dhe për mungesën e fuqive të plota shpirtërore. ³Jam, vërtet, vetëm një njeri, por nuk luftoj sipas mënyrës njerëzore. ⁴Në luftën time nuk përdor armët njerëzore, por armët e fuqishme të Perëndisë. Me anën e tyre shkatërroj kështjellat e armikut: rrëzoj sofizma ⁵dhe çdo mendjemadhësi që bllokoi njohurinë e Perëndisë. Kap çdo mendim që ngrihet kundër Perëndisë dhe ia nënshtroj atë urdhrit të Mesisë. ⁶Gjithashtu, jam gati të ndëshkoj çdo mosbindje, derisa ju, si bashkësi, të bindeni plotësisht.

⁷Pranojini faktet. Kur njëri nga ju pretendon t'i takojë Mesisë, të marrë parasysh se edhe unë i takoj Mesisë. ⁸Unë jam në gjendje ta shfrytëzoj edhe më tej pozitën time e t'i përdor fuqitë e plota që m'i ka dhënë Zoti. Në këtë rast do të kisha të drejtë. Por e mora detyrën time për t'ju ndihmuar dhe jo për t'ju rrëzuar. ⁹Nuk duhet të duket sikur të kem dashur t'ju tremb me letrat e mia. ¹⁰Në të vërtetë, ju thoni: «Lerat që shkruan ai, janë me rëndësi dhe të bëjnë përshtypje, kurse, kur është me ne, bën figurë të keqe, dhe fjala e tij nuk ka asnjë fuqi.» ¹¹Kush mendon ashtu, le ta dijë mirë:

«Pikërisht ashtu siç veprojnë letrat e mia në ju, do të veprojnë edhe unë kur të vij te ju.»

¹²Vërtet, nuk guxoj të krahasohem me ata që shkruajnë rekomandime për vetveten ose madje të barazohem me ta. Natyrisht, nuk mund ta përfshij veten në një klasë të tillë. Ata janë aq pa mend, saqë caktojnë kriteret e veta, me të cilat krahasohen. ¹³Unë, përkundrazi, nuk do të kem pretendime të çmendura, por do ta vlerësoj vetveten sipas shërbimit që më ka caktuar Perëndia, dhe kjo përfshin edhe veprimin tim për ju. ¹⁴

¹⁵Nuk e tejkaloj detyrën time kur merrem me interesat tuaja, sepse predikimi i lajmit të mirë më vuri në kontakt me ju. Krenaria ime nuk lidhet me punët jashtë sferës sime, as me punën e të tjerëve. Jo, shpresa ime është që besimi juaj, i cili po rritet, të shkaktojë zgjerimin e fushës së veprimtarisë sime; ¹⁶kështu që së shpejti do ta shpall lajmin e mirë përtej Korintit, pa u krenuar për atë që u krye në fushën e veprimtarisë së të tjerëve. ¹⁷Në Shkrimin e shenjtë thuhet: *Kush dëshiron të mburret, të mburret për atë që bëri Zoti.* ¹⁸Nuk vlen vetërekomandimi, por fitimi i miratimit të Perëndisë.

Pali dhe apostujt e rremë

(Zan 3,1 – 5,13)

11Më lejoni, të paktën, të bëhem sikur të mos isha në vete e të lavdëroj veten. Më duroni! ²Unë ju ruaj me shumë xhelozsi si vetë Perëndia. Ju jeni si vajza që ju fejova me një djalë të vetëm, d.m.th. me Mesinë. Do t'ju sjell tek ai të paprekshëm. ³Eva u mashtrua me gënjeshtërën dinake të gjarprit. Kam frikë se mos ngatërrohen edhe mendimet tuaja dhe mos nuk e doni më Mesinë me pastërti dhe me gjithë zemër. ⁴Ju duroni kur dikush vjen te ju duke shpallur një Mesi të ndryshëm nga ai që ju kam sjellë unë. Ju pranoni të merrni një shpirt të ndryshëm nga ai që morët më parë, dhe pranoni një lajm të mirë të ndryshëm nga ai për të cilin dëgjuat në predikimin tim.

⁵Jam i bindur që unë nuk bie aspak më poshtë se «kryepostujt»♦ tuaj. ⁶Ndoshta nuk jam orator i shquar, por përsa i përket diturisë, barazohem me cilindro. Këtë jua kam provuar në çdo kohë dhe në çdo situatë.

⁷Por ndoshta nuk do të kisha të drejtë në qoftë se nuk do t'jua shpallja lajmin e mirë pa shpërblim. Në qoftë se u poshtërova me këtë, kjo ndodhi për fitimin tuaj. ⁸Për shërbimin tim ndaj jush më paguajnë bashkësitë e tjera. Unë i grabita për hatrin tuaj!

⁹Derisa isha me ju, nuk e mërzita asnjërin nga ju kur kisha nevojë, sepse bashkëbesimtarët që erdhën nga Maqedonia, më sollën ato që më duheshin. Nuk doja t'ju bëhesha aspak barrë. Kështu do të sillem me ju edhe në të ardhmen. ¹⁰Pasha të vërtetën e Mesisë që është në mua: këtë arsye krenarie nuk do të ma heqë askush në mbarë provincën e Azisë! ¹¹Përse ngul këmbë për këtë? Ndoshta sepse nuk ju dua? Perëndia e di se ju dua.

¹²Kur në të ardhmen të mos ju marr gjë, kjo do të ndodhë për një arsye tjetër.

Kryepostujt tuaj kërkojnë vetëm rastin për t'u barazuar me mua. Ata janë krenarë se financohen nga bashkësia; ata pohojnë se kjo është një dëshmi për autoritetin e tyre dhe dëshirojnë që të barazohem me ta. ¹³Në të vërtetë, ata janë apostuj të rremë; ata janë mashtrues që shtiren si apostuj të Mesisë. ¹⁴Kjo nuk është për t'u çuditur. Edhe Satani shtiren si engjëll i virtytshëm! ¹⁵Prandaj nuk është asgjë e veçantë kur ndihmësit e tij shtiren si shërbëtorë të Perëndisë. Por në fund ata do të dënohen sipas veprave të tyre.

♦ Sigurisht, judaizantët, për të cilët bëhet aludim në Letrën drejtuar galatasve.

Rekomandimet e Palit

(Br 25,3)

¹⁶Po e përsëris: askush të mos besojë se nuk jam në vete. Por, në qoftë se ndokush mendon kështu, le të më pranojë në mënyrë që të mund ta lavdëroj pak veten. ¹⁷Kjo që po ju them tani, nuk është siç më urdhëron Zoti. Po ju flas si njeri i papërgjegjshëm, kur pranoj të flas kështu. ¹⁸Por meqë në epërsitë e tyre mbështeten kaq shumë veta, edhe unë do ta bëj këtë. ¹⁹Ju jeni shumë të mençur – prandaj pranoi gjithçka që ju propozon një i marrë! ²⁰Ju duroni kur dikush ju shtyp, ju shfrytëzon dhe ju robëron, ju përbuz dhe ju bie me shuplakë. ²¹Duhet ta pranoj për turpin tim: isha tepër i druajtur për ta bërë një gjë të tillë!

Tani po flas si i çmendur: për atë për të cilën krenohen të tjerët, mund të krenohem edhe unë. ²²A janë hebrenj të vërtetë?♦ I tillë jam edhe unë! Në janë izraelitë?♦♦ I tillë jam edhe unë! A janë pasardhës të Avrahamit? I tillë jam edhe unë! ²³A janë shërbëtorë të Mesisë? Po çmendem: i tillë jam aq më tepër edhe unë! Më shumë punova për Mesinë. Më shpesh isha në burg. Më shumë më rrahën. Më shpesh m'u kanos vdekja. ²⁴Nga kryetarët hebrenj mora pesë herë nga tridhjetë e nëntë kamxhikë! ²⁵Tri herë jam rrahur me thupër, një herë jam vranë me gurë, tri herë kam përjetuar anijetherje, një natë e një ditë më morën valët në det të hapur. ²⁶Në udhëtimet e mia të shpeshta isha në rrezik nga vërshimet dhe nga kusarët. Më kanë ndjekur hebrenjtë dhe johebrenjtë. Kishte rreziqe në qytete dhe në shkretëtirë, rreziqe në det të hapur dhe rreziqe nga besimtarët e rremë. ²⁷Kam duruar shumë mundime. Shpeshherë kam kaluar net të tëra pa gjumë; kam pasur uri dhe etje. Shpesh nuk kisha asgjë për të ngrënë ose ngrija ngaqë nuk isha veshur sa duhej. ²⁸Mund të numëroj edhe më shumë raste, por dua të përmend edhe trysninë që më shkakton vazhdimisht kujdesi për të gjitha bashkësitë. ²⁹A është ndonjëri nga anëtarët e bashkësive i dobët? Ky është kujdesi im. Dhe kur ndonjëri largohet nga Perëndia, kjo më prek thellë.

³⁰Në qoftë se duhet të krenohem, do të krenohem për dobësitë e mia. ³¹Perëndia, Ati i Jezusit, Mesisë, e di se unë nuk e teproj. Lavdi i qoftë përgjithmonë! ³²Kur isha në Damask, përfaqësuesi i mbretit Aret vuri rojë në portat e qytetit për të më arrestuar.

³³Por besimtarët më futën në një kofin dhe më zbritën nëpër një vrimë në mur, dhe unë u ika.

♦ Banorët e Izraelit (Palestinës) që dinin hebraisht. ♦♦ Hebrenjtë.

Epërsia e madhe e Palit

12 Ju më detyroni të vazhdoj të krenohem. Kjo, vërtet, nuk i sjell dobi ndonjërit, por tani do të flas për vegime dhe zbulime nga Perëndia. ²Njoh një të krishterë, ♦ i cili, para katërbëdhjetë vjetësh ishte ngritur në parajsë. Nuk e di nëse ishte me trup ose me shpirt; këtë e di vetëm Perëndia. ³⁻⁴Megjithatë jam i sigurt se ky njeri ka qenë ngritur në parajsë – nëse ishte në trupin ose në shpirtin e tij, kjo nuk më kujtohet më – këtë e di vetëm Perëndia. Atje dëgjoi fjalë të pashpjegueshme, të cilat askush nuk mund t'i përkthejë, dhe as duhen përkthyer në gjuhën njerëzore. ⁵Unë jam singërisht krenar për një përvojë të tillë, por vendosa të mos krenohem për asgjë personale, përveç atyre që mund të quhen dobësitë e mia. ⁶Po të dëshiroja të krenohesha, nuk do të isha aspak i marrë për t'u krenuar për përjetimet e mia, e në këtë mënyrë do të thosha të vërtetën. Megjithatë heq dorë nga kjo; sepse secili duhet të më gjykojë sipas asaj që dëgjon dhe shikon për mua, dhe të mos mendojë më shumë për mua. ⁷Këto zbulime që më dha Perëndia, ishin aq madhështore, saqë, që të mos më mbushej mendja, ai më dha një ferrë në trup – engjëllin e djallit për të më rrahur, që të mos krenohem. ⁸Për këtë iu luta Zotit tri herë që të më lironte nga ajo. ⁹Por ai m'u përgjigj: «Të mjafton hiri im, sepse sa më i dobët të jesh, aq më e fortë tregohet në ty fuqia ime.» Tani i duroj me dëshirë dobësitë e mia, madje krenohem për to, që në mua të tregohet fuqia e Mesisë. ¹⁰Meqë ai më ndihmon, gëzohem për vuajtjen time, për keqtrajtimet, për ngushticat, për përndjekjet dhe vështirësitë. Sepse pikërisht atëherë kur jam i dobët, jam i fortë.

♦ d.m.th. vetë Pali.

Kujdesi i Palit për korintasit

¹¹Tani u bëra me të vërtetë i marrë! Por ju më detyruat të bëja kështu! Në qoftë se ju kishit mendim më të mirë për mua, kjo nuk do të ishte e nevojshme. Në të vërtetë, nuk bie aspak më poshtë se ata kryeapostuj. ¹²Me gjithë durimin, u tregova mes jush si apostull me anë të mrekullive dhe shenjave të tjera të fuqive të mia të plota. ¹³Mos vallë ju kam trajtuar më keq se bashkësitë e tjera? Di vetëm se nuk u bëra barrë për ju përsa i përket anës financiare. Ma falni këtë «padrejtësi»!

¹⁴Tani jam gati të vij te ju për të tretën herë dhe nuk do t'ju bëhem barrë, sepse nuk kërkoj pasurinë tuaj, por ju. Në të vërtetë, fëmijët nuk janë të detyruar të sigurojnë prindërit por, prindërit fëmijët. ¹⁵Për hatrin tuaj, do t'ju jepja me dëshirë gjithçka, qoftë edhe jetën time. A do të më doni ju më pak ngaqë unë ju dua aq shumë?

¹⁶Ju duhet ta pranoni se unë nuk u bëra barrë për ju. Ose, mos isha unë, vallë, dinak dhe tinzar? ¹⁷A ju shfrytëzova me anë të ndonjërit prej lajmëtarëve të mi? ¹⁸Ju dërgova Titin dhe bashkëbesimtarin tjetër; a mund të pohoni se Titi ju shfrytëzoi? A nuk veprojmë të dy së bashku dhe a nuk ecim në të njëjtën udhë?

¹⁹Mos mendoni se ndoshta përpiqem të justifikohem para jush? Aspak, po ju flas para Perëndisë si njeriu që i takon Mesisë. Bëj kështu për të mirën tuaj, miq të dashur.

²⁰Kam frikë se mos t'ju gjej, kur të vij, ashtu siç nuk kam dëshirë t'ju gjej. Atëherë ju do të më gjeni ashtu siç nuk do të dëshironit. Kam frikë se mos gjej smirë dhe grindje, mungesë vetëkontrolli, egoizëm, fyerje, shpifje, mendjemadhësi dhe rebelim. ²¹Unë nuk dëshiroj që të më turpërojë Perëndia para jush, kur të vij te ju. Nuk dëshiroj të trishtohem për shumë njerëz që bënë mëkat dhe nuk u përmirësuan. Pastrohuni nga gjithçka që jua ndyn ndërgjegjen, dhe largohuni nga jeta e shturur dhe e pagdhundur.

Paralajmërimet e fundit dhe përshëndetjet

13 Është hera e tretë që po ju bëj vizitë. Atëherë do të veproj sipas rregullit: *Vendimi gjyqësor do të caktohet në bazë të dy ose tre dëshmitarëve.* ²Për ata që kanë mëkatuar mes jush, dhe për të gjithë të tjerët, përsëris atë që ju shpalla gjatë vizitës sime të dytë: kur të vij herën tjetër, nuk do të kursej asnjeri. ³Atëherë do të keni dëshminë që Mesia flet me anën time. Mesia nuk është i dobët ndaj jush, por tregon fuqinë e tij mes jush. ⁴Kur vdiq në kryq, ai ishte i dobët. Por tani ai jeton me anën e fuqisë së Perëndisë. Edhe unë jam i dobët, siç ishte vetë Mesia. Por ju do ta shihni se jam mjaft i fortë për t'ju trajtuar siç duhet, sepse marr pjesë në jetën e tij me anën e fuqisë së Perëndisë.

⁵Ju duhet ta shikoni vetveten për t'u siguruar nëse qëndroni me të vërtetë në fe. Kontrolloni vetveten, e jo mua! Ju duhet ta dini se Mesia banon në ju. Në qoftë se jo, atëherë nuk jeni besimtarë të vërtetë! ⁶E pasi ta kontrolloni vetveten, shpresoj se do të vini re se edhe unë jam besimtar i vërtetë! ⁷I lutem Perëndisë që ju të gjeni përgjigjen e vërtetë në kontrollimin tuaj, jo sepse unë kam nevojë për miratimin tuaj, por sepse dëshiroj që të gjeni përgjigjen e drejtë, edhe në qoftë se del që unë nuk jam besimtar i vërtetë! ⁸Në të vërtetë, asgjë nuk mund të bëjmë kundër së vërtetës: pushteti ynë është vetëm në dobi të së vërtetës. ⁹Por po gëzohem kur unë jam i dobët e ju të fortë. Prandaj edhe i lutem Perëndisë që t'ju kthejë në rrugën e drejtë.

¹⁰Po jua shkruaj të gjitha këto ndërsa jam ende larg jush. Nuk dëshiroj të sillem ashpër me ju kur të vij. Pushtetin që më dha Zoti, e mora jo për të shkatërruar bashkësinë, por për ta forcuar atë.

¹¹Lamtumirë, vëllezër! Merrini për zemër fjalët e mia dhe pranoni të shkoni në rrugën e drejtë. Kini unitet dhe jetoni në paqe me njëri-tjetrin. Atëherë Perëndia, e cila na jep dashurinë dhe paqen e tij, do të jetë me ju.

¹²Përsëriteni njëri-tjetrin me puthje vëllazërore. Ju bën të fala e tërë bashkësia.

¹³Qofshim me ju të gjithë hiri i Zotit tonë, Jezus Mesisë, dashuria e Perëndisë dhe bashkësia me Shpirtin e shenjtë!

LETRA DREJTUAR KISHËS SË GALACISË

Përsëhendetje

1 Pali, apostulli, ua drejton këtë letër bashkësive të Galacisë. Shërbimin tim si apostull nuk e mora nga njerëzit, as edhe nëpërmjet ndërmjetësimit njerëzor; atë e mora nga Jezusi, Mesia, dhe nga Perëndia, Ati, që e ringjalli Jezusin nga të vdekurit.

²Të gjithë besimtarët që janë me mua, përsëhendetin, bashkë me mua, bashkësitë e Galacisë.

³Qofshin me ju hir e paqe nga Perëndia, Ati ynë, dhe nga Jezusi, Mesia dhe Zoti, ⁴i cili u flijua për mëkatet tona.

Ai e dha jetën për të na çliruar nga bota e tanishme.

Ky ishte vullneti i Perëndisë, Atit tonë, ⁵të cilit i qoftë lavdi përgjithmonë! Amen.

Ka vetëm një lajm të mirë

⁶Çuditem për ju! Perëndia ju ka thirrur me anë të predikimit të lajmit të mirë për një jetë që karakterizohet nga hiri që solli Mesia. Por pas një kohe kaq të shkurtër, tani i ktheni shpinën Atij që ju ka thirrur dhe i drejtoheni një lajmi tjetër. ⁷Por, në fakt, nuk ka lajm tjetër të mirë; ka vetëm disa njerëz që dëshirojnë t'ju ngatërrojnë. Ata duan ta shtrembërojnë lajmin e mirë për Mesinë. ⁸Por as ne, e asnjë engjëll nga qielli, nuk kemi të drejtë t'ju sjellim një lajm të mirë në kundërshtim me atë që ju solla unë. Kush bën kështu, qoftë mallkuar, qoftë i ndarë përgjithmonë nga Perëndia! ⁹Tashmë kam ngulur këmbë dhe po e përsëris: Kush ju sjell një lajm të mirë të ndryshëm nga ai që pranuat, u mallkoftë, qoftë i ndarë përgjithmonë nga Perëndia.

¹⁰A mund të më paditni tani se ju mbusha mendjen (për të pranuar një udhë më të lehtë të shpëtimit)? Atëherë mund të më paditni se ia mbusha mendjen Perëndisë! Mos mendoni se unë u bëj lajka njerëzve? Unë i takoj Mesisë dhe i shërbej atij – atëherë si mund të kërkoj duartrokitjen e njerëzve?

Pali nuk bie aspak më poshtë se apostujt e tjerë

¹¹Vëllezër, ju duhet të dini këtë: lajmi i mirë që shpall unë, nuk është një trillim njerëzor. ¹²Ky lajm nuk m'u transmetua nga njerëzit, e as nuk e mësova atë. Jezusi, Mesia, m'u shfaq mua dhe ma besoi.

¹³Ju e dini se çfarë dishepulli i zellshëm i fesë hebreje isha më parë. I përndiqja gjer në fund bashkësitë e Perëndisë dhe bëja gjithçka të mundur për t'i shkatërruar. ¹⁴Zbatoja me saktësi të rreptë rregulloret e Ligjit hebre dhe me këtë ia tejkalova shumicës së moshatarëve të mi. Ndërhyja për traditat e të parëve tanë me më shumë fanatizëm se të gjithë.

¹⁵⁻¹⁶Por pastaj Perëndia më bëri të shoh Birin e tij, që ta shpall atë gjithkund nëpër popujt johebrej. Ai më kishte paracaktuar për këtë qysh para lindjes sime, dhe kështu më thirri në shërbimin e tij sipas mëshirës së tij. Kur ndodhi kjo, nuk u mendova shumë dhe nuk kërkova këshillë nga askush. ¹⁷As nuk shkova në Jerusalem tek ata që kishin qenë apostuj para meje, por u nisa për në krahinë ku banojnë fiset arabe, dhe pastaj, që andej, u ktheva në Damask.

¹⁸Pastaj, pas tre vjetësh, u nisa për në Jerusalem, që të njihesha me Pjetrin, dhe qëndrova tek ai dy javë. ¹⁹Nga apostujt e tjerë pashe vetëm Jakobin, vëllanë e Zotit. ²⁰Po ju them të vërtetën: Perëndia e di. ²¹Pastaj u nisa për në Siri dhe në Cilici. ²²Bashkësitë e krishtera në Jude nuk më njihnin personalisht. ²³Kishin dëgjuar vetëm se: «Njeriu që dikur na përndiqte, po shpall tani fenë që më parë donte ta shfaroste!» ²⁴Prandaj e falënderuan Perëndinë për atë që kishte bërë në mua.

Pali pranohet nga apostujt e tjerë

(Br 10,17)

2¹⁻²Pas katërmëdhjetë vjetësh, në bazë të një urdhri të Zotit, shkova në Jerusalem, kësaj here bashkë me Barnabën. Me vete mora edhe Titin. ♦ Atje dhashë llogari për atë që shpalla si lajm të mirë ndër popujt johebrej. Para së gjithash u mora vesh me kryetarët, sepse nuk doja që tërë puna ime të dilte e kotë. ³As nuk e detyruan Titin, shoqëruesin tim, i cili është johebre, të rrethpritej. ⁴Megjithatë, atje kishte disa të

krishterë të rremë që ishin futur më parë në kuvend për të na spiunuar. Ata donin të na ligjëronin për lirinë që na jep Jezusi, Mesia, dhe donin që ne t'i nënshtroheshim përsëri Ligjit hebre. ⁵Por nuk u tërhoqa aspak, as iu nënshtrova, sepse e vërteta e lajmit të mirë për ju dhe për johebrenjtë ishte në rrezik.

⁶Kryetarët e kuvendit nuk kishin asgjë për t'i shtuar lajmit të mirë që po shpall unë. Meqë ra fjala, unë nuk u jap rëndësi atyre për shkak të lidhjes së tyre të gjakut me Jezusin. ♦♦ Për këtë arsye Perëndia nuk bëri dallim ndërmjet tyre dhe meje. ⁷Ata e pranuan që Perëndia më ka thirrur ta predikoj lajmin e mirë ndër popujt johebrenj, siç e thirri Pjetrin për ta predikuar lajmin e mirë ndër hebrenjtë. ⁸Ata e pranuan që Perëndia kishte vepruar me Pjetrin për të mirën e hebrenjve dhe, në të njëjtën mënyrë, kishte vepruar me anën time për të mirën e popujve hebrenj. ⁹Prandaj, pasi Jakobi, Pjetri dhe Gjoni, të cilët çmohen atje si «mbështetjet» e kishës në Jerusalem, vunë re se Perëndia më kishte dhënë dhunti të veçantë për këtë shërbim, më shtrinë dorën e djathhtë si shenjë shoqërie. Pranuam që unë dhe Barnaba ta shpallim lajmin e mirë ndër popujt jashtë Palestinës, kurse ata ndër hebrenjtë (e Palestinës). ¹⁰Ata vetëm sa na u lutën që ta ndihmonim bashkësinë e varfëruar të Jerusalemit – dhe këtë kam kërkuar ta bëj në mënyrë të posaçme.

♦ si shembull i një pagani (rrethpaprë) të kthyer në fe. ♦♦ aludim për Jakobin, vëllanë e Zotit.

Grindja në Antioki

¹¹Kur Pjetri erdhi në Antioki, e kundërshtova hapur para të gjithëve, sepse ishte sjellë keq. ¹²Kishte marrë pjesë bashkë me besimtarët johebrenj në darkat e përbashkëta të kishës. Por kur arritën disa njerëz nga rrethi i Jakobit, ai u nda nga johebrenjtë, dhe nga frika prej tyre nuk donte të hante më bashkë me johebrenjtë. ¹³Shembullin e tij e ndoqën edhe hebrenjtë e tjerë, kështu që edhe Barnaba u ngjit dhe, ashtu si ata, e mohoi bindjen e tij. ¹⁴Kur vura re se ishin larguar kështu nga e vërteta e lajmit të mirë të shpëtimit, i thashë Pjetrit para tërë kishës: «Megjithëse je hebre, gjer tani nuk e mbajte Ligjin hebre dhe jetove si johebre, kurse tani dëshiron t'i detyrosh besimtarët johebrenj që të jetojnë si hebrenjtë sipas Ligjit? ¹⁵Është e drejtë që jemi me prejardhje hebreje e jo anëtarë të popujve që nuk e njohin Ligjin e Perëndisë. ¹⁶Por ne e dimë se askush nuk e merr pafajësinë (para gjyqit të Perëndisë) me anë të veprave të Ligjit. Pafajësinë e merr vetëm ai që pranon amnistinë e Perëndisë dhe beson në Jezusin, Mesinë. Për këtë edhe ne besuam në Jezusin, Mesinë, që ta marrim pafajësinë me anë të besimit dhe jo me anë të veprave të Ligjit, sepse askush nuk mund ta marrë pafajësinë me anë të veprave të Ligjit.» ♦♦ ¹⁷Por, kur ne, si hebrenj, kërkojmë ta marrim pafajësinë me anë të besimit të Jezusi, Mesia, atëherë pranojmë se jemi po aq mëkatarë ♦♦ sa edhe njerëzit e popujve të tjerë. A mund të thuhet atëherë se Mesia përkrah mëkatin – shkeljen e Ligjit hebre (duke na nxitur të shoqërohemi me johebrenjtë)? Aspak! ¹⁸Përkundrazi, në qoftë se, pasi bëhem i krishterë dhe nuk i përmbahem më Ligjit hebre, sillem në mënyrë jo konsekuente duke pohuar se Ligji hebre është prapëseprapë ende në fuqi, atëherë bëj me të vërtetë mëkat! ¹⁹Në fakt, Ligji nuk mund të kërkojë më asgjë prej meje, sepse unë vdiqa përta i përket Ligjit. Ligji më solli dënimin me vdekje. Unë vdiqa (ligjërisht) bashkë me Mesinë në kryq. Tani jetoj për Perëndinë. ²⁰Jetoj, e jo më unë (egoist dhe vetëshpëtues), por në mua jeton Mesia. E këtë jetë që jetoj tani në këtë botë, e jetoj i lidhur me Birin e Perëndisë me anë të besimit tek ai, i cili më tregoi dashurinë e tij duke e flijuar veten për mua. ²¹Jo, nuk e hedh poshtë mëshirën e Perëndisë, sepse, në qoftë se mund ta marrim pafajësinë duke iu përmbajtur Ligjit, atëherë Mesia ka vdekur kot.

♦ Pali i referohet një bindjeje ligjore ndaj kërkesave të Torës, që është një sistem i papërcaktuar dhe çon në idenë e meritës (shpëtimi me anë të veprave), për të cilën Pali kontraston besimin, përkatësisht një lidhje me një Person (Mesia) falë Shpirtit të Shenjtë brenda besimtarit. ♦♦ Duke shkatërruar pengesën midis çifutëve dhe joçifutëve që përcaktohet nën Ligjin.

Shpëtimin na e sjell vetëm besimi te Mesia dhe te flijimi i tij pajtues

(Zan 15,6; 12,3; Br 27,26; Hab 2,4; Lev 18,5; Br 21,23)

3O galatas, ku ju shkon mendja?! Kush ju yshti kështu? Megjithatë, unë jua paraqita fare qartë kuptimin e vdekjes së Mesisë në kryq. ²Më thoni vetëm këtë: a e morët nga Perëndia Shpirtin e shenjtë ngaqë iu përmbajtët Ligjit, apo ngaqë dëgjuat lajmin e mirë të shpëtimit dhe besuat në Mesinë? ³Përse nuk kuptoni asgjë? Mos doni ta mbaroni me forcat tuaja atë që filloi në ju Shpirti i Perëndisë? ⁴Mos vallë i përjetuat më kot të gjitha këto? Sigurisht, kjo nuk është e mundur! ⁵Mos vallë Perëndia që ju dha Shpirtin e vet dhe bën mes jush vepra të mrekullueshme, i bën këto ngaqë iu përmbajtët Ligjit, apo ngaqë besuat në Jezusin, Mesinë?

⁶Si ndodhi me Avrahamin? *Avrahami i besoi* (premtimut të) *Perëndisë dhe kjo iu njoh për pafajësi*. ⁷Kështu, ju kuptoni se cilët janë pasardhësit e vërtetë të Avrahamit. Janë ata që u besojnë premtimeve të Perëndisë. ⁸Në të vërtetë, në Shkrimet e shenjta parathuhej se Perëndia do t'i shpallte të pafajshëm edhe popujt johebretë me anë të besimit të tyre. Ai ia shpalli Avrahamit më përpara lajmin e mirë në këtë fragment: *Nëpërmjet teje do t'i bekoj të gjitha kombet e botës*. ⁹Nga kjo del se këtë dhuratë do ta pranojnë të gjithë ata që i besojnë Perëndisë ashtu siç bëri Avrahami.

¹⁰Përkundrazi, kush mbështetet në veprat e Ligjit (për shpëtimin e vet), është i mallkuar. Në të vërtetë, thuhet: *Qoftë mallkuar secili që nuk mban dhe nuk zbaton gjithçka që është shkruar në Librin e Ligjit!* ¹¹Përveç kësaj, është e qartë që askush nuk mund ta marrë pafajësinë me anë të Ligjit, sepse, gjithashtu, në Shkrimin e shenjtë thuhet: *Merr pafajësinë dhe do të jetojë ai që i beson* (premtimit të) *Perëndisë*. ¹²Por Ligji nuk ka të bëjë me besimin. Në vend të kësaj, thuhet: *Kush bën gjithçka që kërkohet në Ligj, do të jetojë*. ¹³Mesia na çliroi nga mallkimi që sjell Ligji duke e paguar me jetën e vet: e vuajti mallkimin në vendin tonë. Në të vërtetë, shkruhet: *Kush varet në dru, është i mallkuar nga Perëndia*. ¹⁴Kështu, te popujt johebrenj erdhi dhurata që i ishte premtuar Avrahamit. Në të vërtetë, të gjithë ata që besojnë në Jezusin, Mesinë, do ta marrin Shpirtin e premtuar.

Si qëndron puna me Ligjin?

(Zan 12,7; Dal 12,40; Br 6,4)

¹⁵Vëllezër, po marr një shembull nga jeta e përditshme: askush nuk mund të anulojë një dispozitë ligjore e as t'i shtojë gjë asaj. ¹⁶Tani Perëndia ia dha premtimin Avrahamit dhe pasardhësit të tij. Në Shkrimin e shenjtë nuk thuhet «pasardhësve të tu» sikur të ishte fjala për shumë pasardhës, por «pasardhësit tënd». Atje është fjala vetëm për një pasardhës të veçantë, d.m.th. për Mesinë.

¹⁷Me këtë dua të them: Perëndia i dha Avrahamit një premtim ligjor. Ligji që erdhi katërqind e tridhjetë vjet më vonë, ♦ nuk mund ta anulojë këtë dispozitë ligjore, as edhe ta hedhë poshtë premtimin. ¹⁸Në qoftë se dhurata që Perëndia jep për trashëgim, do të varej nga zbatimi i Ligjit, atëherë nuk do të varej më nga premtimi. Megjithatë, Perëndia e tregoi zgjedhjen e Avrahamit me anë të premtimit që i dha.

¹⁹Po përse u dha Ligji atëherë? Ai iu shtua premtimit për të treguar ekzistencën dhe shkallën e mëkatit derisa të vinte pasardhësi i Avrahamit, për të cilin vlen premtimi. Ligji u dha në prani të engjëjve, dhe u shpalli nga një ndërmjetës (Moisiu). ²⁰Fakti që kishte një ndërmjetës, tregon se ky nuk ishte plotësimi i premtimit. Në të vërtetë, premtimi i Perëndisë nuk ka nevojë as për dëshmi engjëjllore, as për ndërmjetës, por jepet drejtpërdrejt nga vetë Perëndia.

♦ Këto premtime u përsëriteshin për hir të Izakut dhe Jakobit. Kështu Pali bën aludim për periudhën nga fundi i librit të Zanafillës deri në fillimin e librit të Daljes, d.m.th. 1876-1445. Ligji ka të bëjë me shenjtërimin, jo justifikimin.

Ligji ka kufijtë e vet

(Zan 6,15; 21,2; Is 54,1; Zan 21,9.10)

²¹A do të thotë kjo se Ligji është në kundërshtim me premtimet e Perëndisë? Aspak! Por, në qoftë se njerëzimi kishte marrë një ligj që mund t'i sillte shpëtim, atëherë të gjithë do të mund të viheshin në rregull me Perëndinë me anë të tij. ²²Por në Shkrimin e shenjtë thuhet se mbarë bota gjendet nën pushtetin e mëkatit. Kështu, dhurata që është premtuar në bazë të besimit te Jezusi, Mesia, u jepet atyre që besojnë.

²³Para se të hapej udha e re, ne ishim të burgosur në burgun e Ligjit. ²⁴Ligji ishte mbikëqyrësi ynë ♦ derisa të vinte Mesia, për të na dhënë pafajësinë nëpërmjet besimit (te flijimi i tij pajtues). ²⁵Tani që erdhi koha e besimit të lajmit të mirë, Ligji nuk është më mbikëqyrësi ynë.

²⁶Ju jeni fëmijë të Perëndisë, sepse jeni të lidhur me të nëpërmjet besimit te Jezusi, Mesia. ²⁷Ju u bashkuat me të kur u pagëzuat në emër të Mesisë. ²⁸Prandaj nuk ka rëndësi nëse jeni hebrej ose johebrej, skllavër ose të lirë, burra ose gra. Me anë të lidhjes me Jezusin, Mesinë, ju të gjithë u bëtë një njeri i vetëm. ♦♦ ²⁹Në qoftë se i takoni Mesisë, jeni edhe trashëgimtarë të Avrahamit dhe merrni atë që Perëndia i premtoi atij.

4 Këtë dëshiroj t'ju shpjegoj me një shembull tjetër: biri që duhet të trashëgojë pronën e të atit, gjendet në një situatë të ngjashme me atë të skllavit derisa të jetë i ri, megjithëse në fund të fundit është pronar i gjithë pasurisë. ²Derisa është shumë i ri, ai u nënshtrohet personave që merren me punët e tij gjer në ditën që ka caktuar i ati.

³Po kështu, edhe ne gjendeshim nën pushtetin e fuqive engjëllorë ndërmjetëse ♦♦♦ derisa ishim ende fëmijë. ⁴Por, kur erdhi koha e përcaktuar, Perëndia na dërgoi Birin e vet. Ai lindi si njeri që i nënshtrohet Ligjit ⁵për t'i çliruar të gjithë ata që ishin nën pushtetin e Ligjit, që ne të bëhemi fëmijë të Perëndisë.

⁶Perëndia dërgoi në ju Shpirtin e tij për të treguar se ju tani jeni fëmijët e tij. Ky Shpirt thërret: «Abba – O Atë!» ⁷Prandaj ti nuk je më skllav, por bir: e pasi je bir, atëherë, sipas vullnetit të Perëndisë, je edhe trashëgimtar i asaj që Perëndia u premtoi pasardhësve të Avrahamit.

♦ p.sh. Ligji vepronte si një disiplinuar i ashpër dhe e mbajti të paprekur kombin hebre. ♦♦ d.m.th. të barabartë të pranueshme për Zotin. Distinktivët ende mbeten mes, për shembull, burrave dhe grave, si dhe mes roleve të tyre në kishë. ♦♦♦ Engjëjt administruan Ligjin me fuqi të deleguar.

Kujdesi i Palit për galatasit

⁸Mendoni për kohën kur nuk e njihnit ende Perëndinë; ju u shërbenit atëherë qenieve shpirtërore që nuk janë hyjni. ⁹Tani ju e njihni Perëndinë, ose më mirë, Perëndia ju njeh ju. Si mund të ktheheni atëherë te fuqitë engjëllorë ndërmjetëse të dorës së dytë? A doni që t'u nënshtroheni rishtas atyre? ¹⁰Ju kremtoni me kujdes disa ditë, muaj, stinë e vite! ¹¹Ju më shqetësoni! A do të shkojnë kot të gjitha mundimet e mia për ju? ¹²Ju lutem, vëllezër, njëjtësohuni me mua: lirohuni nga Ligji hebre, siç u lirova unë, për hirin tuaj. Nuk më keni bërë asgjë të keqe – kthehuni te besnikëria ndaj meje! ¹³Ju kujtohet kur isha herën e parë mes jush dhe si jua shpalla lajmin e mirë të shpëtimit. Isha i sëmurë, ¹⁴dhe gjendja ime ju vuri në një provë të vështirë. Megjithatë, nuk më përbuzët e as ndjetë neveri për mua. Përkundrazi, më pranuat si engjell nga Perëndia, dhe si vetë Jezusin, Mesinë. ¹⁵Atëherë ishit shumë të gëzuar. Ç'ndodhi? Unë vetë mund të pohoj se po të ishte e mundur, ju do të kishit nxjerrë sytë tuaj për të m'i dhënë mua. ¹⁶A u bëra unë armiku juaj ngaqë ju thashë të vërtetën? ¹⁷Ata njerëz tregojnë shumë kujdes për ju, por nuk kanë qëllime të mira. Ata nuk duan gjë tjetër veçse t'ju ndajnë prej meje, që të bëheni dishepuj të tyre. ¹⁸Është mirë t'i dëgjoni me kujdes fjalët e të tjerëve, por duhet të dëgjoni vetëm njerëzit e ndershëm, gjithnjë, e jo vetëm kur unë jam ndër ju.

¹⁹O fëmijët e mi, unë vuaj përsëri nga vuajtjet që një nënë provon në kohën e lindjes, derisa te ju të formohet pjekuria që i përket vetë Mesisë.

²⁰Oh, sa dëshiroj tani të gjendem mes jush për të gjetur fjalët e përshtatshme për t'ju bindur. Nuk di nga t'ia mbaj për t'u bërë me ju!

Dy bijtë e Avrahamit

²¹E ju dëshironi të jeni nën Ligjin hebre! Më thoni, a nuk dëgjoni se ç'thuhet në Ligj?

²²Në librin e Ligjit të Moisiut është shkruar se Avrahami kishte dy djem: njërin prej skllaves, Hagarës, e tjetrin prej gruas së lirë, Sarës. ²³Biri i tij, ai prej skllaves, lindi natyrshëm, kurse ai prej gruas së lirë me fuqinë e premtimit. ²⁴Por ky tregim ka një kuptim tjetër të fshehur nga pas: këto gra simbolizojnë dy rende të ndryshme. Rendi i parë, i cili u paraqit me Hagarën, u përrua në malin e Sinait dhe lindi fëmijë të skllavëruar. ²⁵Fjala Hagar simbolizon malin e Sinait në Arabi. ♦ Ky mal i përgjigjet Jerusalemit të tanishëm (d.m.th. judaizmit); ajo jeton me fëmijët e tij në skllavëri.

²⁶Përkundrazi, Jerusalemi qiellor është i lirë – kjo është nëna jonë. ²⁷Për atë thuhet:

Gëzohu, megjithëse je pa fëmijë! Tani do të kesh më shumë fëmijë se një grua që nuk është braktisur kurrë nga burri i saj!

²⁸Vëllezër, me ju është porsì me Izakun – ju jeni fëmijët e Perëndisë në bazë të premtimit të Tij. ²⁹Por edhe atëherë biri i lindur natyrshëm e përndiqte tjetrin, të lindurin me anë të veprimit të Shpirtit të Perëndisë. Ashtu ndodh edhe tani. ³⁰Por ç'thuhet në Shkrimin e shenjtë? *Largoje këtë skllave dhe djalin e saj, sepse biri i skllaves nuk duhet të marrë pjesë në trashëgim bashkë me djalin e gruas së lirë.*

³¹Kështu, o vëllezër, ne nuk jemi bijtë e skllaves, por bijtë e së lirës.

5 Mesia na liroi që të mbetemi të lirë. Prandaj qëndroni të patundur dhe mos pranoni të skllavëroheni përsëri.

♦ d.m.th. Nabateja – krahinë që shtrihet nga gadishulli i Sinait deri në krahinën në lindje të Galileesë, por që nuk përshinte Arabinë e sotme.

Mos pranoni t'ju hiqet liria

(Lev 19,18)

²Më dëgjoni! Unë, Pali, po ju them: në qoftë se pranoni të rrethpriteni, Mesia nuk do t'ju sjellë më asnjë dobi! ³Përsëri po i them me këmbëngulje secilit që pranon të rrethpritet: e detyron veten të zbatojë tërë Ligjin hebre. ⁴Ju që kërkoni ta merrni pafajësinë me zbatimin e Ligjit, ♦ i shkëputët marrëdhëniet me Mesinë; morët më kot mëshirën e Perëndisë.

⁵Përsa na përket neve që e morëm Shpirtin e shenjtë, presim me padurim fazën e fundit të shpëtimit tonë – ringjalljen. ♦ ♦ ⁶Në të vërtetë, në qoftë se jemi të lidhur me Mesinë, nuk vlen gjë as rrethprerja dhe as rrethpaperja, por besimi që vepron me anë të dashurisë.

⁷E filluat shumë bukur. Po kush ishte ai që ju pengoi kështu, që tani nuk i nënshtroheni më së vërtetës? ⁸Ajo që ju thanë për t'ju bindur, nuk vjen nga Perëndia që ju ka thirrur. ⁹Mendoni pak: pak tharm fryn mbarë brumin. ¹⁰Por unë kam besim te Zoti, dhe kjo më jep siguri që ju do të ktheheni në rrugën e drejtë. E ai që ju ngatërron, do të marrë dënimin e tij, pavarësisht nga pozita e tij. ¹¹Në qoftë se me të vërtetë predikoj nevojën për rrethprerjen, përse do të vazhdonin të më përndiqnin? Atëherë predikimi im për shpëtimin vetëm me anë të vdekjes së Mesisë në kryq, nuk do të zemëronte askënd. ¹²Në qoftë se ata që ju ngatërrojnë, i japin kaq rëndësi rrethprerjes, pse të mos kthehen plotësisht te paganizmi duke u tredhur?

♦ d.m.th. legalizmi – shpëtimi me anë të veprave, respektimi i rregullave.

Të liruar për dashuri

¹³Perëndia ju ka thirrur në liri, vëllezër. Por mos e shfrytëzoni këtë liri për të jetuar në mënyrë egoiste. Përkundrazi, shërbejini njëri-tjetrit me dashuri. ¹⁴I tërë Ligji plotësohet me zbatimin e këtij urdhri: Duaje të afërmin tënd si veten!

¹⁵Në qoftë se e kafshoni dhe e hani njëri-tjetrin si kafshët e egra, atëherë kini kujdes që të mos gërshetoheni!

¹⁶Me këtë dua të them: t'ju drejtojë Shpirti i Perëndisë, dhe atëherë nuk do të jetoni më sipas dëshirave të natyrës suaj mëkatore. ¹⁷Natyra mëkatore lufton kundër shpirtit, dhe shpirti lufton kundër natyrës mëkatore: të dy luftojnë kundër njëri-tjetrit, kështu që nuk mund ta bëni të mirën që doni. ¹⁸Por, në qoftë se jeta juaj caktohet nga Shpirti i Perëndisë, atëherë i shpëtoni rrethit vicioz të Ligjit (dhe mëkatit).

¹⁹Se në ç'drejtim të çon natyra mëkatore, është e qartë: imoraliteti, prishja dhe shthurja, ²⁰idhujtaria dhe magjia, grindja, qëndrimi armiqësor, rivaliteti, shpërthimi i zemërimit, dëshira për hakmarrje, mosmarrëveshja dhe përçarja, ²¹smira, pija dhe grykësia, dhe shumë vese të tjera. Po ju paralajmëroj siç bëra më parë: kush bën gjëra të tilla, për të nuk ka vend në mbretërinë e Perëndisë.

²²Përkundrazi, Shpirti i Perëndisë bën që të rritet si fryt një shumicë të mirash, si: dashuria, gëzimi, paqja, durimi, dashamirësia, mirësia, besnikëria, ²³butësia dhe vetëkontrolli. Kush sillet kështu, jeton në përputhje me vullnetin e Perëndisë. ♦ ²⁴Kjo vlen për të gjithë ata që i takojnë Jezusit, Mesisë; sepse e kanë gozhduar në kryq ♦ ♦ natyrën e tyre mëkatore bashkë me të gjitha lakmitë dhe veset e saj.

- ♦ d.m.th. këto cilësi na mundësojnë që ta përmbushim Ligjin në një mënyrë të re.
- ♦♦ Kjo i referohet statusit tonë ligjor. Shpirti na ndihmon ta bëjmë këtë një realitet.

Ndarja e barrës

²⁵Në qoftë se i takojmë Shpirtit të shenjtë, të jetojmë nën drejtimin e këtij Shpirti. ²⁶Të mos jepemi pas vetëkrenarisë, sepse kjo të çon në smirë për njëri-tjetrin.

6Edhe në qoftë se gjeni një bashkëbesimtar në faj, duhet të tregoni se ju drejton Shpirti i Perëndisë. Kthejeni një bashkëbesimtar të tillë me zemërbutësi në rrugë të drejtë. Kini kujdes që të mos bini edhe ju në faj. ²Njëri ta ndihmojë tjetrin, t'i mbajë atij barrën. Kështu plotësoni ligjin e Mesisë. ³Kush lartësohet pa arsye përmbi tjetrin, mashtron veten. ⁴Secili të ketë kujdes ta vlerësojë shërbimin e tij sipas kriterit të Perëndisë. Atëherë nuk do të pretendojë se shërbimi i tij vlen më shumë se shërbimi i tjetrit. ⁵Mjafton që për këtë t'i japë llogari Perëndisë.

⁶Kush merr mësim në mësimet e fesë, duhet të japë ndihmesën e tij, sipas mundësisë, për t'i mbuluar shpenzimet e jetesës së mësuesit të tij.

⁷Mos u mashtroni: Perëndia nuk lejon të vihet në lojë! Çfarë mbjell, atë do të korrësh!

⁸Kush pranon të drejtohet nga natyra e tij mëkatore, do të korrë vdekjen. Ndërsa kush pranon të drejtohet nga Shpirti i Perëndisë, do të korrë jetën e përjetshme. ⁹Kurrë të mos lodhemi në kryerjen e vullnetit të Perëndisë. Kur vjen koha e caktuar, do të korrim: të mos heqim dorë. ¹⁰Derisa të kemi kohë, t'i bëjmë mirë gjithkujt, veçanërisht atyre që janë vëllezër në fe.

Përsëndetja e fundit

¹¹Këtë që vijon, po jua shkruaj me dorën time; mund ta njihni nga shkronjat e mëdha.

¹²Këta njerëz ju shtojnë të rrethpriteni për të marrë fitim nga ju. Bëjnë kështu vetëm që të mos i përndiqin hebrenjtë për besimin e tyre te Mesia. ¹³Ndërhyjnë për rrethprerjen, por ata vetë nuk jetojnë sipas Ligjit. Dëshirojnë që ju të rrethpriteni vetëm që të krenohen për suksesin e tyre. ¹⁴Por unë do të krenohem vetëm për kryqin e Zotit tonë, Jezusit, Mesisë. Meqë ai vdiq në kryq, unë jam ndaj botës i vdekur; dhe përsa më përket mua, bota është e vdekur. ♦

¹⁵Prandaj nuk ka rëndësi rrethprerja ose rrethpaprerja. Kryesorja është që Perëndia po na bën njerëz të rinj. ¹⁶Zoti u dhëntë të gjithë atyre që mbështeten në këtë parim, paqen dhe mëshirën e tij! Populli i vërtetë i Izraelit janë ata.

¹⁷Prej sot e tutje të mos më hidhërojnë askush! Unë jam i lidhur me Jezusin në vuajtje; për këtë dëshmojnë blanat në trupin tim.

¹⁸Jezusi, Mesia, ju ruajtë në hirin e tij, vëllezër të dashur! Amen

- ♦ Duke u bërë i krishterë, Pali s'është bërë kurrkushi në botën hebraike.

LETRA DREJTUAR KISHËS SË EFESIT

Përsëritjet

1 Pali, të cilin Perëndia e emëroi apostull, ia drejton këtë letër popullit të Perëndisë në Efes, që është i lidhur me Jezusin, Mesinë, me anë të besimit tek ai. ²Qofshin me ju mëshira dhe paqja e Perëndisë, Atit tonë dhe e Zotit Jezus, Mesisë!

Mëshira dhe dashuria e Perëndisë nëpërmjet Jezusit, Mesisë

³Ta falënderojmë Perëndinë, Atin e Jezusit, Mesisë, sepse me anë të Mesisë ai na dha pjesë në botën qiellore dhe me anë të tij, na i dha me begati dhuntitë e tij.

⁴Ai na donte qysh para se ta krijonte botën. Për atë, qysh prej shumë kohësh ne përbënim, bashkë me Mesinë, një tërësi. Kështu, ai na zgjodhi të bëhemi populli i tij, që të qëndrojmë të shenjtë të patëmetë në praninë e tij. ⁵Ky ishte vendimi i tij i pavarur për të na bërësuar si fëmijët e tij me anë të Mesisë dhe për hir të tij; ⁶që, për bujarinë e tij të madhe, për mëshirën e tij që na e tregoi me anë të Mesisë, Birit të tij të dashur, ta lavdërojmë atë.

⁷Ai e bëri atë të vdiste për shpëtimin tonë. Na i fali të gjitha mëkatet tona, sepse Mesia e derdhi gjakun e tij si flijim pajtues për ne. Kështu, Perëndia na e tregoi tërë madhësinë e mëshirës së tij, ⁸dhe në mirësinë e tij na dhuroi urtësinë ♦ dhe aftësinë për të dalluar veprimtarinë e tij të fshehtë.

⁹⁻¹⁰Vullnetin e tij tani ua shpalli të vetëve. Që në fillim qëllimi i tij ishte të çlironte çdo pjesë të krijimit të tij (nga mallkimi i mëkatit të Adamit) për ta bashkuar nën sundimin e Mesisë.

¹¹Me anë të Mesisë morëm pjesë në atë që Zoti i premtoi popullit të tij. Zoti, i cili zbaton gjithçka sipas planit dhe vullnetit të vet, na kishte paracaktuar që në fillim për këtë.

¹²Ne duhej të bëheshim një popull që e lavdëron Perëndinë për bujarinë e tij të madhe. Kjo vlen jo vetëm për ne (hebrenjtë), që tashmë i kemi varur shpresat te Mesia, ¹³por edhe për ju që e dëgjuat Fjalën e së vërtetës, lajmin e mirë, i cili sjell shpëtim. Kur i besuat atij, Perëndia ju dha Shpirtin e shenjtë, të cilin ia kishte premtuar popullit të tij. Kështu, ju vulosi me vulën e tij. ¹⁴Ky Shpirt është për ne garanci që Perëndia do të na japë pjesën tjetër të asaj që ia premtoi popullit të tij. Perëndia do të na japë edhe çlirimin e fundit – ringjalljen nga të vdekurit. Kështu, edhe për këtë, do ta lavdërojmë për bujarinë e tij të madhe.

♦ Urtësia është aftësi për të realizuar një plan dhe kështu aftësia për të realizuar besimin në jetën e përditshme.

Lutja e Palit

(Ps 109,1; 8,7)

¹⁵Meqë është kështu dhe meqë kam dëgjuar për besimin tuaj tek Jezusi, Zoti ynë, por edhe për dashurinë tuaj ndaj tërë popullit të Perëndisë, ¹⁶e falënderoj pareshtur Perëndinë për ju. Gjithnjë mendoj për ju kur i lutem Perëndisë. ¹⁷I lutem Perëndisë së Zotit tonë Jezusit, Mesisë, Atit, të cilit i përket i gjithë pushteti dhe e gjithë madhështia, që t'ju japë aftësi për të kuptuar atë dhe planet e tij. ¹⁸U dhënshi arsye, që ta kuptoni qëllimin për të cilin ju thirrri Perëndia. Atëherë do ta kuptoni çfarë pasurie dëshiron t'ju japë ai dhe çfarë madhështie ju ka paracaktuar bashkë me popullin e tij. ¹⁹Ju duhet ta kuptoni se sa e madhe është fuqia e jashtëzakonshme me anë të së cilës ai vepron te ne besimtarët.

²⁰Ai veproi me të njëjtën fuqi në Mesinë, kur e ringjalli atë nga të vdekurit dhe e bëri të ulej (në vendin e plotfuqishmërisë) në anën e tij të djathtë në botën qiellore. ²¹Atje Mesia sundon pa përjashtim mbi të gjitha fuqitë dhe sunduesit (engjëllorë) të padukshëm. ♦ Nuk ka asnjë fuqi, as në këtë botë e as në botën e ardhshme, që nuk i është nënshtruar. ²²Perëndia i vuri nën pushtetin e tij të gjitha pa përjashtim. Por, Perëndia, Zoti mbi të gjitha, e emëroi Mesinë që të jetë edhe kryetar i kishës së popullit të Perëndisë. ²³Bashkësia është trupi i tij; ai, i cili mbush gjithësinë, vepron në të me tërë begatinë ♦♦ e fuqisë së jetës së tij.

♦ Efesianët, të cilët ishin marrë me në okultizmin, duhej veçanërisht ta dinin këtë. ♦♦ Plotësia (gr. *pleroma*), një term gnostik, i referohet tërësisë së ndërmjetësve engjëjorë ndërmjet njeriut

dhe Perëndisë. Jezusi është i vetmi ndërmjetës i mundshëm hyjnor.

Prej vdekjes në jetë

2 Edhe ju keni pjesë në këtë jetë. Në të kaluarën ishit të vdekur, sepse ishit të padëgjueshëm ndaj Perëndisë dhe ishit rebeluar kundër Tij. ²Jetuat sipas mënyrës së kësaj bote, duke dëgjuar sundimtarin e saj (të padukshëm), i cili e ka mbretërinë midis qiellit dhe tokës. Ai i ka ende nën pushtetin e tij shtetasit kryengritës të Perëndisë. ³Ne të gjithë jetonim më parë si ata dhe drejtoheshim nga dëshirat tona të mëkatshme. Bënim ato që kërkonin instinktët tona dhe mendimet tona të çoroditura. Prandaj ishim, ashtu si njerëzit e tjerë, nën dënimin e Perëndisë. ⁴Por Perëndia ka mëshirë të madhe. Ai na e tregoi gjithë begatinë e dashurisë së tij. ⁵Për shkak të mosbindjes sonë, ne ishim të vdekur, por ai na ringjalli bashkë me Mesinë. Merreni me mend! Vetëm me mëshirë jeni të shpëtuar! ⁶Bashkë me Jezusin, Mesinë, ai na ringjalli nga të vdekurit (për të sunduar bashkë me të) në botën qiellore. ⁷Kjo do të zbulohet në kohën e ardhshme. Atëherë do të bëhet e qartë shkalla e mëshirës së tij të pafund nëpërmjet dashurisë që na tregoi me anë të Jezusit, Mesisë. ⁸Në të vërtetë, vetëm me mëshirë jeni të shpëtuar. Ju vetë nuk mund të bëni asgjë, veçse ta pranoni me besim atë që Perëndia bëri për ju. Shpëtimin tuaj nuk e meritoni, por ai është dhuratë e Perëndisë. ⁹Askush nuk mund të mburret para Perëndisë për atë që ka arritur, ¹⁰sepse ne jemi vetë krejtësisht vepër e tij. Me anë të Jezusit, Mesisë, Perëndia na krijoi për vepra të mira; na paracaktoi për një jetë të re të krijuar sipas planit të parë të Perëndisë.

Të bashkuar me anë të Mesisë

(Is 57.19)

¹¹Mendoni se çfarë ishit më parë! Ju u përkitnit kombeve pagane, të cilat hebrenjtë i quajnë «njerëz pa rrethprerje». Ata quhen «njerëz me rrethprerje», por kanë vetëm rrethprerjen njerëzore. ¹²Ju, sidoqoftë, më parë ishit të ndarë nga Mesia. Ishit të huaj dhe nuk i takonit popullit të zgjedhur të Perëndisë. Besëlidhjet, bashkë me premtimet e tyre, të cilat Perëndia ia kishte dhënë popullit të vet, nuk vlenin për ju. Bota jote ishte pa Perëndi dhe pa shpresë. ¹³Në atë kohë ishit larg Perëndisë, por tani, për shkak të lidhjes me Jezusin, Mesinë, iu afruat Atij, sepse, nëpërmjet derdhjes së gjakut të Mesisë, mëkatet tuaja u shlyen.

¹⁴Ai na solli paqe dhe i bashkoi hebrenjtë dhe johebrejtë në një popull. Me anë të vdekjes së tij pajtuese, ai shembi murin e ndarjes, ♦ i cili i ndante dhe i bënte të dy armiqtë; ¹⁵ai e mënjanoi Ligjin e judaizmit me kërkesat e tij. Ashtu ishte plani i Perëndisë: Mesia duhej t'i lidhte pjesët e ndara të njerëzimit me vetveten, për t'i bashkuar në një njerëzim të ri. Duhej të bënte paqe, ¹⁶t'i pajtonte të dyja pjesët me Perëndinë me anë të vdekjes së tij. Në kryq e asgjësoi përgjithmonë armiqtësinë ndërmjet njerëzimit dhe Perëndisë. ¹⁷Kjo u realizua tani. Jezusi, Mesia, ua shpalli të gjithëve pajtimin me Perëndinë, si johebrejtë që ishin larg Perëndisë, ashtu edhe hebrenjtë që ishin afër Perëndisë. ¹⁸Nëpërmjet tij, që të dy, hebrenjtë dhe johebrejtë, mund t'i afrohen Perëndisë, Atit, nëpërmjet të njëjtit Shpirt.

¹⁹Prandaj, ju njerëz nga popujt e tjerë nuk jeni më të huaj dhe të panjohur. Ju i përkitni popullit të Perëndisë dhe u pranuat si pjesëtarë të shtëpisë së Perëndisë. ²⁰Ju u futë në ndërtesën, themeli i së cilës përbëhet nga apostujt dhe profetët. Por guri më i rëndësishëm i këtij themeli, d.m.th. guri i qoshes, është Jezusi, Mesia. ²¹Ai e mban tërë ndërtesën, dhe nëpërmjet tij ajo ndërtohet në një tempull të shenjtë për Zotin. ²²Edhe ju u vendosët në këtë ndërtesë ku Perëndia banon me anën e Shpirtit të tij.

♦ aludim për murin e Tempullit, i cili ua ndalonte hyrjen paganëve.

Shërbimi i veçantë i Palit

3 Për këtë unë, Pali, i lutem Perëndisë për ju. Jam në burg, sepse i shërbej Jezusit, Mesisë. Të gjitha këto i duroj për hirin tuaj. ²Me siguri keni dëgjuar se si Perëndia më mori në shërbimin e tij për të zbatuar planin e tij, dhe se si më ngarkoi me mëshirën e tij detyrën e shpalljes së Lajmit të mirë për ju, johebrejtë. ³Ma zbuloi pa ndërmjetës njerëzorë të fshehtë, për të cilën tashmë ju fola shkurtimisht. ⁴Kur të

lexohet kjo letër, mund ta vini re çfarë kuptimi më dha Zoti për ta shpjeguar këtë të fshehtë. ⁵Brezat e mëparshëm nuk e njihnin ende këtë të fshehtë, por tani Perëndia ua zbuloi apostujve dhe profetëve të tij me anë të Shpirtit të vet. ⁶E fshehta është kjo: me anë të Jezusit, Mesisë, popujt e tjerë marrin të njëjtin privilegj si populli i Izraelit. Ata, bashkë me popullin e zgjedhur, i takojnë trupit të Mesisë. Premtimet që i dha Perëndia, vlejné edhe për ju.

Të gjitha këto ju shpallen me anë të Lajmit të mirë, në shërbim të të cilit jam. ⁷Perëndia ma ngarkoi me mëshirën e tij këtë detyrë mua, dhe kështu tregoi fuqinë e tij tek unë.

⁸Ma besoi këtë detyrë mua si më të voglit nga të gjithë besimtarët, që t'u sjell popujve të tjerë lajmin e mirë për pasurinë e pamatur, e cila na u dha me anë të Mesisë. ⁹Unë kam për detyrë t'ju tregoj se si e zbaton Perëndia planin e tij të fshehtë. Ai që krijoi gjithçka e hartoi këtë plan, por e mbajti të fshehtë nga fuqitë engjëllorë. ¹⁰Këtë ai ua shpalli tani këtyre fuqive dhe sunduesve të botës qiellore. Nga bashkësia e Mesisë ata duhet ta njohin këtë urtësi me tërë pasurinë e saj. ¹¹Kështu, ajo i përgjigjet planit të përjetshëm të Perëndisë, të cilin ai e zbatoi me anë të Jezusit, Mesisë dhe Zotit tonë.

¹²Meqë mbështetemi në këtë Zot, mund t'i afrohem Perëndisë me plot besim. ¹³Për këtë ju lutem: mos t'ju lëshojë zemra për shkak të asaj që duhet të duroj unë. Kjo ndodh për të mirën tuaj, që të merrni pjesë në madhështinë që caktohet për ju.

¹⁴Për këtë bie në gjunjë para Perëndisë dhe i lutem atij me këmbëngulje. Ai është Ati, ¹⁵jo vetëm i familjes së tij (engjëllorë) në qiell, por edhe i familjes së tij (besimtare) në tokë. ¹⁶I lutem Atij që t'ju dhurojë nga pasuria e madhështisë së tij dhe t'ju forcojë përbrenda me anë të Shpirtit të tij. ¹⁷I lutem Atij që Mesia t'ju përvetësojë plotësisht me anë të besimit që keni në të, e që të jeni këmbëngulës në dashuri dhe ta ndërtoni tërë jetën mbi të. ¹⁸I lutem Atij, që ju bashkë me të gjithë popullin e Perëndisë të mësoni ta kuptoni çfarë është gjerësia, gjatësia, lartësia dhe thellësia (e planit të Perëndisë për shpëtim). ¹⁹Ju duhet ta dini sa e pamasë është dashuria e Mesisë për ne, edhe në qoftë se ajo kapërcen çdo dituri. Atëherë tërë fuqia e jetës hyjnore do t'ju mbushë gjithnjë e më shumë.

²⁰Perëndia mund të bëjë pafundësisht te ne më shumë sesa mund të kërkojmë ose të paraqytojme ndonjëherë. Kaq e fuqishme është forca, me të cilën ai vepron te ne.

²¹Lavdi atij përgjithmonë në bashkësinë e popullit të Perëndisë dhe me anë të Jezusit, Mesisë! Amen.

Bashkësia në komunitetin e besimtarëve

(Zan 1,26; Zak 8,16; Ps 4,5)

4 Tani po ju lutem si i burgosur për hir të Zotit: jetoni ashtu siç u përket njerëzve që Perëndia i thirri t'i takojnë popullit të tij. ²Mos u ngrini mbi njëri-tjetrin, por jini zemërmirë e të durueshëm ndaj njëri-tjetrit. Kërkoni të merreni vesh me njëri-tjetrin me anë të dashurisë. ³Bëni çmos ta ruani njësinë që ju jep Shpirti i Perëndisë, me anë të pajtimit që ju lidh me njëri-tjetrin. ⁴Ju të gjithë jeni një trup, në ju jeton një Shpirt; të gjithëve ju pret e njëjta e ardhme madhështore. Këtë shpresë të sigurt Perëndia jua dha kur ju thirri në bashkësi me veten e tij.

⁵Ka vetëm një Zot, një fe dhe një pagëzim. ⁶Ka vetëm një Perëndi që është mbi të gjithë. Ai vepron (me anë të Mesisë) për hir të të gjithëve dhe (me anë të Shpirtit) në të gjithë (besimtarët).

⁷Secili nga ne mori pjesën e veçantë nga dhuntitë që Mesia i ndau me mëshirën e tij.

⁸Përsa i përket Mesisë, thuhet se: *U ngrit në qiell dhe solli me vete robër luftime dhe u ndau dhunti njerëzve.* ♦ ⁹Meqë thuhet se u ngrit, nënkuptohet se ai, gjithashtu, zbriti nga qielli. ¹⁰Ai që zbriti, është po Ai që më parë ishte ngritur për të sunduar mbi gjithësinë për t'u bërë i gjithëpranishëm në të. ¹¹Ai i ndau dhuntitë e premtuara: disa i emëroi apostuj, disa profetë, disa misionarë dhe disa kryetarë ose mësues të kishës.

¹²Detyra e tyre është ta përgatitin popullin e Perëndisë për shërbimin e tij dhe të ndërtojnë bashkësinë e Mesisë. ¹³Kështu do t'ia arrijmë njësisë që nënkuptohet në fenë tonë dhe në njohjen tonë të Birit të Perëndisë – deri në gjendjen e njeriut të pjekur, që matet nga pjekuria e plotë e Mesisë.

¹⁴Atëherë nuk do të jemi më fëmijë, të cilët lëkunden si barka mes dallgësh nga cilido mësim. Kush nuk ka arritur ende moshën e pjekur përsa i përket besimit, bëhet viktimë e njerëzve mashtrues që i shtien të tjerët në rrugë të gabuar me anë të

shtrembërimin të së vërtetës. ¹⁵Ne, përkundrazi, do të qëndrojmë besnikë ndaj së vërtetës, të cilën Perëndia na e shpalli, që të bashkohemi në dashuri. Në këtë mënyrë do të rritemi në Mesinë, i cili është kreu ynë. ¹⁶Me të tërë trupi bëhet një njësi, mbahet bashkë dhe sigurohet me anë të gjymtyrëve lidhëse. Secila pjesë plotëson detyrën e saj, dhe në këtë mënyrë i gjithë trupi rritet dhe ndërtohet me anë të dashurisë.

♦ Megjithëse kjo është një citim nga Ps 68,18, ai përfundimisht nxihet nga Gjyqtarët 4-5, kur Barak e mundi Siserën, i liri të burgosurit e tij izraelitë dhe ndau plaçkën mes popullit të tij. Krishti u zbrit në botimin e të vdekurve, ua predikoi ungjillin besimtarëve të kohës së DhV, dhe kur besuan, u ngrit duke i sjellë në parajsë.

Jeta e re e besimtarëve

¹⁷Me ngulmim, në emër të Zotit, ju them se nuk duhet të jetoni më si paganë, të cilët futen në rrugë të gabuara nga mendimet e tyre të mbrapshta. ¹⁸Meqë nuk e njohin Perëndinë dhe nuk duan t'ia dinë për të, janë të verbër për të vërtetën dhe nuk kanë asnjë pjesë në jetën e vërtetë, e cila vjen nga Perëndia. ¹⁹Meqë nuk kanë më qëndresë, u dorëzohen veseve të tyre. Kryejnë çdo lloj imoraliteti dhe janë plot me dëshira epshore.

²⁰Ju e dini se një jetë e tillë nuk është në pajtim me Mesinë, për të cilin u bëtë dishepuj. ²¹Ju keni dëgjuar gjithçka për të, dhe ju kanë mësuar për këtë; për mësimin dhe shembullin e Jezusit ju kanë dëshmuar me besnikëri. ²²Prandaj ju e dini se nuk mund të jetoni më siç keni jetuar më parë. Largohuni nga mënyra e mëparshme e jetesës, e cila joshet nga dëshirat egoiste. Ato janë mashtruese dhe ju çojnë në vdekje. ²³Qëndrimi dhe mentaliteti juaj duhet të përtërihet. ²⁴Vishni njeriun e ri, të krijuar në përgjasim me vetë Perëndinë, i cili shihet në një jetë të drejtë dhe të shenjtë, në përputhje me të vërtetën.

²⁵Prandaj mos gënjeni më dhe tregohuni të ndershëm ndaj njëri-tjetrit, sepse ne të gjithë shkojmë bashkë si gjymtyrë në trupin e Mesisë. ²⁶Mos bini në mëkat me njëri-tjetrin, në qoftë se zemëroheni; pajtohuni me njëri-tjetrin para se të ngriset.

²⁷Përndryshe, mbi ju do të fitojë pushtet djalli. ²⁸Kush ka jetuar më parë me vjedhje, të mos vjedhë më. Ai duhet të përpiqet të fitojë me punën e tij, aq sa t'i mbetet diçka për të varfrit. ²⁹Të mos nxjerrë asnjë fjalë me helm therës. Më mirë përpiquni të keni në çdo rast fjalën e përshtatshme për të tjerët, e cila t'i ndihmojë ata. ³⁰Mos e trishtoni Shpirtin e shenjtë për shkak të sjelljes suaj, të cilin jua dha Perëndia, sepse ai është garancia e çlirimit tuaj të fundit. ³¹Hiqeni, pra, tërë helm, tërbimin e papritur, inatin dhe çdo lloj fyerjeje! Mos i bërtitni njëri-tjetrit. Hiqeni qëndrimin armiqësor.

³²Tregohuni mirëdashës e të gatshëm për ta ndihmuar njëri-tjetrin dhe faleni njëri-tjetrin, sepse edhe Perëndia jua fali mëkatet me anë të Mesisë.

Jeta në dritë

(Dal 25,18; Ps 39,7)

5Merreni Perëndinë si shembull për gjithçka, sepse jeni fëmijët e tij të dashur. ²Jeta juaj duhet të përcaktohet nga dashuria. Kini parasysh se Mesia na deshi dhe dha jetën e tij për ne, si flijim pajtues, të cilin Perëndia e pranoi me qejf. ³Meqë i takoni Perëndisë, mes jush nuk duhet të flitet për gjëra të pamoralshme, për shturje dhe lakmi. ⁴Gjithashtu, nuk bën të flitni fjalë të ndyra, të marra ose të fëlliqura. Më mirë përdoreni gjuhën tuaj për të falënderuar Perëndinë. ⁵Duhet ta dini: kush është i dhënë pas imoralitetit ose pas një jete të shturur, ose lakmisë që bën idhull përfitimin – për të nuk ka vend në mbretërinë e Perëndisë dhe të Mesisë së tij.

⁶Mos t'ju mashtrojë dikush me argumentime të përcipta. Për këtë arsye dënimi bien mbi shtetasit kryengritës të Perëndisë. ⁷Mos kini asnjë lidhje me njerëz të tillë. ⁸Edhe ju ishit më parë në errësirë, por tani jeni në dritë, sepse jeni të lidhur me Zotin. Tani jetoni si njerëz që qëndrojnë në dritë. ⁹Drita jep si fryt çdo lloj mirësie, ndershmërie dhe besnikërie. ¹⁰Kërkoni gjithnjë atë që i pëlqen Perëndisë. ¹¹Mos merrni pjesë në veprat e dyshimita, për të cilat duhet mbrojtja e errësirës. Përkundrazi, nxirrini ato në shesh.

¹²Është turp të flitni vetëm për ato që bëhen atje fshehurazi. ¹³E kur nxirren në dritë të gjitha, atëherë zbulohet natyra e tyre e vërtetë. ¹⁴sepse drita i zbulon të gjitha. Prandaj thuhet: «Zgjoju, gjumash. Ngrihu nga të vdekurit! Atëherë Mesia do të lindë mbi ty siç lind dielli.» ¹⁵Prandaj vërejeni me kujdes mënyrën tuaj të jetesës. Mos jetoni si të

paditurit, por si njerëz që e kuptojnë rëndësinë e kohës së tanishme. ¹⁶Përdoreni atë siç duhet, sepse jetojmë në kohën e keqe, të fundit. ¹⁷Prandaj mos jini të paarsyeshëm, por kuptojeni atë që kërkon Zoti nga ju.

¹⁸Mos u dehini me verëra, sepse vera shkakton humbjen e vetëkontrollit. Më mirë kërkonit përmbushjen që jep Shpirti i Perëndisë. ¹⁹Jepini zemër njëri-tjetrit me psalme dhe këngë lavdërimi, siç e kërkon Shpirti. Këndojini Zotit dhe falënderojeni atë me gjithë zemër. ²⁰Falënderojeni në çdo rast Perëndinë, Atin, për çdo gjë në emër të Zotit tonë, Jezusit, Mesisë.

Nënshtrimi i dyanshëm

(Zan 2,24)

²¹Njëri duhet t'i nënshtrohet tjetrit ashtu siç e kërkon respekti i thellë për Mesinë.

²²Ju bashkëshorte, nënshtrojeni bashkëshortëve. Kështu tregoni se i nënshtroheni Zotit. ²³Bashkëshorti është kreu i bashkëshortes, ashtu siç është edhe Mesia kreu i kishës së popullit të Perëndisë. Bashkësia, e cila është trupi, ia detyron shpëtimin Mesisë, kreut të tij. ²⁴Bashkëshortet duhet t'u nënshtrohen bashkëshortëve të tyre për gjithçka, ashtu siç i nënshtrohet bashkësia Mesisë.

²⁵Ju bashkëshortë, duajini bashkëshortet tuaja ashtu siç e deshi Mesia bashkësinë e tij. Ai e dha jetën për të, ²⁶për ta bërë popull të vetin. Ai e shuguroi atë nëpërmjet ujit të pagëzimit dhe me fjalën (e pranimit të fesë), ²⁷sepse donte ta paraqiste para vetes si nusen e tij, të bukur, pa njolla, pa rrudha dhe pa të meta të tjera. Ajo duhet të jetë e shenjtë dhe e përsosur. ²⁸Kështu, bashkëshortët duhet t'i duan bashkëshortet ashtu siç duan trupin e tyre. Në të vërtetë, bashkëshorti që do bashkëshorten e tij, do vetveten. ²⁹Askush nuk e urren trupin e tij; përkundrazi, e ushqen dhe kujdeset për të. Kështu sillet edhe Mesia ndaj kishës së tij. ³⁰Ne të gjithë përbëjmë trupin e tij. ³¹Ju e dini fjalën (e Shkrimit të shenjtë): *Njeriu do ta lërë atin dhe nënën për të jetuar me gruan e tij. Atëherë të dy janë një.* ³²Në këtë fjalë është një e fshehtë e thellë. Unë e lidh atë me Mesinë dhe me bashkësinë e tij. ³³Por ajo vlen edhe për ju: secili prej jush duhet ta dojë bashkëshorten e tij si vetveten. Por edhe bashkëshortja duhet ta nderojë bashkëshortin e saj.

Fëmijët dhe prindërit

(Dal 20,12; Br 5,16)

FFëmijë! Dëgjojini prindërit tuaj! Ky është vullneti i Perëndisë. ²Nderojeni atin dhe nënën tuaj! Ky është urdhërimi i parë, të cilit i shtohet një premtim. ³Atëherë do të jeni mirë dhe do të jetoni për një kohë të gjatë në tokën e premtuar.

⁴Prindër! Silluni me fëmijët tuaj mirë e jo në mënyrë të atillë që ata të ngacmohen. Duhet t'i edukoni me fjalë e me vepra sipas kritereve që ka caktuar Zoti.

Sklevërit dhe zotërinjtë

(Br 10,17)

⁵Ju sklevër! Dëgjojini zotërinjtë tuaj tokësorë! Nderojini dhe kini respekt ndaj tyre. Shërbejuni ashtu siç i shërbeni Mesisë. ⁶Mos e bëni sa për sy e faqe për të fituar miratimin e njerëzve. Mbajeni veten më mirë si sklevër të Mesisë, që kryejnë me dëshirë vullnetin e Perëndisë. ⁷Kryeni punën tuaj me gëzim, sepse në fakt e bëni jo vetëm për njerëzit, por edhe për Zotin. ⁸Kini parasysh: Zoti do ta shpërblejë secilin njësoj për veprat e mira, qoftë skllav ose i lirë.

⁹Ju zotërinj, trajtojini sklevërit tuaj në të njëjtën frymë! Hiqni dorë nga kërcënimet. Kini parasysh që keni një Zot në qiell, i cili është edhe Zoti juaj. Para tij të gjithë vlejné njëlloj.

Armatimi nga Perëndia

(Ps 11,5; 59,17; Is 52,7; 59,17)

¹⁰Kam edhe një fjalë të fundit! Forcohuni nëpërmjet lidhjes me Zotin. Forcohuni nga fuqia e tij. ¹¹Rrokni armët që ju jep Perëndia. Atëherë nuk do t'ju bëjnë dëm dredhitë e djallit. ¹²Nuk luftojmë në të vërtetë kundër armiqve njerëzorë. Ne luftojmë kundër fuqive dhe sunduesve (engjëllorë), kundër shpirtave të këqij që e kanë vendbanimin midis qiellit e tokës, të cilët sundojnë mbi këtë botë të errët. ¹³Prandaj rrokni armët e Perëndisë! Kur të vijë dita e keqe, do të jeni të armatosur mirë dhe do të mund t'u bëni

ballë deri në fund sulmeve të armikut.

¹⁴Prandaj qëndroni të gatshëm! Mbathni për rrip të vërtetën e Perëndisë. Mbathni për parzmore jetën e re. ¹⁵Mbathni për këpucë për t'ju dhënë pikëmbështetje lajmin e mirë për paqen me Perëndinë. ¹⁶Prandaj mbani para jush për mburojë besimin. Me të mund t'i kapni e t'i shuani shigjetat e ndezura të djallit. ¹⁷Siguria e çlirimit të ardhshëm e të fundit është përkrenarja juaj; ndërsa fjala e Perëndisë, është shpata që ju jep Shpirti. ¹⁸Megjithatë, mos e harroni lutjen: lutjuni gjithnjë Perëndisë me anë të Shpirtit të tij. Rrini zgjuar dhe mos pushoni së luturi për tërë popullin e Perëndisë. ¹⁹Lutuni edhe për mua, që Perëndia të më japë fjalën e përshtatshme për ta shpallur pa pengesë të fshehtë e Lajmit të mirë. ²⁰Edhe tani në burg jam ambasador në shërbimin e tij. Lutuni që të flas pa frikë për të, sipas detyrës sime.

Përsëndetja e fundit

²¹Që të merrni vesh se si jam unë, po ju dërgoj vëllanë, Tihikun. E nderoj shumë, sepse është besnik në shërbim të Zotit. ²²Ai do t'ju tregojë për mua dhe do t'ju japë zemër. ²³Të gjithë vëllezërve u uroj paqen, dashurinë dhe besimin e patundur që vjen nga Perëndia, Ati, dhe nga Jezusi, Mesia dhe Zoti. ²⁴Perëndia, me mëshirën e tij, qoftë me të gjithë ata që e duan Zotin Jezus, Mesinë, i cili banon në madhësi të përjetshme.

LETRA DREJTUAR KISHËS SË FILIPEVE

Përsëndetje

1 Ne, Pali dhe Timoteu, që jemi në shërbim të Jezusit, Mesisë, ua drejtojmë këtë letër të gjithë atyre në Filipe që u bënë populli i Perëndisë me anë të Jezusit, Mesisë; tërë kishës me kryetarët dhe ndihmësit e saj.

²Paqe dhe hir me ju nga Perëndia, Ati ynë, dhe nga Zoti Jezus Mesia!

Lutjet e Palit për filipianët

³Gjithmonë, sa herë që lutem për ju, falënderoj Perëndinë tim. ⁴Në lutjen time mendoj për ju, dhe kjo më mbush me gëzim, ⁵sepse tani përhapni me vrull lajmin e mirë që nga dita kur e pranuat dhe deri sot. ⁶Unë jam plotësisht i bindur se Perëndia, e cila e filloi veprimin e tij te ju, do ta përfundojë atë deri në ditën kur të vijë Jezusi, Mesia. ⁷Kur mendoj për ju, më kujtohet besimi i plotë që kam te ju. Nuk mund të mendoj ndryshe, sepse ju mbaj të gjithëve në zemër, pikërisht tani që jam në burg për shkak të përhapjes së lajmit të mirë dhe që ta mbroj atë para gjyqit dhe të dëshmoj për të vërtetën e tij. Ju të gjithë keni pjesë në hirin që më tregon tani Perëndia. ⁸Perëndia e di se sa mall kam për ju të gjithë. Ju dua siç ju do edhe Mesia.

⁹I lutem Perëndisë që t'ju japë njohje dhe gjykim të mirë, që dashuria juaj të bëhet gjithnjë edhe më e pjekur.

¹⁰Atëherë mund të dalloni në çdo gjendje se çfarë është e drejtë dhe të jeni të pastër e pa të meta ditën kur të qëndroni para gjyqit të Mesisë, ¹¹të pasur me veprat e mira që Jezusi, Mesia, bën nëpërmjet jush për nder dhe lavdi të Perëndisë.

Mesia dhe lajmi i mirë i shpëtimit

¹²Vëllezër, dëshiroj që ta dini se burgimi im paraprak ndihmoi edhe për përhapjen e lajmit të mirë, ¹³sepse në tërë pallatin ♦ dhe kudo gjetkë u mor vesh se gjendem në pranga për shkak të Mesisë. ¹⁴Edhe procesi im e forcoi shumicën e vëllezërve tanë në besimin e tyre te Zoti. Ata e përhapin me guxim gjithnjë e më shumë lajmin e mirë. ¹⁵Disa bëjnë kështu, vërtet, nga smira dhe nga rivaliteti, por të tjerët e predikojnë Mesinë me qëllime të mira. ¹⁶Ata bëjnë kështu nga dashuria ndaj meje, sepse e dinë se Perëndia më vuri këtu për të mbrojtur të drejtën që kemi për predikimin e lajmit të mirë. ¹⁷Të tjerët e përhapin lajmin e mirë për Mesinë me qëllim të pandershëm dhe egoist. Ata dëshirojnë të më shkaktojnë telasë në burgimin tim.

¹⁸E çfarë atëherë? Edhe në qoftë se bëjnë kështu me prapamendim e në mënyrë të pandershme – kryesorja është që Mesia shpallet në çdo mënyrë. Prandaj gëzohem e do të gëzohem gjithmonë. ¹⁹Në të vërtetë, e di se procesi im, sido që të dalë, do të jetë për fitimin tim shpirtëror në saje të lutjeve tuaja dhe të Shpirtit të Jezus Mesisë që më ndihmon. ²⁰Shpresoj dhe pres me besim që Perëndia të mos lejojë që të dështoj. Kam besim se tani, do ta tregoj si më parë madhësitinë e Mesisë me të gjitha forcat e mia, përvarësisht nëse jetoj a vdes.

²¹E çfarë është jeta? Për mua Mesia është frymëzuesi i jetës sime. Prandaj vdekja do të jetë për fitimin tim. ²²Në qoftë se mbetem gjallë, mund të vazhdoj të veproj për Mesinë. Për këtë arsye nuk di çfarë të zgjedh. ²³Jam me mëdyshje: dëshiroj ta lë këtë jetë e të shkoj te Mesia – kjo do të jetë një gjë shumë më e mirë. ²⁴Por është më e nevojshme të mbetem këtu, sepse ju keni nevojë për mua.

²⁵Prandaj jam i bindur se do të mbetem gjallë për hirin tuaj. Atëherë mund t'ju ndihmoj që të përparoni për të provuar gëzimin e plotë që ju sjell besimi. ²⁶Kur të vij mes jush, do të keni më shumë arsye për t'u krenuar e për t'u bindur për atë që ka bërë Jezus Mesia te ju me anën time.

♦ d.m.th. personelin e pallatit të Cezarit në Romë.

Vuajtje për Mesinë

²⁷Kryesorja është që lajmi i mirë për Mesinë të nderohet me anë të sjelljes suaj – kur të vij për t'ju vizituar ose kur të dëgjoj nga larg për ju. Mbahuni së bashku në të njëjtin qëndrim dhe luftoni bashkërisht për fenë që e ka themelin në lajmin e mirë. ²⁸Mos lejoni të trembeni nga kundërshtarët tuaj. Perëndia do t'u tregojë atyre me anë të

qëndrueshmërisë suaj, se ata janë të humbur, kurse ju të shpëtuar. ²⁹Perëndia jua tregoi mëshirën jo vetëm që të besoni në Mesinë, por edhe që të vuani për të. ³⁰Ju tani duhet të përballoni të njëjtën luftë, si unë. Më parë e keni parë se çfarë është kjo luftë, ndërsa tani po dëgjoni për të nga larg.

Jeta e Mesisë është shembull për besimtarët

(Is 45,23)

2A ju forcon besimi juaj në Mesinë dhe a ju ngushëllon dashuria e tij? A jeni në lidhje me Shpirtin e shenjtë? A tregoni dashamirësi dhe mirësi për njëri-tjetrin? ²Në qoftë se është kështu, atëherë më gëzoni edhe më tepër: jetoni në mirëkuptim, kini të njëjtën dashuri, rroni në harmoni, ndiqni të njëjtin qëllim. ³Mos veproni nga egoizmi ose mendjemadhësia! Askush të mos ngrihet mbi tjetrin, por ta nderojë tjetrin më shumë se veten. ⁴Mos ndiqni interesat tuaja, por kërkonin të mirën e të tjerëve. ⁵Kini vazhdimisht parasysh shembullin që na ka lënë Jezusi, Mesia:

⁶Edhe pse ishte Perëndi nga natyra, ai nuk u kap pas privilegjeve hyjnore, ⁷por hoqi dorë nga ato vullnetarisht dhe u bë si skllav. U bë njeri në këtë botë dhe mori pjesë në jetën e njerëzve. ⁸Nga dëgjesa ndaj Perëndisë u poshtërua aq shumë, sa që iu nënshtrua edhe vdekjes, madje vdekjes së një kriminelit në kryq. ⁹Për këtë arsye Perëndia e lartësoi dhe ia ktheu vendin e tij të drejtë hyjnor të nderit. ¹⁰Para Jezusit duhet të bien të gjithë në gjunjë – të gjithë ata që janë në qiell, në tokë dhe në nëntokë; ¹¹Të gjithë duhet ta pranojnë solemnisht:

«Jezusi, Mesia, është Zot.» Kështu do të nderohet edhe Perëndia, Ati.

Drita në natë

(Br 32,5)

¹²Miq të dashur, ju më keni dëgjuar gjithnjë. Veproni kështu, jo vetëm kur unë jam mes jush, por pikërisht tani, sepse jam larg jush. Shpëtimin tuaj vërejani në jetë me frikë dhe me drojë. ¹³Ju mund të bëni kështu sepse Perëndia ju jep jo vetëm vullnetin e mirë, por edhe vepron te ju, që të realizohet qëllimi i mëshirës së tij. ¹⁴Bëni pa diskutim atë që i pëlqen Perëndisë. ¹⁵Atëherë do të jeni të pastër e të patëmetë, dhe do të tregoni se jeni me të vërtetë fëmijë të Perëndisë që jetoni mes njerëzish të prishur që janë në rrugë të gabuar. Ju do të ndritni mes tyre si yjet në qiellin e natës, ¹⁶në qoftë se mbështeteni në lajmin që ju solli jetën. Atëherë do të krenohem për ju kur të vijë Mesia, sepse mundimet e mia nuk do të kenë shkuar kot.

¹⁷Po, edhe në qoftë se duhet që gjaku im të derdhet si flijim pijeje për të plotësuar flijimin e përkushtimit të fesë suaj, prapëseprapë do të gëzohem dhe nuk do ta ndërpres pjesëmarrjen time në gëzimin tuaj. ¹⁸Në qoftë se ndodh një gjë e tillë, edhe ju duhet të gëzoheni dhe të merrni pjesë në gëzimin tim.

Timoteu dhe Epafroditi

¹⁹Shpresoj, dashtë Jezusi, Zoti, se së shpejti mund t'ju dërgoj Timoteun. Atëherë ky mund të më njoftojë për ju dhe të më qetësojë. ²⁰Nuk kam askënd aq besnik sa ai dhe që kujdeset aq shumë për punët tuaja. ²¹Të tjerët kujdesen vetëm për punët e veta dhe jo për punën e Jezusit, Mesisë. ²²Ju e dini vetë se ç'provë dha Timoteu. Ai u mundua bashkë me mua për lajmin e mirë si biri që ndihmon të atin. ²³Shpresoj se mund t'jua dërgoj kur të mësoj se si do të përfundojë procesi im. ²⁴Por shpresoj, dashtë Zoti, se mund t'ju vizitoj vetë pas pak.

²⁵E pashë të nevojshme të ktheja te ju Epafroditin, vëllanë, bashkëpunëtorin dhe bashkëluftëtarin tim, dorëzuesin e dhuratave tuaja, të cilin tani në gjendjen time të rrezikshme e emëruat ndihmës. ²⁶Ai kishte shumë mall për ju të gjithë dhe u shqetësua pse dëgjuat për sëmundjen e tij. ²⁷Atij i erdhi me të vërtetë keq; ishte në prag të vdekjes. Por Perëndia pati mëshirë për të – e jo vetëm për të, por edhe për mua. Ju e dini se sa halle kam! ²⁸Po jua dërgoj edhe më shpejt, që të gëzoheni kur ta shikoni përsëri shëndoshë e mirë, e që të më mungojë edhe një hall. ²⁹Priteni mirë si vëllanë tuaj dhe pranojeni plot gëzim. Njerëz të tillë duhet t'i nderoni, ³⁰sepse ai ishte në prag të vdekjes për punët e Mesisë. Ai vuri në rrezik jetën e vet për të plotësuar atë që ju nuk mund ta bënit për shërbimin tim.

Paralajmërimet për mësuesit e rremë: vetëm Mesia shpëton

3 Vëllezër, si përfundim po ju them; gëzohuni sepse jeni të lidhur me Zotin!
 Po përsëris atë që ju shkrova më parë. Unë nuk e kam të vështirë, kurse për ju është përforsim. ²Ruhuni nga njerëzit e këqij, nga misionarët e rremë, nga këta gjymtues. ³I quaj kështu, sepse ne, e jo ata, kemi marrë rrethprejten e vërtetë, sepse e adhurojmë Perëndinë me anë të Shpirtit të shenjtë dhe gëzohemi për jetën në lidhje me Jezusin, Mesinë. Ne nuk mbështetemi në ndonjë ceremoni të jashtme. ⁴Natyrsh, mund të mbështeteshim në gjëra të tilla. Në qoftë se ndokush mendon se është në gjendje të mbështetet në ceremoni të jashtme, unë edhe më tepër! ⁵Më rrethprenë që kur isha njëjavësh. Nga lindja jam izraelit, nga fisi i Benjamine, hebre me prejardhje të pastër. Përsa i përket judaizmit, i takoj rrymës së rreptë të farisenjve. ⁶Zelli im shkoi aq larg, sa që përdoqa bashkësitë e krishtera. Përsa u përket kërkesave të judaizmit, isha pa të meta.

⁷Por të gjitha këto, të cilat i kisha mbajtur për përparësi, i pranova se janë e metë dhe dëm, sepse tani e njoh vetë Mesinë. ⁸Unë i mbaj të gjitha të tjerat si humbje në krahasim me fitimin më të madh që më sjell njohja e Jezusit, Mesisë, Zotit tim. Për shkakun e tij i plandosa të gjitha këto përparësi – të gjitha këto i mbaj për pleh – për të fituar Mesinë, ⁹e për t'u lidhur plotësisht me të. Nuk kam më pretendim për të qenë në rregull me Perëndinë për shkak të bindjes sime ndaj rregullave të judaizmit. Jam në rregull me Perëndinë me anë të besimit te Mesia, sipas mënyrës së Perëndisë për t'i vënë njerëzit në rregull me vetveten. Ky është shpëtimi që pranohet me besim. ¹⁰Qëllimi im është ta njoh Mesinë ♦ gjithnjë e më shumë, si dhe fuqinë e ringjalljes së tij, të marr pjesë në vuajtjet e tij, të bëhem i ngjashëm me të në vdekjen e tij, ¹¹me bindje të plotë se edhe unë do të ringjallem nga të vdekurit (për jetën e përjetshme).

♦ Pali thekson se jeta e krishterë përbëhet nga marrëdhënia personale me Mesinë, e jo një ndjekja jopersonale e rregullave. Dëshira e tij është të identifikohet me Mesinë. Pali s'ka dyshim për ringjalljen e tij, por shprehon se Krishti do të kthehet në të gjallën e tij.

Vrapimi drejt qëllimit

¹²Unë nuk pretendoj se tashmë ia arrita qëllimit ose se tashmë u bëra i përsosur, por vazhdoj të përparoj duke u përpjekur të marr shpërblimin e vrapimit, sepse Jezusi, Mesia, më bëra të vetin. ¹³Jo, vëllezër, nuk mendoj se tashmë e fitova shpërblimin, por di vetëm kaq: harroj çfarë kam lënë pas dhe zgjatem drejt së ardhmes, ¹⁴sulem drejt qëllimit, drejt shpërblimit të lidhur me thirrjen qiellore të Perëndisë me anë të Jezusit, Mesisë.

¹⁵Ne, pra, që kemi arritur pjekurinë shpirtërore, duhet ta kemi parasysh këtë gjë! Megjithatë, në qoftë se disa prej jush mendojnë ndryshe, këtë do t'jua zbulojë Perëndia. ¹⁶Sidoqoftë, të mos biem poshtë nivelit ku kemi arritur.

¹⁷Ndiqni shembullin tim, vëllezër, dhe vini re ata që jetojnë sipas këtij shembulli. ¹⁸Ju kam thënë shpeshherë dhe tani po jua përsëris me lot në sy: ka shumë njerëz që, për shkak të mënyrës së tyre të jetesës, dalin si armiq të kryqit të Mesisë. ¹⁹Ata vrapojnë drejt humbjes së tyre. Perëndia e tyre është barku i tyre. Ata janë krenarë për atë që i turpëron – ata mendojnë vetëm për gjërat tokësore. ♦ ²⁰Kurse Atdheu ynë është qielli nga ku presim me padurim që të vijë Shpëtimtari, Jezusi – Zoti dhe Mesia. ²¹Ai do ta shndërrojë trupin tonë të dobët tokësor në një trup të ngjashëm me trupin e tij madhështor, duke e përdorur pushtetin që ka për të nënshtruar gjithçka nën sundimin e tij.

♦ Ka mundësi që Pali bën aludim për gnostikët që shtiheshin si besimtarë.

4 Prandaj qëndroni të patundur, vëllezërit e mi të dashur, dhe mbani fort atë që ju ka dhënë Zoti. Kam shumë mall për ju dhe më gëzoni aq shumë sa edhe krenohem për ju.

²Ju bëj thirrje, o Evodi dhe Sintikë, të pajtoheni me njëra-tjetrën si motra në Zotin. ³Po të lutem edhe ty, shok i dashur, t'i ndihmosh, sepse ato luftuan bashkë me mua në përhapjen e lajmit të mirë të shpëtimit, bashkë me Klementin dhe me bashkëpunëtorët e mi, emrat e të cilëve gjenden në librin e jetës.

⁴Gëzohuni gjithmonë, sepse jeni të lidhur me Zotin. Përsëri po ju them: gëzohuni! ⁵Ta shohin të gjithë se sa të mirë jeni ndaj njëri-tjetrit. Zoti do të vijë shpejt! ⁶Mos u shqetësoni për asgjë, por drejtojuni Perëndisë në çdo gjendje dhe drejtojuni Atij lutjet tuaja. Veproni kështu duke e falënderuar atë për të mirën që tashmë ju ka treguar. ⁷Dhe paqja e Perëndisë, e cila i tejkalon të gjitha përfytyrimet njerëzore, do t'i ruajë zemrat dhe mendimet tuaja, sepse jeni të lidhur me Jezusin, Mesinë. ⁸Së fundi, vëllezër: mendoni për atë që është e mirë, për gjithçka që është e lavdishme, për gjithçka që është e vërtetë, e lartë, e drejtë, e pastër, e sjellshme dhe e bukur. ⁹Jetoni ashtu siç ju kam mësuar dhe transmetuar unë, ashtu siç keni dëgjuar nga unë dhe ashtu siç keni parë në jetën time. Perëndia që jep paqen, do t'ju ndihmojë edhe për këtë.

Falënderim ndaj filipianëve për ndihmën financiare

¹⁰Ishte gëzim i madh për mua, si dhe dhuratë nga Zoti, që përsëri pranova një shenjë të kujdesit tuaj. Ju keni menduar vazhdimisht për mua, por nuk mund ta tregonit kujdesin tuaj. ¹¹Nuk e them këtë sepse kisha nevojë. Jam mësuar që në çdo gjendje të kënaqem me aq sa kam. ¹²Mund të jetoj si lypës, mund të jetoj edhe si mbret; jam i mësuar me gjithçka: të ngopem e të jem i uritur, të kem shumë e të kem pak. ¹³Mund të përballoj gjithçka, sepse Mesia më jep forcën e nevojshme.

¹⁴Sidoqoftë, ju u treguat shumë të dashur për të më ndihmuar në gjendjen time të vështirë. ¹⁵Ju në Filipe e dini: në fillim të veprimtarisë sime misionare, kur lajmin e mirë të shpëtimit e çova përtej Maqedonisë, ju ishit e vetmja bashkësi nga e cila mora diçka si shpërblim.

¹⁶Edhe në Selanik dhe disa herë më pas, ju më dërguat diçka si ndihmë financiare.

¹⁷Mos mendoni se kërkoj paratë tuaja – më parë interesohem për shtimin e depozitës suaj – dua të them: që besimi juaj të nxjerrë fitim që do t'ju kthehet në qiell.

¹⁸Vërtetohet se kam marrë tërë shumën që më dërguat me anë të Epafrodit. Është tepër: tani kam gjithçka që më duhet. Kjo dhuratë i ngjan flijimit, aroma e të cilit ngrihet lart deri te Perëndia, dhe kjo i pëlqen atij.

¹⁹Perëndia, të cilit i shërbej, do t'ju japë gjithçka që ju duhet. Me anë të Jezusit, Mesisë, ai na dhuron me pasurinë që është karakteristike për madhësitë e tij. ²⁰Qoftë lavdëruar përgjithmonë Perëndia, Ati ynë! Amen.

Përsëritja e fundit

²¹Përsëritet secilin në bashkësi, të gjithë ata që janë të lidhur me Jezusin, Mesinë! Ju bëjnë të fala bashkëbesimtarët që janë me mua. ²²Ju bën të fala e tërë bashkësia këtu, sidomos ata të pallatit. ♦ ²³Zoti Jezus, Mesia, ju ruajtë në hirin e tij!

♦ d.m.th. ushtarët, nëpunësit, sklevërit që shërbenin në pallatin e Cezarit.

LETRA DREJTUAR KISHËS SË KOLOSIT

Përsëndetje hyrëse

1 Unë, Pali, të cilin Perëndia e thirri për të qenë apostull i Jezusit, Mesisë, dhe vëllai, Timoteu, ua drejtojmë këtë letër ²të gjithë atyre që u bënë populli i Perëndisë dhe vëllezër në fe duke u lidhur me Mesinë: Hir dhe paqe me ju nga Perëndia, Ati ynë!

Falënderim dhe lutje

³Sa herë që i lutemi Perëndisë për ju, e falënderojmë Atë që është Ati i Zotit tonë, Jezusit, Mesisë. ⁴Morëm vesh besimin tuaj që ju lidh me Jezusin, Mesinë, si dhe dashurinë tuaj për tërë popullin e Perëndisë. ⁵Ky besim dhe kjo dashuri kanë për burim shpresën për jetën që Perëndia mban gati për ju në qiell. Ai jua ka siguruar këtë jetë nëpërmjet fjalës të së Vërtetës, lajmit të mirë të shpëtimit. ⁶Ky lajm i mirë u shpall jo vetëm mes jush, por në të gjithë botën. Gjithkund përhapet e jep fryt. Kështu ndodhi edhe me ju që nga dita kur morët vesh mëshirën e Perëndisë dhe kur u bindët për të vërtetën e këtij lajmi. ⁷Këtë lajm jua njoftoi miku ynë, Epafri, i cili i shërben Mesisë ashtu si dhe ne. Ai është besnik në shërbimin e tij për Mesinë, të cilin e kryen për hirin tuaj. ⁸Ai na tregoi vetë për dashurinë që ngjalli te ju Shpirti i Perëndisë.

⁹Prandaj i lutemi gjithnjë Perëndisë për ju, që nga dita që dëgjuam për ju. I lutemi Perëndisë që t'ju mbushë nëpërmjet Shpirtit të tij me gjithë urtësinë dhe diturinë e mundshme, që t'ju japë mundësi për të njohur vullnetin e tij. ¹⁰Atëherë do të mund të jetoni për nder të Zotit dhe të bëni gjithnjë atë që i pëlqen atij. Jeta juaj do të japë si fryt shumë vepra të mira, dhe ju do të përparoni përsa i përket njohjes së vullnetit të Perëndisë. ¹¹⁻¹²Ju forcoftë Perëndia me tërë fuqinë e tij dhe me forcat hyjnore, që gjithçka ta duroni me durim dhe me qëndrueshmëri, si dhe që ta falënderoni Perëndinë plot gëzim. Në të vërtetë, Zoti ju dha të drejtën të merrni pjesë në madhësinë që e mban gati për popullin e tij në mbretërinë e dritës. ¹³Ai na nxori nga pushteti i fuqive të errësirës dhe na kaloi nën sundimin e Birit të tij të dashur. ¹⁴Na çliroi nëpërmjet tij. Na i fali mëkatet për hirin e tij .

¹⁵Ai është shëmbëllesja e dukshme e Perëndisë së padukshëm; atij i takon parësia mbi mbarë krijesën; ai është Arkitekti i gjithësisë. ¹⁶Me anë të tij u krijua gjithësia, gjithçka që jeton në qiell dhe në tokë, gjithçka e dukshme dhe të gjitha fuqitë dhe sundimtarët e padukshëm. Gjithçka u krijua nga ai dhe për të. ¹⁷Ai ekzistonte para të gjithave, dhe të gjitha qëndrojnë me anë të tij. ¹⁸Ai është kreu i trupit, dhe ky trup është bashkësia. Ai është fillimi i krijimit të ri, sepse është i pari i ringjallur nga të vdekurit për jetën e re; ai duhet të jetë i pari në gjithçka. ¹⁹Perëndisë i pëlqeu të banojë në të me tërë plotësinë e fuqisë së tij, ²⁰dhe me anë të tij të mposhtë të gjithë armiqtë. Në sundimin e tij duhet të mbretërojë paqja – pajtimi që ai vendosi nëpërmjet derdhjes së gjakut të tij në kryq. Ky pajtim do t'i japë fund armiqtë, jo vetëm së njerëzve, por edhe së fuqive të mbinatyrshme.

²¹⁻²²Kjo vlen edhe për ju. Dikur ishit larg Perëndisë dhe armiq të tij, e kjo tregohej nga veprat tuaja të këqija. Por meqë Mesia e mbajti mbi vete vdekjen në një trup njerëzor, Perëndia u pajtua me ju. Si populli i tij, tani qëndroni para tij të pastër dhe të patëmetë. ²³Por ju duhet të qëndroni të patundur në fe dhe mos të lejoni të largoheni nga siguria që ju solli lajmi i mirë i shpëtimit.

Ky lajm i mirë iu njoftua mbarë botës. ♦ Perëndia më ngarkoi mua, Palin, me shpalljen e këtij lajmi.

♦ d.m.th. qendrat kryesore të popullsisë në perandorinë romake: shembull për hiperbole hebraike.

Shërbimi i apostullit

²⁴Jam i gëzuar që tani mund të vuaj për ju. Kështu e jap në të vërtetë ndihmesën time për plotësimin e vuajtjeve që duhet t'i durojmë për shkak të lidhjes sonë me Mesinë. Unë vuaj sepse jam i lidhur me trupin e Mesisë, d.m.th. me bashkësinë e tij. ²⁵Perëndia më vendosi në këtë shërbim dhe më ngarkoi me detyrën për t'ju sjellë lajmin e mirë të shpëtimit. ²⁶Unë duhet t'jua zbuloj të fshehtën që Perëndia prej kohësh e mbante të

fshehur nga engjëjt dhe nga njerëzit, por tani ia njoftoi kishës së tij. ²⁷Ai donte të tregonte se çfarë madhështie të pamasë mban gati për njerëzit e të gjitha kombeve. E fshehta është kjo: Mesia që banon në ju, garancia e pjesëmarrjes suaj në madhësinë e ardhshme.

²⁸Këtë Mesia ua njoftoj të gjithë njerëzve. I mësoj të gjithë dhe u bëj thirrje me tërë urtësinë që më dha Perëndia. Dëshiroj që secilin ta sjell në pjekuri shpirtërore nëpërmjet lidhjes së tij me Mesinë. ²⁹Për këtë luftoj dhe mundohem. Për këtë më jep fuqinë e nevojshme Mesia që tregoi fuqinë e tij tek unë.

2Dëshiroj ta dini se si mundohem për ju, për ata në Laodice dhe për të gjithë të tjerët që nuk më kanë parë personalisht. ³Dëshiroj që të keni zemër, që të qëndroni të bashkuar në dashuri dhe që të pasuroheni plotësisht nga siguria që ju sjell kuptimi i vërtetë i së fshehtës së Perëndisë. Kjo e fshehtë është Mesia. ³Në atë gjenden të gjitha visaret e urtësisë hyjnore.

⁴Jua them këtë që askush mos t'ju gënjejë me fjalë joshëse. ⁵Me shpirt jam midis jush, megjithëse jam larg jush. Gëzohem kur vërej se si qëndroni të bashkuar dhe të patundur me besimin tuaj te Mesia.

Në Mesinë keni gjithçka që ju duhet

⁶Ju e pranuat për Zot Jezusin, Mesinë. Jetoni tani kështu, që të mbeteni në lidhje të pandërprerë me të. ⁷Rrini të rrënjësuar në të dhe ndërtojeni jetën tuaj duke u mbështetur plotësisht në të.

Qëndroni të patundur në fe dhe mos hiqni dorë nga ajo që keni mësuar si parim të fesë. Kini mirënjohje për atë që ju ka dhënë Perëndia. ⁸Kini kujdes që askush mos t'ju mashtrtojë me dhënien e njohurisë gjoja më të lartë. Të gjitha këto janë vetëm të shpikura nga njerëzit. Është fjala veçse për fuqitë kozmike ndërmjetëse; ♦ ato nuk kanë fare lidhje me Mesinë. ⁹⁻¹⁰Mesia është Zoti i të gjitha fuqive dhe pushteteve. Në të banon Perëndia me tërë begatinë e pranisë së tij dhe nëpërmjet tij keni pjesë në këtë begati.

¹¹Duke qenë të lidhur me atë, ju u rrethpretë, jo me rrethprerjen njerëzore, por me rrethprerjen që vjen nga Mesia, e kjo do të thotë çlirim nga forca e egoizmit të natyrës njerëzore. ¹²Në të vërtetë, kur ju u pagëzuat, u varrosët bashkë me Mesinë dhe u ringjallët me të, sepse besuat në fuqinë e Perëndisë që e ringjalli atë nga të vdekurit.

¹³Ju ishit më parë shpirtërisht të vdekur për shkak të mëkateve tuaja e, pasi ishit rrethprerë, paganë. Por tani Perëndia ju ringjalli bashkë me Mesinë; Perëndia jua ka falur të gjitha mëkatet. ¹⁴Ai e anuloi dokumentin që ju padiste me kërkesat e tij, duke e gozhduar atë në kryq. ¹⁵Kështu, Perëndia ua hoqi fuqive dhe organeve shpirtërore pushtetin e tyre – e shfaqti këtë botërisht – dhe i tërhoqi zvarrë si robër në parakalimin fitimtar të Birit të tij.

♦ f. elementet e botës. Aluzion ose për abëcënë e fesë hebreje ose për administratorët engjëllorë të këtij sistemi.

Të çliruar nëpërmjet Mesisë

(Ps 109,1)

¹⁶Prandaj askush mos t'ju japë urdhra në çështje ushqimi e pijeje, në çështje festash, hëne të re ose të shtunash, ¹⁷sepse këto janë vetëm hija e asaj që u realizua në Mesinë.

¹⁸Mos u ngatërtoni nga njerëzit që pretendojnë të jenë më të përshpirtshëm për shkak të vegimeve që gjoja kanë parë; ata ngulin këmbë në përulje të rreme dhe në nderimin e engjëjve. Njerëz të tillë tregohen mendjemëdhenj pa arsye. ¹⁹Ata nuk pranojnë t'i nënshtrohen Mesisë, i cili është Kryetari i kishës. Nëpërmjet tij si Krye, i tërë trupi, bashkësia, lidhet dhe sigurohet, që të rritet në madhësi të plotë, ashtu siç i pëlqen Perëndisë.

²⁰Ju keni vdekur me Mesinë, prandaj fuqitë kozmike nuk kanë më pushtet mbi ju. Përse, atëherë, jetoni sikur t'u ishit nënshtuar ende atyre? Ju pranoni të shtypeni:

²¹«Mos e merr këtë! Mos e shijo atë! Mos e prek këtë!» ²²Të gjitha këto janë të caktuara për shfrytëzim dhe për ushqim dhe janë veçse rregullore dhe mësimë njerëzish ²³Ky nderim i fuqive të padukshme, kjo përulje e rreme dhe këto praktika asketike janë gjoja një shenjë e veçantë urtësie. Por, në të vërtetë, praktika të tilla nuk të çojnë në nderimin e kërkuar të Perëndisë, por i shërbëjnë plotësisht të egoizmit dhe

mendjemadhësisë njerëzore.

Jeta e re në Mesinë

3Ju u ringjallët bashkë me Mesinë. Drejtojuni, pra, asaj që është lart, ku Mesia gjendet i ulur në fron në vendin e nderit, në anën e djathtë të Perëndisë. ²Drejtojuni mendimet tuaja lart e jo në gjëra tokësore. ³Tashmë vdiqët dhe jeta juaj është e fshehur me Mesinë te Perëndia. ⁴Kur të duket Mesia, burimi i jetës suaj, atëherë edhe ju do të shfaqeni bashkë me të plot madhësi.

⁵Prandaj jepini fund gjithçkaje që është ende tokësore në ju: imoralitetit, shthurjes, epsheve, dëshirave të këqija dhe lakmisë. Lakmia është, në fund të fundit, idhujtari. ⁶Për shkak të gjërave të tilla, zemërimi i Perëndisë bie mbi ata që nuk e dëgjojnë. ⁷Po, dikur edhe ju keni ecur nëpër këtë udhë kur jetonit në këto vese.

⁸Por tani largojini të gjitha këto, edhe zemërimin, inatin, urrejtjen, fyerjen dhe shpifjen.

⁹Askush mos ta mashtrorë tjetrin. Zhvisheni njeriun e vjetër bashkë me zakonet e tij

¹⁰dhe vishni njeriun e ri. T'ju shndërrojë Perëndia në njerëz të rinj, të krijuar në përngjasim me të, në njerëz që kryejnë vullnetin e tij.

¹¹Atje ku ndodh kjo, nuk ka rëndësi nëse një njeri është hebre ose jo, rrethprerë ose rrethpaperë, i pashkolluar ose plotësisht i paqytetëruar, skllav ose i lirë. Kryesorja është Mesia që jeton në të gjithë (besimtarët) dhe që i realizon të gjitha këto.

¹²Jetoni, pra, siç u ka hije njerëzve që Perëndia i ka zgjedhur për të treguar dashurinë e tij dhe për të krijuar prej tyre popullin e tij. Bëhuni të dhimbshëm, të dashur, plot respekt ndaj njëri-tjetrit, zemërbutë dhe të durueshëm. ¹³Durojeni njëri-tjetrin. Mos mbani inat në qoftë se tjetri ju bën keq, por faleni njëri-tjetrin, siç ju ka falur edhe Zoti.

¹⁴Bëjeni gjithçka nga dashuria! Dashuria ju lidh me njëri-tjetrin dhe ju çon në pjekuri.

¹⁵Paqja që ju jep Mesia, të përcaktojë të gjitha mendimet dhe veprimet tuaja. Perëndia ju thirri të gjithëve për këtë paqe me njëri-tjetrin, sepse jeni një trup i vetëm nëpërmjet Mesisë. Falënderojeni Perëndinë për këtë. ¹⁶Le të lulëzojë te ju tërë pasuria e mësimit të Mesisë. Mësojeni dhe paralajmërojeni njëri-tjetrin, por me kujdes. Këndojini me gjithë zemër Perëndisë lavdi, psalme, himne dhe këngë, sipas nxitjes së Shpirtit të shenjtë. Falënderojeni Perëndinë për hirin që ju jep. ¹⁷Çfarëdo që të thoni dhe bëni, të jetë për nder të emrit të Zotit Jezus. Qoftë e tërë jeta juaj një flijim mirënjohjeje kushtuar Perëndisë, Atit, me anë të Jezusit, Mesisë.

Detyra shoqërore në jetën e re

(Br 10,17)

¹⁸Ju gra, nënshtrojuni burrave tuaj, siç u ka hije të krishterëve. ¹⁹Ju burra, duajini gratë tuaja dhe mos u tregoni të vrazhdë me to!

²⁰Ju fëmijë, dëgjojini prindërit për gjithçka, sepse kjo gjë i pëlqen Perëndisë. ²¹Prindër! Mos i ngacmoni fëmijët tuaj, ndryshe ata do të shkurajohen.

²²Skllavër! Dëgjojini zotërinjtë tuaj njerëzorë për gjithçka, jo vetëm sa për sy e faqe, që t'u bëni lajka. Shërbejuni sinqerisht, siç e kërkon respekti i Zotit. ²³Bëjeni gjithçka nga zemra, si njerëz që i shërbejnë Zotit e jo njerëzve.

²⁴Merrni parasysh këtë: Zoti do t'ju japë për shpërblim atë që i premtoi popullit të tij. Shërbejini Mesisë, Zotit tuaj, me veprat tuaja. ²⁵Kush bën keq, do të dënohet. Kjo vlen edhe për skllavërit. Perëndia është gjykatës i paanshëm.

4Ju zotërinj, trajtojini skllavërit me drejtësi. Kini parasysh se edhe ju e keni Zotin në qiell.

Udhëzime të mëtejshme

²Vazhdoni të luteni dhe mos u lodhni duke falënderuar Perëndinë. ³Lutuni edhe për ne, që Perëndia të na japë rast për të shpallur lajmin e mirë për Mesinë. Jam burgosur për hirin e tij. ⁴Lutjuni Perëndisë për mua, që ta zbuloj sekretin e tij, siç e kam për detyrë.

⁵Silluni me mend ndaj atyre që nuk i takojnë kishës dhe shfrytëzoni kohën. ⁶Flitni me ta me ëmbëlsi, por në mënyrë që t'u hapet oreksi. Mësoni t'i jepni përgjigjen e duhur secilit që ju pyet (për fenë tuaj).

Përsëndetja e fundit

⁷Për punën time do t'ju njoftojë hollësisht Tihiku, vëllai i dashur. E çmoj shumë, sepse, ashtu si unë, ai i shërben Zotit dhe është besnik në këtë shërbim. ⁸Atë po jua dërgoj që

t'ju njoftojë për ne dhe t'ju japë zemër. ⁹Po ju dërgoj edhe bashkëvendësin tuaj, vëllanë e dashur dhe besnik, Onezimin. Ata do t'ju tregojnë se si qëndron puna këtu.

¹⁰Ju bën të fala Aristarku, që është i burgosur bashkë me mua. Edhe Marku, nipi i Barnabës. Ju dhashë tashmë udhëzime për të. Kur të vijë te ju, priteni mirë. ¹¹Ju bën të fala edhe Jesui me ofiqin Just. Këta të tre janë të vetmit të krishterë me prejardhje hebreje që punojnë bashkë me mua për përhapjen e lajmit të mirë të shpëtimit. Këta kanë qenë për mua ngushëllim.

¹²Ju bën të fala edhe Epafri, bashkëvendësi juaj, i cili është në shërbim të Jezusit, Mesisë. Ky i lutet Perëndisë vazhdimisht dhe me këmbëngulje për ju, që të dilni të mirë si të krishterë të pjekur dhe që të jeni të frymëzuar për ta kryer plotësisht e për gjithçka vullnetin e Perëndisë. ¹³Unë mund të dëshmoj se si ndërhyu ai në lutjet e tij për ju, si dhe për të krishterët në Laodice dhe në Hierapol. ¹⁴Ju bën të fala edhe Luka, mjeku i dashur, dhe Dema.

¹⁵Përshëndetni bashkëbesimtarët në Laodice, si dhe Nimfën dhe bashkësinë që mblidhet në shtëpinë e saj. ¹⁶Kur kjo letër të jetë lexuar me zë të lartë mes jush, dërgojeni në Laodice, që të lexohet me zë të lartë edhe në bashkësinë e atjeshme. Po kështu lexoni edhe letrën që i drejtova kishës në Laodice.

¹⁷Thuajini Arkipit: «Qëndro besnik në shërbim të Zotit dhe kryeje detyrën që more.»

¹⁸Të fala me dorën time – të Palit. Mos i harroni prangat e mia! Ju mbajtë Perëndia në hirin e tij!

LETRA E PARË DREJTUAR KISHËS SË SELANIKUT

Përsëritjet hyrëse

1 Pali, Silvani dhe Timoteu ia drejtojnë këtë letër kishës në Selanik, e cila i takon Perëndisë Atë dhe Zotit, Jezus Mesisë. Paqe dhe hir me ju!

Jeta shembullore e besimtarëve në Selanik

^{2,3}Sa herë që i lutemi Perëndisë, ju kujtojmë dhe e falënderojmë Perëndinë. Atin tonë, për të gjithë ju. Vazhdimisht na kujtohet se si e vutë në jetë fenë tuaj, se si dashuria juaj bëri që të punonit shumë dhe sa e patundshme është shpresa juaj për faktin që po vjen Jezusi, Mesia dhe Zoti ynë. ⁴Gjithashtu, e dimë, o vëllezër, se Perëndia ju do e ju zgjodhi t'i takoni atij, ⁵sepse kur e shpallëm lajmin e mirë të shpëtimit, ai nuk u tregua ndër ju si fjalë e thjeshtë. Vetë Perëndia tregoi në të fuqinë e tij. Shpirti i tij i shenjtë na ndihmoi dhe na dha guxim e fuqi për t'i bindur njerëzit. Ju e dini se si vepruam me ju, për të mirën tuaj.

⁶Ju ndoqët shembullin tonë dhe, nëpërmjet nesh, shembullin e Zotit. Megjithëse duhej të duronit armiqësi të madhe, e pranuat lajmin e mirë me gëzimin që ju solli Shpirti i shenjtë. ⁷Kështu, ju u bëtë shembull për të gjithë besimtarët në Maqedoni dhe në Akajë. ⁸Jo vetëm që lajmi i Zotit tonë arriti gjer atje me anën tuaj, por edhe lajmi për kthimin tuaj te Perëndia u përhap kudo. Për këtë nuk kemi më nevojë t'i tregojmë askujt. ⁹Kudo që të shkojmë, njerëzit tregojnë për pasojat e vizitës sonë te ju. Gjithkund tregohet se si u kthyet nga idhujt, që t'i shërbeni Perëndisë së vërtetë që vepron, ¹⁰dhe që të pritni nga qielli Birin e tij, të cilin e ringjalli nga të vdekurit, Jezusin, që na shpëton nga hakmarrja e ardhshme.

Veprimtaria e Palit në Selanik

2 Ju e dini vetë, vëllezër, se veprimtaria jonë mes jush nuk ishte e kotë. ²Ju kujtohet: më parë në Filipe duhej të duronim shumë dhe na keqtrajtuuan. Por Perëndia na dha guxim për t'ju shpallur pa frikë lajmin e mirë të shpëtimit, megjithëse mes jush kishte kundërshtim të madh. ³Kur ju bëmë thirrje për t'u bërë besimtarë, nuk ndoqëm ndonjë pjellë të fantazisë dhe nuk vepruam kështu me qëllim egoist dhe mashtrues. ⁴Perëndia na e besoi neve lajmin e tij të mirë, sepse vuri re që jemi besnikë. Ne flasim në emrin e tij dhe nuk dëshirojmë t'u pëlqejmë njerëzve, por Perëndisë, i cili njeh mendimet tona më të fshehta. ⁵Ju e dini: nuk përdorëm fjalë përkëdhelëse dhe as dëshirë të fshehtë të lakmisë për pasuri – për këtë kemi dëshmitar Perëndinë. ⁶As nuk dëshirojmë të nderohemi nga njerëzit, as nga ju, as edhe nga kushdo tjetër. ⁷Si apostuj të Mesisë, do të kishim të drejtë të kërkonim nga ju mjete jetese. Përkundrazi, ishim të butë ndaj jush, si nëna që ushqen fëmijët e saj dhe kujdeset për ta. ⁸Filluam t'ju donim aq shumë, sa që ishim gati t'ju shpallnim jo vetëm lajmin e mirë të Perëndisë, por edhe të jepnim jetën për ju. ⁹Ju kujtohet, vëllezër, se nuk iu trembëm asnjë pune. Ndërsa ju shpallëm lajmin e mirë, punuam natë e ditë për mjetet tona të jetesës, që të mos i bëheshim barrë ndonjërit nga ju. ¹⁰Për dëshmitarë ju kemi ju dhe Perëndinë: sjellja jonë ndaj jush që e pranuat lajmin e mirë, ishte vetëmohuese, e ndershme dhe të patëmetë. ¹¹Ju e dini se me secilin nga ju silleshim si ati me fëmijët e tij. ¹²Ju dhamë zemër, ju bëmë thirrje dhe ju përgjëruam të jetoni në mënyrë të denjë për Perëndinë që ju thirri të merrni pjesë në madhështinë që ju pret në mbretërinë e tij.

¹³E falënderojmë vazhdimisht Perëndinë që lajmin që ju sollëm, nuk e pranuat si fjalë njerëzish, por siç është në të vërtetë – si fjalë të Perëndisë, dhe që fjala e Perëndisë tregon që ka ndikim te ju që e pranuat duke i besuar asaj. ¹⁴Kjo tregohet, vëllezër, nga fakti se me ju ndodhi pikërisht njëllor si me bashkësitë e krishtera në Jude. Ju vuajtët të njëjtën gjë nga bashkatdhetarët tuaj, ashtu siç e pësuan edhe ata nga bashkatdhetarët e tyre hebrenj. ¹⁵Ata vranë edhe Zotin Jezus, edhe profetët. Na përdoqën edhe ne. Ata nuk i pëlqejnë Perëndisë! Kanë qëndrim armiqësor ndaj të gjithë njerëzve të tjerë. ¹⁶Përpiqen të na ndalojnë që t'ua predikojmë lajmin e mirë popujve të tjerë, që të shpëtojnë. Kështu, hebrenjtë e mbushën masën e mëkateve që kanë bërë ndonjëherë. Por, më në fund, i zuri hakmarrja e Perëndisë.

Shqetësimi i Palit

¹⁷Duhej ta ndienim për pak kohë mungesën tuaj, vëllezër. Ishim të ndarë vërtet nga ju, me sy, por jo me zemër; kishim aq mall për ju, saqë u përpoqëm me çdo kusht për t'ju parë përsëri. ¹⁸Dëshironim të vinim te ju patjetër. Unë, Pali, u përpoqa disa herë. Por për këtë na pengoi Satani. ¹⁹Ju u përkitni atyre që janë shpresa jonë dhe gëzimi ynë. Ju do të jeni shkaku i shpërblimit tonë si fitimtarë, për të cilët mund të jemi krenarë kur të vijë Jezusi, Zoti ynë. ²⁰Po, ju do të jeni shkaku i nderimit dhe i gëzimit tonë!

3Në fund nuk mund të duroja më, dhe vendosa të qëndroja vetëm në Athinë ²dhe t'ju dërgoja vëllanë Timote. Ai është bashkëpunëtori i Perëndisë në përhapjen e lajmit të mirë për shpëtimin nëpërmjet Mesisë. Ju forcoftë dhe ju dhëntë zemër, ³që të mos hiqni dorë nga feja për shkak të përndjekjeve që duroni. Ju e dini se persekutimi është i pashmangshëm. ⁴Kur ishim ende mes jush, parathamë se do t'ju përndiqnin. Kjo tani u realizua, dhe kështu ju ndodhi. ⁵Prandaj nuk mund të duroja më dhe e dërgova Timoteun te ju për të marrë vesh se si ishte puna me fenë tuaj. U shqetësova se mos ju ka bërë djalli të rrëzoheni. Atëherë e tërë puna jonë do të shkonte dëm.

Getësimi me anë të Timoteut

⁶Sapo u kthye nga ju, Timoteu na solli lajmin e mirë për besimin dhe për dashurinë tuaj. Na tregoi se si mendoni vazhdimisht për ne dhe se si, gjithashtu, keni mall për ne, siç kemi edhe ne mall për ju. ⁷Ju qëndroni të patundur në fe, dhe kjo na dha përsëri zemër, me gjithë kujdesin dhe frikën tonë. ⁸Rigjallërohemi, sepse e dimë që ju mbështeteni në Zotin. ⁹Nuk dimë si ta falënderojmë Perëndinë për ju dhe për gëzimin e madh që na bëri të përjetojmë për shkakun tuaj. ¹⁰Ditë për ditë i lutemi Perëndisë me gjithë zemër që t'ju shohim përsëri, sepse dëshirojmë t'ju ndihmojmë, që të mos ju mungojë asgjë në besimin tuaj.

¹¹I lutemi Perëndisë, Atit tonë, dhe Jezusit, Zotit tonë, që të na hapë rrugën për te ju.

¹²Zoti e shtoftë dashurinë tuaj për njëri-tjetrin dhe për të gjithë njerëzit e tjerë, në mënyrë që të bëhet e fortë si dashuria jonë për ju. ¹³Zoti ju forcoftë përbrenda, që të qëndroni të pastër dhe të pjekur derisa të vijë Jezusi, Zoti ynë, bashkë me të gjithë engjëjt e tij! Amen.

Jeta që i pëlqen Perëndisë

4Edhe një fjalë, vëllezër! Ju mësuat nga ne se si duhet të jetoni që t'i pëlqeni Perëndisë; dhe ashtu jetoni. Tani po ju lutemi dhe ju bëjmë thirrje, në emrin e Jezusit, Zotit, që të përparoni edhe më tej në këtë drejtim. ²Ju i njihni udhëzimet që ju kemi dhënë në emrin e tij. ³Perëndia do që e gjithë jeta juaj t'i takojë Atij. Kjo do të thotë që ju duhet të ruheni të pastër nga çdo imoralitet. ⁴Secili nga ju bashkëshortë, të mësojë të bashkëjetojë me bashkëshorten e vet ashtu siç i pëlqen edhe Perëndisë, edhe njerëzve. ⁵Mos i ndiqni verbërisht epshet tuaja si ata që nuk e njohin Perëndinë.

⁶Askush prej jush të mos ndërhyjë në martesën e besimtarit tjetër, që t'i bëjë keq. Ju kemi folur më parë për këtë dhe ju kemi paralajmëruar: kush bën gjëra të tilla, atë do ta dënojë Zoti. ⁷Perëndia nuk na ka thirrur që të bëjmë një jetë të shthurur, por që ta nderojmë atë me mënyrën tonë të jetesës. ⁸Prandaj kush nuk i përfill këto udhëzime, ngre krye jo kundër njeriut, por kundër Perëndisë, i cili ju dha Shpirtin e tij.

⁹Përsa i përket dashurisë ndaj bashkëbesimtarëve, nuk kemi nevojë t'ju shkruajmë. Vetë Perëndia ju ka mësuar ta doni njëri-tjetrin. ¹⁰Ju tregoni një dashuri të tillë edhe ndaj të gjithë bashkëbesimtarëve në mbarë Maqedoninë. Ju lutemi të përparoni edhe në këtë drejtim.

¹¹Mbajeni për çështje nderi jetën e disiplinuar. Secili të shohë punën e vet dhe të punojë për shpenzimet e jetesës së vet. Për këtë ju kemi folur tashmë.

¹²Jetoni kështu, që të mos ngjallni pakënaqësi tek askush që nuk i takon kishës, e që të mos i bëheni barrë askujt.

Kthimi i Jezusit

¹³Nuk duam, vëllezër, t'ju mbajmë në errësirë rreth çështjes së atyre që vdiqën. Atëherë nuk duhet të trishtoheni si ata që nuk kanë asnjë shpresë. ¹⁴Pasi besojmë se Jezusi, Mesia, vdiq dhe u ringjall, atëherë Perëndia patjetër do t'i sjellë bashkë me Jezusin ata që vdiqën duke besuar në të.

¹⁵Ju mund të jeni të qetë: ata që tashmë kanë vdekur, nuk do të jenë në pozitë të pavolitshme në krahasim me ne që do të jemi ende gjallë me ardhjen e Zotit. Unë mund t'i referohem një fjale të Zotit që thotë: ¹⁶Kur të dalë urdhri i Zotit, kur të thërrasë kryeengjëlli, kur t'i bjerë borisë, vetë Zoti do të zbresë nga qielli. Më parë do të ringjallen të gjithë ata që vdiqën (duke i besuar Zotit). ¹⁷Vetëm atëherë ne që mbetemi gjallë, do të rrëmbehemi bashkë me ta në takim me Zotin që vjen në re. Ky takim do të ndodhë në hapësirën ajrore. Kështu do të jemi përgjithmonë me Zotin. ¹⁸Jepini zemër njëri-tjetrit me këto fjalë!

Të gatshëm në çdo kohë

(Is 59,17)

5 Për çastin kur do të ndodhë kjo, vëllezër, nuk kemi nevojë t'ju shkruajmë asgjë. ²Ju vetë e dini se Zoti do të vijë në mënyrë të paparashikuar, pikërisht njëlloj siç vjen vjedhësi natën. ³Kur njerëzit do të thonë: «Gjithçka është e qetë dhe e sigurt», rrënimi do të bjerë mbi ta papritmas si vuajtjet që zënë gruan shtatzënë. Askush nuk do t'i shpëtojë. ⁴Por ju nuk jetoni në terr, që t'ju zërë në befasi Dita e Zotit, ashtu siç do të zërë vjedhësin. ⁵Përkundrazi, ju të gjithë jeni njerëz që i takoni dritës dhe ditës. Meqë nuk jetojmë më në natë ose në terr, ⁶nuk duhet të flemë si të tjerët, por të jemi të zgjuar dhe të arsyeshëm. ⁷Kush fle, fle natën, ashtu edhe ai që dehet. ⁸Por ne i takojmë ditës, dhe për këtë të jemi të arsyeshëm. Të veshim për koracë dashurinë dhe fenë, dhe për helmetë sigurinë për shpëtimin e ardhshëm, ⁹sepse Perëndia nuk na ka caktuar për të marrë dënim, por shpëtim me anë të Jezusit, Mesisë, Zotit tonë.

¹⁰Mesia vdiq për ne, në mënyrë që – të gjallë ose të vdekur, kur të vijë – të jetojmë bashkë me të.

¹¹Prandaj jepini zemër njëri-tjetrit, siç bëni tani.

Udhëzime të fundit

¹²Vëllezër, ju lutemi: nderojini të gjithë ata që lodhen me punën e tyre për ju – kryetarët e kishës dhe të gjithë ata që ju tregojnë rrugën e drejtë. ¹³Për shkak të punës që bëjnë për ju, ju duhet t'i trajtoni me nder dhe me dashuri.

Jetoni në paqe me njëri-tjetrin! ¹⁴Ju lutemi shumë, vëllezër: paralajmërojini të gjithë ata që bëjnë një jetë të paarsyeshme.

Jepuni zemër frikacakëve. Ndhimojini të dobët dhe kini durim me të gjithë. ¹⁵Kujdes që askush mos t'ia kthejë ndonjërit të keqen me të keqe. Kujdesuni që të silleni drejt në marrëdhëniet me njëri-tjetrin dhe me të gjithë njerëzit.

¹⁶Gëzohuni gjithmonë! ¹⁷Lutuni pa pushim. ¹⁸Falënderojeni Perëndinë në çdo situatë të jetës. Perëndia e kërkon këtë nga ata që janë të lidhur me Jezusin, Mesinë.

¹⁹Mos e pengoni Shpirtin e shenjtë të veprojë te ju! ²⁰Mos i përbuzni udhëzimet që ai jua jep me anë të profecisë. ²¹Por shqyrtoni me kujdes çdo profeci dhe pranoni vetëm atë që është e mirë. ²²Largohuni nga çdo lloj ligësie!

Përsëhendetja e fundit

²³Perëndia që na dhuron paqen e tij, ju bëftë të pjekur si popullin e tij dhe ju ruajtë të padëmtuar në tërë qenien tuaj – në shpirt, në psikikë dhe në trup – që të jeni pa të meta ditën kur të vijë Jezusi, Mesia dhe Zoti ynë. ²⁴Perëndia që ju ka thirrur, do ta mbarojë punën e vet te ju; sepse është besnik ndaj fjalës së tij.

²⁵Lutjuni Perëndisë edhe për ne, vëllezër! ²⁶Përsëhendetini të gjithë në bashkësi me puthje vëllazërore. ²⁷Ju përgjëroj para Zotit t'ua lexoni këtë letër të gjithë bashkëbesimtarëve. ²⁸Qoftë me ju hiri i Zotit tonë, Jezusit, Mesisë!

LETRA E DYTË DREJTUAR KISHËS SË SELANIKUT

Përsëndetje hyrëse

1 Pali, Silvani dhe Timoteu ia drejtojnë këtë letër kishës në Selanik, e cila i takon Perëndisë, Atit tonë, dhe Zotit, Jezusit, Mesisë.

²Hir dhe paqe me ju nga Perëndia Atë dhe nga Jezusi, Mesia dhe Zoti!

Gjyqi pas ardhjes së Mesisë

(Dal 2,10)

³Vëllezër, duhet ta falënderojmë gjithmonë Perëndinë për ju! Kemi arsye, sepse besimi juaj po shtohet, edhe dashuria që keni për njëri-tjetrin. ⁴Me krenari tregojmë në bashkësitë e Perëndisë se si jeni të patundur në fe, megjithë përndjekjet dhe vuajtjet.

⁵Nga kjo tregohet gjyqi i drejtë i Perëndisë dhe si pasojë mund të jeni të sigurtë se do të hyni në mbretërinë e Perëndisë, për të cilën tani po vuani. ⁶Perëndia është i drejtë: do t'u japë dënimin atyre ♦ që ju bëjnë të vuani. ⁷Por ju që tani po vuani, do t'ju shpëtojë bashkë me ne nga çdo hall.

Kjo do të ndodhë kur Jezusi, Zoti, të vijë nga qielli, bashkë me engjëjt e pushtetit të tij, dhe të gjithë ta shohin. ⁸Do të vijë t'i dënojë me flakë ata që nuk duan t'ia dinë për Perëndinë e as duan ta dëgjojnë lajmin e mirë për Jezusin, Zotin tonë. ⁹Për dënim ata do të ndahen përgjithmonë nga Zoti, nga fuqia dhe madhështia e tij. ¹⁰Kjo do të ndodhë në ditën kur ai të vijë për ta bërë të dukshme madhësitë e tij tek të gjithë ata që i takojnë dhe që i besojnë atij. Edhe ju do të jeni ndër ta, sepse i besuat lajmit që ju sollëm ne.

¹¹Prandaj i lutemi gjithnjë Perëndisë për ju; lutemi që ai t'ju bëjë të denjë për jetën për të cilën ju ka thirrur. Perëndia i realizoftë të gjitha qëllimet tuaja të mira me anë të fuqisë së tij dhe e bëftë të pjekur jetën që bëni nga besimi. ¹²Atëherë do të nderohet Jezusi, Zoti ynë, por edhe ju do të nderoheni me anë të asaj që ai realizon te ju. Kjo do të ndodhë me anë të hirit të Perëndisë sonë dhe të Zotit, Jezusit, Mesisë.

♦ Pali mendon kryesisht për hebrejtë që pengonin shpalljen e ungjillit (shih 1 Sel 2,15) dhe që do të gjykohen me rastin e kthimit të Mesisë.

Ajo që duhet të ndodhë më parë

(Ezek 28,1; Is 11,4)

2 Vëllezër, ju pritni që të vijë Jezusi, Zoti ynë, dhe që të bashkohemi me të. Por ju lutemi: ²Mos u ngatërroni aq shpejt, as mos u trembni për shkak të pohimit se tashmë mbërriti dita e Zotit. Mos i besoni edhe në qoftë se ndokush pretendon ta bazojë pohimin e tij në ndonjë vegim gjoja profetik, në ndonjë fjalë ose në ndonjë letër gjoja të shkruar nga ne. ³Mos lejoni të gënjeheni kurrsesi nga askush! Më parë duhet të vijë apostazia e madhe ♦ dhe të shfaqet Mesia i rremë, që bashkon në vete gjithçka të keqe dhe që është paracaktuar për rrënim. ⁴Ai do të ngrihet përmbi çdo të ashtuqajtur perëndi ose objekt të adhurimit, saqë ta ngrejë fronin e tij edhe në Tempullin e Perëndisë duke pohuar se ai është vetë Perëndi.

⁵Po a nuk ju bie ndër mend se jua kam thënë këtë gjë kur isha mes jush? ⁶Tani e dini se çfarë ♦♦ e pengon që (Mesia i rremë) të shfaqet në kohën e paracaktuar. ⁷Vërtet, fuqia e kryengritjes tashmë po vepron, por ka dikë ♦♦ që e pengon atë të shfaqet derisa të jetë hequr nga mesi.

♦ ose kryengritja e madhe. Apostazi do të thotë: largim nga feja. Ndoshta aludim për apostazinë e Izraelit, kur ai të bjerë në idhujtari duke adhuruar mesinë e rremë (antikrishtin). Shih Apok. 13,11-17 ku bëhet fjalë kryesisht për ngjarjet që do të ndodhin në tokën e Izraelit. ♦♦ Do të jetë *imperium* (perandoria romake) dhe ♦♦ *imperator*: (perandori) – ka mundësi që bëhet fjalë për shembjen e perandorisë. Pali u desh të ishte i kujdesshëm për atë që thoshte, sepse kjo ishte një deklaratë politike. Pali jep të kuptojë që këjo figurë do të paraqitet pas shembjes së rregullit publik. Ky kryetar do të vijë në fuqi në rast urgjence.

Kthimi i Mesisë

⁸Atëherë Mesia i rremë do të dalë hapur, por Jezusi, Zoti, do ta vrasë me urdhrin e tij dhe do ta zhdrukë me shkëlqimin e ardhjes së tij të dukshme. ⁹Mesia i rremë do të paraqitet me fuqinë e Satanit dhe do të bëjë gjithfarë mrekullish, shenjash dhe çudish të rreme. ¹⁰Do t'i mashtrojë të gjithë të humburit me anë të magjisë së tij. Ky është dënimi për ata që nuk e pranuan dhe nuk e deshën të vërtetën që do t'i kishte shpëtuar. ¹¹Prandaj Perëndia u dërgon një fuqi që i bën të gabojnë e t'i besojnë gënjeshtres, ¹²që të dënohen të gjithë ata që nuk pranuan t'i besonin së vërtetës, por që gjetën kënaqësi në atë që nuk i përgjigjet vullnetit të Perëndisë.

¹³Por ne duhet ta falënderojmë Perëndinë gjithmonë për ju, vëllezër të dashur nga Zoti! Perëndia ju zgjodhi për shpëtim qysh në fillim. Dhe do të shpëtoni, sepse te ju vepron Shpirti i Perëndisë dhe sepse i besoni së vërtetës së Perëndisë. ¹⁴Perëndia ju ka thirrur të merrni pjesë në madhësinë e Zotit tonë, Jezusit, Mesisë, me anë të lajmit të mirë që ju sollëm ne. ¹⁵Prandaj rri të patundur, vëllezër, dhe mbështetuni tek ajo që ju mësuam me gojë ose me letra.

¹⁶Perëndia, Ati ynë, na ka treguar dashurinë e tij dhe ju ka dhënë një shpresë të themeluar në realitetin që po vjen, dhe kështu edhe zemër për të përballuar të ardhmen. I lutemi Atij dhe Zotit tonë, Jezusit, Mesisë, ¹⁷t'ju japë zemër dhe forcë për të kryer çdo të mirë me fjalë dhe me vepra.

Rreziku dhe siguria

3Së fundi, lutuni për ne, vëllezër. Lutjuni Perëndisë që lajmi i mirë për Zotin të përhapet me shpejtësi dhe të pranohet gjithkund me falënderim, siç ndodhi edhe me ju. ²Lutuni, gjithashtu, që Perëndia të na shpëtojë nga sulmet e njerëzve të mbrapshtë dhe të këqij, sepse lajmin e mirë nuk e pranojnë të gjithë.

³Por Zoti është besnik. Ai do t'ju forcojë dhe do t'ju ruajë nga Satani. ⁴Zoti na jep bindjen se ju do t'i ndiqni udhëzimet tona tani dhe në të ardhmen. ⁵I lutemi Zotit ta drejtojë tërë mendimin dhe vullnetin tuaj në dashurinë ndaj Perëndisë dhe në besnikërinë e qëndrueshme ndaj Mesisë.

Gortim për papunësinë

⁶Vëllezër! Ju urdhërojmë në emër të Zotit, Jezus Mesisë, t'i shmangeni shoqërisë me çdo bashkëbesimtar që jeton në përtaci e që nuk e ndjek udhëzimin që morët nga ne. ⁷Ju e dini se si jetuam mes jush. Kjo të shërbejë si shembull për ju! Ne nuk i bëmë bisht punës, ⁸as lejuam të paguhemi nga ndokush. Bëmë çmos të punonim natë e ditë për mjetet e jetesës sonë, që të mos i bëheshim barrë ndonjërit prej jush. ⁹Me këtë do të kishim pasur të drejtë të kërkonim prej jush mbështetje financiare. Por dëshironim t'ju jepnim një shembull që të ndiqnit. ¹⁰Kur ishim me ju, ju thamë me këmbëngulje: «Kush nuk do të punojë, nuk do të marrë lëmoshë!»

¹¹Tani po dëgjojmë se disa nga ju bëjnë një jetë të paarsyeshme: nuk punojnë fare dhe e humbasin kohën kot. ¹²I paralajmërojmë me këmbëngulje në emër të Zotit, Jezusit, Mesisë, që të punojnë siç duhet dhe ta fitojnë vetë bukën e gojës. ¹³Por juve të gjithëve po ju them: mos u lodhni të bëni mirë. ¹⁴Në qoftë se ndokush nuk do t'i ndjekë udhëzimet në këtë letër, bëjeni shembull dhe mos u shoqëroni me të, që të turpërohet. ¹⁵Mos e mbani për armik, por bëjini thirrje si vëllait.

Fjala e fundit

¹⁶Vetë Zoti që jep paqe, ju dhëntë paqe në çdo kohë dhe në çdo mënyrë! Zoti qoftë me ju të gjithë!

¹⁷Përshëndetje me dorën time – të Palit. Ky është shkrimi im. Nga ky mund të njihen letrat e mia.

¹⁸Hiri i Zotit tonë, Jezusit, Mesisë, qoftë me ju të gjithë!

LETRA E PARË DREJTUAR TIMOTEUT

Përsëndetje hyrëse

1 Këtë letër e shkruan Pali, apostulli i Jezusit, Mesisë, me urdhër të Perëndisë, ¹Shpëtimtarit tonë dhe të Mesisë, Jezusit, tek i cili varim shpresat tona. ²Ia drejtoj Timoteut, i cili u bë biri im, sepse e solla të besimi të Jezusi, Mesia. Hir, mëshirë dhe paqe nga Perëndia Atë dhe nga Mesia, Jezusi, Zoti ynë!

Paralajmërimi për mësimet e rreme

³Qëndro besnik ndaj detyrës që të dhashë kur u nisa për në Maqedoni. Atëherë të luta të qëndroje në Efes. Disa njerëz duhen penguar që të mos përhapin mësimet e rreme. ⁴Të mos merren me spekulime të pakufishme për fillimin e botës dhe për gjenealogjitë e para, sepse kjo të çon vetëm në ëndërrime të pafrytshme, në vend që t'i shërbejë planit të shpëtimit të Perëndisë, i cili ka për qëllim besimin në Jezusin, Mesinë. ⁵Çdo mësim i kishës duhet të ndihmojë për rritjen e dashurisë që vjen nga zemra e pastër, nga ndërgjegjja e mirë dhe nga feja e sinqertë. ⁶Disa u larguan nga kjo rrugë dhe humbën në biseda të kota. ⁷Ata dëshirojnë të bëhen mësues të Ligjit hyjnor, por nuk dinë se ç'flasin, as kanë idenë për çështjet për të cilat flasin me kaq vetëbesim. ⁸Ne, përkundrazi, e dimë: Ligji është i mirë në qoftë se përdoret ashtu siç duhet. ⁹Nuk duhet harruar se Ligji nuk ekziston për ata që zbatojnë vullnetin e Perëndisë, por për ata që nuk duan t'ia dinë për të drejtën dhe rendin. Ai u drejtohet mëkatarëve që përbuzin madje edhe Perëndinë dhe urdhërimet e tij, për atëvrasësit, për nënëvrasësit, për ata që kryejnë vrasje ¹⁰dhe imoralitet, për ata që ushtrojnë pederasti, për ata që bëjnë tregti me njerëz, për ata që gënjejnë dhe japin dëshmi të rreme ose që, përveç kësaj, bëjnë atë që është në kundërshtim me mësimin e drejtë. ¹¹Ky mësim i përgjigjet lajmit të mirë, i cili m'u besua mua – lajmit që vjen nga Perëndia e lavdishme, burimi i lumturisë.

♦ Një nga qëllimet e ligjit është të frenojë të keqen. Ajo kurrë nuk mund të jetë një mënyrë shpëtimi, siç pohonin disa nga këta mësues hebrej.

Falënderim për mëshirën e Perëndisë

¹²E falënderoj Jezusin, Mesinë dhe Zotin tonë, që më dha fuqinë për të kryer detyrën time, që më çmoi për të besueshëm dhe më pranoi në shërbimin e tij. ¹³Më parë e kisha fyer, përndjekur dhe përbuzur. Por ai pati mëshirë për mua, sepse nuk dija se ç'po bëja, sepse atëherë nuk e njihja ende. ¹⁴Ai, Zoti ynë, ma dha hirin e tij me begati dhe bashkë me të, besimin dhe dashurinë që rriten nga lidhja me të. ¹⁵Kjo fjalë është e vërtetë dhe meriton besim të plotë: Jezusi, Mesia, erdhi në botë për të shpëtuar mëkatarët. Unë jam më i keqi prej tyre. ¹⁶Pikërisht për këtë arsye ai kishte mëshirë për mua dhe dëshironte të tregonte tërë durimin e tij me mua. Me mua dëshironte të jepte shembull për atë që mund të realizojë tek ata që do të besojnë në të për të marrë jetën e përjetshme. ¹⁷Perëndisë, Mbretit të përjetshëm, të pavdekshmit, të padukshmit dhe të vetmit, i qoftë nder e lavdi për këtë, për jetë e mot! Amen.

¹⁸Biri im, Timote, po ta jap këtë detyrë solemne në përputhje me profecitë që u thanë dikur për ty. Fjalët e tyre le të të japin forcë për luftën e mirë që bën. ¹⁹Ruaje fenë dhe ndërgjegjen e mirë! Disa bënë shpartallime me fenë e tyre, sepse nuk donin ta dëgjonin zërin e ndërgjegjes së tyre. ²⁰Ndër ta janë Himeneu dhe Aleksandri. Ia dorëzova Satanit (për masë ndëshkimore). Kështu do të mësojnë të mos e fyejnë më Perëndinë (me mënyrën e tyre të jetesës).

♦ Pali i kishte shkishëruar ata, por ata kishin marrë hakmarrjen e tyre duke e denoncuar tek autoritetet romake.

Shërbesa e i kishës

2Gjëja kryesore për të cilën po e thërras bashkësinë, është lutja. Sillini lutjet, ndërhyrjet dhe falënderimet tuaja para Perëndisë. Lutjuni Perëndisë për të gjithë njerëzit, për sundimtarët dhe për të gjithë ata që kanë pushtet, që të jetojmë në paqe dhe qetësi, në nder para Perëndisë dhe ashtu siç duhet. ³Kjo është e mirë, dhe i pëlqen

Perëndisë, Shpëtimtarit tonë. ⁴Ai do që të gjithë t'i drejtohen së vërtetës dhe të shpëtojnë, ⁵sepse për të gjithë ka vetëm një Perëndi dhe vetëm një ndërmjetës midis Perëndisë dhe njerëzve: njeriu Jezus Mesia. ⁶Ai dha jetën që t'i çlirojë të gjithë nga mëkatet e tyre. Kështu vërtetoi se Perëndia dëshiron t'i shpëtojë të gjithë. Kjo ndodhi në kohën e caktuar nga Perëndia. ⁷Perëndia më emëroi apostull për ta shpallur këtë hapur. Dhe ashtu është: po ju them të vërtetën. Ai më ka emëruar mësues që t'i çoj popujt johebrenj te besimi (te Jezusi, Mesia) dhe tek e vërteta.

⁸Unë dua që gjithkund në shërbesa lutjen të thonë meshkujt. Duart që ngrejnë duke u lutur, të jenë të pastra dhe zemra të jetë e lirë nga faji, pa zemërim dhe pa grindje.

⁹Gjithashtu, dëshiroj që gratë të jenë të veshura siç duhet. Ato duhet të zbukurohen me mirësjellje dhe në mënyrë të sjellshme, jo me frizurë që bie në sy, me stoli ari, me perla ose me rroba të shtrenjta. ♦ ¹⁰Stolia e tyre duhet të përbëhet nga veprat e mira. Ashtu u përket grave që dëshirojnë të tregojnë se e nderojnë Perëndinë. ¹¹Në kohën e mësimi gratë të dëgjojnë në heshtje dhe me nënshtrim. ¹²Nuk lejoj që gratë të japin mësim në bashkësi, as t'i sundojnë burrat, por të rrinë në qetësi. ¹³Në të vërtetë, i pari u krijua Adami, dhe atëherë (për hirin e tij) Eva. ¹⁴Gjithashtu, nuk ishte Adami ai që u mashtrua nga tunduesi: gruaja u gënje dhe nuk iu bind urdhrit të Perëndisë.

¹⁵Megjithatë, gruaja do të shpëtojë gjallë (në rastin e lindjes së fëmijëve) në qoftë se qëndron në fe e në dashuri dhe bën një jetë që i pëlqen Perëndisë. ♦♦

♦ d.m.th. Nëse nuk janë në kishë për të adhuruar Perëndinë, por për të tërhequr vëmendjen tek vetja. ♦♦ Nëse ajo i përmbahet thirrjes së saj të amësisë dhe nuk përpiqet, si Eva, të uzurpojë autoritetin mashkullor.

Kryetari i kishës

3 Është plotësisht e vërtetë: Në qoftë se ndokush dëshiron të bëhet kryetar i kishës, ²dëshiron një detyrë të madhe dhe të bukur. ²Kryetari i kishës duhet të jetë një njeri pa të meta, i martuar vetëm një herë, i arsyeshëm, me mend dhe me karakter të mirë. Duhet të jetë mikpritës dhe i aftë për të mësuar. ³Nuk duhet të jetë pijanec ose njeri i ashpër, por njeri i mirë dhe paqedashës. Gjithashtu, nuk duhet të jetë i dhënë pas parasë. ⁴Duhet të jetë njeri që e udhëheq mirë familjen e tij, fëmijët e të cilët e dëgjojnë atë me plot respekt – ⁵sepse po nuk diti ndokush ta udhëheqë familjen e vet, si do të marrë përsipër kujdestarinë e kishës së Perëndisë? ⁶Të mos jetë i sapokthyer në fe, ndryshe do t'i rritet mendja, e do të dënohet siç u dënua edhe djalli. ⁷Edhe jashtë kishës duhet të ketë nam të mirë, që të mos tregojnë asnjë arsye për padi për shkak të jetës së tij të mëparshme. Përndryshe, djalli do ta përdorë këtë për t'i ngritur grackë.

Ndihmësit në bashkësi

⁸Edhe ndihmësit e kishës duhet të jenë njerëz të nderuar, njerëz të fjalës. Nuk duhet të jenë të dhënë tepër pas verës, as të pasurohen me dëshirë duke shfrytëzuar pozitën e tyre. ⁹Ata duhet ta ruajnë të vërtetën e zbuluar të fesë me ndërgjegje të pastër. ¹⁰Së pari, duhet kontrolluar nëse janë të aftë për këtë pozitë. Vetëm në qoftë se askush nuk tregon asgjë kundër tyre, lejohet të pranohen për shërbim. ¹¹Edhe gratë e tyre duhet të jenë të nderuara, jo të dhëna pas thashethemeve, por të arsyeshme dhe besnike për gjithçka. ¹²Ndihmësi i kishës duhet të jetë i martuar vetëm një herë. Ai duhet t'i drejtojë mirë fëmijët dhe familjen e tij. ¹³Kush e kryen mirë shërbimin e tij si ndihmës i kishës, do të nderohet në bashkësi dhe mund ta mbrojë me siguri fenë që na lidh me Jezusin, Mesinë.

Fshehtësia e madhe

¹⁴Po t'i shkruaj të gjitha këto edhe pse shpresoj të të vizitoj së shpejti. ¹⁵Por në qoftë se vonohem, kjo letër të tregon se si duhet sjellë në familjen e Perëndisë. Kjo familje është bashkësia e Perëndisë së gjallë, mbështetja dhe themeli i së vërtetës. ¹⁶Askush nuk mund ta mohojë: E madhe dhe e pashoqe është e vërteta që na ka bërë të njohur Perëndia: në botë u paraqit si njeri, kurse në qiell e shpalli fitimtar – kështu, Mesia u shfaqësua me Shpirtin e shenjtë, u vrojtuar nga engjëjt. ♦ Ai iu shpall kombeve të botës. Gjithkund në botë u pranua me besim, kurse në qiell u pranua me nderimin më të lartë.

♦ d.m.th. u shfaqësua nga shërbesa e tij e fuqizuar nga Shpirti dhe nga ringjallja e tij.

Mbrojtja nga mësimet e rreme

4 Perëndia e ka parathënë qartë me anë të profetëve të tij se në kohët e fundit shumë veta do të largohen nga feja. Ata do të dëgjojnë shpirta gënjeshtarë dhe do të ndjekin mësimet të frymëzuara nga djajtë. ²Mësimet e tilla i përhapin gënjeshtarë mashtrues me ndërgjegje të vdekur, sikur të jetë djegur me hekur të skuqur. ³Ata mësojnë se njeriu nuk duhet të marrohet e as nuk duhet të hajë ushqime të veçanta. Por këto ushqime i ka krijuar Perëndia. Kush e pranoi Mesinë dhe u njoh me të vërtetën, mund t'i hajë pasi ta falënderojë Perëndinë për sigurimin e tyre. ⁴Gjithçka që Perëndia ka krijuar, është e mirë. Nuk duhet të refuzojmë asgjë prej tij, por ta hamë, në qoftë se e falënderojmë Perëndinë për këtë. ⁵Me anë të fjalës së Perëndisë dhe me anë të falënderimit shpallet se Perëndia i ka caktuar këto ushqime për të mirën tonë. ⁶Po t'ua japësh vëllezërve këto të vërteta, do të jesh shërbëtor i mirë i Jezusit, Mesisë. Si i tillë, ushqehesh nga fjala e Perëndisë dhe nga mësimi i vërtetë, të cilin e ke pranuar si parim. ⁷Largohu nga përrallat e kësaj bote e të plakave. Më mirë ushtrohu në bindjen e urdhërimeve të Perëndisë. ⁸Ushtrimi trupor ka pak vlerë, kurse ushtrimi në dëgjesën ndaj Perëndisë është i dobishëm për gjithçka; sepse sjell bekimin e Perëndisë, jo vetëm për këtë jetë, por edhe për jetën e ardhshme. ⁹Kjo është fjalë e vërtetë dhe meriton besim të plotë. ¹⁰Ne luftojmë dhe punojmë me këtë qëllim, sepse i kemi varur shpresat tona te Perëndia e gjallë. Ai është Shpëtimtari i të gjithë njerëzve, sidomos i atyre që kanë besuar në Jezusin, Mesinë. ♦

♦ Jezusi është potencialisht shpëtimtar i të gjithëve, por praktikisht vetëm i atyre që besojnë në Të.

Timoteu – shembull, mësues dhe bari

¹¹Kujtoji me këmbëngulje këto gjëra. ¹²Askush mos të të përbuzë për shkak të moshës sate të re. Bëhu shembull për besimtarët me fjalë dhe me sjellje, me dashuri, me fe dhe me pastërti. ¹³Derisa të vij, lexoje Shkrimin e shenjtë hapur me zë të lartë, prediko dhe mëso. ¹⁴Mos e lë pas dore dhuntinë që të dha Perëndia kur kryetarët vunë duart mbi ty, të drejtuar nga udhëzimet profetike. ¹⁵Kujdesohu për atë me të cilën je ngarkuar, që të gjithë të njihen me përparimet e tua. ¹⁶Kujdes për jetën tënde dhe për mësimin tënd; kontrolloji të dy vazhdimisht. Atëherë do të realizosh jo vetëm shpëtimin e vetvetes, por edhe shpëtimin e dëgjuesve të tu.

5 Mos u sill ashpër me plak. Në qoftë se duhet ta qortosh, fol me të si ta kishe baba. Gjithashtu, duhet t'i qortosh të rinjtë porsivëllezër, ²gratë më në moshë si nëna, të rejat si motra me vetëpërmbytjen të duhur.

Mbështetja financiare e vejjshave dhe shërbimi i tyre në bashkësi

(Br 25,4; 17,6; 19,15)

³Trajtoji vejjshat me respekt, në qoftë se është fjala për vejjsha të vërteta që nuk kanë asnjëri për t'i ndihmuar me të holla. ⁴Përkundrazi, në qoftë se një vejjshë ka fëmijë ose nipa, më parë duhet të përpiqen ata që t'i përmëshin detyrat e tyre ndaj familjes, dhe t'ua shpërblejnë nënave ose gjysheve atë që ata kanë bërë për ta. Kjo i pëlqen Perëndisë. ⁵Por një vejjshë e vërtetë që është krejtësisht e vetmuar, ka mësuar t'i varë shpresat plotësisht te Perëndia dhe nuk pushon së luturi atij ditë e natë, ⁶kurse vejjsha që jeton nga prostitucioni, tashmë është e vdekur, pavarësisht se është gjallë. ⁷Për këtë ngul këmbë, që ta kenë parasysh të gjitha vejjshat, në mënyrë që jeta e tyre të mos ketë të sharë. ⁸Në qoftë se ndokush nuk kujdeset për vejjshat nevojtare të familjes së tij, e sidomos në qoftë se ato jetojnë bashkë me të, ai e ka mohuar Mesinë dhe është më i keq se një i pafe. ⁹Një grua mund të shënohet në regjistrin e vejjshave, vetëm në qoftë se i ka kaluar gjashtëdhjetë vjeç. Përveç kësaj, ajo duhet të ketë qenë e martuar vetëm një herë. ¹⁰Ajo duhet të jetë e njohur për veprat e saj të mira; t'i ketë edukuar mirë fëmijët, të ketë qenë mikpritëse, t'u ketë larë këmbët besimtarëve, t'i ketë ndihmuar ata që kishin nevojë; shkurt: të jetë përpjekur me çdo mënyrë për të bërë mirë.

¹¹Mos i shëno në regjistër vejjshat më të reja. Epshi mund t'i largojë nga premtimi solemn ndaj Mesisë, dhe t'i bëjë të kërkojnë të marrohen përsëri. ¹²Kështu, ato bëhen

fajtoje për shkeljen e betimit (të mos martohen më për t'iu kushtuar vetëm lutjes).

¹³Përveç kësaj, mësohen me përtaci dhe shkojnë shtëpi më shtëpi; bëhen llafazane, nuk shikojnë punën e tyre dhe flasin gjëra që nuk u përkasin. ¹⁴Për këtë dua që vejushat e reja të martohen, të lindin fëmijë dhe të kujdesen për shtëpitë e tyre. Atëherë ato nuk do t'u japin kundërshtarëve tanë asnjë shkak për të folur keq për ne. ¹⁵Disa tashmë u larguan nga Mesia dhe ndjekin djallin. ♦

¹⁶Në qoftë se ndonjë besimtar ka në familjen e tij vejusha, të kujdeset për to, që të mos i bëhen barrë kishës. Shpenzimet e jetesës që jep bashkësia, duhet të vlejnjë vetëm për vejushat e vetmuara.

♦ aludim për prostitucion.

Kryetarët e kishës

¹⁷Kryetarët që janë kujdestarë të mirë të kishës, meritojnë pagë të dyfishtë, e sidomos në qoftë se punojnë si predikues dhe si mësues. ¹⁸Në Shkrimin e shenjtë thuhet: *Mos ia lidh gojën kaut që shin në lëmë!* Gjithashtu, thuhet: *Kush punon, ka të drejtë për pagën e tij!*

¹⁹Padinë kundër kryetarit dëgjoje vetëm në qoftë se e vërtetojnë dy ose tre dëshmitarë.

²⁰Në qoftë se njëri prej tyre është me të vërtetë fajtor, qortoje para kryetarëve të tjerë, që të paralajmërohen edhe ata.

²¹Po të përgjëroj para Perëndisë, para Mesisë, Jezusit, dhe para engjëjve të shenjtë, që të veprosh me objektivitet të plotë në një rast të tillë. Mos u bëj i prirur për keq ndaj ndonjërit dhe mos i mbaj anën askujt.

²²Mos u ngut t'i vësh duart askujt (për ta emëruar në pozitën e kryetarit); përndryshe, do të bëhesh bashkëfajtor kur të dalë keq. Vetë ki kujdes që të mos largohesh nga rruga e drejtë. ²³Mos pi më vetëm ujë, por pi ngapak verë për shkak të stomakut dhe të sëmundjeve të tua të shpeshta! ²⁴Mëkatet e disa njerëzve dalin menjëherë në shesh dhe u shkojnë përpara në gjyq. Tek të tjerët ato njihen me shumë vështirësi, sepse e zbulojnë veten vetëm më vonë. ²⁵Po kështu është edhe me veprat e mira; ato dalin në shesh, dhe në rast të kundërt, ato do të dalin në dritë në fund.

Sklevërit

6 Sklevërit që janë anëtarë të kishës, duhet të sillen ndaj zotërinjve të tyre me nderimin që u përket atyre. Askush të mos bëhet shkak që njerëzit të flasin keq për Perëndinë dhe për mësimin tonë. ²Në qoftë se një skllav ka një besimtar për zotëri, nuk duhet ta nderojë më pak atë, sepse është vëllai i tij (në fe). Pra, duhet t'i shërbejë edhe më mirë, sepse një zotëri besimtar që e di se Perëndia e do, e trajton mirë skllavin e tij.

Paralajmërimi për mësuesit e rremë dhe lakminë

Kështu duhet të mësosh dhe t'i paralajmërosh të gjithë në këtë drejtim. ³Në qoftë se ndokush mëson ndryshe dhe nuk u përmbahet fjalëve të shëndosha të Zotit tonë, Jezusit, Mesisë, dhe as mësimin të fesë, ⁴ai është mendjemadh dhe i paditur. Ai ka prirje të tepruar për ëndërrime dhe për grindje me fjalë. Nga kjo lindin smira, grindja, fjalët fyese, dyshimet e këqija ⁵dhe zënkat e vazhdueshme. Njerëz të tillë e kanë humbur logjikën. Ata janë larguar aq shumë nga rruga e vërtetë, saqë mendojnë që shërbimi i Perëndisë është mjet për t'u pasuruar.

⁶Sigurisht, shërbimi i Perëndisë është fitim i madh, vetëm me kusht që shërbëtori të kënaqet me aq sa ka. ⁷Në të vërtetë në këtë botë nuk sollëm asgjë me vete dhe prej saj asgjë nuk do të marrim me vete. ⁸Prandaj, në qoftë se kemi ushqim dhe veshje, kjo duhet të na mjaftojë.

⁹Kush dëshiron që të pasurohet me çdo kusht, bie në tundim, bie në dëshira të marra dhe të dëmshme, të cilat e plandosin atë në rrënim dhe humbje. ¹⁰Lakmia e parasë është fara e të gjitha të këqijave. Disa ishin aq të dhënë pas parasë, saqë dolën të pabesë ndaj Zotit dhe i shkaktuan vetes torturat më të tmerrshme.

Mbaje parasysh qëllimin

¹¹Ti je në shërbim të Perëndisë e duhet të ruhesh nga të gjitha këto. Përpiqu për drejtësinë, frikën nga Perëndia, besimin, dashurinë, durimin dhe dashamirësinë. ¹²Bëj gjithçka të mundur për të luftuar për fenë, që të fitosh jetën e përjetshme. Perëndia për

këtë të thirri, kur dhe dëshminë e mirë të fesë para shumë dëshmitarëve. ¹³Të përgjëroj para Perëndisë, prej të cilit vjen e gjithë jeta, dhe para Jezusit, Mesisë, i cili dha dëshminë e mirë para Ponc Pilatit: ¹⁴Plotësoje detyrën me të cilën je ngarkuar, me aq besnikëri, sa të mos gjendet tek ti asnjë e metë, dhe qëndro besnik ndaj saj derisa të vijë Jezusi, Mesia dhe Zoti ynë. ¹⁵Kohën e ardhjes së tij e ka caktuar Perëndia, Sundimtari i pashoq dhe i pavarur, Mbreti dhe Zoti më i lartë, ¹⁶i vetmi që ka pavdekshmërinë. Ai është i përtejme – banon në dritën e paafreshme; është i padukshëm – asnjëri nuk e ka parë dhe nuk mund ta shohë. Atij i qoftë nderi dhe pushteti i përjetshëm! Amen!

Paralajmërim për të pasurit

¹⁷Paralajmëroji ata që, sipas pikëpamjes së kësaj bote, janë të pasur, që të mos jenë mendjemëdhën. Ata nuk duhet të kenë besim te diçka aq e pasigurt siç është pasuria, e cila mund t'u tretet në dorë, por te Perëndia që jep me begati sipas nevojës sonë.

¹⁸Ata duhet të jenë bujarë dhe të gatshëm ta ndajnë pasurinë e tyre me të tjerët. Në qoftë se investojnë në vepra të mira, ¹⁹grumbullojnë kështu për vete një thesar për të ardhmen, dhe në këtë mënyrë do të fitojnë jetën e vërtetë.

Paralajmërimi i fundit për Timoteun

²⁰I dashuri Timote, ruaji pa shtrembërim të vërtetat e fesë që t'u besuan! Largohu nga fjalët e kota dhe të pafe të këtyre njerëzve, që është në kundërshtim me të vërtetën, dhe që ka për bazë një dije të rreme. ²¹Disa tashmë e pranuan dhe u larguan nga rruga e fesë.

Zoti të ruajtë në hirin e tij!

LETRA E DYTË DREJTUAR TIMOTEUT

Përsëndetje hyrëse

1 Këtë letër e shkruan Pali, të cilin Perëndia e emëroi apostull të Jezusit, Mesisë. Perëndia më ngarkoi detyrën për të shpallur jetën që na është premtuar me anë të Jezusit, Mesisë. ²Këtë letër ia drejtoj Timoteut, birit tim të dashur. Hir, mëshirë, paqe nga Perëndia Atë dhe nga Jezusi, Mesia dhe Zoti ynë!

Falënderimi i apostullit

³Kur mendoj për ty, falënderoj Perëndinë, të cilit i shërbej me ndërgjegje të pastër, ashtu siç bënë edhe të parët e mi. Mendoj vazhdimisht me mirënjohje për ty në lutjet e mia. ⁴Më kujtohen lotët e ndarjes dhe kam mall të të shoh përsëri, që të më gëzohet zemra. ⁵E kam para syve besimin tënd të drejtë, të njëjtin besim që më parë gjendej te gjysha jote Loida dhe te nëna jote Eunika, ndërsa tani jam i bindur se gjendet edhe tek ti.

Nxitja për Timoteun

⁶Prandaj po të bëj thirrje të ringjallësh dhuntinë që të dha Perëndia kur vura duart mbi ty. ⁷Shpirti që na dha Perëndia, nuk nxjerr nga ne njerëz të druajtur, por na jep fuqi, dashuri dhe mend.

⁸Ndërhyr pa frikë për lajmin e Zotit tonë! Ndërhyr edhe për mua që jam në burg për hirin e tij, e qëndro i gatshëm të vuash bashkë me mua për lajmin e mirë. Perëndia do të të japë fuqi për këtë. ⁹Ai na ka shpëtuar dhe na ka thirrur të jemi populli i tij. Kjo ndodhi jo për shkak të veprave tona të mira, por sepse kjo ishte në përputhje me zgjedhjen e tij. Ai kishte mëshirë për ne nëpërmjet Jezusit, Mesisë, qysh para fillimit të botës. ¹⁰Por kjo zgjedhje u bë e dukshme vetëm tani, sepse Jezusi, Mesia dhe Shpëtimtari ynë, erdhi në botë. Ai ia hoqi vdekjes pushtetin dhe solli në dritë jetën që është jashtë pushtetit të vdekjes. Për këtë flitet në lajmin e mirë, ¹¹të cilin unë, si apostull dhe mësues, duhet ta shpall.

¹²Për këtë duhej t'i pësoja të gjitha këto. Por nuk tërhiqem nga kjo, sepse e di se kujt i besova. Jam i bindur se atë që më besoi, **♦** ai mund ta ruajë të sigurt deri në atë Ditë.

¹³Qëndro në fjalët e shëndosha, të cilat i dëgjove prej meje. Merri ato për shembull dhe për normë në mësimin tënd. Drejtohu për gjithçka sipas fesë dhe dashurisë që vjen nga lidhja me Jezusin, Mesinë. ¹⁴Ruaje mësimin që t'u besua. Për këtë do të të japë fuqi Shpirti i Perëndisë që banon në ne.

♦ [aludim i mundur për Shpirtin e shenjtë. 'atë Ditë' do të jetë dita e ringjalljes.](#)

Procesi i apostullit në Romë

¹⁵Ti e di se të gjithë në provincën e Azisë më lanë në baltë. Ndër ta ishin edhe Figeli dhe Hermogeni. ¹⁶I lutem Perëndisë që të ketë mëshirë për anëtarët e shtëpisë së Oneziforit. Ai ndërhyri për mua, megjithëse isha në burg dhe më dha zemër shpeshherë. ¹⁷Sapo arrita këtu në Romë, më kërkoi derisa më gjeti. ¹⁸Ti, vetë, e di se sa bëri për mua në Efes. Zoti pastë mëshirë për të Ditën e Gjyqit!

Njeriu që përdor Zoti

2Ti, biri im, forcohu me anë të hirit që të dha Jezusi, Mesia. ²Atë që të transmetova si mësim të fesë sonë, në prani të shumë dëshmitarëve, transmetojua njerëzve besnikë që janë në gjendje t'ua transmetojnë edhe të tjerëve. ³Prandaj prano të vuash bashkë me mua si luftëtar besnik i Jezusit, Mesisë. ⁴Një ushtar që del në luftë, nuk kujdeset më për punët e përditshme. Për atë, kryesorja është fitimi i miratimit të komandantit të tij. ⁵Një sportist që merr pjesë në një garë, mund ta fitojë shpërblimin vetëm me kusht që t'u nënshtrohet rreptësisht rregullave. ⁶E bujku duhet të punojë shumë, para se të jetë në gjendje të ushqehet me prodhimin e fushës. ⁷Do ta kuptosh se ç'dua të them. Zoti do të ta japë kuptimin e mirë për këtë.

⁸Mbaj parasysh Jezusin, Mesinë dhe Shpëtimtarin e premtuar nga pasardhësit e Davidit. Perëndia e ringjalli atë nga të vdekurit. Kështu thuhet në lajmin e mirë, të cilin

po e shpall, ⁹dhe për të cilin edhe vuaj. Më vunë edhe në pranga si kriminel. Por Fjala e Perëndisë nuk mund të vihet në pranga. ¹⁰Të gjitha këto i vuaj për hir të atyre që Perëndia i ka zgjedhur, që të shpëtojnë me anë të Jezusit, Mesisë, dhe që të marrin madhështinë e përjetshme. ¹¹Mbështetem në këtë fjalë: Në qoftë se vdiqëm bashkë me Mesinë, edhe do të jetojmë bashkë me të. ¹²Në qoftë se vuajmë me durim bashkë me të, edhe do të sundojmë bashkë me të. Por, në qoftë se ne nuk marrim anën e tij, as ai nuk do të marrë anën tonë (në Gjyq). ¹³Megjithatë, ai mbetet besnik, edhe në qoftë se ne jemi të pabesë ndaj tij, sepse ai nuk mund të jetë i pabesë ndaj vetvetes.

Punëtor i sprovuar

(Nr 16,5)

¹⁴Për këtë kujtoji të gjithë dhe përbetoji para Perëndisë që të mos hyjnë në diskutime të kota para kishës, të cilat u shkaktojnë dëm dëgjuesve. ¹⁵Kujdes që të mund të qëndrosh para Perëndisë me veprat e tua e që të ruhesh si njeri që di ta transmetojë pa shtrembërim lajmin e Perëndisë. ¹⁶Mos u ndiko nga fjalët e kota dhe të pafë të disa njerëzve. Ata do të largohen edhe më tej nga Perëndia, ¹⁷dhe mësimi i tyre do të përhapet rreth tyre si tumor i keq. Mendoj, për shembull, për Himeneun dhe Filetin, ¹⁸të cilët u larguan nga rruga e së vërtetës dhe pohojnë se ringjallja tashmë ka ndodhur. Kështu largojnë shumë veta nga feja. ¹⁹Por themeli i sigurt, të cilin e hodhi vetë Perëndia, nuk mund të tundet. Mbi këtë shkruhet: *Zoti i njeh ata që i takojnë atij dhe pastaj: Kush thotë se i takon Zotit, duhet të largohet nga gjithçka që është në mospërputhje me karakterin e Tij.*

²⁰Një shtëpi e madhe ka anë të ndryshme. Disa janë prej ari dhe disa prej argjendi, por ka edhe disa prej druri dhe argjile. Disa janë caktuar për raste të nderuara, kurse disa përdoren si enë për mbeturina. (Këta njerëz i ngjajnë koshit të mbeturinave.) ²¹Kush ndahet nga ata, bëhet i pastër dhe nderon të zotin e shtëpisë. Vihet në dispozicion të tij dhe është i dobishëm për të. Ai është i aftë për çdo vepër të mirë.

²²Ruhu nga epshet që vënë në rrezik një të ri. Përpiqu për atë që është në përputhje me karakterin e Perëndisë, besimin, dashurinë dhe paqen me ata që e marrin anën e Zotit me ndërgjegje të pastër. ²³Ti duhet t'i kundërshtosh ëndërrimet e marra dhe të kota. Shmangu atyre; ti e di, ato të çojnë në grindje. ²⁴Kush i shërben Zotit, të mos grindet, por të sillt mirë me të gjithë dhe t'u dëshmojë për fenë e vërtetë. Nuk duhet të pranohet të provokohet, ²⁵⁻²⁶por duhet t'u tregojë me plot kuptim rrugën e drejtë. Ndoshta Perëndia do t'u japë atyre rast për t'u kthyer dhe për të ardhur në vete, në mënyrë që të njohin të vërtetën. Atëherë ata mund të çlirohen nga gracka, në të cilën i kishte zënë djalli, që t'i keqpërdorte për qëllimet e tij.

Shenjat e kohës

3 Ta dish se në ditët e fundit do të ketë kohë të vështira. ²Atëherë njerëzit do të jenë egoistë, të dhënë pas parasë, mburracakë dhe mendjemëdhenj. Do të fyejnë të afërmit, nuk do t'i dëgjojnë prindërit dhe nuk do t'i trembë asgjë. Do të jenë mosmirënjohës, ³të padashur dhe të papajtuësëm, shpifës, të papërmbajtur, të ashpër, do ta urrejnë të mirën, ⁴do të jenë të pabesë, mendjemëdhenj dhe arrogantë. Nuk do të kërkojnë atë që i pëlqen Perëndisë, por vetëm atë që shton kënaqësinë e tyre. ⁵Vërtet do të shtiren si të përshpirtshëm, por nuk do ta njohin fuqinë e përshpirtshmërisë së vërtetë.

Largohu nga këta njerëz! ⁶Disa prej tyre shkojnë edhe në banesa për të fituar gratë që janë të ngarkuara me mëkate, dhe udhëhiqen nga gjithfarë epshesh. ⁷Ato gra gjithnjë mësohen dhe kurrë nuk arrijnë deri në kuptimin e së vërtetës. ⁸Siç bënë magjistarët egjiptianë Johane dhe Mamre, të cilët e kundërshtuan Moisiun, kështu edhe këta mashtrues kundërshtojnë mësimin e vërtetë. Mendimet e tyre shkuan në rrugë të gabuar – besimi i tyre nuk kaloi në provë. ⁹Por ata nuk do të kenë sukses të madh; do të jetë e qartë për të gjithë se ata veprojnë pa mend, siç ndodhi edhe me egjiptianët.

Shembulli i apostullit dhe udhëzimi i Shkrimit të shenjtë

¹⁰Por ti u orientove sipas mësimin tim, sipas mënyrës sime të jetesës dhe qëllimit të jetës sime. Ti e ke ndjekur shembullin e fesë sime, të durimit tim dhe të vuajtjes sime. Ti e njeh qëndrueshmërinë time ¹¹në të gjitha përndjekjet dhe vuajtjet; ti i provove këto bashkë me mua në Antioki, në Ikon dhe në Listër. Unë duhej t'i duroja gjëra të tilla,

dhe nga të gjitha këto rreziqe dhe vuajtje më shpëtoi Zoti.

¹²Secili që dëshiron të bëjë një jetë që i pëlqen Perëndisë, sepse i takon Jezusit, Mesisë, do të pësojë përndjekje, ¹³ndërsa mashtruesit dhe gënjeshtarët do të përparojnë – drejt rrugës së rrënimt. Në fund do të dalin mashtrues të mashtruar. ¹⁴Qëndro pranë së vërtetës që mësove dhe për të cilën je plotësisht i bindur. Ti e di se kush ishin mësuesit e tu, ¹⁵dhe qysh në vogëli e nje Shkrimin e shenjtë, i cili është i aftë të japë dijen që çon në shpëtim, e cila na u hap me anë të besimit në Jezusin, Mesinë. ¹⁶I tërë Shkrimi i shenjtë është frymëzuar nga Perëndia dhe mund të përdoret me dobi për mësim, për korrigjimin e gabimeve dhe të mësimëve të rreme, që të bëjmë një jetë që i pëlqen Atij. ¹⁷Kështu, njeriu që vihet në dispozicion të Perëndisë, bëhet i aftë për gjithçka të mirë.

Thirrja e fundit drejtuar Timoteut

4 Po të bëj thirrje me këmbëngulje para Perëndisë dhe para Jezusit, Mesisë, i cili do t'i gjykojë të gjithë, të gjallët dhe të vdekurit. Po të urdhëroj, ashtu siç nuk ka dyshim që Jezusi, Mesia, do të shfaqet për të ngritur mbretërinë e tij: ²shpallju njerëzve mësimin e Perëndisë, pa marrë parasysh nëse u pëlqen ose jo! Fol në mënyrë të atillë që t'i vrasë ndërgjegjja; qortoju dhe bëju thirrje. Mos u lodh duke u treguar rrugën e drejtë, ³sepse do të vijë koha kur do t'u duket i padurueshëm mësimi i vërtetë dhe kur do t'i kërkojnë mësuesit sipas dëshirës, të cilët do t'i lajkatojnë me fjalë të bukura. ⁴Ata nuk do ta dëgjojnë më të vërtetën, por do t'u drejtohen spekulimeve të kota. ⁵Por ti duhet ta mbash në çdo rast gjakftohtësinë. Mos u shqetëso në qoftë se duhet të vuash për këtë. Shpalle lajmin e mirë për shpëtim nëpërmjet Jezusit, Mesisë, dhe kryeje shërbimin që ke marrë.

⁶Për mua erdhi koha të flijohem: ndarja ime është afër. ⁷Kam bërë gjithçka të mundur në garën që është pas meje, dhe e përshkova pa pushim të gjithë largësinë; qëndrova besnik deri në fund. ⁸Tani më pret shpërblimi i fitimtarit; Zoti, gjykatësi i drejtë, do të më shpërblejë me këtë atë Ditë, e jo vetëm mua, por të gjithë ata që digjen për ardhjen e tij.

E ardhmja personale e apostullit

(Ps 61,13)

⁹Eja sa më shpejt tek unë! ¹⁰Dema më la në baltë dhe shkoi në Selanik, sepse kjo botë është për të më e vlefshme se bota që po vjen. Krescenci u nis për në Galaci. ♦ kurse Titi për në Dalmaci. ¹¹Vetëm Luka është ende me mua. Merre me vete Markun; ai di të më bëjë shërbim të dobishëm. ¹²Tihikun e dërgova në Efes. ¹³Ma sill, sipas mundësisë, tallaganin që lashë te Karpi në Troadë, po ashtu edhe librat, e sidomos pergamenat. ¹⁴Aleksandër farkëtari ♦♦ më bëri shumë të këqija. Zoti do t'ia paguajë sipas veprave të tij. ¹⁵Ruhu edhe ti prej tij; ai ka qenë kundërshtar i madh i shpalljes së lajmit tonë. ¹⁶Kur duhej të mbrohesha herën e parë para gjyqit, askush nuk ndërhyri për mua. Të gjithë më lanë në baltë. Zoti mos i shpërbleftë siç e meritojnë! ¹⁷Por Zoti më ndihmoi dhe më dha fuqi për të shpallur lajmin e mirë, që ta dëgjonin të gjithë johebrenjtë. Zoti më shpëtoi përsëri nga goja e luanëve, ♦♦♦ ¹⁸edhe do të më shpëtojë nga të gjitha sulmet e këqija; gjithashtu, do të më çojë shëndoshë e mirë në mbretërinë e tij qiellore. Lavdi Atij përgjithmonë! Amen!

♦ ose: në Gali (d.m.th. në Francë). ♦♦ Aleksandri ishte bërë kallëzues (lat. *delator*), sepse Pali e kishte shkishëruar ♦♦♦ aludim për pafajësinë që mori Pali para Gjykatës së lartë në Romë. Kështu i shpëtoi dënimit me vdekje.

Përsëndetje e fundit

¹⁹Bëju të fala Priskës dhe Akuilit, si dhe familjes së Oneziforit. ²⁰Erasti qëndroi në Korint. Trofimin e lashë po atje, sepse ishte i sëmurë. ²¹Përpiqu të vish para dimrit! Të përsëndetin Eubuli, Pudenci, Lini, Klaudia dhe të gjithë bashkëbesimtarët.

²²Zoti të ndihmoftë! Hiri i tij qoftë me ju!

LETRA DREJTUAR TITIT

Përsëhendetje

1 Këtë letër e shkruan Pali, shërbëtor i Perëndisë dhe apostull i Jezusit, Mesisë. Detyra ime është që popullin që ka zgjedhur Perëndia, ta sjell te besimi dhe te nderimi i vërtetë i Perëndisë. ²Ata duhet ta dinë se kanë shpresë të patundur për jetën e përjetshme. Perëndia, që nuk gënjen, e dha premtimin e vet që para shumë kohësh për të na e dhënë këtë jetë; ³por tani këtë premtim e ka njoftuar në kohën e caktuar nëpërmjet lajmit të mirë. Me urdhër të Perëndisë, Shpëtimtarit tonë, ky lajm m'u besua mua për ta përhapur.

⁴Këtë letër ia drejtoj Titit, i cili është i lidhur me mua si një bir i vërtetë. Hir dhe paqe nga Perëndia Atë dhe nga Mesia, Jezusi, Shpëtimtari ynë!

Detyra e Titit në Kretë

⁵Të lashë në Kretë, që të bësh atë që nuk jam më në gjendje ta kryej vetë. Në çdo qytet duhet të emërosh kryetarë bashkësisht. Mendo për udhëzimet e mia:

⁶Kryetari duhet të jetë pa të meta, i martuar vetëm një herë, fëmijët t'i ketë besimtarë që nuk përfliten për sjellje të çrregullt dhe as për mosbindje. ⁷Kryetari i kishës, si administrator i shtëpisë së Perëndisë, duhet të jetë njeri që nuk ka të sharë. Nuk duhet të jetë mendjemadh ose zemërak, as pijanec e as i dhunshëm. Nuk duhet të jetë i dhënë pas parasë, ⁸por mikpritës, që e do të mirën. Duhet të jetë njeri me mend, i drejtë, me karakter të panjollësor dhe i disiplinuar. ⁹Ai duhet ta ruajë mësimin e transmetuar pikërisht ashtu siç i është dorëzuar. Atëherë ai do të jetë në gjendje ta ndihmojë bashkësinë e tij me mësimin e drejtë dhe t'ua vërë në dukje kundërshtarëve gabimin e tyre.

¹⁰Ka shumë llafazanë dhe mashtrues që nuk e ndjekin të vërtetën, sidomos ndër hebrejntë e kthyer. ¹¹Atyre duhet t'u mbyllet goja, sepse nëpërmjet mësimave të papranueshme largojnë familje të tëra nga rruga e drejtë, dhe këtë e bëjnë me qëllim të turpshëm që të pasurohen. ¹²Njëri prej bashkatdhetarëve të tyre foli për ta si profet: «Kretasit gënjejnë gjithmonë. Ata janë si kafshë grabitqare, sorollaten dhe mendojnë vetëm për ushqim.» ¹³Ka thënë të vërtetën. Prandaj ti duhet t'i trajtosh ashpër, që të kthehen te mësimi i drejtë. ¹⁴Të mos i dëgjojnë përrallat e hebrejve e as udhëzime për pastërti të menduara nga njerëz që i kthyen shpinën së vërtetës. ¹⁵Gjithçka është e shëndetshme për ata që janë vetë moralisht të shëndetshëm. Por asgjë nuk është e shëndetshme për ata që janë moralisht të prishur dhe pa fe të vërtetë – vetë mendja dhe ndërgjegjja e tyre janë të molepsura. ¹⁶Këta njerëz pohojnë se e njohin Perëndinë, por me anë të veprave të tyre dëshmojnë të kundërtën. Për ta mund të ndihet vetëm neveri, sepse nuk duan të dëgjojnë dhe janë të paafte për çdo vepër të mirë.

Për secilin fjala e drejtë

(Ps 128,9)

2 Por ti, bëji thirrje kishës sipas mësimin të vërtetë! ²Urdhëroji pleqtë të jenë të arsyeshëm, të ndershëm dhe me mend, të mbështetur në besimin e drejtë, në dashuri dhe në shpresë. ³Gjithashtu, thuaju grave të moshuara të bëjnë një jetë të vërtetshme, jo të dhënë pas thashethemeve ose pas pijes, por të jenë shembull për gjithçka të mirë. ⁴Atëherë ato do të jenë në gjendje t'i nxitin gratë më të reja që t'i duan burrat dhe fëmijët e tyre, ⁵të jetojnë me mend dhe me nder, ta mbajnë mirë shtëpinë dhe t'i dëgjojnë burrat e tyre, në mënyrë që të mos diskreditohet mësimi i Perëndisë. ⁶Ngul këmbë që të rinjtë ta ruajnë vetëkontrollin në çdo drejtëm. ⁷Ti vetë të jesh shembull për ta. Mësojua të vërtetën me drejtësi dhe me dinjitet, ⁸me fjalë të qarta dhe bindëse. Atëherë kundërshtarët nuk mund të na diskreditojnë e duhet të tërhiqen me turp.

⁹Sklevërit duhet t'i dëgjojnë zotërinjtë e tyre dhe t'u nënshtrohen atyre për gjithçka, të mos i kundërshtojnë ata me fjalë ¹⁰e të mos shpërdorojnë asgjë, por t'u shërbejnë atyre me besnikëri. Ta nderojnë mësimin e Perëndisë, Shpëtimtarit tonë, për gjithçka që bëjnë.

Dashuria e Perëndisë të çon në një jetë të re

¹¹Dashuria shpëtimtare e Perëndisë u shfaq. Ajo vlen për të gjithë njerëzit, ¹²dhe na nxit për një jetë që është e denjë për të. Mohuam çdo mosbindje ndaj Perëndisë, bashkë me dëshirat e kësaj bote (mëkatere), që në këtë botë të bëjmë një jetë me vetëkontroll, me ndershmëri dhe me respekt ndaj Perëndisë. ¹³Ne na pret gëzimi i përjetshëm, sepse po presim që të shfaqet madhështia e Perëndisë dhe e Shpëtimtarit tonë të fuqishëm, Jezusit, Mesisë. ¹⁴Ai e dha jetën për ne për të na çliruar nga çdo faj dhe për të na bërë një popull që i përket atij dhe që përpiket me sa mundet për të bërë të mirën.

¹⁵Mësoji, bëju thirrje dhe qortoji në këtë drejtim. Vepro kështu me këmbëngulje. Askush të mos e vërë në dyshim autoritetin tënd.

Jeta besimtare dhe themeli i saj

3 Kujtoje bashkësinë t'u nënshtrohet pushtetit dhe autoriteteve shtetërore. Ata duhet t'i dëgjojnë, e përveç kësaj të jenë të gatshëm të bashkëpunojnë për të mirë. ²Bëju thirrje të mos flasin keq për asnjeri dhe të mos grinden, por të jenë paqedashës dhe të sillen mirë me të gjithë njerëzit.

³Të mos harrojmë se më parë ishim vetë të paarsyeshëm dhe të pabindur. Ishim larg rrugës së drejtë dhe të dhënë pas gjithfarë dëshirash dhe epshesh; jetonim në ligësi dhe në smirë; ishim të urreyer dhe urrenim njëri-tjetrin.

⁴Por pastaj u shfaq dashamirësia dhe dashuria e Perëndisë, Shpëtimtarit tonë, për njerëzit. ⁵Nuk kishim asnjë meritë për shpëtim, e megjithatë Perëndia pati mëshirë për ne. Na shpëtoi dhe na bëri të lindnim për një jetë të re nëpërmjet larjes së rilindjes dhe Shpirtit të shenjtë. ⁶Këtë Shpirt Perëndia na e ka dhënë me tepri me anë të Jezusit, Mesisë, Shpëtimtarit tonë. ⁷Meqë Mesia na e ka dhënë faljen e dënimit nëpërmjet flijimit të tij, ne morëm pafajësinë dhe jemi trashëgimtarë të jetës së përjetshme.

⁸Ky mësim është i besuar. Kërkoj prej teje që të ndërhysh me ngulm për të dhe ta transmetosh. Atëherë të gjithë ata që e kanë pranuar Perëndinë për Zotin e tyre, do të mundohen të bëjnë vepra të mira. Kjo është e mirë dhe u sjell njerëzve dobi. ⁹Por mos merr pjesë në diskutime të kota për gjenealogjitë, as në grindjet në lidhje me Ligjin. Kjo është e padobishme dhe nuk sjell asgjë.

¹⁰Kush përhap mësimë të tilla të rreme, të qortohet, herën e parë dhe herën e dytë. Në qoftë se edhe atëherë nuk të dëgjon, të përjashtohet nga gjiri i kishës. ¹¹Ti mund të vëresh se ky është njeri i prishur. Në qoftë se vazhdon në rrugë të gabuar, kjo provon se e bën me qëllim: ai dënon vetveten.

Porosi personale

¹²Sapo të dërgoj tek ti Artemin ose Tihikun, eja sa më shpejt tek unë në Nikopol. ♦ sepse vendosa ta kaloj dimrin atje.

¹³Kujdesu për Zenën, juristin, dhe për Apolonin, që të marrin gjithçka që u nevojitet për udhëtimin dimëror. ¹⁴Edhe bashkësitë tona duhet të mësojnë të bëjnë mirë në rast nevoje, përndryshe feja e tyre nuk do të japë fryt.

¹⁵Të përshëndetin të gjithë ata që janë me mua. Përshëndet ata që janë të lidhur me ne me anë të fesë.

Zoti ju ruajtë në hirin e tij!

♦ Nikopoli – kryeqytet i Epirit. Pali ndoshta donte ta përdorte si bazë për të ungjillëzuar mbarë Epirin.

LETRA DREJTUAR FILEMONIT

Përsëndetje

Pali, i cili gjendet në burg për hir të Jezusit, Mesisë, dhe vëlla Timoteu ia drejtojnë këtë letër Filemonit, bashkëpunëtorit tonë të dashur, ²si dhe motrës sonë (në fe) Apisë, bashkëluftëtarit tonë Arhipit dhe kishës që mblidhet në shtëpinë e Filemonit.

³Hir dhe paqe nga Perëndia, Ati ynë, dhe nga Jezusi, Mesia dhe Zoti.

Dashuria dhe besimi i Filemonit

⁴E falënderoj Perëndinë tim gjithmonë, o Filemon, kur mendoj për ty në lutjet e mia, ⁵sepse po dëgjoj për dashurinë tënde ndaj të gjithë besimtarëve dhe për besimin tënd të Jezusi, Mesia. ⁶Lutem për ty, që besimi që ke të përbashkët me të gjithë besimtarët e tjerë, të veprojë tek ti, e që ta dish se sa të mira mund të bëhen me anën tonë për nder të Mesisë. ⁷Për mua ishte gëzim i madh e mora zemër, vëlla, kur dëgjova për dashurinë që tregove ndaj bashkëbesimtarëve, dhe me të cilën i gëzove.

Pali ndërhyr për Onezimin

⁸Për këtë nuk dua ta përdor autoritetin tim; mund të të urdhëroja në emër të Mesisë se ç'duhet të bësh; ⁹por për të ushqyer dashurinë, vetëm po të lutem. Unë, Pali, plak dhe tani edhe i burgosur për hir të Jezusit, Mesisë, ¹⁰po të lutem për Onezimin. Këtu në burg e solla atë te besimi në Jezusin, Mesinë, dhe kështu ai u bë biri im. ¹¹Më parë ishte i pavlefshëm për ty, por tani mund të bëhet i vlefshëm për ty e për mua. ¹²Po e dërgoj përsëri tek ti – si të thuash – po të dërgoj zemrën time. ¹³Dëshiroja që të qëndronte tek unë. Atëherë do të mund të më shërbente mua në vend që të të shërbente ty, përderisa jam në burg për hir të lajmit të mirë. ¹⁴Por nuk desha të veproj pa lejen tënde, sepse ti nuk duhet ta bësh një të mirë me detyrim, por ta bësh atë vullnetarisht.

¹⁵Ndoshta ishte i ndarë prej teje vetëm për një kohë, që të ta kthej përgjithmonë, ¹⁶sepse tani ai të vlen më shumë se një skllav, të vlen si një vëlla i dashur. Kështu është, para së gjithash, për mua, por edhe më tepër duhet të jetë për ty, si njeri i tillë që i takon Zotit!

¹⁷Në qoftë se jam vëllai yt në fe, atëherë pranoje atë si mua! ¹⁸Në qoftë se të ka bërë ndonjë dëm ose të ka gjë borxh, m'i ngarko mua të gjitha. ¹⁹Unë, Pali, po nënshkruaj me dorën time; unë do ta vë në vend, që të të mos kujtoj se edhe ti ke një borxh – jetën tënde. ²⁰Të lutem, vëlla i dashur, mendo për Zotin dhe ma bëj këtë nder. Gëzoje zemrën time siç duhet mes njerëzve që janë të lidhur me anë të Mesisë.

²¹Jam i sigurt se do ta plotësosh lutjen time. E di se do të bësh edhe më tepër sesa të lutem. ²²Më përgatit një banesë, sepse kam shpresë të patundur që Perëndia do t'i dëgjojë lutjet e tua dhe se do të më kthejë tek ti.

Përsëndetja e fundit

²³Të përshendet Epafra, i cili është me mua në burg për hir të Jezusit, Mesisë.

²⁴Gjithashtu, të bën të fala Marku, Aristarku, Dema dhe Luka, bashkëpunëtorët e mi.

²⁵Qoftë me ju hiri i Zotit tonë, Jezusit, Mesisë!

LETRA DREJTUAR HEBRENJVE

Perëndia na ka folur nëpërmjet Birit të tij

1 Në të kaluarën Perëndia foli shpeshherë dhe në mënyra të ndryshme me të parët tanë me anën e profetëve. ²Por tani, këto ditët e fundit, ai na ka folur me anë të Birit. Nëpërmjet tij, Perëndia krijoi gjithësinë. Prandaj Perëndia emëroi sundimtar e ardhshëm të mbarë botës. ♦ ³Në Birin e Perëndisë zbulohet madhështia e Perëndisë, sepse ai i përgjigjet plotësisht qenies së Perëndisë. Ai e mban gjithësinë me fjalën e tij të fuqishme. Pasi kreu pastrimin e mëkateve, ai u ul në qiell në anën e djathtë të Atij që ka pushtetin më të lartë.

♦ fjj. të cilin e bëri trashëgimtar e të gjitha sendeve. shih. Ps 2, 7-8: Ju njoh me atë që dekretoi Zoti. Ai më tha: «Ti je Biri im, sot të kam emëruar (mbret). Kërkoji prej meje të gjitha kombet. Unë t'i dhuroj. Po të jap ty për pronë mbarë botën.

Biri radhitet mbi engjëjt

(2 Sam 7,14; 1 Sam 17,13; Ps 2,7; Ps 96,7; 44,7-8; 101,26-28; 109,1)

⁴Biri radhitet shumë lart mbi engjëjt, ashtu siç është dinjiteti që i dha Perëndia, më i lartë se dinjiteti i tyre. ⁵Perëndia kurrë nuk i tha ndonjë engjëlli: *Ti je Biri im, sot të emërova (Mesi)*. ♦ As nuk tha për ndonjë engjëll: *Unë do të jem për të Atë, dhe ai do të jetë për mua Bir*. ⁶Kur ta dërgojë përsëri Birin me të drejtat e të parëlindurit në botë, do të thotë: *Të bien përmbys para tij të gjithë engjëjt e Perëndisë*. ⁷Për engjëjt thuhet: *Ai i bën engjëjt e tij stuhi, shërbëtorët e tij flakë të zjarrtë*. ⁸Por Biri i thotë: *O Perëndi, fronti yt do të qëndrojë përgjithmonë. Ti e sundon mbretërinë tënde si mbret i drejtë*. ⁹*E ke dashur drejtësinë dhe e ke urryer padrejtësinë. Për këtë arsye, Zoti, Perëndia jote, të zgjodhi (Mesi) dhe të dha më shumë nder dhe gëzim se pjesëtarët e tu.*

¹⁰Për atë thuhet gjithashtu: *Ti, o Zot, në fillim krijove tokën, dhe me duart e tua formove qiejtë*. ¹¹*Ata do të kalojnë, por ti qëndron (përgjithmonë). Ato do të vjetrohen dhe do të prishen si veshje*. ¹²*Ti do t'i mbëshjtjellësh si mantel; ata do të ndërrohen si petk. Por ti mbetesh i njëjtë dhe vitet e tua nuk kanë mbarim*. ¹³Perëndia kurrë nuk i tha ndonjë engjëlli: *Ulu në të djathtën time gjersa t'i nënshtroj armiqtë e tu dhe t'i vë për shtrojë të këmbëve të tua!*

¹⁴Engjëjt janë veçse shpirtra që i shërbejnë Perëndisë. Ai i dërgon ata për t'u ardhur në ndihmë atyre që janë trashëgimtarë të shpëtimit të fundit.

♦ fjj. të linda. Ky formulim është përdorur gjatë kurorëzimit të mbretit në Dhiatën e vjetër, dhe shënon ardhjen e tij në fuqi. Këtu nënkuptohet që Mesia është hyjnor. Jezusi e filloi misionin e tij (për të cilin ishte paracaktuar qysh nga përjetësia) të Shërbëtorit Pësimtar në kohën e pagëzimit të tij, kurse mbretërimin e tij mesianik menjëherë pas ngritjes së tij në qiell.

Të mos e përbuzim veprën e shpëtimit

2 Prandaj duhet të qëndrojmë në atë që dëgjuam, për të mos e humbur qëllimin. ²Lajmi (për Ligjin) që u transmetua nëpërmjet engjëjve, doli i sigurt, e kush nuk u drejtua sipas tij, mori dënimin e merituar. ³Atëherë si do të shpëtojmë ne, në qoftë se e përbuzim veprën e madhe të shpëtimit nga Perëndia? Kjo filloi kur e shpalli vetë Zoti (Jezus) dhe u vërtetua me anë të atyre që e dëgjuan. ⁴Vetë Perëndia e dëshmoi me anë të shenjave, të veprave të bindshme, të mrekullive dhe të dhuntive nga Shpirti i shenjtë, të cilat ua ndau sipas vullnetit të tij.

Shpëtimin e sjell vetëm Biri

(Ps 8,5-7; 21,23; 8,17-18)

⁵Botën e ardhshme të Perëndisë, për të cilën po flasim, nuk do ta sundojnë engjëjt (por Mesia bashkë me njerëzit që shpëtoi vetë). ⁶Përkundrazi, dikush në Shkrimin e shenjtë tha me ngulm: *Kush është njeriu, që të mendosh për të, biri i njeriut, që të kujdesesh për të?* ⁷*Atë e bëre të qëndrojë për pak kohë në një pozitë më të ulët se engjëjt, dhe pastaj e kurorëzove me nder dhe me gëzim*, ⁸*duke i nënshtuar çdo gjë.*

Megjithëse thuhet se Perëndia ia nënshtroi të gjitha dhe se nuk ka asgjë që nuk i është nënshtuar, ende nuk shohim se si ai sundon mbi gjithçka. ⁹Por shohim se Jezusi, i cili u përul për pak kohë më poshtë se engjëjt, u kurorëzua me lavdi dhe me nder si

shpërblim për vdekjen e tij (pajtuese). Në të vërtetë, Perëndia, me mëshirën e tij, deshi që vdekja e tij t'u vlejë të gjithëve.

¹⁰Perëndia është qëllimi i të gjithave, dhe me anën e tij u krijuan të gjitha. Meqë dëshironte që shumë fëmijë të Perëndisë të silleshin në mbretërinë e tij madhështore me anë të pësimit, e bëri (prift) kompetent atë (Jezusin) që duhet t'i udhëheqë deri atje. Kjo ishte në përputhje me natyrën e tij të mëshirshme. ¹¹Ai, i cili i afron njerëzit te Perëndia me anë të flijimit të vetvetes, dhe ata që i afrohen Perëndisë me anë të tij, janë nga i njëjti Atë. Prandaj ai nuk nguron t'i quajë ata vëllezërit e tij. ¹²Perëndisë i thotë: *Unë do të Të njoh me vëllezërit e mi; unë (bashkë me ta) do të Të lavdëroj para mbarë kishës.* ¹³Dhe shton: *Unë (si dhe ata) do t'i var shpresat te Perëndia, dhe vazhdon të thotë: Ja, unë bashkë me fëmijët që m'i dha Perëndia.*

¹⁴Meqë këta fëmijë janë njerëz të gjallë, Jezusi u bë njeri si ata, që, me anën e vdekjes së tij (pajtuese), ta shfuqizonte atë që e kishte në dorë pushtetin e vdekjes, d.m.th. djallin. ¹⁵Kështu, ai çliroi njerëzit që ishin skllëvër për gjithë jetën e tyre për shkak të frikës nga vdekja. ¹⁶Ai nuk u vjen në ndihmë engjëjve, por, – siç thuhet në Shkrimin e shenjtë, – pasardhësve të Avrahamit. ¹⁷Për këtë arsye Jezusi duhej të bëhej i ngjashëm me vëllezërit e tij në çdo drejtim, që të mund të bëhej për ta Kryepriift i mëshirshëm dhe besnik, dhe t'ua lante mëkatet atyre para Perëndisë. ¹⁸Me anë të asaj që pësoi vetë dhe me anë të asaj që kërkohet nga ai, ai tani është në gjendje t'u vijë në ndihmë njerëzve, të cilët vihen në provë ashtu si vetë ai.

Jezusi radhitet mbi Moisiun

3Vëllezërit e mi, që ju ka thirrur Perëndia! Vërejeni mirë Jezusin, të Dërguarin me fuqi të plota të Perëndisë, dhe Kryepriiftin, përfaqësuesin e njeriut para Perëndisë, në të cilin kemi besuar. ²Ndaj Atij që e emëroi, ai ishte po aq besnik sa Moisiu, për të cilin thuhet: Ishte besnik ndaj Perëndisë në shërbimin e tij ndaj tërë «shtëpisë» së popullit të Izraelit. ³Por, ashtu siç vlen arkitekti i shtëpisë më shumë se vetë shtëpia, kështu edhe Jezusi meriton më shumë nder sesa Moisiu, i cili ishte vetëm një pjesë e shtëpisë. ⁴Çdo shtëpi ndërtohet nga dikush. Por Ai që ndërtoi gjithçka, është Perëndia. ⁵Fjalët e Moisiut janë pasqyrë e asaj që duhej të shpallej vetëm në të ardhmen. Ai vetë ishte shërbëtor besnik në tërë shtëpinë e Perëndisë. ⁶Por Mesia është ai që, si Bir, u emërua mbi tërë shtëpinë e Perëndisë. Ne jemi «shtëpia e Tij», d.m.th. populli i Tij, në qoftë se qëndrojmë me plot guxim dhe gëzim në atë që presim.

Pushimin që pret populli i Perëndisë

(Ps 94,7-11; 94,7-8; Nr 14,1-35; Ps 94:11; Zan 2,2; Br 31:7; Josh 22:4; Zan 2,2)

⁷Prandaj vlen ajo që thotë Shpirti i Perëndisë: *Sot, në qoftë se e dëgjoni zërin Tim, mos jini kaq të pandreqshëm sa ishin atëherë të parët tuaj, të cilët ngritën krye kundër meje ditën e provës ♦ shkretëtirë.* ⁹⁻¹⁰*Më provokuan dhe më vunë në provë, pasi i panë gjatë dyzet viteve ♦ veprat e mia. Ky brez ngjalli neveri tek unë, prandaj thashë: Gjithçka që dëshirojnë, është e mbrapshtë; ata nuk i kuptuan kurrë udhët e mia.* ¹¹*Në fund u përбетова në zemërimin tim: Ata nuk do të hyjnë kurrë në pushimin tim!*

¹²Kini kujdes, vëllezër të dashur, që askush nga ju të mos ketë zemër të pabindur dhe të mos largohet nga Perëndia e gjallë. ¹³Nxiteni njëri-tjetrin dita-ditës derisa të zgjasë kjo «sot». Kështu do të shmanget mundësia që dikush të mos dojë t'ia dijë për thirrjen e Perëndisë, sepse mëkati e çon atë në rrugë të gabuar. ¹⁴Ne i takojmë Mesisë, në qoftë se qëndrojmë të palëkundur në besimin që kishim në fillim. ¹⁵Prandaj thuhet: *Sot, ♦♦ në qoftë se e dëgjoni zërin e Perëndisë, mos jini kaq të pandreqshëm sa ishin atëherë të parët tuaj, të cilët ngritën krye kundër Tij.*

¹⁶Kush e dëgjoi zërin e Perëndisë dhe ngriti krye kundër Tij? A nuk ishin të gjithë ata që dolën nga Egjipti me anë të Moisiut? ¹⁷Kush ngjalli neveri te Perëndia për dyzet vjet? A nuk ishin ata që u rebeluan, kufomat e të cilëve ranë nëpër shkretëtirë? ¹⁸Perëndia tha solemnisht: *Nuk do t'i pranoj kurrë në pushimin tim! Kë tjetër ka parasysh, përveç atyre që e kundërshtuan?* ¹⁹Prandaj mund ta shohim përse nuk arritën në pikësynim: nuk qëndruan besnikë.

♦ Sigurisht 40 vjet në errësirë u përgjigjen 40 viteve midis 30 dhe 70 viteve pas erës sonë.

♦♦ para se të jetë tepër vonë.

Perëndia na mban gati shpëtimin e fundit

4 Por premtimi që Perëndia u dha njerëzve për t'i pranuar në pushimin e tij, vlen edhe sot. Prandaj të mos jemi mendjelehtë, por të kemi kujdes që askush të mos e përbuzë këtë dhuratë. ²Lajmin për pushimin që jep Perëndia e kemi dëgjuar pikërisht si njerëzit në shkretëtirë. Por atyre lajmi nuk u vleu për asgjë, sepse nuk mjafton vetëm dëgjimi, por duhet edhe besimi. ³Në pushim do të hyjmë ne që besuam sipas fjalës që ka thënë: *Unë u përbetova në zemërimin tim: Kurrë nuk do t'i pranohet pushimin tim.* A nuk janë të përfunduara të gjitha veprat e Perëndisë që nga krijimi i botës? ⁴Për ditën e shtatë thuhet: *Ditën e shtatë Perëndia bëri pushim për të gjitha veprat e veta.* ⁵Por, gjithashtu, në fragmentin e lartpërmendur thuhet: *Kurrë nuk do t'i pranohet në pushimin tim!* ⁶Atëherë duhet të ketë edhe njerëz të tjerë që do të pranohen, pasi të tjerët që e dëgjuan premtimin, u përjashtuan të parët për shkak të rebelimit të tyre. ⁷Prandaj Perëndia cakton edhe një ditë. Kjo është dita që quhet «sot» dhe për të cilën Davidi shumë kohë më vonë tha: *Mos jini kaq të pandreqshëm kur ta dëgjoni sot zërin e Tij!* ⁸Në qoftë se Joshua e kishte çuar popullin në këtë pushim, ♦ atëherë nuk do të ishte fjala për një ditë tjetër. ⁹Kështu, mbetet një pushim i së shtunës për popullin e Perëndisë. ¹⁰Kush pranohet në këtë pushim, bën pushim për veprat e veta (të meritueshme) siç bëri pushim edhe Perëndia për veprat e veta ditën e shtatë. ¹¹Të vrapojmë, pra, për të hyrë në atë pushim, që askush të mos mbarojë pas shëmbullit të së njëjtës padëgjese.

♦ d.m.th. populli i rilindur duke banuar në një vend të rilindur (= pasqyrë e parajsës). Për shkak të mosbindjes së popullit kjo nuk u realizua për izraelitët. Realizimin e tij e presin ata që tani qëndrojnë besnikë.

Ndihma për të qëndruar besnikë: a) Fjala e Perëndisë

¹²Fjala e Perëndisë është e gjallë dhe vepruese. Ajo është më e mprehtë se çdo shpatë me dy tehe: hyn aq thellë, sa depërton në psikikën dhe shpirtin; hyn gjer në palcë; gjykon dëshirat dhe mendimet e njeriut. ¹³Para Perëndisë nuk ka asgjë për të fshehur. Gjithçka gjendet zhveshur e lakuriq para syve të Atij të cilit do t'i japim llogari.

Ndihma për të qëndruar besnikë: b) Jezusi, kryeprifti ynë i madh

(Lev 9,7; Dal 28,1; Ps 2,7; Ps 109,4)

¹⁴Ne duhet të qëndrojmë në të vërtetën që pranuan, sepse kemi kryepriftin e madh që arriti në prani të Perëndisë, dhe ky është Jezusi, Biri i Perëndisë. ¹⁵Ai nuk u takon atyre që nuk kanë asnjë kuptim për dobësitë tona. Përkundrazi, kryeprifti ynë u vu në provë në çdo drejtim, po ashtu si dhe ne, e megjithatë mbeti pa mëkat. ¹⁶Prandaj t'i afrohemi fronit, mbi të cilin është ulur i Mëshirshmi (Perëndi). Kur të kemi nevojë për ndihmë, atje do të gjejmë gjithnjë dashurinë dhe mëshirën e tij.

5 Çdo kryeprift i zgjedhur ndër bashkatdhetarët e tij ka për detyrë t'i përfaqësojë ata para Perëndisë dhe të kushtojë dhurata e fljime për mëkatet e tyre. ²Meqë ai vetë është njeri me dobësitë e tij, ka mëshirë për ata që nuk kanë mëkatuar me paramendim. ³Ai duhet të kushtojë fljime për mëkatet e veta dhe jo vetëm për mëkatet e popullit. ⁴Por askush nuk duhet ta marrë vetë këtë nder për t'u bërë kryeprift. Këtë ai e merr vetëm me thirrjen e Perëndisë, siç ndodhi me Aharonin. ⁵Edhe Mesia nuk e mori vetë nderin e kryepriftit. Perëndia i tha: *Ti je Biri im, të emërova sot.* ⁶Në një vend tjetër thuhet: *Ti je kryeprifti im për amshim, sipas rendit të Melkicedekut.*

⁷Në kohën e jetës së tij në tokë Jezusi iu lut dhe i lypi me ofshama të mëdha dhe me lot Atij që ishte në gjendje ta shpëtonte nga vdekja. Lutja e tij (për qëndrueshmëri) u plotësua. ⁸Megjithëse ishte Biri i Perëndisë, ai mësoi të dëgjonte me anë të pësimit.

⁹Pasi ia arriti qëllimit, tani mund t'i shpëtojë përgjithmonë të gjithë ata që i nënshtrohen. ¹⁰sepse Perëndia e emëroi kryeprift të përhershëm sipas rendit priftëror të Melkicedekut.

Tregohuni të kujdesshëm

(Zan 3,17-18)

¹¹Për këtë ka ende shumë për të thënë. Por ju e kuptoni me vështirësi, sepse jeni shumë të plogët nga mendja. ¹²Ju duhej që prej kohësh të ishit në gjendje t'i mësonit të tjerët. Në vend të kësaj, ju keni vetë nevojë të mësoni abëcënë e fjalës së Perëndisë. Ju

keni nevojë për qumësht dhe jo për ushqime të forta. ¹³Kush ushqehet me qumësht, është ende fëmijë që ende nuk ka përvojë për atë që është e drejtë ose e padrejtë. ¹⁴Ushqimet e forta u takojnë të rriturve, të cilët e kanë ushtruar dhe mprehtur mendjen e tyre për të dalluar të mirën dhe të keqen.

6 Sidoqoftë, t'i lëmë mënjatë mësimet fillestare për Mesinë dhe t'i drejtohem asaj që u takon atyre që janë të rritur në fe. Të mos merremi edhe një herë me konceptet fillestare, si për shembull, me kthimin te Perëndia nga një jetë që të çon në vdekje, ²me pagëzime të ndryshme dhe me vënien e duarve, me ringjalljen nga të vdekurit dhe me gjyqin e fundit. ³Të shkojmë përpara! Dhe këtë do ta bëjmë, në dashtë Perëndia. ⁴Përsa u përket atyre që u mësuan njëherë me udhën e Perëndisë, që shijuan dhuratën qiellore dhe u bënë pjesëtarë të Shpirtit të shenjtë, ♦ është e pamundur që të fillojnë përsëri nga e para. ⁵Ata përjetuan se sa e besueshme është Fjala e Perëndisë, si dhe dhuratat e epokës mesianike që po vjen. ⁶Në qoftë se pas kësaj i kthejnë shpinën Perëndisë, mbi ta bie fajësia për kryqëzimin e Birit të Perëndisë, të cilin e turpërojnë botërisht.

⁷Perëndia e bekon tokën e njomur me shiun që bie shpesh në të, dhe e cila pastaj prodhon bimë të dobishme për ata që e punojnë. ⁸Por toka që prodhon veçse murriza dhe ferra, nuk vlen për asgjë dhe rrezikohet të mallkohet nga Perëndia e në fund të digjet.

⁹Por për ju, miq të dashur, kemi besim të plotë, edhe në qoftë se flasim kaq ashpër. Ne jemi të sigurt se ju do të shpëtoni. ¹⁰Perëndia nuk është i padrejtë dhe nuk e harron atë që keni bërë. Ju i ndihmuat besimtarët e tjerë dhe veproni ende kështu. Me këtë, ju tregoni dashurinë tuaj ndaj Tij. ¹¹Ne dëshirojmë vetëm që secili nga ju ta mbajë zellin e tij gjer në fund, që të plotësohet ajo për të cilën shpresoni. ¹²Nuk duam që të tregoheni të pakujdesshëm. Merrini për shembull ata që qëndruan të patundur në fe dhe duruan, e për këtë morën atë që u premtoi Perëndia.

♦ do të jetë midis besimtarëve ose gjatë shërbimit të Krishtit në Izrael.

Premtimi i Perëndisë është i sigurt

(Zan 22.16-17; Lev 16.2; Ps 109.4)

¹³Perëndia i dha Avrahamit premtimin e vet dhe u përbetua me emrin e vet, sepse nuk mund të përbetohej me diçka më të lartë. ¹⁴Ai tha: *Po të jap fjalën time se unë do të të bekoj dhe do të të jap shumë pasardhës.* ¹⁵Avrahami priste me durim; prandaj edhe fitoi atë që i kishte premtuar Perëndia.

¹⁶Kur njerëzit betohen, ata betohen në emër të më të lartit për ta përforcuar premtimin e tyre dhe për të larguar çdo dyshim. ¹⁷Edhe Perëndia e përforcoi premtimin e tij me betim. Me këtë, u dha njerëzve ndaj të cilëve u betua, sigurinë e patundur që qëllimi i tij është i pandryshueshëm. ¹⁸Ai donte të na jepte siguri të dyfishtë. Premtimi dhe betimi nuk mund të hidhen poshtë. Nuk ka mundësi që Perëndia të gënjejë për këtë gjë. Kjo na jep zemër të mbahemi pas asaj që u premtua. ¹⁹Shpresa jonë është për ne spirancë e fortë dhe e sigurt, e cila futet thellë deri në perden që gjendet në Tempullin qiellor. ²⁰Atje Jezusi na ka shkuar përpara si ai që na ka hapur rrugën; ai u bë kryepriift ynë i përhershëm sipas rendit të Melkicedekut.

Kryepriifti Melkicedek

(Zan 14,17-20; Nr 18,21)

7 Ky – Melkicedeku – ishte mbret i (Jeru)salemit dhe priift i më të Lartit Perëndi. Kur Avra-hami u kthye nga beteja ku kishte mundur mbretërit, Melkicedeku i doli përpara dhe e bekoj. ²Atëherë Avrahami i dha të dhjetën e të gjitha atyre që kishte plaçkitur. Në fakt, fjala Melkicedek do të thotë: «mbret i drejtësisë». Meqë ishte mbret i Salemit, quhet edhe «mbret i paqes». ³Prindërit dhe gjenealogjia e tij nuk njihen, dhe periudha e jetës së tij nuk ka as fillim dhe as mbarim. Ai i ngjan Birit të Perëndisë dhe mbetet priift përgjithmonë.

⁴Madhështia e tij njihet nga fakti që Avrahami i dha të dhjetën e plaçkës së tij të grabitur. ⁵Edhe ata që janë pasardhës të Levit dhe priiftërinj, duhet t'i mbledhin të dhjetat nga populli izraelit. Ata i marrin nga atdhetarët e tyre, megjithëse janë pasardhës të Avrahamit. ⁶Por Melkicedeku, i cili nuk i takonte aspak popullit të Avrahamit, e mori të dhjetën nga Avrahami dhe e bekoj atë, të cilit Perëndia i kishte

dhënë premtimet e tij. ⁷Kush bekon, është pa dyshim më i madh se ai që e merr bekimin. ⁸Pasardhësit e Levit që marrin të dhjetën, janë njerëz të vdekshëm. Por në rastin e Melkicedekut, Avrahami e mori bekimin nga ai, për të cilin në Shkrimin e shenjtë nuk përmendet që vdiq. ⁹Në një farë kuptimi, kur Avrahami e dha të dhjetën, edhe Levi ia dha Melkicedekut të dhjetën, e pasardhësit e Levit janë ata që sot e marrin të dhjetën. ¹⁰Levi vërtet nuk kishte lindur ende atëherë, por ai ishte i pranishëm në farën e stërgjyshit të tij, Avrahamit, kur ky u takua me Melkicedekun.

¹¹Popullit të Izraelit iu dhanë udhëzime të qarta në Ligj për priftërinë e pasardhësve të Levit. Po të ishte arritur një marrëdhënie e përsosur dhe e përhershme me Perëndinë, atëherë nuk do të duhej të emërohej rishtas një prift si Melkicedeku. Atëherë priftërinjtë sipas rendit të Aharonit do të kishin mjaftuar. ¹²Por kur ndërrohet priftëria, atëherë do të ndërrohet edhe Ligji. ¹³Dhe vërtet, Zoti ynë (Jezusi), për të cilin është fjala në këto premtime, i takon një fisi tjetër. Asnjë anëtar i fisit të tij nuk kishte shërbyer ndonjëherë tek altari, ¹⁴sepse, që prej lindjes, Zoti ynë i takonte fisit të Judës, të cilin Moisiu nuk e përmendi kur foli për priftërinë.

Melkicedeku i dytë

(Ps 109,4; Lev 9,7)

¹⁵Priftëria levitike nuk ishte në gjendje t'i vinte izraelitët në një marrëdhënie të përsosur me Perëndinë. Kjo dihet nga fakti që Perëndia emëroi një prift tjetër, d.m.th. njërin sipas rendit të Melkicedekut, ¹⁶i cili u bë prift jo në bazë të rregullores së Ligjit, por në bazë të jetës së tij (hyjnore) të përjetshme.

¹⁷Në Shkrimin e shenjtë thuhet: *Ti je prifti im përgjithmonë sipas rendit të Melkicedekut.*

¹⁸Rregullorja e mëparshme shfuqizohet, sepse është e dobët dhe e padobishme. ¹⁹Ligji i Moisiut nuk ishte në gjendje t'i çonte izraelitët në një marrëdhënie të përsosur dhe të përhershme me Perëndinë. Tani hidhet një themel më i mirë për të ardhmen, në bazë të së cilës mund t'i afrohem Perëndisë.

²⁰Kjo vërtetohet me anë të betimit të Perëndisë. Kur emëroheshin priftërinjtë e tjerë, nuk kishte betim. ²¹Por Jezusi u bë prift me anë të betimit. Zoti i tha: *Unë u betova dhe nuk e tërheq premtimin tim: ti je prift i përhershëm.*

²²Në bazë të këtij ndryshimi, Jezusi na jep garanci për besëlidhje më të mirë. ²³Por ka edhe një ndryshim tjetër: priftërinjtë e tjerë ishin të shumtë. Në të vërtetë, ata duhej të vdisnin dhe vdekja i pengonte që të vazhdonin veprimtarinë e tyre. ²⁴Ndërsa Jezusi jeton përgjithmonë, dhe priftëria e tij është e përhershme. ²⁵Për këtë arsye ai mund t'i shpëtojë përgjithmonë të gjithë ata që i afrohen Perëndisë me anë të tij: Ai jeton përgjithmonë për të ndërhyrë për ta te Perëndia.

²⁶Jezusi është kryepriifti që na duhet: ai është i shenjtë, nuk ka asgjë të dënueshme dhe është pa të meta. Ai u nda nga njerëzit mëkatarë dhe u ngrit në qiell. ²⁷Ai nuk ka nevojë të kushtojë çdo ditë fljijim, më parë për fajet e tij dhe pastaj për ato të popullit, si kryepriiftërinjtë e tjerë. Këtë ai e bëri një herë e përgjithmonë kur flijoi veten. ²⁸Në bazë të Ligjit të Moisiut, kryepriiftërinj u emëruan njerëz me të meta; por sipas betimit hyjnor që e zëvendësoi Ligjin, kryepriifti u emërua Biri që e përfundoi punën e tij një herë e përgjithmonë.

Kryepriifti i besëlidhjes së re

(Ps 109,1; Dal 25,40; Jer 31,31-34)

8Tani po vij te pika kryesore: një kryepriift të tillë e kemi: ai u ul në fron në qiell në anën e djathtë të plotfuqishmërisë së Perëndisë madhështor. ²Ai shërben si prift në shenjtëroren e vërtetë, të cilën nuk e ndërtoi njeriu, por Zoti.

³Çdo kryepriift emërohet që t'i kushtojë Perëndisë dhurata dhe fljijime. Prandaj edhe kryepriifti ynë duhet të ketë pasur diçka për të kushtuar. ⁴Po të ishte në tokë, nuk do të mund të bëhej prift, sepse këtu ka priftërinj që kushtojnë fljijime sipas rregulloreve të Ligjit.

⁵Ata shërbejnë, sidoqoftë, në një shenjtërore që është pasqyrë e shenjtërores së vërtetë, e cila gjendet në qiell. Për këtë, kur Moisiu e ndërtoi Tendën e shenjtë, Perëndia i tha: *Respektoje modelin që t'u tregua në mal.*

⁶Por Jezusi është thirrur për një shërbim priftëror shumë më të lartë nga ai i priftërinjve në tokë. Prandaj ai e lidh popullin e tij me Perëndinë me anë të një besëlidhjeje më të mirë, sepse ajo është themeluar mbi bazën e premtimeve për gjëra

më të mira. ⁷Po të kishte qenë besëlidhja e parë pa të meta, nuk do të kishte pasur nevojë për të dytën. ⁸Por Perëndia duhej ta qortonte popullin e vet kështu: *Edhe pak, – thotë Zoti, – dhe unë do të lidh një besëlidhje të re me popullin e Izraelit dhe të Judës.* ⁹Ajo nuk do të jetë e ngjashme me besëlidhjen që bëra me të parët tuaj, kur i mora për dore dhe i nxora nga Egjipti. Ata nuk iu përmbajtën kësaj besëlidhjeje, prandaj i braktisa – thotë Zoti. ¹⁰Besëlidhja, që unë do të lidh më vonë me popullin e Izraelit, do të jetë e ndryshme: unë do t'i ngulit ligjet e mia në shpirtin e tyre dhe do t'i shkruaj në zemrat e tyre. Atëherë do të jem Perëndia e tyre, dhe ata do të jenë populli im. ¹¹Atëherë askush nuk do të ketë nevojë ta mësojë të afërmin, as edhe t'i thotë vëllait të tij: «Njihu me Zotin!», sepse të gjithë do të më njohin, që nga më i vogli dhe deri te më i larti ndër ta. ¹²Unë do të kem mëshirë për ta me gjithë mosbindjen e tyre dhe nuk do ta marr më parasysht fajin e tyre.

¹³Kur Perëndia flet për një besëlidhje të re, e shpall, kështu, të parën të vjetruar. Por ajo që është e vjetruar dhe e përdorur, është afër zhdukjes.

Rendi i vjetër dhe rendi i ri

(Dal 25,23 – 30,31-40; 26,1-30; 16,33; 25,10-16; 30,1-6; Nr 17,8-10; Br 10,3-5; Dal 25,18-22; Nr 18,2-6; Lev 16,2-34; Lev 16,15-16; Nr 19,9,17-19; Lev 16,15-16; Nr 9,9,17-19; Dal 24,6-8; Lev 8,15, Lev 17,11)

9Por, besëlidhja e parë kishte rregulloret e saj të kultit dhe shenjtëroren, por tokësore. ²Ishte ngritur një tendë e jashtme, që quhej shenjtërorja e jashtme, për të përmbajtur shandanin dhe tryezën me bukë. ³Pas perdes së dytë ishte një tendë tjetër që quhej shenjtërorja e brendshme. ⁴Altari i artë i temjanit i përkiste kësaj shenjtëroreje, si dhe arka e besëlidhjes – e pruar nga të gjitha anët. Brenda në këtë arkë ishin ena e artë me manë, shkopi i Aharonit që kishte lulëzuar, dhe dy rrasat e detyrimeve ligjore të besëlidhjes. ⁵Mbi arkë ishin engjëjt rojtarë që shënonin praninë e Perëndisë. Krahët e tyre ishin hapur mbi vendin ku lahej faji. ♦ Por tani nuk do të flasim hollësisht për këto.

⁶E gjithë shenjtërorja, pra, përbehej nga dy pjesë. Priftërinjtë hyjnë çdo ditë në pjesën e jashtme. ⁷Në pjesën e brendshme kishte të drejtë të hynte vetëm kryepriifti; dhe ai vetëm një herë në vit. Ai sillte me vete pak gjak dhe ia kushtonte atë Perëndisë për veten e tij dhe për popullin, i cili ishte fajtor pa paramendim.

⁸Me këto mësimet Shpirti i shenjtë sqaron: derisa ekzistonte pjesa e jashtme e tendës, hyrja në shenjtëroren e pranisë së Perëndisë nuk ishte ende e hapur. ⁹Kjo është është vetëm një pasqyrë e asaj që u realizua në kohën tonë. Në këtë pjesë kushtohen flijime dhe dhurata që nuk janë aspak të mjaftueshme. Kush i kushton ato, nuk mund të arrijë një marrëdhënie të përsosur me Perëndinë. ¹⁰Në kultin e tij, ai që kryen shërbesën, duhet të marrë parasysht vetëm rregulloret e jashtme për ushqimin dhe për pijen, si dhe për larjet e ndryshme fetare.

Këto rregullore ishin në fuqi vetëm derisa Perëndia të paraqiste rendin e tij të ri.

¹¹Ndërkohë Mesia ka ardhur. Ai është kryepriifti që sjell pajtimin e vërtetë. Ai ka kaluar nëpër tendën, e cila është më e lartë dhe më e përsosur, të cilën nuk e ndërtauan njerëzit, pra, që nuk i takon kësaj bote. ¹²Ai hyri një herë e përgjithmonë në shenjtëroren e pranisë së Perëndisë, jo në saje të (derdhjes) së gjakut të cjepve dhe mëzetërve; përkundrazi, hyri në bazë të (derdhjes së) gjakut të vet. Kështu i ka larë një herë e përgjithmonë mëkatet tona. ¹³Njerëzit që janë të papastër, sipas rregulloreve fetare, spërkaten me gjakun e cjepve dhe të mëzetërve, si dhe me hirin e lopës, dhe kështu, pastrohen përjashta nga ndyrësia. ¹⁴Por me anë të gjakut të Mesisë arrihet shumë e më tepër. Në saje të shpirtit të tij hyjnor Mesia ia kushtoi veten Perëndisë si fljijim pa të meta dhe kështu gjaku i tij e pastron ndërgjegjen tonë nga kotësia e jetesës sonë të mëparshme, që t'i shërbejmë Perëndisë së gjallë.

♦ pajtimore – kapaku i arkës.

Mesia është administratori i besëlidhjes së re

¹⁵Kështu, Mesia bëri të mundur besëlidhjen e re. Me anë të kësaj besëlidhjeje, atyre që janë thirrur nga Perëndia, u premtohet jeta e përjetshme. Kjo u bë e mundur sepse Njëri vdiq për t'i çliruar ata nga pasojat e mosbindjes së tyre të kryer nën besëlidhjen e

parë.

¹⁶Me besëlidhjen që lidh Perëndia, ndodhi si me testament. Kur ai të hapet, duhet të provohet se hartuesi ka vdekur. ¹⁷Derisa është gjallë hartuesi, testamenti nuk është në fuqi; ai hyn në fuqi vetëm me vdekjen e tij. ¹⁸Kështu, besëlidhja e parë hyri në fuqi vetëm me derdhjen e gjakut. ¹⁹Pasi Moisiu ia shpalli popullit të gjitha rregulloret që janë të caktuara me Ligj, mori gjakun e cjepve dhe të mëzetërve, e përziej me ujë, me hisop e me lesh të kuq dhe spërkati me të librin e Ligjit dhe të gjithë popullin. ²⁰Ai tha: *Me këtë gjak vuloset besëlidhja që Perëndia ka bërë me ju.* ²¹Moisiu spërkati me gjak edhe tendën dhe të gjitha enët që përdreshin për shërbesën fetare. ²²Në të vërtetë, sipas Ligjit, pothuajse gjithçka pastrohet me gjak, dhe pa derdhje gjaku nuk ka falje.

Flijimi i Mesisë heq të gjitha mëkatet një herë e përgjithmonë

(Is 53,12; Ps 39,7-9; Dal 29,38; Ps 109,1; Jer 31,33; 31,34)

²³Të gjitha kopjet e realiteteve qiellore duhen pastruar në të njëjtën mënyrë, ndërsa për origjinalet qiellore nevojiten flijime më të mira. ²⁴Mesia nuk hyri në një shenjtërore tokësore – në një kopje të shenjtërores së vërtetë. Ai hyri drejt në qiell, që të na përfaqësojë para Perëndisë. ²⁵Kryepriifti i popullit hebre hyn çdo vit në shenjtërore me gjakun e një kafshe, por Mesia nuk ka nevojë ta flijojë veten shumë herë. ²⁶Përndryshe, do t'i ishte dashur të vuante shumë herë që nga krijimi i botës. Në vend të kësaj, u paraqit tani, në fund të kësaj kohe, për të asgjësuar mëkatet një herë e përgjithmonë duke flijuar vetveten.

²⁷Ashtu siç vdes çdo njeri vetëm një herë – e pastaj vjen gjyqi – ²⁸ashtu edhe Mesia u flijua vetëm një herë për të shlyer mëkatet e të gjithëve. Kur të shfaqet për herën e dytë, nuk do të vijë për të shlyer mëkatet, por për të përsosur të gjithë ata që e presin.

10 Ligji jepte vetëm një pasqyrë ♦ për atë që Perëndia donte ta kryente për njerëzit në të ardhmen. Vit për vit i kushtoheshin gjithnjë të njëjtat flijime. Si mund t'i vinte Ligji me këto flijime njerëzit përherë në një marrëdhënie të përsosur me Perëndinë, para të cilit paraqiteshin? ²Në qoftë se njerëzit do të ishin pastruar një herë e përgjithmonë nga mëkatet e tyre dhe do të dihej se ishin të falur, do ta kishin ndërprerë kushtimin e flijimeve të tilla. ³Por në të vërtetë, me anë të flijimeve njerëzit i përkujtonin përsëri mëkatet e tyre vit për vit. ⁴Gjaku i mëzetërve dhe i cjepve nuk mund t'i shlyejë mëkatet kurrë.

⁵Prandaj, kur erdhi në botë, Mesia i tha Perëndisë: *Për ty nuk ishin kryesorja as flijimet e kafshëve dhe as dhuratat, por ti më dhe një trup.* ⁶*Për ty flijimet e përkushtimit dhe flijimet e pajtimit nuk ishin kryesorja.* ⁷*Atëherë unë thashë: Ja, unë jam në dispozicionin tënd, o Perëndi. Dua të bëj atë që ti kërkon prej meje, siç është parathënë për mua në Shkrimin e shenjtë!* ⁸*Së pari thotë: Për ty as flijimet e kafshëve, as dhuratat, as flijimet e përkushtimit dhe as flijimet e pajtimit nuk ishin kryesorja,* megjithëse të gjitha këto flijime caktohen nga Ligji. ⁹Pastaj tha: *Ja, unë jam në dispozicionin tënd, o Perëndi. Dua të bëj atë që ti kërkon prej meje.*

Kështu, flijimet e mëparshme anulohen dhe zëvendësohen me flijimin e vetvetes.

¹⁰Kështu, ai bëri atë që kërkonte Perëndia prej tij. Ai e flijoi trupin e vet, dhe me anë të kësaj ne jemi vënë përherë në një marrëdhënie të përsosur me Perëndinë.

¹¹Çdo prift e bën përditë shërbesën e kultit dhe kushton shumë herë të njëjtat flijime. Por këto nuk janë në gjendje ta vënë adhuruesin në një marrëdhënie të përsosur me Perëndinë. ¹²Përkundrazi, Mesia kushtoi për të gjitha mëkatet një flijim të vetëm. Pastaj u ul në anën e djathtë të Perëndisë. ¹³Atje ai pret që Perëndia t'i nënshtrojë atij të gjithë armiqtë. ¹⁴Kjo tregon se me një flijim të vetëm i vuri në një marrëdhënie të përsosur të gjithë ata që i pastroi.

¹⁵Për këtë dëshmon edhe Shpirti i shenjtë kur thotë: ¹⁶*Besëlidhja, që unë do të lidh me ta këto ditë, do të jetë e ndryshme – thotë Zoti. – Do t'i shkruaj ligjet e mia në zemrat e tyre dhe do t'ua ngulis ato në shpirt.* ¹⁷*Nuk do t'i marr më parasysht mëkatet e tyre, as veprat e tyre të këqija.* ¹⁸Pasi ato janë të falura, nuk ka më nevojë për flijime të tjera.

♦ jo aludim për platonizmin, por për tipologji judaike.

Mos hiqni dorë, por mbahuni!

(Lev 8,30; Ezek 36,25; Is 26,11; Br 17,6; 19,15; Dal 24,8; Br 32,35-36)

¹⁹Meqë Jezusi flijoi gjakun e tij, vëllezër të dashur, kemi hyrje të lirë në shenjtëroren më

të lartë. ²⁰Ai na ka hapur nëpër perde një udhë të re për në jetë. – Perdja përfaqëson trupin e tij të vdekshëm. – ²¹Ne kemi një kryepriфт që kryeson mbarë popullin e Perëndisë. ²²Prandaj t'i afrohemi Perëndisë me zemër të hapur dhe me besim të sigurt, sepse ndërjegjija jonë është pastruar nga çdo faj, dhe trupi ynë është larë me ujë të pastër. ²³Të qëndrojmë në shpresën, në të cilën besuam. Të mos lëkundemi; sepse Perëndia, e cila dha premtimet, e mban fjalën.

²⁴Të kujdesemi për njëri-tjetrin dhe të nxitemi për dashuri dhe vepra të mira. ²⁵Disa e bënë zakon të largoheshin nga mbledhjet e kishës. Kështu nuk është mirë: më mirë jepini zemër njëri-tjetrit, sepse ju e shihni që dita ♦ kur Zoti do të vijë, po afrohet.

²⁶Në qoftë se vullnetarisht mëkatojmë, pasi e morëm njohurinë e së vërtetës, nuk ka më fli për mëkate, ²⁷por vetëm pritje të tmerrshme të gjyqit dhe të vapës së zjarrit që do t'i përpjijë kundërshtarët. ²⁸Kush shkel Ligjin e Moisiut, do të vritet pa mëshirë në qoftë se faji i tij përcaktohet nga dy ose tre dëshmitarë.

²⁹Merreni me mend ç'ndëshkim më të rëndë do të meritojë ai që e përbuz Birin e Perëndisë dhe që e quan të parëndësishëm gjakun e Besëlidhjes, me të cilin është pastruar, dhe e shan Shpirtin e Atij të cilit ia di për nder mëshirën. ³⁰E njohim Atë që tha: *Unë do të hakmerrem dhe do t'i dënoj rëndë për të gjithë ligësinë e tyre.* Po ashtu thuhet: *Zoti do ta gjykojë popullin e tij.* ³¹Sa e tmerrshme do të jetë për një njeri të tillë që të bjerë në duart e Perëndisë së gjallë!

♦ jo vetëm dita e kthimit të Mesisë, por edhe dita e shkatërrimit të Jerusalemit. Në mendjen e besimtarëve të dyja ishin sinonimike.

Guximi dhe besimi

³²Kujtohuni se si dhatë prova më parë, kur sapo u njohët me të vërtetën. Atëherë u desh të duronit një luftë të ashpër dhe të gjatë: ³³herë ju fyen publikisht dhe ju keqtrajtuat, herë u solidarizuat me të keqtrajtuarit. ³⁴Ju vuajtët bashkë me anëtarët e kishës suaj që ishin në burg. Kur e konfiskuan pasurinë tuaj, ju duruat me gëzim, sepse e dinit që keni një pasuri më të mirë, të cilën njerëzit nuk mund t'ju marrin. ♦ ³⁵Mos e hidhni tutje besimin tuaj, sepse ju pret një shpërblim i madh në qoftë se qëndroni besnikë. ³⁶Ju duhet të qëndroni të patundur dhe të bëni atë që kërkon Perëndia. Vetëm atëherë do ta merrni atë që ju është premtuar. ³⁷Në Shkrimin e shenjtë Perëndia thotë: *Edhe pak dhe Mesia do të vijë. Ai nuk do të vonohet.* ³⁸*Ai që i beson Perëndisë, merr pafajësinë dhe do të jetojë, por, nëse bie nga besimi, për atë nuk do të dua t'ia di.*

³⁹Ne nuk u takojmë atyre njerëzve që heqin dorë nga feja, dhe për këtë humbasin. Përkundrazi, ne u takojmë atyre që mbeten besnikë dhe fitojnë jetën e përvetshme.

♦ aludim i mundshëm për dëbimin e hebrenjve nga Roma me 49 të erës sonë.

Shembujt e besimit

(Zan 1:1; Ps 32,6-9; Zan 4,3-10; 5,21-24; 6,13-22; 12,1-5; 35,27; 18,11-14; 21,2; 15,5; 22,17; 32,12; 23,4; 1 Kron 29,15; Ps 38,13; Zan 22,1-14; 21,12; 27,27-29,39-40, 47,31 – 48,20; 50,24-25; Ezek 13-19; Dal 1,22; 2,2; 2,10-12; Dal 12,21-30; 14,21-31; Hab 6,12-21; 2,1-21; 6,22-25, Gjq 4,6 – 5,31; 6,11 – 8,32; 11,1 – 12,7; 13,2-16,31; 1 Sam 1,1 – 25,1; 1,16 – 1 Mbr 2,11, Dan 6,1-27; 3,1-30, 1 Mbr 17,17-24; 2 Mbr 4,25-37; 2 Mak 6,18 – 7,42; 1 Mbr 22,26-27; 2 Kron 18,25-26; Jer 20,2; 37,15; 38,6; 2 Sam 24,21)

1 Besimi te Perëndia quhet: mbështetja në premtimet e tij për të ardhmen, siguria për atë që është ende e padukshme. ²Me një besim të tillë njerëz shembullorë të kohërave të mëparshme fituan miratimin e Perëndisë.

³Meqë i besojmë fjalës së Perëndisë, e dimë se bota u krijua me anë të fjalës së tij; gjithësia e dukshme doli nga duart e Perëndisë së padukshëm.

⁴Meqë Abeli i besoi fjalës së Perëndisë, ai i kushtoi një fljijim më të mirë se atë që i kushtoi i vëllai Kaini. Meqë i besoi fjalës së tij, u vu në rregull me Perëndinë, dhe Perëndia i pranoi dhuratat e tij. Megjithëse Abeli vdiq, ai flet përsëri në saje të besimit të tij.

⁵Meqë Henoku i besoi fjalës së Perëndisë, u mor drejtpërdrejt në qiell te Perëndia dhe nuk vdiq. Askush nuk mund ta gjente, sepse Perëndia e kishte larguar nga bota. Në Shkrimin e shenjtë, thuhet për të se i kishte pëlqyer Perëndisë para se të tregohej për

këtë ngjarje. ⁶Askush nuk mund t'i pëlqejë Perëndisë, në qoftë se nuk i beson atij. Kush do t'i afrohet Perëndisë, duhet të jetë i bindur se Ai ekziston dhe i shpërblen ata që e kërkojnë.

⁷Meqë i besoi fjalës së Perëndisë, pasi ai e kishte paralajmëruar për katastrofën që po afrohej – e kjo ende nuk shihej – Noahu i zbatoi udhëzimet e Tij duke ndërtuar anijen, në të cilën shpëtoi ai bashkë me tërë familjen e tij. Me veprimin e tij ai dëshmoi kundër botës (rebeluese) dhe siguroi për vete marrëdhënien e drejtë me Perëndinë, e cila vjen nga besimi. ♦

⁸Meqë Avrahami i besoi fjalës së Perëndisë, dëgjoi kur e thirri Perëndia. Mori rrugën për në një vend të cilin duhej ta merrte trashëgim, dhe e la vendlindjen e tij pa ditur se ku po shkonte. ⁹Meqë i besoi fjalës së Perëndisë, banoi si i huaj në vendin që i kishte premtuar Perëndia. Banoi në tenda bashkë me Izakun dhe Jakovin, të cilët kishin marrë të njëjtin premtim, ¹⁰sepse priste qytetin me themele të sigurta, të cilin ia kishte hartuar dhe ndërtuar vetë Perëndia.

¹¹Meqë Avrahami i besoi fjalës së Perëndisë, mori fuqinë për t'u bërë baba kur ishte i thyer në moshë dhe kur gruaja e tij nuk mund të lindte më fëmijë. Ai ishte i bindur që Perëndia do ta mbante premtimin e tij. ¹²Kështu, ky njeri i vetëm, i cili ishte pothuajse i vdekur, pati aq pasardhës sa ka yje në qiell ose kokrriza rëre në bregun e detit.

¹³Avrahami, Izaku dhe Jakovi vdiqën duke i besuar Perëndisë. Ata nuk e kishin marrë atë për të cilën kishte folur Perëndia, por e panë nga larg dhe u gëzuan për këtë. Ata thoshin hapur se ishin vetëm të huaj dhe banorë të përkohshëm në tokë. ¹⁴Kush flet kështu, tregon se kërkon atdheun. ¹⁵Ata nuk kishin mall për atdheun që kishin lënë; përndryshe, do të ishin kthyer atje. ¹⁶Ata kishin më tepër mall për një atdhe më të mirë, për atdheun qiellor; prandaj Perëndia nuk ngurron të quhet Perëndia e tyre, Perëndia e Avrahamit, Izakut dhe Jakovit. Zoti u ka ndërtuar një qytet ku ata mund të banojnë.

¹⁷Meqë Avrahami i besoi fjalës së Perëndisë, ai e solli birin e tij, Izakun, për t'ia kushtuar atij si flijim, kur Perëndia e vuri në provë. Ai ishte gati ta flijonte birin e tij të vetëm, ¹⁸megjithëse Perëndia i kishte premtuar: *Me arë të Izakut do të marrësh pasardhës.* ¹⁹Avrahami ishte plotësisht i bindur që Perëndia ishte i aftë për ta kthyer përsëri në jetë. Prandaj, në një farë kuptimi, e rifitoi birin e tij nga vdekja.

²⁰Meqë Izaku i besoi fjalës së Perëndisë, ai i tha bekimet e testamentit të tij drejtuar Jakovit dhe Esavit duke qenë i bindur se fjalët e bekimit do të realizoheshin.

²¹Meqë Jakovi i besoi fjalës së Perëndisë pak para vdekjes, i tha bekimet e testamentit të tij drejtuar dy bijve të Josefit. I mbështetur te shkopi i tij, u përkul thellë para Perëndisë.

²²Meqë Josefi i besoi fjalës së Perëndisë, ai mund të fliste për daljen e ardhshme të izraelitëve nga Egjipti dhe mund të jepte udhëzime për kthimin e eshtrave të tij në Izrael.

²³Meqë prindërit e Moisiut i besuan fjalës së Perëndisë, ata e mbajtën të fshehur për tre muaj pas lindjes së tij. Ata panë se ai ishte fëmijë i bukur dhe nuk kishin aspak frikë ta kundërshtonin urdhrin e mbretit egjiptian.

²⁴Meqë Moisiu i besoi fjalës së Perëndisë, nuk pranoi që, kur ishte i rritur, ta quanin «bir të bijës së mbretit». ²⁵Ai parapëlqeu të solidarizohej me popullin e Perëndisë në vuajtjet e tyre, në vend që të gëzojë për pak kohë dëfrimin e mëkatit. ²⁶Ai ishte i bindur se të gjitha pasuritë e Egjiptit nuk kishin asnjë vlerë në krahasim me përbuzjen që merrte përsipër si parahijë e Mesisë. Ai mendonte për shpërblimin që e priste.

²⁷Meqë Moisiu i besoi fjalës së Perëndisë, ai e la Egjiptin dhe nuk kishte frikë nga zemërimi i mbretit. Ai kishte parasysh Perëndinë e padukshëm, dhe për këtë nuk pranoi të kthehej.

²⁸Meqë Moisiu i besoi fjalës së Perëndisë, ia kremtoi Pashkën. Dha urdhrë t'i spërkatën dyert me gjak, që engjëlli vrasës të mos i prekte bijtë e parëlindur të Izraelit.

²⁹Meqë izraelitët i besuan fjalës së Perëndisë, ata kaluan nëpër Detin e Kuq si nëpër tokë të thatë. Kur egjiptianët e provuan këtë, u mbytën të gjithë.

³⁰Muret e Jerihos u rrëzuan, sepse izraelitët i besuan fjalës së Perëndisë, pasi populli e qarkoi qytetin për shtatë ditë.

³¹Prostituta Rahava i priti mirë zbuluesit izraelitë, sepse i besoi fjalës së Perëndisë. Për këtë arsye nuk e vranë bashkë me të tjerët që kishin ngritur krye kundër Perëndisë.

³²A duhet t'i numëroj edhe të tjerët një nga një? Sigurisht, nuk do të më dilte koha të flisja për Gidonin, për Barakun, për Samsonin, për Jiftahun, për Davidin, për Samuelin dhe për profetët. ³³Meqë i besuan fjalës së Perëndisë, ata luftuan kundër mbretërve dhe dolën fitimtarë. Sunduan me drejtësi dhe përjetuan realizimin e premtimeve të Perëndisë. Ua mbyllën gojën luanëve ³⁴dhe shuan nxehtësinë e zjarrit. I shpëtuan vdekjes së dhunshme. Ishin të dobët dhe u bënë të fortë. Luftuan si heronj dhe dëbuan ushtritë e huaja. ³⁵Gratë që i besuan fjalës së Perëndisë, i rifituan të vdekurit. Disa vdiqën nën torturë. Nuk pranuan ta shkëmbenin mohimin e fesë me çlirimin e propozuar, sepse ishin të bindur për një jetë më të mirë dhe të re që po i priste. ³⁶Edhe të tjerët u vunë në lojë, u rrahën me kamxhik, u lidhën në pranga dhe u futën në burg. ³⁷U vranë me gurë, u sharruan dhe u ekzekutuan me shpatë. U endën të veshur me lëkura delesh dhe me lëkura dhish. U varfëruan, u përndoqën dhe u keqtrajtuat. U endën si të arratisur nëpër shkretëtira e nëpër male dhe jetuan në shpella dhe gropa dheu. ³⁸Bota ishte tepër e keqe për ta pranuar vlerën e tyre. ³⁹Të gjithë këta e morën dëshminë e mirë me anë të besimit të tyre, e megjithatë asnjëri prej tyre nuk e mori atë që i ishte premtuar. ⁴⁰Për hirin tonë Perëndia kishte hartuar një plan më të gjerë, sepse nuk donte që ata ta arrinin ringjalljen për jetën e përjetshme pa ne. ♦♦

♦ d.m.th. bota u tregua fajtoje, kurse Noahu u tregua i pafajshëm. ♦♦ Kjo do të thotë se besimtarët e DhV do të ringjallen në të njëjtën kohë me Kishën. Ndonëse shumë nga ato që u tha më sipër nuk kishin atë që ne mund të quhomin një besim shpëtues, ata ishin në gjendje të përgjigjen kur Ungjilli u predikua atyre më vonë nga Krishti kur zbriti aty ku ishin pas vdekjes së tij dhe para ringjalljes së tij.

Disiplina e Perëndisë

(Job 5,17; Fu 3,11-12)

12 Të gjithë këta dëshmitarë që na rrethojnë si një re, mund të na japin një shembull. Prandaj të lirohemi nga gjithçka që na rëndon, e sidomos nga mëkati që ngjitet kaq lehtë te ne. Të përballojmë garën e vrapimit, në të cilën hymë. ²Në të të mos e humbasim Jezusin nga shikimi. Ai na ka shkuar përpara në rrugën e besimit dhe do të na çojë në pikësynim. Mori përsipër kryqin dhe duroi një vdekje kaq të tmerrshme, sepse po e priste një gëzim shumë i madh. Tani është ulur në fronin në anën e djathtë të Perëndisë.

³Merreni me mend se çfarë duhej të duronte dhe se si e mori përsipër mbarë armiqësinë e njerëzve mëkatarë. Kjo do t'ju ndihmojë që të mos ju lëshojë zemra e të mos hiqni dorë. ⁴Në luftën tuaj kundër mëkatisit ende nuk u bë çështje jete a vdekjeje. ⁵Mos i harruat fjalët që japin zemër, të cilat Perëndia jua drejton juve si fëmijëve të tij: *Pranoje, o biri im, kur Zoti të disiplinon! Mos të të lëshojë zemra kur ai të godet!* ⁶Njeriun që Zoti e do, e edukon me disiplinë, dhe njeriun që ai e pranon për bir, e rreh edhe me thupër.

⁷Prandaj durojini të rrahurat. Perëndia ju trajton si fëmijët e tij. A ka djalë të cilin babai nuk e edukon me disiplinë? ⁸Kështu i edukon Perëndia të gjithë fëmijët e tij. Po të mos ishte kështu, ju nuk do të ishit fëmijë të ligjshëm. ⁹Etërit tanë tokësorë na edukuan me disiplinë, dhe ne i nderuam për këtë. Aq më tepër duhet t'i nënshtrohemi Atit tonë qiellor, që të fitojmë jetën e përjetshme. ¹⁰Etërit tanë tokësorë na disiplinuan për pak kohë, ashtu siç ua merrte mendja. Por Perëndia silltet me ne për të mirën tonë (të përjetshme), që t'i përshtatemi karakterit të tij. ¹¹Në çastin kur disiplinohemi, jemi të trishtuar dhe të palumtur. Por më vonë tek të gjithë ata që u edukuan me këtë disiplinë, vërehet që kjo ishte e mirë dhe na solli pajtimin me karakterin e Perëndisë, dhe në këtë mënyrë paqen. ♦

♦ Apostulli mendon për persekutim që lejon Perëndia për të forcuar besimin tonë. Kjo disiplinë na mban në rrugën e duhur

Rëndësia e kohës

(Is 35,3; Fu 4,26; Br 29,18; Zan 25,29-34; 27,30-40; Dal 19,16-22; 20,18-21; Br 4,11-12; 5,22-27; Dal 19,12-13; Br 9,19; Zan 4,10; Dal 20,22; Hag 2,6; Br 2,24)

¹²Mblidheni veten, që fuqia të rrjedhë përsëri në duart tuaja të lodhura dhe në gjunjët

tuaj të molisur! ¹³Shkoni në rrugë të drejta, që këmbët e çaluara të mos ndrydhen më, por që të shërohen përsëri.

¹⁴Përpiguni për paqen me të gjithë njerëzit dhe për një jetë në përputhje me vullnetin e Perëndisë. Kush nuk e përfill këtë, nuk do ta shohë Zotin. ¹⁵Kujdes që askush të mos lëshojë rrënjë të helmuara dhe të shkaktojë turbullim ose ta molepsë bashkësinë. ¹⁶Askush prej jush të mos bëjë një jetë të shthurur siç bëri Esavi. Meqë nuk kishte respekt për Perëndinë, ai i shiti të drejtat e parëlindësisë vetëm për një të ngrënë. ¹⁷Kur më vonë deshi të merrte bekimin e të atit, u refuzua. Ai nuk arriti ta ndërronte atë që kishte bërë, megjithëse u përpoq ta bënte këtë me lot.

¹⁸Ju nuk iu afruat malit të Sinait, të cilin mund ta preknit. Ju nuk keni ardhur te flakët e zjarrit, as te errësira, as te stuhia, ¹⁹as te tingulli i trumbetës, as te zëri që gjëmonte. Kur e dëgjoji këtë zë, populli u lut që të mos i fliste më. ²⁰Nuk mund ta duroni urdhrin: *Asnjë shtazë të mos e prekë malin; ndryshe, vritet me gurë!* ²¹Pamja ishte aq e tmerrshme, saqë edhe Moisiu tha: *Po dridhem nga frika.*

²²Përkundrazi, ju iu afruat malit të Cionit dhe qytetit të Perëndisë së gjallë. Ky qytet është Jerusalemi qiellor me numrin e pamasë të engjëjve të tij. ²³Ju keni ardhur te mbledhja e festimit të atyre me të drejtat e bijve të parëlindur të Perëndisë, emrat e të cilëve janë shkruar në qiell. Ju keni ardhur te Perëndia, Gjyqtari i të gjithëve, dhe te shpirtat e atyre që morën pafajësinë dhe arritën përsosurinë. ²⁴Ju keni ardhur te Jezusi, ai që bëri të mundur besëlidhjen e re, dhe te gjaku që pastron e që ka arritur shumë më tepër se gjaku i Abelit. ♦

²⁵Prandaj kini kujdes dhe dëgjojeni Atë që ju flet tani. Populli që në malin e Sinait nuk deshi ta dëgjonte atë që fliste mbi tokë në emër të Zotit, nuk i shpëtoi dënimit. Në qoftë se e refuzojmë Atë që flet nga qielli, nuk do t'i shpëtojmë kurrësi dënimit. ²⁶Zëri i tij atëherë tundi tokën, por tani shpalli: *Edhe një herë do të tund nga themeli jo vetëm tokën, por edhe qiellin.* ²⁷Fjalët *edhe një herë* tregojnë se në kohën e kësaj tundjeje e gjithë toka, të cilën e krijoi Perëndia, do të shndërrohet. Vetëm ajo që nuk mund të tundet, do të mbetet e pandryshuar.

²⁸Të jemi mirënjohës se kemi marrë një atdhe që nuk mund të na e marrin. Ta falënderojmë Perëndinë me frikë të shenjtë dhe me respekt të thellë, dhe t'i shërbejmë ashtu siç i pëlqen Atij. ²⁹Në të vërtetë, Perëndia jonë është një zjarr që përpin (armiqtë e tij)!

♦ [Gjaku i Abelit kërkonte hakmarrje, kurse gjaku i Mesisë jep pajtim dhe shpëtim.](#)

Si mund t'i pëlqejmë Perëndisë

(Zan 18,1-8; 19,1-3; Br 31,6-8; Hab 1,5; Ps 117,6; Lev 16,27)

13 Vazhdoni ta doni njëri-tjetrin si vëllezër. ²Mos harroni t'i mirëpritni bashkëbesimtarët e bashkësisive të tjera. Në këtë mënyrë, disa kanë mirëpritur engjëj pa e ditur. ³Kujtoni të burgosurit, sikur të ishit edhe ju me ta në burg. Kujtoni të keqtrajtuarit, njësoj sikur të vuanit si ata.

⁴Martesa të nderohet nga të gjithë; burri dhe gruaja të jenë besnikë ndaj njëri-tjetrit. Perëndia do t'i dënojë të gjithë ata që bëjnë imoralitet e tradhti bashkëshortore.

⁵Mos u jepni pas parasë e jini të kënaqur me atë që keni. Perëndia ka thënë: *Kurrë nuk do të ta tërheq ndihmën time, kurrë nuk do të të lë në baltë!* ⁶Të themi plot besim: *Zotn e kam për ndihmë. Tani nuk kam më frikë. Çfarë mund të më bëjë njeriu?* ⁷Mos i harroni kryetarët e kishës, të cilët ju shpallën më parë fjalën e Perëndisë. Kujtoni se si jetuan dhe vdiqën. Ndiqeni shembullin që ata ju lanë me besnikërinë e tyre ndaj fesë. ⁸Jezusi, Mesia, është i njëjtë dje e sot, dhe kështu do të jetë përgjithmonë. ♦ ⁹Mos t'ju mashtroni gjithfarë mësimesh të rreme. Hiri i Perëndisë do t'ju përforcojë përbrenda. Këtë nuk mund ta realizojnë udhëzimet për atë që lejohet të hahet ose të pihet. Askush nuk pati dobi kur ndoqi rregullore të tilla.

¹⁰Kemi një flajm ♦ nga i cili nuk kanë të drejtë të hanë ata që shërbejnë në shenjtëroren e vjetër. ¹¹Ditën e pajtimit kryepriifti sjell gjak kafshësh në shenjtëroren e brendshme dhe e kushton atë për të shlyer mëkatet; por trupat e kafshëve digjen jashtë kampit. ¹²Kështu, edhe Jezusi vdiq jashtë qytetit për ta pastruar popullin duke derdhur gjakun e tij. ¹³Prandaj të dalim edhe ne jashtë kampit (të judaizmit) dhe të

solidarizohemi me turpin e Jezusit. ¹⁴Në tokë nuk ka asnjë qytet ku mund të banojmë për jetë. Ne po presim qytetin që do të vijë.

¹⁵Me anë të Jezusit t'i kushtojmë vazhdimisht Perëndisë një fljijim gojor, i cili i kushtohet Atij çdo herë që e falënderojmë e lavdërojmë. ¹⁶Mos harroni të bëni mirë dhe ta ndihmoni njëri-tjetrin. Këto janë fljijimet që i pëlqejnë Perëndisë.

¹⁷Dëgjojini kryetarët e kishës suaj dhe ndiqini udhëzimet e tyre. Ata kujdesen për ju dhe do të japin llogari për shërbimin e tyre. Në qoftë se i ndiqni me dëshirë, ata do ta kryejnë shërbimin e tyre me gëzim. Por në qoftë se ata duhet të ankohen për punën e tyre, kjo nuk do t'ju sillte dobi.

¹⁸Lutuni për ne! Jemi të bindur se e kemi ndërgjegjen të pastër, sepse dëshirojmë të sillemi gjithmonë mirë. ¹⁹Për këtë ju lutem me ngulm: lutjuni Perëndisë që të më kthejnë sa më parë te ju.

♦ shih edhe Apok 1,17; 2,8: 22,13 ♦♦ ffj. altar (altari është metonim për fljijim)

Lutjet dhe përshëndetjet e fundit

²⁰Perëndia që na sjell paqe dhe që ringjalli nga të vdekurit atë që u bë Bariu i madh i deleve, dhe që me anë të vdekjes së tij, e vulosi besëlidhjen e përjetshme nëpërmjet derdhjes së gjakut të tij – Zotin tonë, Jezusin,

²¹Ai ju ndihmoftë të bëni vepra të mira sipas vullnetit të tij, sepse ai vetë do të realizojë në ne atë që i pëlqen atij. Këtë e kryen me anë të Jezusit, Mesisë. Për këtë qoftë lavdëruar përgjithmonë!

Amen.

²²Po ju lutem, vëllezër, pranojeni me gatishmëri atë që ju kam shkruar; kjo është për t'ju dhënë zemër. Kjo letër nuk është e gjatë.

²³Ju duhet ta dini se vëllai ynë Timoteu u lirua nga burgu. ♦ Në qoftë se arrin këtu me kohë, do ta sjell me vete kur t'ju vizitoj.

²⁴Përshëndetni të gjithë kryetarët e kishës suaj dhe mbarë popullin e Perëndisë. Ju përshëndetin bashkëbesimtarët e Italisë. ♦♦

²⁵Perëndia ju mbajttë në hirin e tij!

♦ Do të jetë në Efes ku ishte peshkop, para se Gjoni të vinte në vitin 66.

♦♦ Mundësisht ata që ishin dëbuar nga Roma me dekret të Klaudit (shih Veprat 18,1).

LETRA E JAKOBIT

Përsëhendetje

1 Jakobi, shërbëtor i Perëndisë dhe i Zotit Jezus, Mesisë, i përsëhendet të gjithë anëtarët e popullit të Perëndisë ♦ të shpërndarë nëpër tërë botën ku banojnë si të huaj.

♦ f.fj. dymbëdhjetë fiset.

Besimi dhe dyshimi

²Vëllezër, çmójeni si arsye për gëzim kur të viheni në provë në mënyra të ndryshme. ♦

³Ju e dini: kur besimi juaj vihet në provë, kjo ju sjell qëndrueshmërinë.

⁴Qëndrueshmëria duhet t'ju sjellë pjekurinë, që të jeni të përsosur dhe të patëmetë në çdo drejtim.

⁵Por, në qoftë se ndokush prej jush nuk e di se ç'duhet të bëjë në një rast të caktuar, t'i lutet Perëndisë për urtësi. ♦♦ Perëndia do t'ia japë, sepse jep me qejf dhe pa fjalë. ⁶Për këtë arsye duhet t'i lutet Perëndisë me besim të plotë dhe pa asnjë dyshim. Kush dyshon, u ngjan valëve të detit, të cilat era i ngre dhe i përplas. ⁷Një njeri i tillë të mos mendojë se do të marrë gjë nga Zoti; ⁸sepse njeriu me dy mendje është i paqëndrueshëm në gjithçka që ndërmerr.

♦ diçka që e vë besimin tonë në provë, posaçërisht persekutimi. ♦♦ aftësia për të përballuar situatën.

Varfëria dhe pasuria

(Is 40,6-7)

⁹Kush nga ju është i varfër dhe i shtypur, të jetë krenar që Perëndia do ta ngrejë në nderin më të lartë. ¹⁰Përkundrazi, ai që është i pasur dhe i fuqishëm (në kurriz të të tjerëve), nuk ka asgjë për të pritur, veçse të poshtërohet në mjerim. Ai do të kalojë si një lule në fushë. ¹¹Kur dielli ngrihet në qiell dhe përhap rrezet e tij djegëse, gjethet thahen dhe lulet bien përtokë; mbarë bukuria e tyre zhduket. Kështu, edhe të pasurit do të rrënohen, dhe të gjitha ndërmarrjet e tyre do të marrin fund.

Prejardhja e tundimeve

¹²Secili të gëzohet kur të vihet në provë dhe t'i qëndrojë asaj, sepse Perëndia do t'ia japë kurorën e fitimitarit, jetën e përjetshme që u premtoi të gjithë atyre që e duan.

¹³Askush që është i tunduar të mos thotë: «Perëndia më tundon.» Perëndia nuk mund të jetë i tunduar për të keq dhe nuk tundon asnjëri. ¹⁴Janë dëshirat egoiste ato që e joshin dhe e lidhin njeriun. ¹⁵Kur jepet pas tundimit, lakmia e tij mbarset dhe lind mëkatin. E mëkati, kur është rritur, lind vdekjen.

¹⁶Vëllezërit e mi të dashur, mos u mashtroni! ¹⁷Të gjitha dhuratat e mira, dhuratat e përsosura, vijnë nga lart, nga Krijuesi i yjeve. Tek ai nuk ka ndërrim drite dhe errësim.

¹⁸Me vullnetin e tij të lirë ai na e dha jetën e re nëpërmjet fjalës të së Vërtetës, lajmit të mirë, që ta arrijmë krijimin e ri si të parët ndër krijesat e tij.

Dëgjimi dhe zbatimi i fjalës

¹⁹Prandaj, vëllezër të dashur: çdo njeri të jetë i shpejtë për të dëgjuar, por mos të ngutet të flasë, e aq më pak të zemërohet. ²⁰Nën ndikimin e zemërimit, nuk vepron askush sipas vullnetit të Perëndisë. ²¹Prandaj hiqni dorë nga çdo ndyrësi dhe çdo ligësi, dhe fjalën që Perëndia ka mbjellë në ju, pranojeni me plot përlulje, sepse fjala e tij ka fuqi t'ju shpëtojë.

²²Mos e mashtroni veten vetëm me dëgjimin e kësaj fjale. Ju duhet edhe ta zbatoni atë!

²³Ai që e dëgjon fjalën e Perëndisë, por nuk e zbaton atë, i ngjan njeriut që shikon fytyrën e vet në pasqyrë. ²⁴E sheh veten siç është dhe e shikon për pak. Pastaj shkon dhe harron menjëherë se si duket. ²⁵Ndryshe ndodh me njeriun që shikon me vëmendje dhe për shumë kohë ligjin e përsosur të Perëndisë, ♦ i cili na jep liri. Jo vetëm që pas pak nuk do ta harrojë, por edhe do ta zbatojë atë. Ai duhet të gëzohet, sepse Perëndia do ta bëjë të lulëzojë.

²⁶Kur dikush mendon se e nderon Perëndinë, por nuk mund ta mbajë gjuhën, e tërë

përshpirtmëria e tij është e kotë dhe ai mashtron veten. ²⁷Njeriu e nderon Perëndinë, Atin, siç duhet kur ndihmon jetimët dhe vejushat nevojtare dhe kur ruhet nga ndotja e kësaj bote.

♦ d.m.th. Ligji interpretuar nga Jezusi dhe fuqizuar nga Shpirti i Shenjtë.

Paralajmërimi për paragjykimin

2Vëllezërit e mi, ju besoni në Jezusin, Mesinë dhe Zotin tonë, i cili ndan me Perëndinë madhështinë e tij. Kjo nuk pajtohet me snobizmin; ju bëni dallime klasore midis atyre që kanë të njëjtën fe. ²Ju jeni të mbledhur për shërbesën fetare dhe ja, hyn një i pasur me unazë ari në gisht dhe me veshje aristokratike. Hyn edhe një i varfër i leckosur. ³Por njeriut të veshur mirë ju i thoni me plot respekt: «Urdhëro! Ulu këtu lirisht!», ndërsa të varfërit i thoni: «Rri në këmbë atje!» ose: «Ulu këtu, përtokë, pranë karrigës sime.» ⁴Kur bëni dallime të tilla, gjykoni sipas kriterëve të rreme. ⁵Dëgjoni mirë, vëllezërit e mi! Perëndia zgjodhi për të pasuruar në bazë të besimit të tyre pikërisht ata që janë të varfër në sy të kësaj bote; ata do të hyjnë në botën e re të Perëndisë, të cilën ai ua premtoi atyre që e duan. ⁶Por ju i përbuzni të varfrit! E kush ju shtyp dhe ju nxjerr para gjyqit? Pasanikët! ⁷A mos janë ata që flasin me mospërfille për Emrin që u thirr mbi ju (në pagëzimin tuaj)? ⁸Veproni sipas ligjit që ju dha Perëndia, mbreti i madh, dhe në të cilin thuhet: *Duaje të afërmin tënd si veten!* Atëherë do të veproni siç duhet. ⁹Por, në qoftë se bëni dallime midis njerëzve sipas kriterëve të jashtë, atëherë jeni fajtorë para Ligjit. ¹⁰Kush nuk i bindet qoftë edhe rregullores më të vogël të Ligjit, e shkel kështu tërë Ligjin. ¹¹I njëjti Perëndi që tha: *Mos bëj tradhti bashkëshortore!*, tha gjithashtu: *Mos bëj vrasje!* Në qoftë se nuk bën tradhti bashkëshortore, por bën vrasje, atëherë je fajtor para Ligjit. ¹²Flitni dhe veproni si njerëz që do të gjykohen një ditë para gjyqit të Perëndisë, sipas ligjit që çliron me të vërtetë. ¹³Perëndia do ta gjykojë pa mëshirë atë që ka vepruar pa mëshirë. Por kush ka vepruar me mëshirë, mund të presë mëshirë para gjyqit të Perëndisë.

Feja dhe dashuria

(Zan 22,1-14; 15,6; 2 Kron 20,7; Is 41,8; Zan 1,26)

¹⁴Vëllezërit e mi! Ç'dobi ka, në qoftë se dikush pohon: «Unë kam besim te Perëndia – kam fenë!», por nuk ka vepra të mira për të mbështetur pohimin e vet. A mund ta shpëtojë një fe e tillë? ¹⁵Do të ishte njësoj sikur mes jush të ishin bashkëbesimtarët dhe bashkëbesimtarët që nuk kishin asgjë për të veshur dhe për të ngrënë. ¹⁶Dhe njëri nga ju do të thoshte: «Ju uroj gjithë të mirat; shpresoj që të visheni sa më ngrohtë dhe të hani sa të ngopeni!» dhe nuk u jep ato që u nevojiten për të jetuar. Ç'dobi ka vetëm urimi ose qëndrimi miqësor? ¹⁷Kështu është edhe me fenë: kur nga ajo nuk del asnjë vepër e mirë, kjo provon se ajo është e vdekur.

¹⁸Por ndokush mund të thotë: «Ti ke fenë, kurse unë kam veprat!» Unë i përgjigjem: Atëherë ma trego fenë tënde! E si do ta bësh këtë, në qoftë se nuk ke asnjë vepër të mirë për të më treguar? Ndërsa unë do të ta tregoj fenë time me anë të veprave të mia. ¹⁹Ti beson se ka vetëm një Perëndi të vetëm? Mirë. Por këtë e besojnë edhe djajtë – dhe dridhen nga frika.

²⁰Ti, njeri pa mend! A nuk dëshiron ta kuptosh se feja që nuk të çon te vepra, është e kotë? ²¹A nuk e tregoi Avrahami, i pari ynë, realitetin e fesë së tij me veprën e tij – d.m.th. e vuri djalin e tij, Izakun, në altar për ta flijuar? ♦ ²²Kështu, siç e sheh, feja e tij bashkëpunonte me veprat e tij; feja e tij u shpreh me anë të veprave. ²³Ashtu u realizua (më vonë) fjala (e mëparshme) në Shkrimin e shenjtë: *Avrahami i besoi premtimit të Perëndisë dhe kjo i llogarit për pafajësi*. Po, Perëndia e quajti mik të tij. ²⁴A e shihni që realiteti i fesë së njeriut tregohet me anë të veprave?

²⁵Po kështu i ndodhi edhe Rahavës, prostitutës; ajo mirëpriti zbuluesit izraelitë dhe i ndihmoi të iknin me një rrugë tjetër. Me këtë vepër ajo e tregoi realitetin e fesë së saj në Perëndinë. ²⁶Ashtu siç është i vdekur trupi pa shpirt, ashtu është e vdekur edhe feja pa vepra.

♦ Pali përdor shprehjen 'justifikuar' për të kuptuar 'të pafajshëm, të shpallur të pafajshëm, ndërsa Jakovi përdor shprehjen e njëjtë për të nënkuptuar 'të shfajësuar 'ose' treguar të

justifikuar '(Hebr *nitsdaq* – forma *nifal* e të njëjtit verb). Ky kuptim dytësor përdoret shpesh në DhV, kryesisht në Psalmet. Për fat të keq kjo nuancë nuk del në greqisht. Në rastin e Abrahamit, për shembull, ai ishte i justifikuar (i pranuar si i drejtë) në Zanafillën 15,5, por me veprimin e tij në Zanafillën 22 ai tregoi se ishte i justifikuar, domethënë, ai dëshmoi se besimi i tij ishte i vërtetë. Jakobi nuk e bën dhe nuk mund të kundërshtojë Palin. Përveç kësaj, çfarë thotë Jakobi nëpërmjet veprave, janë fryti i Shpirtit dhe jo veprat meritore që është ajo që do të thotë Pali.

Gjuha

3Vëllezërit e mi, shumë nga ju nuk duhet të bëhen mësues të kishës. Ju e dini se ne, mësuesit, do të gjykohe mi para gjyqit të Perëndisë sipas kritereve më të rënda sesa të tjerët.

²Ne të gjithë jemi njerëz me të meta. Ai që nuk flet një fjalë të gabuar, është njeri i përsosur. Atëherë, ai ka vetëkontroll të plotë. ³Kuajve ua vëmë frerët në gojë që të na dëgjojnë; kështu e drejtojmë tërë trupin e tyre. ⁴Ose, përfytyroni një anije: ajo është e madhe dhe shtyhet nga erëra të forta; megjithatë drejtohet nga një timon i vogël sipas dëshirës së timonierit. ⁵Po kështu ndodh edhe me gjuhën: ajo është fort e vogël, por shkakton gjëra të mëdha.

Merreni me mend sa e vogël është flaka që ndez një pyll të madh! ⁶Me gjuhën ndodh si me zjarrin. Ajo është një botë e mbushur me atë që është në kundërshtim me karakterin e Perëndisë dhe ndyrëson tërë njeriun. Ajo e ndez jetën tonë nga lindja gjer në vdekje me zjarrin që vjen nga vetë ferri. ⁷Njeriu arriti t'i zbutë të gjitha kafshët e egra: bishat, shpendët, gjarpërinjtë dhe peshqit. ⁸Por askush nuk arriti ta zbutë gjuhën e vet; askush nuk ka mundur ta nënshtrojë atë.

Ajo është plot helm. ⁹Me të lavdërojmë Perëndinë, Zotin tonë dhe Atin, dhe me të mallkojmë të afërmit që janë krijuar sipas ngjashmërisë së Perëndisë. ¹⁰Nga e njëjta gojë dalin bekimi dhe mallkimi. Vëllezër! Kjo nuk duhet të ndodhë.

¹¹Nga asnjë burim nuk buron njëherë ujë i ëmbël e njëherë ujë i hidhur. ¹²Fiku nuk mund të prodhojë ullinj, as hardhia fiq dhe një burim i kripur nuk mund të nxjerrë ujë të ëmbël.

Urtësia që vjen nga Perëndia

¹³Në qoftë se ndokush mes jush mbahet për i urtë dhe i mençur, kjo duhet të dallohet nga e tërë sjellja e tij. Veprat e tij duhet ta dëshmojnë këtë me dashamirësinë dhe me thjeshtësinë që i përket një të urti. ¹⁴Ju bini në kundërshtim me të Vërtetën, në qoftë se mburri për urtësinë tuaj të pretenduar dhe njëkohësisht, jeni plot smirë dhe grindje.

¹⁵Kjo urtësi nuk vjen nga lart; ajo është tokësore, shqisore dhe djallëzore. ¹⁶Atje ku mbretërojnë smira dhe grindja, ka çrregullim dhe çdo lloj poshtërsie. ¹⁷Por urtësia që vjen nga lart, merr pjesë në përsosurinë e Perëndisë; ajo është dashamirëse, pajtuese dhe paqedashëse. Ajo është plot mëshirë dhe lind vepra të mira. Ajo nuk njeh as paragjykim, as shtirje. ¹⁸Fara e urtësisë rritet vetëm tek ata që kërkojnë paqen, dhe atje jep fryt.

Miqësia me botën

(Fu 3,34)

4Nga vijnë atëherë luftërat dhe grindjet që keni mes jush? Nga pasionet egoiste që ziejnë gjithnjë brenda jush. ²Ju digjeni për diçka që dëshironi. Jeni smirëzinj dhe xhelozë, por kjo nuk ju afron te qëllimi i dëshiruar. Ju luftoni për këtë, por nuk e merrni, sepse nuk i luteni Perëndisë. ³Dhe kur t'i luteni, nuk e merrni, sepse i luteni vetëm me qëllim që të kënaqni lakminë tuaj të pangopur.

⁴Ju jeni të pabesë ndaj Perëndisë si ata që bëjnë tradhti bashkëshortore. Miqësia me këtë botë do të thotë miqësi me Perëndinë. A nuk e dini këtë? Kush, pra, miqësohet me botën, armiqësohet me Perëndinë. ⁵Nuk thuhet kot në Shkrimin e shenjtë: *Me zjarr e kërkon të drejtën e tij mbi shpirtin që e vuri brenda nesh*. ♦ ⁶Por me mëshirën e tij ai dëshiron të na dhurojë edhe më shumë, sepse thuhet, gjithashtu: *Zoti e kundërshton njeriun mendjemadh, ndërsa të përlulurit ♦♦ i drejton dashurinë e tij*.

⁷Prandaj Perëndisë duhet t'i nënshtroheni me bindje të plotë. Kundërshtojini Satanit dhe ai do të ikë nga ju. ⁸Afrojuni Perëndisë dhe ai do t'ju afrohet juve. Mëkatarrë, pastrojini duart tuaja! Jepjani zemrat tuaja Perëndisë, ju njerëz me dy mendje!

⁹Ofshani për gjendjen tuaj, vajtoni dhe qani! Qeshja juaj u kthetë në vajtim dhe gëzimi juaj në trishtim! ¹⁰Përluni para Perëndisë, dhe atëherë ai do t'ju bëjë njerëz me peshë.

- ◆ Perëndia është një Perëndi xheloz që nuk do të tolerojë besnikëri të ndarë te fëmijët e tij
- ◆ atij që i nënshtrohet Zotit.

Mosgykimi

¹¹Vëllezër! Mos shpifni për njëri-tjetrin! Kush shpif ose gjykon keq për bashkëbesimtarin e tij, gjykon Ligjin ◆ që ia ndalon një sjellje të tillë. Në vend që t'i bindet Ligjit, ai ngrihet si gjyqtar. ¹²Por të drejtën e gjykimit e ka vetëm Perëndia, e cila e dha Ligjin. Vetëm ai mund të dënojë ose të japë pafajësinë. Për kë e mban veten, që të gjykos të afërmin?

- ◆ Jakobi ka një ligj të veçantë në mendje (Lv 19,16: Mos shpërndaj gënjeshtër / shpifje për askënd).

Rreziku i mendjemadhësisë

¹³Tani një fjalë për ata që thonë: «Sot ose nesër do të shkojmë në këtë ose në atë qytet. Atje do të bëjmë tregti për një vit dhe do të fitojmë shumë para.» ¹⁴Nga e dini se çfarë do të ndodhë nesër? Çfarë është jeta juaj? Është si avulli që ngrihet nga toka dhe zhduket menjëherë. ¹⁵Më mirë thoni: «Në dashtë Zoti, do të jetojmë e do të bëjmë këtë ose atë gjë!» ¹⁶E tani jeni krenarë dhe mendjemëdhën; por një krenari e tillë është e dënueshme.

¹⁷Kush e di se ç'duhet të bëjë dhe nuk e bën, bëhet fajtor.

Paralajmërimi për pasanikët

(Br 24,14-15)

5 Dëgjoni mirë, ju pasanikë! Qani dhe vajtoni për mjerimin që do t'ju ndodhë. ²Pasuria juaj po kalbet, rrobat tuaja i ha tenja, ³dhe paraja juaj zë ndryshk. Ky ndryshk do t'ju akuzojë dhe do t'jua brejë trupin si acidi. Ju keni grumbulluar thesar ditët e fundit. ⁴Ju nuk ua keni dhënë pagën e drejtë njerëzve që punojnë në fushat tuaja. Kjo është një padrejtësi e madhe. Korrësit tuaj ankohen dhe ankesa e tyre arriti deri te veshët e Zotit të botës. ⁵Jeta juaj në tokë ishte e mbushur me luks dhe kënaqësi. Kur po ju priste dita e therjes, ju u majmët. ⁶Ju i dënuat dhe i vratë ata që ishin të pafajshëm dhe të pambrojtur.

Pritja me durim

(Job 1,21-22; 2,10; Ps 103,8; 1 Mbr 17,1; 18,1; 18,42-45; Fu 10,12)

⁷Vëllezërit e mi, kini durim derisa të vijë Zoti. Shikoni se me sa durim pret bujku, që toka e tij të japë drithin e çmueshëm. E di se më parë në tokë duhet të bjerë shiu i vjeshtës dhe ai i pranverës. ⁸Edhe ju duhet të kini durim! Merrni zemër, sepse dita kur do të vijë Zoti, është e afërt. ⁹Mos u ankoni për njëri-tjetrin, vëllezër, që të mos ju dënojë Perëndia. Gjyqtari rri pranë derës. ¹⁰Mendoni për profetët që flitnin në emër të Zotit. Merrini për shembull se me sa durim i duronin vuajtjet e tyre. ¹¹Ata i pret me siguri gëzimi i madh, sepse qëndruan të patundur. Ju dëgjuat se sa i durueshëm ishte Ijovi, dhe e dini se Zoti i dha fund vuajtjes së tij. Zoti është plot dashuri dhe mëshirë. ¹²Vëllezër! Para së gjithash, lini çdo betim kur dëshironi të jepni një premtim. Mos u betoni as për qiell, as për tokë e as për ndonjë gjë tjetër. Ju duhet të mjaftoheni me një Po ose me një Jo të thjeshtë. Përndryshe, bëheni fajtorë para gjyqit të Perëndisë.

Lutja për të sëmurët

¹³A ka ndonjë nga ju diçka të rëndë për të duruar? Atëherë t'i lutet Perëndisë. A është ndokush i gëzuar? Atëherë të këndojë himne lavdërimi. ¹⁴A është ndonjë nga ju i sëmurë? Atëherë të thërrasë kryetarët e kishës, që t'i luten Perëndisë për të dhe ta lyejnë me vaj në emër të Zotit. ¹⁵Lutja e tyre me plot besim do ta shpëtojë të sëmurin. Zoti do ta shërojë dhe do t'ia falë mëkatën, në qoftë se ka mëkatuar.

¹⁶Çdo i sëmurë t'ua pranojë patjetër mëkatet e tij bashkëbesimtarëve, dhe ata t'i luten Perëndisë për të; atëherë do të shërohet. Lutja e njeriut që jeton siç e kërkon Perëndia, mund të sjellë ndryshime të mëdha. ¹⁷Elija ishte njeri si të gjithë ne. Iu lut shumë

Perëndisë që të mos binte shi, dhe mbi tokë nuk ra shi për tre vjet e gjashtë muaj.

¹⁸Pastaj përsëri iu lut Perëndisë, e qielli dha shi, kurse toka frytin e saj.

¹⁹Vëllezër! Në qoftë se ndokush nga ju bie në mëkat, atëherë shikoni që ta ktheni në rrugë të drejtë. ²⁰Ju duhet ta dini se kush e kthen mëkatarin prej një rruge të keqe, e shpëton nga vdekja dhe bën që t'i falen mëkatet.

LETRA E PARË E PJETRIT

Përsëhendetje

1¹⁻²Pjetri, apostulli i Jezusit, Mesisë, ua drejton këtë letër të gjithë besimtarëve në Pont, Galaci, Kapadoki, në provincën e Azisë dhe në Bitini. Ju jetoni si të huaj në këtë botë, mes të pafeve. Perëndia, Ati, ju ka zgjedhur për popullin e tij, ashtu siç vendosi që në fillim. Ju ka veçuar me anë të veprimit të Shpirtit të shenjtë që t'i nënshtroheni Jezusit, Mesisë, dhe që të pastroheni me anë të derdhjes së gjakut të tij. I lutem Perëndisë t'ju mbushë gjithnjë e më shumë me hirin dhe paqen e tij!

E ardhmja madhështore që na pret

³Lavdi Perëndisë, Atit të Jezusit, Mesisë! Me mëshirën e tij të madhe na ka rilindur dhe na ka mbushur me një shpresë të bazuar në një realitet të ardhshëm. Kjo shpresë mbështetet në faktin që Jezusi, Mesia, u ringjall nga të vdekurit. Ajo i drejtohet jetës së re, ⁴të cilën ai e mban gati për ju në qiell, si trashëgim që nuk do të kalojë, nuk do të priset dhe nuk do të vjetrohet kurrë. ⁵Ndërkohë, ai ju ruan me anë të fuqisë së tij dhe nëpërmjet besimit tuaj, që të shpëtoni dhe të merrni jetën e përjetshme që ju është caktuar në fund të kësaj kohe. ⁶Prandaj, jeni plot gëzim, megjithëse tani duhet të vuani për një kohë të shkurtër dhe të viheni në prova të ndryshme. ⁷Kjo ndodh që besimi juaj t'i hedhë themelet plotësisht në Perëndinë. Ashtu siç kullohet në zjarr ari i paqëndrueshëm për të parë cilësinë e tij, ashtu kullohet në zjarrin e vuajtjeve edhe besimi juaj, që është më i vlefshëm se ari. Në qoftë se besimi juaj del i vërtetë, Perëndia do t'ju shpërblejë me nderim dhe madhësi në ditën kur Jezusi, Mesia, të shfaqet me madhësinë e tij. ⁸Atë e doni, megjithëse nuk e keni parë kurrë. Ju i besoni atij, megjithëse tani nuk e shihni. Për këtë arsye tashmë jeni të mbushur me një ngazëllim të patregueshëm që vjen nga Perëndia. Ju jeni të bindur ⁹se besimi juaj do t'ju sjellë shpëtimin e fundit, jetën e përjetshme.

¹⁰⁻¹¹Ju e dini se edhe profetët e kanë bërë të qartë se çfarë madhësie do t'ju dhurohet me mirësinë e Perëndisë. Shpirti i Mesisë veproi tashmë tek ata dhe i bëri të parashikonin vuajtjet që duhej të duronte Mesia, dhe madhësinë që do t'i vinte pas. Kërkuan dhe shqyrtuan me zell që të mësonin kohën dhe mënyrën e realizimit të të gjitha këtyre. ¹²Por Perëndia i bëri të kuptonin se këto zbulime nuk i kishin marrë për veten e tyre, por për ju. E ju tani i mësuat të gjitha këto me anë të lajmëtarëve të lajmit të mirë, të cilët janë të pajisur me Shpirtin e shenjtë. Edhe engjëjt digjen për ta mësuar këtë fshehtësi.

Thirrje për një jetë që i pëlqen Perëndisë

(Lev 11,44-45; 19,2; Ps 40,5-8)

¹³Prandaj rrii gati dhe qëndroni të arsyeshëm. Mbështeteni tërë shpresën tuaj në atë që Perëndia do t'ju dhurojë kur Jezusi, Mesia, të duket në madhësinë e tij.

¹⁴Dëgjojeni Perëndinë dhe mos jetoni sipas dëshirave tuaja egoiste, si atëherë kur nuk e njihnit të vërtetën. ¹⁵⁻¹⁶Në gjithçka që bëni, duhet të tregoheni si njerëz që Perëndia i ka veçuar për t'i takuar, sepse ai që ju ka thirrur, ka thënë: *Unë jam i shenjtë; prandaj edhe ju duhet të jeni të shenjtë.*

¹⁷Ju e quani Perëndinë «Atë» kur i luteni atij. Por mendoni se të gjithë njerëzit pa dallim do të japin llogari para tij për gjithçka që kanë bërë. Prandaj bëni një jetë që karakterizohet nga dëgjesa ndaj tij, derisa të banoni në këtë botë si të huaj. ¹⁸Ju e dini se me çfarë çmimi u çliruam, që të mos jetoni më pa kuptim dhe pa dobi, e këtë e keni trashëguar nga të parët tuaj. Ju nuk u çliruam me argjend ose me ar – ata e humbasin vlerën e tyre, – ¹⁹por me derdhjen e gjakut të çmueshëm të një qengji të flijuar, të patëmetë dhe të panjollë, me derdhjen e gjakut të Mesisë. ²⁰Perëndia e kishte caktuar atë si Shpëtimtar qysh para krijimit të botës. Por tani, në fund të kësaj kohe, erdhi në botë për hatrin tuaj. ²¹Nëpërmjet tij ju u bëtë besimtarë në Atë që e ringjalli Jezusin nga të vdekurit dhe i dha madhësinë qiellore. Tani të gjithë besimin tuaj dhe shpresat tuaja i keni te Perëndia.

²²Ju iu nënshtrouat me plot bindje lajmit shpëtues të Perëndisë, dhe kështu u bëtë të aftë t'i doni bashkëbesimtarët tuaj. Duajeni njëri-tjetrin me të vërtetë e me gjithë zemër! ²³Ju u bëtë njerëz të rinj, të rilindur, por kësaj here jo të lindur me anë të farës

së njerëzve të vdekshëm, por me anë të Fjalës së Perëndisë së gjallë dhe qëndron përgjithmonë. ²⁴Për këtë thuhet: *Njerëzit janë kalimtarë si bari. Megjithë madhësitinë që kanë, atyre nuk u ndodh ndryshe veç si luleve në fushë. Bari thahet dhe lulet fishken,* ²⁵por Fjala e Perëndisë vepron gjithmonë. Edhe kjo Fjalë ju është shpallur juve si lajm i mirë.

Guri i gjallë dhe populli i shenjtë

(Ps 33,8; Is 28,16; Ps 117,22; Is 8,14-15; Exod 19,5-6; Ho□ 2,23)

2Prandaj jepini fund gjithçkaje që nuk është në pajtim me karakterin e Perëndisë. Mos e gënjeni më njëri-tjetrin dhe mos u shtirni më. Mos e kini më zili njëri-tjetrin dhe mos shpifni për njëri-tjetrin. ²Ashtu si foshnjat e sapolindura që qajnë për qumësht, edhe ju duhet të keni mall për Fjalën e kulluar të Perëndisë, që të rriteni ♦ në fe e ta arrini pikësynimin – shpëtimin e fundit. ³Tashmë e keni shijuar mirësinë e Zotit, Mesisë.

⁴Afrojuni atij. Ai është guri i gjallë, për të cilin thuhet: *Guri që ndërtuesit hodhën tej, tani është bërë guri i qoshes.* ⁵T’ju vënë në Tempull si gurë të gjallë, të cilin e ndërton Shpirti i Perëndisë. Pranoni që Jezusi, Mesia, t’ju bëjë të aftë si priftërinj, që jetën tuaj t’ia kushtoni Perëndisë si flijim që i jep atij gëzim. ⁶Në Shkrimin e shenjtë thuhet: *Unë vë në malin e Cionit një gur, gur themeli të zgjedhur dhe të çmuar. Kush i beson atij, nuk do të humbasë.*

⁷Ky gur është i çmueshëm për ju që e pranuat Jezusin, Mesinë, për Zotin tuaj. Por për ata që nuk e pranojnë, vlen: *Guri që ndërtuesit hodhën tej, tani është bërë guri i qoshes.*

⁸Në të njerëzit vriten. Ai është bërë shkëmbi në të cilin ata ♦♦ rrëzohen.

Në atë rrëzohen të gjithë ata që nuk e dëgjojnë Fjalën e Perëndisë. Kështu, rënia e tyre është e pashmangshme. ♦♦♦

⁹Por ju jeni populli i zgjedhur, populli i Mesisë, populli që shërben si priftëri, populli i shenjtë që i përket Perëndisë. Ai ju thirri nga errësira në dritën e tij të mrekulleshme për të shpallur veprat e tij të fuqishme. ¹⁰Më parë nuk ishit populli i Perëndisë; por tani jeni populli që i takon Perëndisë. Më parë mëshira e Perëndisë nuk ishte e vlefshme për ju, por tani e keni gjetur mëshirën e tij.

♦ nga fuqia e mëkatit (shenjtërimi). ♦♦ d.m.th. Kombi hebre. ♦♦♦ shih Isaia 6,9; 8,14; 53,1. Pali merret me këtë pyetje te Romakët 9-11.

Të çliruar për të bërë mirë

¹¹Miqtë e mi, mendoni mirë se jeni mysafirë dhe të huaj në këtë botë. Prandaj mos u jepni pas pasioneve egoiste që luftojnë gjithnjë me vullnetin tuaj të mirë dhe që dëshirojnë t’ju shpien në shkatërrim. ¹²Jeta juaj mes njerëzve që nuk e njohin Perëndinë, duhet të jetë pa të meta. Kur shpifin për ju me gjithfarë fjalësh të këqija, ata duhet t’i mësojnë veprat tuaja të mira. Ndoshta atëherë do të vijnë në vete dhe do ta lavdërojnë Perëndinë për këtë në kohën e fatkeqësisë.

¹³Bindjuni, për hir të Zotit, çdo rendi të caktuar nga njerëzit. Nënshtroni perandorit romak, i cili qëndron në vendin e parë, ¹⁴si dhe kryetarëve të tij, të cilët i emëroi për të dënuar këdo që bën padrejtësi, dhe për të shpërblyer me mirënjohje atë që bën drejtësi. ¹⁵Perëndia do që të mbytni çdo fyerje që parashtrohet kundër jush nga njerëzit e marrë dhe të paditur. ¹⁶Tregohuni si njerëz të çliruar nga Mesia dhe mos e shpërdoroni lirinë tuaj për të përligjur një jetë të shthurur. Mendoni se tani ju i takoni Perëndisë. ¹⁷Nderojini të gjithë njerëzit. Duajini bashkëbesimtarët tuaj! Kini respekt për Perëndinë. Nderojeni perandorin romak!

Mesia si shembull

(Is 53,9; 53,7; 53,5; 53,6)

¹⁸Ju skllever, nënshtroni zotërinjve tuaj dhe tregojuni respektin që u përket, jo vetëm të mirëve, por edhe tekanjozëve. ¹⁹Perëndia do t’ju japë ndihmën e tij, në qoftë se do t’ju duhet të duroni vuajtjet e pësimit të pamerituar për shkak se jeni besimtarë. ²⁰A keni ndonjë arsye për t’u krenuar, në qoftë se keni bërë ndonjë të keqe për të cilën ju rrahin? Por, në qoftë se keni vepruar drejt dhe duhet ta pësoni për këtë, Perëndia do t’ju ndihmojë. ²¹Ai ju ka thirrur pikërisht për këtë. Ju e dini se Mesia vuajti për ju, dhe kështu ju la një shembull. Qëndroni në rrugën që hapi: ndiqini gjurmët e tij. ²²Për atë

thuhet: *Nuk kishte bërë asnjë krim dhe nuk kishte thënë asnjë gënjeshtëri.* ²³Kur e fyen, nuk ua ktheu. Kur duhej të vuante, nuk i kërcënoi me hakmarrje, por u mbështet në Perëndinë duke e ditur se ai do t'i jepte të drejtë. ²⁴Të gjitha mëkatet tona i mbajti në trupin e tij në kryq. Me anë të kësaj jemi çliruar, që të jetojmë për të kryer vullnetin e Perëndisë.

Merreni me mend: *Jemi shëruar me anë të plagëve të tij.* ²⁵Ju ishit si delet që humbën rrugën, por tani u futët në rrugën e drejtë dhe ndiqni bariun që do t'ju drejtojë dhe mbrojtë.

Udhëzime për gratë e burrat

3Për ju gratë vlen i njëjti rregull: ju duhet t'u nënshtroheni burrave tuaj. Atëherë ata që nuk duan t'ia dinë për lajmin e mirë, do të fitohen për fenë pa asnjë fjalë, me anë të shembullit tuaj. Do të binden kur ta shohin se ju tregoni respekt ndaj tyre dhe bëni një jetë shembullore.

³Stolia juaj të mos jetë e jashtme: frizurë luksoze, me gurë të çmuar ose me rroba të ndritshme. ⁴Bukuria juaj duhet të vijë nga brenda: dashamirësia dhe zemërmirësia janë stoli që nuk kalojnë, dhe vlejshëm shumë në sy të Perëndisë. ⁵Në këtë mënyrë u zbukuruan më parë gratë e përshpirtshme që i varën shpresat te Perëndia. Ato iu nënshtruan burrave të tyre, ⁶si për shembull Sara, e cila e dëgjonte Avrahamin dhe e quante «zotin» e saj. Ju jeni bijat e saj, në qoftë se veproni në përputhje me karakterin e Perëndisë pa u larguar për shkak të ndonjë kërcënimi.

⁷Ju burra duhet të silleni në mënyrë reciproke. Silluni me respekt ndaj grave tuaja. Kini parasysh se ato janë partnere më të dobëta. Kujdesuni për to dhe nderojini, sepse Perëndia u dhuron atyre jetën e përjetshme, ashtu si dhe juve. Silluni kështu, që lutjet tuaja të mos i pengojë asgjë.

Pësimi për vullnetin e Perëndisë

(Ps 33,13-17; Zan 6,1 – 7,24)

⁸Më në fund, juve të gjithëve po ju them: bëhuni të një mendjeje dhe merrni pjesë në dhembjen e tjetrit. Duajeni njëri-tjetrin si vëllezër dhe motra. Bëhuni zemërgjerë dhe të sjellshëm me njëri-tjetrin. ⁹Mos e ktheni të keqen me të keqe, as fyerjen me fyerje. Përkundrazi, lutjuni Perëndisë t'i ndihmojë ata që ju fyejnë, sepse Perëndia ju ka thirrur që të merrni bekim. ¹⁰Në Shkrimin e shenjtë thuhet: *Kush kërkon jetën e vërtetë dhe dëshiron të përjetojë ditë të gëzuara, ta ruajë gjuhën e tij, që të mos thotë asgjë të keqe ose të gënjeshtërt.* ¹¹T'i kthejë shpinën së keqes dhe të bëjë mirë. Të mundohet të jetojë në paqe me të gjithë. ¹²Zoti i shikon ata që punojnë drejt dhe ua dëgjon lutjet. Por ai drejtohet kundër të gjithë atyre që veprojnë keq.

¹³A mund t'ju bëjë ndokush keq, në qoftë se mundoheni të bëni mirë? ¹⁴Por në qoftë se duhet, megjithatë, të vuani ngaqë zbatoni vullnetin e Perëndisë, ju duhet të gëzoheni. *Mos kini aspak frikë nga njerëzit; mos u hutoni nga ata!* ¹⁵Nderojeni Mesinë në zemrën tuaj si Zotin tuaj. Qëndroni gjithnjë gati t'i jepni përgjigje gjithsecilit që ju pyet për fenë që tregohet në ju. ¹⁶Përgjigjuni me butësi dhe me respektin e duhur, por me ndërgjegje të pastër. Atëherë të gjithë ata që ju fyejnë, do të turpërohen. ¹⁷E në qoftë se vullneti i Perëndisë është i ndryshëm, më mirë është ta pësoni për vepra të mira sesa për vepra të këqija.

¹⁸Edhe Mesia vuajti një herë e përgjithmonë për mëkatet e njerëzve, i pafajshmi për fajtorët, për të na afruar te Perëndia. Përsa i përket trupit, ai u vra, por u kthye në jetë me anë të shpirtit, ¹⁹me anë të të cilit edhe shkoi për t'ua shpallur (fitoren e tij) shpirttrave (të engjejeve rebelë) në burg, ♦ ²⁰të cilët kishin ngritur krye dikur, kur durimi i Perëndisë priste gjatë, në kohën e Noahut, ndërsa po ndërtohej arka. Vetëm pak njerëz, d.m.th. tetë, u shpëtuan ujërave që e mbanin anijen. ²¹Kjo tregon se si ju hytë në sigurinë e anijes së krishterimit me anë të pagëzimit. Kuptimi i pagëzimit nuk është pastrimi i trupit nga ndyrësia, por zotimi ♦♦ i dhënë para Perëndisë për të mbajtur një ndërgjegje të pastër.

Një lutje e tillë mund të bëhet, sepse Jezusi, Mesia, u ringjall nga të vdekurit ♦♦ dhe tani është ulur në vendin e plotfuqishmërisë në anën e djathtë të Perëndisë. ²²Ai u ngjit në qiell, dhe kështu nënshtroi të gjithë engjëjt dhe të gjitha fuqitë qiellore.

♦ shih Zan 6, 1-4 ; 2 Pjetri 2,4; Jud 6. ♦♦ Ky është kuptimi i vërtetë i fjalës "sakrament" ♦♦♦ Kjo

dëshmon për punën e përfunduar të Krishtit.

Jeta e re

4 Ju e dini se Mesia pësoi vuajtje trupore. Përvetësojeni qëndrimin e tij dhe qëndroni të gatshëm për vuajtje, sepse kush pëson vuajtje trupore provon kështu se i ka kthyer shpinën mëkatit. ²Në qoftë se e ndiqni shembullin e Mesisë, atëherë drejtohuni nga vullneti i Perëndisë e jo nga pasionet njerëzore në kohën që ju mbetet të jetoni në këtë botë. ³Ju keni marrë pjesë për një kohë mjaft të gjatë në sjelljen e atyre që nuk e njohin Perëndinë; ju jeni dhënë pa rezervë pas lakmisë dhe shthurjes, keni marrë pjesë në gosti të shfrenuara me grykësia e pijanecë dhe në idhujtari të urryera. ⁴Tani të tjerët çuditën që nuk merrni më pjesë në sjelljen e tyre të shthurur dhe ju shajnë për këtë. ⁵Por atyre do t'u duhet të japin llogari për sjelljen e tyre para Atij që është i gatshëm të japë vendimin gjyqësor për të gjallët dhe të vdekurit. ⁶Për këtë arsye lajmi i mirë për shpëtimin iu shpall atyre që vdiqën, atyre që, megjithëse u gjykuan ashtu në ekzistencën e tyre njerëzore, siç gjykohen edhe njerëzit e tjerë, tani jetojnë në shpirt siç jeton edhe Perëndia. ♦

♦ Do të jetë aludim për Krishtin që predikonte Ungjillin tek besimtarët e Dhiatës së Vjetër në vendin e të vdekurve, nga ku i çoi në parajsë. Askush nuk mund të shpëtohet nëse ai / ajo nuk e beson Ungjillin.

Administratorë të mirë të dhuntive të Perëndisë

(Fu 10,12)

⁷Mbarimi i kësaj kohe po afrohet. Qëndroni të arsyeshëm dhe të zgjuar, që të mund të luteni. ⁸Para së gjithash, mbahuni me dashuri për njëri-tjetrin. Në të vërtetë, dashuria nuk pranon të mbajë një listë të mëkateve të shumta të të tjerëve.

⁹Mirëpriteni njëri-tjetrin pa u ankuar për këtë. ¹⁰Ndihmojeni njëri-tjetrin për të përparuar, secili me dhuntinë që i ka dhënë Perëndia. Atëherë do të jeni administratorë të mirë të dhuntive të shumëllojshme të Perëndisë. ¹¹Në qoftë se ndokush ka dhuntinë e fjalimit, të flasë për të shpallur fjalën e Perëndisë. Në qoftë se ndokush ka dhuntinë e shërbimit (ndaj besimtarëve të varfër), ta bëjë atë me fuqinë që i jep Perëndia. Gjithçka që bëni, të bëhet me anë të Jezusit, Mesisë, për nder të Perëndisë. Atij i përket madhështia dhe pushteti i përhershëm. Amen!

Pësimi me Mesinë

(Fu 11,31)

¹²Miq të e mi të dashur! Mos u çuditni për provën e rëndë që ju gjeti si zjarri. Ajo nuk mund t'ju zërë në befasi, ¹³sepse pësoni një pjesë të asaj që pësoi edhe Mesia. Gëzohuni për këtë, sepse edhe ju do të merrni pjesë në madhështinë e tij, dhe vetëm atëherë do të jeni plot gëzim dhe brohori. ¹⁴Ju duhet ta quani veten të lumtur kur ju shajnë pse i takoni Mesisë, sepse atëherë ju ndihmon Shpirti i Perëndisë – ky Shpirt në të cilin është e pranishme madhështia e Perëndisë.

¹⁵Kur ndonjërit prej jush do t'i duhet ta pësojë, kjo të mos ndodhë për vrasje, vjedhje ose për ndonjë krim tjetër, as pse ishte informator. ♦ ¹⁶Por, në qoftë se e pëson pse është i krishterë, nuk duhet të ketë turp. Ta pranojë pa frikë se është i krishterë, dhe kështu do të nderohet Perëndia.

¹⁷Erdhi koha për gjyqin e Perëndisë, dhe gjyqi fillon me bashkësinë e tij. Por, pasi fillon me ne, çfarë do t'u ndodhë atyre që e kundërshtuan lajmin e mirë për shpëtim? ¹⁸Në Shkrimin e shenjtë thuhet: *Edhe ai që e dëgjon Perëndinë, mezi do të shpëtojë. Çfarë do t'i ndodhë, pra, rebelit që përbuz Perëndinë?* ¹⁹Prandaj ai që duhet ta pësojë sipas vullnetit të Perëndisë, t'i besojë plotësisht Krijuesit të tij duke vazhduar kryerjen e veprave të mira.

♦ Nëse padia e informatorit dilte e pasaktë, ai ndëshkohej nga shteti.

Bashkësia e Perëndisë

(Fu 3,34)

5 Unë vetë jam epror ♦ dhe marr pjesë në vuajtjen e Mesisë dhe në madhështinë që do të duket së shpejti. ²Prandaj po ju bëj thirrje që bashkësinë, kopenë e Perëndisë,

ta drejtoni si udhëheqës të vërtetë. Perëndia do që të kujdeseni për të me vullnet të mirë, jo vetëm pse e keni për detyrë. Bëjeni këtë me qejf dhe me dashuri, e jo që të pasuroheni. ³Mos u mbani si sundimtarë mbi kopenë që ju u besua juve, por jepni shembullin tuaj. ⁴Atëherë, kur të vijë Bariu më i lartë, do të merrni kurorën e nderimit, e cila nuk do të fishket kurrë, jetën në shkëlqimin që nuk do të kalojë kurrë.

⁵Edhe juve të rinjve po ju them: nënshtrojuni të parëve. Po ju them të gjithëve: shmangni çdo mendjemadhësi në marrëdhëniet me njëri-tjetrin, sepse thuhet: *Zoti e kundërshton njeriun mendjemadh, ndërsa të përulurit i drejton dashurinë e tij.*

⁶Prandaj përkuluni nën dorën e fuqishme të Perëndisë, që ai t'ju ngrejë përsëri kur të vijë koha e duhur. ⁷Shkarkojini të gjitha kujdeset në atë, sepse ai kujdeset për ju. ⁸Jini të zgjuar dhe të arsyeshem. Armiku juaj, djalli, gjurmon për ushqim rreth kopësë si luan i uritur. Ai pret që të gllabërojë njërin nga ju. ⁹Bëjini ballë dhe qëndroni të patundur në fe. Mendoni se të njëjtën gjë e vuajnë bashkëbesimtarët tuaj në mbarë botën.

¹⁰Perëndia lejon që të vuani tani për një kohë të shkurtër; por ju ka thirrur me anë të Jezusit, Mesisë, të jetoni përgjithmonë në praninë e tij madhështore. Me mirësinë e tij të madhe ai do t'ju japë fuqi, që besimi juaj të qëndrojë i fortë dhe i palëkundur, që të mos rrëzoheni. ¹¹Atij i përket pushteti përgjithmonë. Kjo është e sigurt!

♦ do të jetë si epror kryesor, por sigurisht jo ipeshkëv në kuptimin modern. Kisha Romake kishte një udhëheqje grupi të eprorëve deri në pjesën e dytë të shekullit të dytë.

Përsëndetja e fundit

¹²Këtë letër të shkurtër e shkrova me ndihmën e Silvanit, të cilin e çmoj si bashkëbesimtar besnik. Doja t'ju jepja zemër dhe t'ju dëshmoja se hirin e vërtetë të Perëndisë e provoni pikërisht në vuajtje.

¹³Ju bën të fala bashkësia e të zgjedhurve këtu në Romë, si dhe im bir, Marku.

¹⁴Përsëndeteni njëri-tjetrin me puthje vëllazërore.

Paqja qoftë me të gjithë ju që jeni të lidhur me Mesinë!

LETRA E DYTË E PJETRIT

Përsëndetje

1 Simon Pjetri, i cili i shërben Jezusit, Mesisë, si apostull, ua drejton këtë letër të gjithë atyre që, sipas vullnetit të Perëndisë dhe Shpëtimtarit tonë, Jezusit, Mesisë, morën të njëjtën fe të çmuar si ne apostujt.

²I lutem Perëndisë t'ju dhurojë me begati hiri dhe paqen e tij! Kjo do të ndodhë me shtimin e njohjes së Tij dhe të Zotit tonë, Jezusit, Mesisë.

Thirrja dhe zgjedhja e Zotit

³Me anë të fuqisë së tij hyjnore ai na dhuroi gjithçka që na duhet për të bërë një jetë që i pëlqen Perëndisë. Na ka thirrur dhe u njoh me ne, që të marrim pjesë në madhësinë e tij dhe që ta provojmë mirësinë e tij. ⁴Kështu, kemi marrë gjërat e premtuara të çmuara dhe shumë të mëdha: do t'i shpëtojmë prishjes që është në këtë botë për shkak të lakmimit, dhe do të marrim pjesë në pavdekshmërinë e tij hyjnore. ⁵Prandaj bëni çdo gjë të mundur që besimin tuaj ta lidhni me karakterin e pjekur të krishterë, këtë karakter ta lidhni me diturinë, ⁶diturinë me vetëkontrollin, vetëkontrollin me qëndrueshmërinë, qëndrueshmërinë me respektin e thellë për Perëndinë, ⁷këtë respekt me dashurinë për bashkëbesimtarët, dhe këtë dashuri me dashurinë për të gjithë njerëzit. ⁸Në qoftë se i keni të gjitha këto dhe rriteni në to, do të ruheni nga mundësia që njohja e Zotit tonë, Jezusit, Mesisë, të mos dalë pa fryt dhe pa veprim. ⁹Përkundrazi, kush nuk i ka të gjitha këto cilësi, ai nuk e njeh as edhe Zotin tonë: ka harruar krejt se ç'është thotë larja e mëkateve të tij të mëparshme.

¹⁰Vëllezër! Jezusi, Mesia, ju ka zgjedhur dhe ju ka thirrur. Bëni çdo gjë të mundur të tregoheni të denjë për këtë. Atëherë nuk do të largoheni nga rruga e drejtë, ¹¹dhe Perëndia do t'ju përgatitë një pritje madhështore në mbretërinë e përjetshme të Shpëtimtarit tonë, Jezusit, Mesisë.

¹²Meqë ju do ta arrini një pikësynim kaq madhështor, jua kujtoj këto edhe pse i dini dhe qëndroni të palëkundur në të vërtetën që keni marrë. ¹³Por e quaj për detyrë t'ju kujtoj e t'ju mbaj zgjuar, gjersa jetoj ndër ju. ¹⁴E di se së shpejti do ta lë tendën e trupit tim: këtë ma ka shpallur Zoti ynë, Jezusi, Mesia. ¹⁵Prandaj shpejtoj dhe kujdesem që të mos i harroni këto pas vdekjes sime.

Dëshmitarët për madhësinë e Mesisë

¹⁶Ne nuk u bazuam në përralla të trilluara kur ju shpallëm ardhjen e Zotit tonë, Jezusit, Mesisë, në fuqi dhe në madhësi. Këtë madhësi hyjnore e pamë vetë me sytë tanë ♦ ¹⁷kur ai mori nder dhe lavdi nga Perëndia, Ati i tij. Perëndia, e cila ka pushtetin më të lartë, i tha: *Ky është Biri im, i Dashuri im, të cilin e kam zgjedhur (Mesi).*

¹⁸Kur ishim bashkë me të në malin ku u paraqit prania e Perëndisë, e dëgjuaam këtë zë që erdhi nga qielli.

¹⁹Me anë të kësaj ngjarjeje ne e dimë me më shumë siguri se premtimet e profetëve ♦♦ janë të besuara, dhe ju do të bëni mirë t'i merrni parasysh ato. Lajmi i tyre i ngjan një kandili që ndrit në errësirë derisa të zbardhë dita dhe zemrat tuaja t'i ndriçojë Ylli i Mëngjesit. ²⁰Por kini parasysh se asnjë profeci e Shkrimit të shenjtë nuk e ka burimin në mendjen (e profetit); ♦♦♦ ²¹sepse lajmi i profetëve nuk u hartua nga njerëzit. Profetët i zuri Shpirti i shenjtë dhe ata thanë atë që ua futi në mendje Perëndia.

♦ Ne e pamë atë si ai do të shfaqet në kthimin e tij. ♦♦ në lidhje me kthimin e tij.

♦♦♦ ose: asnjë parakallëxim që gjendet në Shkrimin e shenjtë nuk mund të shpjegohet sipas trillit të kujtudo.

Mësuesit e rremë dhe dënimi i tyre

2 Por, siç u paraqitën profetët e rremë midis popullit të Izraelit, ashtu do të paraqiten edhe midis jush mësues të rremë që do të shpallin mësim të rreme. Me anë të sjelljes së tyre ata do ta tradhetojnë Zotin që i çliroi me çmimin e gjakut të tij. Për këtë ata do të rrënohen papritur. ²Por shumë njerëz do të ndjekin shembullin e jetesës së tyre të shthurur. Për shkak të këtyre mësuesve të rremë, mësimi i vërtetë do të

diskreditohet. ³Me lakminë e tyre ata do të paraqitin tregime të trilluara për të nxjerrë fitim. Por dënimi i tyre është vendosur tashmë prej kohësh; rënia e tyre do të ndodhë së shpejti.

⁴Perëndia nuk kurseu as engjëjt që mëkatuan, por i plandosi në humnerat e errëta, që të ruhen të lidhur në pranga për gjyq. ⁵Ai nuk kurseu as botën e lashtë në kohën e Noahut, por lëshoi përmbytjen mbi botën e rebelëve. Shpëtoi vetëm tetë veta: Noahun, i cili u kishte bërë thirrje njerëzve të pajtoheshin me Perëndinë, dhe shtatë të tjerë bashkë me të. ⁶Perëndia dënoi edhe qytetet e Sodomit e të Amorrës dhe i bëri shkruamb e hi. Me këtë shembull tregoi se çfarë do t'u ndodhë të gjithë mëkatarëve. ⁷Vetëm një njeri shpëtoi: Loti i ndershëm, i cili vuante nga jetesa e shthurur e bashkëqytetarëve të tij. ⁸Atij iu desh të shihte e të dëgjonte ditë për ditë gjëra që e torturonin.

⁹Kështu, Zoti di t'i shpëtojë nga halli ata që e nderojnë. ♦ Por të gjithë ata që veprojnë në kundërshtim me karakterin e Perëndisë, duhet të presin dënimin e tyre Ditën e gjyqit.

¹⁰Me rreptësi të veçantë do të dënohen ata që ndjekin dëshirat e tyre të shthurura dhe nuk duan të pranojnë asnjë zot mbi vete.

♦ Vini re se Zoti e liron njeriun nga prova (gr. *ek*) et jo larg (gr. *apo*) provës. Krishterimi s'është policë sigurimi kundër provave të jetës. Zoti lejon që provat i ndodhin besimtarit, por ai na takon brenda provave dhe na liron nga ato. As Loti e as Noahu nuk u liruan menjëherë. Zoti mund të lejon që të presim shumë gjatë para se të ndërhyjë. Noahu u desh të veprojë vetë duke ndërtuar arkën, dhe Loti u desh të duronte shumë vjet të kundërpadsisë së vetvetes për shkak të vendimit të tij të marrë për të jetuar në Sodom.

Larja e llogarive me mësuesit e rremë (gnostikët)

Këta mësues të rremë janë të pafytyrë dhe arrogantë. Ata nuk ngurrojnë aspak t'i përqeshin fuqitë qiellore. ¹¹Edhe engjëjt që janë më të fortë dhe më të fuqishëm se këto fuqi, nuk sjellin para Perëndisë asnjë ankesë fyese. ¹²Por këta mësues të rremë sillen pa mend si egërsira që lindin vetëm për gjuhë e për shfarosje. Ata shajnë atë për të cilin nuk kanë idenë. Edhe ata do të shfarosen si egërsira. ¹³E keqja që bënë, do t'u kthehet me të njëjtën masë.

Ata shfrenohen me qejf në mes të ditës. Ata janë njolla ndyrësie dhe turpi, që, po me qejf përhapin mësime të tyre tërheqëse, kur hanë me kënaqësi në tryezat tuaja. ¹⁴Sytë e tyre janë gjithmonë të ngulur në ndonjë grua: dëshira e tyre për të mëkatuar është e pangopur. Ata i çojnë njerëzit e dobët në rrugë të gabuara. Ata janë të pangopur në lakminë e tyre pas parasë. Dënimi i tyre është i sigurt. ¹⁵Ata e lanë udhën e vërtetë dhe shkuan pas Bilamit, birit të Peorit. Ai e lakmonte paranë që duhej të merrte për veprat e tij të këqija, ¹⁶dhe u dënua për mosbindjen e tij. Një shtazë pa gojë i foli me zë njerëzor, dhe kështu e pengoi profetin ta zbatonte planin e tij të marrë.

¹⁷Këta njerëz janë si burime pa ujë, si re pa shi që shpërndahen nga era. Perëndia u ka caktuar atyre një vend në errësirën më të dendur. ¹⁸Ata flasin me fjalë të fryra pa përmbajtje dhe tërheqin pas vetes me anë të jetesës së shthurur ata që mezi i shpëtuan jetës së gabuar. ¹⁹U premtojnë të tjerëve lirinë, kurse vetë janë skllavër të veseve vdekjeprurëse. Secili është skllav i asaj që e ka mundur. ²⁰Ata u njohën me Jezusin, Mesinë dhe Zotin tonë, dhe me ndihmën e tij u liruan nga kurthi i ndyrësisë së kësaj bote. Por pastaj ranë përsëri në rrjetën e veseve të tyre të mëparshme. Prandaj në fund janë në gjendje më të keqe se më parë. ²¹Për ta do të kishte qenë më mirë që të mos e kishin njohur kurrë udhën e drejtë, në vend që ta njohin e pastaj t'i kthejnë përsëri shpinën mësimit të Perëndisë, i cili iu transmetua. ²²Atyre u ndodhi siç thotë proverbi: *Qeni i ha përsëri të vjellat e tij*. Ose siç thotë një proverb tjetër: «Derrri i larë zhgërryhet përsëri.» ♦

♦ Pjetri duhet të gjykojë sipas pamjes së jashtme, sepse sipas Palit vetëm Zoti i njeh të tijtë.

Zoti do të kthehet

3Miqtë e mi të dashur! Ja, po ju shkruaj letrën e dytë. Në të dyja jam përpjekur t'ju shkund nga gjumi, që të vini në vete. ²Mbani mend atë që parathanë profetët e Perëndisë, si dhe atë që ju shpallën apostujt në emër të Zotit dhe Shpëtimtarit tonë. ³Para së gjithash ju duhet ta keni të qartë se para mbarimit të kësaj epoke do të paraqiten njerëz që ndjekin veçse instinktët e tyre. Ata do t'ju përqeshin ⁴e do të thonë:

«A nuk premtoi të kthehet? Atëherë ku është? Të parët tanë kanë vdekur ndërkohë, por gjithçka mbetet si në krijimin e botës.»

⁵Ata nuk duan ta pranojnë faktin se prej shumë kohësh, me urdhrin e Perëndisë u krijuan qielli e toka. Toka doli nga uji dhe jeta e saj u mbajt me anë të ujit.

⁶Gjithashtu, me anë të ujit, ujërave të përmytyjes, bota e lashtë u shkatërrua. ⁷Por qielli dhe toka që tani ekzistojnë, mbahen me anë të së njëjtës fjalë derisa të vijë dita e gjyqit. Atëhere ata do të rrenohen me anë të zjarrit, bashkë me të gjithë ata që rebelohen kundër Perëndisë.

⁸Miqtë e mi, nuk duhet të harroni një gjë: te Zoti vlen një shkallë kohe e ndryshme nga ajo e njerëzve. Te Zoti një ditë është si një mijë vjet, po edhe një mijë vjet janë si një ditë e vetme. ⁹Zoti nuk ngurron ta plotësojë premtimin e tij, siç mendojnë disa.

Përkundrazi, ka durim me ju, sepse nuk do që të humbasë askush. Ai dëshiron që të gjithë të kenë mundësi të kthehen prej rrugës së gabuar.

Qielli i ri dhe toka e re

¹⁰Por dita e Zotit do të vijë papritur si vjedhësi. Atëherë qielli do të zhduket me krismë, ♦ elementet do të shkrihen nën veprimin e ngrohtësisë dhe toka e veprat në të do të zbulohen (para Gjyqit).

¹¹Kur mendoni se gjithçka do të kalojë në këtë mënyrë, çfarë nxitjeje është kjo për të bërë një jetë që i pëlqen Perëndisë! ¹²⁻¹³Jetoni duke pritur Ditën e madhe që do të sjellë Perëndia. Bëni çdo gjë të mundur për ta shpejtuar atë ditë, në të cilën qielli duhet të shkatërrohet me zjarr dhe elementet e botës duhet të shkrihen nën veprimin e nxehtësisë, në mënyrë që Perëndia të krijojë botën e re. Perëndia na ka premtuar qiellin e ri dhe tokën e re. Atje do të bëhet gjithçka sipas vullnetit të Perëndisë.

♦ Kjo është ose aludim për ngjarjet në fund të mijëvjeçarit (Apok 20,11) ose mund të jetë një përshkrim shumë hiperbolik i Ardhjes së Dytë (Apok 6,14).

Nxitje dhe paralajmërim

¹⁴Miqtë e mi, meqë i pritni të gjitha këto, bëni çdo gjë të mundur që të jetoni në paqe me Zotin. Kini kujdes që të qëndroni para tij të panjollë dhe të patëmetë, kur të vijë ai.

¹⁵Ta dini se ai ngurron vetëm nga durimi që ju të shpëtoni. Pikërisht kështu shkroi vëllai ynë i dashur, Pali, të cilit Perëndia i dha shumë urtësi. ¹⁶Kështu thotë në të gjitha letrat e tij, kur shkruan për këtë çështje. Megjithatë, në to ka fragmente të vështira. Ato i shtrembërojnë njerëzit e pamend dhe të lëkundshëm. ♦ Por kështu veprojnë edhe me pjesët e tjera të Shkrimit të shenjtë – ata i bëjnë të zezën vetes.

¹⁷Miqtë e mi, ju kam paralajmëruar. Kini kujdes dhe mos u mashtroni nga mësimet e rreme të njerëzve të pandërgjegjshëm. Përndryshe, nuk do të gjeni më mbështetje e do të rrezoheni. ¹⁸Jetoni gjithnjë e më shumë prej hirit të Zotit dhe Shpëtimtarit tonë, Jezusit, Mesisë, dhe rrituni në njohjen e tij. Atij i qoftë lavdi, tani dhe përgjithmonë! Amen.

♦ Ata e kuptojnë doktrinën e shfajësisë me anë të besimit si përligjeje për shthurje.

LETRA E PARË E GJONIT

Kundërshtimi i mësimi të rremë: «*Mesia nuk u trupëzua.*» (1)

1 Ai që quhet «Fjala», ekzistonte qysh para krijimit, e megjithatë e dëgjuam, e pamë me sytë tanë, e shikuam dhe e prekëm me duart tona – Fjalën jetëprurëse. ²U shfaq vetë jeta, dhe ne e pamë. Ne jemi dëshmitarë për këtë dhe po ju tregojmë për jetën e përjetshme që ishte tek Ati dhe që na u zbulua neve. ³Atë që pamë e dëgjuam, po jua transmetojmë edhe juve. Dëshirojmë që të jeni të lidhur me ne dhe, nëpërmjet nesh, me Atin dhe me Birin e tij, Jezusin, Mesinë. ⁴Atëherë asgjë nuk do të na mungojë për gëzimin tonë, dhe për këtë arsye po ju drejtojmë këtë letër.

Kundërshtimi i mësimi të rremë: «*Jemi pa mëkat*» (2)

⁵Lajmin që po jua transmetojmë, e solli Jezusi: Perëndia është dritë; në të nuk ka asnjë pikë errësire. ⁶Në qoftë se pohojmë që jemi të lidhur me Perëndinë dhe njëkohësisht jetojmë në errësirë, atëherë gënjejmë dhe tërë jeta jonë është e gënjeshtërt. ⁷Por, në qoftë se jetojmë në dritë, siç është në dritë edhe Perëndia, jemi të lidhur me njëri-tjetrin dhe gjaku i Jezusit, Birit të tij, na mban të pastër nga çdo mëkat. ♦
⁸Në qoftë se pohojmë se jemi pa mëkat, ♦♦ mashtrojmë vetveten, dhe e vërteta nuk është në anën tonë. ⁹Por në qoftë se i pranojmë mëkatet tona, Perëndia është besnik dhe i drejtë: do të na i falë ato dhe do të na pastrojë nga çdo faj. ¹⁰Por, në qoftë se pohojmë që nuk kemi mëkatuar, e bëjmë atë gënjeshtar, dhe fjala e tij nuk është ndër ne.

♦ Gjoni do të thotë se, në sajë të flijimit të Krishtit (gjaku e derdhur) të kryer njëherë e përgjithmonë, ne jemi sjellë në familjen e Perëndisë me anë të së cilës mund të marrim faljen e përditshme për mëkatën (nëse e pranojmë), falë këtij statusi të ri si fëmijë të Perëndisë.

♦♦ Pohimi i gnostikëve, të cilëve u drejtohen shtatë kundërshtimet e Gjonit.

Kundërshtimi i mësimi të rremë: «*Sjellja morale është pa rëndësi*» (3)

2Fëmijët e mi, po jua shkruaj këtë që të mos mëkatoni. Por, edhe në qoftë se **2**ndokush mëkatoi, e kemi njërin që është pa mëkat, që ndërhyr për ne tek Ati: Jezusin, Mesinë. ²Meqenëse ai u flijua për ne për të na pajtuar me Perëndinë, mund të falen jo vetëm mëkatet tona, por edhe mëkatet e tërë botës. ³Në qoftë se e dëgjojmë Perëndinë, mund të jemi të sigurtë se e njohim. ⁴Kush pohon se e njeh, por nuk e dëgjon, është gënjeshtar, dhe e vërteta nuk banon tek ai. ⁵Por kush ndjek vullnetin e Perëndisë, tek ai dashuria e Perëndisë ia ka arritur qëllimit. Nga kjo e dimë se jemi të lidhur me të. ⁶Kush pohon se është vazhdimisht i lidhur me të, duhet të jetojë siç jetoi edhe Jezusi.

Kundërshtimi i mësimi të rremë: «*Dashuria për bashkëbesimtarin është pa rëndësi*». (4)

⁷Miqtë e mi të dashur, nuk po ju shpall urdhërim të ri, por urdhërim të vjetër. Ky është lajmi që e dëgjuat që nga fillimi, dhe që e dini vetë. ⁸E megjithatë, ky është edhe urdhërim i ri, sepse e vërteta e tij u dëshmuar te Mesia, që dha jetën për ne, dhe u dëshmuar te ju, sepse errësira po kalon dhe tashmë po ndrit drita e vërtetë. ⁹Kush pohon se jeton në dritë, por e urren bashkëbesimtarin e tij, mbetet në errësirë. ¹⁰Vetëm ai që e do bashkëbesimtarin e tij, jeton me të vërtetë në dritë. Në të nuk ka asgjë që ta bëjë të rrëzohet. ¹¹Përkundrazi, kush e urren bashkëbesimtarin e tij, jeton në errësirë dhe ka humbur rrugën, sepse errësira i ka verbuar sytë. ¹²Fëmijët e mi, po ju shkruaj për t'ju kujtuar se mëkatet tuaja janë falur në bazë të flijimit të Mesisë. ¹³Po ju kujtoj, etër, se u njohët me Atë që ka ekzistuar para krijimit. Dhe ju të rinj, po ju kujtoj se e keni mundur Satanin. ¹⁴Fëmijët e mi, po ju kujtoj se u njohët me Atin. Ju etër, po ju kujtoj se e njihni Atë që ka ekzistuar para krijimit. Dhe ju të rinj, po ju kujtoj se keni marrë fuqi, sepse te ju vepron fjala e Perëndisë, dhe e keni mundur Satanin.

Kundërshtimi i mësimi të rremë: «*Dashuria për botën është me rëndësi*». (5)

¹⁵Nuk duhet ta doni botën dhe ato që i përkasin asaj. Kush e do botën, nuk ka vend në

zemrën e tij për dashurinë e Atit. ¹⁶Çfarë ndodh, pra, në botë? Njerëzit nxiten nga dëshirat e tyre egoiste, shohin diçka e duan ta marrin; janë krenarë për pushtet dhe për pasuri. Të gjitha këto nuk vijnë nga Ati, por janë cilësi e botës. ¹⁷Bota dhe gjithçka që njerëzit dëshirojnë në të, do të kalojë. Përkundrazi, kush kryen vullnetin e Perëndisë, do të jetojë përgjithmonë.

Mesia i rremë

¹⁸Fëmijët e mi, ora e fundit filloi. Ju keni dëgjuar se do të vijë mesia i rremë. Në të vërtetë, tashmë erdhën shumë mesi të rremë. Nga kjo e dimë se ora e fundit filloi.

¹⁹Këta mesi të rremë ishin më parë të lidhur me ne, por në të vërtetë nuk na takonin neve; përndryshe, do të kishin qëndruar me ne. Ata u larguan, dhe kështu provuan se askush prej tyre nuk i takonte rrethit tonë.

²⁰Ju të gjithë e njihni të vërtetën, sepse Mesia ju dha Shpirtin e tij. ²¹Po ju shkruaj jo sepse duhet të mësoni përsëri për të vërtetën, por sepse pikërisht e njihni dhe e keni të qartë se nga e vërteta nuk mund të dalë asnjë gënjeshtër.

Kundërshtimi i mësimit të rremë: «Jezusi ishte vetëm një guru gnostik». (6)

²²Kush është, pra, gënjeshtari dhe mesia i rremë? Cilido që pohon se Jezusi nuk është Mesia. Kush e pohon këtë, kundërshton edhe Birin, edhe Atin. ²³Kush nuk do t'ia dijë për Birin, nuk ka asnjë lidhje me Atin. Por ai që dëshmon se i takon Birit, është i lidhur edhe me Atin. ²⁴Prandaj kini kujdes që në zemrat tuaja të mbani lajmin që dëgjuat qysh në fillim. Në qoftë se ato që dëgjuat që nga fillimi, mbeten në zemrat tuaja, do të jeni vazhdimisht të lidhur me Atin. ²⁵Pikërisht këtë na premtoi edhe Mesia: jetën e përjetshme.

²⁶Kaq ju shkrova lidhur me ata që kërkojnë t'ju mashtrojnë. ²⁷Por Mesia ju dha Shpirtin e tij. Ky Shpirt mbetet te ju, dhe për këtë nuk keni nevojë për ndonjë mësues tjetër. Ai ju mëson vetë për gjithçka. Ajo që ai thotë, është e vërtetë dhe aspak e gënjeshtër. Prandaj zbatoni atë që ju mëson Shpirti: rriini të lidhur me Mesinë.

²⁸Rrini të lidhur me të, fëmijët e mi! Atëherë do të jemi plot besim kur të shfaqet ai, dhe nuk do të duhet të kemi frikë se do të na dënojë kur të vijë. ²⁹Ju e dini se Mesia nuk bëri kurrë ndonjë gjë të keqe. Nga kjo e dini, gjithashtu, se asnjë fëmijë i Perëndisë nuk vazhdon të bëjë keq.

Fëmijët e Perëndisë

3 Shikoni se sa shumë na deshi Ati. Dashuria e tij është aq e madhe, sa që na quan fëmijët e tij. Dhe ne jemi vërtet të tillë. Bota nuk na kupton, sepse nuk e njeh Perëndinë. ²Miq të e mi të dashur, tashmë ne jemi fëmijë të Perëndisë. Se çfarë do të bëhemi, nuk është ende e dukshme. Por e dimë se kur të bëhet e dukshme, ne do të jemi të ngjashëm me Jezusin, sepse do ta shohim ashtu siç është ai në të vërtetë.

³Kush e pret një gjë të tillë, largohet nga gjithçka që është në kundërshtim me karakterin e Perëndisë, siç bëri edhe Mesia.

⁴Kush mëkaton, rebelohet kundër Perëndisë, sepse mëkati është rebelim kundër Perëndisë. ⁵Ju e dini se Mesia erdhi për të larguar mëkatet e njerëzve. Në atë nuk ka vend mëkati. ⁶Kush mbetet i lidhur me të, nuk mbetet në mëkat. Por kush vazhdon të mëkatojë, as nuk e ka parë dhe as nuk e ka njohur atë. ♦

⁷Mos u mashtroni, fëmijët e mi. Kush sillet në pajtim me karakterin e Perëndisë, mund të qëndrojë para gjyqit të Perëndisë. ⁸Kush mbetet në mëkat, i përket djallit, sepse djalli mëkatoi qysh në fillim. Por Biri i njeriut erdhi në botë që t'i shkatërrojë veprat e djallit.

⁹Kush është fëmijë i Perëndisë, nuk mbetet në mëkat, sepse tek ai vepron jeta e Perëndisë. Ai nuk mund të mbetet në mëkat, sepse Perëndia është Ati i tij. ¹⁰Por kush bën keq ose nuk e do bashkëbesimtarin e tij, nuk i takon Perëndisë. Nga kjo mund ta dalloni se kush është fëmijë i Perëndisë e kush është fëmijë i djallit.

♦ Gnostikët thanë: le të mëkatojmë deri në fund, në mënyrë që hiri të bollëkohet. Kjo ishte sigurisht parulla e Rasputinit. Gjoni pohon se njerëz të tillë nuk janë besimtarë të vërtetë.

Ta duam njëri-tjetrin

¹¹Lajmi që dëgjuat që nga fillimi, thotë që ta duam njëri-tjetrin. ¹²Të mos jemi si Kaini që

u solidarizua me djallin dhe vrau të vëllanë. Pse e vrau? Sepse mirësia e jetës së vëllait nxori në dritë prishjen e jetës së tij.

¹³Mos u çuditni, o vëllezër, në qoftë se bota ju urren. ¹⁴E dimë se e kemi kaluar kufirin nga vdekja në jetë. E dimë nga fakti se i duam bashkëbesimtarët tanë. Përkundrazi, kush nuk ka dashuri, mbetet në vdekje. ¹⁵Kush e urren bashkëbesimtarin e tij, është vrasës. Ju e dini se asnjë vrasës nuk e ka në vete jetën e përjetshme. ¹⁶Mesia dha jetën për ne; nga kjo e dimë se ç'është dashuria. Prandaj edhe ne duhet të jemi të gatshëm ta japim jetën tonë për bashkëbesimtarët. ¹⁷Në qoftë se pasaniku e sheh bashkëbesimtarin e tij në nevojë dhe e ngushton zemrën e tij, si mund të pohojë se e do Perëndinë?

Dashuria është pa frikë

¹⁸Fëmijët e mi, dashuria jonë nuk duhet të përbëhet nga fjalë të bukura. Ajo duhet të jetë dashuri e vërtetë që tregohet me vepra. ¹⁹Nga kjo do të shihet se jetën tonë e cakton e vërteta e Perëndisë. Atëherë do të kemi ndërgjegje të pastër, ²⁰edhe në qoftë se ndërgjegjja jonë na akuzon sepse dashuria jonë ende mbetet punë e pakryer, sepse duhet ta dimë se Perëndia është më i madh se ndërgjegjja jonë dhe se Ai merr parasysh gjithçka.

²¹Miqtë e mi, derisa para Perëndisë mund të kemi siguri edhe kur na bren tepër shumë ndërgjegjja, aq më shumë siguri kemi kur ajo nuk na bren. ²²Ne marrim nga Ai gjithçka që kërkojmë, sepse zbatojmë urdhërimet e tij dhe bëjmë atë që i pëlqen atij.

²³Urdhërimi i tij është që të qëndrojmë besnikë ndaj Birit të tij, Jezusit, Mesisë, dhe ta duam njëri-tjetrin siç na urdhëroi ai. ²⁴Kush e dëgjon Perëndinë, mbetet i lidhur me Perëndinë dhe vetë Perëndia me të. Ne e dimë se Perëndia jeton në ne nga Shpirti që na ka dhënë vetë ai.

Shpirti i vërtetë dhe shpirti i rremë

4 Miqtë e mi të dashur, mos u besoni më të gjithë atyre që pohojnë se kanë Shpirtin e shenjtë. Vëri në provë për të parë nëse shpirti i tyre vjen nga Perëndia, sepse kjo botë është plot me profetë të rremë. ²Shpirtin e Perëndisë mund ta njihni nga kjo shenjë: kush pranon se Jezusi, Mesia, u bë njeri i gjallë, e ka Shpirtin e Perëndisë. ³Kush e mohon trupëzimin e tij, nuk ka Shpirtin e Perëndisë, por shpirtin e mesisë së rremë. Ju keni dëgjuar se do të vijë, e tashmë ai ka ardhur.

⁴Por ju i takoni Perëndisë, fëmijët e mi, dhe i keni mundur profetët e rremë. Shpirti që vepron në ju, është më i fuqishëm se shpirti që sundon këtë botë. ⁵Ata i takojnë botës dhe flasin sipas mënyrës së botës. Prandaj bota i dëgjon. ⁶Por ne jemi fëmijë të Perëndisë. Kush e njeh Perëndinë, na dëgjon edhe ne. Kështu mund ta dallojmë shpirtin e së vërtetës nga shpirti i gabimit.

Perëndia është burimi i dashurisë

⁷Të dashur miq, ta duam njëri-tjetrin, sepse dashuria vjen nga Perëndia. Kush e ka këtë dashuri, është fëmijë i Perëndisë dhe tregon se e njeh Atë. ⁸Kush nuk e ka këtë dashuri, nuk e njeh Perëndinë, sepse vetë Perëndia është dashuri. ⁹Dashuria e Perëndisë ndaj nesh u tregua në atë se ai dërgoi në botë Birin e tij të dashur. Nëpërmjet tij donte të na jepte jetën e re. ¹⁰Veçoria e kësaj dashurie është jo se ne e kemi dashur Perëndinë, por se ai na ka dashur ne, dhe e ka dërguar Birin e tij si fli pajtuese për mëkatet tona. ¹¹Miqtë e mi, në qoftë se Perëndia na ka dashur kaq shumë, edhe ne duhet ta duam njëri-tjetrin.

¹²Askush nuk e ka parë ndonjëherë Perëndinë, ♦ por në qoftë se e duam njëri-tjetrin, Perëndia jeton në ne. Atëherë dashuria e tij ka arritur pjekurinë.

¹³Perëndia na ka dhuruar Shpirtin e tij. Nga kjo mësojmë se ne jemi të lidhur me të dhe ai me ne. ¹⁴Vetë e pamë dhe jemi dëshmitarë për këtë se Ati e dërgoi Birin e vet si Shpëtimtar në botë. ¹⁵Kush pranon se Jezusi është Biri i Perëndisë, jeton në Perëndinë dhe Perëndia jeton në të. ¹⁶Sidoqoftë, ne jemi plotësisht të bindur se Perëndia na do. Perëndia është burim i dashurisë. Kush jeton në dashuri, jeton në Perëndinë dhe Perëndia jeton në të. ¹⁷Në qoftë se dashuria e ka arritur pjekurinë te ne, atëherë do të jemi plot besim Ditën e gjyqit, sepse në këtë botë jemi të lidhur me Perëndinë, siç është edhe Mesia. ¹⁸Dashuria nuk njeh frikë. Dashuria e vërtetë e dëbon frikën. Kush ka frikë dhe dridhet nga dënimi, tek ai dashuria nuk e ka arritur pjekurinë.

¹⁹Ta duam, sepse Perëndia na deshi më parë. ²⁰Në qoftë se dikush pohon: «E dua Perëndinë», dhe njëkohësisht e urren bashkëbesimtarin e tij, gënjen. Në qoftë se nuk e do bashkëbesimtarin e tij që e sheh, si mund ta dojë Perëndinë që nuk e ka parë?

²¹Përveç kësaj, Mesia na dha këtë urdhër: Kush e do Perëndinë, duhet të dojë edhe bashkëbesimtarin e tij.

♦ Aludim për polemikën kundër gnostikëve, të cilët pohonin se e shihnin Perëndinë me anë të një intuitede të drejtpërdrejtë.

Fitorja mbi botën

5 Kush beson që Jezusi është Mesia, është fëmijë i Perëndisë. Kush e do atin, do edhe fëmijën e tij. ²Dashuria jonë ndaj fëmijëve të Perëndisë dihet nga kjo: ne e duam Perëndinë dhe e dëgjojmë atë. ³Dashuria ndaj Perëndisë njihet nga fakti se ne bëjmë atë që ai kërkon nga ne; e kjo nuk është e vështirë. ⁴Të gjithë fëmijët e Perëndisë mund ta korrin fitoren mbi botën. Me anë të besimit tonë tashmë e mundëm botën. ⁵Kush mund ta mundë me të vërtetë botën? Vetëm ai që beson që Jezusi është Biri i Perëndisë.

Kundërshtimi i mësimit të rremë: «Shpirti i Perëndisë zbriti në Jezusin me pagëzimin e tij, por u largua prej tij para kryqëzimit të tij» (7)

⁶Jezusi erdhi te ne me anë të ujit të pagëzimit të tij dhe me anë të gjakut të vdekjes së tij. Ai nuk erdhi vetëm me anë të ujit, por me anë të ujit dhe me anë të gjakut njëkohësisht. ♦ Shpirti i Perëndisë dëshmon për këtë, dhe Shpirti është burimi i së vërtetës. ⁷Janë, pra, tre dëshmitarë: ⁸Shpirti, uji dhe gjaku. Dëshmitë e këtyre të treve pajtohen me njëra-tjetrën. ⁹Ne u besojmë dëshmitarëve njerëzorë, por dëshmia e Perëndisë peshon më shumë, sepse është fjala për dëshminë që Perëndia dha për Birin e tij. ¹⁰Kush beson në Birin e Perëndisë, e ka këtë dëshmi në zemrën e tij. Kush nuk i beson Perëndisë, e bën atë gënjeshtar, sepse vë në dyshim dëshminë që Perëndia dha për Birin e tij. ¹¹Kjo dëshmi thotë: Perëndia na dha jetën e përjetshme, dhe këtë jetë e marrim me anë të Birit të tij. ¹²Kush e ka Birin e Perëndisë, ka edhe jetën. Kush nuk e ka Birin, nuk e ka as jetën.

¹³Po ju shkruaj që ta dini se jetën e përjetshme e keni sepse besoni në Birin e Perëndisë.

♦ Në kundërshtim me atë që pretendonin gnostikët, ai që u pagëzua (Mesia hyjnore) është identik me atë që vdiq në kryq, duke e bërë kështu burimin e vetëm të shpëtimit dhe të jetës së përjetshme.

Siguria e fëmijëve të Perëndisë

¹⁴Jemi plotësisht të bindur se Perëndia na dëgjon kur i lutemi për diçka që i përgjigjet vullnetit të tij. ¹⁵E dimë se na dëgjon. Prandaj dimë edhe këtë: ai na jep atë që i kërkojmë.

¹⁶Në qoftë se ndokush sheh se bashkëbesimtari i tij bën mëkat që nuk e çon në vdekje, t'i lutet Perëndisë, dhe Perëndia do t'i japë këtë bashkëbesimtarin jetën. Kjo vlen për ata që nuk e kanë bërë mëkatën që shkakton vdekjen. Por ka një mëkat që të çon në vdekje. ♦ Në një rast të tillë nuk them se duhet t'i luteni Perëndisë. ¹⁷Gjithçka që nuk është në pajtim me karakterin e Perëndisë, është mëkat, por jo çdo mëkat të çon në vdekje.

¹⁸E dimë se fëmija i Perëndisë nuk mbetet në mëkat. Biri i Perëndisë e mbron, që Satani të mos e dëmtojë. ¹⁹E dimë se i takojmë Perëndisë; por mbarë bota është nën pushtetin e Satanit.

²⁰E dimë se Biri i Perëndisë ka ardhur. Ai na ka hapur sytë, që ta njohim Perëndinë e vërtetë. Ne jemi të lidhur me Perëndinë e vërtetë me anë të Birit të tij, Jezusit, Mesisë. Jezusi, Mesia, është Perëndia e vërtetë; ai është jeta e përjetshme.

²¹Fëmijët e mi, mos u lidhni me perëndi të rreme!

♦ do të jetë aludim për mëkatën e gnostikëve.

LETRA E DYTË E GJONIT

Përsëndetje

Kryetari ia drejton këtë letër kishës së zgjedhur dhe anëtarëve të saj, të cilët i dua në të Vërtetën, dhe jo vetëm unë, por edhe të gjithë ata që e njohin të Vërtetën. ²E Vërteta mbetet vërtet në ne dhe do të jetë përgjithmonë me ne.

³Perëndi Ati dhe Biri i tij Jezusi, Mesia, na dhëncin hir, mëshirë dhe paqe, që të mbetemi të lidhur në të Vërtetën dhe dashurinë.

E vërteta dhe dashuria

⁴U gëzova shumë, sepse ndër anëtarët e kishës gjeta disa që jetojnë sipas së Vërtetës, siç na urdhëroi Ati. ⁵Prandaj, ju lutem, bashkësi e dashur, ta duam njëri-tjetrin. Nuk e shkruaj këtë si një urdhër të ri, sepse e kemi qysh në fillim. ⁶Dashuria, për të cilën flas, tregohet kur në jetën tonë drejtohem sipas vullnetit të Perëndisë. E dëgjuat që nga fillimi se ç'thotë urdhri i tij: dashuria duhet të caktojë tërë jetën tuaj.

⁷Kjo botë është plot me mashtrues. Ata mohojnë se Jezusi, Mesia, u bë njeri i gjallë. ♦ Nga kjo njihet mashtruesi dhe mesia i rremë.

⁸Kini kujdes që të mos e humbitni atë për të cilën punuat, por të merrni shpërblimin e plotë.

⁹Kush kalon përtej dhe nuk qëndron në mësimin që na e dha Mesia, nuk ka asnjë lidhje me Perëndinë. Kush qëndron në atë që mësoi Mesia, ka edhe Birin, edhe Atin.

¹⁰Prandaj, në qoftë se te ju vjen ndokush dhe jep ndonjë mësim tjetër, mos e lini të hyjë në shtëpi. As mos e përshëndetni; ¹¹sepse kush e përshëndet, është bashkëfajtor me veprat e tij të këqija.

¹²Kam edhe një gjë tjetër për t'ju thënë, por nuk dëshiroj ta bëj me shkrim.

Shpresoj t'ju bëj vizitë dhe të flas personalisht me ju. Atëherë do ta kalojmë shumë mirë së bashku.

¹³Ju bëjnë të fala anëtarët e kishës simotër.

♦ [Gnostikët mohonin trupëzimin e Krishtit.](#)

LETRA E TRETË E GJONIT

Përsëndetje

Kryetari ia drejton këtë letër Gajit të dashur, të cilin e dua në të Vërtetën.

²I dashur mik, dëshiroj që të jesh mirë në çdo drejtim, që të jesh mirë me shëndet si në trup, ashtu edhe në shpirt. ³Disa bashkëbesimtarë udhëtues më dëshmuuan se po qëndron besnik ndaj së Vërtetës dhe po jeton sipas saj.

Për këtë u gëzova shumë. ⁴Për mua nuk ka gëzim më të madh kur dëgjoj se fëmijët e mi jetojnë në dritën e së Vërtetës.

Besimtarët e vërtetë dhe besimtarët e rremë

⁵I dashur mik,

ti je shumë besnik në përpjekjet e tua për bashkëbesimtarët, megjithëse ata vijnë nga bashkësi të huaja. ⁶Bashkëbesimtarët na njoftuan për dashurinë tënde. Të lutem t'i ndihmosh, që ta vazhdojnë rrugën në mënyrë të denjë para Perëndisë. ⁷Në të vërtetë, ata u nisën për këtë udhëtim në shërbim të Mesisë dhe nuk pranojnë ndihmë nga të pafetë. ⁸Prandaj jemi të detyruar t'i ndihmojmë këta njerëz. Kështu ndihmojmë në përhapjen e së vërtetës.

⁹I kam shkruar disa fjalë kishës, por Diotrefi, që e përvetësoi padrejtësisht drejtimin e kishës, nuk më kushton aspak vëmendje.

¹⁰Kur të vij, do ta vë para përgjegjësisë për atë që ka bërë. Ai gënjen dhe tregon gjëra të pabesueshme për ne. Por kjo nuk i mjafton! Nuk i pranon bashkëbesimtarët që janë në kalim. Kur ndokush dëshiron t'i pranojë ata, ia ndalon dhe e shkishëron!

¹¹I dashur mik, mos ndiq këtë shembull të keq, por të mirin. Besimtari që bën mirë, dëshmon se i takon Perëndisë; kurse besimtari që bën keq, dëshmon se nuk e njeh Atë.

¹²Për Demetrin po flasim mirë të gjithë. Jeta e tij në të Vërtetën flet vetë. Këtë dëshmi e vërtetojmë edhe ne, e ti e di se ne flasim të vërtetën.

Përsëndetje e fundit

¹³Kam edhe shumë gjëra për të të treguar, por nuk dua t'i them me shkrim. ♦

¹⁴Shpresoj se do të të shoh së shpejti dhe atëherë do të flasim personalisht dhe me hollësi për të gjitha këto.

¹⁵Paqja me ty!

Të përsëndesin miqtë e tu këtu. Përsëndet miqtë tanë, secilin personalisht.

♦ Gjoni ishte duke u fshehur dhe ishte i fshehtë në aludimet e tij në rast se letra e tij ra në duart e gabuara.

LETRA E JUDËS

Përsëhendetje

Juda, shërbëtori i Jezusit, Mesisë, vëllai i Jakobit, ua drejton këtë letër të gjithë atyre që Perëndia i ka thirrur, që Ai, Ati ynë i do, dhe që Jezusi, Mesia, i mbron.

²Paçi me begati mëshirë, paqe dhe dashuri!

Mësuesit e rremë

(Dal 12,51; Nr 14,29-30; Zan 19,1-24; 4,3-8; Nr 16,1-35; 22,1-35; Gen 5,18, 21-24)

³Miq të dashur, mendoja t'ju shkruaja me kujdes për shpëtimin tonë të përbashkët, por papritur e ndjeva veten të detyruar t'ju shkruaj pa vonesë për t'ju nxitur të luftoni për fenë e transmetuar, e cila iu besua një herë e përgjithmonë popullit të Perëndisë.

⁴Në të vërtetë, disa njerëz të pandërgjegjshëm u futën fshehtas mes jush. Ata e mbajnë lajmin e mirë për mëshirën e Perëndisë si leje për të bërë një jetë të shthurur, dhe kështu e tradhtojnë Jezusin, Mesinë, i cili është i vetmi Zot dhe Sundimtari ynë. Perëndia e ka caktuar prej kohësh dënimin e tyre.

⁵Megjithëse ju i dini të gjitha këto, dëshiroj t'ju kujtoj se Zoti vërtet e shpëtoi popullin e tij nga Egjipti, por pastaj i shkatërroi ata që dolën të pabesë.

⁶Mendoni, gjithashtu, për engjëjt që e lanë dinjitetin e tyre sundues dhe vendbanimin që u kishte caktuar Perëndia. Perëndia i ruan të lidhur me pranga në errësirë nëntokësore për Ditën e madhe të gjyqit. ⁷Dhe mos i harroni Sodomën dhe Amorrën bashkë me qytetet përreth tyre. Banorët e tyre mëkatuan në të njëjtën mënyrë si engjëjt që dëshironin të kishin marrëdhënie seksuale me qenie të një lloji tjetër. Si paralajmërim për të gjithë, ata u dënuan me torturat e zjarrit të përjetshëm. ♦

⁸Po kështu edhe këta ëndërrues çnderojnë trupin e tyre. Ata nuk duan të pranojnë asnjë zot mbi vete dhe shajnë fuqitë e padukshme. ⁹Këtë nuk guxoi ta bënte madje as kryeengjëlli Mihael.

Kur djalli donte t'i mohonte kufomën e Moisiut, ♦♦ ai nuk guxoi ta dënonte me fyerje.

Vetëm tha: *të dënoftë Zoti!* ¹⁰Por këta njerëz përqeshin atë që nuk e njohin aspak.

Ashtu si egërsirat, ata njohin veçse instinktët, e për këtë do të rrënohen.

¹¹Mjerë ata, sepse morën rrugën e Kainit. Për shkak të të hollave morën të njëjtën rrugë të gabuar si Bilami. U dënuan si Korahu për shkak të rebelimit të tyre. ¹²Ata janë një njollë ndyrësie në darkat tuaja të përbashkëta, në të cilat marrin pjesë pa turp dhe argëtohen. Ata janë si barinj që kujdesen për vetveten, si re që shtyhen nga era, por që nuk sjellin shi. Ata janë si pemë pa fryt, të cilave u bien gjethet në vjeshtë dhe pastaj shkullen – kështu janë dy herë të thata! ¹³Ata janë si valë në det: veprat e tyre të turpshme duken si shkumë në përplasjen e dallgëve. Ata janë si yje të larguara nga orbitat. Perëndia u ka rezervuar vendin në terrin më të dendur, ku do të mbeten përgjithmonë.

¹⁴Edhe Henoku, pasardhësi i shtatë i Adamit, e paratha dënimin e tyre kur tha: «Ja, Zoti po vjen me dhjetëra mijëra engjëj të tij, ¹⁵për t'i gjykuar të gjithë. Atëherë të gjithë mëkatarët do të dënohen për veprat me të cilat u rebeluan kundër Perëndisë, dhe për të gjitha fyerjet që thanë kundër tij.»

¹⁶Këta njerëz janë të pakënaqur me fatin e tyre dhe qortojnë Perëndinë kur duhet të vuajnë. Ata ndjekin veçse instinktët e tyre, thonë fjalë të bukura dhe u bëjnë lajka njerëzve për të përfituar prej tyre.

♦ sepse kishte bërë vrasje (shih Dalja 2,12). ♦♦ Shkatërimi i tyre i zjarrtë është parashije e zjarrit të përjetshëm që pret djallin dhe bashkëfajtorët e tij.

Gortime dhe porosi

¹⁷Por ju, miq të dashur, duhet të kujtoni atë që ju paralajmëruan apostujt e Zotit tonë, Jezusit, Mesisë. ¹⁸Ata jua kujtuan gjithnjë me këmbëngulje: Menjëherë para mbarimit të kësaj epoke do të paraqiten njerëz të pafe e të pabesë që ndjekin vetëm instinktët e tyre. ¹⁹Këta njerëz sjellin përçarje. Ata janë njerëz të shtyrë nga instinkte që nuk e kanë aspak Shpirtin e Perëndisë. ²⁰Por ju, miqtë e mi, duhet të qëndroni në fenë më të shenjtë që morët, dhe të rriteni të patundur në të. Lutuni me fuqinë e Shpirtit të shenjtë. ²¹Qëndroni në dashurinë e Perëndisë dhe pritni me durim që Jezusi, Mesia

dhe Zoti ynë, t'ju dhurojë jetën e përjetshme me mëshirën e tij.

²²Me ata që janë bërë të pasigurtë në fe, silluni me mëshirë dhe kujdesuni për ta. ²³Të tjerët ndoshta mund t'i shpëtoni nga zjarri i gjyqit. Për të tjerët duhet të keni vërtet mëshirë, por edhe kujdes ndaj tyre, që të mos ju ngjitet ndyrësia e tyre.

Lavdërimi i fundit

²⁴Perëndia ka fuqi t'ju ruajë nga dështimi dhe t'ju çojë atje ku madhështinë e tij do ta shihni pa të meta dhe plot gëzim. ²⁵Ai, i vetmi Perëndi, na shpëton me anë të Jezusit, Mesisë dhe Zotit tonë. Atij i qoftë madhështi, madhëri, fuqi dhe pushtet, tani dhe përgjithmonë! Amen.

APOKALIPSI

Hyrje

(Dan 2,28)

1 Në këtë libër është shkruar ajo që Perëndia (Ati) i zbuloi Mesisë. Me këtë ai donte t'u tregonte shërbëtorëve të tij atë që do të ndodhë së shpejti. Mesia ia dërgoi engjëllin e tij Gjonit për t'ia treguar këtë. ²Gjoni është dëshmitar për atë që ia shpalli Perëndia dhe për atë që Jezusi, Mesia, ia vërtetoi me anë të vegjimeve. ³Lum ai që e lexon këtë libër dhe ata që i dëgjojnë këto fjalë profetike dhe i zbatojnë ato që janë të shkruara në të, sepse koha e caktuar për realizimin e tyre është afër.

Përsëritje drejtuar shtatë kishave

(Ps. 89,37,27; Is. 55,4; Dal. 19,6; Dan. 7,13; Zak. 12,10,14)

⁴Gjoni ua drejton këtë zbulim shtatë bashkësive (fetare) në provincën e Azisë së Vogël. Hir dhe paqe nga Perëndia, që është, që ishte dhe që po vjen, dhe nga shtatë shpirtrat që qëndrojnë para fronit të tij, ⁵dhe nga Jezusi, Mesia, Dëshmitari besnik që u ringjall i pari nga të vdekurit, dhe që sundon mbi mbretërit e tokës! Ai na do dhe derdhi gjakun e tij për ne, që të na çlirojë nga mëkatet tona. ⁶Ai na ka emëruar bashkësundimtarë dhe priftërinj në mbretërinë e tij, që t'i shërbejmë Perëndisë, Atit të tij. Prandaj Atij i qoftë lavdi dhe pushtet përgjithmonë! Amen. ⁷Ja, Jezusi, Mesia, po vjen me re! Të gjithë do ta shohin, edhe ata që e shpuan. Të gjitha fiset e tokës ♦ do të vajtojnë për shkak të tij. Po. Amen! ⁸Zoti Perëndi thotë: «Unë jam i Pari dhe i Fundit – Ai që është, që ishte dhe që po vjen, i Gjithëpushtetshmi.»

♦ d.m.th e tokës së Izraelit. shih Zak 12,10-13,2). Që nga koha kur kisha është ngritur në qiell para Ditës së Zotit, deri në kohën kur ajo zbrit në tokë përsëri (ndoshta një interval prej 24 orësh), është e dukshme në qiell me Krishtin që të gjithë të shohin. Është ky fenomen që bind Izraelin se ky është Mesia e vërtetë që çon në pendimin e tyre (të përmendur këtu) dhe në kthimin e tij në fe.

Mesia i shfaqet Gjonit

(Dan. 7,13; 10,5; 7,9; 10,6. Ezek. 1,24; 43,2; Is. 44,6; 48,12; Apok. 2,8; 22,13)

⁹Unë jam Gjoni, vëllai juaj, i cili është i lidhur me Jezusin si ju. Për këtë arsye jetoj në kohën e përndjekjes si ju, prandaj mund të mbahem si ju dhe të jem bashkë me ju në mbretërinë e Perëndisë. Më internuan në ishullin Patmos, sepse shpallja botërisht fjalën e Perëndisë dhe të vërtetën që njoftoi Jezusi. ¹⁰Një të diel më pushtoi Shpirti i Perëndisë. Dëgjova pas meje një zë të madh që tingëllonte si bori. ¹¹Ai tha: «Atë që do të shohësh, shkruaje në një libër dhe dërgojua shtatë bashkësive (fetare): në Efes, Smirnë, Pergam, Tiatirë, Sardë, Filadelfi dhe Laodice!»

¹²Unë u ktheva për të parë se kush po fliste me mua. Atëherë pashë shtatë shandanë të artë. ¹³Në mes të shandanëve qëndronte Dikush me pamje njeriu. ♦ Ishte veshur me një petk të gjatë dhe kishte ngjeshur tërthor parzmës një brez të gjerë ari. ¹⁴Flokët në kokë i kishte të bardhë si leshi, si bora. Sytë i kishte si flaka e zjarrit. ¹⁵Këmbët i shkëlqenin si ari i lëmuar që skuqet në shkritore dhe zëri i tingëllonte si gjëmimi i ujëvarës. ¹⁶Në dorën e djathtë mbante shtatë yje, dhe nga goja i dilte një shpatë e mprehtë me dy tehe. Fytyra i ndriçonte si dielli në mesditë.

¹⁷Kur e pashë, i rashë përmbys para këmbëve si i vdekur. Ai vuri mbi mua dorën e djathtë dhe tha: «Mos ki frikë! Unë jam i Pari dhe i Fundit. ¹⁸Unë jam Ai që vepron! Isha i vdekur, por tani jam i gjallë përgjithmonë. Unë kam pushtet mbi vdekjen dhe mbi botën e të vdekurve. ¹⁹Shkruaje atë që sheh – së pari, atë që i përket së tanishmes dhe pastaj, atë që do të ndodhë në të ardhmen. ²⁰A i sheh yjet në dorën time të djathtë dhe shtatë shandanët e artë? Unë do të tregoj kuptimin e tyre: shtatë yjet janë lajmëtarët ♦♦ e shtatë bashkësive (fetare), kurse shtatë shandanët janë vetë shtatë bashkësitë.

♦ fiffj. Biri i Njeriut (shih. Daniel 7,13-14). ♦♦ fiffj. engjëjt.

Letra drejtuar kishës së Efesit

(Zan. 2,9; Ezek. 28,13; 31,8; Apok. 22,2)

2 Shkruaji lajmëtarit të kishës në Efes:

Kështu thotë ai që mban në dorën e djathtë shtatë yjet dhe që ecën midis ♦ shtatë shandanëve të artë. ²I njoh veprat e tua, përpjekjet e tua dhe qëndrueshmërinë tënde. E di se nuk mund të durosh njerëz të këqij. Ti i vure në provë njerëzit që hiqen si apostuj, por që nuk janë, dhe i nxore gënjeshtarë. ♦ ♦ ³Ke qëndrueshmëri. Për shkakun tim ke vuajtur, e megjithatë nuk të lëshon zemra. ⁴Megjithatë, tek ti gjeta këtë të metë: dashurinë tënde të parë e ke lënë. ⁵Merre me mend se nga çfarë lartësie re. Kthehu dhe vepro si në fillim. Në qoftë se nuk kthehesh, do të vij që ta largoj shandanin tënd nga vendi. ⁶Por një gjë flet në të mirën tënde: i urren veprat e nikollaitëve. ♦ ♦ ♦ të cilat i urrej edhe vetë.

⁷Kush mund të dëgjojë, ta dëgjojë me vëmendje atë që Shpirti i shenjtë u thotë bashkësive (fetare)!

Atij që del fitimtar, do t'i jap të drejtën të hajë nga pema e jetës që është në parajsën e Perëndisë. ●

♦ Kjo jep të kuptojë se Jezusi rregullon fitilat dhe rimbush ullirin e shandanëve që të ndritin më mirë. Me anë të këtyre mesazheve drejtuar shtatë kishave. Me fjalë të tjera Jezusi i nxit dhe ndreq sjelljen e tyre që të dëshmojnë më mirë për të. Në të njëjtën mënyrë te Gjn 14 Jezusi flet për krasitjen e hardhive. ♦ ♦ d.m.th. të dërguarit – do të jenë ata që pretendonin të jenë dërguar nga kisha memë në Jeruzalem. ♦ ♦ ♦ sekt gnostik me prirje për spekulime, compromise dhe imoralitet. Jezabela (Itobala e DhV) do të ketë qenë profeteshë e këtij sekti. ● simbolik i jetës së përjetshme (pavdekësisë). Përfundimet e secilës letër shprehin të njëjtën ide por në terma të ndryshëm.

Letra drejtuar kishës së Smirnës

(Is. 44,6; 48,12; Apok. 1,17; 22,13)

⁸Shkruaji lajmëtarit të kishës në Smirnë:

Kështu thotë i Pari dhe i Fundit, Ai që kishte vdekur dhe u ringjall: ⁹E di se të përndjekin dhe se je i varfër. Por në të vërtetë, je i pasur. I njoh fyerjet që përhapin për ju njerëzit që hiqen si hebrej – anëtarë të popullit të Perëndisë. Ata nuk janë të tillë, por i takojnë Satanit. ¹⁰Mos ki frikë nga vuajtjet që do të pësosh. Djalli do të futë disa nga ju në burg për t'ju vënë në provë. Për dhjetë ditë do t'ju përndjekin. Qëndro besnik, edhe në qoftë se kjo do të të kushtojë jetën. Atëherë do t'ju jap, si shpërblim për fitimtarin, jetën e përjetshme.

¹¹Kush mund të dëgjojë, ta dëgjojë me vëmendje atë që Shpirti i shenjtë u thotë bashkësive: Kush del fitimtar, atë nuk do ta dëmtojë vdekja e dytë.

Letra drejtuar kishës së Pergamit

(Num. 22,5,7; 25,1-3; 31,16; Br. 23,4, Is. 16,14-15; 33,34; Is. 62,2; 65,15)

¹²Shkruaji lajmëtarit të kishës në Pergam:

Kështu thotë ai që e ka shpatën e mprehtë me dy tehe: ¹³E di se banon atje ku gjendet froni i Satanit. ♦ Ti qëndrove besnik ndaj meje dhe nuk e mohove besimin tek unë, as kur dëshmitarin tim besnik, Antipën, e vranë te ju, aty ku banon Satani.

¹⁴Megjithatë, tek ti gjeta këtë të metë: mes jush ka dishepuj të mësimit të Bilamit. Atë e nxiti Balaku për t'i shpënë izraelitët në mëkat. Ata hëngrën mishin e flijuar për nder të idhujve dhe bënë imoralitet. ¹⁵Mes jush, gjithashtu, ka disa që ndjekin mësimin e nikollaitëve. ¹⁶Kthehu! Përndryshe, do të vij së shpejti te ti dhe do t'i ndëshkoj ata me shpatën e gojës sime.

¹⁷Kush mund të dëgjojë, ta dëgjojë me vëmendje atë që Shpirti i shenjtë u thotë bashkësive: Atij që del fitimtar, do t'i jap të hajë nga mana e fshehur. ♦ ♦ Do t'i jap, gjithashtu, një gur të bardhë ♦ ♦ ♦ dhe mbi këtë gur do të jetë shkruar një emër i ri, ● të cilin nuk e njeh askush përveç atij që e merr.

♦ Pergami ishte selia e kultit perandorak. ♦ ♦ pavdekshmëria – mana ishte dhurata personale e Mesisë. ♦ ♦ ♦ guri i atletit fitimtar jepte hyrje të lirë në festa publike (këtu, pra, në qiell). ● fat i ri (në qiell).

Letra drejtuar kishës së Tiatirës

(1 Mbr. 16,31; 2 Mbr. 9,22,30; Ps. 7,10; 61,13; Jer. 17,10; Ps. 2,8-9)

¹⁸Shkruaj lajmëtarit të kishës në Tiatirë:

Kështu thotë Biri i Perëndisë, sytë e të cilit ndizen si flaka e zjarrit dhe këmbët e të cilit ndritin si ar i lëmuar. ¹⁹I njoh veprat e tua: dashurinë, fenë e qëndrueshme, shërbimin dhe qëndrueshmërinë tënde. E di se tani bën edhe më shumë vepra se më parë.

²⁰Megjithatë, tek ti gjeta këtë të metë: duron atë Jezabelë ♦ që hiqet si profeteshë. Me mësimin e saj ajo i shtyn shërbëtorët e mi të bëjnë imoralitet dhe të hanë mish kushtuar idhujve. ²¹Unë i dhashë kohë të kthehet, por ajo nuk do ta lërë jetën e saj të shthurur. ²²Prandaj do ta hedh në shtratin e sëmundjes. Të gjithë ata që janë të lidhur me të, do të vuajnë gjëra të tmerrshme, në qoftë se nuk i ndërpresin marrëdhëniet me këtë grua. ²³Edhe ndjekësit e saj do t'i ndëshkoj me vdekje. Atëherë të gjitha bashkësitë do ta kenë të qartë se unë i njoh mendimet dhe dëshirat më të fshehta të njerëzve. Me secilin nga ju do të sillem sipas veprave të tij.

²⁴Por ju të tjerët në Tiatirë nuk e ndoqët këtë mësim të rremë. Ju nuk u njohët me të ashtuquajturat «të fshehta të thella» të Satanit. Për këtë nuk do t'ju vë në prova të tjera. ²⁵Mbahuni pas kësaj që keni, derisa të vij.

²⁶Atij që del fitimtar, d.m.th. atij që vepron gjer në fund sipas vullnetit tim, do t'i jap pushtet mbi kombet, të njëjtin pushtet që mora nga Ati im: ²⁷ai do të sundojë mbi to me skeptër hekuri dhe do t'i thyejë ato si enë argjile. ²⁸Si shenjë pushteti do t'i jap Yllin e mëngjesit.

²⁹Kush mund të dëgjojë, ta dëgjojë me vëmendje atë që Shpirti i shenjtë u thotë bashkësive!

♦ fffj. atë grua ose gruaja jote (d.m.th. gruaja e kryetarit të kishës).

Letra drejtuar kishës së Sardit

(Mt. 24,43-44; Lk. 12,39-40; Apok. 16,15; Is. 32,32-33; Ps. 68,28; Mt. 10,32; Lk. 12,8; Apok. 19,12)

³Shkruaj lajmëtarit të kishës në Sard:

Kështu thotë ai të cilit i shërbejnë shtatë shpirtrat e Perëndisë dhe që ka në dorë shtatë yjet:

I njoh veprat e tua: e di edhe se mbahesh si bashkësi e gjallë, por në të vërtetë je e vdekur. ²Zgjuhu dhe forco atë që është ende gjallë, që të mos vdesë. Të vura në provë dhe zbulova se veprat e tua janë bërë me gjysmë zemre në sy të Perëndisë sime.

³Mendo për lajmin e mirë që dëgjoje! Kujtohu se sa me zjarr e pranove. Qëndro besnik ndaj tij dhe jeto siç jetove më parë. Në qoftë se nuk zgjohesh, do të të zë në befasi si vjedhës: nuk do të dish në ç'orë do të vij kundër teje. ⁴Por disa nga ju në Sard nuk u njollosën. Ata janë të denjë të jenë të veshur me petka të bardha dhe të jenë gjithnjë pranë meje.

⁵Kush del fitimtar, do të jetë i veshur me një petk të tillë të bardhë. Emrin e tij nuk do ta fshij nga libri i jetës. Do të dëshmoj botërisht para Atit tim dhe para engjëjve të tij se ai më takon mua.

⁶Kush mund të dëgjojë, ta dëgjojë me vëmendje atë që Shpirti i shenjtë u thotë bashkësive!

Letra drejtuar kishës së Filadelfit

(Job. 12,14; Is. 43,4; 49,23; 60,14; 62,2; 65,15; Apok. 21,2)

⁷Shkruaj lajmëtarit të kishës në Filadelfi:

Kështu thotë i Shenjti, i Vërteti. Ai ka çelësin e Davidit. ♦ Atje ku hap ai, nuk mund të mbyllë më askush, e atje ku mbyll ai, nuk mund të hapë më askush. ⁸I njoh veprat e tua dhe e di se fuqia jote është e vogël. Megjithatë, udhëzimet e mia i ndoqe dhe u tregove besnikë ndaj meje. Para teje hapa derën që nuk mund ta mbyllë askush.

⁹Dëgjo mirë: unë do të sjell te ju disa nga sinagoga e Satanit – që mbahen si hebrenj e në të vërtetë nuk janë, por gënjejnë. Do të bëj që të bien përmbys para teje dhe të të nderojnë. Ata do ta pranojnë se ju jeni populli im i dashur. ♦♦ ¹⁰Meqë e zbatove urdhrin tim për të qëndruar besnik, edhe unë do të të ruaj në ♦♦ kohën e provës së rëndë, e cila do të lëshohet së shpejti mbi mbarë botën për t'i vënë në provë të gjithë njerëzit.

¹¹Do të vij së shpejti! Ruaje mirë atë që ke; përndryshe, të tjerët do ta marrin kurorën tënde fitimtare.

¹²Atë që del fitimtar, do ta bëj shtyllë në tempullin e Perëndisë tim, dhe ai do të mbetet atje gjithmonë. Mbi të do të shkruaj emrin e Perëndisë tim dhe emrin e qytetit të Perëndisë tim. Ky qytet është Jerusalemi i ri që do të zbresë nga qielli, nga Perëndia sime. Në të do ta shkruaj edhe emrin tim të ri.

¹³Kush mund të dëgjojë, ta dëgjojë me vëmendje atë që Shpirti i shenjtë u thotë bashkësive!

♦ d.m.th. ka të drejtën të pranojë ose të përjashtojë nga mbretëria qiellore.

♦♦ d.m.th. i zgjedhur. Në vitin 85, hebrejtë i kishin shtuar liturgjisë së tyre fragmentin që vijon: «Që nazareasit (d.m.th. të krishterët) dhe heretikët e tjerë të shkatërrohen dhe të fshihen nga Libri i jetës.» ♦♦♦ Parafjala greke e përmendur këtu është ek (të kalojë me sukses) e jo apo (të ikë nga).(shih Apok 7,14). Teksti hebraik ka: *bajom masa* (në ditën e provës)

Letra drejtuar kishës së Laodicesë

(Fu. 3,12; Heb.12,6)

¹⁴Shkruaji lajmëtarit të kishës në Laodice:

Kështu thotë i Besueshmi, Dëshmitari besnik dhe i vërtetë, Autori i krijimit të Perëndisë:

¹⁵I njoh veprat e tua: e di se nuk je as i ftohtë, as i nxehtë! Sikur të ishe i ftohtë ose i nxehtë! ¹⁶Por nuk je as i ftohtë, as i nxehtë: ti je i vakët. Prandaj do të të vjell nga goja ime! ¹⁷Ti thua: «Ne jemi të pasur e të pajisur mirë; nuk na mungon gjë.» Por nuk e di se je fatkeq dhe i mjerë. Je i varfër, i zhveshur dhe i verbër. ¹⁸Po të këshilloj të blesh prej meje ar të lëmuar. Atëherë do të pasurohesh. Të këshilloj të blesh, gjithashtu, petka të bardha, që të mos qëndrosh i zhveshur e të turpërohesh. Bli barin për të lyer sytë, që të shohësh! ¹⁹Unë i qortoj dhe i ndëshkoj ata që i dua. Merre seriozisht, pra, këtë paralajmërim dhe kthehu!

²⁰Dëgjo mirë: unë qëndroj te dera dhe trokas: në qoftë se dikush ma dëgjon zërin dhe ma hap derën, do të hyj tek ai. Do të ha darkë me të dhe ai me mua.

²¹Atij që del fitimtar, do t'i jap të drejtën të qëndroj me mua në fronin tim, siç dola vetë fitimtar dhe tani jam i ulur bashkë me Atin tim në fronin e tij.

²²Kush mund të dëgjojë, ta dëgjojë me vëmendje atë që Shpirti i shenjtë u thotë bashkësive.»

Adhurimi në qiell dhe përgatitjet për dënimin e botës

(Ezek. 1,26-28; 10,1; Is. 19,16; Ezek. 1,13; Zak. 4,2; Apok. 1,4; 8,5; 11,19; 16,18; Ezek. 1,5-10 – 10,22; 10,14; Is. 6,2-3; Ezek. 1,18; 10,12)

4 Pastaj ngrita sytë dhe pashë në qiell një derë të hapur. Zëri që foli me mua më parë e që ushtoi si bori, tha: «Hip këtu dhe do të të tregoj atë që do të ndodhë më vonë.»

²Menjëherë kalova në vegim me anë të Shpirtit të shenjtë. Në qiell ishte një fron dhe Dikush që qëndronte ulur mbi të. ³Fytyra e tij ndriçonte si gurët e çmuar të jaspisit dhe të sardit. Mbi fron ishte një ylber që ndrinte si smerald. ⁴Përreth fronit kishte 24 frone të tjera. Mbi ta qëndronin 24 anëtarët e këshillit qiellor ♦ të veshur me rroba të bardha e me kurora të arta në kokë. ⁵Nga froni dilnin vetëtima, britma dhe rrufe. Para fronit digjeshin shtatë pishtarë të ndezur – d.m.th. shtatë shpirtrat e Perëndisë. ⁶Në planin e parë ishte diçka si det i qelqtë, i pastër si kristal. Menjëherë përreth fronit ishin katër qenie engjëjlore ♦♦ plot me sy para dhe pas. ⁷I pari dukej si luan, i dyti si dem, i treti kishte fytyrë njeriu dhe i katërti ishte si shqiponjë në fluturim. ⁸Secila prej këtyre katër qenieve engjëjlore kishte gjithandej nga gjashtë krahë; përreth dhe përbrenda ishte e mbushur me sy. Ditë e natë thonë pa pushim:

«I shenjtë! I shenjtë! I shenjtë është Zoti, Perëndia e gjithëpushtetshme – Ai që ishte, Ai që është dhe Ai që do të vijë!»

⁹Katër qeniet engjëjlore i japin lavdi, nder dhe falënderim Atij që qëndron në fron, Zotit të gjithëpushtetshëm përgjithmonë. ¹⁰Kurdo që të ndodhë kjo, 24 këshilltarët bien përmby para Atij që qëndron në fron dhe adhurojnë Atë që jeton përgjithmonë. Kurorat e tyre i ulin para fronit duke thënë: ¹¹«Ti je Zoti dhe Perëndia jonë. Ti krijove gjithësinë: ajo u bë, sepse ashtu e deshe ti. Prandaj vetëm ti je i denjë që të gjithë të të adhurojnë, të të nderojnë dhe ta pranojnë pushtetin tënd.»

♦ fjjj: pleqtë. Dëshmorët nuk marrin kurora e tyre deri në Apok 20,4, e cila përkon me ringjalljen e tyre. ♦♦ fjjj: gjallesat, d.m.th. keruvët (hebr. *keruvim*) që përfaqësonjë 4 trajtat më të larta të jetës.

Qengji: ekzekutuesi i testamentit eshatologjik të Perëndisë

Is. 29,11; Ezek. 2,9-10; Zan. 49,9; Ps. 11,1,10, Is. 53,7; Zak. 4,10, Ps. 140,2; Ps. 32,3: 97,1; Is. 42,10; Is. 19,6; Apok. 1,6; Dan. 7,10)

5Në dorën e djathtë të Atij që rrinte në fron, pashë një pergamenë. Pergamena ishte shkruar brenda dhe jashtë dhe vulosur me shtatë vula. ²Pashë një engjëll të fuqishëm që pyeste me zë të lartë: «Kush është i denjë ta hapë pergamenën dhe t'ia zgjidhë vulat?» ³Por nuk gjetën asnjeri as në qiell, as në tokë, as në nëntokë, që ishte i zoti ta hapte pergamenën e të shikonte në të. ⁴Unë qava shumë, sepse askush nuk ishte i denjë ta hapte pergamenën e të shikonte në të. ⁵Atëherë njëri nga anëtarët e këshillit qiellor më tha: «Mos qaj më! Luani nga fisi i Judës, pasardhësi i Davidit, doli fitimtar. Ai mund ta hapë pergamenën dhe shtatë vulat e saj.»

⁶Atëherë vura re një Qengj që qëndronte midis fronit që e mbanin katër qeniet engjëjlore, dhe këshilltarëve. Ai dukej si i therur. Kishte shtatë brirë ♦ dhe shtatë sy.♦♦ Këta janë shtatë shpirtrat e Perëndisë që dërgohen në mbarë botën. ⁷Qengji iu afrua Atij që rrinte në fron dhe ia mori pergamenën nga dora e djathtë.

⁸Atëherë katër qeniet engjëjlore dhe 24 këshilltarët ♦♦ ranë përmbys para Qengjit. Secili këshilltar kishte një harpë dhe një kupë ari plot me temjan, d.m.th. me lutjet e popullit të Perëndisë. ⁹Ata këndonin një këngë të re: «Ti je i denjë ta marrësh pergamenën dhe t'ia zgjidhësh vulat, sepse u there si fli, dhe me anë të gjakut tënd të derdhur fitove njerëz për Perëndinë, njerëz të çdo fisi, gjuhe, populli dhe kombi. ¹⁰I bëre ata mbretër dhe priftërinj për Perëndinë tonë; dhe ata do të sundojnë në tokë.»

¹¹Atëherë në vegim pashë dhe dëgjova mijëra dhe mijëra engjëj, një turmë të panumërt. Rrinin bashkë me katër qeniet engjëjlore dhe me këshilltarët rreth fronit ¹²duke brohoritur me zë të lartë: «Qengji i flijuar është i denjë të marrë pushtetin, pasurinë dhe urtësinë, fuqinë dhe nderin, lavdinë dhe adhurimin!» ¹³Dhe dëgjova çdo krijesë në qiell, në tokë, në nëntokë dhe në det se si u bashkua me ta duke kënduar me zë të lartë: «Adhurimi dhe nderi, madhështia dhe pushteti i takojnë Atij që rri në fron, dhe Qengjit përgjithmonë!»

¹⁴Katër qeniet engjëjlore iu përgjigjën: «Amen!» Dhe këshilltarët ranë përmbys për të adhuruar.

♦ gjithëfuqishmëri. ♦♦ gjithëdituri. ♦♦♦ Fronet: (gr: *trono*) shënojnë qeniet engjëjlore, të cilat ndodhen në praninë e Perëndisë. Ata sigurisht janë 24 anëtarët e Këshillit Qiellor (24 këshilltarët në Ap 20,4.).

Shikimi paraprak i sprovës

(Zak. 1,8; 6,3,6; 1,8; 6,2; 6,2,6; Ezek. 14,21; Is. 13,10; Joel 2,10,31; 3,15; Apok. 11,13; 16,18; Is. 34,4, Apok. 16,20; Is. 19,21; Hosh 10,8; Lk. 23,30; Joel 2,11; Mal 3,2)

6Atëherë pashë se si Qengji hapi njërin prej shtatë vulave. Dëgjova se si njëra nga katër qeniet engjëjlore tha me një zë si bubullimë: «Eja!»

²Vështrova rreth e rrotull dhe pashë një kalë të bardhë. Kalorësi i tij mbante në dorë një hark; ♦ i dorëzuan një kurorë, dhe ai u nis si pushtues për të bërë pushtime.

³Pastaj Qengji hapi vulën e dytë. Dëgjova se si qenia e dytë engjëjlore tha: «Eja!» ⁴Kësaj here doli një kalë i kuq si gjaku. Kalorësit të tij i dhanë një shpatë të madhe dhe e autorizuan për të sjellë luftë në botë, që njerëzit të vritnin njëri-tjetrin.

⁵Pastaj Qengji hapi vulën e tretë. Dëgjova se si qenia e tretë engjëjlore tha: «Eja!»

Vështrova rreth e rrotull dhe pashë një kalë të zi. Kalorësi i tij kishte në dorë një peshore. ⁶Atëherë dëgjova një zë nga rrethi i të katër qenieve engjëjlore që tha: «Një kilogram grurë ose tre kilogramë elb për pagën e një ditë pune. ♦♦ Vetëm çmimi i vajit dhe i verës nuk ndryshon.» ⁷Pastaj Qengji hapi vulën e katërt. Dëgjova se si qenia e katërt engjëjlore tha: «Eja!» ⁸Atëherë pashë një kalë verdhacak. Kalorësi quhej «Vdekje» dhe bota e të vdekurve e ndiqte këmba-këmbës. Atyre u dorëzuan të katërtën e tokës. I autorizuan t'i vritnin njerëzit me anë të shpatës, të urisë, të epidemive dhe të egërsirave.

⁹Pastaj Qengji hapi vulën e pestë. Atëherë në rrëzë të altarit pashë shpirtrat e atyre që ishin vrrarë për shkak të fjalës së Perëndisë dhe për shkak të dëshmisë që kishin dhënë. ¹⁰Ata thirrën me zë të fortë: «O Zot, ti je i shenjtë dhe i mban premtimet! Deri kur duhet të presim që t'i thërrasësh në gjyq kombet e tokës për t'i dënuar për vrasjen tonë?» ¹¹Secilit prej tyre iu dha një petk i bardhë dhe iu tha: «Pritni pak, sepse numri juaj nuk është plotësuar ende. Nga bashkëbesimtarët tuaj që i shërbejnë Perëndisë si ju, nuk është vrrarë akoma numri i caktuar nga Perëndia.»

¹²Pashë se Qengji hapi vulën e gjashtë. Atëherë ra një tërmet i madh. Dielli u errësua si veshje e zezë që mbajnë vajtuesit, kurse hëna u skuq si gjaku. ¹³Trupat qiellorë ranë mbi tokë si fiku që hedh kokrra të papjekura. ¹⁴Qielli u zhduk si pergamena që rrotullohet. ♦♦ Asnjë mal e asnjë ishull nuk mbetën në vendet e tyre. ¹⁵Të gjithë njerëzit u fshehën në shpellat dhe shpatet e maleve: mbretërit dhe sundimtarët, gjeneralët, të pasurit dhe të fuqishmit, si dhe të gjithë sklevërit dhe të lirët. ¹⁶U thoshin maleve dhe shpateve: «Bini mbi ne dhe na mbuloni nga zemërimi i Qengjit dhe nga fytyra e Atij që qëndron në fron! ¹⁷Erdhi Dita e madhe e hakmarrjes së tyre. Kush mund ta përballojë?» •

♦ një pushtim i perandorisë romake në fund të kohës. E gjithë kjo lexohet si një sulm bërthamor dhe pasojat e tmerrshme. Harku i identifikon ata si persianët, që tregojnë një sulm nga Lindja. ♦♦ Tetë herë më shumë se çmimi normal! ♦♦ Mundësisht aludim për rënien e fuqive (armiçësore) engjëllorë që banojnë në atmosferë (Mt 24,29). Një zhdukje e drejtpërdrejtë e atmosferës do të bënte jetë të mëtejshme në planetin tokë të pamundur! • Çdo seri e fatkeqësive / gjykimeve përfundon në të njëjtën pikë: Dita e Zotit. (shih 2 Pt 3). Është nga kjo që kisha do të kursehet dhe jo nga ngushtica e madhe (shih Apok 7,14).

Populli i Zotit dhe sprova e fundit

(Jer. 49,36; Dan. 7,2; Zak. 6,5; Ezek. 9,4.6. Dan. 12,1; Is. 49,10; Ps. 22,1-2; Is. 25,8; 49,10; Ezek. 34,23)

7 Pas kësaj pashë katër engjëj që qëndronin në katër anët e botës. Atje mbanin katër erërat, që asnjë erë të mos frynte as mbi tokë, as mbi det, as mbi ndonjë pemë.

²Pashë edhe një engjëll tjetër me vulën e Perëndisë veprues në dorë, që po ngrihej nga lindja në qiell. Ai u thirri me sa zë që kishte, katër engjëjve që Perëndia kishte autorizuar të dëmtonin tokën dhe detin, ³e tha: «Mos shkretëni as tokën, as detin, as pemët, derisa t'i dallojmë me vulën në ballë shërbëtorët e Perëndisë sonë.» ⁴E dëgjova numrin e atyre që ishin dalluar me vulë. Ishin 144.000 ♦ nga të gjitha fiset e popullit të Izraelit; ⁵⁻⁸nga 12.000 prej fiseve të Judës, të Ruvenit, të Gadit, të Asherit, të Naftaliut, të Danit, të Shimonit, të Levit, të Jisakarit, të Zëvulunit, të Josefit e të Benjaminit.

⁹Pastaj pashë një turmë të madhe njerëzish, aq shumë që askush nuk mund t'i numëronte. Ishin njerëz prej çdo kombi, fisi, populli dhe gjuhe. Qëndronin në këmbë para fronit dhe para Qengjit, të veshur me rroba të bardha dhe me palma në dorë.

¹⁰Ata thirrën me zë të lartë: «Fitorja vjen nga Perëndia jonë që rri në fron, dhe nga Qengji!» ¹¹Të gjithë engjëjt qëndronin në rreth, përreth fronit, përreth këshilltarëve dhe rreth katër qenieve engjëllorë. Ata ranë përmbys para fronit dhe adhuruan Perëndinë, ¹²duke thënë: «Amen! Adhurimi dhe madhështia, urtësia dhe falënderimi, pushteti dhe fuqia i përkasin Perëndisë sonë përgjithmonë! Amen!»

¹³Njëri nga këshilltarët më pyeti: «Kush janë këta njerëz të veshur me rroba të bardha? Nga vijnë?» ¹⁴Unë iu përgjigja: «Imzot, nuk e di. Ti duhet ta dish me siguri!» Ai më tha: «Këta janë ata që e kaluan sprovën e rëndë e të madhe: ♦♦ i lanë rrobat dhe i zbardhën me anë të gjakut të Qengjit. ♦♦ ♦♦ ¹⁵Prandaj qëndrojnë para fronit të Perëndisë dhe i shërbejnë Atij ditë e natë në tempullin e tij. Ai që rri në fron, do t'i mbrojë. ¹⁶Nuk do të kenë më uri kurrë, nuk do të kenë më etje kurrë, nuk do t'i djegë më kurrë as dielli dhe as rrezet e tij, ¹⁷sepse Qengji që është në mes të fronit, do të jetë Bariu i tyre dhe ai do t'i çojë në burimet e ujërave jetëdhënëse. Dhe Perëndia do të fshijë çdo lot nga sytë e tyre.»

♦ Këto ndoshta përfaqësojnë mbetjen hyjnore të Izraelit të cilët janë vulosur përpara shpëtimit të tyre. Ky vulosim na kthen në fillim të chp. 6 kur fillon shtrëngimi. ♦♦ fjj. nga (gr ek). Ne jemi këtu të projektuar në një kohë në të ardhmen, sepse në këtë fazë shtrëngimi mezi ka filluar. Kjo është tipike për mënyrën në të cilën ky libër fluturon prapa dhe përpara në kohë. ♦♦♦ Shih Is 1,18; Ps 51,7)

Vula e shtatë

(Is. 30.1-3; Am 9.1; Is. 19.16; Lev. 16.12; Ezek. 10.2; Apok. 11.19; 16.19)

8Kur Qengji hapi vulën e shtatë, në qiell mbretëroi një heshtim për rreth një gjysmë ore. ²Atëherë pashë se si shtatë engjëjve rreth fronit të Perëndisë iu dhanë shtatë trumbeta.

³Një engjëll tjetër erdhi me një temjanicë të artë dhe u paraqit para altarit. Iu dha shumë temjan për t'ia kushtuar Perëndisë, bashkë me lutjet e tërë popullit të Perëndisë ♦ mbi altarin e artë para fronit të Perëndisë. ⁴Nga dora e engjëllit që qëndronte para Perëndisë, u ngrit tymi i temjanit bashkë me lutjet e popullit të Perëndisë. ⁵Pastaj engjëlli mori temjanicën, e mbushi me zjarr nga altari dhe e zbrazi në tokë. ♦♦ Atëherë shpërthyen rrufe dhe vetëtima aq të forta, sa që u lëkund toka.

♦ për hakmarrje. ♦♦ perandoria e rilindur romake e kohës së fundit.

Katër trumbetat e para

(Is. 9.23-25; Ezek. 38.22; Is. 14.12; Jer. 9.15; Is. 13.10; Ezek. 32.7; Ioel 2.10,31; 3.15; Zan. 19.28; Is. 10.12-15; Ezek. 9.4; Job. 3.21; Joel 2.4; 1.6; 2.5; Is. 30.1-3; Ps. 113.12-16; 134.15-17; Dan. 5.23)

⁶Pastaj të shtatë engjëjt u bënë gati t'u binin shtatë trumbetave.

⁷Engjëlli i parë i ra trumbetës. Mbi tokë ra breshër e zjarr, të përzier me gjak. U dogj një e treta ♦ e tokës dhe një e treta e pemëve. U dogj mbarë bari i gjelbër.

⁸Pastaj trumbetës i ra engjëlli i dytë. Në det u hodh diçka si mal i ndezur zjarr. Një e treta e detit ♦♦ u bë gjak. ⁹Një e treta e faunës detare ngordhi. U shkatërrua edhe një e treta e anijeve. ¹⁰Pastaj trumbetës i ra engjëlli i tretë. Nga qielli ra një yll i madh që digjej si pishtar. ♦♦♦ Ai ra në një të tretën e lumenjve dhe të burimeve. ¹¹Ylli quhej «Hidhërim». Një e treta e ujërave u bë e hidhër. Shumë njerëz vdiqën nga ky ujë, sepse ishte i helmuar.

¹²Pastaj trumbetës i ra engjëlli i katërt. U godit një e treta e diellit, një e treta e hënës, si dhe një e treta e planetëve. Drita e tyre humbi një të tretën e shkëlqimit të vet dhe u errësua një e treta e ditës dhe një e treta e natës.

¹³Pastaj pashë një shqiponjë që fluturonte lart në qiell, që thirri me zë të madh: «Tmerr pas tmerri. Pasi të tre engjëjt e tjerë t'u kenë rënë trumbetave, atyre që banojnë në tokë do t'u ndodhë një e keqe e madhe.»

♦ Perandoria Romake ishte ndarë në tre pjesë. Këtu është pjesa perëndimore që vuan nga pushtimet barbare, por aludimi është gjithashtu për kohën e fundit ♦♦ Deti Mesdhe ♦♦♦ ndoshta një asteroid.

Trumbeta e pestë – sulmi djallëzor

9Pastaj trumbetës i ra engjëlli i pestë. Pashë një yll që kishte rënë mbi tokë. Atij i ishte dhënë çelësi i pusit të Humnerës. ²Ai e hapi grykën e tij, dhe që andej doli tym, si tymi i një furre të madhe, që errësoi diellin dhe ajrin. ³Nga tymi dolën mbi tokë karkaleca, të cilëve u ishte dhënë fuqia e akrepave. ⁴I ndaluan që t'u bënin ndonjë dëm barit të tokës, pemëve dhe bimëve të tjera; atyre u lejohej të dëmtonin vetëm ata njerëz që nuk e kishin në ballë vulën e Perëndisë. ♦ ⁵Atyre iu ndalua t'i vritnin ata njerëz; u lejohej vetëm t'i torturonin ata për pesë muaj. Ata duhej të pësonin dhimbjet që i ngjajnë kafshimit të akrepit. ⁶Gjatë këtyre pesë muajve ata do të kërkojnë vdekjen, por nuk do ta gjejnë. Do të dëshirojnë të vdesin, por vdekja do t'u largohet. ⁷Karkalecat dukeshin si kuaj të përgatitur për luftë. Në kokë kishin diçka si kurorë ari dhe fytyrat i kishin si të njerëzve. ⁸Flokët i kishin si flokët e grave dhe dhëmbët si ata të luanëve. ⁹Parzmorja e tyre ishte e mbuluar si me koracë të hekurt. Krahët e tyre bënin një zhurmë si zhurma e shumë karrove të luftës të tërhequra nga kuajt që sulen në luftim. ¹⁰Kishin bishta dhe thimtha si akrepa. Në bisht kishin fuqinë për t'i torturuar njerëzit gjatë pesë muajve. ¹¹Engjëlli që është përgjegjësi i Humnerës, sundon si mbret mbi ta. Hebraisht quhet *Abaddon*, kurse greqisht *Apolion*. Kjo do të thotë:

«Shkatërruesi». ♦♦

¹²Pas këtyre tmerreve të para do të vijnë edhe dy tmerre të tjera.

♦ Në dritën e këtij rreshti duhet të konkludojmë se ose të dy grupet e paraqitura në Rev 7 janë identike ose se nënkuptohet që grupi i dytë është vulosur gjithashtu. ♦♦ Neroni e identifikoi veten me këtë zot.

Trumbeta e gjashtë

¹³Pastaj trumbetës i ra engjëlli i gjashtë. Dëgjova një zë që vinte nga katër brirët ♦ e altarit të artë që qëndronte para Perëndisë.

¹⁴Zëri i tha engjëllit të gjashtë që kishte trumbetën: «Zgjidhni katër engjëjt që janë lidhur në lumin e madh, në Euftrat.» ♦♦ ¹⁵Dhe ata u zgjidhën. Ata ishin të përgatitur për atë çast e për atë ditë, për atë muaj e për atë vit, për të vrarë një të tretën e njerëzve.

¹⁶Numri i kalorësve — e dëgjova numrin — ishte dyqind milionë! ¹⁷Pashë kalorësit me kuajt e tyre: parzmoret i kishin ngjyrë zjarri, manushaqeje dhe të verdhë sqfuri. Kuajt i kishin kokat si të luanëve dhe nga goja nxirrnin zjarr, tym dhe sqfur.

¹⁸Zjarri, tymi dhe sqfuri janë tri katastrofat me anë të të cilave u vra një e treta e njerëzve.

¹⁹Veprimi vdekjeprurës i kuajve e ka burimin në gojën e tyre dhe në bishtin e tyre. Bishti i tyre u ngjan gjarpërinjve me kokë. Me anë të tyre ata u shkaktojnë njerëzve dëm.

²⁰Por njerëzit që nuk u vranë me anë të këtyre katastrofave, nuk u kthyen te Perëndia. Ata vazhduan të adhuronin djajtë, idhujt e artë, të argjendtë, të bronzë, të hekurit, të drunjtë – këto perëndi të vetëpunuara që as nuk mund të shohin, as të dëgjojnë dhe as të ecin.

²¹Jo, ata nuk u kthyen: vazhduan të vritnin, të bënëin magji e imoralitet dhe të vidhnin.

♦ Meqenëse brirët qëndrojnë për fuqi aktive, Jezusi portretizohet këtu si duke iu përgjigjur me forcë lutjet e besimtarëve për çlirim nga persekutimi me anë të gjykimit për persekutuesit e tyre, të cilët jetojnë në Perandorinë Romake. Të gjitha këto përshkrime kujtojnë kalorësit persianë. ♦♦ Kjo do të linte rrugën e hapur për të pushtuar Izraelin.

Engjëlli me pergamenën e vogël

(Is. 20,11; Br. 32,40; Dan. 12,7; Am 3,7; Ezek. 2,8 – 3,3)

10 Pastaj pashë edhe një engjëll tjetër të fuqishëm ♦ që zbriste nga qielli. Ishte i mbështjellë me re, kurse mbi kokë kishte një ylber. Fytyrën e kishte si dielli dhe këmbët i kishte si shtylla zjarri. ²Në dorë mbante një pergamenë të hapur. Këmbën e djathtë e vuri mbi det dhe të majtën mbi tokë. ³Bërtiti me zë të lartë, që tingëlloi si ulërimë luanësh, dhe thirrjes së tij iu përgjigjën shtatë bubullimat me ushtimë. ⁴Desha të shkruaja atë që thanë, por dëgjova një zë nga qielli që tha: «Atë që thanë shtatë bubullimat, mbaje për vete! Mos e shkruaj!»

⁵Pastaj engjëlli që pashë se qëndronte mbi det dhe mbi tokë, e lartësoi dorën e tij të djathtë drejt qiellit. ⁶U përbetua për Atë që jeton në përjetësi, që ka krijuar qiellin dhe të gjithë banorët e tij, dhe tha: «Afati nuk do të zgjatet më! ⁷Kur t'i bjerë trumbetës engjëlli i shtatë, Perëndia do të zbatojë planin e tij të fshehtë, siç u shpalli shërbëtorëve të tij, profetëve.»

⁸Pastaj zëri që dëgjova nga qielli, foli rishtas me mua dhe tha: «Shko e merre pergamenën e hapur nga dora e engjëllit që qëndron mbi det dhe mbi tokë.» ⁹Iu afrova engjëllit dhe iu luta të më jepte pergamenën. Ai më tha: «Merre dhe haje! Barkun do të ta hidhërojë, por në gojën tënde do të jetë e ëmbël si mjaltë.» ¹⁰Ia mora pergamenën nga dora dhe e hëngra: në gojë ishte e ëmbël si mjaltë, por, pasi e gëlltita, m'u hidhërua barku.

¹¹Pastaj dikush më tha: «Ti duhet ta shpallësh përsëri planin e Perëndisë për popujt, kombet, fiset dhe mbretërit duke u frymëzuar nga Shpirti i shenjtë.»

♦ Kjo është qartë vetë Krishti që shpall qëllimin e tij për të marrë në zotërim atë që është e drejtë e tij, por kjo do të përfshijë fatkeqësitë.

Dy dëshmitarët

(Ezek. 40,3; Zak. 2,1-2; Is. 7,17-19; 1 Sam. 4,8; 1 Mbr. 17,1; Dan. 7,7.21; Apok. 13,5-7; 17,8; Ezek. 37,10; Apok. 6,12; 16,18)

1 Pastaj m'u dha një kallam, që i ngjante një shkopi matës, dhe dikush më tha: «Ngrihu dhe mat tempullin e Perëndisë dhe altarin. Numëro sa njerëz adhurojnë atje. ♦ Por lëre oborrin e jashtëm të Tempullit. Nuk ka nevojë ta masësh, sepse ai iu dorëzua paganëve. Për 42 muaj ♦♦ ata do ta shkretojnë Jerusalemin, qytetin e shenjtë. ³Unë do të dërgoj dy dëshmitarët e mi. Ata mbajnë zi e do të shpallin, nën frymëzim të Shpirtit të Perëndisë, për 1.260 ditë ♦♦ atë me të cilën i ngarkoi Perëndia.» ⁴Dy dëshmitarët janë dy ullinj të dhe dy shandanët që qëndrojnë para Zotit të botës. ⁵Në qoftë se ndokush kërkon t'u bëjë atyre keq, nga goja do t'u dalë zjarr, i cili do t'i përpijë armiqtë e tyre. Në këtë mënyrë do të mbarojnë të gjithë ata që kërkojnë t'u bëjnë dëm. ⁶Këta kanë pushtet të mbyllin qiellin, që të mos bjerë shi gjersa ta shpallin lajmin nga Perëndia. Gjithashtu, kanë pushtet ta shndërrojnë ujin në gjak dhe të sjellin mbi tokë çdo katastrofë të mundur sa herë që të duan. ⁷Kur ta mbarojnë shpalljen e lajmit të tyre, Egërsira që del nga Humnera, do të luftojë me ta, do t'i mundë dhe do t'i vrasë. ⁸Kufomat e tyre do të rrinë në tregun e qytetit të madh, ku Zoti i tyre u kryqëzua. Emri i figurshëm i atij qyteti është Sodom ose Egjipt. ⁹Njerëzit nga gjithë bota, nga të gjithë popujt, fiset, gjuhët dhe kombet ♦♦ do t'i shikojnë kufomat e tyre për tri ditë e gjysmë. Nuk do t'u lejohet t'i varrosen kufomat. ¹⁰Banorët e tokës do të galdojnë për vdekjen e tyre dhe do t'i ndajnë dhurata njëri-tjetrit, • sepse të dy këta profetë u shkaktuan atyre tortura. ¹¹Por pas tri ditësh e gjysmë Perëndia i gjallëroi përsëri profetët me frymën e tij, dhe ata u ngritën përsëri në këmbë. Të gjithë ata që e panë këtë, u trembën shumë. ¹²Pastaj të dy profetët dëgjuan një zë të madh nga qielli që i urdhëroi: «Ngrihuni këtu!» Armiqtë e tyre panë se si ata u ngritën në qiell mbi re. ¹³Në atë çast ra një tërmet i madh. Një e dhjeta e qytetit u rrafshua. Në këtë tërmet vdiqën shtatë mijë veta. Ata që shpëtuan, u trembën për vdekje dhe e pranuan pushtetin e Perëndisë që sundon në qiell.

¹⁴Ky ishte tmerri i dytë. Por kini kujdes, tmerri i tretë po vjen pa vonesë!

♦ Mbetja besimtare në Izrael. ♦♦ Kjo tregon se Izraeli do të okupohet gjatë kësaj periudhe nga forcat e diktatorit evropian. ♦♦♦ d.m.th. banorët e perandorisë së diktatorit. • Kjo jep të kuptojë një mjedis hebre (Esther 9,19).

Trumbeta e shtatë

(Is. 15,18; Dan. 2,44; 7,14.27; Ps. 2,5; 109,5; 113,21; Apok. 8,5; 16,18.21)

¹⁵Pastaj trumbetës i ra engjëlli i shtatë. Atëherë në qiell u ngritën zëra të lartë që thanë: «Tani sundimi mbi tokë i përket Perëndisë sonë dhe Mbretit (Mesisë) që e emëroi, dhe ata do të mbretërojnë përgjithmonë!»

¹⁶Njëzet e katër këshilltarët që rrinin në frone para Perëndisë, ranë përmbys dhe adhuruan Perëndinë. ¹⁷Ata thanë: «Të falënderojmë, o Zot, Perëndi i gjithëpushtetshëm, ty që je, ty që ishe! E ushtrove fuqinë tënde të madhe dhe more sundimin. ¹⁸Paganët ngritën krye, por zemërimi yt i arriti! ♦ Erdhi koha të gjykohen të vdekurit. ♦♦ Erdhi koha për shpërblimin e shërbëtorëve të tu, profetëve, dhe për shpërblimin e të gjithë atyre, të vegjëlve dhe të mëdhenjve, që të takojnë ty. Erdhi koha për dënimin e të gjithë atyre që prishin tokën!»

¹⁹Tempulli i Perëndisë në qiell u hap dhe u duk Arka e Besëlidhjes së tij. Atëherë shpërthyen vetëtimat, gjëma e rrufe: u lëkund toka dhe ra breshër i madh.

♦ d.m.th. Dita e Zotit. ♦♦ Do të jetë fjalë për gjykimin e Izraelit (krh Dan 12; Gj 6,28-29) i cili ndodh pak para mijëvjeçarit .

Teprica besnike dhe djalli

(Zan. 37,9; Dan. 7,7; 8,10; Ps. 2,9; Is. 66,7; Dan. 10,13.21; 12,1; Jud. 1,9; Job. 1,9-11; Zak. 3,1; Dan. 7,25; 12,7)

12 Pastaj në qiell u shfaq një dukuri që bëri përshtypje të thellë: ishte një grua e veshur me diell, me hënë në këmbë dhe në kokë një kurorë me 12 yje! ♦ ²Ajo ishte në prag të lindjes dhe vuajtjet e bënë të klithte.

³Pastaj në qiell u shfaq një dukuri tjetër: një kuçedër e madhe dhe e kuqe me 7 koka dhe me 10 brirë. ♦♦ Çdo kokë mbante një kurorë. ⁴Me bishtin e saj ngriti pas vetes një të tretën e yjeve të qiellit ♦♦♦ dhe i rrëzoi ata përtokë. Zuri vend para gruas që po lindte fëmijën që, sapo ta lindte, ta gëlltishte. ⁵Gruaja lindi një djalë që do t'i sundonte të gjithë popujt me skeptër hekuri. Por djali i porsalindur u rrëmbye menjëherë në qiell, drejt fronit të Perëndisë. ⁶Gruaja iku në shkretëtirë, ku Perëndia i kishte përgatitur një vend shpëtimi ku mund të ushqehet për 1.260 ditë.

⁷Pastaj në qiell shpërtheu lufta: Mihaeli dhe engjëjt e tij luftuan kundër kuçedrës. Kuçedra me engjëjt e saj kundërsulmuan, ⁸por u mundën. Asaj dhe engjëjve të saj nuk u lejohej më të qëndronin në qiell. ⁹Kuçedra e madhe u hodh poshtë. Ajo është gjarpri i lashtë që quhet, gjithashtu, djalli ose Satani, mashtruesi i mbarë botës. Ai dhe të gjithë engjëjt e tij u rrëzuan poshtë në tokë. ¹⁰Pastaj dëgjova një zë të lartë në qiell që tha: «Tani ndodhi: Perëndia jonë doli fitimtar. Tani u tregua pushteti i tij dhe filloi mbretërimi i tij. Tani pushteti gjendet në duart e Mbretit (Mesisë) që emëroi vetë Zoti. U hodh poshtë akuzuesi i bashkëbesimtarëve tanë, ai që i akuzonte ata ditë e natë para Perëndisë sonë, dhe u dëbua nga qielli. ¹¹Bashkëbesimtarët tanë e mundën atë në saje të fuqisë së gjakut të Qengjit dhe me dëshminë e tyre. Ata ishin të gatshëm të jepnin jetën e tyre dhe të pësonin vdekjen. ¹²Prandaj gald, o qiell, bashkë me të gjithë ata që banojnë atje. Vaj për tokë dhe për det, pasi djalli ra ndër ju. Zemërimi i tij është shumë i madh, sepse e di se nuk i mbetet veçse pak kohë!»

¹³Kur kuçedra pa që u rrëzua në tokë, filloi të përndiqte gruan që kishte lindur djalin. ¹⁴Por gruas iu dhanë dy krahë të mëdhenj si ata të shqiponjës së madhe për të ikur me fluturim në shkretëtirë, në vendin e saj të shpëtimit. ♦ Atje ajo mund të qëndronte e sigurt, e mbrojtur nga sulmi i kuçedrës, për tre vjet e gjysmë. ¹⁵Gjarpri vulli nga goja një sasi shumë të madhe uji pas gruas, që ta mbyste lumi. ¹⁶Por asaj i erdhi në ndihmë toka: e përpiu ujin që kuçedra kishte vjellë nga goja e saj. ¹⁷Kuçedra u zemërua shumë me gruan dhe u largua për të luftuar kundër tepricës së pasardhësve të gruas. Këta janë njerëzit që iu bindën urdhërimeve të Perëndisë dhe qëndruan besnikë ndaj lajmit për Jezusin. ♦♦

¹⁸Pastaj kuçedra doli në breg të detit.

♦ shih. Zan 37,9. Gruaja simbolizon tepricën e përsëritshme të Izraelit. ♦♦ Dragoja simbolizon perandorinë romake të fuqizuar nga Satani. ♦♦♦ shih. Dan 8,10. Diktator european sulmon Izraelin dhe vras shumë njerëz. ♦ Aludim i mundshëm për Petra. Kjo tregon se sundimi i dragoit është i kufizuar. ♦♦ Kisha.

Egërsira e parë: perandoria e fundit pagane dhe sundimtari i saj

(Dan. 7,3; Apok. 17,3,7-12; Dan. 7,4-6; 7,8,25; 11,36; Dan. 7,21; Is. 68,29; Jer. 15,2; 43,11)

13 Pashë një Egërsirë që po dilte nga deti, e cila kishte dhjetë brirë e shtatë koka. Në çdo bri kishte një kurorë dhe mbi kokat e saj ishin shkruar titujt që fyenin Perëndinë. ♦

²Egërsira i ngjante leopardit; këmbët i kishte si putra ariu dhe gojën si të luanit. Kuçedra i dha asaj pushtetin e saj ekzekutiv, fronin e saj dhe fuqi të madhe. ³Me sa dukej, njërën prej kokave e kishte të plagosur për vdekje, por plaga vdekjeprurëse iu shërua. Njerëzit e mbarë tokës u çuditën për këtë Egërsirë dhe iu bindën urdhrave të saj. ⁴Të gjithë njerëzit e adhuruan kuçedrën, sepse ajo ia kishte dhënë Egërsirës një pushtet të tillë. Adhuruan edhe Egërsirën dhe thanë: «Kush ia arrin Egërsirës? Kush mund të matet me të?»

⁵Egërsirës i lejohej të mbante fjalime të pabesueshme, në të cilat fyente Perëndinë, dhe për 42 muaj i lejohej të ushtronte ndikimin e saj. ⁶Ajo foli me përbuzje për Perëndinë, për emrin e tij, për tempullin e tij, si dhe për të gjithë ata që banojnë në qiell. ⁷Perëndia e lejoi që të bënte luftë me popullin e tij dhe ta mundë. ♦♦ Të gjithë popujt dhe të gjitha kombet, të gjithë njerëzit e çdo gjuhe i detyroi t'i bindeshin urdhrit të saj. ⁸Të gjithë banorët e tokës do ta adhurojnë, të gjithë, emrat e të cilëve nuk u shkruan që nga fillimi i botës në librin e jetës së Qengjit të flijuar. ⁹Kush mund të dëgjojë, të dëgjojë mirë: ¹⁰kush është caktuar për burgim, do të burgoset. Kush është caktuar për ekzekutim, do të ekzekutohet. Duke marrë parasysh këtë, popullit të Perëndisë do t'i nevojitet qëndrueshmëri dhe besnikëri.

♦ Egërsira e parë është udhëheqësi i konfederatës evropiane (perandoria romake i rilindur), kurse egërsira e dytë Mesia i rremë (Antikrishtin). Egërsira e dytë përkrah kultin e së parës në Tempullin e Jeruzalemit. ♦♦ Aludim për disfatën dhe pushtimin e Izraelit. Satani nuk mund t'i mposhtë të krishterët.

Egërsira e dytë: mesia i rremë

¹¹Pastaj pashë një Egërsirë tjetër duke dalë nga toka (e Izraelit). Ajo kishte dy brirë si qengji, por fliste porsikuçedër. ¹²Pushtetin e saj e ushtronte në emër të Egërsirës së parë. Ajo e detyroi tokën dhe të gjithë banorët e saj të adhuronin Egërsirën e parë, së cilës iu shërua plaga vdekjeprurëse. ¹³Egërsira e dytë bëri mrekulli të mëdha: Në sy të të gjithëve bëri që zjarri të binte nga qielli në tokë. ¹⁴Me anë të mrekullive që bëri në emër të Egërsirës së parë, i mashtrroi të gjithë banorët e tokës. ♦ Egërsira ua mbushi mendjen të ngrinin një shtatore për nder të Egërsirës së parë që ishte plagosur me shpatë, por që kishte shpëtuar.

¹⁵Egërsira e dytë mund ta gjallëronte shtatoren e Egërsirës së parë, në mënyrë që ajo të fliste e të urdhëronte të vriteshin të gjithë ata që nuk ia kishin adhurar shtatoren.

¹⁶Egërsira i kishte të gjithë në dorë: të mëdhenj dhe të vegjël, të pasur dhe të varfër, të lirë dhe skllëvër. I detyroi t'u vihej shenjë në dorën e djathtë ose në ballë. ¹⁷Vetëm ai që e kishte këtë shenjë, kishte të drejtë të blinte ose të shiste. Shenja përbëhej nga emri i Egërsirës ose nga shifra e këtij emri.

¹⁸Për këtë duhet mençuri. Kush ka mend, mund ta zbulojë kuptimin e shifrës, sepse ajo shënon emrin e një njeriu. Kjo shifër është 666. ♦♦

♦ do të jetë toka e Izraelit ku do të përqëndrohet sprovat e madhe.

♦♦ 6 = njeriu, 3 = Perëndia, d.m.th. njeriu që hiqet si Perëndi.

Mesia bashkë me popullin e tij

(Ezek. 9,4; Apok. 7,3; Cef 3,13; Is. 21,9; Jer. 51,8; Apok. 18,2; Zan. 19,24; Is. 51,17; Ezek. 38,22; Ps. 34,10)

14E pashë Qengjin që qëndronte në malin e Cionit. Bashkë me të ishin 144.000 veta. Në ballë mbanin emrin e tij dhe emrin e Atit të tij. ²Pastaj dëgjova një zhurmë nga qielli. Ajo tingëlloi si ushtrimi e ujëvarës së madhe dhe si gjëma e bubullimës së madhe, por njëkohësisht si muzika e harpistëve. ³Para fronit, para katër qenieve engjëllorë dhe para anëtarëve të këshillit qiellor, ata kënduan një këngë të re. Vetëm ata 144.000 të çliruar ♦ nga toka me pagimin e jetës së Mesisë mund ta mësonin këtë këngë. ⁴Ata janë mbajtur të pastër nga kulti idhujtar dhe e përcjellin Qengjin kudo që të shkojë. Janë çliruar nga njerëzit e tjerë dhe i janë kushtuar Perëndisë dhe Qengjit si fryti i parë. ⁵Në gojën e tyre nuk u gjet gënjeshtër: ata janë pa të meta. ♦♦

♦ fjj. ata janë virgjër. Ata nuk kanë pranuar të jenë jobesnikë ndaj Perëndisë duke adhurar dikatorin evropian. ♦♦ një citim nga Cef 3,13. 144.000 do të duket të jetë tërësia e shpenguar e tokës (shih vargu 12). Nga ana tjetër, "toka" mund të thotë "toka" (e Izraelit).

Sprova e fundit

⁶Pastaj pashë një engjell tjetër që po fluturonte lart në qiell. Kishte një mesazh që nuk do ta humbasë kurrë vlerën e tij. Duhej t'ua shpallte atë të gjithë banorëve të tokës, të gjitha kombeve dhe popujve, si dhe njerëzve të të gjitha gjuhëve. ⁷Ai bërtiti me zë të lartë:

«Nderojeni Perëndinë dhe jepini Atij lavdi! Erdhi koha e gjyqit të tij. Adhurojeni Krijuesin e qiellit dhe të tokës, të detit dhe të burimeve!»

⁸Pastaj e ndoqi një engjell tjetër dhe tha: «Ra, ra Babilonia e madhe që i detyroi të gjitha kombet të pinin verën e fortë të pabesisë së saj.» ♦

⁹Të dy engjëjt e parë i ndoqi një engjell tjetër, i treti, i cili bërtiti me zë të lartë: «Kush adhuron Egërsirën dhe truporen e saj dhe e merr shenjën e saj në ballë ose në dorë, ¹⁰do të pijë verën e Perëndisë. Kjo është vera e zemërimit të tij, që e derdhi të pazbutur në gotën e zemërimit të tij. Kush adhuron Egërsirën, do të hidhet në torturë të zjarrit dhe të sqfurit ndër sy të engjëjve të Perëndisë dhe të Qengjit. ¹¹Tymi nga ky zjarr

torturues do të ngrihet pa pushim e përgjithmonë në qiell. Kush adhuron Egërsirën dhe truporen e saj dhe mban shifrën e emrit të saj, nuk do të gjejë prehje as ditë e as natë. ¹²Populli i Perëndisë që e dëgjon Atë dhe qëndron besnik ndaj Jezusit, ka nevojë për qëndrueshmëri në këtë situatë!»

¹³Pastaj dëgjova një zë nga qielli:

«Shkruaj! Lum ata që qysh tani vdesin në shërbim të Zotit.» «Kështu, – tha Shpirti i Perëndisë, – ata nuk do të vuajnë më nga mundimet e tyre dhe do të gëzohen; sepse i shoqërojnë veprat e tyre. » ♦♦

♦ aludim për kultin idhujtar të perandorit romak, dhe kështu për ekvivalentin e tij të ditëve të fundit. ♦♦ që dëshmojnë fenë e tyre.

Armatat e kombeve pagane shkatërrohen në Izrael

(Dan. 7,13; Joel 3,13; Is. 63,3; Vaj. 1,15; Apok. 19,15)

¹⁴Pashë një re të bardhë; mbi të rrinte Dikush që dukej si njeri. Në kokë kishte një kurorë ari dhe në dorë një drapër të mprehtë. ¹⁵Pastaj nga tempulli doli një engjëll. Ai thirri me zë të fortë atë që rrinte mbi re: «Godit me drapër dhe korr! Erdhi koha e të korrave: të korrat e tokës u poqën!» ¹⁶Atëherë, ai që rrinte mbi re, e hodhi draprin mbi tokë dhe toka u korr. ♦

¹⁷Pashë edhe një engjëll tjetër që doli nga tempulli i qiellit; edhe ai kishte një drapër të mprehtë. ¹⁸Nga altari doli edhe një engjëll tjetër. Ishte engjëlli që përgjigjej për zjarrin. Ai i bërtiti me zë të lartë atij që kishte draprin e mprehtë: «Godit me draprin tënd të mprehtë dhe grumbulloji të vjelat në vreshtin e tokës, sepse rrushi u poq!» ¹⁹Engjëlli e hodhi draprin në tokë dhe vreshtin e tokës e voli. Të vjelat i hodhi në shtrydhësen e madhe që simbolizon zemërimin e Perëndisë. ²⁰Rrushi në shtrydhëse u shtrydh jashtë Jerusalemit, e nga shtrydhësja rrodhi gjaku që u ngrit aq lart, saqë arriti deri te freni i kuajve dhe rrodhi nëpër 1.600 stadje. ♦♦

♦ Të dyja këto imazhe, të marra nga Joeli 3,13, i referohen gjykimit të kombeve që kanë sulmuar Izraelin në betejën përfundimtare. ♦♦ Baras me 300 kilometra (gjithë gjatësinë e Izraelit). Shih Apok 19,15. Kjo do të thotë se beteja e fundit do të shkaktojë gjakderdhje në Izrael.

Engjëjt që sjellin katastrofat e fundit

(Is. 15,1; Ps. 85,9; Jer. 10,7)

15 Pastaj pashë në qiell një dukuri tjetër të habitshme e të madhe: shtatë engjëj sollën shtatë katastrofat e fundit. Këto janë katastrofat e fundit, me të cilat merr fund zemërimi i Perëndisë.

²Pashë diçka si një det qelqi të përzier me zjarr. Në këmbë, mbi detin qelqor, qëndronin ata që kishin përballuar luftën me Egërsirën dhe me truporen e saj, dhe nuk kishin bërë lëshime ndaj shifrës së emrit të saj. Ata mbanin në dorë harpat që u kishte dhënë Perëndia. ³Këndonin këngën që kishte kompozuar Moisiu, shërbëtori i Perëndisë, dhe këngën e Qengjit.

«O Zot, Perëndia jonë, o i Gjithëpushtetshmi, sa të mëdha dhe të mrekullueshme janë veprat e tua. Në gjithçka që planifikon dhe kryen, ti je i vërtetë dhe i drejtë, o Mbret i të gjithë popujve! ⁴Kush guxon, o Zot, të mos të dëgjojë ty e të mos e nderojë emrin tënd. Të gjithë popujt do të vijnë dhe do të bien përmbys para teje, sepse vendimet e tua dolën të drejta!»

⁵Pastaj pashë se si në qiell u hap tempulli i Perëndisë, Tenda e shenjtë. ⁶Shtatë engjëjt dolën nga Tempulli me shtatë katastrofat. Ata ishin të veshur me li të pastër dhe të shndritshëm, të ngjeshur rreth parzmës me brez të gjerë prej ari. ⁷Njëra nga katër qeniet engjëllore u dha shtatë engjëjve shtatë gota ari. Ato ishin të mbushura plot me zemërimin e Perëndisë së përjetësisë. ⁸Tempulli u mbush me tymin që dilte nga madhështia e Perëndisë dhe nga pushteti i tij. Askush nuk mund të hynte në tempull derisa të merrnin fund shtatë katastrofat që kishin sjellë shtatë engjëjt.

Shtatë gotat e zemërimit të Perëndisë

(Cef 3,8; Joel 3,2; Is. 40,34; 1 Mbr. 8,10-11; 2 Kr. 5,13-14; Is. 6,4; Is. 7,17-21; Ps. 77,44), Is. 10,21, Is. 11,15; 2 Mbr. 23,29; Zak. 12,11, Is. 51,17; Is. 9,23)

16Pastaj dëgjova një zë të fortë nga tempulli, i cili u tha shtatë engjëjve: «Dilni e zbrazni mbi tokë shtatë gotat e zemërimit të Perëndisë.»

²Engjëlli i parë shkoi dhe e zbrazi gotën e tij mbi tokë. Atëherë të gjithë atyre që kishin shenjën e Egërsirës dhe që adhuronin truporen e saj, u doli një lungë e keqe dhe e dhembshme.

³Engjëlli i dytë e zbrazi gotën e tij mbi det. Atëherë deti u bë si gjaku i një të vrari dhe mbarë fauna në det ngordhi.

⁴Engjëlli i tretë e zbrazi gotën e tij në lumenj dhe në burime, dhe ato u bënë gjak.

⁵Dëgjova engjëllin që përgjigjej për ujërat duke thënë: «O i Shenjti, Ti që je dhe Ti që ishe, Ti u tregove gjyqtar i drejtë në të gjitha këto vendime gjyqësore. ⁶Ti u dhe të pinin gjak të gjithë atyre që kishin derdhur gjakun e popullit të Perëndisë dhe të profetëve të tij. Ashtu marrin atë që meritojnë.» ⁷Pastaj dëgjova një zë nga altari që tha: «Ashtu, o Zot, Perëndia jonë, Zoti i gjithësisë; vendimet e tua janë të drejta dhe të vërteta.»

⁸Engjëlli i katërt e zbrazi gotën e tij mbi diell. Atëherë diellit i lejohej t'i torturonte njerëzit me rrezet e tij të zjarra. ⁹E njerëzit u përvëluan nga ngrohtësia e madhe. E shanë emrin e Perëndisë që i kishte urdhëruar këto katastrofa, por nuk u kthyen dhe nuk donin t'i nënshtroheshin Atij.

¹⁰Engjëlli i pestë e zbrazi gotën e tij mbi fronin e Egërsirës. Atëherë në tërë sipërfaqen e mbretërisë së saj ra errësira. Njerëzit e kafshuan gjuhën nga dhembja. ¹¹Ata shanë Perëndinë e qiellit për shkak të torturave dhe të lungave të tyre; por nuk i lanë veprat e tyre të turpshme.

¹²Engjëlli i gjashtë e zbrazi gotën e tij mbi Eufratin, lumin e madh; atëherë lumi u tha. Kështu iu hap rruga mbretërve të Lindjes për të ndërhyrë. ¹³Pastaj pashë tre shpirtra të këqij që u ngjanin bretkosave. Ata u vollën nga Kuçedra, Egërsira dhe Profeti i rremë.

¹⁴Këta janë shpirtra djajsh që bëjnë mrekulli. Këta të tre vizituan të gjithë mbretërit e botës për t'i bashkuar në luftë për Ditën e madhe të Perëndisë së gjithëpushtetshëm.

¹⁵«Ja, po vij, – thotë Zoti, – ashtu siç vjen vjedhësi! Lum ai që rri zgjuar dhe i ruan rrobat e tij. ♦ Nuk do të ecë i zhveshur dhe nuk do të turpërohet para të tjerëve kur ta shohin.»

¹⁶Të tre shpirtrat e djajve i bashkuan mbretërit në një vend që hebraisht quhet *Harmagedon*. ♦♦

¹⁷Engjëlli i shtatë e zbrazi gotën e tij në ajër. Atëherë nga fronti i tempullit doli një zë i fortë që tha:

«U krye!»

¹⁸Atëherë vetëtiu, bubulloi dhe gjëmoi, dhe toka u lëkund shumë. Një tërmetaq i madh nuk kishte rënë qysh kur njerëzit kishin banuar në tokë. ¹⁹Qyteti i madh u nda në tri pjesë, dhe qytetet e të gjitha shteteve u rrafshuan.

Por Perëndia nuk e kishte harruar Babiloninë. Edhe ajo u detyrua të pinte nga gota e mbushur me zemërimin e zjarrtë të Perëndisë. ²⁰Të gjithë ishujt dhe malet u zhdukën.

²¹Nga qielli ranë mbi njerëzit mollokë të mëdhënj akulli që peshonin deri 50 kilogramë. Ata e shanë Perëndinë për shkak të breshrit, pasi ishte i tmerrshëm.

♦ sjelljen e tij. Kjo mund të nënkuptojë që kisha duhet të jetë ende në tokë: nuk është ngritur në qiell në fillim të gjykimit të gotave. Kjo është një aludim i mundshme për rrëmbimin e kishës. ♦♦ Rrafshina e Megidos ishte bërë vend i njohur për disfata ushtarake. Këtu kombet formojnë me qëllim që të sulmojnë Jerusalemin, dhe ku do të asgjësohen.

Fundi i paganizmit dhe i kultit shtetëror

(Jer. 51,13; Is. 23,17; Jer. 51,7; Ps. 68,29; Dan. 7,7; 7,24)

17Njëri nga të shtatë engjëjt që mbanin shtatë gotat, m'u afrua e më tha: "Eja të të tregoj se si do të dënohet Prostituta e madhe, qyteti që është ndërtuar mbi një rrjet kanalesh. ²Mbretërit e botës patën marrëdhënie me të. Banorët e botës u dehën me «verën» e pabesisë së saj."

³Shpirti i Perëndisë më pushtoi dhe engjëlli më çoi në shkretëtirë. Atje pashë një Grua. Ajo rrinte kaluar mbi Egërsirën e kuqe, mbi të cilën ishin shkruar gjithkund slogane që shanin Perëndinë. ♦ Egërsira kishte shtatë koka dhe dhjetë brirë. ⁴Gruaja ishte e

veshur me një petk të purpurt dhe të kuq të ndezur dhe ishte e stolitur me ar, me gurë të çmuar dhe me perla. Në dorë kishte një gotë ari. Gota ishte e mbushur me kobë dhe ndyrësi – shenja të jetës së saj të shthurur. ♦♦⁵Në ballë kishte të shkruar emrin me kuptimin e fshehtë që vijon: «Unë jam Babilonia e madhe, nëna e çdo pabesie dhe e gjithçkaje në botë që ngjall neveri te Perëndia.»⁶Pashë se si Gruaja ishte dehur me gjakun e popullit të Perëndisë. Kishte pirë gjakun e të gjithë atyre që ishin vrarë për shkak të besnikërisë ndaj Jezusit.

U shtanga nga tmerri kur e pashë.⁷Por engjëlli më pyeti: «Përse u tmerrove kaq shumë? Do të të tregoj misterin e kësaj Gruaje dhe të Egërsirës me shtatë koka dhe me dhjetë brirë që e mban atë në shpinë.⁸Egërsira që pe, ishte e më nuk është, dhe së shpejti do të ngrihet përsëri nga Humnera – por për të mbaruar. Banorët e tokës, emrat e të cilëve nuk u shkruan në librin e jetës që nga fillimi i botës, do të habiten kur ta shohin Egërsirën. Më parë ishte, tani nuk është më dhe një ditë do të paraqitet përsëri.

⁹Këtu kërkohet mendja që mund ta shpjegojë këtë. Shtatë kokat janë shtatë kodra.♦♦♦

Këto janë kodrat mbi të cilat rri Gruaja. Përveç kësaj, ata shënojnë shtatë perandorë.●

¹⁰Pesë prej tyre ranë, njëri sundon ende, kurse i fundit nuk është paraqitur ende. Kur të vijë, do të qëndrojë vetëm për pak kohë.¹¹Egërsira që ishte, e megjithatë nuk është, është perandori i tetë. Por është edhe një nga shtatë perandorët dhe shkon në humbje.

¹²Dhjetë brirët që pe, janë dhjetë mbretër, sundimi i të cilëve nuk ka filluar ende.

Vetëm për një orë ata do të marrin pushtet bashkë me Egërsirën.¹³Të dhjetët ndjekin një qëllim të përbashkët dhe ia dorëzojnë pushtetin dhe ndikimin Egërsirës.¹⁴Ata do të luftojnë kundër Qengjit. Por Qengji bashkë me dishepujt e tij besnikë, të cilët i zgjodhi dhe i thirri vetë, do ta mundë, sepse Qengji është Zoti më i lartë dhe Mbreti më i lartë.»

¹⁵Engjëlli vazhdoi: «I pe ujërat mbi të cilat rri Prostituta. Ata janë popujt, masa njerëzish të të gjitha gjuhëve.●●¹⁶Egërsira dhe dhjetë brirët që pe, do ta urrejnë Prostitutën. Do t'i rrëmbejnë gjithçka që ka, në mënyrë që të mbetet e zhveshur. Do t'ia hanë mishin dhe do ta djegin në zjarr.¹⁷Perëndia, në të vërtetë, i drejtoi, në mënyrë që të realizojnë qëllimet e tij. Ata do të veprojnë së bashku dhe do t'ia dorëzojnë pushtetin e tyre Egërsirës, derisa të realizohen profecitë e Perëndisë.¹⁸Gruaja që pe, simbolizon qytetin e madh që i ka mbretërit e botës nën pushtetin e tij.» ●●●

♦ Sloganet janë titujt hyjnore që i përkasin ekskluzivisht Perëndisë. ♦♦ aludim për kultin idhujtar i perandorit. ♦♦♦ kodrat janë ato të Romës. ● Pesë perandorët do të jenë: Augusti, Tiberi, Gaji, Klaudi dhe Neroni. I gjashtë do të jetë Vespaziani kurse i shtati Titi. I teti është Titi i dytë – Egërsia e parë (shih kap. 13). ●● kombet që përbëjnë perandorinë evropiane të Egërsirës. ●●● Ndoshta trupa që promovon adhurimin e perandorit (një kishë apostate?).

Fundi i Romës

(Is. 13,21; 21,9; Jer. 50,39; 51,6-45; Zan. 18,20-21; Jer. 51,9; Ps. 136,5; Jer. 50,29; Is. 47,7-9; Ezek. 26,16-17; 27,21,36; Ezek. 27,12-13,22; 27,31,36; Is. 23,14; Ezek. 27,26-30; 27,32; 27,30-34; Br. 32,43; Jer. 51,48; 51,63-64; Ezek. 26,21; Is. 24,8; Ezek. 26,13; Jer. 7,34; 25,10; Br. 32,43; 2 Mbr. 9,7; Is. 34,10)

18 Pastaj pashë një engjëll tjetër që po zbriste nga qielli.

Kishte pushtet të madh dhe shkëlqimi i tij ndriçoi mbarë tokën.²Ai bërtiti me zë të fortë: «Ra, ra Babiloni, qyteti i madh. Tani u bë banesë e djajve dhe e shpirtave të këqij. Brenda mureve të saj banojnë gjithfarë shpendësh të papastër dhe të shëmtuar.

³Popujt të tërë e pinë verën e saj, verën e fortë të pasioneve të saj të shthurura.

Mbretërit e tokës patën marrëdhënie me të në pabesinë e saj. Tregtarët e tokës u pasuruan me mirëqenien e saj shumë të madhe.»

⁴Pastaj dëgjova nga qielli një zë tjetër, që tha: "Dil prej saj, populli im! Përndryshe do të jeni bashkëfajtorë me mëkatet e saj dhe do të merrni pjesë në dënimin e saj.⁵Në të vërtetë, Perëndia nuk i ka harruar veprat e saj të turpshme. Mëkatet e saj ngrihen gjer në qiell.⁶Trajtojeni siç ju trajtoi ajo. Paguajeni dyfish me të njëjtën monedhë. Gotën që ju përgatiti ajo – detyrojeni ta pijë dyfish.⁷Jepini aq dhembje dhe vuajtje, sa i dha vetes shkëlqim dhe luks. Ajo thotë me vete: «Unë rri në fron si mbretëreshë! Nuk jam aspak vejshë dhe nuk do të trishtohem kurrë!»⁸Prandaj mbi të do të bien në të njëjtën ditë sëmundje, fatkeqësi dhe uri, dhe ajo do të mbarojë në zjarr.♦ Me të vërtetë, Perëndia, Zoti, që e dënoi, është i fuqishëm."

⁹Kur mbretërit e perandorisë romake, të cilët patën marrëdhënie me të dhe të cilëve iu ngjitën me pasionet e saj, ta shohin tymin e qytetit që po digjet, do të vajtojnë dhe do të qajnë për shkak të tij. ¹⁰Ata do të qëndrojnë në një largësi të madhe, sepse kanë frikë nga agonia e qytetit. Ata do të vajtojnë: «Sa e tmerrshme! O Babilon, qytet i madh dhe i fuqishëm. Dënimi ra mbi ty brenda një ore.»

¹¹Po edhe tregtarët e perandorisë romake do të qajnë e do të vajtojnë për të, sepse askush nuk ua blen më mallrat: ¹²as arin, as argjendin, as gurët e çmuar dhe as perlat; as lirin më të pastër, as mëndafshin dhe as pëlhurat e purpurta dhe të kuqe të ndezur; as drurin shumë të rrallë, as sendet e fildishta, as drurin e çmuar, as bronzin, as hekurin dhe as mermerin; ¹³askush nuk u blen kanellë, balsam, erëza të mira, mirrë, temjan; verë, vaj, miell të bardhë, grurë; lopë, dhen, kuaj, qerre, robër dhe njerëz të gjallë! ¹⁴Por edhe pemët, të cilat i dëshironit aq shumë, nuk gjenden më. Pasuria dhe shkëlqimi i saj mashtrues u zhdukën. Humbën të dyja. ¹⁵Tregtarët që u pasuruan me anë të tregtisë me qytetin, do të qëndrojnë larg, sepse kanë frikë nga agonia e tij. Do të qajnë e do të vajtojnë, ¹⁶e do të thonë: «Mjerë qyteti i fuqishëm! E kishte zakon të vishej me li, me pëlhurë të purpurtë dhe të kuqe të ndezur. Stolisej me ar, me gurë të çmuar dhe me perla. ¹⁷Por brenda një ore e humbi tërë pasurinë e tij.»

¹⁸Kapitenët dhe udhëtarët, marinarët dhe të gjithë ata që e sigurojnë jetesën me detin, qëndruan larg. Kur e panë tymin e qytetit që po digjej, thirrën: «Nuk ka pasur asnjë qytet aq të madh sa ky.»

¹⁹Dhe hodhën pluhur mbi kokat e tyre, qanë dhe vajtuan më të madhe: «Mjerë ky qytet i fuqishëm! Me pasurinë e tij u pasuruan të gjithë pronarët e anijeve. Por brenda një ore humbi gjithçka!»

²⁰«Gëzohu, o qiell, për rrënimin e tij! Gëzohuni, popull i Perëndisë, apostuj dhe profetë. Perëndia e dënoi për gjithçka që bëri.»

²¹Pastaj një engjëll mori një gur të madh sa një gur mulliri. E hodhi në det e tha: «Kështu do të hidhet poshtë me dhunë Babiloni, qyteti i madh, dhe askush nuk do ta shohë më! ²²Harpistët dhe muzikantët, fyelltarët dhe trumbetarët nuk do t'i dëgjojnë më askush brenda mureve të tua, o Babilon! Çdo mjeshtër i çfarëdo mjeshtërie nuk do të jetojë më në ty. Zhurma e mokrit nuk do të dëgjohej më në ty. ²³Në ty nuk do të digjet më as edhe një kandil. As zë dhëndri dhe nuseje nuk do të dëgjohej më kurrë në ty. Tregtarët e tu ishin me ndikim të madh në perandorinë romake dhe me magjinë tënde të gënjeshtërt mashtrave kombe të tëra të perandorisë romake. ²⁴Në këtë qytet u derdh gjaku i profetëve dhe i popullit të Perëndisë. Qyteti është fajtor për derdhjen e gjakut të të gjithë besimtarëve që u vranë mbi tokë.»

♦ Pikërisht kjo i ndodhi Romës kur e plaçkitën fiset barbare. Këtu Roma është portretizuar si Tiri e DhV: si Roma dhe Tir kontrolluan perandoritë e mëdha tregëtare.

Triumfi i Perëndisë

19 Pastaj dëgjova në qiell brohoritjen e një turme të madhe: «Haleluja – lavdi Zotit! Shpëtimi, madhështia dhe pushteti i përkasin Perëndisë sonë! ²Vendimet e tij janë të vërteta dhe të drejta. Ai e dënoi Prostitutën e madhe që e prishi tokën me veprat e saj të turpshme. Dhe shpagoi derdhjen e gjakut të shërbëtorëve të tij, i cili ngjiti në duart e saj.»

³E përsëri thanë: «Haleluja – lavdi Zotit! Tymi i qytetit ngrihet përgjithmonë lart në qiell!» ⁴Njëzet e katër anëtarët e këshillit qiellor dhe katër qeniet engjëjlore ranë përmbys dhe e adhuruan Perëndinë që ishte ulur në fron. Ata thirrën: «Amen! Haleluja!»

Populli i përgatitur i Perëndisë

(Ps. 113,21; 92,1; 96,1; 98,1; Ezek. 1,24)

⁵Pastaj nga froni jehoi zëri që tha: «Lavdërojeni Perëndinë tonë, ju shërbëtorët e tij dhe ju të gjithë që e nderoni, të vegjël e të mëdhenj!»

⁶Pastaj dëgjova thirrjen e një turme të madhe. Ajo tingëlloi si zhurma e një ujëvare të fuqishme e si bubullimë rrufesh të forta. Ata thirrën: «Haleluja – lavdi Zotit! Tani Zoti filloi mbretërimin e tij, Ai, Perëndia jonë, Zoti i gjithësisë. ⁷Të gëzohemi e të galdojmë; t'i japim nder. Erdhi dasma e Qengjit: nusja e tij është përgatitur. ⁸Asaj i dhanë një petk madhështor prej liri të pastër dhe të shkëlqyeshëm!»

Petku i lirit simbolizon veprat e drejta ♦ të popullit të Perëndisë.

⁹Pastaj engjëlli më tha: «Shkruaj! Të gëzohen të gjithë ata që janë ftuar në gostinë e dasmës së Qengjit!» ♦♦ E shtoi: «Këto janë fjalë të besuara të Perëndisë!»

¹⁰Rashë përmbys para tij për ta adhuruar, por ai më tha: «Mos e bëj! Unë jam vetëm shërbëtor si ti dhe si bashkëbesimtarët e tu që janë dëshmitarë besnikë për Jezusin.

Adhuro vetëm Perëndinë!»

Kjo dëshmi për Jezusin i frymëzon të gjitha profecitë. ♦♦♦

♦ fjj: drejtësitë, d.m.th. veprat me të cilat tregohet realiteti i marrëdhënies së drejtë me Perëndinë. ♦♦ Kjo gjithashtu mund të interpretohet si festë kurorëzuese. ♦♦♦ Dhiata e Re nuk mund të anashkalohet nga ndonjë «zbulësë» e mëvonshme.

Ndërhyrja e Mesisë dhe shkatërrimi i pushtetit pagan

(Ps. 95,13; Is. 11,4; Ezek. 1,1; Dan. 10,6; Ps. 2,9; Is. 63,3; Joel 3,13; Ezek. 39,17-29)

¹¹Pastaj pashë qiellin e hapur. Atje qëndronte një kalë i bardhë. Në të rrinte Ai që quhet «Besniku» dhe «i Vërteti». Ai gjykon dhe lufton me drejtësi. ¹²Sytë i kishte si flakë zjarri dhe mbi kokë mbante shumë kurora. Mbi të ishte shkruar një emër që vetëm Ai vetë e di. ¹³Ishte i mbështjellë me mantel në ngjyrë gjaku dhe e kishte emrin «Fjala e Perëndisë». ¹⁴Atë e shoqëronin armatat qiellore. Të gjithë ishin mbi kuaj të bardhë e të veshur me petk liri të hollë dhe të pastër. ¹⁵Nga goja e tij dilte shpata e mprehtë për të mundur paganët. Do t'i shpartallojë me skeptër hekuri dhe do t'i shtrydhë si shtrydhet rrushi në shtrydhëse. Kështu do të zbatojë zemërimin e fortë të Perëndisë, Zotit të gjithësisë.

¹⁶Në mantel dhe në flamur ka të shkruar emrin e tij: «Mbreti më i lartë dhe Zoti më i lartë!»

¹⁷Pastaj pashë një engjell që qëndronte në diell. Ai u thirri të gjithë zogjve që fluturojnë lart në qiell: «Ejani! Bashkohuni për gostinë e madhe të Perëndisë!» ¹⁸Ejani! Hani mish mbretërisht, mish gjeneralësh dhe luftëtarësh! Hani mishin e kuajve dhe të kalorësve të tyre, dhe mish gjithfarë njerëzish – të lirë dhe skllëvër, të vegjël dhe të mëdhenj!»

¹⁹Pastaj pashë Egërsirën, mbretërit e tokës dhe ushtritë e tyre. Ata ishin bashkuar për të filluar luftën me Atë që rrinte në kalë dhe me ushtrinë e tij. ²⁰Egërsira u zu rob dhe bashkë me të edhe Profeti i rremë që kishte bërë mrekulli në emër të Egërsirës. Me anë të këtyre mrekullive ai kishte mashtruar të gjithë ata që kishin marrë shenjën e Egërsirës dhe që kishin adhuruar truporen e saj. Egërsira dhe Profeti i rremë u hodhën për së gjalli në liqenin e squfurit të zjarrtë. ²¹Ushtritë e tyre u shkatërruan me anë të shpatës që dilte nga goja e atij që rrinte në kalë. Të gjithë zogjtë u ngopën me mishin e tyre.

Vendosja e mbretërisë së Mesisë

(Zan. 3,1; Dan. 7,9,22)

20 Pastaj pashë një engjell tjetër që po zbriste nga qielli me çelësin e Humnerës dhe me hekura të mëdhenj në dorë. ²Ai e kapi kuçedrën – Gjarprin e vjetër – Djallin, Satanin – dhe e lidhi me pranga për një mijë vjet. ³E plandosi në Humnerë, mbylli hyrjen dhe e vulosi. Kështu, për një mijë vjet nuk ishte në gjendje t'i mashtronte më kombet. Pas kësaj periudhe duhet liruar për pak kohë.

⁴Pastaj pashë edhe fronet, ♦ mbi të cilat u ulën këshilltarët. Vendimi gjyqësor u dha (në dobi të popullit të shenjtë). ♦♦ Pashë edhe shpirtrat e atyre që u ekzekutuan, sepse ndërhyjnë botërisht për Jezusin dhe për Fjalën e Perëndisë. Nuk e kishin adhuruar as Egërsirën, as truporen e saj; dhe nuk e kishin marrë shenjën në ballë, as në dorë. Ata u kthyen në jetë ♦♦♦ dhe mbretëruan bashkë me Mesinë një mijë vjet. ⁵Të vdekurit e tjerë u ringjallën vetëm pas një mijë viteve.

Kjo është ringjallja e parë. ⁶Të gëzohen ata që do të marrin pjesë në ringjalljen e parë. Vdekja e dytë nuk ka më pushtet mbi ta: ata do t'i shërbejnë Perëndisë dhe Mesisë si priftërinj e do të sundojnë bashkë me të për një mijë vjet.

♦ Këta janë anëtarë të këshillit qiellor që kanë fuqinë për të gjykuar në favor të Izraelit. Prandaj, dëshmorët hebrej ringjallen dhe u jepen pozicionet udhëheqëse në mbretërinë e Perëndisë (Dan 7,10,22). ♦♦ d.m.th. në favor të Izraelit. ♦♦♦ Këtu bëhet fjalë posaçërisht për dëshmorët hebrej.

Shpartallimi i Satanit

(Ezek. 7,2; 38.2.9.15)

⁷Kur të mbushen një mijë vjet, Satani do të lirohet nga burgu i tij. ⁸Do të dalë për t'u mbushur mendjen popujve nga të katër anët e botës – Gogut dhe Magogut. Ata janë të shumtë si kokrrizat e rërës në breg të detit, dhe Satani do t'i bashkojë të gjithë në luftë. ⁹Këta u derdhën në mbarë tokën (e premtuar) dhe e rrethuan qytetin (e Jerusalemit), fushimin e popullit të Perëndisë, qytetin që Perëndia e do. Por nga qielli zbriti zjarri dhe i përpiu. ¹⁰Pastaj Djalli, i cili i kishte mashtruar, u plandos në liqenin e zjarrtë dhe të squfurt, aty ku gjendeshin Egërsira dhe Profeti i rremë. Aty do të vuajnë ditë e natë, përgjithmonë.

Gjyqi i fundit

(Dan. 7,9-10)

¹¹Pastaj pashë një fron të madh dhe të bardhë, dhe Atë që rri në të. Me shikimin e tij toka e qielli u zhdukën pa lënë gjurmë fare. ¹²Pashë të gjithë të vdekurit – të mëdhenj e të vegjël – në këmbë para fronit. U hapën librat. Pastaj u hap edhe një libër tjetër: libri i jetës. Të vdekurit u gjykuan sipas veprave të tyre që ishin shkruar në libra. ¹³Edhe deti i ktheu të vdekurit që ishin në të. Po ashtu edhe Vdekja, edhe Bota e të vdekurve i liruan të vdekurit e tyre. Të gjithë u gjykuan sipas veprave të tyre. ¹⁴Vdekja dhe bota e të vdekurve u hodhën në liqenin e zjarrtë. Liqeni i zjarrtë është vdekja e dytë. ¹⁵Kushdo që nuk e kishte emrin në librin e jetës, u plandos në liqenin e zjarrtë.

Mbretëria e Perëndisë

(Is. 65,17; 66,22; 52,1; 61,10; Lev. 26,11-12; Ezek. 37,27; Is. 25,8; 35,10; 65,19; 55,1; 2 Sam. 7,14; Ps. 88,27-28)

21 Pastaj pashë një qiell të ri dhe një tokë të re. Qielli i parë dhe toka e parë ishin zhdukur, dhe deti nuk ishte më. ²Pashë se si qyteti i shenjtë – Jerusalemi i ri – zbriti nga qielli, nga Perëndia. Ishte stolitur si nusja e përgatitur për dhëndrin e saj. ³Pastaj dëgjova një zë të fortë që vinte nga fronti: «Tani Perëndia banon mes njerëzve. Ai do të mbetet mes tyre, dhe ata do të jenë populli i tij. Dhe Ai, Perëndia me ta, do të jetë Perëndia e tyre. ⁴Ai do t'i fshijë të gjithë lotët nga sytë e tyre. Nuk do të ketë më as vdekje, as vaj, as ofshamë, as dhembje. Rendi i mëparshëm mori fund.» ⁵Pastaj Ai që rrinte në fron, tha: «Tani unë i bëj të gjitha të reja!» Ai më tha: «Shkruaji këto fjalë, sepse ato janë të vërteta dhe të besueshme.» ⁶E vazhdoi: «Po, ato u realizuan! Unë jam i Pari dhe i Fundit! Fillimi dhe Mbarimi! Atij që ka etje, unë do t'i jap ujë falas. Unë do t'i jap ujë nga burimi i jetës. ⁷Kush del fitimtar, do të marrë prej meje këtë dhuratë: unë do të jem Perëndia e tij dhe ai do të jetë biri im. ⁸*Por frikacakët, tradhtarët dhe të çoroditurit, vrasësit dhe të pabesët, falltarët dhe idhujtarët, si dhe të gjithë ata që largohen nga e vërteta, i pret liqeni që digjet me squfur të zjarrtë.» Kjo është vdekja e dytë.*

Jerusalemi i ri në kohën e mbretërimit të Mesisë

(Ezek. 40,2; 48,30-35; 40,3; Is. 54,11-12; Is. 60,19-20; 60,3,11; 52,1; Ezek. 44,9; 47,1; Zak. 14,8; Zan. 2,9; Ezek. 47,12; Zak. 14,11; Dan. 7,18)

⁹Njëri nga shtatë engjëjt që mbanin shtatë gotat plot me shtatë katastrofat e fundit, u afrua e më tha: «Afrohu! Do të të tregoj Nusen, Gruan e Qengjit.» ¹⁰Shpirti më shtyri në dorë dhe në vegim, engjëlli më çoi në majë të një mali të lartë. Më tregoi qytetin e shenjtë, Jerusalemin, që kishte zbritur nga qielli, nga Perëndia. ¹¹Shkëlqente nga madhështia e Perëndisë dhe ndrinte si një gur i çmuar, si një jaspis i kthjellët si kristali. ¹²Qyteti ishte rrethuar me mure të mëdha e të larta me 12 porta. Portat i ruanin 12 engjëj, dhe në to ishin shkruar emrat e 12 fiseve të Izraelit. ¹³Nga çdo anë e horizontit shiheshin tri porta, nga lindja, nga veriu, nga jugu e nga perëndimi.

¹⁴Muri i qytetit ishte ndërtuar mbi 12 gurë themeli, mbi të cilët ishin shkruar emrat e 12 apostujve të Qengjit.

¹⁵Engjëlli që fliste me mua, kishte një shkop të artë për të matur qytetin, portat dhe muret e tij. ¹⁶Qyteti ishte katror: gjatësia e tij e barabartë me gjerësinë. E mati qytetin me shkop: 12.000 stadje: ♦ gjatësia dhe lartësia e barabartë. ¹⁷Mati edhe murin e qytetit: sipas masës që përdorin njerëzit – 144 kute ♦♦ ¹⁸Muret e qytetit ishin të ndërtuara me jaspis, kurse vetë qyteti me ar të kulluar dhe të tejdukshëm si xhami.

¹⁹Themelet e murit ishin të stolisura me çdo lloj gurësh të çmuar. I pari, guri i themelit, ishte jaspis, i dyti safir, i treti kalcedon, i katërti smerald, ²⁰i pesti sardoniks, i gjashti sard, i shtati krizolit, i teti beril, i nënti topaz, i dhjeti krizopraz, i njëmbëdhjeti hiacint, i dymbëdhjeti ametist. ²¹Dymbëdhjetë portat ishin dymbëdhjetë margaritarë: secila portë përbëhej nga një margaritar i vetëm. Rruga kryesore ishte me ar të kulluar, të tejdukshëm si xhami.

²²Në qytet nuk pashë ndonjë tempull. Perëndia, Zoti i gjithësisë, është vetë tempulli i tij dhe Qengji bashkë me Të. ²³Qyteti nuk ka nevojë as për diell dhe as për hënë për t'u ndriçuar. Atë e ndriçon madhështia e Perëndisë, dhe dielli i tij është Qengji. ²⁴Kombet do të jetojnë në dritën që del nga qyteti. Mbretërit e botës do të sjellin në të dhuratat e tyre. ♦♦ ²⁵Portat e tij do të jenë të hapura gjithë ditën: nuk do të mbyllen kurrë, sepse aty nuk do të ketë më natë! ²⁶Në të do të sillen dhuratat madhështore dhe pasuria e popujve. ²⁷Por në të nuk do të hyjë asgjë që nuk është e pastër, as ai që bën vepra të poshtra ose gënjen; do të hyjnë vetëm ata që janë të shkruar në librin e jetës të Qengjit.

♦ numër që simbolizon përsosurinë. Gjithçka në qytet është shumëfish i 12 (numrit të përsosurisë). ♦♦ që del nga shumëzimi i 12 me 12. ♦♦♦ Mbretërit e botës do të sjellin dhuratat e tyre kur të hipin në Jerusalem për të ripërtërirë besnikërinë e tyre ndaj Mesisë (shih Zak 14,16-19).

22Engjëlli më tregoi edhe lumin e ujit jetëdhënës: ishte i pastër si kristali. Lumi e ka burimin në fronin e Perëndisë dhe të Qengjit, ²dhe kalon përmes rrugës kryesore nëpër qytet. Në të dyja anët e lumit rritet pema e jetës. Ajo jep fryt dymbëdhjetë herë në vit, një herë në muaj. Me gjethet e pemës shërohen popujt. ³Në qytet nuk do të ketë më asgjë që qëndron nën mallkimin e Perëndisë. Froni i Perëndisë dhe i Qengjit do të rrijë në qytet. Të gjithë ata që janë aty, do t'i shërbejnë Perëndisë, ⁴do të kenë hyrje të lirë në praninë e tij, dhe do ta kenë emrin e tij në ballë. ⁵Nuk do të ketë më natë, dhe ata nuk do të kenë më nevojë as për dritën e diellit dhe as për dritën e llambës. Perëndia, Zoti, do të jetë drita e tyre, dhe ata do të sundojnë si mbretër përgjithmonë.

Ardhja e Zotit

(Dan. 12,10; Ps. 27,4; Is. 40,10; 62,11; Jer. 17,10; Is. 44,6; 48,12; Gen. 2,9; 3,22; Ps. 11,1,10; Is. 55,1; Br. 4,2; 12,32; Num. 24,17)

⁶Jezusi më tha: «Këto fjalë janë të besueshme dhe të vërteta. Perëndia, Zoti, frymëzuesi i profetëve, e dërgoi engjëllin e tij që t'u tregojë shërbëtorëve të vet atë që duhet të ndodhë së shpejti. ⁷Ja, po vij së shpejti. Lum ai që u përmbahet fjalëve profetike të këtij libri.»

⁸Unë, Gjoni, i dëgjova dhe i pashë të gjitha këto. Kur mbaruan, rashë përmbys para engjëllit që m'i tregoi të gjitha këto, për ta adhuruar. ⁹Por ai më tha: «Mos e bëj! Edhe unë jam shërbëtor si ti dhe si bashkëbesimtarët e tu, profetët, dhe si të gjithë ata që dëgjojnë atë që është shkruar në këtë libër. Adhuro Perëndinë!»

¹⁰Pastaj Jezusi më tha: «Mos e vulos për më vonë librin në të cilin janë të shkruara këto fjalë profetike, sepse u afrua koha e realizimit të tyre. ¹¹(Tani është tepër vonë!) Kush vepron në kundërshtim me karakterin e Perëndisë, të vazhdojë kështu! Kush do ndyrësinë, të vazhdojë të ndyrësohet. Por kush vepron në pajtim me karakterin e Perëndisë, të vazhdojë kështu! Kush i takon Perëndisë, të pajtohet edhe më shumë me karakterin e Tij! ¹²Kini kujdes! Unë po vij shpejt! Do të sjell me vete shpërblimin tuaj. Secili do të marrë atë që u përgjigjet veprave të veta. ¹³Unë jam Alfa dhe Omega, i Pari dhe i Fundit, Fillimi dhe Mbarimi. ¹⁴Atë që lan rrobat e veta, e pret gëzimi i pakufishëm. Ai ka të drejtë të hajë frytin e pemës së jetës dhe të hyjë në qytet nga portat. ¹⁵Ndërsa përjashta mbeten të shthururit, falltarët, tradhtarët bashkëshortorë, idhujtarët dhe të gjithë ata që duan ose që ushtrojnë gënjeshtëri.»

¹⁶Unë, Jezusi, e dërgova engjëllin tim që t'i bëjë të gjitha këto të njohura në kisha. Unë jam (Mesia) – pasardhësi i premtuar i fisit të Davidit. Unë jam ylli i ndritshëm i mëngjesit!»

¹⁷Shpirti i shenjtë dhe Nusja përgjigjen: «Eja!» Kush e dëgjon këtë, të thotë: «Eja!» Kush ka etje, të vijë, dhe kush do ta pijë ujin e jetës falas, atij do t'i jepet falas!

Fundi

¹⁸Unë, Gjoni, paralajmëroj cilindo që i dëgjon fjalët profetike të këtij libri: kush u shton diçka këtyre fjalëve, atij do t'ia shtojë Perëndia plagët e përshkruara në këtë libër. ¹⁹Por kush i heq diçka këtij libri, atij do t'ia heqë Perëndia pjesën në pemën e jetës dhe në qytetin e shenjtë, që janë përshkruar në këtë libër.

²⁰Por Ai që dëshmon të vërtetën e të gjitha këtyre fjalëve, thotë: «Po, unë po vij shpejt!»
Amen! Eja, o Zoti Jezus!

²¹Hiri i Zotit Jezus qoftë me të gjithë!

TABELA KRONOLOGJIKE E KOHËS SË DHIATËS SË RE

Periudha e mbizotërimit romak

- 68** Fillimi i mbizotërimit romak
- 63** Gjenerali romak Pompe pushton Jerusalemin.
Ngritja e Antipatit, atit të Herodit
- 37** Romakët emërojnë Herodin e Madh
- 30** Vetëvraska e Antonit dhe Kleopatërës, mbretëreshës së Egjiptit
- AUGUSTI perandor** (27 p.e.r – 14 e.r.)
- 20** Fillimi i rindërtimit të Tempullit të Dytë (mbarimi në vitin 64 të erës sonë).
- 7** Regjistrimi në Jude nën Saturnin, legatin e Sirisë (i cili vazhdon regjistrimin e Kuirinit që zgjati 12-6?)
- 5** Lindja e Jezusit
Koniunksionët në tre raste të planetëve Saturn dhe Jupiter.
- 4** Vdekja e Herodit? Ndarja e mbretërisë së tij midis tre bijve të vet: Arkelaut, Herod Antipës dhe Filipit.
-
- 6** Rrëzimi i Arkelaut, sundimtarit të Judesë dhe Samarisë. Judeja bëhet provincë romake, e sunduar drejtpërdrejt nga Roma, me Cezarenë si kryeqytet.
- 6-15** Hanani, i biri i Shetit, kryepriфт
- 7** Lindja e Shaulit (Palit) në Tars.
- TIBERI perandor** (14-37)
- 15** Valeri Grat e ndërron Hananin. Tre kryepriфтërinj, pastaj Jozefi i quajtur Kajfa (Hetuesi).
- 26-36** Ponc Pilati qeveritar romak në Jude
- 27** Herod Antipa, që është martuar me të bijën e Aretës, merr për grua Herodinë, gruan e vëllait të vet Herodit (të birit të Mariamnës II).
- 27** Fillimi i shërbimit të Gjon Pagëzorit
- 27** Vjeshtë: predikimi i Gjon Pagëzorit dhe fillimi i mësimit të Jezusit
- 29** Gjon Pagëzorit, burgosur në Makeront, i presin kokën.
- 33** Hyrje mesianike në Jerusalem. Fundi i periudhës së 69-të të profecisë së Danielit. Vdekja e Jezusit.
«Në kohën e sundimit të Tiberit, Ponc Pilati e dënoi me vdekje Krishtin» (Taciti, *Analet*).
- 34** ose **36** Martirizimi i Shtjefnit. Pak më vonë, kthimi i Palit
- KALIGULA perandor** (37-41)
- 36** Jonatani, biri i Hananit, emërohet kryepriфт në vend të Kajfës
- 37** Themelimi i kishës (kishës) së Antiokisë.
- KLAUDI perandor** (41-54)
- 41** Ungjilli sipas Mateut aramaisht. Projekti i parë i ungjillit sipas Gjonit ?
- 43** Projekti i parë i ungjillit sipas Markut?
- 43** Pjetri në Samari dhe në rrafshinën bregdetare
- 44** Agripa I urdhëron t'i pritët koka Jakobit, të vëllait të Gjonit; gjatë festës Pjetrit e fut në burg.
- 47** Herodi nga Kalkida emëron Hananjën kryepriфт (Veprat 23,7)
Kusp Fadi qeveritar (44-46). Teuda Profeti i rremë (Veprat 5,36)
- 46-48** Udhëtimi i parë misionar i Palit: Antiokia, Qiproja, Antiokia e Pisidisë, Lистра...Antiokia
- 48** Zia e bukës në Jude që ashpëson edhe më shumë viti shtunor.

Helena, mbretëresha e Adiabenës, e kthyer në judaizëm, viziton Jerusalemin dhe i sjell popullsisë ndihma.

48 Pali dhe Barnaba ua sjellin besimtarëve, në Jude, ndihmën e kishës së Antiokisë.

Vendimi i Këshillit të Jerusalemit: Të kthyerit nga paganizmi janë të lirë nga Ligji (Veprat 15,5; Gal 2,1)

49 Klaudi dëbon hebrenjtë nga Roma, të cilët të nxitur për shkak të predikimit të Jezusit si Mesi, bëjnë trazira.

Letra e Jakobit?

51 Letra e parë e Palit drejtuar selanikasve.

49-51 Udhëtimi i dytë misionar i Palit: Lистра, Frigjia, Galacia, Filipet, Selaniku, Athina

52-60 Antoni Feliks, qeveritar. Ai martohet me Drusilën, motrën e Agripës II, që ishte e martuar më parë me Azizin, mbretin e Emesës. (Veprat 24,24)

53-58 Udhëtimi i tretë misionar i Palit. Apoloni në Efes, pastaj në Korint.

NERONI perandor (54-68)

54-57 Pasi erdhi nëpër Galaci dhe Frigji, Pali qëndron dy vjet e tre muaj në Efes. Pas 56: Letra Filipianëve. Rreth Pashkës 57: Letra e parë korintasve, pastaj një vizitë e shkurtër Korintit, 2 Kor 12,14. Kthehet në Efes dhe shkruan Letrën galatasve.

Fundi i 57: përshkon Maqedoninë, shkruan Letrën e dytë korintasve. Dimri **57-58**: Pali në Korint (Veprat 20,3); Letra romakëve

Pashka 58: Pali në Filipe (Veprat 20,6), pastaj udhëton nëpër det për në Cezare.

Verë 58: Pali në Jerusalem

Jakobi, vëllai i Jezusit, në krye të kishës judeo-kristiane.

Feliksi në Malin e Ullinjve shpërndan shoqërinë e profetit të rremë egjiptian. (Veprat 21,38). Urdhëron të vritet kryepriifti Jonatan.

Rrëshajët 58: Palin e arrestojnë në Tempull dhe e çojnë para Hananit dhe Këshillit të Lartë. Në Cezare del në gjyq para Feliksit

58-60 Pali i burgosur në Cezare

60 Palin e futin në gjyq para Festit. Pali apelon në Cezarin. Mbrohet në praninë e Agripës II dhe motrës së tij Berenikës.

Vjeshtë 60: Udhëtimi i Palit për në Romë. Stuhia, dimërimi në Maltë.

61-63 Pali në Romë nën rojën ushtarake. Letrat e tij: kolosianëve, efesianëve, Filemonit, filipianëve.

Ungjilli sipas Lukës?

62 Kryepriifti, Hanania, urdhëron të vritet me gurë Jakobi, vëllai i Jezusit. Shimoni, (i biri i Klopës dhe i Marisë, kushërirës së nënës së Jezusit) trashëgon Jakobin në krye të kishës së Jerusalemit.

Agripa II e shfironon Hananinë

63 Çlirimi i Palit dhe ka mundësi të ketë shkuar për në Spanjë (Rom 15,24)

64 Letra I dhe II të Pjetrit dhe Ungjilli sipas Markut

Digjet Roma dhe fillon përndjekja e të krishterëve

Martirizmi i Pjetrit

65 Pali në Efes (I Tim 1,3), në Kretë (Tit 1,5), në Maqedoni, nga ku dërgon Letrën e tij të parë Timoteut (I Tim 1,3) dhe ndoshta edhe Letrën Titit.

66 Kryengritja e hebrenjve në Aleksandri. Tiber Aleksandri vret disa mijëra kryengritës.

Në Jerusalem, Flori kryqëzon hebrenj, por një kryengritje e detyron ta lëshojë qytetin. Trazira në Cezare dhe në mbarë vendin.

Cest Gali sulmon Jerusalem, por tërhiqet me shumë humbje. Kryengritësit emërojnë qeverinë e vet.

Ikja e bujarëve të qytetit dhe sigurisht e të krishterëve që strehohen në Pelë.

67 Vespaziani me 60.000 ushtarë pushton Galilenë (zihet rob Jozefi, udhëheqësi i kryengritësve, që me vonë quhet Flav)

Letra drejtuar hebrenjve? Pali i burgosur në Romë ia dërgon Letrën e dytë Timoteut. Pak më vonë ia presin kokën.

GALBA perandor (68)

67-68 Zelotët dhe idumenjtë bëhen zotërinjtë e Jerusalem, vrasin Hananinë dhe bujarët.

Vespaziani pushton rrafshinën bregdetare dhe luginën e Jordanit (rrënimi i Kumranit). Për shkak të vdekjes së Neronit e shtyn rrethimin e Jerusalem.

VESPAZIANI perandor (69-79)

69 Vespaziani pushton pjesën tjetër të Judesë. Thikëtarët qendrojnë në Jerusalem, në Herodion, në Macadë dhe në Makeront.

70 Pashkët: shumë pelegrinë në Jerusalem. Pak më vonë Titi e rrethon qytetin me katër legjione.

Fundi 70: Rrënimi i Jerusalem

Shumë hebrenj vriten në lojërat e gladiatorëve

73 Gjenerali romak F.Silva rrethon Macadën: Elazari (pasardhës i Jëhudës galileas) dhe thikëtarët e tij vrasin shoqishoqin për të mos u dorëzuar.

Rabin Gjon ben-Zakai themelon akademinë e Javnes (Jamnia) e cila merr rolin e Këshillit të Lartë.

Ndërmjet 70 dhe 80: Letra e Judës.

TITI perandor (79-81)

DOMICIANI perandor (81-96)

95 Apostulli Gjon në mërgim në Patmos. Libri i Apokalipsit

NERVA perandor (96-98)

TRAJANI perandor (98-117)

100 Në fillim të sundimit të Trajanit në Efes apostulli Gjon vdes.

110 Letra e Plinit të Ri, legatit të Bitinisë, për përndjekjen e të krishterëve.

117 Kryengritja e hebrenjve në mbarë Lindjen dhe trazira në krahinat e reja.

HADRIANI perandor (117-138)

130 Hadriani në Jerusalem: vendos të rindërtohet qyteti (Aelia Capitolina) dhe Tempulli që do t'i kushtohet Jupiterit.

132-135 Kryengritja II hebreje.

Shimon Ben Koseba pushton Jerusalemin: Elazari bëhet kryepriфт.
Rabin Akiva mban Ben Kosebën për Mesinë dhe Yllin nga Libri i
Kronikave 24,17 nga i vjen mbiemri: Ben Kosiba (i Biri i Yllit). Ky përndjek
të krishterët sepse nuk duan t'i bashkangjiten kryengritjes.

Jerusalemi pushtohet. Pasi merr rreth 50 kështjella, Severi pushton
Beterin ku vritet Bar Kokeba (gusht 135).

Robërit u shitën në Mamre dhe në Gazë.

Krahina e Judesë bëhet krahina Siria-Palestina, kurse Jerusalemi
koloni romake në të cilën hebrejtë nuk guxojnë të hyjnë.

161-180 Valë përndjekjeje nga Mark Aureli

191-211 Valë përndjekjeje nga Septim Severi

250-313 Përndjekjet sistematike nga perandorët Deci, Valeriani dhe
Diokletiani

313 Urdhërimi i lirisë fetare nga Konstantini dhe Licini

391 Krishterimi shtetëzohet nga Graciani dhe Teodosiu.

1948 Rilindja e shtetit laik izraelit.

???? Rindërtimi i Tempullit.të tretë

???? Kthimi i Mesisë.

Gjenealogjia e Jezusit

